

The Holy Bible NT: Wol of Translation

Mth	Matthew
Mrk	Mark
Lke	Luke
Jhn	John
Aoa	Acts of the Apostles
Rmn	Romans
1Cr	1 Corinthians
2Cr	2 Corinthians
Gl t	Galatians
Eph	Ephesians
Phl	Philippians
Cl s	Colossians
1Th	1 Thessalonians
2Th	2 Thessalonians
1Tm	1 Timothy
2Tm	2 Timothy
Tts	Titus
Phm	Philemon
Hbr	Hebrews
Jms	James
1Pt	1 Peter
2Pt	2 Peter
1Jh	1 John
2Jh	2 John
3Jh	3 John
Jde	Jude
Rvl	Revelation

Mth	1	1	Lii mooy cosaanu Yeesu Kirist, sētu Daawuda, sētu Ibraayma.
Mth	1	2	Ibraayma moo jur Isaaxa; Isaaxa jur Yanqóoba; Yanqóoba jur Yuda ak i
doomi baayam;			
Mth	1	3	Yuda, Fares ak Sara ci Tamar; Fares Esrom, miy baayu Aram;
Mth	1	4	Aram Aminadab; Aminadab Naason; Naason Salmon;
Mth	1	5	Salmon jur ci Raxab doom ju tudd Bowas; Bowas am ak Ruut Obedd; Obedd
jur Yese,			
Mth	1	6	miy baayu buur bi Daawuda. Daawuda moo jur Suleymaan ci ki nekkoon
jabari Uri;			
Mth	1	7	Suleymaan jur Robowam; Robowam Abiya; Abiya Asaf;
Mth	1	8	Asaf Yosafat; Yosafat Yoram, miy baayu Osiyas;
Mth	1	9	Osiyas jur Yowatam; Yowatam Akas, miy baayu Esekiyas;
Mth	1	10	Esekiyas Manase; Manase Amon; Amon Yosiyas;
Mth	1	11	Yosiyas jur Yekoñas ak i doomi baayam ca jamono, ja ñu defe Yawut ya
jaam, yóbbu leen Babilon.			
Mth	1	12	Ba ñu leen yóbboo ca Babilon, Yekoñas jur Salacel; Salacel Sorobabel,
Mth	1	13	miy baayu Abiyudd; Abiyudd Eliyakim; Eliyakim Asor;
Mth	1	14	Asor Sadog; Sadog Akim; Akim Eliyudd;

The Holy Bible in Wolof NT

Mth	1	15	Eliyudd Eleyasar; Eleyasar Matan, mi y baayu Yanqóoba;
Mth	1	16	Yanqóoba nag moo jur Yuusufa jëkkëru Maryaama; te ci Maryaama la
Yeesu, mi ñuy wax Kirist, juddoo.			
Mth	1	17	Mboolem giir googu nag, la dale ca Ibraayma ba ca Daawuda, fukk lañu
ak ñeent; la dale ca Daawuda ba ca njaam ga ca Babilon, fukk lañu ak ñeent; la dale njaam ga			
Mth	1	18	Nii la Yeesu Kirist juddoo. Bi ñu mayee Maryaama ndeyam Yuusufa,
waaye laata ñoo ànd, gis nañu ne dafa ëmb ci kàttanu Xel mu Sell mi.			
Mth	1	19	Yuusufa jëkkëram nag, nekkoon na nit ku jub te bëggu ko woon a weer.
Mu nar a xaccok moom ci sutura.			
Mth	1	20	Waaye bi muy xalaat ci loolu, benn malaakam Boroom bi daldi ko feeñu
ci gént ne ko: "Yaw Yuusufa, sëtü Daawuda, bul ragal a yeggali Maryaama sa jabar, ndaxte doom			
ji mu ëmb, ci Xel mu Sell mi la jóge.			
Mth	1	21	Dina jur doom ju góor; na nga ko tudde Yeesu, ndaxte moo di kiy musal
xeetam ci seeni bàkkaar."			
Mth	1	22	Loolu lépp xewoon na, ngir amal li Boroom bi wax, jaarale ko cib
yonent, bi mu naan:			
Mth	1	23	"Janq bi dina ëmb, jur doom ju góor, ñu tudde ko Emanuwel," liy tekki
"Yàlla ganesi na nu."			
Mth	1	24	Noonu Yuusufa yeewu, yeggali jabaram, na ko ko malaakam Boroom bi
sante woon.			
Mth	1	25	Waaye àndul ak moom, ba kera mu mucc, jur doom ju góor; mu tudde ko
Yeesu.			
Mth	2	1	Bi nga xamee ne Yeesu juddu na ci Betleyem ci diiwaanu Yude, amoon na
ay boroom xam-xam, ñu jóge penku, ñew Yerusalem. Booba, ci jamonoy buur bi Erodd la woon.			
Mth	2	2	Nu ne: "Ana buur bi juddul Yawut yi? Ndaxte gis nanu biddiawam ci
penku te ñew nanu ngir manggal ko."			
Mth	2	3	Bi ko Erodd buur ba dégge, mu daldi jaaxle, moom ak waa Yerusalem
gépp.			
Mth	2	4	Mu woolu nag saraxalekat yu mag yépp ak xutbakati xeet wa, laaj leen
fu Almasi bi, maanaam Kirist, war a juddoo.			
Mth	2	5	Nu ne ko: "Ca Betleyem ci diiwaanu Yude, ndaxte lii lañu bind jaarale
ko cib yonent:			
Mth	2	6	"Yaw Betleyem ci diiwaanu Yude, du yaw yaa yées ci njiiti Yude, ndaxte
ci yaw la njiit di génne, kiy sàmm Israyil sama xeet.""			
Mth	2	7	Ci kaw loolu Erodd woolu ci kumpa boroom xam-xam ya, di leen ceddowu,
ngir xam bu wóor kañ la biddiaw bi feq.			
Mth	2	8	Noonu mu yebal leen Betleyem naan: "Demleen fa, seet bu wóor mbirum
xale ba. Bu ngeen ci amee lu wóor nag, ngeen xamal ma ko, ngir man itam ma dem manggal ko."			
Mth	2	9	Ba ñu dégloo buur ba nag, ñu dem. Te biddiaw, ba ñu gisoon ca penku
ba, ne tell jiite leen, ba àgg, tiim fa xale ba nekk.			
Mth	2	10	Ba ñu gisee biddiaw ba nag, ñu am mbég mu réy-a-réy.
Mth	2	11	Nu dugg ca kër ga, gis xale ba ak Maryaama ndeyam, ñu daldi sukk, di
ko manggal. Ñu ubbi seeni boyetu alal, may ko wurus ak cuuraay ak ndabb lu xeeñ lu ñuy wax			
miir.			
Mth	2	12	Bi ñu ko defee Yàlla artu na leen ci biir gént, ñu bañ a dellu ca
Erodd. Noonu ñu jaar weneen yoon, ñibbi seen réew.			
Mth	2	13	Bi nga xamee ne boroom xam-xam ya ñibbi nañu, benn malaakam Boroom bi
feeñu Yuusufa ci gént ne ko: "Erodd mu ngi ci tànk wut xale bi, ngir rey ko; jógal nag, jël			
xale bi ak ndeyam te nga daw jëm Misra, tooq fa, ba kera ma koy wax."			
Mth	2	14	Yuusufa nag jóg, jël xale ba ak ndeyam, làquji Misra ca guddi ga.
Mth	2	15	Mu tooq fa, ba Erodd faatu. Noonu am li Boroom bi waxoon jaarale ko
cib yonent, bi mu naan: "Woo naa sama doom, mu génn Misra."			
Mth	2	16	Bi Erodd gisee nag, ne boroom xam-xam ya nax nañu ko, mu daldi mer
lool. Mu santaane ñu dugg ca Betleyem ak la ko wër, rey xale yu góor ya fa am ñaari at jëm			
suuf, mengook jamono, ja ko boroom xam-xam ya waxoon.			
Mth	2	17	Booba am la ñu waxoon jaarale ko ci yonent Yàlla Yeremi, bi mu naan:
Mth	2	18	"Baat jib na ci Rama, ay jooy ak yuux gu réy, Rasel mooy jooy ay
doomamte bëggul kenn dëfël ko, ndaxte saay nañu."			
Mth	2	19	Bi nga xamee ne Erodd faatu na, benn malaakam Boroom bi feeñu Yuusufa
ci gént ca Misra,			
Mth	2	20	ne ko: "Ñi doon wut a rey xale ba dee nañu; jógal nag, jël xale bi ak
ndeyam te nga dellu Israyil."			
Mth	2	21	Yuusufa jóg nag, jël xale ba ak ndeyam, dellu Israyil.
Mth	2	22	Waaye bi mu dégge ne, Arkelawus moo donn Erodd baayam ca nguuru
Yude, mu ragal faa dem. Yàlla artu ko nag ci gént, mu daldi dem diiwaanu Galile.			
Mth	2	23	Mu ñew nag dekk ci dekk bu ñuy wax Nasaret. Noonu am la ñu waxoon ca
xale ba, jaarale ko ca yonent ya, bi ñu naan: "Dees na ko tudde Nasaréen."			
Mth	3	1	Ca jamono jooja Yaxya feeñoon na, di waare ca màndiñu Yude.
Mth	3	2	Nii la doon waaree: "Tuubleen seeni bàkkaar, ndaxte nguuru Yàlla Aji
Kawe ji jege na."			
Mth	3	3	Yaxya mooy ki ñu doon wax jaarale ko ci yonent Yàlla Esayi, bi mu

The Holy Bible in Wol of NT

naan: "Am na baat buy xaacu ca màndiŋ ma ne: "Xàll-leen yoonu Boroom bi, jubal-leen fi muy jaar.""

Mth 3 4 Yaxya nag mu ngi soloon mbubb mu ñu ràbbe kawaru giléem, takk geñog der ci ndiggam. Ay njéeréer la doon dunde ak lem.

Mth 3 5 Noonu ñépp génn jëm ci moom, ñi dëkk Yerusalem ak diiwaanu Yude, ak waa dëxu Yurdan.

Mth 3 6 Ñu nangu seeni bàkkaar, Yaxya sóob leen ca dëxu Yurdan.

Mth 3 7 Noonu ay Farisen ak ay Sadusen yu bare ñëw ci Yaxya, ngir mu sóob leen ñoom itam ca dex ga. Waaye bi leen Yaxya gisee, mu ne leen: "Yéen ñi fees ak danjar mel ni ay co, ku leen artu, ngeen daw merum Yàlla mi nar a wàcc?"

Mth 3 8 Jéfeleen nag ni ñu tuub seeni bàkkaar,

Mth 3 9 te buleen wax ci seen xel naan: "Nun daal doomi Ibraayma lanu,"

ndaxte maa ngi leen koy wax, Yàlla man na sàkkal Ibraayma ay doom ci doj yii.

Mth 3 10 Sémmin wi tiim na reeni garab yi. Garab nag gu meññul doom yu baax, dees na ko gor, sànni ko ci safara si.

Mth 3 11 Man maa ngi leen di sóob ci ndox, ci lu ànd ak tuub seeni bàkkaar. Waaye kiy ñëw sama gannaaw moo ma épp kàttan, ba yeyoowuma koo yóbbul sax ay dàllam. Kooku dina leen sóob ci Xel mu Sell mi ak safara.

Mth 3 12 Layoom mu ngi ci loxoom, ngir jéri dàgga ja, ba mu set; pepp ma dina ko def ca sàq ma, waaye xatax ba dina ko lakk ci safara su dul fey mukk."

Mth 3 13 Booba Yeesu jóge Galile, ñëw ngir Yaxya sóob ko ca dëxu Yurdan.

Mth 3 14 Waaye Yaxya gantu ko ne: "Man maa soxla, nga sóob ma ci ndox, te yaa ngi ñëw ci man!"

Mth 3 15 Yeesu tontu ko: "Bàyyil noonu, ndaxte war nanoo mottali lépp lu jub."

Noonu Yaxya nangu.

Mth 3 16 Bi ko Yaxya sóobee ca dex ga, Yeesu génn. Ca saa sa asamaan yi daldi ubbiku, te Yaxya gis Xelum Yàlla wàcc ci melow pitax, ñëw ci kaw Yeesu.

Mth 3 17 Te baat bu jóge asamaan dégtu ne: "Kii mooy sama Doom ji ma bëgg; ci moom laa ame bannex."

Mth 4 1 Bi loolu amee Xelum Yàlla yóbbu Yeesu ca màndiŋ ma, ngir mu jàankoonte ak fiiri Seytaane.

Mth 4 2 Yeesu nekk fa te lekkul ñeent-fukki bëccég ak ñeent-fukki guddi, door a xiiif.

Mth 4 3 Noonu fiirkat bi ñëw ci moom ne ko: "Boo dee Doomu Yàlla, santal doj yii, ñu nekk mburu."

Mth 4 4 Waaye Yeesu tontu ko ne: "Mbind mi nee na: "Nit du dunde mburu rekk, waaye itam gépp kàddu gu génne ci gémmi ñug Yàlla.""

Mth 4 5 Bi mu waxee loolu, Seytaane yóbbu ko ca dëkk bu sell ba, teg ko ca njobbaxtal u kër Yàlla ga.

Mth 4 6 Mu ne ko: "Boo dee Doomu Yàlla, tèbal ci suuf, ndaxte Mbind mi nee na: "Dina jox ay malaakaam ndigal ci sa mbir, ñu leewu la ci seeni loxo, ngir nga bañ a fakkastalu ciw doj.""

Mth 4 7 Yeesu tontu ko: "Bind nañu it ne: "Bul diinat Yàlla, sa Boroom.""

Mth 4 8 Gannaaw loolu Seytaane yóbbu ko ci kaw tund wu kaw lool, won ko réewi àddina yépp ak seeni ndam.

Mth 4 9 Mu ne ko: "Lii lépp dinaa la ko may, boo sukkee manggal ma."

Mth 4 10 Waaye Yeesu tontu ko: "Sore ma Seytaane, ndaxte Mbind mi nee na: "Nanga manggal Yàlla sa Boroom, te jaamu ko moom rekk.""

Mth 4 11 Noonu Seytaane bàyyi ko. Te ay malaaka daldi ñëw fi Yeesu, di ko topptoo.

Mth 4 12 Am bés Yeesu dégg ne, jàpp nañu Yaxya; mu jóg nag, jëm Galile.

Mth 4 13 Gannaaw gi, mu toxoo dëkku Nasaret, dem dëkk Kapernawum, bi féeteek dex ga ci diiwaani Sabulon ak Nefтали.

Mth 4 14 Noonu am la ñu waxoon, jaarale ko ci yonent Yàlla Esayi, bi mu naan:

Mth 4 15 "Yaw réewum Sabulon ak réewum Nefтали, di yoonu géeg gannaaw dëxu Yurdan, yaw Galile, réewum ñi dul Yawut -

Mth 4 16 xeet wa nekkoon cig lëndëm, gis na leer gu mag, ña dëkkoon ca réew, ma dee tiim, leer fenkal na leen."

Mth 4 17 Booba Yeesu tàmbali di waare naan: "Tuubleen seeni bàkkaar, ndaxte nguuru Yàlla Aji Kawe ji jegesi na."

Mth 4 18 Gannaaw loolu Yeesu doon dox ca tefesu dëxu Galile, mu gis fa ñaar ñu bocc ndey ak baay, mooy Simoŋ mi ñuy wax Piyeer, ak Andare. Fekk ñuy sànni seen caax ca dex ga, ndaxte ay nappkat lañu woon.

Mth 4 19 Yeesu ne leen: "Ñëwleen topp ci man, ma def leen nappkati nit."

Mth 4 20 Ca saa sa ñu daldi bàyyi seeni mbaal, topp ci moom.

Mth 4 21 Ba Yeesu demee ba ca kanam, mu gis yeneen ñaar ñu bocc ndey ak baay, ñuy Saag doomu Sebede, ak Yowaana rakkam. Ñu nekk ci seen biir gaal ak Sebede seen baay, di defar seeni mbaal. Noonu Yeesu woo leen.

Mth 4 22 Ca saa sa ñu daldi bàyyi gaal ga ak seen baay, topp ci moom.

Mth 4 23 Ba loolu amee Yeesu doon wër Galile gépp, di jàngale ci seeni jàngu tey yégle xebaar bu baax bi ci nguuru Yàlla; muy faj jàngoro yépp ak wéradi yépp ca nit ña,

Mth 4 24 ba tax turam siiw ba ci biir réewu Siri mépp. Nu di ko indil ñi wopp

ñépp, ñi sonn ndax ay jàngoro ak metit yu bare, ñi rab jàpp, ñiy say ak ñi làggi, mu faj leen.

Mth	4	25	Noonu mbooloo mu bare topp ci moom, jóge ci wàlli Galile ak diiwaan
bi ñuy wax Fukki	dëkk yi,		ci dëkku Yerusalem ak ci diiwaanu Yude, ba ci gannaaw dëxu Yurdañ.
Mth	5	1	Bi Yeesu gi see mbooloo ma nag, mu yéeg ca tund wa, toog; taalibeem ya
ñew ci moom.			
Mth	5	2	Mu dal di leen jàngal naan:
Mth	5	3	"Yéen ñi xam seen ñakk doole ngir neex Yàlla, barkeel ngeen, ndaxte
nguuru Yàlla Aji	Kawe ji,		yéena ko yelloo.
Mth	5	4	Yéen ñi nekk ci naqar, barkeel ngeen, ndax dees na dëfël seen xol.
Mth	5	5	Yéen ñi lewet, barkeel ngeen, ndax di ngeen moomi àddina.
Mth	5	6	Yéen ñi xiif te mar njub, barkeel ngeen, ndax di ngeen regg.
Mth	5	7	Yéen ñi am yërmande, barkeel ngeen, ndax dees na leen yërëm.
Mth	5	8	Yéen ñi am xol bu sell, barkeel ngeen, ndax di ngeen gis Yàlla.
Mth	5	9	Yéen ñiy wut jàmm, barkeel ngeen, ndax dees na leen tudde doomi Yàlla.
Mth	5	10	Yéen ñi ñu fitnaal ndax seen njub, barkeel ngeen, ndaxte nguuru Yàlla
Aji Kawe ji,	yéena ko yelloo.		
Mth	5	11	"Barkeel ngeen, bu ñu leen di saaga, di leen fitnaal, di leen sosal
lépp lu bon ngir	man.		
Mth	5	12	Bégleen te bannexu, ndax seen yool dina réy ci laaxira. Ndaxte noonu
lañu daan fitnaale	yonent yi fi jiitu.		
Mth	5	13	"Yéena di xoromus àddina. Bu xorom si sàppee, nan lañu koy delloo
cafkam? Du jariñati	dara,		lu dul ñu sànni ko ci biti, nit ñi dox ci kawam.
Mth	5	14	Yéena di leeru àddina. Dëkk, bu nekk ci kaw tund du man a nèbbu.
Mth	5	15	Te it duñu taal làmp, dëpp cig leget, waaye dañu koy wékk, ba muy
leeral ñi nekk ci	kër gi ñépp.		
Mth	5	16	Na seen leer leere noonu ci kanamu nit ñi, ngir ñu gis seeni jëf yu
rafet, te manggal	seen Baay bi ci kaw.		
Mth	5	17	"Buleen defe ne, ñew naa ngir dindi yoonu Musaa ak waxi yonent yi.
Ñewuma ngir dindi	leen, waaye ngir ñu am ci man.		
Mth	5	18	Ndaxte ci dëgg maa ngi leen koy wax, li feek asamaan ak suuf wéyul,
benn tomb walla	benn rëddu araf du wéy mukk ci yoonu Musaa, ba kera yépp di am.		
Mth	5	19	Ku tebbi nag ba gën a tuuti ci ndigal yii, te ngay jàngal nit ñi
noonu, dees na la	tudde ki gën a tuuti ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji. Waaye ku leen di sàmm, di		
leen digle, dees na	la tudde ku mag ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji.		
Mth	5	20	Ndaxte maa ngi leen koy wax, bu seen njubte ëppul njubteg xutbakat ya
ak Farisen ya,	dungeen tàbbi mukk ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji.		
Mth	5	21	"Dëgg ngeen ne, waxoon nañu maam ya ne leen: "Bul rey nit; ku rey
nit, yoon dina la	dab."		
Mth	5	22	Waaye man maa ngi leen di wax ne, képp ku mere sa mbokk, dinañu la
àtte. Ku wax sa	mbokk: "Amoo bopp," dinañu la àtte ca kureelu àttekat ya. Ku ko wax: "Al ku		
nga," dinañu la	àtte ci safara.		
Mth	5	23	Booy yóbbu nag sa sarax ca saraxalukaay ba, te nga fàttaliku foofa
ne, sa mbokk am	na lu mu la meree,		
Mth	5	24	nanga fa bàyyi sa sarax ca kanamu saraxalukaay ba, nga jëkk a dem,
juboo ak sa mbokk,	ba noppi dellu, joxe sa sarax.		
Mth	5	25	"Gaawal a juboo ak ki lay yóbbu, ngeen layooji, bala ngeen a egg;
ngir bañ ki ngay	layool jébbal la àttekat ba, kooka jox la alkaati ba, ñu tēj la.		
Mth	5	26	Ci dëgg maa ngi la koy wax, doo gënn foofa mukk te feyuloo dërëm bi
ci mujj.			
Mth	5	27	"Te it dëgg ngeen ne waxoon nañu: "Bul njaaloo."
Mth	5	28	Waaye man maa ngi leen di wax ne, képp ku xool jigéen, xédd ko,
njaaloo nga ak	moom ci sa xel.		
Mth	5	29	Bu la sa bētu ndeyjoor béggee yóbbe bàkkaar, luqi ko, sànni ko fu
sore.			
Mth	5	30	Ndaxte ñakk benn ci say cér moo gën ci yaw, ñu sànni sa yaram wépp ci
safara. Bu la sa	loxol ndeyjoor béggee yóbbe bàkkaar, dagg ko, sànni ko fu sore. Ndaxte ñakk		
benn ci say cér	moo gën ci yaw ñu sànni sa yaram wépp ci safara.		
Mth	5	31	"Waxoon nañu ne: "Ku fase sa jabar, nga bindal ko kayitu pase."
Mth	5	32	Waaye man maa ngi leen di wax ne, ku fase sa jabar te du ci njaaloo,
yaa koy tegtal	yoonu njaaloo. Te it ku takk jigéen ju ñu fase, njaaloo nga.		
Mth	5	33	"Dëgg ngeen itam ne, waxoon nañu maam ya ne leen: "Bul weddi sa ngiñ,
waaye li nga giñ	def ko ngir Boroom bi."		
Mth	5	34	Waaye man maa ngi leen di wax ne, buleen giñ dara; bumu doon ci
asamaan, ndaxte	moo di jalu Buur Yàlla;		
Mth	5	35	bumu doon ci àddina, ndax moo di tegukaayu tànkam; bumu doon it ci
Yerusalem, ndax	moo di dëkku Buur bu mag bi.		
Mth	5	36	Bul giñ it ci sa bopp, ndaxte mënuloo weexal mbaa ñuulal benn ci say
kawar.			
Mth	5	37	Sa waaw na nekk waaw, sa déédéet na nekk déédéet. Loo ci teg, ci
Ibliis la jóge.			

The Holy Bible in Wol of NT

Mth	5	38	"Te it dégg ngeen ne, waxoon nañu: "Bèt, bêt a koy fey; bēñ, bēñ a koy fey."
Mth	5	39	Waaye man maa ngi leen di wax ne, buleen bañ ku leen def lu bon, waaye ku la pes ci sa lexu ndeyjoor, jox ko ba ca des.
Mth	5	40	Ku la bëgg a kalaame, ngir jël sa turki, nga boole ca it sa mbubb mu mag.
Mth	5	41	Ku la ga, nga yenul ko doxub benn kilomet, àndal ak moom ñaar.
Mth	5	42	Mayal ku lay ñaan, te bul jox gannaaw ku lay leb.
Mth	5	43	"Dégg ngeen ne, waxoon nañu: "Soppal sa moroom te sib sa bañaale."
Mth	5	44	Waaye man maa ngi leen di wax ne, soppleen seeni bañaale te ñaanal ñi leen di fitnaal,
Mth	5	45	ngir wone ne, yéenay doomi seen Baay bi nekk ci kaw. Ndaxte mu ngi fenkal jantam ci kaw ñu bon ñi ak ñu baax ñi, te muy tawal ñi jub ak ñi jubadi.
Mth	5	46	Su ngeen soppee ñi leen sopp, ban yool ngeen am? Xanaa juutikat yi duñu def noonu it?
Mth	5	47	Su ngeen nuyoo seeni bokk rekk, lu ngeen def lu doy waar? Xanaa ñi xamul Yàlla duñu def noonu it?
Mth	5	48	Nangeen mat nag, ni seen Baay bi ci kaw mate.
Mth	6	1	"Wottuleen a def seeni jëf yu jub ci kanamu nit ñi, muy ngistal. Lu ko moy, dungeen am yool ci seen Baay bi nekk ci kaw.
Mth	6	2	Booy sàkk sarax nag, bul yeble ci sa kanam, ñu yéene la. Moom la naaféq yi di def ca jàngu ya ak ca mbedd ya, ngir nit ñi màggal leen. Ci dégg maa ngi leen koy wax, jot nañu seen pey gépp.
Mth	6	3	Waaye booy sàkk sarax, bu sa loxob càmmoon xam li sa loxob ndeyjoor di def,
Mth	6	4	ngir sa sarax nekk kumpa. Noonu sa Baay, bi dara umpul, dina la ko delloo.
Mth	6	5	"Bu ngeen di ñaan, buleen mel ni naaféq yi, ñoom ñi bëgg di ñaan, taxaw ca jàngu ya ak fa mbedd yay daje, ngir nit ñi gis leen. Ci dégg maa ngi leen koy wax, jot nañu seen pey gépp.
Mth	6	6	Yaw nag booy ñaan, duggal ci sa néeg, tëj bunt bi, te nga ñaan sa Baay bi bêt mēnta gis. Noonu sa Baay, bi dara umpul, dina la ko delloo.
Mth	6	7	"Te it bu ngeen di ñaan, buleen bareel wax yu amul njariñ, mel ni ñi xamul Yàlla; ñoom defe nañu ne, Yàlla dina leen nangul ndax seen wax ju bare.
Mth	6	8	Buleen nirook ñoom, ndaxte seen Baay xam na seeni soxla, laata ngeen ko koy wax.
Mth	6	9	Yéen nag nii ngeen war a ñaane: "Sunu Baay bi nekk ci kaw, na sa tur sell,
Mth	6	10	na sa nguur ñew, na sa coobare am ci suuf mel ni ci kaw.
Mth	6	11	May nu tey li nu war a dunde;
Mth	6	12	te baal nu sunuy tooñ, ni nu baale ñi nu tooñ;
Mth	6	13	bu nu teg ci yoonu nattu, waaye nga musal nu ci lu bon. Ndaxte yaw yaa yellow nguur ak kattan ak màggaay, ba fàww. Ami in."
Mth	6	14	"Su ngeen baalee ñi leen tooñ, seen Baay bi ci kaw dina leen baal seeni tooñ yéen itam.
Mth	6	15	Waaye su ngeen baalul ñi leen tooñ, seen Baay it du leen baal seeni tooñ.
Mth	6	16	"Su ngeen di woor, buleen mel ni naaféq yi, ñoom ñi yoggoorlu, di ñaawal seeni kanam, ngir seen koor feeñu nit ñi. Ci dégg maa ngi leen koy wax, jot nañu seen pey gépp.
Mth	6	17	Yaw nag booy woor, xeeñalal sa bopp te nga sèlmu,
Mth	6	18	ngir sa koor bañ a feeñu nit ñi, waaye mu feeñu sa Baay bi bêt mēnta gis. Noonu sa Baay, bi dara umpul, dina la ko delloo.
Mth	6	19	"Buleen dajale alal ci àddina, fu ko max ak xomaag di yàqe, ak fu sàcc di dugg, jot ko.
Mth	6	20	Waaye dajaleleen alal ci laaxira, fu ko max ak xomaag dul yàqe, ak fu sàcc dul dugg, jot ko.
Mth	6	21	Ndaxte fu sa alal nekk, fa la sa xol nekk itam.
Mth	6	22	"Bèt mooy làmpu yaram. Bu sa bêt wéree, kon sa yaram wépp leer,
Mth	6	23	waaye bu sa bêt woppee, kon sa yaram wépp lëndem. Leer gi nekk ci yaw, bu nekke lëndem, naka la lëndem googu di kèruuse!
Mth	6	24	"Kenn mēnul a jaamoondoo ñaari sang; fàww nga bañ kii, bëgg ki ci des, walla nga jàpp ci kenn ki, xeeb ki ci des. Mēnuleen a boole jaamu Yàlla ak jaamu Alal.
Mth	6	25	"Loolu moo tax maa ngi leen koy wax, buleen seen bakkan jaaxal, ci lu ngeen war a lekk, walla lu ngeen war a naan. Buleen jaaxle it ngir seen yaram, ci lu ngeen war a sol. Xanaa bakkan gēnul lekk, te yaram gēnul koddāay?
Mth	6	26	Seetleēn picci asamaan: duñu ji, duñu góob, duñu denc ci sàq; teewul seen Baay bi ci kaw moo leen di dundal. Ndax èppuleen maana picc yi ci lu bare?
Mth	6	27	Ana kan ci yéen ci kaw njaa xleem moo man a yokk waxtu ci àppam?
Mth	6	28	"Te lu tax ngeen di jaaxle ngir koddāay? Seetleēn bu baax, ni tóor-tóori ñax mi di saxe ci tool yi. Duñu liggéey, duñu ècc,

The Holy Bible in Wolof NT

Mth 6 29 waaye maa ngi leen di wax ne, Suleymaan sax ci ndamam soluwul woon ni benn ci ñoom.

Mth 6 30 Yéen ñi néew ngëm! Bu Yàlla woddee nii ñaxum tool yi, miy sax tey, te bu subaa ñu def ko ci taal bi, ndax du leen gën a wodd?

Mth 6 31 Buleen jaaxle nag, di wax ne: "Lu nu war a lekk? Lu nu war a naan?" walla: "Lu nu war a sol?"

Mth 6 32 Ndaxte loolu lépp, ñi xamul Yàlla ñoo koy wut. Te seen Baay, bi nekk ci kaw, xam na ne am ngeen soxla ci loolu lépp.

Mth 6 33 Waaye jëkkleen a wut nguuram ak njubteem, te loolu lépp dina leen ko ci dollil.

Mth 6 34 Buleen jaaxle nag ngir ëllëg, ndaxte ëllëg dina topptoo boppam. Bés bu nekk, coonoom dox na ko.

Mth 7 1 "Buleen àtte seeni moroom ak ñaaw njort, ngir bañ ñu àtte leen yéen itam.

Mth 7 2 Ndaxte dees na leen àtte ak ni ngeen di àtte, nattal leen ak li ngeen di nattale.

Mth 7 3 Lu tax ngay xool ñax gi ci sa bët mbokk, te gisuloo gànj gi ci sa bët yaw?

Mth 7 4 Walla nan ngay waxe sa mbokk: "May ma, ma dindil la ñax gi ci sa bët," fekk gànj a ngii ci sa bët yaw?

Mth 7 5 Naafëq, jëkkal a dindi gànj gi ci sa bët, te noonu dinga man a gis bu leer, ngir dindi ñax gi ci sa bët mbokk.

Mth 7 6 "Buleen jox lu sell xaj yi, mbaa sànni seeni per ci kanamu mbaam-xuux yi, ngir bañ ñu dëggaate ko te walbatiku, xotti leen.

Mth 7 7 "Naanleen, ñu may leen; seetleem te dingeen gis; fëggleen, ñu ubbil leen.

Mth 7 8 Ndaxte képp kuy ñaan, dinga am; kuy seet, dinga gis; kuy fëgg, ñu ubbil la.

Mth 7 9 Kan ci yéen, bu la sa doom ñaane mburu, nga jox ko doj?

Mth 7 10 Walla mu ñaan la jën, nga jox ko jaan?

Mth 7 11 Ndegam yéen ñi bon yéena man a jox seeni gune lu baax, astemaak seen Baay bi nekk ci kaw dina jox lu baax ñi ko koy ñaan!

Mth 7 12 "Kon nag lépp lu ngeen bëgg, nit ñi defal leen ko, yéen itam nangeen leen ko defal; ndaxte loolu moo ëmb yoonu Musaa ak waxi yonent yi.

Mth 7 13 "Jaarleen ci bunt bu xat bi, ndaxte bunt bi ak yoon wi jëm sànkuy yaatu nañu, te ñi ciy jaar bare.

Mth 7 14 Waaye buntu dund gu wóor xat na, te yoon wi jëm kaw sew na, te ñi ko gis barewul.

Mth 7 15 "Moytuleen ñi mbubboo turu yonent. Dañuy ñëw ci yéen, yor melow xar, waaye ci biir ay bukki yu soxor lañu.

Mth 7 16 Dingeen leen xàmmee ci seeni jëf. Ndax dees na witte réseñ ci dédd, walla figg ci xaaxaam?

Mth 7 17 Noonu garab gu baax gu nekk dina meññ doom yu neex, waaye garab gu bon dina meññ doom yu bon.

Mth 7 18 Garab gu baax mënul a meññ doom yu bon, naka itam garab gu bon mënul a meññ doom yu neex.

Mth 7 19 Garab gu nekk gu dul meññ doom yu neex, dees na ko gor, sànni ko ca safara sa.

Mth 7 20 Ci seeni jëf nag ngeen leen di xàmmee.

Mth 7 21 "Du képp ku may wax: "Boroom bi, Boroom bi," mooy dugg ca nguuru Yàlla Aji Kawe ji; ka cay dugg mooy kiy def sama coobareg Baay, bi nekk ci kaw.

Mth 7 22 Bu bés baa, ñu bare dinañu ma wax: "Boroom bi, Boroom bi, ndax du ci saw tur lanu daa waxe ci kàddug Yàlla? Ndax du ci saw tur lanu daa dàqe ay rab? Ndax du ci saw tur lanu daa defe ay kéemaan yu bare?"

Mth 7 23 Ci kaw loolu dina leen wax dëgg ne leen: "Musuma leen a xam; soreleen ma, yéen ñiy def bàkkaar."

Mth 7 24 "Képp ku dëgg nag lii ma leen wax, te di ko jëfe, dinga mel ni nit ku am xel, ku tabax këràm, samp ko ciw doj.

Mth 7 25 Ba mu noppee, taw bi daldi sóob, wal mi ñëw, ngelaw li jóg, ñu dal ci kaw kër ga; waaye màbbul, ndaxte mu ngi jàpp ca doj wa.

Mth 7 26 Waaye képp ku dëgg lii ma leen wax, te jëfewuloo ko, dinga mel ni nit ku ñakk xel, ku tabax këràm ci gannuus bi.

Mth 7 27 Ba mu noppee, taw bi daldi sóob, wal mi ñëw, ngelaw li jóg, ñu dal ci kaw kër ga; mu màbb, ba ne tasar."

Mth 7 28 Bi Yeesu waxee loolu ba noppi, mbooloo ma daldi waaru ca njàngaleem, ndaxte jàngal na leen ak sañ-sañ bu seeni xutbakat amul.

Mth 8 1 Bi loolu amee Yeesu wàcc ca tund wa, te mbooloo mu bare topp ko.

Mth 8 2 Noonu ku gaana ñëw, sukk ci kanamam ne ko: "Sang bi, soo ko bëggee, man nga maa faj."

Mth 8 3 Yeesu tàllal loxoom, laal ko naan: "Bëgg naa ko, wéral." Ca saa sa ngaanaam dal di deñ.

Mth 8 4 Yeesu ne ko: "Déglul, bu ko wax kenn, waaye demal won sa bopp

The Holy Bible in Wolof NT

saraxalekat bi, te nga jébbal Yàlla sarax, si yoonu Musaa santaane, ngir mu nekk seede ci ñoom."

Mth 8 5 Gannaaw loolu Yeesu duggoon na Kapernawum. Bi mu fa duggee nag, ab njiitu xare fekksi ko. Mu ñaan ko,

Mth 8 6 ne ko: "Sang bi, sama surga dafa làggi, tèdd ca kër ga te sonn lool."

Mth 8 7 Yeesu ne ko: "Dinaa ñew faj ko."

Mth 8 8 Waaye njiit la tontu ko ne: "Sang bi, yeyoowuma nga dugg ci sama kër; waxal genn kàddu rekk, te sama surga dina wër."

Mth 8 9 Ndaxte man itam maa ngi nekk ci ndigal, te ame naa ay xarekat ci sama ndigal. Su ma nee kii: "Demal," mu dem. Mbaa ma ne keneen ki: "Ñewal," mu ñew. Te su ma nee sama jaam: "Defal lii," mu def ko."

Mth 8 10 Bi ko Yeesu déggée, mu waaru, ne ña topp ci moom: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, musumaa gis ci banni Israyil ku gême ni kii."

Mth 8 11 Maa ngi leen koy wax, ñu bare dinañu ñew, jóge ci penku ak sowu, bokk lekk ak Ibraayma ak Isaaxa ak Yanqóoba ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji.

Mth 8 12 Waaye ñi waroon a bokk ca nguur ga, dees na leen sànni ci biti ci lëndëm gi. Foofa dees na fa jooy tey yéyu."

Mth 8 13 Ci kaw loolu Yeesu wax njiit la ne ko: "Ñibbil, na ame, ni nga ko gême." Noonu ca waxtu woowa sax surga ba daldi wër."

Mth 8 14 Gannaaw loolu Yeesu dem kër Piyeer. Ba mu eggee, mu fekk gorob Piyeer bu jigéen tèdd ak yaram wu tàng."

Mth 8 15 Bi mu ko gisee, Yeesu laal loxoom, tàngoor wa daldi wàcc; soxna sa jóg, di ko topptoo."

Mth 8 16 Ca ngoon sa ñu indil ko ñu bare ñu rab jàpp. Yeesu dàq rab ya ak kàddoom te faj ñi wopp ñépp."

Mth 8 17 Loolu mu def, def na ko, ngir la ñu waxoon jaarale ko ci yonent Yàlla Esayi am, bi mu naan: "Fab na sunuy wopp, gàddu sunuy jàngoro."

Mth 8 18 Bi Yeesu gisee mbooloo ma ko wër nag, mu sant taalibe ya, ñu jàll dex ga."

Mth 8 19 Laata ñuy jàll, benn xutbakat daldi ñew ci moom ne ko: "Kilifa gi, dinaa la topp fépp foo jëm."

Mth 8 20 Waaye Yeesu tontu ko ne: "Till yi am nañu seeni kàmb, te picci asamaan am nañu ay tàgg, waaye Doomu nit ki amul fu mu noppal boppam."

Mth 8 21 Noonu keneen ca taalibe ya ne ko: "Sang bi, may ma, ma jëkk a dem suuli sama baay."

Mth 8 22 Yeesu tontu ko ne: "Toppal ci man te bàyyi ñi dee, ñu suul seeni néew."

Mth 8 23 Bi mu ko waxee, Yeesu dugg ca gaal ga, ay taalibeem topp ko."

Mth 8 24 Ca saa sa ngelaw lu bare daldi yengal dex ga, ba duus ya sàng gaal ga. Fekk booba Yeesu nelaw."

Mth 8 25 Noonu taalibe ya daldi jegesi, yee ko naan: "Sang bi, musal nu, nu ngiy dee."

Mth 8 26 Waaye Yeesu tontu leen: "Yéen ñi néew ngëm, lu tax ngeen tiit?" Ci kaw loolu mu jóg, daldi gëdd ngelaw li ak duus yi. Lépp dal, ba ne nemm."

Mth 8 27 Bi ko nit ña gisee, ñu waaru naan: "Kii kan la ci biir nit ñi, ba ngelaw li ak dex gi di ko déggal?"

Mth 8 28 Bi Yeesu jàllee nag, ba teer ca diiwaanu waa Gadara, ñaar ñu rab jàpp daldi gënn ca sèg ya, ñew kar ko. Naar ñoonu nag, ñu soxor lañu woon, ba kenn ñemewul woon a jaar foofa."

Mth 8 29 Ña rab jàpp daldi xaacu naan: "Yaw Doomu Yàlla ji, loo nuy fexeel? Ndax danga noo bëgg a mbugal, bala waxtu way jot?"

Mth 8 30 Fekk amoon na ca wet ya géttu mbaam-xuux yu bare yuy for."

Mth 8 31 Rab ya nag ñaan ko ne: "Boo nu dàqee, sànni nu ca géttu mbaam-xuux ya."

Mth 8 32 Yeesu ne leen: "Demleen." Rab ya nag daldi gënn, dugg ca mbaam-xuux ya, ñu daldi bartalu, daanu ca dex ga, lab ca ndox ma."

Mth 8 33 Ba sàmm ya gisee loolu, ñu daw, dem dëkk ba, nettali ji lépp ak la xewoon ca ña rab jàpp."

Mth 8 34 Noonu dëkk ba bépp gënn seeti Yeesu. Ba ñu ko gisee nag, ñu ñaan ko, mu gënn seen réew."

Mth 9 1 Bi loolu amee Yeesu dugg cig gaal, jàll dex ga, dellu dëkkam."

Mth 9 2 Foofa ñu indil ko ku tèdd ci basan, fekk yaramam wépp làggi. Bi Yeesu gisee seen ngëm, mu ne ku làggi ka: "Na sa xel dal, sama waay, baal nañu la say bàkkaar."

Mth 9 3 Bi mu waxee loolu, ay xutbakat daldi ne ci seen biir: "Nit kii mu ngi sosol Yàlla."

Mth 9 4 Waaye Yeesu xam seen xalaat ne leen: "Lu tax ngeen am xalaat yu bon ci seen xol?"

Mth 9 5 Ma wax ne: "Baal nañu la say bàkkaar," walla ma ne: "Jógal te dox," lan moo ci gën a yomb?"

Mth 9 6 Waaye xamleen ne, Doomu nit ki am na ci àddina sañ-sañ baale bàkkaar yi." Ci kaw loolu Yeesu ne ku làggi ka: "Jógal, jël sa basan te nga ñibbi."

Mth 9 7 Noonu làggi ba daldi jóg, ñibbi."

The Holy Bible in Wol of NT

Mth 9 8 Ba mbooloo ma gisee loolu, ñu daldi ragal te manggal Yàlla, mi dénk sañ-sañ bu tollu noonu doom Aadama yi.

Mth 9 9 Bi Yeesu jógee foofa, mu gis nit ku tudd Macè, toog ca juuti ba. Yeesu ne ko: "Kaay topp ma." Noonu Macè jóg, daldi ko topp.

Mth 9 10 Gannaaw ga Yeesu doon lekk ca kër ga, te ay juutikat ak i boroom bàkkaar yu bare diikk, bodd lekk ak Yeesu ak taalibeem ya.

Mth 9 11 Bi ko Farisen ya gisee nag, ñu ne taalibe ya: "Lu tax seen kilifa di lekkandoo ak ay juutikat ak ay boroom bàkkaar?"

Mth 9 12 Waaye bi ko Yeesu dégge, mu ne: "Ñi wér soxlawuñu fajkat, ñi wéradi ñoo ko soxla.

Mth 9 13 Mbind mi nee na: "Yërmande laa bëgg, waaye du rendi saraxi mala." Demleen nag te seet lu wax joojuy tekki. Ndaxte ñewuma, ngir woo ñi jub, waaye bàkkaarkat yi laay woo."

Mth 9 14 Gannaaw loolu taalibey Yaxya ñew ci Yeesu ne ko: "Lu tax nuy woor, nun ak Farisen yi, te say taalibe duñu woor?"

Mth 9 15 Yeesu tontu leen: "Ndax gan yi ñew ci céet dinañu naqarlu dara, li feek boroom céet gaa ngi ànd ak ñoom? Waaye bés yaa ngi ñew yu ñuy jële boroom céet gi ci seen biir; booba nag dinañu woor.

Mth 9 16 Xam ngeen ne, kenn du daax mbubb mu manggal ak sekkit wu bees; ndaxte sekkit wi day ñoddi mbubb mi, te xottiku bi gën a yaatu.

Mth 9 17 Te it duñu def biin bu bees ci mbuusi der yu manggal. Lu ko moy, mbuus yi dañu toj, biin bi tuuru te mbuus yi yaqu. Waaye biin bu bees, dees na ko def ci mbuus yu bees. Noonu ñoom ñaar duñu yaqu."

Mth 9 18 Bi leen Yeesu di wax loolu, benn njiitu jàngu daldi ñew, sukk ci kanamam ne ko: "Sama doom ju jigéen dafa faatu léegi, waaye ñewal, teg ko say loxo, te dina dundaat."

Mth 9 19 Noonu Yeesu jóg, topp ko, moom ak ay taalibeem.

Mth 9 20 Bi ñuy dem nag, amoon na ca mbooloo ma jigéen juy xëpp deret diirub fukki at ak ñaar. Mu defe ne, su laalee mbubbam rekk, dina wér. Mu jegeñsi Yeesu nag, doxe ko gannaaw, laal catu mbubbam.

Mth 9 22 Bi mu ko defee Yeesu woññiku ne ko: "Na sa xel dal, soxna si, sa ngëm faj na la." Noonu jigéen ja daldi wér ca saa sa.

Mth 9 23 Bi Yeesu eggee kër njiit la, mu gis ñiy liit ak toxoro, ak mbooloo may def coow lu bare.

Mth 9 24 Mu ne leen: "Génneen, janq bi deewul, day nelaw rekk." Bi ko mbooloo ma dégge, ñu daldi ko ñaawal.

Mth 9 25 Waaye ñu génne leen, Yeesu dugg, jàpp loxob janq ba, mu daldi jóg.

Mth 9 26 Noonu xebaaru li mu def daldi siiw ca réew ma.

Mth 9 27 Bi Yeesu jógee foofa, ñaari gumba topp ko, di wax ca kaw naan: "Yërëm nu, yaw Sètu Daawuda bi!"

Mth 9 28 Noonu Yeesu dugg ca kër ga, gumba ya toppsi ko. Yeesu ne leen: "Ndax gëm ngeen ne, man naa def li ngeen ma laaj?" Ñu tontu ko: "Waaw Sang bi."

Mth 9 29 Kon Yeesu daldi laal seeni bët ne leen: "Na am, ni ngeen ko gème."

Mth 9 30 Ca saa sa seeni bët daldi ubbiku. Yeesu dénk leen bu wér ne leen: "Moytuleen kenn xam ko."

Mth 9 31 Waaye ñu génne rekk, siiwal turam fu nekk.

Mth 9 32 Bi ñu fa jógee nag, amoon na ñeneen ñu ñew fi moom, indil ko ku rab jàpp, mu luu.

Mth 9 33 Yeesu dàq rab wa, luu ba daldi wax. Bi ñu ko gisee, mbooloo ma waaru, ñu ne: "Lu mel nii, musuñu koo gis ci Israyil."

Mth 9 34 Waaye Farisen ya ne: "Ci kàttanu buuru rab yi lay dàqe rab yi."

Mth 9 35 Noonu Yeesu wér dëkk yu mag ya yépp ak yu ndaw ya, di leen jàngal ci seeni jàngu, tey yégle xebaar bu baax bi jëm ci nguuru Yàlla, di faj jàngoro yépp ak wéradi yépp.

Mth 9 36 Bi Yeesu gisee mbooloo ma, mu yërëm leen, ndaxte dañoo sonn ba ne yogg, mel ni xar yu amul sàmm.

Mth 9 37 Noonu mu ne taalibeem ya: "Ngóob mi yaatu na, waaye liggéeykat yi barewuñu.

Mth 9 38 Ñaanleen nag Boroom ngóob mi, mu yebal ay liggéeykat, ñu góob tool am."

Mth 10 1 Noonu Yeesu woo ca moom fukki taalibeem ya ak ñaar, jox leen sañ-sañ dàq rab yi, tey faj jàngoro yépp ak wéradi yépp.

Mth 10 2 Fukki ndaw ak ñaar, ya Yeesu yónni woon nag, nii lañu tuddoon: ku jëkk ki mooy Simon mi ñuy wax Piyeer, ak Andare mi bodd ak moom ndey ak baay; Saag doomu Sebede, ak Yowaana rakkam; I

Mth 10 3 Filib ak Bartelemi; Tomaa ak Macè, juutikat ba woon; Saag doomu Alfe, ak Tade; I

Mth 10 4 Simon, mi bodd ca mbooloo, ma ñu tudde Ñi farlu ci moom seen réew; ak Yuda Iskariyo, mi nar a wor Yeesu.

Mth 10 5 Yeesu yónni fukk ñooñule ak ñaar, jox leen ndigal ne leen: "Buleen dem ci ñi dul Yawut mbaa dugg ci benn dëkku waa Samari.

Mth 10 6 Waaye demleen ci banni Israyil, ñoom ñi réer niy xar.

The Holy Bible in Wol of NT

Mth	10	7	Bu ngeen demee nag, yégleleen naan: "Nguuru Yàlla Aji Kawe ji jegesi na."
Mth	10	8	Fajleen ñi wopp, dekkal ñi dee, fajleen gaana yi te dàq rab yi. Cig neen ngeen ame, mayeleen cig neen.
Mth	10	9	Buleen dajale wurus, xalis mbaa xànjari ci seeni maxtume.
Mth	10	10	Buleen wut it mbuus ngir tukki mbaa ñaari turki, ay dàll mbaa aw yet, ndaxte liggéeykat yeyoo na dundam.
Mth	10	11	"Bu fekke ne agsi ngeen ci dëkk bu mag mbaa bu ndaw, nangeen fa seet ku fa am faayda, dal ca moom ba kera ngeen jóge dëkk ba.
Mth	10	12	Bu ngeen di dugg ci kër nag, nuyooléen.
Mth	10	13	Bu fekke ne kër ga yeyoo na ko, na seen jàmm wàcc ci ñoom, waaye bu ko yeyoowul, na seen yéene dellusi ci yéen.
Mth	10	14	Koo xam ne gantu na leen, mbaa mu tanqamlu seeni wax, génneen ca kër ga mbaa ca dëkk ba, yélëb seen pëndu tãnk.
Mth	10	15	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, keroog bésub àtte ba, waa réewu Sodom ak Gomor ñooy tane dëkk boobu.
Mth	10	16	"Dégluleen, maa ngi leen di yónni, mel ni ay xar ci biir ay bukki. Muusleen nag ni y jaan, te lewet ni y pitax.
Mth	10	17	Waaye moytuleen nit ñi, ndaxte dinañu leen jébbal àttekat yi te dóor leen ay yar ci seeni jàngu.
Mth	10	18	Dees na leen yóbbu ngir man ci kanami boroom réew ak i buur, ngir ngeen seede ma ci ñoom ak ci ñi dul Yawut.
Mth	10	19	Boo xamee ne nag jébbale nañu leen, buleen am xel ñaar ci li ngeen di wax, mbaa ni ngeen koy waxe. Ndaxte ca waxtu woowa sax dingeen jot li ngeen war a wax;
Mth	10	20	du yéenay wax, waaye Xelum seen Baay mooy wax ci yéen.
Mth	10	21	"Mag dina joxe rakkam ci dee, baay joxe doomam; ay doom it dinañu jóg, bañ seeni waajur, di leen reylu.
Mth	10	22	Te yéen nag, ñépp dinañu leen bañ ndax sama tur; waaye ku muñ ba muj ga, mucc.
Mth	10	23	Boo xamee ne fitnaal nañu leen ci dëkk bii, demleen ca ba ca kanam. Ci dëgg maa ngi leen koy wax, dungeen man a wër dëkki Israyil yépp, te Doomu nit ki ñewul."
Mth	10	24	Yeesu teg ca ne: "Taalibe gënul kilifaam, te jaam gënul sangam.
Mth	10	25	Bu taalibe yemee ak kilifaam demin, doy na; jaam it ni sangam. Ndegam tudde nañu boroom kër gi
Mth	10	26	Beelsebul, astemaak waa kër gi.
Mth	10	27	Kon nag buleen leen ragal, ndaxte amul dara lu nëbbu, lu ñu warul a biral, mbaa luy kumpa lu ñu warul a siiwal.
Mth	10	28	Li ma leen wax ci biir lëndëm, waxleen ko ci leer; li ma leen déey, yégleleen ko ci kaw taax yi.
Mth	10	29	Te buleen ragal ñu man a rey yaram, te mënunooy rey ruu, waaye ragal-leen Ki man a sànk yaram ak ruu ci safara.
Mth	10	30	Naari picci rammatu, ndax duñu ko jaay ci dërëm? Waaye benn ci ñoom du daanu ci suuf te soobul seen Baay.
Mth	10	31	Seen kawari bopp sax, wañnees na leen.
Mth	10	32	Kon buleen ragal dara, yéena gën ndiiraanu rammatu.
Mth	10	33	"Koo xam ne nangu nga ma ci kanamu nit ñi, man itam dinaa la nangu ci sama kanamu Baay, bi nekk ci kaw.
Mth	10	34	Waaye ku ma gantu ci kanamu nit ñi, man itam dinaa la gantu ci sama kanamu Baay, bi nekk ci kaw.
Mth	10	35	"Te it buleen defe ne, damaa ñew ngir indi jàmm ci àddina; ñewuma ngir indi jàmm, waaye jaasi laa indaale.
Mth	10	36	Ndaxte ñew naa ngir féewale doom ak baayam, doom ju jigéen ak ndeyam, jabar ak goroom;
Mth	10	37	te noonni nit ñooy waa kërám.
Mth	10	38	Ku ma gënulul sa ndey walla sa baay, yeyoowuloo ma; ku ma gënulul sa doom ju goor walla ju jigéen, yeyoowuloo ma.
Mth	10	39	Koo xam ne kii nanguwuloo ñakk sa bakkan, ba mel ni ku ñu daaj ci bant, te nga topp ma, yeyoowuloo ma.
Mth	10	40	Kuy rawale sa bakkan, ñakk ko, te ku ñakk sa bakkan ndax man, jootaat ko.
Mth	10	41	"Te lli itam am na, ku leen nangu, nangu na ma, te ku ma nangu, nangu na ki ma yónni.
Mth	10	42	Ku nangu yonent ndax yónnentam, dina jot ci peyu yonent; te ku nangu ku jub ndax njubteem, dina jot ci peyu ku jub.
Mth	11	1	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, koo xam ne kii may na kaas ndox mu sedd rekk kenn ci ñi gën a ndaw, ndax sama taalibe la, kooku du ñakk yoolam mukki."
Mth	11	2	Ba Yeesu joxee fukki taalibeem ya ak ñaar ndigal yooyu, mu jóge fa, ngir dem jàngaleji ak a waare ci seeni dëkk.
Mth	11	3	Gannaaw loolu Yaxya dëgg ca kaso ba jëfi Almasi bi. Mu yónni ci moom nag ay taalibeem,
Mth	11	4	ne ko: "Ndax yaa di Ki war a ñew, walla danoo war a xaar keneen?"
Mth	11	4	Yeesu tontu leen ne: "Demleen nettali Yaxya li ngeen dëgg te gis ko.

The Holy Bible in Wolof NT

Mth 11 5 Gumba yaa ngi gis, lafañ yi y dox, gaana yi wér, tɛx yi y dégg, ñi dee di dekki, te ñi woyoflu ñu ngi dégg xebaar bu baax bi.

Mth 11 6 Yaw mi sa ngem yolomul ndax man, barkeel nga."

Mth 11 7 Bi nga xamee ne taalibe ya Yaxya yonni woon ci Yeesu dem nañu, Yeesu daldi wax ak mbooloo ma ci mbirum Yaxya ne leen: "Lu ngeen seeti woon ca mandin ma? Xanaa barax buy jaayu ci ngelaw li?

Mth 11 8 Kon lu ngeen seeti woon nag? Nit ku sol yere yu rafet? Waaye ñi sol yere yu rafet ñu ngi dekk ci keri buur.

Mth 11 9 Lu tax ngeen genn nag? Ngir gis ab yonent? Waaw, wax naa leen ne, epp na yonent.

Mth 11 10 Yaxya male moo di ki ñu waxoon ci Mbind mi naan: "Maa ngi yonni sama ndaw, mu jiitu la, te xallal la yoon ci sa kanam."

Mth 11 11 Ci dégg maa ngi leen koy wax, ci li jigéen jur, ku sut Yaxya musul a feeñ. Waaye ba tey ki gen a ndaw ci nguuru Yalla Aji Kawe ji moo ko sut.

Mth 11 12 Ci li dale ci jamonoy Yaxya ba léegi, nit ñaa ngi goor-goorlu ngir dugg ci nguuru Yalla, te ñi sawar ñoo ci am wall.

Mth 11 13 Ndaxte li yonent yi wax ak li yoonu Musaa teral ñu ngi doon dox, ba kera Yaxya di feeñ.

Mth 11 14 Te Yaxya moomu, su ngeen beggee nangu lii, mooy Iliyas bi waroon a ñew.

Mth 11 15 Déglul bu baax, yaw mi am ay nopp.

Mth 11 16 "Niti jamono jii nag, lan laa leen man a mengaleel? Ñu ngi ni rook xale yu toog ca penc ma, di woo seeni xarit,

Mth 11 17 ne leen: "Liital nanu leen ak toxoro, te fecculeen, woyal nanu leen woyi dej, te jooyuleen."

Mth 11 18 Ndaxte Yaxya feeñ na, lekkul, naanul, ngeen daldi ne: "Dafa and ak rab."

Mth 11 19 Gannaaw gi nag, Doomu nit ki ñew na, lekk, naan, ngeen daldi ne: "Kii daal begg na lekk, di naan biiñ, tey xaritoo ak ay juutikat ak ay boroom bakkaar." Waaye li xam-xamu Yalla di jur, mooy firndeel ne dégg la."

Mth 11 20 Gannaaw loolu Yeesu daldi gedd dekk, ya mu defe woon la epp cay kéemaan, ndaxte tuubuñu seeni bakkaar.

Mth 11 21 Mu ne: "Dingeen torox, yéen waa Korasin ak waa Betsayda, ndaxte kéemaan yi ma def ci yéen, bu ñu leen defoon ci dekku Tir walla ci dekku Sidon, kon réccu nañu bu yagg, xéppoo doom, sol saaku.

Mth 11 22 Waaye maa ngi leen koy wax, keroog bés penc ma Tir ak Sidon ñoo leen di tane.

Mth 11 23 Te yaw dekku Kapernawum, ndax dees na la yékkati bu kawé? Déedéet, dees na la daane bu suufe. Ndaxte kéemaan yi ma def ci yaw, bu ñu leen defoon ci dekku Sodom, kon mu nekk ba tey.

Mth 11 24 Waaye maa ngi leen koy wax, keroog bés penc ma Sodom moo lay tane."

Mth 11 25 Ca jamono joojale Yeesu wax na lii: "Yaw Baay bi, Boroom asamaan ak suuf, maa ngi lay sant ci li nga nebb yef yii ñi am xam-xam ak ñi am xel, te xamal leen gune yi.

Mth 11 26 Waaw Baay bi, ndaxte looloo la neex."

Mth 11 27 Yeesu teg ca ne: "Sama Baay jébbal na ma lépp, te kenn menù maa xam, man Doom ji, ku dul Baay bi; kenn it menul a xam Baay bi, ku dul man Doom ji, ak ku ma ko begg a xamal.

Mth 11 28 "Ñewleen ci man, yéen ñépp ñi sonn te diis, dinaa leen may noflaay.

Mth 11 29 Jébbaluleen ci man te jàng ci man, ndaxte lewet naa te woyof, te dingeen am noflaay ci seen xol.

Mth 11 30 Ndaxte sama kilifteef lewet na te sama yen diisul."

Mth 12 1 Amoon na benn bésu noflaay Yeesu jaar ci ay tool yu ñor, fekk ay taalibeem xiif; ñu daldi faq ay gub nag, di lekk.

Mth 12 2 Farisen ya nag gis ko, ne Yeesu: "Gisal, say taalibe ñu ngi def lu jaaduul ci bésu noflaay bi."

Mth 12 3 Noonu Yeesu tontu leen: "Ndax jànguleen la Daawuda defoon, ba mu xii fee, moom ak ña mu andaloon?

Mth 12 4 Xanaa yéguleen, ni mu dugge woon ca kër Yalla ga, gis fa mburu, ya ñu jébbal Yalla, mu daldi ko lekk. Fekk jaaduul mu lekk ca, moom walla ña mu andaloon; saraxalekat rekk a ko sañoon a lekk.

Mth 12 5 Te it ndax jànguleen ci yoonu Musaa, ne saraxalekat ya ca kër Yalla ga teral ñu bésu noflaay bi, te tooñuñu?

Mth 12 6 Waaye maa ngi leen koy wax, am na ci seen biir ku sut kër Yalla ga.

Mth 12 7 Mbind mi nee na: "Yèrmande laa begg, waaye du rendi saraxi mala." Su ngeen xamoon lu wax joojuy tekki, kon dungen teg tooñ ñi tooñul.

Mth 12 8 Ndaxte Doomu nit ki mooy boroom bésu noflaay bi."

Mth 12 9 Bi loolu amee Yeesu joge foofa, dugg ci seen jangu,

Mth 12 10 te amoon na fa nit ku loxoom laggi. Noonu Farisen ya laaj ko: "Faj ci bésu noflaay bi, ndax loolu jaadu na?" Fekk ñuy wut buntu tuumaal ko.

Mth 12 11 Yeesu tontu leen: "Ku fi amoon xar, mu daanu ci kàmb ci bésu noflaay

bi, ndax doo ko jàpp, génne ko?
Mth 12 12 Nit nag, ndax ëppul maana xar? Kon def lu baax ci bésu noflaay bi jaadu na."
Mth 12 13 Noonu Yeesu ne nit ka: "Tàllalal sa loxo!" Mu tàllal ko nag, loxoom daldi wër, mel ni ba ca des.
Mth 12 14 Farisen ya génn nag, daldi gise, ngir fexee reylu Yeesu.
Mth 12 15 Waaye bi ko Yeesu yégee, mu sore foofa; te ñu bare topp ko, mu wéral leen ñoom ñépp.
Mth 12 16 Te mu dénk leen bu wóor, ñu bañ koo siiwal.
Mth 12 17 Def na noonu, ngir amal la ñu waxoon jaarale ko ci yonent Yàlla
Esayi, bi mu naan:
Mth 12 18 "Kii mooy sama Ndaw li ma tànn, di sama Soppe bi neex sama xol. Dinaa def sama Xel ci moom, muy yégal xeet yi yoonu njub.
Mth 12 19 Du xëccoo mbaa muy wax ci kaw, te kenn du dégg baatam ci mbedd yi.
Mth 12 20 Du dammaate barax bu banku, te mees guy saxar, du ko fey, ba kera mu yégal njub, ba daan.
Mth 12 21 Ci turam la xeet yi di ame yaakaar."
Mth 12 22 Booba ñu indil ko ku rab jàpp, mu gumba te luu. Yeesu faj ko, ba ku luu ki di wax tey gis.
Mth 12 23 Noonu mbooloo mépp yéemu naan: "Ndax kii du Sètu Daawuda bi?"
Mth 12 24 Bi Farisen ya déggée loolu nag, ñu ne: "Kii ci kàttanu Beelsebul, buuru rab yi, lay dàqe rab yi."
Mth 12 25 Waaye Yeesu xam seen xalaat ne leen: "Réew mu xeex boppam tas, te dëkk mbaa kër guy xeex boppam du man a yàgg.
Mth 12 26 Bu Seytaane dàqee Seytaane nag, xeex na boppam; kon naka la nguuram di man a yàgge?
Mth 12 27 Te it bu fekke ne man damay dàq ay rab ci kàttanu Beelsebul, seeni taalibe nag, ci gan kàttan lañu leen di dàqe? Kon ñoo leen di àtte.
Mth 12 28 Waaye bu fekke ne ci Xelum Yàlla laay dàqe rab, kon nguuru Yàlla agsi na ba ci yéen.
Mth 12 29 "Su fi amee nit ku bare doole, te nit bègg a dugg ci kèram, nangu alalam, naka la koy defe? Xanaa dafay jëkk a yeew ku bare doole ka, ba noppi door a toj kèram gépp.
Mth 12 30 Noonu ku farul ak man, yaa ngi may xeex, ku dajalewul ak man, yaa ngi tasaare."
Mth 12 31 Yeesu teg ca ne: "Loolu moo tax maa ngi leen koy wax, bàkkaar walla sos wu mu man a doon, dinañu ko baale, waaye ku sosal Xelum Yàlla, duñu ko baal.
Mth 12 32 Ku sosal Doomu nit ki, dinañu ko baal, waaye ku sosal Xel mu Sell mi, duñu ko baal muk, du ci àddina si, du ci àllaaxira.
Mth 12 33 Neeleen garab gi baax na, moom ak meññeefam, walla ngeen ne garab gi bon na, moom ak meññeefam; ndaxte garab, meññeefam lañu koy xàmme.
Mth 12 34 Yéen ñi fees ak dajar ni ay co, naka ngeen man a waxe lu baax, fekk dangeen bon? Ndaxte gémmi ñ, la fees xol lay wax.
Mth 12 35 Noonu nit ku baax, lu baax lay wax, jële ko ca fa mu denc lu baax, te nit ku bon, lu bon lay wax, jële ko ca fa mu denc lu bon.
Mth 12 36 Maa ngi leen di wax ne, keroog bés pénc, nit ñi dinañu làyyi ndax wax ju nekk ju amul njariñ, ju ñu mas a wax.
Mth 12 37 Ndaxte dees na la àtte ni ku jub ci say wax, walla ñu daan la ci say wax."
Mth 12 38 Ci kaw loolu ay xutbakat ak ay Farisen wax ak Yeesu ne ko: "Kili fa gi, danoo bëggoon, nga won nu kéemaan guy firndeel sag yónnent."
Mth 12 39 Yeesu tontu leen: "Yéenay laaj firnde, yéen niti jamono ju bon jii, yéen ñi fecci seen kóllère ak Yàlla, waaye dungen jot genn firnde gu dul firndeg yonent Yàlla Yunus.
Mth 12 40 Ndaxte ni Yunus nekke woon ñetti guddi ak ñetti bëccëg ci biir rabu géej wu mag, noonu la Doomu nit ki di nekke ñetti guddi ak ñetti bëccëg ci biir suuf.
Mth 12 41 Keroog bés pénc waa dëkku Niniw dinañu jógandoo ak niti jamono jii, yey leen; ndaxte bi leen Yunus waaree, tuub nañu seeni bàkkaar, te ku sut Yunus a ngi fi.
Mth 12 42 Te it ca bés pénc buur bu jigéen, ba dëkkoon ca sudd, dina jógandoo ak niti jamono jii, yey leen; ndaxte dafa jóge ca catul àddina, ngir déglu xam-xamu Suleymaan, te ku sut Suleymaan a ngi fi.
Mth 12 43 "Boo xamee ne rab wa jàppoon nit génna ci moom, day wër ay bérab yu wow, di wut fu mu noppaloo, waaye du ko gis.
Mth 12 44 Noonu da naan: "Naa dellu ca sama kër, ga ma génne woon." Bu ñewee nag, mu fekk kërug neen, ñu bale ko, defar ko ba lépp jekk.
Mth 12 45 Bu ko gisee nag, mu dem wooyi yeneen juróom-ñaari rab yu ko gën a soxor, ñu dugg, sanc fa; ba tax muju nit kooku mooy yées njàl béenam. Noonu lay nekke ak niti jamono ju bon jii."
Mth 12 46 Bi Yeesu nekke di wax ak mbooloo ma, ndeyam ak ay rakkam daldi ñew, taxaw ci biti, bègg a wax ak moom.
Mth 12 47 Noonu kenn nit ne ko: "Sa yaay ak say rakk ñu ngi nii taxaw ci biti, bègg a wax ak yaw."

The Holy Bible in Wolof NT

Mth	12	48	Waaye Yeesu tontu ko ne: "Kan mooy sama ndey ak ñan ñooy samay rakk?"
Mth	12	49	Noonu mu joxoñ ay taalibeem naan: "Ñii ñooy sama ndey ak samay rakk.
Mth	12	50	Ndaxte ku def sama coobareg Baay bi nekk ci kaw, yaa di sama rakk,
sama jigéen ak sama ndey."			
Mth	13	1	Bés booba Yeesu génnoon na ca kër ga, toog ca wetu dex ga.
Mth	13	2	Mbooloo mu bare dajaloo ca moom, ba tax mu dugg cig gaal, toog;
mbooloo mëpp taxaw ca tefes ga.			
Mth	13	3	Noonu Yeesu dégtal leen lu bare ciy léeb ne leen: "Dafa amoon beykat
bu demoon jiyi.			
Mth	13	4	Bi muy saaw toolam nag, lenn ci pepp mi wadd ci kaw yoon wi, picc yi
daldi ñew, lekk ko lépp.			
Mth	13	5	Leneen ci pepp mi wadd ci bérab bu bare ay doj te néew suuf, mu daldi
sax bu gaaw, ndaxte suuf si barewul.			
Mth	13	6	Waaye bi jant bi naajee, mu lakk, wow, ndaxte amul ay reen.
Mth	13	7	Leneen nag wadd ci biir ay xaaxaam, xaaxaam yi daldi jóg, tanc ko.
Mth	13	8	Li ci des dal ci suuf su baax, nangu ba def ay gub; lii àntu ba mat
téeméeri yoon lu ëpp la mu ji woon, lii mat juróom-benn-fukk, li ci des fanweer.			
Mth	13	9	Déglul bu baax, yaw mi am ay nopp."
Mth	13	10	Bi Yeesu waxee ba noppi, ay taalibeem jegeñsi, laaj ko lu tax mu di
leen wax ciy léeb.			
Mth	13	11	Noonu mu tontu leen ne: "May nañu leen, ngeen xam mbóoti nguuru Yàlla
Aji Kawe ji, waaye ñale mayuñu leen ko.			
Mth	13	12	Ndaxte ku am, dinañu la dollil, ba nga barele; waaye ku amul, li nga
am as néew, dinañu ko nangu.			
Mth	13	13	"Dañuy xool te duñu gis, di déglu waaye duñu dégg te duñu xam," moo
tax ma di leen wax ciy léeb.			
Mth	13	14	Li Esayi waxoon ci kàddug Yàlla am na ci ñoom, bi mu naan: "Dingeen
déglu bu baaxwaaye dungeen xam dara; di xool bu baax waaye dungeen gis dara.			
Mth	13	15	Ndaxte xolu xeet wii dafa dërkiis; dañuy déglu ak nopp yu naqari, tey
gëmm seeni bët, ngir bañ a gis ak seeni bët, dégg ak seeni nopp, te xam ci seen xol, ñu woññiku ci			
man, ma wéral leen."			
Mth	13	16	"Waaye yéen barkeel ngeen, ndaxte seeni bët a ngi gis te seeni nopp
di dégg!			
Mth	13	17	Ndaxte ci dégg maa ngi leen koy wax, ay yonent yu bare ak nit ñu jub
ñu bare bëggoon nañu gis li ngeen di gis waaye gisuñu ko, te dégg li ngeen di dégg waaye			
dégguñu ko.			
Mth	13	18	"Yéen nag dégluleen li léebu beykat biy tekki.
Mth	13	19	Boo xamee ne nit mu ngi déglu wax ju jem ci nguuru Yàlla te xamu ko,
Ibliis day ñew, kër li ñu def ci xolam; kooku mooy ki jot ci jiwu wi ci kaw yoon wi.			
Mth	13	20	Ki jot ci jiwu wi ci bérab bu bare ay doj nag, mooy ki dégg wax ji,
am ci bannex bu gaaw;			
Mth	13	21	waaye du yagg, ndaxte wax ji saxul ci moom. Bu jaaree ci nattu nag,
mbaa ñu fitnaal ko ndax kàddu gi, mu dagggeeku ci saa si.			
Mth	13	22	Ki jot ci jiwu wi ci xaaxaam yi mooy ki dégg wax ji, waaye soxlay
àddina ak naxi alal tanc wax ji, ba du jur njariñ.			
Mth	13	23	Ki jot ci jiwu wi ci suuf su baax si nag, mooy ki dégg wax ji te xam
ko; mu jural ko njariñ, muy lu mat téeméeri yoon lu ëpp la ñu ji woon, muy juróom-benn-fukk			
mbaa fanweer."			
Mth	13	24	Noonu Yeesu dégtal leen beneen léeb ne leen: "Nguuru Yàlla Aji Kawe
ji dafa mel ni nit ku ji jiwu wu baax ci toolam.			
Mth	13	25	Waaye bi nit ñi di nelaw, noonam ñew, ji jëmb ci biir dugub ji, daldi
dem.			
Mth	13	26	Bi dugub ji saxee nag, jëmb bi saxaale ak moom.
Mth	13	27	"Noonu surgay boroom kër ga ñew ci moom ne ko: "Góor gi, xanaa
jiwuloo jiwu wu baax ci sa tool? Fu jëmb bi jóge nag?"			
Mth	13	28	Mu tontu leen: "Noon a ko def." Surga ya ne ko: "Ndax nu dem dindi
ko?"			
Mth	13	29	Waaye mu tontu leen: "Déédéet, ngir bañ a buddiwaale dugub ji, bu
ngeen koy dindi.			
Mth	13	30	Bàyyileen ñoom ñaar, ñu magg, ba ngóob ma jot. Bu ngóob ma jotee nag,
dinaa wax ñi koy góob: Jëkkleen a dindi jëmb bi, takk ko ay say, lakk ko, waaye ngeen semb			
dugub ji ci sama saq.""			
Mth	13	31	Yeesu waxaat leen beneen léeb ne leen: "Nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa
mel ni doomu fuddën bu nit jël, ji ko ci toolam.			
Mth	13	32	Doomu fuddën moo gën a tuuti ci jiwu yépp, waaye bu saxee, mooy sut
ci gancaxi tookeer yi, di nekk garab, ba picci asamaan ñew, tàgg ciy caram."			
Mth	13	33	Yeesu teg ca beneen léeb ne leen: "Nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa mel
ni lawiir bu jigéen jël, jaxase ko ak ñetti andaari fariñ, ba kera tooyal bëpp di funki."			
Mth	13	34	Loolu Yeesu wax mbooloo ma, ëmb na ko lépp ciy léeb, te waxuleen dara
lu dul ciy léeb.			
Mth	13	35	Noonu am la ñu waxoon jaarale ko cib yonent, bi mu naan: "Dinaa leen

The Holy Bible in Wolof NT

wax ci y léeb, di yégle yëf yu nébbuli dale ca njàlbéen ga ba bésu tey."

Mth 13 36 Ci kaw loolu Yeesu bàyyi mbooloo ma, dugg ca kër ga. Taalibeem yi nêw

ci moom ne ko: "Firil nu léebu jëmb, bi sax ci tool bi."

Mth 13 37 Noonu Yeesu tontu leen ne: "Doomu nit ki mooy ji jiwu wu baax wi;

Mth 13 38 àddina mooy tool bi; ñi bokk ci nguuru Yàlla ñoo di jiwu wu baax wi;

ñi bokk ci lbiis ñooy jëmb bi;

Mth 13 39 Seytaane mooy noon bi ko ji; tukkitel àddina mooy ngóob mi, te

malaaka yi ñooy góobkat yi.

Mth 13 40 Ni ñu dajalee jëmb ba, lakk ko, noonu lay nekke, bu àddina tukkee.

Mth 13 41 Doomu nit ki dina yebal ay malaakaam, ñu jële ci nguuram lépp luy

yóbbe nit bàkkaar, ak ñi y def bàkkaar,

Mth 13 42 sànni leen ci safara; foofa dees na fa jooy te yéyu.

Mth 13 43 Booba nag ñu jub ñi dinañu leer ni jant bi ci seen nguuru Baay.

Déglul bu baax, yaw mi am ay nopp."

Mth 13 44 Yeesu teg ca ne: "Nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa mel ni alal ju nébbu

cib tool. Nit ki ko gis nébbaat ko; xolam sedd, ba mu dem jaay li mu am lépp, jënd tool ba.

Mth 13 45 "Te it nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa mel ni jaaykat buy wut per yu

rafet.

Mth 13 46 Am bés mu gis per buy jar njëg gu réy. Mu dem nag, jaay li mu am

lépp, jënd ko."

Mth 13 47 Yeesu waxaat ne: "Nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa mel ni mbaal mu ñu

wàcce ci gééj, mu jàpp jën wu nekk.

Mth 13 48 Bi mbaal mi feesee nag, ñu ñoddi ko ci tefes gi, ba noppi ñu taxaw,

dajale yu baax yi ci y ndab, waaye sànni yi bon.

Mth 13 49 Noonu lay mel, bu àddina tukkee. Malaaka yi dinañu génn, tànn ñu bon

ni ci biir ñu jub ñi,

Mth 13 50 sànni leen ci safara. Foofa dees na fa jooy te yéyu."

Mth 13 51 Noonu Yeesu laaj taalibe ya ne leen: "Loolu lépp, ndax xam ngeen lu

muy tekki?" Ñu tontu ko: "Waaw."

Mth 13 52 Yeesu ne leen: "Kon xutbakat bu nekk bu jàng ci nguuru Yàlla Aji Kawe

ji, dafa mel ni boroom kër buy génne ci dencukaayam yu bees ak yu maggat."

Mth 13 53 Bi nga xamee ne Yeesu dégtal na léeb yooyu ba noppi, mu jóge fa,

Mth 13 54 dem fa mu yaroo. Mu di leen jàngal ci seen jàngu, ba ñu waaru ne:

"Xam-xam bii ak kéemaan yii, fu mu ko jële?"

Mth 13 55 Ndax kii du doomu minise bi, te ndeyam tudd Maryaama? Ndax rakkam yu

góor duñu Saag, Yuusufa, Simon ak Yuda?

Mth 13 56 Te ay rakkam yu jigéen, ndax nekkuñu fi ak nun? Lii lépp nag, fu mu

ko jële?"

Mth 13 57 Kon ñu daldi koy xeeb. Noonu Yeesu ne leen: "Dees na faaydaal yonent,

waaye du ci réewam ak ci kërám."

Mth 13 58 Te Yeesu defu fa kéemaan yu bare ndax seen ngëmadi.

Mth 14 1 Ca jamono joojale Erodd boroom diiwaanu Galile dégg na tur, wa Yeesu

am.

Mth 14 2 Noonu mu ne ay surgaam: "Kooku mooy Yaxya, mi dekki; moo tax mu ànd

ak kàttanu def ay kéemaan."

Mth 14 3 Ndaxte Erodd jàppoon na Yaxya, yeew ko, tëj. Ndaxte Erodd takkoon na

Erojadd, jabaru Filib magam,

Mth 14 4 te Yaxya daan ko wax: "Jaaduwal nga denc ko."

Mth 14 5 Erodd nag bègg koo rey, waaye dafa ragal nit ni, ci li ñu teg Yaxya

ab yonent.

Mth 14 6 Bi ñu ca tegee ab diir nag, ñuy manggal bés ba Erodd juddu woon, te

doomu Erojadd ju jigéen di fecc ci biir gan ñi. Loolu neex Erodd,

Mth 14 7 ba mu dig ko ci kaw ngiñ ne ko: "Loo laaj, dinaa la ko jox."

Mth 14 8 Noonu ndaw sa daldi topp la ko ndey ji digaloon, ne Erodd: "Indil ma

fii ci biir ndab boppu Yaxya."

Mth 14 9 Bi ko buur ba déggee, mu am naqar, waaye ngiñ la ak gan ña tax mu

santaane, ñu jox ko ko.

Mth 14 10 Mu yónnee nag, ngir ñu dagg boppu Yaxya ca kaso ba.

Mth 14 11 Ñu indi bopp bi ci biir ndab, jox ko janq ba, mu jox ko ndeyam.

Mth 14 12 Noonu taalibey Yaxya nêw, fab néew wa, suul ko; ba noppi dem, wax ko

Yeesu.

Mth 14 13 Bi Yeesu déggee deewu Yaxya nag, mu jóge fa, dugg cig gaal, di dem ca

bérab bu wéet. Waaye bi ko nit ni yégee, ñu daldi jóge ci dekk yi, topp ko ak seeni tank.

Mth 14 14 Yeesu génni ci gaal gi nag, gis mbooloo mu réy, mu yërëm leen, ba faj

ni ci wopp.

Mth 14 15 Ca ngoon sa taalibe yi nêw ci moom ne ko: "Fii àllub neen la, te

léegi mu guddi. Doo yi wi mbooloo mi, ngir ñu dem ci dekk yu ndaw yi, jënd lu ñu man a lekk?"

Mth 14 16 Waaye Yeesu tontu leen ne: "Matul ñu dem, yéen joxleen leen lu ñu

lekk."

Mth 14 17 Ñu ne ko: "Amunu fi lu dul juróomi mburu ak ñaari jën."

Mth 14 18 Yeesu ne leen: "Indil-leen ma ko fii."

The Holy Bible in Wolof NT

Mth	14	19	Ci kaw loolu Yeesu sant mbooloo ma, ñu toog ca ñax ma. Mu jël juróomi mburu ya ak ñaari jën ya, xool ci kaw, sant Yàlla. Mu damm mburu ma, jox ko taalibe ya, ñu séddale ko nit ña.
Mth	14	20	Noonu ñépp lekk ba suur. Te ñu dajale dammit ya ca des, mu nekk fukki pañe ak ñaar yu fees.
Mth	14	21	Gannaaw jigéen ña ak gune ya, góor ña doon lekk matoon nañu juróomi junni.
Mth	14	22	Bi loolu amee Yeesu sant taalibe ya, ñu dugg gaal ga te jáll dex ga, jiituji ko, muy yiwi mbooloo ma.
Mth	14	23	Bi mu ko yiwee nag, mu yéeg ca tund wa, ngir wéet ak Yàlla. Noonu guddi jot, fekk mu nekk fa moom rekk.
Mth	14	24	Bi mu fa nekkee nag, gaal ga sore na tefes ga, te duus ya di ko yengal bu metti, ndax ngelaw la leen soflu.
Mth	14	25	Ca njël nag Yeesu jëm ci ñoom, di dox ci kaw dex gi.
Mth	14	26	Waaye bi ko taalibe yi gisee, muy dox ci kaw dex ga, ñu daldi jommi naan: "Njuuma la!" daldi tiit bay yuuxu.
Mth	14	27	Waaye ca saa sa Yeesu ne leen: "Takkleen seen fit, man la, buleen tiit!"
Mth	14	28	Ci kaw loolu Piyeer jël kàddu gi ne ko: "Sang bi, bu dee yaw, sant ma, ma dox ci kaw ndox mi, ñëw ci yaw."
Mth	14	29	Yeesu ne ko: "Kaay!" Piyeer nag wàcc ca gaal ga, di dox ci kaw ndox mi, jëm ci Yeesu.
Mth	14	30	Waaye bi mu gisee ni ngelaw li mettee, mu daldi tiit, tàmbalee suux. Mu woote ne: "Sang bi, wallu ma!"
Mth	14	31	Ca saa sa Yeesu tàllal loxoom, jàpp ko naan: "Yaw mi néew ngëm, lu tax nga am xel ñaar?"
Mth	14	32	Noonu ñu dugg ca gaal ga, te ngelaw li ne tekk.
Mth	14	33	Ñi nekk ci gaal gi nag sukk ci kanamam ne ko: "Ci dëgg yaa di Doomu Yàlla ji."
Mth	14	34	Bi loolu amee ñu jáll, teer ca diiwaan Senesaret.
Mth	14	35	Na fa dëkk xàmmi Yeesu, yónnee nag ca diiwaan bépp, indil ko ñu wopp ñépp.
Mth	14	36	Noonu ñu ñaan ko, mu may leen ñu laal cati mbubbam rekk, te ku ko laal daldi wér.
Mth	15	1	Ca jamono jooja amoon na bés ay Farisen ak ay xutbakat jóge Yerusaleem, ñëw ci Yeesu ne ko:
Mth	15	2	"Lu tax say taalibe di moy aaday yoon, yi maam yi tëral? Ndaxte duñu raxas seeni loxo, bu ñuy lekk."
Mth	15	3	Waaye Yeesu tontu leen ne: "Yéen itam lu tax ngeen di moy li Yàlla santaane, ngir topp seeni aada?"
Mth	15	4	Yàlla nee na: "Teralal sa ndey ak sa baay," te it: "Ku móolu sa ndey walla sa baay, dees na la rey."
Mth	15	5	Waaye yéen dangeen ne, ku wax sa ndey walla sa baay: "Li ngeen war a jariño ci man, jébbal naa ko Yàlla,"
Mth	15	6	kooku amatul warugaru teral baayam. Noonu tebbi ngeen kàddug Yàlla ndax seen aada.
Mth	15	7	Yéen ñi naaféq, Esayi waxoon na bu baax ci kàddug Yàlla ci seen mbir, bi mu naan:
Mth	15	8	"Xeet wii ñu ngi may teral ci seen gëmmin, waaye seen xol sore na ma.
Mth	15	9	Seen manggal amul benn njariñ, ci li ñuy jàngale dënkaaney nit kese."
Mth	15	10	Noonu Yeesu woo mbooloo mi ci moom ne leen: "Dégluleen te xam:
Mth	15	11	du li dugg ci gëmmin mooy indil nit sobe, waaye li ciy génne mooy indil nit sobe."
Mth	15	12	Bi taalibeem ya déggee loolu, ñu ñëw ci moom ne ko: "Ndax xam nga ne, Farisen yi dañoo mer ndax loolu nga wax?"
Mth	15	13	Yeesu tontu leen ne: "Garab gu sama Baay bi ci kaw jiwul, dees na ko buddi."
Mth	15	14	Bàyyileen leen, ay gumba lañu yuy wommat ay gumba; bu gumba dee wommat moroomam nag, kon dinañu daanu ñoom ñaar ci kàmb."
Mth	15	15	Piyeer nag jël kàddu gi, laaj Yeesu: "Firil nu léeb wi."
Mth	15	16	Noonu Yeesu ne ko: "Ndax ba tey seen xol dafa tëju, yéen itam?"
Mth	15	17	Xamuleen ne, lépp lu dugg ci gëmmin, ci biir lay jëm tey génna ca bérab bu làqu?"
Mth	15	18	Waaye li génna ci gëmmin mu ngi jóge ci xol; loolu mooy indil nit sobe.
Mth	15	19	Ndaxte ci xol la xalaat yu bon di jóge, ak bóom, njaaloo, ndoxaanu yàqute, càcc, seede lu dul dëgg ak saaga.
Mth	15	20	Yooyu ñooy indil nit sobe, waaye lekk ak loxo yoo raxasul du tax nit am sobe."
Mth	15	21	Gannaaw loolu Yeesu jóge fa, dem ci diiwaan Tir ak Sidon.
Mth	15	22	Ba mu fa äggee nag, jigéenu waa Kanaan, ja dëkk ca wàll yooyu, daldi

The Holy Bible in Wolof NT

gënn, di wax ca kaw ne ko: "Yaw sang bi, Sëtu Daawuda bi, yërëm ma! Rab jàpp na sama doom ju jigéen, te dafa sonn lool." "

Mth 15 23 Waaye Yeesu tontuwu ko genn kàddu. Ay taalibeem nag nêw ci moom ne ko: "Doo ko yiwi, mu ngi nuy topp, di yuuxu ci sunu kaw."

Mth 15 24 Yeesu tontu ne: "Yónniwuñu ma, lu dul ci xar yu réeri bànni Israyil."

Mth 15 25 Waaye jigéen ja nêw, sukk ci kanamam naan: "Sang bi, wallusi ma!"

Mth 15 26 Yeesu tontu ko: "Jël ñamu gune yi, sànni ko xaj yi, rafetul."

Mth 15 27 Waaye jigéen ja ne ko: "Waaw sang bi, teewul xaj yi di lekk ruusit, yi rot ci seen lekkukaayu boroom."

Mth 15 28 Ci kaw loolu Yeesu tontu ko ne: "Yaw jigéen ji, sa ngëm réy na; na am, ni nga ko bégge." Noonu doomam daldi wér ca saa sa.

Mth 15 29 Bi loolu amee Yeesu jóge foofa, nêw ci weti dexe Galile; mu yéeg ca aw tund, toog fa.

Mth 15 30 Ba mu fa nekkee, nit ñu bare nêw ci moom, indaale ay lafañ, ay làggi, ay gumba, ay luu ak ñeneen ñu bare. Ñu teg leen ci tànkì Yeesu, mu faj leen.

Mth 15 31 Nit ñépp waaru, ndaxte gis nañu luu yuy wax, làggi yu wér, lafañ yuy dox, ak gumba yuy gis. Ñu daldi manggal Yàlla Buuru Israyil.

Mth 15 32 Gannaaw loolu Yeesu woo ci moom taalibeem ya ne leen: "Yërëm naa mbooloo mi, ndaxte toog nañu fi man ñetti fan, te amatuñu lu ñu lekk. Bëgguma leen a yiwi te lekkuñu, ngir bañ ñu tële ci yoon wi."

Mth 15 33 Noonu taalibeem ya laaj ko: "Waaye fu nuy jële ci àll bi mburu mu dox ngir mbooloo mu tollu nii?"

Mth 15 34 Yeesu ne leen: "Ñaata mburu ngeen am?" Ñu tontu ko: "Juróom-ñaari mburu ak ay jën yu ndaw."

Mth 15 35 Ci kaw loolu Yeesu sant mbooloo mi, ñu toog ci suuf.

Mth 15 36 Mu fab juróom-ñaari mburu yi ak jën yi, sant Yàlla, damm leen, jox leen taalibe yi, ñu séddale leen mbooloo mi.

Mth 15 37 Noonu ñépp lekk ba suur. Te ñu dajale juróom-ñaari damba yu fees ak dammit yi ci des.

Mth 15 38 Gannaaw jigéen ñi ak gune yi, góor ñi ci lekk matoon nañu ñeenti junni.

Mth 15 39 Noonu Yeesu yiwi mbooloo mi, dugg ci gaal, nêw ci wàlli Magadan.

Mth 16 1 Amoon na ay Farisen ak ay Sadusen yu nêw ci Yeesu. Ñu fexe koo fiir, ba laaj ko ne: "Won nu kéemaan guy firndeel sag yónnent, te mu jóge ci asamaan."

Mth 16 2 Noonu Yeesu tontu leen: "Ngon gi dangeen naan: "Du taw suba ndax asamaan si dafa xonq."

Mth 16 3 Te suba gi ngeen naan: "Tey daal dina taw, ndax asamaan si dafa xonq te xiin." Kon man ngeen a ràññee melow asamaan, waaye mënuleen a ràññee firndey jamono ji nu tollu.

Mth 16 4 Yéenay laaj firnde, yéen niti jamono ju bon jii, yéen ñi fecci seen kóllère ak Yàlla. Waaye dungeen jot genn firnde gu dul firndeg Yunus." Bi Yeesu waxee loolu, mu jóge ci ñoom, dem.

Mth 16 5 Gannaaw loolu taalibe yi jàllaat dex gi, fekk fàtte nañoo yóbbaa le mburu.

Mth 16 6 Noonu Yeesu ne leen: "Wottuleen te moytu lawiiru Farisen ya ak Sadusen ya."

Mth 16 7 Bi ko taalibe yi déggée, ñu daldi werante ci seen biir naan: "Nun de indaalewunu mburu."

Mth 16 8 Waaye Yeesu yég loolu ne leen: "Yéen ñi néew ngëm, lu tax ngeen di werante ci seen biir, ndaxte indaalewuleen mburu?"

Mth 16 9 Ndax xamaguleen ba tey? Xanaa fàttalikuwuleen juróomi mburu ya ngir juróomi junniy góor ña, ak ñaata pañe ngeen dajale woon ciy dammit?

Mth 16 10 Te ndax fàttalikuwuleen itam juróom-ñaari mburu ya ngir ñeenti junniy góor ña, ak ñaata damba ngeen dajale woon ciy dammit?

Mth 16 11 Kon nag lu tax xamuleen ne, waxuma mburu? Waaye damaa bëgg, ngeen moytu lawiiru Farisen ya ak Sadusen ya."

Mth 16 12 Noonu ñu xam ne, Yeesu waxul woon lawiiru mburu, waaye ñu moytu njàngalem Farisen ya ak Sadusen ya.

Mth 16 13 Bi ñu fa jógee, Yeesu dem ca diiwaanu Sesare bu Filib. Foofa mu laaj taalibeem ya: "Lu nit niy wax ci Doomu nit ki; mooy kan?"

Mth 16 14 Taalibe yi tontu ne: "Am na ñu naan, Yaxya, ñeneen ñi, Iliyas; ñi ci des ne, Yereimi walla keneen ci yonent yi."

Mth 16 15 Noonu Yeesu ne leen: "Waaye yéen, ku ngeen may teg?"

Mth 16 16 Ci kaw loolu Simoj Piyeer tontu ne: "Yaa di Almasi bi, Doomu Yàlla Aji Dund ji."

Mth 16 17 Yeesu tontu ko: "Barkeel ñeel na la, Simoj doomu Yunus, ndaxte du nit moo la xamal lii, waaye sama Baay bi nekk ci kaw."

Mth 16 18 Te maa ngi lay wax lii: yaa di Piyeer, te ci kaw doj wu réy woowu laay samp mbooloom ñi ma gëm, te dooley dee du ko manal dara.

Mth 16 19 Dinaa la jox caabi yu nguuru Yàlla Aji Kawe ji; li nga yeew ci àddina, dees na ko yeew ci asamaan; li nga yiwi ci àddina dees na ko yiwi ci asamaan."

The Holy Bible in Wol of NT

Mth 16 20 Noonu Yeesu dénk taalibe yi bu wóor ne leen: "Buleen wax kenn ne, maay Almasi bi."

Mth 16 21 Li dale ci jamono jooja, Yeesu tàmbali na xamal taalibeem yi ne, war na dem Yerusalem, daj fa coono yu bare, jóge ca njiit ya, ca saraxalekat yu mag ya ak ca xutbakat ya; ñu rey ko, mu dekki ca ñetteelu fan ba.

Mth 16 22 Bi mu waxee ba noppi, Piyeer woo ko ci pegg, bëgg koo yedd ne ko: "Yàlla tere, Boroom bi, loolu du la dal."

Mth 16 23 Waaye Yeesu woññiku, daldi ne Piyeer: "Sore ma Seytaane, bu ma xatal; yëfi nit ngay fonk, waaye du yëfi Yàlla."

Mth 16 24 Gannaaw loolu Yeesu ne taalibeem ya: "Ku bëgg a aw ci samay tànk, na bàyyi boppam, te gaddu bant bi ñu ko war a daaj, door a topp ci man."

Mth 16 25 Ndaxte koo xam ne bëgg ngaa rawale sa bakkan, dinga ko ñàkk, waaye ku ñàkk sa bakkan ngir man, jootaat ko.

Mth 16 26 Te it moom àddina sépp lu muy jariñ nit, bu ñàkkee bakkanam? Te nit, lu mu war a weccee bakkanam?

Mth 16 27 Ndaxte Doomu nit ki dina ñew ci ndamul Baayam, ànd ak ay malaakam; bés booba dina delloo ku nekk ay jëfam.

Mth 16 28 Ci dëgg maa ngi leen koy wax, am na ñi fi taxaw, ñoo xam ne duñu dee, te gisuñu Doomu nit ki ñew ci nguuram."

Mth 17 1 Juróom-benni fan gannaaw gi, Yeesu àndoon na ak Piyeer, Saag ak Yowaana rakkam, yóbbu leen fu wéet ci tund wu kawe lool.

Mth 17 2 Mu soppiku fa seen kanam, xar-kanamam di melax nib jant, te ay yéreem weex ni leer.

Mth 17 3 Naka noonu ñu gis yonenti Yàlla Musaa ak Iliyas, di waxtaan ak Yeesu.

Mth 17 4 Piyeer nag daldi wax Yeesu ne ko: "Sang bi, bég nanu ci sunu teew fii; soo ko bëggee, dinaa fi defar ñetti mbaar, benn yaw, benn Musaa ak benn Iliyas."

Mth 17 5 Waaye bi muy wax, niir wu leer muur leen, te baat jib ca niir wa naan: "Kii mooy sama Doom ji ma bëgg, ci moom laa ame bannex; dégluleen ko."

Mth 17 6 Bi taalibe yi dëggee baat bi, ñu ne nêrëm ci suuf, daldi tiit lool.

Mth 17 7 Waaye Yeesu jegeni, laal leen naan: "Jógleen, buleen ragal dara."

Mth 17 8 Noonu ñu xool ci kaw, waaye gisatuñu kenn ku dul Yeesu rekk.

Mth 17 9 Bi loolu amee ñu wacc ca tund wa. Bi ñuy wacc nag, Yeesu sant leen ne: "Buleen nettali kenn li ngeen gis, ba kera Doomu nit ki dekki."

Mth 17 10 Noonu taalibe ya laaj ko: "Lu tax xutbakat ya nag di wax ne, Iliyas mooy jëkk a ñew?"

Mth 17 11 Yeesu tontu leen ne: "Waaw dëgg la, Iliyas war na ñew, jubbanti lépp.

Mth 17 12 Teewul maa ngi leen di wax ne, Iliyas ñew na te xàmmi wuñu ko, waaye def nañu ko la leen neex. Noonu it dañoo nar a sonal léegi Doomu nit ki."

Mth 17 13 Ndax wax jooju nag, taalibe ya xam ne, ci mbirum Yaxya la leen doon wax.

Mth 17 14 Bi nga xamee ne wacc nañu, ba ñew ca mbooloo ma, genn góor ñew ci moom, sukk

Mth 17 15 naan: "Sang bi, yêrëmal sama doom, ndaxte mu ngi say, di am coono bu metti; léeg-léeg mu daanu ci safara, léeg-léeg mu daanu ci ndox.

Mth 17 16 Indi naa ko ci say taalibe, waaye mênunhu koo faj."

Mth 17 17 Noonu Yeesu tontu ne: "Yéen niti jamono jii, yéen ñi gëmadi te dëng, ba kañ laa war a nekk ak yéen, ba kañ laa leen di war a muñal?" Mu ne leen, "Indil-leen ma xale bi fii."

Mth 17 18 Noonu Yeesu tèkku rab wa, rab wa génna ca xale ba, mu daldi wér ca saa sa.

Mth 17 19 Bi loolu amee taalibe ya ñew ci Yeesu, laaj ko ci pegg: "Lu tax nun mênunu woon a daq rab wi?"

Mth 17 20 Yeesu tontu leen ne: "Seen ngëm gu néew a tax. Ci dëgg maa ngi leen koy wax, su ngeen amee ngëm gu tuuti sax niw peppu fuddën, kon dingeen ne tund wii: "Jógeel fii, toxu fale," te dina fa dem, ba dara du leen të."

Mth 17 22 Bi ñuy wër diiwaanu Galile nag, Yeesu ne leen: "Léegi ñu jébbal Doomu nit ki ci loxoy nit ñi;

Mth 17 23 dinañu ko rey, mu dekki ca ñetteelu fan ba." Bi ko taalibe ya dëggee, ñu am naqar lool.

Mth 17 24 Gannaaw loolu Yeesu ak taalibe ya ñew Kapernawum. Bi ñu fa àggee nag, laajkati warugaru kër Yàlla ga ñew ci Piyeer ne ko: "Ndax seen kilifa du fey posetu ñaari daraxma ngir warugar wi?"

Mth 17 25 Piyeer ne leen: "Aan kay!" Ba ñu eggee kër ga nag, Yeesu jëkk a wax ne Piyeer: "Waaw lu ciy sa xalaat, Simon? Buuri àddina si, ñan lañuy laaj juuti walla galag? Seen doom walla ñi bokkul ci njaboot gi?"

Mth 17 26 Piyeer tontu ko ne: "Xanaa ñi bokkul ci kër gi." Yeesu ne ko: "Kon doom yi nag mucc nañu ci."

Mth 17 27 Waaye bëgguma nu naqaral leen; kon demal sànni oos ca dex ga te nga génne jën wa jëkk a xëcc. Boo ubbee gëmni ñam, dinga ca gis posetu estateer. Jël ko nag, jox leen ko ngir man ak yaw."

The Holy Bible in Wolof NT

Mth 18 1 Ca waxtu woowu taalibe ya ñewoon nañu ci Yeesu, laaj ko: "Kan moo gën a magg ci nguuru Yàlla mi nekk ci kaw?"

Mth 18 2 Noonu Yeesu woo xale, teg ko ci seen biir,

Mth 18 3 ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, su ngeen woñnikuwul ci Yàlla, ba mel niy xale, dungeen dugg mukk ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji.

Mth 18 4 Kuy suufeelu nag, ba mel ni xale bi, kooku mooy ki gën a magg ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji.

Mth 18 5 Te it ku nangu ci sama tur xale bu mel ni kii, man mii nga nangu.

Mth 18 6 Waaye ku yóbbe bàkkaar kenn ci ñi gën a tuuti ñi ma gëm, li gën ci moom mooy ñu takk doj wu réy ci baatam, sànni ko ca fa gën a xóot ca géeg ga.

Mth 18 7 "Yaw àddina dinga torox ndax say fiir yi yóbbe nit bàkkaar. Fiir mënna ñakk, waaye toroxte dal na nit ki koy lal.

Mth 18 8 Boo xamee ne sa loxo mbaa sa tãnk mu ngi lay yóbbe bàkkaar, dagg ko, sànni ko fu sore. Ndaxte nga lafañ walla ñakk loxo te dugg ci dund gu wóor gi, moo gën ci yaw, nga am ñaari loxo walla ñaari tãnk, te ñu sànni la ci safara su dul fey mukk.

Mth 18 9 Boo xamee ne sa bêt mu ngi lay yóbbe bàkkaar, luqi ko, sànni ko fu sore. Ndaxte nga patt te dugg ci dund gu wóor gi, moo gën ci yaw, nga am ñaari bêt, te ñu sànni la ci safara.

Mth 18 10 "Te it wottuleen a xeeb kenn ci ñi gën a tuuti, ndax kat seeni malaakaa ngi sax ci jataayu sama Baay bi nekk ci kaw. Maa leen wax loolu.

Mth 18 12 "Luy seen xalaat ci lii? Su fi amoon nit ku am téeméeri xar, te benn ci ñoom réer, lu muy def? Ndax du bàyyi ca parlukaay ba juróom-ñeent-fukki xar ya ak juróom-ñeent, te dem wuti ma réer?

Mth 18 13 Bu ko gisee, mbég mi mu am ci moom mooy èpp mbég, mi mu am ci juróom-ñeent-fukki xar ya ak juróom-ñeent ya réerul.

Mth 18 14 "Noonu it seen Baay bi nekk ci kaw bèggul kenn ci ñi gën a tuuti sànk.

Mth 18 15 "Te lii itam, bu sa mbokk defee bàkkaar, demal yedd ko, yéen ñaar rekk. Bu la déglóo, kon gindi nga sa mbokk.

Mth 18 16 Waaye bu la dégluwul, àndal ak kenn mbaa ñaar, ngir mbir mi dëgg ci li ko ñaar walla ñett seede.

Mth 18 17 Bu leen dégluwul ñoom itam, wax ko mbooloom ñi gëm. Bu dégluwul mbooloo ma nag, nga teg ko ni ku gëmul Yàlla mbaa ab juutikat.

Mth 18 18 Ci dëgg maa ngi leen koy wax, lépp lu ngeen yeew ci àddina, dees na ko yeew ci asamaan, te lépp lu ngeen yiwi ci àddina, dees na ko yiwi ci asamaan.

Mth 18 19 "Maa ngi leen koy wax it, bu ñaar ci yéen dëggoo ci àddina, ngir ñaan lu mu man a doon, sama Baay bi nekk ci kaw dina leen ko may.

Mth 18 20 Ndaxte fu ñaar walla ñetti nit booloo ci sama tur, maa ngi ci seen biir."

Mth 18 21 Noonu Piyeer ñew ci Yeesu, laaj ko: "Boroom bi, bu ma sama mbokk tooñee, ñaata yoon laa ko war a baal? Xanaa ba ci juróom-ñaari yoon?"

Mth 18 22 Yeesu tontu ko ne: "Waxuma la ba ci juróom-ñaari yoon, waaye ba ci juróom-ñaar-fukki juróom-ñaari yoon.

Mth 18 23 "Loolu moo tax nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa mel ni buur bu bègg a waññ alalam ak ay jaraafam.

Mth 18 24 Ba mu tãmbalee waññ nag, ñu indil buur ba ku ko ameel ay milyoŋ yu baree-bare,

Mth 18 25 waaye jaraaf ja amul lu mu feye. Kon nag sangam santaane, ñu jaay ko moom ak jabaram ak ay doomam ak lépp lu mu am, ngir fey bor ba.

Mth 18 26 Kon jaraaf ja daanu ci y tãnkam ne ko: "Muñal ma, dinaa la fey lépp."

Mth 18 27 Noonu sangam yërëm ko, bàyyi ko, baal ko bor ba.

Mth 18 28 "Bi loolu amee jaraaf ja gënn, gis benn moroomu jaraafam bu ko ameel ay junni. Mu daldi ko jàpp, poñe ko ne ko: "Fey ma li nga ma ameel."

Mth 18 29 Kon moroomam daanu ci suuf, ñaan ko ne: "Muñal ma, dinaa la fey."

Mth 18 30 Waaye moom nanguwu ko, mu dem, tēj ko kaso, ba kera mu fey li mu ko ameel.

Mth 18 31 "Bi ay moroomam gisee loolu nag, ñu am naqar wu réy, daldi dem, xamal seen sang li xew lépp.

Mth 18 32 Sang ba nag woolu jaraaf ba ne ko: "Yaw jaraaf ju soxor nga! Baal naa la sa bor bépp, ndaxte ti nu nga ma.

Mth 18 33 Lu tax yaw itam yërëmoo sa moroom, ni ma la yërème?"

Mth 18 34 Noonu sang ba mer, jébbal ko ñiy fitnaale ca kaso ba, ba kera muy fey li mu ko ameel lépp.

Mth 18 35 "Noonu la leen sama Baay bi ci kaw di def, bu ngeen baalul ku nekk seen mbokk ak xol bu sedd."

Mth 19 1 Bi nga xamee ne Yeesu wax na loolu ba noppi, mu jóge Galile, dem ci wàllu réewu Yawut yi, gi féete ci gannaaw dëxu Yurda.

Mth 19 2 Mbooloo mu bare topp ko, mu faj leen fa.

Mth 19 3 Bi mu fa nekkee, ay Farisen ñew ci moom, bègg koo fiir; ñu ne ko: "Ndax jaadu na nit fase jabaram, saa su ko neexee?"

Mth 19 4 Yeesu tontu leen ne: "Xanaa jànguleen ne, ca njàlbéen ga Aji Bind ji sàkk na leen, kii góor, kii jigéen,

The Holy Bible in Wolof NT

Mth 19 5 te mu ne: "Moo tax góor dina beru ndeyam ak baayam, di taq ci jabaram, ñoom ñaar doon benn."

Mth 19 6 Kon nag nekkatuñu ñaar waaye benn. Lu Yàlla takk nag, bu ko nit tas."

Mth 19 7 Bi Yeesu waxee loolu, Farisen ya laaj ko ne: "Waaye Musaa santaane na, nit jox jabaram kayitu pase, tàggook moom. Lu tax mu wax loolu nag?"

Mth 19 8 Yeesu tontu leen: "Musaa may na leen, ngeen fase seen jabar, ndax seen xol dafa dègër, waaye ca njàlbéen ga demewul woon noonu."

Mth 19 9 Te it maa ngi leen koy wax, koo xam ne kii fase nga sa jabar te du njaloo tax, boo séyaatee ak keneen, njaloo nga."

Mth 19 10 Bi ko taalibe ya dèggee, ñu ne ko: "Bu dee noonu la digganteb góor ak jigéen mel, bañ a séy moo gën."

Mth 19 11 Yeesu tontu leen: "Du ñépp ñoo man a nangu loolu, waaye ñi ko Yàlla jagleel rekk."

Mth 19 12 Ndaxte am na ñu judduwaale tële, am na ñu tële ci loxoy nit, te am na ñu bañ a séy ngir nguuru Yàlla Aji Kawe ji. Ku ko man a nangu, nangu ko."

Mth 19 13 Gannaaw loolu amoon na ay nit ñuy indil Yeesu ay xale, ngir mu teg leen ay loxoom, ñaanal leen. Waaye taalibe ya gëdd leen."

Mth 19 14 Bi Yeesu gisee loolu, mu ne leen: "Bàyyileen xale yi, te buleen leen tere, ñu ñëw fi man. Ndaxte ñu mel ni ñoom, ñoo yelloo nguuru Yàlla Aji Kawe ji."

Mth 19 15 Noonu Yeesu teg leen ay loxoom, ba noppi jóge fa."

Mth 19 16 Bi muy dem nag, nit daldi ñëw ci moom ne ko: "Kilifa gi, lan laa war a def ci lu baax, ngir man a am dund gu dul jeex?"

Mth 19 17 Yeesu tontu ko: "Lu tax nga laaj ma ci wàllu lu baax? Kenn kepp moo baax. Boo bëggee dugg ca dund googu ci kaw, nanga sàmm ndigal yi."

Mth 19 18 Waxambaane wa laaj ko: "Yan la?" Yeesu ne ko: "Yii: bul bóom, bul njaloo, bul sàcc, bul seede lu dul dëgg,"

Mth 19 19 teralal sa ndey ak sa baay, te it: nanga bëgg sa moroom, ni nga bëgge sa bopp."

Mth 19 20 Waxambaane wa ne ko: "Sàmm naa yooyu yépp, lu ma deseeti?"

Mth 19 21 Noonu Yeesu ne ko: "Boo bëggee mat sèkk, demal jaay li nga am, jox ko misikin yi te dinga woomle ca asamaan. Boo noppee, ñëwal topp ci man."

Mth 19 22 Waaye bi waxambaane wa dèggee loolu, mu jóge fa ak tiis, ndaxte ku bare woon alal la."

Mth 19 23 Noonu Yeesu wax taalibeem ya ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, boroom alal dugg ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji, lu jafee ngoogu!"

Mth 19 24 Ma waxaat leen ko: giléem jaar ci bën-bënu pusa, moo gën a yomb boroom alal dugg ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji."

Mth 19 25 Bi nga xamee ne taalibe ya dëgg nañu loolu, ñu daldi waaru lool ne ko: "Kan moo man a mucc nag?"

Mth 19 26 Noonu Yeesu xool leen ne: "Loolu të na nit, waaye dara tëwul Yàlla."

Mth 19 27 Bi ko Piyeer dèggee, mu daldi ne: "Waaw nun nag, dëddu nanu lépp, topp la; kon nu nuy mujje nun?"

Mth 19 28 Yeesu ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, bés baa ngi ñëw bu Yàllay yeesalaat lépp, te Doomu nit ki toog ci jalam, bi soloo ndam. Bés boobu nag, yéen ñi ma topp dingeen toog ci fukki jal ak ñaar, di àtte fukki giir ak ñaar yu bànni Israyil."

Mth 19 29 Koo xam ne kii dëddu nga ngir sama tur ay kër, ay doomi ndey yu góor walla yu jigéen, ndey walla baay, ay doom walla ay tool, dinga ko jootaat téeméeri yoon, ba noppi am dund gu dul jeex."

Mth 19 30 Waaye ñu bare ci ñi jiitu, ñooy mujji; ñi mujj, ñooy jiituji."

Mth 20 1 "Noonu nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa mel ni boroom kër bu gén ci suba teel, ngir jël ay liggéeykat ndax toolu réseñam."

Mth 20 2 Mu juboo ak liggéeykat ya ci bëccëg posetu denariyon, door leen a yebal ca toolam."

Mth 20 3 Ci yoor-yoor mu gén, gis ñeneen ñu toog ca pénc ma te liggéeyuñu."

Mth 20 4 Mu ne leen: "Demleen yéen itam ca tool ba, te dinaa leen fey lu jaadu."

Mth 20 5 Ñu dem ca. Mu génnaat ci digg-bëccëg ak ci tisbaar, defaat noonu."

Mth 20 6 Mu génnati ci tàkkusaan, gis ñeneen di tendeefal. Mu ne leen: "Lu tax ngeen yendoo tendeefal, te liggéeyi wuleen?"

Mth 20 7 Ñu tontu ko: "Kenn jëlu nu." Mu ne leen: "Demleen yéen itam ca tool ba."

Mth 20 8 "Bi nga xamee ne timis jot na, boroom tool ba ne jawriñ ja: "Woowal liggéeykat yi te fey leen seen bëccëg, tàmbali ci ñi mujj a ñëw, ba ci ñi fi jëkk."

Mth 20 9 Noonu ñi mu jël ci tàkkusaan ñëw, ku nekk jot posetu denariyon."

Mth 20 10 Gannaaw ga nag ñi mu jëkk a jël ñëw, yaakaar ne dinañu jot lu ëpp loolu, waaye ñoom itam ñu jot ku nekk benn denariyon."

Mth 20 11 Bi ñu ko jotee nag, ñu tàmbalee ñaxtu ca boroom kër ga,

Mth 20 12 naan: "Ñi mujj a ñëw, benn waxtu rekk lañu liggéey, ba noppi nga yemale leen ak nun, ñi yenu coonob bëccëg bi ak naaj wu metti wi."

Mth 20 13 Waaye boroom kër ga tontu kenn ci ñoom ne ko: "Sama waay tooñuma la. Ndax juboowunu woon ci benn denariyon?"

The Holy Bible in Wolof NT

Mth 20 14 Kon fabal li nga moom te dem. Su ma bëggee fey ku mujj a ñew, li ma la fey yaw,
Mth 20 15 ndax sañumaa def ak sama alal li ma neex? Walla ndax danga am ki ñaan ci li ma yéwén?"
Mth 20 16 Noonu ñi mujj ñooy jiituji, ñi jiitu ñooy mujj."
Mth 20 17 Gannaaw loolu Yeesu di dem Yerusaleem, ànd ak fukki taalibe yi ak ñaar. Noonu mu wéetoo ak ñoom, di leen xamal ci yoon wi lii:
Mth 20 18 "Nu ngi jëm Yerusaleem, te dees na jébbal Doomu nit ki saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya. Dinañu ko àtte, teg ko dee,
Mth 20 19 jébbal ko ñi dul Yawut, ngir ñu di ko ñaawal te di ko dóor ay yar, ba noppi daaj ko ci bant. Waaye ca ñetteelu fan ba dina dekki."
Mth 20 20 Ci kaw loolu doomi Sebede ya ànd ak seen ndey, ñew ci Yeesu. Ndey ja sukk, di ko ñaansi lenn.
Mth 20 21 Yeesu ne ko: "Loo bëggoon?" Mu tontu ko ne: "Damaa bëggoon nga santaane ne, boo nekkee ci sa nguur, sama ñaari doom ñii toog ak yaw, kenn ci sa ndeyjoor, ki ci des ci sa càmmooñ."
Mth 20 22 Yeesu ne ko: "Xamuleen li ngeen di ñaan. Ndax man ngeen a naan kaas naqar, bi may naan?" Ñu tontu ko: "Man nañu ko."
Mth 20 23 Yeesu ne leen: "Ci dëgg dingeen naan sama kaas, waaye toog ci sama ndeyjoor mbaa sama càmmooñ, du man maa koy maye, waaye sama Baay moo koy may ñi mu ko waajal."
Mth 20 24 Bi nga xamee ne fukki taalibe ya dëgg nañu loolu, ñu mere ñaari doomi ndey ya.
Mth 20 25 Waaye Yeesu woo leen ne leen: "Xam ngeen ne ci xeeti àddina, njiit yi dañu leen di dóor yetu nguur, te kilifa yi dañu leen di noot.
Mth 20 26 Buleen mel ni ñooñu. Waaye ku bëgg a nekk kilifa ci yéen, na nekk seen surga,
Mth 20 27 te ku bëgg a nekk njiit, na nekk seen jaam.
Mth 20 28 Ndaxte noonu la Doomu nit ki ñewe, du ngir ñu nekk ay surgaam, waaye muy seen surga, ba joxe bakkanam ngir njotug ñu bare."
Mth 20 29 Gannaaw loolu Yeesu génñ Yeriko, te mbooloo mu bare topp ko.
Mth 20 30 Fekk ñaari gumba toog ci wetu yoon wa. Bi gumba ya déggee ne, Yeesu di jaar, ñu dal di yuuxu ne ko: "Sang bi, yaw Sëtu Daawuda bi, yërëm nu!"
Mth 20 31 Waaye nit ña gëdd leen, ngir ñu noppi. Teewul gumba ya gën a yuuxu naan: "Sang bi, yaw Sëtu Daawuda bi, yërëm nu!"
Mth 20 32 Noonu Yeesu dal di taxaw, woo leen ne: "Lu ngeen bëgg, ma defal leen ko?"
Mth 20 33 Ñu tontu ko: "Sang bi, na sunuy bët ubbiku."
Mth 20 34 Noonu Yeesu yërëm leen, laal seeni bët, ñu dal di gis ca saa sa, topp ci moom.
Mth 21 1 Gannaaw loolu Yeesu ak taalibe ya jege woon nañu Yerusaleem, ba agsi dëkku Betfase ci wetu tundu Oliw ya. Noonu Yeesu yebal ñaari taalibe,
Mth 21 2 ne leen: "Demleen ci dëkk bi ci seen kanam. Bu ngeen eggee, dingeen gis mbaam mu ñu yeew ak cumburam; yi wileen leen, indil ma leen.
Mth 21 3 Te bu leen kenn waxee dara, ngeen ne ko: "Boroom bi da leen a soxla."
Mth 21 4 Yeesu def na noonu, ngir la ñu waxoon jaarale ko ci b yonent am, bi mu naan:
Mth 21 5 "Waxal waa Siyon: "Seen buur a ngi ñew ci yéen; ku lewet la, te war mbaam-sëf, dig cumbur, doomu mbaam.""
Mth 21 6 Noonu taalibe ya dem, def loolu leen Yeesu sant.
Mth 21 7 Ñu indi mbaam ma, moom ak cumbur ga, lal ci seeni yére, Yeesu toog ca.
Mth 21 8 Ña ëpp ca mbooloo ma lal seeni yére ca yoon wa, ñenn ña dagg ay cari garab, lal leen it ca yoon wa.
Mth 21 9 Mbooloom ña ko jiitu ak ña ko topp ñépp di wax ca kaw naan: "Osaana, yaw Sëtu Daawuda bi! Yaw miy ñew ci turu Boroom bi, ku barkeel nga! Ca bérab yu gën a kawe, nañu ne: "Osaana!"
Mth 21 10 Bi nga xamee ne Yeesu dugg na Yerusaleem, dëkk ba bépp yengatu ne: "Kii moo di kan?"
Mth 21 11 Mbooloo ma tontu leen ne: "Kii moo di yonentu Yàlla Yeesu, bi jóge Nasaret ci Galile."
Mth 21 12 Bi loolu amee Yeesu dugg ca kër Yàlla ga, dàq ñépp ña fay jaay ak ña fay jënd. Mu daaneel taabali weccikatu xalis ya ak tooguy jaaykati pitax ya,
Mth 21 13 naan: "Mbind mi nee na: "Sama kër dinañu ko wooye kërù ñaan ci Yàlla," waaye yéen def ngeen ko kërù sàcc."
Mth 21 14 Noonu ay gumba ak ay lafañ ñew ci moom ca kër Yàlla ga, mu faj leen.
Mth 21 15 Bi nga xamee ne saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya gis nañu yëf yu doy waar ya mu def, te dëgg xale yu ndaw ya nekk ca kër Yàlla ga, di wax ci kaw naan: "Osaana, yaw Sëtu Daawuda bi!" ñu dal di mer.
Mth 21 16 Noonu ñu ne Yeesu: "Ndax dëgg nga li ñuy wax?" Yeesu tontu leen ne:

"Waaw dégg naa ko. Ndax musuleen a jàng lîi ci Mbind mi: "Ci gémmini perantal ak ñiy nàmp sàkkal nga sa bopp ay cant"?"

Mth 21 17 Bi Yeesu waxee loolu, mu bàyyi leen, génndëkk ba, jëm Betani, fanaan fa.

Mth 21 18 Ci suba teel Yeesu dellusi ca dëkk ba, mu xiif.

Mth 21 19 Noonu mu séen garabu figg ca yoon wa, waaye bi mu fa agsee, gisu ci dara lu dul ay xob rekk. Ci kaw loolu Yeesu ne ko: "Dootuloo meññ muk." Ca saa sa figg ga daldi wow.

Mth 21 20 Bi nga xamee ne taalibe ya gis nañu loolu, ñu waaru naan: "Nan la figg gi daldi wowe ci taxawaay bi?"

Mth 21 21 Noonu Yeesu tontu leen ne: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, su ngeen gëmee te bañ a werante, dingeen def li ma def figg gi, rax-ca-dolli bu ngeen nee tund wale: "Jógal tàbbi ca géeg ga," dina ko def.

Mth 21 22 Te lépp lu ngeen laaj cig ñaan, bu ngeen ci boolee ngëm, dingeen ci jot."

Mth 21 23 Gannaaw loolu Yeesu dugg ca kër Yàlla ga, di fa jàngale. Bi muy jàngale nag saraxalekat yu mag ya ak njiiti xeet wa ñew ci moom ne ko: "Yëf yii ngay def, ci ban sañ-sañ nga koy defe? Ku la may boobu sañ-sañ?"

Mth 21 24 Yeesu tontu leen ne: "Man itam dinaa leen laaj lenn; bu ngeen ma ko waxee, kon dinaa leen wax ci ban sañ-sañ laay defe yëf yii."

Mth 21 25 La Yaxya daan def, di sóob nit ñi ci ndox, fu mu ko jële, ci Yàlla walla ci nit ñi?" Ci kaw loolu ñu daldi werante ci seen biir naan: "Bu nu nee: "Ci Yàlla," dina nu laaj: "Lu tax gëmuleen ko kon?"

Mth 21 26 Te bu nu nee: "Ci nit ñi," kon mbooloo mi dal ci sunu kaw, ndaxte ñépp teg nañu Yaxya ab yonent."

Mth 21 27 Ñu tontu Yeesu nag: "Loolu xamunu ko." Noonu Yeesu ne leen: "Kon man itam duma leen wax ci ban sañ-sañ laay defe yëf yii."

Mth 21 28 "Lu di seen xalaat ci lîi? Kenn nit amoon na ñaari doom. Am bés mu ñew ca taaw ba ne ko: "Sama doom, demal tey liggéeyi ca sama toolu réseñ."

Mth 21 29 Taaw ba tontu ko ne: "Maa ngi dem baay," waaye demu ca.

Mth 21 30 Gannaaw gi, baay ba ñew ca ñaareel ba, wax ko noonu. Mu tontu ko ne: "Bëgguma caa dem," waaye gannaaw loolu xelam soppiku, mu dem ca."

Mth 21 31 Noonu Yeesu laaj leen: "Kan ci ñaari doom yooyu moo def coobareg baayam?" Ñu ne: "Ñaareel bi." Kon Yeesu ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, juutikat yi ak jigéeni moykat yi ñoo leen jëkk a dugg ci nguuru Yàlla Aji Kawe ji."

Mth 21 32 Ndaxte Yaxya ñew na ci yéen ci yoonu njub, te gëmuleen ko; waaye juutikat yi ak jigéeni moykat yi gëm nañu ko. Te gannaaw bi ngeen gisee loolu, seen xel soppikuwul sax, ba ngeen gëm ko."

Mth 21 33 Yeesu teg ca ne: "Dégluleen beneen léeb. Amoon na fi benn boroom kër bu jëmbët toolu réseñ. Mu ñag tool bi, gas ci biir pax, ngir nal ci réseñ yi. Mu tabax wottukaay, batale ko ay beykat, daldi tukki."

Mth 21 34 "Bi nga xamee ne bëgg nañoo witt réseñ yi, mu yónni ay surgaam ci beykat yi, ngir jot wallam ci meññeef mi."

Mth 21 35 Waaye beykat yi jàpp surga yi, kenn ki ñu dóor ko ay yar, keneen ki ñu rey ko, ki ci des ñu sànni ko ay doj."

Mth 21 36 Boroom kër gi nag yónniwaat yeneen surga yu ëpp yu jëkk ya, beykat yi def leen noonu ñoom itam."

Mth 21 37 Mujj mu yónni doomam naan: "Xëy na ñu weg sama doom."

Mth 21 38 Waaye bi beykat yi gisee doom ji, ñu ne ci seen bopp: "Kii moo war a donn tool bi; nan ko rey, moom ndonoom."

Mth 21 39 Ñu jàpp ko nag, génne ko tool bi, rey ko."

Mth 21 40 Noonu Yeesu laaj leen: "Bu boroom tool bi ñewee nag, na muy def beykat yi?"

Mth 21 41 Ñu ne ko: "Dina rey reyin wu ñaaw nit ñu soxor ñooñu, batale tool bi yeneen beykat, yi koy jox wallam ci jamonoy meññeef."

Mth 21 42 Kon Yeesu ne leen: "Xanaa musuleen a jàng lîi ci Mbind yi?" Doj wi tabaxkat yi sànni; mujj na di doju koñ; ci Boroom bi la loolu jóge, te yéemu nanu ci."

Mth 21 43 "Loolu moo tax maa ngi leen koy wax, dinañu leen xañ nguuru Yàlla, dénk ko xeet wuy def ay jëfam."

Mth 21 44 Ku dal ci doj wii, dammtoo; ku mu dal ci sa kaw, rajaxe la."

Mth 21 45 Bi nga xamee ne saraxalekat yu mag ya ak Farisen ya dëgg nañu léebam yooyu, ñu xam ne ñoom lay wax."

Mth 21 46 Noonu ñu di ko fexee jàpp, waaye ragal nañu nit ña, ndaxte ñépp teg nañu ko ab yonent."

Mth 22 1 Gannaaw loolu Yeesu nettali leen beneen léeb ne leen:

Mth 22 2 "Nguuru Yàlla Aji Kawe ji dafa mel ni buur buy waajal céetu doomam ju góor."

Mth 22 3 Noonu mu yónni ay surgaam, ngir ñu woo gan yi ca céet ga, waaye gan yi bëggunañ ñew."

Mth 22 4 Kon mu yónneeti yeneen surga ne leen: "Bu ngeen demee, yégal-leen gan yi sama woote bii: 'Reer yi noppa na, reylu naa samay nag ak samay jur gu duuf; lépp sotti na, ñewleen ci reer yi.'"

The Holy Bible in Wolof NT

Mth	22	5	Waaye ba tey wuyuwuñu ko; ñu dem, kenn ki ca toolam, kenn ki jaayaani,
Mth	22	6	ña ca des jàpp surga ya, toroxal leen, rey leen.
Mth	22	7	"Noonu buur mer, daldi yónni ay xarekatam, ngir ñu rey bóomkat yooyule, lakk seen dëkk.
Mth	22	8	Ci kaw loolu mu ne surga ya: "Reeri céet gi noppi na, waaye ñi ñu woo yeyoowuñu ko.
Mth	22	9	Demleen nag buntu dëkk ba, woo ku ngeen fa gis ci reeri céet gi."
Mth	22	10	Noonu surga ya génñ ca yoon ya, boole ña ñu fa gis ñépp, ñu bon ña ak ñu baax ña, ba néegu reer ya fees ak ay gan.
Mth	22	11	"Bi nga xamee ne buur bi dugg na nag, ngir seetsi gan yi, mu gis fa nit ku solul mbubb mu ñu war a sol ca céet ga.
Mth	22	12	Buur ne ko: "Sama waay, naka nga dugge fii, te amuloo mbubbum céet?"
Mth	22	13	Noonu buur ba ne ay surgaam: "Yeewleen ko ci tñnk yi ak ci loxo yi, sànni ko ci biti ci lëndem gi. Foofa dees na fa jooy tey yéyu."
Mth	22	14	Ndaxte ñi ñu woo bare nañu, waaye ñi ñu tànn barewul."
Mth	22	15	Booba Farisen ya dem gise, ba xam lu ñu war a def, ngir fiir Yeesu ci waxam.
Mth	22	16	Noonu ñu yónni ci moom seeni taalibe ak ñi far ak buur bi Erodd ne ko: "Kilifa gi, xam nanu ne ku wóor nga, te ragaloo kenn, ndaxte seetulo jëmni nit, waaye dangay xamle yoonu Yàlla ci bu wóor.
Mth	22	17	Wax nu nag loo xam ci lii: ndax jaadu na, nu fey buur bi Sesaar galag walla déet?"
Mth	22	18	Waaye Yeesu xam seen njublan, mu ne leen nag: "Lu tax ngeen bëgg maa fiir, yéen naaféq yi?"
Mth	22	19	Wonleen ma poset, bi ñuy feye galag." Ñu daldi ko jox nag benn posetu denariyon.
Mth	22	20	Yeesu ne leen: "Kan lañu ci def nataalam ak turam?"
Mth	22	21	Ñu tontu ko: "Sesaar." Noonu mu ne leen: "Joxleen nag Sesaar li Sesaar moom, te jox Yàlla li Yàlla moom."
Mth	22	22	Bi nga xamee ne dégg nañu loolu, ñu waaru, bàyyi ko, daldi dem.
Mth	22	23	Bés boobale ay Sadusen ñew ci moom. Sadusen yi nag ñoom gëmuñu ne ndekkite am na. Noonu ñu laaj ko naan:
Mth	22	24	"Kilifa gi, Musaa nee woon na: "Boo xamee ne góor dee na te amul doom, na rakkam donn jabaram, ngir sàkkal magam njaboot."
Mth	22	25	Amoon na ci nun nag juróom-ñaari góor, ñu bokk ndey ak baay. Taaw ba séyoon na, faatu; rakk ja donn jabar ja, ndaxte amul woon doom.
Mth	22	26	Ñaareel ba ak ñetteel ba def noonu, ba ci juróom-ñaareel ba.
Mth	22	27	Gannaaw ñoom ñépp, jigéen ja faatu.
Mth	22	28	Bu ndekkite taxawee nag, jabaru kan lay doon ci juróom-ñaar ñi, ndaxte ñépp jël nañu ko?"
Mth	22	29	Waaye Yeesu tontu leen ne: "Yéena ngi cig réer, ndaxte xamuleen Mbind mi mbaa kàttanu Yàlla.
Mth	22	30	Ndaxte keroog ndekkite li kenn du am jabar, kenn du am jëkkër, waaye dinañu mel ni malaaka yi ci kaw.
Mth	22	31	Te lu jëm ci ndekkitel ñi dee, xanaa musuleen a jàng la leen Yàlla waxoon ne:
Mth	22	32	"Maay Yàllay Ibraayma ak Yàllay Isaaxa ak Yàllay Yanqóoba"? Li ciy génñ mooy, nekkul Yàllay ñi dee waaye Yàllay ñiy dund la."
Mth	22	33	Bi nga xamee ne mbooloo ma dégg nañu loolu, ñu waaru ndax li mu jàngale.
Mth	22	34	Gannaaw gi, Farisen ya yég nañu ne, yey na Sadusen ya. Kon nag ñu daldi daje.
Mth	22	35	Noonu kenn ci ñoom, ka nekk xutbakat, fexe koo fiir. Mu laaj ko:
Mth	22	36	"Kilifa gi, ban ndigal moo gën a mǎgg ci yoonu Musaa?"
Mth	22	37	Yeesu tontu ko ne: "Nanga bëgg Yàlla sa Boroom ak sa xol bépp ak sa bakkan bépp ak sa xel mépp."
Mth	22	38	Loolu moo di li jëkk te ëpp ci li Yàlla santaane.
Mth	22	39	Te ñaareel bi noona la mel: "Nanga bëgg sa moroom, ni nga bëgge sa bopp."
Mth	22	40	Ñaari ndigal yooyu tñnk nañu yoonu Musaa wépp, moom ak waxi yonent yi."
Mth	22	41	Bi Farisen ya daje nag, Yeesu laaj leen:
Mth	22	42	"Lu ngeen xalaat ci Almasi bi; kan la nekk sëtam?" Ñu tontu ko: "Daawuda."
Mth	22	43	Noonu Yeesu ne leen: "Lu tax nag Daawuda, bi muy wax ci kàttanu Xelu Yàlla mi, di ko wooye "Boroom bi" ne:
Mth	22	44	"Boroom bi wax na sama Boroom: 'Toogal ci sama ndeyjoor, ba kera may daaneel say noon ci sa kanam' "
Mth	22	45	Gannaaw Daawuda nag wooye na ko: "Boroom bi," nu muy nekke sëtam?"
Mth	22	46	Ci kaw loolu kenn mënù koo tontu genn kàddu. Te li dale ci bés booba

kenn ñemeetu koo laaj dara.

- Mth 23 1 Gannaaw loolu Yeesu waxoon na mbooloo ma ak taalibeem ya ne leen:
Mth 23 2 "Xutbakat ya ak Farisen ya ñu ngi toog ci jalu Musaa.
Mth 23 3 Lépp lu ñu leen wax nag, defleen ko te samm ko, waaye buleen roy
seeni jëf, ndaxte dañuy wax waaye duñu ko jëfe.
Mth 23 4 Dañuy takk say yu diis, yen leen ci nit ñi, waaye duñu ko nangoo laal
sax ak seen cati baaraam.
Mth 23 5 Dañuy def seeni jëf yépp, ngir nit ñi gis leen, di takk ay téere yu
réy, tey réyal seeni laari mbubb.
Mth 23 6 Ca reeri xew yi, toogu yu yiw lañuy taamu, tey féete kanam ca jàngu
ya.
Mth 23 7 Dañoo bëgg ñépp nuyoo leen ñaari loxo ca pénc ma, di leen wooye
"Kilifa gi."
Mth 23 8 Waaye yéen buñu leen wooye "Kilifa gi," ndaxte kenn rekk moo di seen
Kilifa, te yéen ñépp ay bokk ngeen.
Mth 23 9 Te buleen tudde kenn seen "baay" ci àddina, ndaxte kenn rekk moo di
seen Baay, ki ci kaw.
Mth 23 10 Buñu leen tudde it ay "njiit," ndaxte kenn rekk moo di seen Njiit,
mooy Kirist.
Mth 23 11 Ki gën a mag ci yéen mooy ki nangoo nekk seen surga.
Mth 23 12 Kuy yékkatiku, dees na la suufel; kuy suufelu, ñu yékkati la.
Mth 23 13 "Yéen xutbakat yi ak Farisen yi, naaféq yi, dingeen torox! Ndaxte
yéena ngi tëj nguuru Yàlla Aji Kawe ji ci kanamu nit ñi; yéen dungeen ci dugg, te dungeen
bàyyi ku ci bëgg a dugg, mu dugg ci.
Mth 23 15 "Yéen xutbakat yi ak Farisen yi, naaféq yi, dingeen torox! Ndaxte
yéena ngi wër géeg ak suuf, ngir sàkku benn taalibe, ba noppi ngeen def ko nitu safara, ku
leen yées ñaari yoon.
Mth 23 16 "Yéen njiit yu gumba yi, dingeen torox! Yéena ngi wax ne: "Ku giñe
kër Yàlla gi, ngiñ li duggul, waaye ku giñ ci wurusu kër Yàlla gi, dugg na."
Mth 23 17 Yéen ñi dof te gumba! Lan moo gën a magg, wurus wi walla kër Yàlla,
gi tax wurus wi sell?
Mth 23 18 Dangeen ne it: "Ku giñe saraxalukaay bi ci kër Yàlla gi, ngiñ li
duggul, waaye ku giñ ci sarax si ci kawam, dugg na."
Mth 23 19 Gumba yi! Lan moo gën a magg, sarax si walla saraxalukaay bi tax
sarax si sell?
Mth 23 20 Ku giñe saraxalukaay bi, giñ nga ci saraxalukaay bi ak li ci kawam
lépp.
Mth 23 21 Ku giñe kër Yàlla gi, giñ nga ci kër Yàlla gi ak Ki ci dëkk.
Mth 23 22 Ku giñ ci asamaan, giñ nga ci jalu Buur Yàlla ak Ki ci toog.
Mth 23 23 "Yéen xutbakat yi ak Farisen yi, naaféq yi, dingeen torox! Ndaxte
yéena ngi sàkk asaka ci naana ak anet ak kumin, te sàggane yi gën a magg ci yoonu Musaa,
maanaam njub, yërmande ak ngëm. Loolu ngeen war a def, waxuma nag ngeen bàyyi la ca des.
Mth 23 24 Yéen njiit yu gumba yi! Yéena ngi segg wallax-njaan, tey wann giléem.
Mth 23 25 "Yéen xutbakat yi ak Farisen yi, naaféq yi, dingeen torox! Ndaxte
yéena ngi setal bitib kaas bi ak ndab li, waaye ci biir dafa fees ak càcc ak éppal.
Mth 23 26 Farisen yu gumba yi! Jëkkleen a setal biir kaas bi ak ndab li, ngir
biti bi itam set.
Mth 23 27 "Yéen xutbakat yi ak Farisen yi, naaféq yi, dingeen torox! Ndaxte
yéena ngi mel ni bàmmeel yu ñu weexal. Ci biti am nañu melo wu rafet, waaye ci biir dañoo fees
ak yaxi ñi dee ak tilim ju nekk.
Mth 23 28 Yéen itam, ci ngistal dangeen a mel ni ñu jub, waaye ci seen biir
dangeen fees ak naaféq ak lu bon.
Mth 23 29 "Yéen xutbakat yi ak Farisen yi, naaféq yi, dingeen torox! Ndaxte
yéena ngi tabax xabruy yonent yi, tey rafetal bàmmeeli ñu jub ñi.
Mth 23 30 Te yéena ngi wax ne: "Bu nu fekke woon sunu jamonoy maam, dunu ànd ak
ñoom ci y tuur deretu yonent yi."
Mth 23 31 Seede ngeen nii ne, yey ngeen seen bopp, te yéenay doomi ñi doon rey
yonent yi,
Mth 23 32 di aw seen tànki baay, ba yées leen sax.
Mth 23 33 Yéen ñi mel ni ay jaan, te fees ak ñaari niy co, naka ngeen di mucce
mbugal u safara?
Mth 23 34 Moo tax maa ngi leen di yónnee ay yonent ak ay boroom xam-xam ak ay
xutbakat. Nenn ñi dingeen leen rey te daaj leen ci bant; neneen ñi dingeen leen dóor ay yar ci
seeni jàngu, di leen fitnaal ci dëkkoo-dëkk.
Mth 23 35 Noonu deretu ñi jub, ji ñu tuur jépp ci àddina, dina xéppu ci seen
kaw, li dale ci deretu Abel mi jub, ba ci deretu Sakariya doomu Baraki, mi ngeen rey ci
diggante bérab bu sell bi ak saraxalukaay bi.
Mth 23 36 Ci dëgg maa ngi leen koy wax, loolu lépp dina dal ci niti jamono jii.
Mth 23 37 "Yerusalem, Yerusalem, yaw mi y rey yonent yi, tey sànni ay doj ndaw
yi, ba ñu dee, aka maa bëggoon a dajale say doom, ni ginaar di uufe ay cuujam, te nanguwuleen!

The Holy Bible in Wolof NT

Mth	23	38	Kon nag Yàlla dina bërgël seen kër, ba mu gent.
Mth	23	39	Ndaxte maa ngi leen koy wax, dungeen ma gisati li dale tey, ba kera ngeen ne: "Yaw miy nêw ci turu Boroom bi, ku barkeel nga!"
Mth	24	1	Bi Yeesu waxee ba noppi, mu gënn ca kër Yàlla ga, dem. Noonu ay taalibeem nêw ci moom, ngir won ko tabaxi kër Yàlla ga.
Mth	24	2	Waaye mu tontu leen ne: "Du gis ngeen yii yépp? Ci dëgg maa ngi leen koy wax, lii lépp dina daanu, ba doj dootul des ci kaw doj."
Mth	24	3	Noonu bi nga xamee ne Yeesu toog na ca tundu Oliw ya, taalibeem ya nêw ci moom cig wet. Ñu ne ko: "Wax nu kañ la loolu di am, te luy tegtale ne, yaa ngi nêw te àddina di tukki?"
Mth	24	4	Yeesu tontu leen ne: "Moytuleen, bu leen kenn nax.
Mth	24	5	Ndaxte ñu bare dinañu nêw ci sama tur ne: "Maa di Kirist," te dinañu nax ñu bare.
Mth	24	6	Dingeen dëgg ay xare ak coowi xare; wottuleen, buleen ci tiit, ndaxte loolu war na am, waaye booba muju jamono ji jotagul.
Mth	24	7	Xeet dina jóg, xeex ak weneen xeet, réew xeex ak meneen réew. Dina am ay xiif ak ay yengu-yenguy suuf ci bérab yu bare.
Mth	24	8	Waaye loolu lépp mooy ndoortel metit yi, mel ni jigéen juy matu.
Mth	24	9	Bu boobaa dees na leen jébbale, metital leen, rey leen; te xeet yépp dinañu leen bañ ndax sama tur.
Mth	24	10	Bu loolu amee ñu bare dinañu dàggeeku, di booleente tey bañante.
Mth	24	11	Te it ñu bare ñuy mbubboo turu yonent dinañu feeñ, nax nit ñu bare.
Mth	24	12	Te gannaaw lu bon day law, mbéggeelug ñi èpp dina wàññiku.
Mth	24	13	Waaye ku muñ ba ca muj ga, mucc.
Mth	24	14	Noonu xebaar bu baax bii ci nguuru Yàlla, dees na ko yégle ci àddina sépp, ngir mu nekk seede ci xeet yépp. Bu loolu amee muju jamono ji jot.
Mth	24	15	"Dina am bés bu li ñuy wax: "Lu araam luy yàqe" dina tege ca bérab bu sell ba. Mooy li ñu doon wax jaarale ko ci yonent Yàlla Dañeel; ku ko jàng, nanga ko xam.
Mth	24	16	Bu ngeen gisee loolu nag, ku nekk ci biir diiwaanu Yude, nanga daw ca tund ya;
Mth	24	17	ku nekk ci kaw taax ma, bul wàcc ngir fab say yëf, ya nekk ci biir kër ga;
Mth	24	18	ku nekk ca tool ba, bul ñibbi ngir fab sa mbubb.
Mth	24	19	Ngalla jigéen ñi èmb ca bés yooyu, ngalla it ñiy nàmpal!
Mth	24	20	Naanleen nag seen gàddaay bumu nekk jamonoy seddaayu lolli, walla bésu noflaay bi.
Mth	24	21	Ndaxte booba dina am metit wu réy wu musul a am, ba àddina sosoo ak tey, te dootul am muk.
Mth	24	22	Te bu ñu wàññiwul bés yooyu, kenn du mucc, waaye dees na leen wàññi ndax ñi Yàlla tànn.
Mth	24	23	"Booba nag, bu leen kenn waxee: "Kaayleen gis, Kirist a ngi fi," mbaa: "Mu nga fale," buleen ko gëm.
Mth	24	24	Ndaxte ñi mbubboo turu Kirist ak ñi mbubboo turu yonent dinañu feeñ, di joxe ay firnde yu réy ak ay kéemaan, ba ciy nax sax ñi Yàlla tànn, su loolu manoon a am.
Mth	24	25	Wax naa leen ko lu jiitu.
Mth	24	26	"Bu ñu leen waxee nag: "Seetleen, mu nga nale ca àll ba," buleen gënn, mbaa ñu ne: "Seetleen mu ngi nii ci biir kër gi," buleen ko gëm.
Mth	24	27	Ndaxte ni melax di fàqe penku, te lerax ba sowu, noonu la nêwu Doomu nit ki di mel.
Mth	24	28	Fa médd nekk, fa la tan yiy dajee.
Mth	24	29	"Gannaaw metitu bés yooyule nag, ca saa sa jant bi dina lëndëm te weer wi dootul leer; biddiwi yi dinañu fàq, daanu ci asamaan, te kàttani asamaan yi yengu.
Mth	24	30	Booba firnde ji taxaw, Doomu nit ki feeñ ci asamaan, te xeeti àddina sépp dinañu jooy. Dinañu gis Doomu nit ki di nêw ci niiri asamaan si, ànd ak kàttan ak ndam lu réy.
Mth	24	31	Dina yónni ay malaakaam ak baatu liit bu dégtu, ñu dajale ñi mu tànn ci ñeenti xebla yi, fa asamaan dale ba fu mu yem."
Mth	24	32	Yeesu teg ca ne: "Jàngleen misaalu garabu figg ga. Boo xamee ne ay bàngaasam duy nañu, ay xobam sèq, xam ngeen ne nawet jege na.
Mth	24	33	Noonu yéen itam bu ngeen gisee loolu lépp, xamleen ne jege na, mu ngi ci bunt bi sax.
Mth	24	34	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, niti jamono jii duñu wéy te loolu lépp amul.
Mth	24	35	Asamaan ak suuf dinañu wéy, waaye samay wax du wéy muk.
Mth	24	36	"Waaye bés booba walla waxtu wa, kenn xamul kañ lay doon; du malaaka yi ci kaw, du sax man Doomu ji, waaye Baay bi rekk moo ko xam.
Mth	24	37	Ni bési Nóoyin ya, noonu lay mel, bu Doomu nit ki di nêw.
Mth	24	38	Ndaxte ca bés ya jiitu mbënn ma, nit ñaa ngi doon lekk di naan, góor yaa ngi doon takk jabar, tey maye seeni doom, ba bés ba Nóoyin duggee ca gaal ga;
Mth	24	39	xalaatuñu woon dara, ba kera ndoxum mbënn ma di diikk, yóbbu leen.
Mth	24	40	Noonu lay mel ci nêwu Doomu nit ki.
Mth	24	40	"Bu boobaa ci ñaar ñu nekk ci b tool, dinañu jël kenn ki, bàyyi ki ci

des.			
Mth	24	41	Ci ñaari jigéen ñuy wol ca ètt ba, dinañu jël kenn ki, bàyyi ki ci
des.			
Mth	24	42	Yeewuleen nag, ndaxte xamuleen bés bu seen Boroom di ñew.
Mth	24	43	Waaye xamleen lii: bu boroom kër gi xamoon, ci ban waxtu ci guddi la
sàcc bi di ñew,			kon dina yeewu te du ko bàyyi, mu toj kër am.
Mth	24	44	Loolu moo tax yéen itam taxawleen jonn, ndaxte Doomu nit ki dina ñew
ci waxtu wu ngeen ko séenuwul."			
Mth	24	45	Yeesu teg ca ne: "Kan moo nekk surga bu takku te teey, bu njaatigeem
teg ci waa kër gi, ngir mu leen di dundal ca jamono ja?			
Mth	24	46	Bu njaatigeem ñewee te gis muy def noonu, surga boobu dina am ngërëm.
Mth	24	47	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, njaatige bi dina ko teg ci alalam jépp.
Mth	24	48	Waaye bu dee surga bu bon bu naan ci xelam: "Sama njaatige day yéex a
ñew,"			
Mth	24	49	mu tàmbalee dóor ay bokki surgaam, di lekk te naan ak naankat ya,
Mth	24	50	kon njaatige ba dina ñew ci bés bu mu ko séenuwul ak waxtu wu mu
xamul.			
Mth	24	51	Dina ko dóor ay yar yu metti, jox ko añub naaféq. Foofa dees na fa
jooy tey yéyu.			
Mth	25	1	"Booba nguuru Yàlla Aji Kawe ji dina mel ni fukki janq, ñu fab seeni
lâmp, génñ, gatanduji boroom séet ba.			
Mth	25	2	Fekk juróom ca janq ya di ñu am xel, juróom ya ca des ñakk xel.
Mth	25	3	Ni ñakk xel nag fab nañu seeni lâmp, waaye fabaalewuñu diwlin;
Mth	25	4	waaye ñi am xel ñoom fab nañu seeni lâmp, fabaale diwlin ci y njaq.
Mth	25	5	Ni boroom séet bi yéexee ñew nag, ñépp gëmmeentu bay nelaw.
Mth	25	6	"Noonu ci xaaju guddi baat jib ne: "Boroom séet baa ngi, génñleen,
gatandu ko."			
Mth	25	7	Bi ko janq ya dëggee, ñu jóg, defar seeni lâmp.
Mth	25	8	Ni ñakk xel wax ñi am xel: "Mayleen nu ci seen diwlin, ndaxte sunuy
lâmp ñu ngi bëgg a fey."			
Mth	25	9	Waaye ñi am xel tontu leen ne: "Li nu yor du doy ngir nun ak yéen;
tee ngeen a dem ca jaaykat ya, jënd."			
Mth	25	10	"Bi nga xamee ne dem nañu jëndi, boroom séet ba agsi. Ñi amoon diwlin
ci seeni lâmp, ànd ak boroom séet ba ca reer ya. Noonu bunt ba tēj.			
Mth	25	11	Gannaaw loolu janq ya ca des agsi naan: "Sang bi, Sang bi, ubbil nu."
Mth	25	12	Waaye mu tontu leen ne: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, xawma leen."
Mth	25	13	"Yeewuleen nag, ndaxte xamuleen bés ba mbaa waxtu wa.
Mth	25	14	"Te it nguuru Yàlla dafa mel ni kuy tukki bitim réew. Bi mu laata
dem, mu woo ay surgaam, batale leen alalam, ku nekk lu mu àttan.			
Mth	25	15	Kenn ka, mu dénk ko juróomi milyoj, keneen ka, mu dénk ko ñaar; ka ca
des, benn; daldi tukki.			
Mth	25	16	"Bi mu demee nag, ki jot juróomi milyoj ya dem, di ci jula, ba amaat
yeneen juróom.			
Mth	25	17	Noonu it ki jot ñaar amaat yeneen ñaar.
Mth	25	18	Waaye ki jot benn milyoj dem, gas pax, nèbb fa xaa lisu njaatigeem.
Mth	25	19	"Gannaaw diir bu yàgg njaatigeb surga ya dellusi, daldi leen laaj
alalam.			
Mth	25	20	Noonu ki jot juróomi milyoj ya jegeñsi, indi yeneen juróom naan:
"Kilifa gi, dénk nga ma juróomi milyoj; seetal, ame naa ci yeneen juróom."			
Mth	25	21	Njaatigeem tontu ko: "Def nga lu baax, surga bu baax nga te takku.
Gannaaw takku nga ci lu tuuti, dinaa la dénk lu bare. Kaay boka ci sama mbég."			
Mth	25	22	Naka noona ki jot ñaari milyoj it jegeñsi ne ko: "Kilifa gi, dénk nga
ma ñaari milyoj, seetal, ame naa ci yeneen ñaar."			
Mth	25	23	Njaatigeem ne ko: "Def nga lu baax, surga bu baax nga te takku.
Gannaaw takku nga ci lu tuuti, dinaa la dénk lu bare. Kaay boka ci sama mbég."			
Mth	25	24	"Gannaaw loolu nag, ki jot benn milyoj jegeñsi ne ko: "Kilifa gi,
xamoon naa ne, nit ku néeg nga; dangay dajale foo jiwul, tey goob foo faruwul.			
Mth	25	25	Moo tax ma ragaloon la, ba dem, nèbb sa xaa lis ci biir suuf; mi ngii,
fabal li nga moom."			
Mth	25	26	Waaye njaatigeem tontu ko: "Surga bu bon nga te tayel! Gannaaw xamoon
nga ne, damay dajale fu ma jiwul, tey goob fu ma faruwul,			
Mth	25	27	kon waroon ngaa yóbbu sama xaa lis ca denckati xaa lis ya. Bés bu ma
ñewee nag, ma man a jot li ma moom ak la mu jur."			
Mth	25	28	Noonu njaatige bi ne: "Nanguleen xaa lis bi ci moom, jox ko boroom
fukki milyoj yi.			
Mth	25	29	Ndaxte ku am dinañu la dolli, ba nga barele, waaye ku amul, li nga am
as néew sax, dinañu ko nangu.			

The Holy Bible in Wol of NT

Mth	25	30	Te sànnileen surga bu amul njariñ bi ci biti ci lëndëm gi. Foofa dees na fa jooy te yéyu."
Mth	25	31	"Boo xamee ne Doomu nit ki mu ngi ñëw ci ndamam, ànd ak malaaka yépp, booba dina falu ni buur, toog ci jalam bu soloo ndam.
Mth	25	32	Bu boobaa dees na dajale xeeti àddina yépp ci kanamam, te dina leen xàjjale, ni sàmm di xàjjalee xar yi ak bèy yi,
Mth	25	33	mu teg xar yi ci ndeyjooram, bèy yi ci càmmooñam.
Mth	25	34	"Noonu Buur bi dina wax ñi féete ndeyjoor: "Agsileen, yéen ñi sama Baay barkeel, jël-leen nguur, gi ñu leen waajal li dale ci njàlbéenug àddina.
Mth	25	35	Ndaxte xiifoon naa, ngeen jox ma, ma lekk; te mar, ngeen jox ma, ma naan; nekkoon naa ab doxandéem, ngeen fat ma;
Mth	25	36	te rafle, ngeen wodd ma; woppoon naa, ngeen seetsi ma; te ñu tëj ma, ngeen ñëw fi man."
Mth	25	37	Ci kaw loolu ñi jub dinañu tontu ne: "Boroom bi, kañ lanu la gisoon, nga xiif, nu jox la, nga lekk; mbaa nga mar, nu jox la, nga naan?"
Mth	25	38	Kañ lanu la gisoon, nga nekk ab doxandéem, nu fat la; mbaa nga rafle, nu wodd la?"
Mth	25	39	Kañ lanu la gisoon, nga wopp mbaa ñu tëj la, nu ñëw ci yaw?"
Mth	25	40	Noonu Buur bi dina leen tontu ne: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, saa yu ngeen defalee loolu kenn ki gën a ndaw ci sama bokk yii, man ngeen ko defal."
Mth	25	41	"Gannaaw loolu dina wax ñi ci càmmooñam: "Soreleen ma yéen ñi alku, te dem ci safara su dul fey, si ñu sàkkal Seytaane ak ay malaakaam.
Mth	25	42	Ndaxte xiifoon naa waaye joxuleen ma, ma lekk; te mar waaye joxuleen ma, ma naan.
Mth	25	43	nekkoon naa ab doxandéem, waaye fatuleen ma; te rafle, waaye wodduleen ma; woppoon naa te ñu tëj ma, waaye seetsiwuleen ma."
Mth	25	44	Ci kaw loolu dinañu tontu ne: "Boroom bi, kañ lanu la gisoon, nga xiif, mbaa nga mar, nga nekk ab doxandéem mbaa rafle, nga wopp mbaa ñu tëj la, te topptooowunu la?"
Mth	25	45	Kon dina leen tontu ne: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, saa su ngeen ko defalul kenn ci ñi gën a ndaw, man ngeen ko defalul."
Mth	25	46	Noonu ñii dinañu sóobu ci mbugal gu dul jeex, waaye ñi jub dinañu tàbbi ci dund gu dul jeex."
Mth	26	1	Bi nga xamee ne Yeesu wax na loolu lépp ba noppi, mu ne taalibeem ya:
Mth	26	2	"Xam ngeen ne, ñaari fan a des ci manggalu bésu Jéggi ba, te dinañu wor Doomu nit ki, daaj ko ci bant."
Mth	26	3	Booba nag saraxalekat yu mag ya ak njiiti xeet wa dajaloo ca kër gu réy gu saraxalekat bu mag ba, tudd Kayif.
Mth	26	4	Nu daldi gise, ba xam lu ñu man a fexe, ba jàpp Yeesu, reylu ko.
Mth	26	5	Waaye ñu ne: "Bumu doon ci bésu manggal bi, ngir yengu-yengu bañ a am ci nit ñi."
Mth	26	6	Bi nga xamee ne Yeesu nekkoon na dëkku Betani ca kër Simon ma gaana woon,
Mth	26	7	jenn jigéen ñëw ci moom, yor njaq lu ñu yette doj wu ñuy wax albaatar. Njaq la def latkoloñ bu jar lu baree-bare. Noonu bi Yeesu toogee di lekk, jigéen ji tuur ko ci boppu Yeesu.
Mth	26	8	Waaye bi ko taalibe ya gisee, ñu daldi mer ne: "Yàq gii lu muy jariñ?"
Mth	26	9	Maneesoon na koo jaay ci lu bare, jox xalis bi misikin yi."
Mth	26	10	Yeesu nag xam la ñu wax, mu ne leen: "Jigéen ji defal na ma jëf ju rafet; lu tax ngeen di ko sonal?"
Mth	26	11	Miskin yaa ngi ak yéen bés bu nekk, waaye dungeen ma gis ba fàww.
Mth	26	12	Kii, ci li mu tuur latkoloñ bii ci sama yaram, def na ko ngir waajal sama rob.
Mth	26	13	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, fépp fu ñuy yéene xebaar bu baax bi ci àddina sépp, dinañu fa fàttali it li jigéen jii def."
Mth	26	14	Ca waxtu woowu kenn ci fukki taalibe ya ak ñaar, ku tudd Yudaa Iskariyo, dem ca saraxalekat yu mag ya,
Mth	26	15	ne leen: "Lan ngeen ma man a jox, ngir ma jébbal leen Yeesu?" Noonu saraxalekat ya daldi ko waññal fanweeri poseti estateer.
Mth	26	16	Li dale ci saa soosa nag Yudaa di fexe jamono ju mu leen man a jébbal Yeesu.
Mth	26	17	Bés bu jëkk ca manggal, ga ñuy wax Mburu ya amul lawiir, taalibe yi ñëw ci Yeesu ne ko: "Foo bëggoon nu defaral la reeru manggalu Jéggi ba?"
Mth	26	18	Yeesu tontu leen: "Demleen ca dëkk ba, jëm ca diw, ngeen ne ko: "Kilifa gi nee na: Sama jamono jege na; ci sa kër laay manggal si xewu Jéggi ba, man ak samay taalibe."
Mth	26	19	Noonu taalibe yi defar reeru Jéggi ba, na leen Yeesu waxe woon.
Mth	26	20	Bi nga xamee ne timis jot na, Yeesu toog di lekk, moom ak fukki taalibe yi ak ñaar.
Mth	26	21	Bi ñuy lekk, mu ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, kenn ci yéen dina ma wor."
Mth	26	22	Taalibe ya am naqaru xol bu réy; ku nekk daldi ne ko: "Mbaa du man,

Boroom bi?"

Mth 26 23 Yeesu tontu leen ne: "Ki dugal loxoom ak man ci ndab li, kooku moo may wor.

Mth 26 24 Doomu nit ki mu ngi dem, ni ñu ko waxe ci Mbind mi, waaye ki koy wor dina torox; bañoon a juddu moo gënoon ci moom."

Mth 26 25 Yudaa, mi ko nar a wor, laaj ko: "Mbaa du man, kilifa gi?" Yeesu ne ko: "Wax nga ko."

Mth 26 26 Noonu bu ñuy lekk, Yeesu jël mburu, sant Yàlla, damm ko, jox ko taalibe ya. Mu ne leen: "Jël-leen lekk, lii sama yaram la."

Mth 26 27 Gannaaw loolu mu jël kaas, sant Yàlla, jox leen ko. Mu ne leen: "Yéen ñépp naanleen ci,

Mth 26 28 ndaxte lii sama deret la, ji fas kóllère gi, te mu tuuru, ngir ñu bare jot mbaalug bàkkaar yi.

Mth 26 29 Maa ngi leen di wax, dootuma naan gannaawsi tey ndoxum réseñ mii, ba kera may naan ak yéen ndoxum réseñ mu bees ci sama nguuru Baay."

Mth 26 30 Gannaaw loolu ñu woy Yàlla, ba noppi génn, dem ca tundu Oliw ya.

Mth 26 31 Booba Yeesu ne leen: "Yéen ñépp dingeen ma dàggeeku ci guddi gii, ndaxte bind nañu: "Dinaa dóor sàmm bi, xari jur gi tasaaroo."

Mth 26 32 Waaye bu ma dekke, dinaa leen jiituji Galile."

Mth 26 33 Piyeer nag daldi jël kàddu gi naan: "Bu la ñépp dàggeekoo, man duma la dàggeeku mukk."

Mth 26 34 Yeesu ne ko: "Ci dëgg maa ngi la koy wax, ci guddi gii, bala ginaar a sab, dinga ma weddi ñetti yoon."

Mth 26 35 Piyeer tontu ko: "Boo xamee ne sax, damaa war a dee ak yaw, duma la weddi mukk." Taalibe yépp it waxe noonu.

Mth 26 36 Bi loolu amee Yeesu ànd ak ñoom ba ca bérab bu tudd Setsemane, mu ne taalibe ya: "Toogleen fii, ma dem fale, ñaan fa."

Mth 26 37 Bi mu waxee loolu, mu ànd ak Piyeer ak ñaari doomi Sebede, daldi am tiis ba xonett.

Mth 26 38 Mu ne leen: "Sama xol dafa tiis, ba may bëgg a dee; toogleen fi, xool ak man."

Mth 26 39 Bi mu waxee loolu, Yeesu dem ci kanam tuuti, ne nërëm ci suuf, di ñaan ne: "Sama Baay, bu manee am, na ma kaasu naqar bii teggi! Moona, bumuy ci sama coobare, waaye na sa coobare am."

Mth 26 40 Noonu mu ñëw ca taalibe ya, fekk leen ñuy nelaw. Mu ne Piyeer: "Amuleen sax dooley xoolandoo ak man benn waxtu?"

Mth 26 41 Xool-leen te ñaan, ngir bañ a daanu cig fiir; seen xol jag na, waaye seen bind a woyof."

Mth 26 42 Yeesu delluwaat di ñaan ne: "Sama Baay, bu fekke ne kaasu naqar bii mënnaa teggi te naanuma ko, kon na sa coobare am."

Mth 26 43 Yeesu ñëwaat ca taalibe ya, fekk leen ñuy nelaw, ndaxte seeni bët dañoo diis.

Mth 26 44 Mu daldi leen bàyyi, waxaat loolu ñetteel bi yoon.

Mth 26 45 Noonu mu ñëw ca taalibe ya ne leen: "Nelawleen léegi te noppalu. Waxtu wu ñu ma war a jébbale ci loxoy bàkkaarkat yi, jege na.

Mth 26 46 Jógleen nu dem; xool-leen, ki may wor a ngi nii, di ñëw."

Mth 26 47 Bi muy wax loolu nag, Yudaa, mi bokkoon ca fukki taalibe ya ak ñaar te naron koo wor, agsi, ànd ak mbooloo mu bare, jóge ca saraxalekat yu mag ya ak ca njiiti xeet wa, te gannaayoo jaasi ak yet.

Mth 26 48 Fekk Yudaa moomu joxoon na leen tegtal ne leen: "Ki may foon, moom la; jàppleen ko."

Mth 26 49 Mu daldi ñëw ci Yeesu nag ne ko: "Salaamu àleykum, kilifa gi!" daldi ko foon bu tàng.

Mth 26 50 Yeesu tontu ko: "Sama xarit, xam naa lu tax nga ñëw." Noonu ñu daldi jegesi, song ko, jàpp ko.

Mth 26 51 Ca saa sa kenn ci ñi ànd ak Yeesu bocci jaaseem, dóor surgab saraxalekat bu mag ba, nopp ba dagg.

Mth 26 52 Waaye Yeesu ne ko: "Roofal sa jaasi ci mbaram, ndaxte ku bocci jaasi, jaasi moo lay rey.

Mth 26 53 Xanaa xamuloo ne, man naa laaj sama Baay, te dina ma may ci taxawaay bi mbooloom malaaka mu xel dajul?

Mth 26 54 Waaye su ma ko defoon, nan la Mbind mi man a ame? Ndaxte Mbind mi nee na, nii la war a ame."

Mth 26 55 Booba Yeesu ne mbooloo mi: "Jóg ngeen ngir jàpp ma, gannaayoo jaasi ak yet, mel ni ñuy topp sàcc. Moona daa naa toog bés bu nekk ca kër Yàlla ga, di jàngale, te jàppuleen ma.

Mth 26 56 Waaye lii lépp xew na, ngir amal Mbindi yonent yi." Ci kaw loolu taalibe yépp dëddu ko, daw.

Mth 26 57 Na jàppoon Yeesu yóbbu ko kër Kayif, saraxalekat bu mag ba, fa xutbakat ya ak njiit ya daje.

Mth 26 58 Piyeer topp ko fu sore, ba ci èttu saraxalekat bu mag ba; mu dugg, toog ak surga ya, ngir seet nu mbir may mujje.

The Holy Bible in Wol of NT

Mth 26 59 Noonu saraxalekat yu mag ya ak kureelu àttekat ya di seet naaféq bu
man a seede ci Yeesu, ba ñu man koo rey,
Mth 26 60 waaye mēnuñu koo am. Teewul ñu bare ñewoon nañu, di seede lu dul
dëgg. Ba mujj ñaari nit ñew naan:
Mth 26 61 "Kii nee woon na: "Man naa toj kër Yàlla ga, tabaxaat ko ci ñetti
fan.""
Mth 26 62 Ci kaw loolu saraxalekat bu mag ba jóg ne ko: "Ndax doo tontu dara?
Loo xam ci li ñii seede ci yaw?"
Mth 26 63 Waaye Yeesu ne cell. Saraxalekat bu mag ba ne ko: "Giñloo naa la ci
Yàlla mi y dund, nga wax nu, ndax yaa di Almasi bi, Doomu Yàlla ji."
Mth 26 64 Yeesu tontu ko: "Wax nga ko. Maa ngi leen koy wax it, li dale fii
dingeen gis Doomu nit ki toog ci ndeyjooru Aji Kàttan ji, di ñew ci niiri asamaan si."
Mth 26 65 Bi mu déggee loolu, saraxalekat bu mag ba daldi mer lool, ba xotti ay
yéreem, daldi ne: "Weddi na Yàlla, lu nu doyeeti seede? Dëgg ngeen ni mu weddee."
Mth 26 66 Lu ngeen ci xalaat?" Ñu tontu ko: "Yoon teg na ko dee."
Mth 26 67 Ci kaw loolu ñu daldi tifli ci xar-kanamam, dóor ko ay kurfeñ. Ñeneen
talaata ko,
Mth 26 68 ne ko: "Yaw Kirist, yonent bi, ndax xam nga ku la dóor?"
Mth 26 69 Bi looluy xew, Piyeer moom ma nga toogoon ca biti ca ètt ba. Noonu
benn mbindaan ñew ci moom ne ko: "Yaw itam àndoon nga ak Yeesum Galile."
Mth 26 70 Waaye Piyeer weddi ko ci kanamu ñépp ne ko: "Xawma li ngay wax."
Mth 26 71 Bi mu ko waxee, mu jëm ca bunt ba, te beneen mbindaan gis ko, mu wax
ña fa nekkoon: "Kii àndoon na ak Yeesum Nasaret."
Mth 26 72 Waaye Piyeer weddi waat, boole ko ak ay ngiñ ne ko: "Xawma nit kooku."
Mth 26 73 Nes tuuti ña fa taxawoon ñew ci Piyeer ne ko: "Ci lu wóor ne yaw itam
bokk nga ci ñoom, ndaxte sa waxin feeñal na la."
Mth 26 74 Bi mu ko déggee, Piyeer daldi giñ ak di waat ne: "Xawma nit kooku."
Te ci taxawaay ginaar daldi sab.
Mth 26 75 Noonu Piyeer fàttaliku la Yeesu waxoon ne: "Bala ginaar a sab, dinga
ma weddi ñetti yoon." Mu daldi génn, di jooy jooy yu metti.
Mth 27 1 Ci suba teel saraxalekat yu mag yépp ak njiiti xeet wa gise, ngir
fexee reylu Yeesu.
Mth 27 2 Ñu yeew ko, yóbbu ko, jébbal ko Pilaat boroom réew ma.
Mth 27 3 Bi nga xamee ne Yudaa, mi woroon Yeesu, gis na ne, daan nañu ko, mu
am naqaru xol. Mu dem nag ca saraxalekat yu mag ya ak njiit ya, delloo leen fanweeri poset yu
xaalis,
Mth 27 4 ne leen: "Am naa bàkkaar ci li ma wor nit ku tooñul, ngir ñu rey ko."
Ñu tontu ko: "Lu ci y sunu yoon? Loolu yaa ko yég."
Mth 27 5 Noonu Yudaa sànni xaalis ba ca kër Yàlla ga, jóge fa, dem, takk buum
ci baatam, xaru.
Mth 27 6 Saraxalekat yu mag ya nag fab xaalis ba, naan: "Jaaduul nu def
xaalis bii ci dencukaayu xaalis bi ci kër Yàlla gi, ndaxte njëgu deret la."
Mth 27 7 Ñu daldi diisoo nag, jënd ca xaalis ba toolu defarkatu ndaa ya, ngir
di fa suul doxandéem ya.
Mth 27 8 Loolu moo tax ñu wooye tool booba ba tey Toolu deret.
Mth 27 9 Noonu la ñu waxoon jaarale ko ci yonent Yàlla Yeremi am, bi mu naan:
"Fab nañu fanweeri poseti xaalis ya, mooy njég gi bànni Israyil xayma woon ci nit ki;
Mth 27 10 ñu joxe ko ngir toolu defarkatu ndaa ya, ni ma ko Boroom bi sante."
Mth 27 11 Gannaaw loolu Yeesu taxaw ca kanamu boroom réew ma, boroom réew ma
laaj ko; "Ndax yaa di buuru Yawut yi?"
Mth 27 12 Yeesu tontu ko ne: "Wax nga ko," waaye tontuwul dara ca la ko
saraxalekat yu mag ya ak njiit ya jiiñ.
Mth 27 13 Noonu Pilaat ne ko: "Xanaa dégguloo lépp li ñu la jiiñ?"
Mth 27 14 Waaye Yeesu tontuwu ko ci dara, ba tax boroom réew ma waaru lool.
Mth 27 15 Ca manggal gu nekk nag boroom réew ma daan na may mbooloo ma, ñu tànn
kenn ca ña ñu tējoon, mu daldi leen ko bàyyil.
Mth 27 16 Fekk booba amoon nañu ku ñu tējoon, ku siiw te tudd Barabas.
Mth 27 17 Bi nga xamee ne daje nañu nag, Pilaat laaj leen: "Kan ngeen bëgg, ma
bàyyi ko, Barabas walla Yeesu mi ñuy wax Kirist?"
Mth 27 18 Ndaxte xamoon na ne, kiñaan rekk a taxoon, ñu jébbal ko ko.
Mth 27 19 Te it bi mu toogee sax ca jalu àttekaay ba, jabaram yónnee ci moom ne
ko: "Bul dugg ci yēfi ku jub kooku, ndaxte tey gént naa ci moom te sonn naa ci lool."
Mth 27 20 Waaye saraxalekat yu mag ya ak njiit ya xiir mbooloo ma, ñu laaj
Barabas te reylu Yeesu.
Mth 27 21 Noonu boroom réew ma laaj leen: "Kan ci ñaar ñii ngeen bëgg, ma
bàyyil leen ko?" Ñu tontu ko: "Barabas."
Mth 27 22 Pilaat ne leen: "Nan laay def nag Yeesu, mi tudd Kirist?" Ñépp tontu
ko ne: "Daaj ko ci bant, ba mu dee!"
Mth 27 23 Boroom réew ma ne leen: "Lu tax? Gan tooñ la def?" Waaye ñu daldi
yuuxu bu gën a kawe naan: "Daaj ko ci bant!"
Mth 27 24 Naka Pilaat xam ne, du ci man dara, fekk na sax yengu-yengu bi gën a

The Holy Bible in Wolof NT

am doole, mu daldi fab ndox, raxas ay loxoom ca kanamu mbooloo ma ne leen: "Set naa ci deretu ku jub kii; nu ngeen xam, defleen ko."

Mth 27 25 Ñépp tontu ko: "Na deretam dal ci sunu kaw ak sunu kaw njaboot."

Mth 27 26 Noonu Pilaat bàyyil leen Barabas, mu dóorlu Yeesu ay yar, jébbal ko, ngir ñu daaj ko ci bant.

Mth 27 27 Bi ñu ko defee xarekati boroom réew ma fab Yeesu, yóbbu ko ci biir kër ga, ñu daldi woo mbooloom xarekat ya yépp ci moom.

Mth 27 28 Noonu ñu summi ko, solal ko mbubbum xarekat mu xonq curr.

Mth 27 29 Ñu ràbb kaalag dég, teg ko ci boppam, teg bantu xat ci loxol ndeyjooram, sukk ci kanamam, di ko ñaawal ne ko: "Nuyu nanu la, yaw buuru Yawut yi!"

Mth 27 30 Ba noppi ñu daldi tifli ci kawam, fab bantu xat ba, dóor ko ci boppam.

Mth 27 31 Bi ñu ko ñaawalee ba noppi, ñu summi mbubbum xarekat ma, solalaat ko ay yéreem, yóbbu ko, ngir daaj ko ci bant.

Mth 27 32 Bi nga xamee ne génnañu, ñu daje ak nit ku dëkk Siren te tudd Simon; ñu ga ko, ngir mu gaddu bant, ba ñu war a daaj Yeesu.

Mth 27 33 Nu ñew nag fa ñuy wax Golgota, biy tekki "Bérabu kaanu bopp."

Mth 27 34 Bi ñu fa eggee, ñu jox ko biin, ñu def ci lu wex. Waaye bi mu ko mosee, nanguwu koo naan.

Mth 27 35 Noonu ñu daaj ko ca bant ba, ñu daldi séddoo ay yéreem, tegoo ko ay bant,

Mth 27 36 ba noppi toog fa, di ko wottu.

Mth 27 37 Te it ñu teg ci kaw boppam mbind, mu xamle lu tax ñu rey ko, mu ne: "Kii mooy Yeesu, buuru Yawut yi."

Mth 27 38 Booba it ñu daajaale ak moom ñaari taskati réew ma, kenn ci ndeyjooram, ka ca des ci càmmooñam.

Mth 27 39 Na fa doon romb di ko xas, di wëcc seen bopp ndax sib ko,

Mth 27 40 naan: "Yaw mi man a toj kër Yàlla ga, tabaxaat ko ci ñetti fan, musalal sa bopp; boo nekkee Doomu Yàlla, waccal ci bant bi."

Mth 27 41 Saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya ak njiit ya it di ko ñaawal naan:

Mth 27 42 "Waa jii musal na ñeneen te menul a musal boppam! Ndegam mooy buuru Israyil, na wacc léegi ci bant bi, nu gëm ko.

Mth 27 43 Gannaaw dénk na boppam Yàlla, kon na ko Yàlla musal, bu ko soppee, ndaxte nee na: "Maay Doomu Yàlla."

Mth 27 44 Taskati réew ma it, ya ñu daajaale ak moom, di ko xas noonule.

Mth 27 45 La tàmbalee digg-bëccëg, ba ci tisbaar, réew mépp lëndëm.

Mth 27 46 Noonu ci wetu ñetti waxtu Yeesu daldi wootee kaddu gu dëgër naan: "Eli, Eli, lema sabaktani?" liy tekki: "Sama Yàlla, sama Yàlla, lu tax nga dëddu ma?"

Mth 27 47 Ñenn ña ca ña fa taxaw nag, bi ñu ko dégge, ñu ne: "Mu ngi woo yonent Yàlla Iliyas."

Mth 27 48 Ca saa sa kenn ci ñoom daw, jël aw sagar, capp ko ci bineegar, mu teg ko ci kaw bant, jox ko ko, mu muucu.

Mth 27 49 Waaye ña ca des ne: "Bàyyil, nu seet ba xam Iliyas dina ñew, musal ko."

Mth 27 50 Noonu Yeesu wotewaak ak kaddu gu dëgër, delloo ruuwam Yàlla.

Mth 27 51 Ca saa sa ridob bérab bu sell ba ca kër Yàlla ga xar ñaar, li dale ci kaw ba ci suuf; suuf si yengu, doj yi toj, bàmmeele yi ubbiku,

Mth 27 52 te ñu bare ci jëmme nit ñu sell ñu dee, dekki.

Mth 27 53 Te gannaaw ndekkitel Yeesu ñu génna ca bàmmeele ya, dugg ca dëkk bu sell ba, te feeñu ñu bare.

Mth 27 54 Noonu njiitu xare bi ak ñi ànd ak moom di wottu Yeesu, bi ñu gisee suuf si yengu ak li xew, ñu daldi tiit lool ne: "Ci dëgg, kii Doomu Yàlla la."

Mth 27 55 Amoon na fa it ay jigéen yu bare yu leen dand, di seetaan. Te ñoo jóge woon Galile, ànd ak Yeesu, di ko topptoo.

Mth 27 56 Xàmmi nañu ci: Maryaama mi dëkk Magdala, ndeyu Saag ak Yuusufa, ak ndeyu doomi Sebede ya.

Mth 27 57 Ca ngoon amoon na taalibeb Yeesu mu ñew, tudd Yuusufa te dëkk Arimate; ku bare alal la woon.

Mth 27 58 Mu dem ca Pilaat, laaj ko néewu Yeesu. Pilaat santaane, ñu jox ko ko.

Mth 27 59 Noonu Yuusufa fab jëmme ja, laxas ko ci càngaay lu set,

Mth 27 60 dugal ko ca bàmmeele bu bees, ba mu yettaloon boppam ciw doj. Mu bérab doj wu mag ca buntu bàmmeele ba, dem.

Mth 27 61 Fekk Maryaamam Magdala ak Maryaama ma ca des ñoo fa toogoon janook bàmmeele ba.

Mth 27 62 Ba bèt setee nag, ca bés ba topp bésu Waajal ba, saraxalekat yu mag ya ak Farisen ya dajaloo, jëm ci Pilaat.

Mth 27 63 Nu ne ko: "Boroom réew mi, fàttaliku nanu ne, naxkat booba waxoon na, bi muy dund naan: "Gannaaw ñetti fan dinaa dekki."

Mth 27 64 Danoo bëggoon nag, nga santaane, ñu wottu bàmmeele ba, ba am ñetti fan, ngir bañ taalibeem ya ñew, sàcc néew ba, tey yégle ne dekki na. Bu ko defee nax bu mujj

boobu dina yées bu jëkk ba."		
Mth 27 65	Pilaat tontu leen:	"Amleen, ay wottukat a ngi nii. Demleen wottuji ko, ni ngeen mane."
Mth 27 66	Noonu ñu dem,	těj bàmmeel ba bu wóor, ñu tay ca doj wa màndarga, teg fa wottukat ya.
Mth 28 1	Gannaaw bésu noflaay ba nag,	ca fajar ga, ca bés bu jëkk ca ayu-bés ga, Maryaamam Magdala ak Maryaama ma ca des dem, seeti bàmmeel ba.
Mth 28 2	Fekk suuf yengu woon na bu metti,	ndaxte benn malaakam Boroom bi wàcc na ci asamaan, ñëw bérang doj wa, toog ci kaw.
Mth 28 3	Meloom mel na ni melax,	ay yéreem weex tàll ni perkaal.
Mth 28 4	Ni doon wottu tiit bay lox,	daldi mel ni ñu dee.
Mth 28 5	Noonu malaaka ma ne jigéen ña:	"Buleen tiit. Xam naa ne, yéena ngi wut Yeesu, ma ñu daajoon ca bant ba,
Mth 28 6	waaye nekkatu fi,	ndaxte dekki na, ni mu ko waxe woon. Ñëwleen seet fi mu tédmoon,
Mth 28 7	te ngeen dem bu gaaw,	wax ay taalibeem ne, dekki na te jiituji na leen Galile; foofa ngeen koy gise. Lii laa leen wax."
Mth 28 8	Bi loolu amee nag jigéen ña daldi jóge bu gaaw ca bàmmeel ba,	tiit ak mbég mu réy di jax seen xol, ñu daldi daw, ngir yégal ko taalibe ya.
Mth 28 9	Ba ñuy dem nag, Yeesu taseek ñoom ne leen:	"Maa ngi leen di nuyu."
Mth 28 10	Yeesu ne leen:	"Buleen tiit, waaye demleen yégal samay bokk, ñu dem Galile; foofa lañu may gise."
Mth 28 11	Ba ñuy dem, ñenn ca wottukat ya ñëw ca dëkk ba,	xamal saraxalekat yu mag ya lépp lu xew.
Mth 28 12	Noonu saraxalekat ya dajaloo ak njiit ya,	ñu diisoo; ba noppi ñu fab xalis bu bare, jox ko xarekat ya,
Mth 28 13	ne leen:	"Nangeen wax lii: "Ay taalibeem ñëw nañu ci guddi, sàcc ko, bi nuy nelaw."
Mth 28 14	Te bu ko boroom réew mi yégee nag,	dinanu ko neexal, ngir rawale leen."
Mth 28 15	Wottukat ya nag fab xalis ba,	def la ñu leen santoon. Te nettali boobu siiw na ci Yawut yi ba bésu tey.
Mth 28 16	Noonu fukki taalibe ya ak benn dem ci biir Galile,	ca tund wa leen Yeesu di galoon.
Mth 28 17	Bi ñu gisee Yeesu, ñu màggal ko,	waaye ñenn ñi am xel ñaar.
Mth 28 18	Yeesu jegesi ne leen:	"Sañ-sañ bépp, jox nañu ma ko ci kaw ak ci suuf."
Mth 28 19	Demleen nag sàkk ay taalibe ci xeet yépp,	sóob leen ci ndox ci turu Baay bi ak Doom ji ak Xel mu Sell mi;
Mth 28 20	te ngeen jàngal leen, ñuy sàmm lépp li ma leen sant.	Te maa ngi ànd ak yéen bés bu nekk, ba kera àddina di tukki."
Mrk 1 1	Xebaar bu baaxu Yeesu Kirist,	Doomu Yàlla, nii la tàmbalee.
Mrk 1 2	Bind nañu ci téereb yonent Yàlla Esayi naan:	"Maa ngi yónni sama ndaw ci sa kanam, mu xállal la sa yoon."
Mrk 1 3	Baat a ngi xaacu ca màndiŋ ma naan:	"Xáll-leen yoonu Boroom bi, jubal-leen fi muy jaar."
Mrk 1 4	Noonu Yaxya feeñ ca màndiŋ ma,	di sóob nit ñi ci ndox, tey waaree nii: "Tuubleen seeni bàkkaar, ba noppi ma sóob leen ci ndox, ngir Yàlla baal leen seeni bàkkaar."
Mrk 1 5	Kon waa diiwaanu Yude ñépp ak waa dëkku Yerusalem ñépp	daldi génñ jëm ci moom, di nangu seeni bàkkaar fi kanam ñépp, Yaxya sóob leen ca dëxu Yurdan.
Mrk 1 6	Yaxya nag mi ngi soloon mbubb mu ñu ràbbe kawaru giléem,	takk laxasaayu der ci ndiggam. Ay njéeréer la doon dunde ak lem.
Mrk 1 7	Mu waare ne:	"Am na kuy ñëw sama gannaaw koo xam ne kii moo ma èpp kàttan; yeyoowuma sax sègg, ngir tekki ay dàllam."
Mrk 1 8	Maa ngi leen di sóob ci ndox,	waaye moom dina leen sóob ci Xel mu Sell mi."
Mrk 1 9	Booba Yeesu jóge na dëkku Nasaret ci diiwaanu Galile,	ñëw, Yaxya sóob ko ci dëxu Yurdan.
Mrk 1 10	Bi muy génñ ndox mi,	mu daldi gis asamaan xar, te Xelum Yàlla di wàcc ci melow pitax, ñëw ci moom.
Mrk 1 11	Te baat bu jóge asamaan jib ne:	"Yaa di sama Doom, ji ma bëgg; ci yaw laa ame bânneex."
Mrk 1 12	Ci kaw loolu Xelum Yàlla daldi jéñ Yeesu,	mu dem ca màndiŋ ma.
Mrk 1 13	Mu nekk fa ñeent-fukki fan, jànkoonde ak fiiri Seytaane;	mu dëkk ci biir rabi àll yi, te malaakay Yàlla di ko topptoo.
Mrk 1 14	Bi nga xamee ne jàpp nañu Yaxya,	Yeesu dem ca diiwaanu Galile, di waare xebaar bu baaxu Yàlla,
Mrk 1 15	naan: "Jamono ji mat na,	nguuru Yàlla jegesi na; tuubleen seeni bàkkaar te gëm xebaar bu baax bi."
Mrk 1 16	Am bés Yeesu doon dox ca tefesu dëxu Galile,	mu gis fa ñaar ñu bokk

The Holy Bible in Wol of NT

ndey ak baay, di Simon ak Andare rakkam, ñuy sànni seeni mbaal ci dex gi, ndaxte ay nappkat lañu woon.

Mrk 1 17 Yeesu ne leen: "Ñewleen topp ci man, dinaa leen def nappkati nit."

Mrk 1 18 Ci saa si ñu bàyyi seeni mbaal, topp ci moom.

Mrk 1 19 Bi Yeesu demee ba ca kanam, mu gis Saag doomu Sebede, ak Yowaana, mi mu bokkal ndey ak baay, ñu nekk ci gaal gi, di defar seeni mbaal.

Mrk 1 20 Noonu Yeesu woo leen, ñu dal di bàyyi seen baay Sebede ci gaal gi, moom ak surga ya, tey topp ci moom.

Mrk 1 21 Gannaaw loolu ñu dem Kapernawum. Ca bésu noflaay nag Yeesu dal di dugg ci jàngu bi, di leen jàngal.

Mrk 1 22 Te ñu waaru ca njàngaleem, ndaxte jàngal na leen ak sañ-sañ bu seeni xutbakat amul.

Mrk 1 23 Noonu am na ci jàngu bi nit ku rab jàpp. Mu dal di yuuxu naan:

Mrk 1 24 "Yaw Yeesum Nasaret, loo nuy fexeel? Ndax dangaa ñew, ngir alag nu?"

Xam naa la, yaa di Aji Sell, ji jóge ci Yàlla."

Mrk 1 25 Waaye Yeesu gèdd ko naan: "Noppil te génñ ci moom."

Mrk 1 26 Noonu rab wi dal di sayloo nit ki te génñ ci moom ak yuux gu réy.

Mrk 1 27 Bi loolu amee ñépp waaru, ba laajante naan: "Kii mooy kan? Mii njàngale lu bees la te ànd ak sañ-sañ. Day sant rab yi sax, ñu di ko déggal."

Mrk 1 28 Noonu turam dal di siiw ci diiwaani Galile gépp.

Mrk 1 29 Bi nga xamee ne génñ nañu ci jàngu bi, ñu ànd ak Saag ak Yowaana, dem ci kër Simon ak Andare.

Mrk 1 30 Fekk gorob Simon bu jigéen tēdd wopp ak yaram wu tàng; ñu dal di ko yégal Yeesu.

Mrk 1 31 Mu ñew nag ci moom, jàpp loxoom, yékkati ko. Noonu tàngoor wi dal di wacc, te soxna si di leen topptoo.

Mrk 1 32 Ca ngoon sa nag, bi jant sowee, ñu indil Yeesu ñi wopp ñépp ak ñi rab jàpp ñépp,

Mrk 1 33 ba dékk bi bépp dajaloo ci buntu kër gi.

Mrk 1 34 Noonu mu wéral ñu bare, ñu wopp ak ay jàngoro yu wuute, te dàq ay rab yu bare. Waaye mu tere rab yi, ñu wax dara, ndaxte xam nañu ko.

Mrk 1 35 Ca njël laata bēt di set, Yeesu jóg dem ca bérab bu wéet, di fa ñaan Yàlla.

Mrk 1 36 Simon nag ak ñi ànd ak moom di ko seet fu nekk.

Mrk 1 37 Bi ñu ko gisee, ñu ne ko: "Ñépp a ngi lay seet."

Mrk 1 38 Waaye Yeesu tontu leen: "Nanu dem feneen ci dékk yi nu wër, ma waare fa itam, ndaxte moo tax ma génñ."

Mrk 1 39 Noonu mu wër ci diiwaanu Galile gépp, di waare ci seeni jàngu, tey dàq rab yi.

Mrk 1 40 Am bés ku gaana ñew ci moom, sukk, ñaan ko ne: "Soo ko béggee, man nga maa wéral."

Mrk 1 41 Yeesu yèrēm ko, tàllal loxoom, laal ko naan: "Bègg naa ko, wéral."

Mrk 1 42 Ca saa sa ngaanaam dal di deñ, mu wér.

Mrk 1 43 Noonu Yeesu yebal ko, dénk ko bu wër naan:

Mrk 1 44 "Moytul a wax kenn dara, waaye demal won sa bopp saraxalekat bi, te nga jébbal Yàlla sarax, si yoonu Musaa santaane, ngir ñu xam ne wér nga, te mu nekk seede ci ñoom."

Mrk 1 45 Waaye naka la waa ji génñ, mu di yéene ci kaw li xewoon, te di ko jéebaane, ba tax Yeesu mēnatul a fanaaral dugg cib dékk, waaye mu nekk ci biti ciy bérab yu wéet. Ba tey nit ñi jóge fu nekk, di ko fa fekk.

Mrk 2 1 Bi ay fan weesoo, Yeesu dellusi dékku Kapernawum, mu siiw ne mu ngi ci kër gi.

Mrk 2 2 Noonu nit ñu bare dajaloo fa, ba kenn amatul foo taxaw, du ci bunt bi sax. Te Yeesu di leen yégal kaddu gi.

Mrk 2 3 Noonu, am ñu ko indil ku yaramam wépp làggi, ñeenti nit jàppoo ko.

Mrk 2 4 Waaye mēnuñu koo jege ndax mbooloo mi. Kōn ñu dal di teggi kaw kër gi, di bētt fa tiim bérab ba Yeesu nekk, dal di yoor basan, ga làggi ba tēdd.

Mrk 2 5 Bi Yeesu gisee seen ngēm, mu ne làggi ba: "Sama waay, baal nañu la say bàkkaar."

Mrk 2 6 Fekk ay xutbakat toog fa, ñu di werante ci seen xel naan:

Mrk 2 7 "Kii kan la, ba sañ a wax lii; mi ngi sosol Yàlla. Ana ku man a baale bàkkaar yi, ku dul Yàlla donj?"

Mrk 2 8 Waaye Yeesu yég ci xelam li ñuy werante ci seen biir, ne leen: "Lu tax ngeen di werantee nii ci seen xel?"

Mrk 2 9 Lan moo gën a yomb, ma wax ku làggi ki: "Baal nañu la say bàkkaar," walla ma wax ko: "Jógal, jël sa basan, tey dox"?

Mrk 2 10 Waaye xamleen ne, Doomu nit ki am na ci àddina sañ-sañu baale bàkkaar yi." Ci kaw loolu mu ne làggi ba:

Mrk 2 11 "Maa ngi la koy sant, jógal, jël sa basan te nga ñibbi."

Mrk 2 12 Ca saa sa mu jël basan te génñ fa kanam ñépp. Noonu ñépp waaru, di mággal Yàlla naan: "Lu mel ni lii, musunu koo gis."

Mrk 2 13 Gannaaw loolu Yeesu gēnnaat, aw booru dex ga, mbooloo mépp di ñew ci

moom, mu di leen jàngal.

Mrk 2 14 Bi Yeesu di romb, mu gis ku ñuy wax Lewi, doomu Alfe, toog ca juuti ba. Yeesu ne ko: "Kaay topp ci man." Mu jóg, daldi topp ci moom.

Mrk 2 15 Bi loolu amee Yeesu ak i taalibeem di lekk ci kër Lewi, fekk ay juutikat ak ay boroom bákkaar yu bare di lekkandoo ak ñoom, ndaxte ñu bare ci ñoom a ko toppoon.

Mrk 2 16 Waaye xutbakat yi bokk ci Farisen yi, bi ñu gisee ne, dafa bokk lekk ak ay juutikat ak ay boroom bákkaar, ñu daldi laaj taalibe yi: "Lu tax muy lekkandoo ak ay juutikat ak ay boroom bákkaar?"

Mrk 2 17 Noonu Yeesu dégg ko, mu ne leen: "Ñi wér soxlawuñu fajkat, ñi wéradi ñoo ko soxla; ñewuma woo ñi jub, waaye bákkaar kat yi laay woo."

Mrk 2 18 Taalibey Yaxya nag ak Farisen yi daan nañu woor. Ñu ñew nag fi Yeesu ne ko: "Lu tax taalibey Yaxya yi ak yu Farisen yi di woor, te say taalibe duñu woor?"

Mrk 2 19 Yeesu tontu leen: "Ndax gan, yi ñew cig céet, di nañu woor, fekk boroom céet gi ànd ak ñoom? Duñu woor, li feek boroom céet gaa ngi ànd ak ñoom.

Mrk 2 20 Waaye bés yaa ngi ñew, yu ñuy jële boroom céet gi; bés boobaa nag di nañu woor.

Mrk 2 21 "Kenn du daax mbubb mu maggat ak sekkit wu bees; ndaxte sekkit wi day ñoddi mbubb mi, te xottiku bi gën a yaatu.

Mrk 2 22 Te kenn du def biiñ bu bees ci mbuusi der yu maggat. Lu ko moy, biiñ bi day toj mbuus yi, ba mbuus yi yàqu, ak biiñ bi tuuru. Waaye biiñ bu bees, ci mbuus yu bees lañu koy def."

Mrk 2 23 Amoon na benn bésu noflaay Yeesu jaar ciy tool yu ñor. Bi ñuy dem nag, ay taalibeem daldi fàq ay gub.

Mrk 2 24 Noonu Farisen ya ne Yeesu: "Gisal, lu tax say taalibe di def lu jaaduul ci bésu noflaay bi?"

Mrk 2 25 Yeesu tontu leen: "Ndax jànguleen la Daawuda defoon, ba mu amee soxla te xiif, moom ak ña mu àndaloon?"

Mrk 2 26 Xanaa yéguleen li amoon ci bési Abiyatar saraxalekat bu mag bi, ni Daawuda dugge woon ca kër Yàlla ga, lekk mburu ya ñu jébbal Yàlla, jox ci it ña mu àndaloon; fekk jaaduul kenn lekk ko, ku dul saraxalekat?"

Mrk 2 27 Yeesu dellu ne leen: "Yàlla sàkkul nit ngir bésu noflaay bi, waaye sàkk na bésu noflaay ngir nit.

Mrk 2 28 Noonu Doomu nit ki mooy boroom bésu noflaay bi."

Mrk 3 1 Am beneen bés, Yeesu duggaat ci jàngu bi, fekk amoon na fa nit ku loxoom làggi.

Mrk 3 2 Am na fa nag ay Farisen, ñuy xool Yeesu, ba xam dina ko faj ci bésu noflaay bi, ba man koo tuumaal.

Mrk 3 3 Yeesu ne ku loxoom làggi: "Jógal, taxaw ci kanamu ñépp."

Mrk 3 4 Noonu Yeesu ne leen: "Lan moo jaadu, nu def ko bésu noflaay bi, lu baax mbaa lu bon; nu musal nit mbaa nu rey nit?" Waaye ñu ne cell.

Mrk 3 5 Ci kaw loolu Yeesu xool leen ak mer, am naqar ndax seen xol bu fatt; ba noppi mu ne nit ki: "Tállalal sa loxo." Nit ki tállal ko, loxoom daldi wér penñ.

Mrk 3 6 Ca saa sa nag Farisen ya génn, daldi gise ak ñi far ak buur bi Erodd, ngir fexe koo reylu.

Mrk 3 7 Gannaaw loolu Yeesu ak ay taalibeem jóge fa, jëm dex ga. Fekk mbooloo mu mag mu jóge diiwaanu Galile, topp ko.

Mrk 3 8 Te it nit ñu bare dégg la mu def, ñu ñew fi moom, jóge diiwaanu Yude ak dëkku Yerusalem, ca diiwaanu Idume, ca gannaaw dëxu Yurdan ak ci wàlli Tir ak Sidon.

Mrk 3 9 Booba nag Yeesu faj na ñu bare, ba ñu am ay jàngoro di ko song, ngir laal ko. Noonu Yeesu wax ay taalibeem, ñu wutal ko gaal, ngir mbooloo mi bañ koo buux.

Mrk 3 10 Fekk booba képp ku rab jàpp ku ko gis, daanu fa kanamam di yuuxu naan: "Yaa di Doomu Yàlla."

Mrk 3 11 Waaye Yeesu gëdd rab yi bu wér, ngir ñu bañ koo siiwal.

Mrk 3 12 Gannaaw loolu Yeesu yéeg ci tund wi, woo ñi ko neex, ñu daldi ñew ci moom.

Mrk 3 13 Noonu mu tànn ci fukk ak ñaar, tudde leen ay ndawam, ngir ñu ànd ak moom te mu yónni leen, ñu waareji,

Mrk 3 14 mu joxaale leen sañ-sañu dàq ay rab.

Mrk 3 15 Fukk ak ñaar ñii la tànn: Simon, mi mu tudde Piyeer,

Mrk 3 16 Saag doomu Sebede, ak Yowaana mi mu bokkal ndey ak baay - ñoom ñi mu wooye Bowanerses, maanaam "Ñi aaytal ni dënnu gi" -

Mrk 3 17 Andare ak Filib, Bartelemi ak Macé, Tomaa ak Saag doomu Alfe, Tade ak Simon, mi bokk ca mbooloo, ma ñu tudde Ñi farlu ci moom seen réew;

Mrk 3 18 ak Yudaa Iskariyo mi nar a wor Yeesu.

Mrk 3 19 Am beneen bés Yeesu ñewaat ca kër ga. Te mbooloo mu bare dajaloowaat fa, ba tax mënunoolekk sax.

Mrk 3 20 Bi ko ay bokkam dégge nag, ñu ñew, ngir jàppsi ko naan: "Dafa taggoo ak sagoom."

Mrk 3 21 Te it xutbakat ya jóge Yerusalem ne: "Beelsebul jàpp na ko; ci kàttanu buuru rab yi lay dàqe rab yi."

Mrk 3 22 Noonu Yeesu woo leen, wax ak ñoom ciy léeb ne leen: "Naka la Seytaane

man a dāge Seytaane?

Mrk	3	24	Réew mu xeex boppam, du man a yàgg.
Mrk	3	25	Te kër gu xeex boppam, du man a yàgg.
Mrk	3	26	Bu Seytaane nag jógee, ba xeex boppam, xàjjalikoo dikkal na ko te du man a yàgg, waaye dina tas.
Mrk	3	27	"Su fi amee nit ku bare doole, naka la kenn man a dugge ci kërám, nangu alalam? Xanaa dafay jëkk a yeew ku bare doole ka, ba noppi door a toj kërám gépp.
Mrk	3	28	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, lépp dees na ko baal nit ñi, muy bàkkaar, muy sosal Yàlla wu mu man a doon.
Mrk	3	29	Waaye kuy sosal Xel mu Sell mi deesu ko baal muk; gàddu na bàkkaar ba fàww."
Mrk	3	30	Yeesu wax na loolu, ndaxte nee woon nañu, rab jàpp na ko.
Mrk	3	31	Noonu ndeyu Yeesu ak ay rakkam ñew, ñu taxaw ci biti, yónnee, woo ko.
Mrk	3	32	Fekk booba mbooloo nga toog, wër ko. Ñu ne ko nag: "Sa yaay ak say rakk ñu ngi taxaw ci biti, di la laaj."
Mrk	3	33	Waaye Yeesu tontu leen: "Kan mooy sama ndey? Ñan ñooy samay rakk?"
Mrk	3	34	Noonu mu xool ñi ko wër naan: "Sama yaay ak samay rakk a ngii;
Mrk	3	35	ndaxte kuy def coobareg Yàlla, kooku mooy sama rakk ak sama jigéen ak sama ndey."
Mrk	4	1	Am beneen yoon Yeesu nekk ci wetu dex ga, di jàngalewaat. Mbooloo mu bare dajaloosi, ba tax mu yéeg cig gaal, dugg ca dex ga; mbooloo mépp taxaw ca tefes ga.
Mrk	4	2	Noonu Yeesu daldi leen jàngal lu bare ci y léeb. Ci njàngaleem nag mu ne leen:
Mrk	4	3	"Dégluleen, dafa amoon beykat bu demoon jiyi.
Mrk	4	4	Bi muy saaw toolam nag, lenn ci pepp mi wadd ci kaw yoon wi, picc yi daldi ñew, lekk ko lépp.
Mrk	4	5	Leneen ci pepp mi wadd ci bérab bu bare ay doj te néew suuf, mu daldi sax bu gaaw, ndaxte suuf si barewul.
Mrk	4	6	Waaye bi jant bi naajee, mu lakk, wow, ndaxte amul ay reen.
Mrk	4	7	Leneen nag wadd ci biir ay xaaxaam, xaaxaam yi daldi sax, tanc ko, te meññul dara.
Mrk	4	8	Li ci des dal ci suuf su baax, mu jóg, sax, di focci ay gub; lii àntu, ba mat fanweeri yoon lu èpp la mu ji woon, lii mat juróom-benn-fukk, lii mat téémээр."
Mrk	4	9	Noonu Yeesu ne leen: "Déglul bu baax, yaw mi am ay nopp."
Mrk	4	10	Gannaaw loolu ba Yeesu nekkee fu wéet, fukki taalibe ak ñaar ña, ak ñeneen ñu daan ànd ak ñoom, laaj ko ci mbirum léeb yi.
Mrk	4	11	Mu tontu leen: "Yéen may nañu leen, ngeen xam mbóoti nguuru Yàlla, waaye ñi ci biti léeb ay èmb lépp.
Mrk	4	12	Noonu la, ngir: "Ñuy xool bu baax waaye duñu gis dara, di déglu bu baax waaye duñu xam dara, ngir bañ ñu tuub seeni bàkkaar, te Yàlla baal leen.""
Mrk	4	13	Noonu Yeesu ne leen: "Ndax xamuleen léeb wii? Nu ngeen xame nag léeb yi ci des?"
Mrk	4	14	Ki ji nag, kàddu gi lay ji.
Mrk	4	15	Ki féete ci yoon wi mooy ki dégg, Seytaane ñew ci saa si, kër kàddu, gi ñu def ci moom.
Mrk	4	16	Ki jot kàddu gi ci bérab bu bare ay doj mooy ki dégg kàddu gi, nangu ko ak mbég ci saa si,
Mrk	4	17	waaye du yàgg, ndaxte wax ji saxul ci moom. Bu jaaree ci nattu nag, mbaa ñu fitnaal ko ndax kàddu gi, mu dàggeeku ci saa si.
Mrk	4	18	Ki jot jiwu wi ci xaaxaam yi mooy ki dégg kàddu gi,
Mrk	4	19	waaye soxlay àddina ak naxi alal ak bégge solu ko, tanc kàddu gi, ba du meññul dara.
Mrk	4	20	Ki jot kàddu gi ci suuf su baax si nag, mooy ki ko dégg te nangu ko, ba jariñ; kii mat fanweeri yoon lu èpp la ñu ji woon, kii mat juróom-benn-fukk, kii mat téémээр."
Mrk	4	21	Yeesu ne leen itam: "Ndax nit dina jël l'amp, dèpp ci leget walla def ko ci ron lal? Ndax du ko wékk?"
Mrk	4	22	Amul dara luy kumpa lu ñu warul a siiwal, mbaa mu làqu te warul ne fàññ.
Mrk	4	23	Déglul bu baax, yaw mi am ay nopp."
Mrk	4	24	Mu ne leen: "Seetleen bu baax li ngeen di dégg. Dees na leen nattal ak natt, bi ngeen di nattale, te dollil leen.
Mrk	4	25	Ku am, dees na la dollil; ku amul, li nga am as néew, dees na ko nangu."
Mrk	4	26	Yeesu teg ci ne: "Nguuru Yàlla dafa mel ni nit ku ji tool.
Mrk	4	27	Muy nelaw walla muy xool, guddi mbaa bëccég, jiwu wi sax, di magg, te xamul naka la ko defe.
Mrk	4	28	Suuf day meññ moom ci boppam, mu sax, focci, def i gub.
Mrk	4	29	Bu gub yi ñoree nag, mu dagg ko, ndaxte ngóob jot na."
Mrk	4	30	Yeesu ne leen ati: "Lu nu man a mengaleel nguuru Yàlla? Walla ban

I leeb lanu ko man a mi saale?

Mrk 4 31 Dafa mel ni doomu fuddën, bi gën a tuuti ci jiwu yépp;
 Mrk 4 32 waaye boo ko jiwee, day jóg, magg, ba sut gancaxi tookër yépp; mu sax
 ay bangaas yu réy, ba picci asamaan tagg ci keram."
 Mrk 4 33 Noonu Yeesu dégtal leen yeneeni leeb yu bare yu mel ni yii, di leen
 xamal kaddu gi, aju ci lu ñu àttan.
 Mrk 4 34 Daawu leen wax dara lu dul ciy leeb. Waaye bu wéetee ak ay taalibe,
 daan na leen firil lépp.
 Mrk 4 35 Bés booba nag ci ngoon Yeesu ne taalibe yi: "Nanu jàll dex gi."
 Mrk 4 36 Mu yiwi mbooloo mi nag, ay taalibeem jël ko ni mu mel ci gaal gi; te
 yeneeni gaal ànd ak moom.
 Mrk 4 37 Naka noona ngelaw lu mag daldi jóg, duus yi sàng gaal gi, ba mu bëgg
 a fees.
 Mrk 4 38 Fekk Yeesu tēdd di nelaw ci ngégenaay ci taatu gaal gi. Taalibe yi
 daldi ko yee naan: "Kilifa gi, ndax sunu bakkan soxalu la?"
 Mrk 4 39 Ci kaw loolu Yeesu jóg, daldi gēdd ngelaw li, ne dex gi: "Noppil te
 dal!" Noonu ngelaw li dal, ba lépp ne nemm.
 Mrk 4 40 Yeesu ne taalibe ya: "Lu tax ngeen tiit? Ndax gēmaguleen?"
 Mrk 4 41 Ñu daldi ragal lool, naan ci seen biir: "Kii moo di kan, ba ngelaw li
 ak dex gi sax di ko déggal?"
 Mrk 5 1 Noonu ñu jàll dex ga, ba teer ci diiwaanu waa Serasa.
 Mrk 5 2 Bi Yeesu génnee gaal gi, nit ku rab jàpp jóge ca sēg ya, daldi ñew
 kar ko.
 Mrk 5 3 Kooku nag ca sēg ya la dēkk, te kenn mēnu koo yeew, du ak cāllala
 sax.
 Mrk 5 4 Ndaxte ay yoon yu bare jéngoon nañu ko te yeew ko ak ay cāllala,
 waaye waa ji daldi dagg cāllala yi te damm jéng yi, ba kenn amul woon kattanu tēye ko.
 Mrk 5 5 Guddi ak bëccēg mu nga woon ca sēg ya ak ca tund ya, di yuuxu te jam
 yaramam ak ay xeer.
 Mrk 5 6 Bi mu gisee Yeesu fu sore nag, mu daldi daws, sukk fa kanamam,
 Mrk 5 7 di xaacu naan: "Yaw Yeesu Doomu Yàlla Aji Kawe ji, loo may fexeel? Ci
 turu Yàlla, bu ma mbugal."
 Mrk 5 8 Ndaxte Yeesu nee woon na ko: "Yaw rab wu bon wi, génnaal ci nit ki."
 Mrk 5 9 Noonu Yeesu laaj ko: "Noo tudd?" Mu tontu ko: "Coggal laa tudd,
 ndaxte ñu bare lanu."
 Mrk 5 10 Muy ñaan Yeesu lool, ngir mu bañ leen a dàq ca réew ma.
 Mrk 5 11 Fekk amoon na fa ca tund wa gēttu mbaam-xuux yu bare yuy for.
 Mrk 5 12 Rab ya ñaan Yeesu: "Jox nu ndigal, nu dugg mbaam-xuux ya."
 Mrk 5 13 Mu may leen ko. Noonu rab ya génna nit ka, dugg mbaam-xuux ya, ñu
 daldi bartalu, daanu ca dex ga, lab fa. Mbaam-xuux ya nag matoon nañu ñaari junni.
 Mrk 5 14 Noonu sàmm ya daw ca dēkk ba ak ca àll ba, nettali ji mbir mi, ba nit
 ñi ñew, seet li xew.
 Mrk 5 15 Ñu ñew nag ci Yeesu, gis ka rab ya jàppoon toog, sol ay yéere te ànd
 ak sagoom. Ñu daldi ragal.
 Mrk 5 16 Ña fেকে woon mbir ma nag nettali leen mbirum nit ka ak mbaam-xuux
 ya.
 Mrk 5 17 Ci kaw loolu ñu daldi ñaan Yeesu, mu sore seen réew.
 Mrk 5 18 Bi Yeesu di dugg ci gaal gi, ki rab ya jàppoon ñaan Yeesu, ngir ànd
 ak moom.
 Mrk 5 19 Waaye Yeesu mayu ko ko. Mu ne ko: "Ñibbil ci say bokk, nettali leen
 ni la Boroom bi yèreme, ba defal la lii lépp."
 Mrk 5 20 Noonu waa ji dem ci diiwaanu Fukki dēkk yi, daldi fa yégle la ko
 Yeesu defal, ba ñépp waaru.
 Mrk 5 21 Noonu Yeesu jàllaat dex ga, taxaw ca tefes ga. Te nit ñu bare
 dajaloo, wër ko.
 Mrk 5 22 Kenn ci njiiti jàngu ba nag, tudd Yayrus, ñew ci moom. Naka la gis
 Yeesu, mu daanu ciy tñkam,
 Mrk 5 23 di ko saraxu lu bare naan: "Sama doom ju jigéen mi ngi bëgg a faatu;
 kaay teg ko loxo, ngir mu wër te dund."
 Mrk 5 24 Noonu Yeesu ànd ak moom. Bi muy dem, mbooloo mu réy topp ko, di ko
 tanc.
 Mrk 5 25 Amoon na fa nag jigéen ju doon xépp deret diirub fukki at ak ñaar.
 Mrk 5 26 Sonnoon na lool ci loxoy fajkat yu bare, sànk ci alalam jépp te
 jèlew ci genn tan, waaye faf wopp ja yokku.
 Mrk 5 27 Noonu mu déggoon turu Yeesu, ne ci boppam: "Su ma laalee ay yéereem
 rekk, di naa wër." Mu jaxasoo ak mbooloo mi nag, doxe ko gannaaw, laal mbubbam.
 Mrk 5 29 Ci saa si deret ji taxaw, mu yég ci yaramam ne, jàngoroom deñ na.
 Mrk 5 30 Yeesu yég ci saa si ne, doole génna na ci moom. Mu walbatiku nag ne
 mbooloo mi: "Ana ku laal samay yéere?"
 Mrk 5 31 Ay taalibeem tontu ko: "Xanaa gisuloo mbooloo mi lay wër; ngay laaj:
 "Ku ma laal?"

The Holy Bible in Wol of NT

Mrk	5	32	Waaye Yeesu di xool li ko wër, ngir gis ku ko def.
Mrk	5	33	Noonu jigéen ja ñëw, daanu ciy tãnkam, wax ko dëgg gépp; mu tiit bay
lox, ndaxte xam na li xewoon ci yaramam.			
Mrk	5	34	Yeesu ne ko: "Soxna si, sa ngëm faj na la; demal ci jàmm, te na sa
jàngoro wacc."			
Mrk	5	35	Bi Yeesu di wax nag, am na ku jóge ca kër njiit la, mu ñëw naan: "Sa
doom faatu na; matatul nuy sonal kilifa gi."			
Mrk	5	36	Waaye Yeesu jàppul wax jooju; mu ne njiit la: "Gëmal rekk te bañ a
tiit."			
Mrk	5	37	Noonu Yeesu dem, ànd ak Piyeer, Saag ak Yowaana rekk, ndaxte mayul
keneen, mu ànd ak moom.			
Mrk	5	38	Naka lañu ñëw ci kër njiit li, Yeesu dëgg coow li; ñii di jooy, ñii
di yuuxu.			
Mrk	5	39	Mu dugg ne leen: "Lu ngeen di soow, tey jooy? Janq bi deewul, day
nelaw rekk."			
Mrk	5	40	Waaye ñu di ko ñaawal. Noonu Yeesu génne ñépp, woo baayu janq bi ak
yaay ji ak ñi mu àndal, dugg fa janq bi nekk.			
Mrk	5	41	Mu jàpp loxoom ne ko: "Talita kumi," liy tekki: "Janq bi, maa ngi la
koy wax, jógal."			
Mrk	5	42	Ca saa sa janq bi jóg, daldi dox, ndaxte amoon na fukki at ak ñaar.
Ñépp daldi waaru, ba ne jomm.			
Mrk	5	43	Ci kaw loolu Yeesu dénk leen bu wóor, ñu bañ koo siiwal; teg ca naa:
"Mayleen janq bi, mu lekk."			
Mrk	6	1	Bi loolu amee Yeesu jóge fa, dellu réewam, ànd ak taalibe yi.
Mrk	6	2	Bésu noflaay bi nag mu jàngal leen ci seen jàngu, ba mbooloom ñi ko
dëgg waaru naan: "Lii, fu mu ko jële, te xam-xam bii mu yor, lu mu doon, ba muy def kéemaan			
yii?"			
Mrk	6	3	Ndax kii du minise bi? Ndax du doomu Maryaama te magu Saag, Yuusufa,
Yuda ak Simon? Te ay rakkam yu jigéen ndax nekkuñu fi ak nun?" Kon nag ñu daldi ko xeeb.			
Mrk	6	4	Noonu Yeesu ne leen: "Dees na faaydaal yonent, waaye du ci réewam,
ciy bokkam mbaa ci kërám."			
Mrk	6	5	Te Yeesu mënù faa def ay kéemaan yu bare, lu dul teg loxo yenn jarag,
wéral leen.			
Mrk	6	6	Te mu waaru ndax seen ngëmadi. Bi loolu amee Yeesu di wër dëkk ya, di
jàngal e.			
Mrk	6	7	Noonu mu woo ci moom fukki taalibe ya ak ñaar, jox leen sañ-sañ dàq
rab yi, yónni leen, ñu ànd ñaar-ñaar.			
Mrk	6	8	Mu digal leen nii: "Bu ngeen di dem, buleen yóbbaa le dara; du mburu
mbaa mbuus mbaa xalis ci seeni maxtume, waaye yemleen ci aw yet rekk.			
Mrk	6	9	Sol-leen ay dàll te yem ci benn turki."
Mrk	6	10	Mu ne leen: "Kër gu ngeen dugg, dal-leen fa, ba kera ngeen jóge dëkk
ba.			
Mrk	6	11	Koo xam ne gantu na leen, mbaa mu tanqamlu leen, génneen fa, yëlëb
seen pëndu tãnk, ngir seede leen seen réer."			
Mrk	6	12	Noonu taalibe ya dem, di waare naan: "Tuubleen seeni bàkkaar."
Mrk	6	13	Ñu dàq ay rab yu bare, te diw boppi jarag yu bare, wéral leen.
Mrk	6	14	Noonu Erodd buur bi dëgg loolu, ndaxte turu Yeesu siiwoon na. Mu ne
nag: "Yaxya dekki na, moo tax mu ànd ak kàttanu def ay kéemaan."			
Mrk	6	15	Ñeneen ne: "Kii Iliyas la." Ni ci des ne: "Yonent la, bu mel ni
yonent yu jëkk ya."			
Mrk	6	16	Waaye bi ko Erodd dëggee, mu ne: "Yaxya male ma dagglu boppam, moom
moo dekki."			
Mrk	6	17	Fekk Erodd yónnee woon na, jàpp Yaxya, yeew ko, tëj. Ndaxte Erodd
takkoon na Eroj àdd jabaru Filib magam.			
Mrk	6	18	Te Yaxya ne ko: "Jaaduwl nga denc sa jabaru mag."
Mrk	6	19	Moo tax Eroj àdd ëmbal ko mer, ba bëgg koo rey, waaye mënù koo def.
Mrk	6	20	Ndaxte Erodd dafa ragal Yaxya, ba sàmm bakkanam, xam ne ku jub la te
sell. Bu ko daan déglu it, day jaaxle lool, teewul mu bég ci déglu ko.			
Mrk	6	21	Noonu bés bu yell ñëw, ba Erodd doon mággal bésu juddoom; mu woo ca
xew wa ay jaraafam ak kilifay xare ba ak njiiti diwaanu Galile.			
Mrk	6	22	Booba doomu Eroj àdd dugg di fecc, mu neex Erodd ak gan ñi, ba buur bi
ne janq bi: "Laaj ma loo bëgg, dinaa la ko jox."			
Mrk	6	23	Mu boole ci ngiñ ne ko: "Loo ma man a laaj, dinaa la ko jox, ba ci
genn-wàllu réew mi sax."			
Mrk	6	24	Noonu janq bi génne ne ndeyam: "Lu may laaj?" Mu tontu ko: "Laajal
boppu Yaxya."			
Mrk	6	25	Mu daldi gaawantoo dugg nag ci kanamu buur bi ne ko: "Damaa bëgg, nga
indil ma léegi boppu Yaxya ci biir ndab."			
Mrk	6	26	Bi ko buur ba dëggee, mu am naqar wu réy. Waaye bëggu koo gantu ndax
ngiñ li ak gan ñi.			
Mrk	6	27	Mu daldi yónni nag xarekat, jox ko ndigal, mu indil ko boppu Yaxya.
Waa ji dem, dagg boppu Yaxya ca kaso ba,			

The Holy Bible in Wol of NT

Mrk	6	28	indi bopp bi ci biir ndab, jox ko janq bi, mu daldi ko jox yaayam.
Mrk	6	29	Ba taalibey Yaxya déggee loolu, ñu ñew, fab néew ba, suul ko ci
bàmmeel.			
Mrk	6	30	Gannaaw loolu ndaw yi dajaloo ci wetu Yeesu, nettali li ñu def ak li
ñu jàngale lépp.			
Mrk	6	31	Ci kaw loolu Yeesu ne leen: "Nanu beddeeku, dem ci bérab bu wéet;
ngeen noppalu fa tuuti."			Waxoon na loolu, ndaxte amoon na ñu bare ñu doon dem ak a dikk, ba
amuñu sax jot ngir lekk.			
Mrk	6	32	Noonu ñu dugg cig gaal, dem ca bérab bu wéet.
Mrk	6	33	Bi ñuy dem nag, am ñu leen gis, xàmmi leen, ñu daldi jóge ci dëkk
yépp, daw, jiitu leen fa.			
Mrk	6	34	Bi Yeesu génnee gaal gi, mu gis mbooloo mu réy, yèrëm leen, ndaxte
daño mel ni xar yu amul			sàmm. Kon mu daldi leen jàngal lu bare.
Mrk	6	35	Ca ngoon sa taalibe yi ñew ci moom ne ko: "Fii àllub neen la, te
léegi mu guddi.			
Mrk	6	36	Yiwil mbooloo mi nag, ñu dugg ci àll bi ak dëkk yi nu wër, jënd lu ñu
lekk."			
Mrk	6	37	Waaye Yeesu tontu leen ne: "Yéen joxleen leen lu ñu lekk." Ñu ne ko:
"Xanaa nu jënd lu tollook			peyu juróom-ñetti weer ci mburu, jox leen ñu lekk?"
Mrk	6	38	Yeesu laaj leen: "Naata mburu ngeen am? Demleen seeti." Ñu dem seeti
ne ko: "Juróomi mburu ak			ñaari jën."
Mrk	6	39	Noonu Yeesu sant mbooloo mi, ñu def ay géew, toog ci ñax mu naat mi.
Mrk	6	40	Ñu toog nag ay géewi juróom-fukk ak téeméer.
Mrk	6	41	Bi loolu amee Yeesu jël juróomi mburu yi ak ñaari jën yi, xool ci
kaw, sant Yàlla, ba noppi			mu damm mburu yi, jox ko taalibe yi, ngir ñu séddale ko mbooloo mi.
Naari jën yi it mu séddal			e ko ñépp.
Mrk	6	42	Noonu ñépp lekk ba suur.
Mrk	6	43	Te it ñu dajale la desoon ca dammiti mburu ak jën ya, mu nekk fukki
pañe ak ñaar yu fees.			
Mrk	6	44	Ñu lekkoon nag matoon na limu juróomi junniy góor.
Mrk	6	45	Ci kaw loolu Yeesu sant ay taalibeem, ñu dugg ci gaal gi, jàll ba
Betsayda, bi muy yiwi mbooloo mi.			
Mrk	6	46	Bi mu taggtoo ak mbooloo mi, mu yéeg ca tund wa, ñaan fa Yàlla.
Mrk	6	47	Noonu guddi jot, fekk gaal gi nekk ci diggu dex gi, te Yeesu rekk moo
nekk ca tefes ga.			
Mrk	6	48	Booba mu gis taalibe yi sonn lool ci joow gaal gi ndax li leen ngelaw
li soflu. Ca njël nag mu			jëm ci ñoom, di dox ci kaw dex gi, ba xaw leen a raw.
Mrk	6	49	Bi ñu ko gisee nag, muy dox ci kaw dex gi, ñu foog ne njuuma la,
daldi yuuxu.			
Mrk	6	50	Ndaxte ñépp gis ko te jommi ci. Waaye mu wax ak ñoom ci saa si ne
leen: "Takkleen seen fit, man la, buleen tiit!"			
Mrk	6	51	Noonu mu fekk si leen ci gaal gi, ngelaw daldi ne tekk.
Mrk	6	52	Njàqarey taalibe ya nag weesu dayo, ndaxte seen xol dafa fatt, ba
réere mbir kéemaan, gi Yeesu defoon ci mburu yi.			
Mrk	6	53	Bi nga xamee ne jàll nañu, ba egg diiwaan Senesaret, ñu teer fa,
Mrk	6	54	gènn ca gaal ga. Ci saa si nit ñi xàmmi ko,
Mrk	6	55	ñu daldi daw ca diiwaan ba bépp, te fépp fu ñu ko dégg ñu di ko indil
ñu wopp, tédde ci seeni lal.			
Mrk	6	56	Te fu mu man a aw, ci dëkk yu mag mbaa yu ndaw walla ci àll bi, ñu
indil ko jarag yi ci pénc yi, naan ko, mu may leen ñu laal cati mbubbam rekk. Te képp ku ko			laal daldi wér.
Mrk	7	1	Amoon na bés nag, ay Farisen ak ay xutbakat yu jóge Yerusalem ñew ci
Yeesu.			
Mrk	7	2	Ñu gis yenn ci y taalibeem di lekk, fekk seeni loxo setul, maanaam
raxasuwuñu woon, ni ko aada santaanee.			
Mrk	7	3	Farisen yi nag ñoom ak Yawut yi yépp dañuy topp aaday yoon, yi maam
yi tëral, te fandee leen			gènal lekk ak loxo yu ñu raxasul.
Mrk	7	4	Te it bu ñu jógee pénc ma, su ñu sanguwul set, duñu lekk. Am nañu it
yeneen aada yu bare, maanaam ni nga war a raxase ay kaas, ay njaaq ak ay satala, ba ñu laab.			
Mrk	7	5	Noonu Farisen ya ak xutbakat ya laaj ko ne: "Lu tax say taalibe duñu
topp aaday yoon, yi maam			yi tëral, waaye ñuy lekk ak loxo yu setul?"
Mrk	7	6	Yeesu tontu leen: "Esayi waxoon na bu baax ci kàddug Yàlla ci seen
mbir, yéen naaféq yi, bi			mu bindee: "Xeet wii, ñu ngi may teral ci seen gèmmiñ, waaye seen xol
sore na ma.			
Mrk	7	7	Seen manggal amul benn njariñ, ci li ñuy jàngale dénkaaney nit kese."
Mrk	7	8	Yeesu neeti leen: "Dèddu ngeen ndigali Yàlla, jublu ci aaday nit."
Mrk	7	9	Mu teg ca ne leen: "Xelu ngeen ci tebbi ndigali Yàlla, ngir sàmm seen
aada.			
Mrk	7	10	Ndaxte Musaa nee na: "Teralal sa ndey ak sa baay," teg ca ne: "Ku
móolu sa yaay walla sa baay, dees na la rey."			
Mrk	7	11	Waaye yéen dangeen ne, ku ne sa yaay walla sa baay: "Li nga war a

The Holy Bible in Wolof NT

jariño ci man Korban la, "maanaam "jébbal" naa ko Yàlla,"
 Mrk 7 12 dootuleen ko bàyyi, mu defal dara ndeyam walla baayam.
 Mrk 7 13 Noonu tebbi ngeen kàddug Yàlla ndax seen aada, ji ngeen di donnante.
 Te it yéena ngi def yeneen yu bon yu mel nii."
 Mrk 7 14 Noonu Yeesu waxaat ak mbooloo mi ne leen: "Yéen ñépp dégluleen ma te xam.
 Mrk 7 15 Li ci biti, tey dugg nit, du ko man a indil sobe, waaye li gén ci nit, loolu mooy indil nit sobe."
 Mrk 7 17 Bi nga xamee ne jóge nañu ci mbooloo mi, dugg ci kër gi, taalibe yi laaj Yeesu, mu firil leen wax ju làqu jooju.
 Mrk 7 18 Yeesu tontu leen ne: "Ndax yéen itam seen xol dafa tëju? Xanaa xamuleen ne, dara lu jóge biti, dugg ci nit, du ko man a indil sobe,
 Mrk 7 19 ndaxte du dugg ci xol, waaye ci biiram lay jëm, ba noppi daldi gén ca bérab bu làqu?" Ci li mu wax loolu Yeesu daganal na bépp nam.
 Mrk 7 20 Yeesu ne leen ati: "Li gén ci nit, loolu mooy indil nit sobe.
 Mrk 7 21 Ndaxte ci biir, ci xolu nit, la xalaat yu bon di jóge ak ndoxaanu yàqute, càcc ak bóom,
 Mrk 7 22 njaa loo ak bégge, coxor, naaféq, ñaawteef, ñeetaan, saaga, réylu ak jëfi ndof.
 Mrk 7 23 Lu bon loolu lépp day gén ci nit, di ko indil sobe."
 Mrk 7 24 Gannaaw loolu Yeesu jóge fa, jëm weti dëkku Tir. Bi mu fa eggee, mu dugg ci kër, te béggu kenn xam ko, waaye jataayam mënul a umpe.
 Mrk 7 25 Amoon na fa nag jigéen ju rab jàpp doomam ju jigéen. Bi mu dégg ne, Yeesu nga fa, mu ñew, daanu ci y tãnkam,
 Mrk 7 26 fekk jigéen ja ci xeetu Gereg la bokkoon, juddoo wàlli Fenisi ci diiwaanu Siri. Noonu jigéen ja ñaan ko, mu dàq rab wi ci doomam.
 Mrk 7 27 Waaye Yeesu ne ko: "Na gune yi jëkk a lekk, ba regg; fab ñamu gune yi, sànni ko xaj yi, rafetul."
 Mrk 7 28 Jigéen ji tontu ko: "Waaw sang bi, teewul xaj yi di lekk ruusit, yi rot ci lekkukaayu gune yi."
 Mrk 7 29 Ci kaw loolu Yeesu ne ko: "Ndax wax jooju demal ci jàmm, rab wa gén na sa doom."
 Mrk 7 30 Noonu mu ñibbi, fekk doom ji téd cib lal te mucc ci rab wi.
 Mrk 7 31 Bi loolu amee Yeesu jóge na weti Tir, jaar ci wàlli dëkku Sidon, dem dexu Galile, ba noppi dugg ci biir diiwaan, bi ñuy wax Fukki dëkk yi.
 Mrk 7 32 Foofa ñu indil ko ku t'ex te dër lool, ñaan ko mu teg ko loxo.
 Mrk 7 33 Noonu Yeesu yóbbu ko, ba ñu sore mbooloo mi, mu def ay baaraamam ci y noppam, daldi ti fli, laal làmmi nam.
 Mrk 7 34 Mu yërëm ko, ba binni ci xolam, xool ci asamaan, daldi ne: "Effata," li y tekki: "Ubbi kuleen."
 Mrk 7 35 Ci saa si ay noppam daldi dégg te làmmi nam yi wiku, muy wax bu leer.
 Mrk 7 36 Bi mu ko defee Yeesu tere leen, ñu wax ko kenn, waaye lu mu leen ko gën a tere, ñu gën ko nee siiwale.
 Mrk 7 37 Ñu waaru lool naan: "Lépp lu mu def, lu yéeme la. May na sax t'ex yi ñuy dégg, ak luu yi ñuy wax."
 Mrk 8 1 Ca bés yooya mbooloo mu réy amaatoon na, te amuñu woon lu ñu lekk.
 Noonu Yeesu woo taalibe ya ne leen:
 Mrk 8 2 "Yërëm naa mbooloo mi, ndaxte toog nañu fi man ñetti fan, te amatuñu lu ñu lekk.
 Mrk 8 3 Su ma leen yi wee ak seen xiif, dinañu tële ci yoon wi, ndaxte am na ñu jóge fu sore."
 Mrk 8 4 Taalibe yi tontu ko: "Waaye fii àllub neen la; fu nuy jële lu doo ngir dundal leen?"
 Mrk 8 5 Yeesu laaj leen: "Naata mburu ngeen am?" Ñu ne ko: "Juróom-ñaar."
 Mrk 8 6 Noonu Yeesu sant mbooloo mi, ñu toog ci suuf. Mu jël juróom-ñaari mburu yi, sant Yàlla, damm leen, jox leen taalibe yi, ngir ñu séddale leen mbooloo mi; taalibe yi def ko.
 Mrk 8 7 Amoon na fa it tuuti jën yu ndaw. Yeesu jël ko, sant Yàlla, wax taalibe yi, ñu séddale leen itam mbooloo mi.
 Mrk 8 8 Noonu nit ñi lekk ba suur, ba noppi taalibe yi dajale juróom-ñaari damba yu fees ak dammit yi ci des.
 Mrk 8 9 Na ko fekke nag matoon nañu ñeenti junni y góor.
 Mrk 8 10 Bi ko Yeesu defee, mu yiwi leen, daldi dugg ak taalibe ya ca gaal ga, dem ca wàlli Dalmanuta.
 Mrk 8 11 Noonu Farisen yi ñew, di werante ak moom; ñu fexe koo fiir, ba laaj ko kéemaan gu jóge ci asamaan tey firndeel yónnentam.
 Mrk 8 12 Waaye Yeesu binni ci xolam ne leen: "Lu tax niti jamono jii di laaj kéemaan? Ci dégg maa ngi leen koy wax, duñu jot genn kéemaan."
 Mrk 8 13 Ci kaw loolu Yeesu bàyyi leen, dugga ci gaal gi, di jáll dex gi.
 Mrk 8 14 Taalibe yi nag fàtte woon nañu yóbbaa le mburu, te amuñu woon lu dul benn mburu ci gaal gi.

The Holy Bible in Wol of NT

Mrk	8	15	Noonu Yeesu artu leen ne: "Wottuleen te moytu lawiiru Farisen yi ak ñi far ak buur bi Erodd."
Mrk	8	16	Taalibe yi nag daldi werante naan: "Nun de indaalewunu mburu."
Mrk	8	17	Waaye Yeesu yég loolu ne leen: "Lu tax ngeen di werante ci li ngeen indaalewul mburu? Xanaa gisaguleen te xamuleen? Ndax seen xol dafa fatt ba tey?"
Mrk	8	18	Ndax ay gumbay njàccaar ngeen, te seeni nopp naqari? Xanaa fàttali kuwuleen;
Mrk	8	19	bi ma dammee juróomi mburu ya ngir juróomi junni ña, ñaata pañe yu fees ak ay dammit ngeen ca dajale woon?" Nu tontu ko: "Fukk ak ñaar."
Mrk	8	20	Yeesu neeti leen: "Te bés bi ma dammee juróom-ñaari mburu yi ngir ñeenti junni ñi, ñaata damba yu fees ak dammit ngeen dajale woon?" Nu ne ko: "Juróom ñaar."
Mrk	8	21	Noonu Yeesu ne leen: "Ndax seen xol dafa tēju ba tey?"
Mrk	8	22	Gannaaw loolu ñu ñew ci Betsayda. Foofa ñu indil Yeesu ku gumba, di ko ñaan, mu laal ko.
Mrk	8	23	Yeesu nag jàpp loxob gumba gi, yóbbu ko, ba génn dëkk bi. Mu def tiflit ciy bëtam, teg ko loxo naan: "Ndax gis nga dara?"
Mrk	8	24	Waa ji xool ne ko: "Gis naa ay nit, ñu mel ni ay garab, te ñu ngi dox."
Mrk	8	25	Kon Yeesu laalaat bët yi, gumba gi ne xefeet, daldi wér, ba gis lépp bu leer.
Mrk	8	26	Ci kaw loolu Yeesu sant ko mu ñibbi ne ko: "Bul dugg ca dëkk ba."
Mrk	8	27	Bi loolu amee Yeesu ànd ak ay taalibeem, dem ca dëkk, yi wër Sesare bu Filib. Bi ñuy dem nag, mu laaj taalibe yi: "Nit ñi, lu ñu wax ne man moom laa?"
Mrk	8	28	Nu ne ko: "Am na ñuy ne, yaa di Yaxya; ñeneen ne, Iliyas; ñi ci des ne, yaay kenn ci yonent yi."
Mrk	8	29	Noonu Yeesu laaj leen: "Yéen nag, ku ngeen wax ne moom laa?" Piyeer tontu ko: "Yaa di Almasi bi."
Mrk	8	30	Ci kaw loolu Yeesu dénk leen bu wóor, ñu bañ koo wax kenn.
Mrk	8	31	Booba Yeesu tàmbali na leen a xamal ne, Doomu nit ki war na sonn lu bare; njiit ya, saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya dèddu ko, ñu rey ko, mu dekki ci ñetti fan.
Mrk	8	32	Noonu mu xamal leen mbir mi, ba mu leer nàññ. Bi ko Piyeer dégge, mu woo ko ci pegg, daldi ko yedd.
Mrk	8	33	Waaye Yeesu geestu, gis yeneen taalibe yi, mu daldi yedd Piyeer ne ko: "Sore ma Seytaane; yéfi nit ngay fonk, waaye du yéfi Yàlla."
Mrk	8	34	Noonu Yeesu woo taalibe yi ak mbooloo mi ne leen: "Ku bëgg a topp ci samay tãnk, na bàyyi boppam te gaddu bant bi ñu ko war a daaj, door a topp ci man."
Mrk	8	35	Ndaxte koo xam ne bëgg ngaa rawale sa bakkan, dinga ko ñakk, waaye ku ñakk sa bakkan ngir man ak ngir xebaar bu baax bi, dinga ko jotaat.
Mrk	8	36	Ndaxte moom àddina sépp, lu muy jariñ nit, bu ñakkee bakkanam?
Mrk	8	37	Te nit, lu mu war a weccee bakkanam?
Mrk	8	38	Ku ma rus a faral, te nanguwul samay wax ci kanamu niti jamono jii, ñi fecci seen kóllère ak Yàlla te topp bàkkaar, Doomu nit ki dina la rus a xam, bés bu ñewee ci ndamu Baayam, ànd ak malaaka yu sell yi."
Mrk	9	1	Mu ne leen ati: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, am na ñi fi taxaw, ñoo xam ne duñu dee, te gisuñu nguuru Yàlla ñew ak doole."
Mrk	9	2	Juróom-benni fan gannaaw gi, Yeesu àndoon na ak Piyeer, Saag ak Yowaana, mu yóbbu leen ñoom rekk fu wéet ci tund wu kawe lool. Foofa jëmnam soppi ku ci seen kanam;
Mrk	9	3	ay yéreem di ray-rayi, weex tàll, te fóotukatu àddina mēnu leen weexale nii.
Mrk	9	4	Noonu ñu gis yonenti Yàlla Iliyas ak Musaa, di wax ak Yeesu.
Mrk	9	5	Piyeer daldi ne Yeesu: "Kilifa gi, bég nanu ci sunu teew fii; nanu defar ñetti mbaar, benn yaw, benn Musaa ak benn Iliyas."
Mrk	9	6	Fekk xamul lu muy wax, ndaxte tiitaange jàpp na leen ñoom ñett ñépp.
Mrk	9	7	Noonu niir muur leen, te baat jibe ca niir wa naan: "Kii mooy sama Doom ji ma bëgg, ci moom laa ame bānneex; dégluleen ko."
Mrk	9	8	Ci saa si taalibe yi xool, waaye gisatuñu kenn, ku dul Yeesu rekk.
Mrk	9	9	Bi loolu amee ñu wàcc ca tund wa. Bi muy wàcc nag, Yeesu sant leen ne: "Buleen nettali kenn li ngeen gis, ba kera Doomu nit ki dekki na."
Mrk	9	10	Nu téye wax jooju ci seen biir, di sotteente xel, ba xam lu ndekkite looluy tekki.
Mrk	9	11	Noonu taalibe yi laaj Yeesu: "Lu tax xutbakat yi di naan, Iliyas moo war a jëkk a ñew?"
Mrk	9	12	Yeesu ne leen: "Waaw, Iliyas dina jëkk a ñew, jubbanti lépp. Waaye itam lu tax bind nañu ne, Doomu nit ki war na sonn lu bare, ñu xeeb ko, dèddu ko."
Mrk	9	13	Waaye maa ngi leen di wax ne, Iliyas ñew na, te def nañu ko la leen neex, ni ko Mbind mi waxe."
Mrk	9	14	Bi nga xamee ne Yeesu ñew na, ba jege taalibe yi, mu gis mbooloo mu bare wër leen, te ay xutbakat di werante ak ñoom.

The Holy Bible in Wolof NT

Mrk	9	15	Naka la mbooloo mi gis Yeesu, ñu waaru, daldi daw nuyu ko.
Mrk	9	16	Noonu Yeesu laaj leen: "Ci lan ngeen di werante ak ñoom?"
Mrk	9	17	Kenn ci mbooloo mi tontu ko ne: "Kilifa gi, rab jàpp na sama doom, ba luuloo ko. Saa su ko jappee, daf koy daaneel ci suuf, gëmmin gi di fuur, muy yéyu, ne jàdd. Naan naa say taalibe, ñu dàq ko, waaye mënñu ko."
Mrk	9	19	Yeesu ne leen: "Yéen niti jamono jii, yéen ñi gëmadi, ba kañ laa war a nekk ak yéen, ba kañ laa leen war a muñal? Indil-leen ma xale bi."
Mrk	9	20	Nu indil ko ko. Bi xale bi gi see Yeesu nag, rab wi sayloo ko ci saa si, mu daanu ci suuf, di xalangu, gëmmin gi y fuur.
Mrk	9	21	Yeesu laaj baay bi: "Li kañ la ko dal?" Baay bi ne ko: "Li dale ci nguneem."
Mrk	9	22	Léeg-léeg rab wi bëmëx ko ci safara, léeg-léeg mu bëmëx ko ci ndox, ngir rey ko. Soo ko manee, yërëm nu te xettali nu."
Mrk	9	23	Yeesu tontu ko: "Nga ne: "Soo ko manee," ku gëm man na lépp."
Mrk	9	24	Ci saa si baayu xale bi wax ci kaw naan: "Gëm naa, dàqal ma sama ngëmadi."
Mrk	9	25	Yeesu gis nag ne, mbooloo maa ngi daw, wërsi ko, mu daldi gëdd rab wi nag ne ko: "Génnal ci moom, yaw rab wu luu te tëx, te bu ko jappaat; wax naa la ko."
Mrk	9	26	Noonu rab wa daldi yuuxu, sayloo xale bi, génn. Xale bi ne nemm, mel ni ku dee, ba tax ñu bare ne: "Dee na."
Mrk	9	27	Waaye Yeesu jàpp loxoom, jógloo ko, xale bi daldi taxaw.
Mrk	9	28	Bi Yeesu duggee ci kër gi, taalibe yi laaj ko ci pegg: "Lu tax mënunu ko woon a dàq?"
Mrk	9	29	Yeesu tontu leen ne: "Yu mel ni yii, ñaan ci Yàlla rekk a leen di dàq."
Mrk	9	30	Bi loolu amee ñu jóge fa, jaar ci diiwaanu Galile, Yeesu bëggul kenn yég ko.
Mrk	9	31	Ndaxte muy jàngal taalibe yi ne leen: "Dees na jébbal Doomu nit ki ci loxoy nit, te dinañu ko rey, mu dekki ci ñetti fan."
Mrk	9	32	Waaye taalibe yi xamuñu lu wax jooju y tekki, te ñemewuñu ko koo laaj.
Mrk	9	33	Bi nga xamee ne egg nañu dëkku Kapernawum, te dugg ci kër gi, Yeesu laaj leen ne: "Lu ngeen doon waxtaane ci yoon wi?"
Mrk	9	34	Waaye ñu ne cell, ndaxte ñu ngi fa doon werante, ba xam ku gën a màgg ci ñoom.
Mrk	9	35	Noonu Yeesu toog, woo fukki taalibe ya ak ñaar ne leen: "Ku bëgg a jiitu, na topp ci gannaaw ñépp te nekk surgab ñépp."
Mrk	9	36	Bi ko Yeesu waxee, mu jël xale, indi ko ci biir géew gi, ba noppi leewu ko naan:
Mrk	9	37	"Ku nangu xale bu mel ni bii ci sama tur, man mii nga nangu; te ku ma nangu, du man mii sax nga nangu waaye ki ma yónni."
Mrk	9	38	Bi loolu amee Yowaana ne ko: "Kilifa gi, danoo gis nit kuy dàq ay rab ci sa tur, nu tere ko ko, ndax li mu bokkul ci nun."
Mrk	9	39	Waaye Yeesu tontu ko: "Buleen ko tere, ndaxte kenn mënul a def kéemaan ci sama tur, ba noppi di ma xarab."
Mrk	9	40	Ku nu sotul, far na ak nun.
Mrk	9	41	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, koo xam ne kii may na leen kaasu ndox rekk, ndax yéena ngi bokk ci man Kirist, kooku du ñakk yoolam muukk.
Mrk	9	42	"Waaye ku yóbbe bàkkaar kenn ci ñi gën a tuuti ñi ma gëm, li gën ci moom, moo di ñu takk doj wu réy ci baatam, sànni ko ci géej."
Mrk	9	43	Boo xamee ne sa loxo mu ngi lay yóbbe bàkkaar, dagg ko. Ndaxte ñakk loxo te tàbbi ci dund gu wóor gi, moo gën ci yaw, nga am ñaari loxo te tàbbi ci safara su dul fey muukk.
Mrk	9	45	Te bu la sa tànk di yóbbe bàkkaar, dagg ko. Nga lafañ te tàbbi ci dund gu wóor gi moo gën, nga am ñaari tànk, ñu sànni la ci safara.
Mrk	9	47	Te bu la sa bët di yóbbe bàkkaar, luqi ko. Nga patt te dugg ci nguuru Yàlla, moo gën ci yaw, nga am ñaari bët, ñu sànni la ci safara.
Mrk	9	48	Foota: "Sax ya duñu dee muukk, te safara sa du fey."
Mrk	9	49	Ñépp safara lañu leen di xorome.
Mrk	9	50	Xorom lu baax la, waaye bu sàppee, nan lañu koy delloo cafrikaam? Am leen xorom te ngeen jàmmoo."
Mrk	10	1	Gannaaw loolu Yeesu jóge fa, dem ca wàlli réewu Yawut yi, ya ca gannaaw dëxu Yurdan. Bi mu fa demee, mbooloo mu bare ñew fi moom. Yeesu daldi leen jàngal, ni mu ko daan defe.
Mrk	10	2	Noonu ay Farisen ñew ci moom, lalal ko fiir, ñu laaj ko: "Ndax jaadu na, nit fase jabaram?"
Mrk	10	3	Yeesu tontu leen ne: "Lu leen yoonu Musaa sant?"
Mrk	10	4	Nu ne ko: "Musaa maye na, nit bind kayitu pase, tàggook jabaram."
Mrk	10	5	Waaye Yeesu ne leen: "Dénkaane boobu mu leen bindal, bind na ko ndax seen xol dafa fatt."
Mrk	10	6	Waaye ca njàlbéen ga "Yàlla sàkk na leen, kii góor, kii jigéen."
Mrk	10	7	Moo tax góor di na beru ndeyam ak baayam, di taq ci jabaram,

The Holy Bible in Wolof NT

Mrk	10	8	ñoom ñaar doon benn." Kon nekkatuñu ñaar waaye benn.
Mrk	10	9	Lu Yàlla takk nag, bu ko nit tas."
Mrk	10	10	Bi ñu delloo ca kër ga nag, taalibe ya laaj ko ci mbirum loolu.
Mrk	10	11	Noonu Yeesu ne leen: "Ku fase sa jabar, takk jeneen, njaaloo nga, di tooñ ku jëkk ka.
Mrk	10	12	Te jigéen ji tas, séyaat ak keneen, njaaloo nga."
Mrk	10	13	Bi loolu wéyee ñu indil Yeesu ay xale, ngir mu teg leen ay loxoom.
Waaye taalibe ya gëdd nit ñi.			
Mrk	10	14	Bi ko Yeesu gisee nag, mu metti ko lool, mu ne leen: "Bàyyileen xale yi, ñu ñew fi man! Buleen leen tere, ndaxte ñu mel ni ñoom ñoo yelloo nguuru Yàlla.
Mrk	10	15	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, ku woyoful ni xale, nangu nguuru Yàlla, doo ci man a dugg."
Mrk	10	16	Noonu Yeesu leewu leen, teg leen ay loxoom, barkeel leen.
Mrk	10	17	Gannaaw loolu bi Yeesu nekke ci kaw yoon wi di dem, am ku daw, sukk ci kanamam ne ko: "Kilifa gu baax gi, lu ma war a def, ngir am wàll ci dund gu dul jeex gi?"
Mrk	10	18	Yeesu tontu ko: "Lu tax nga wooye ma ku baax ki? Yàlla rekk a baax.
Mrk	10	19	Xam nga ndigal yi: "Bul boom, bul njaaloo, bul sàcc, bul seede lu dul dëgg, bul nangu alalu jaambur, teralal sa ndey ak sa baay.""
Mrk	10	20	Waa ji ne ko: "Kilifa gi, loolu lépp sàmm naa ko li dale ci samag ndaw ba tey."
Mrk	10	21	Noonu Yeesu xool ko, am cofeel ci moom, mu ne ko: "Lenn rekk moo la dese. Demal jaay li nga am, may ko mislin yi, te dinga woomle ci asamaan; boo noppee, nga ñew topp ci man."
Mrk	10	22	Waaye ci wax jooju xar-kanamam lëndëm, mu jóge fa ak tiis, ndaxte ku bare woon alal la.
Mrk	10	23	Noonu Yeesu xool taalibe yi ko wër ne leen: "Boroom alal dugg ci nguuru Yàlla, lu jafee ngoogu!"
Mrk	10	24	Wax jooju nag daldi jaaxal taalibe yi lool. Waaye Yeesu neeti leen: "Samay xarit, dugg ci nguuru Yàlla, lu jafee ngoogu!"
Mrk	10	25	Giléem jaar ci bën-bënu pusa, moo gën a yomb boroom alal dugg ci nguuru Yàlla."
Mrk	10	26	Wax jooju gënatee jaaxal taalibe ya, ñu naan ci seen biir: "Kon nag ku man a mucc?"
Mrk	10	27	Noonu Yeesu xool leen naan: "Loolu të na nit, waaye tëwul Yàlla; Yàlla man na lépp."
Mrk	10	28	Ci kaw loolu Piyeer daldi ko ne: "Nun de dëddu nanu lépp te topp la!"
Mrk	10	29	Yeesu tontu ko: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, képp ku dëddu kër, doomu ndey yu góor walla yu jigéen, ndey walla baay, doom walla suuf ndax man ak xebaar bu baax bi,
Mrk	10	30	dinga am tey jii téeméeri yoon ay kër, doomi ndey yu góor ak yu jigéen, ndey, doom ak suuf, ñoom ak ay fitnay noon, te ëllëg nga am dund gu dul jeex.
Mrk	10	31	Waaye ñu bare ci ñi jiitu ñooy mujji; ñi mujj ñooy jiituji."
Mrk	10	32	Gannaaw loolu ñu ànd jëm Yerusalem, Yeesu jiitu; taalibe yi am njàqare, te ñi ci topp tiit. Noonu Yeesu woowaat fukk ak ñaar ña cig wet, xamal leen li nar a xew ci mbiram.
Mrk	10	33	Mu ne leen: "Noo ngi dem Yerusalem, te dees na jébbal Doomu nit ki ci loxoy saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya. Dinañu ko àtte, teg ko dee, jébbal ko ñi dul Yawut,
Mrk	10	34	ñu ñaawal ko, di tifli ci kawam, dóor ko ay yar, rey ko. Waaye gannaaw ñetti fan dina dekki."
Mrk	10	35	Gannaaw loolu Saag ak Yowaana, doomi Sebede, ñew ci Yeesu. Ñu ne ko: "Kilifa gi, danoo bëggoon nga may nu li nu lay ñaan."
Mrk	10	36	Yeesu tontu leen: "Lu ngeen bëggoon, ma may leen ko?"
Mrk	10	37	Ñu ne ko: "Bés boo soloo sa ndam, nga may nu, nu toog, kii ci sa ndeyjoor, kii ci sa càmmooñ."
Mrk	10	38	Waaye Yeesu tontu leen: "Xamuleen li ngeen di ñaan. Ndax man ngeen a naan kaasu naqar, bi may naan? Ndax man ngeen a sóobu ci metit, yi ma nar a sóobu?"
Mrk	10	39	Ñu ne ko: "Waaw, man nanu ko." Noonu Yeesu ne leen: "Dingeen naan kaasu naqar, bi may naan, tey sóobu ci metit, yi ma nar a sóobu,
Mrk	10	40	waaye toog ci sama ndeyjoor mbaa sama càmmooñ, du man maa koy maye. Ñi ñu ko waajal rekk a ko yelloo."
Mrk	10	41	Bi nga xamee ne fukki taalibe ya ca des dëgg nañu loolu, ñu daldi mere Saag ak Yowaana.
Mrk	10	42	Waaye Yeesu woo leen naan: "Xam ngeen ne ci xeeti àddina, ñi ñu teg njiit dañu leen di dóor yetu nguur, te kilifa yi di leen noot.
Mrk	10	43	Buleen mel ni ñooñu. Waaye ku bëgg a nekk kilifa ci yéen, na nekk seen surga,
Mrk	10	44	te ku bëgg a nekk njiit, na nekk seen jaam.
Mrk	10	45	Ndaxte noonu la Doomu nit ki ñewe sax, du ngir ñu nekk ay surgaam, waaye ngir muy seen surga, ba joxe bakkanam ngir njotug ñu bare."
Mrk	10	46	Bi loolu wéyee ñu agsi ca dëkku Yeriko. Bi ko Yeesu di génñ, ànd ak

taalibe ya ak mbooloo mu xaw a bare, am gumba gu tudd Bartime - liy tekki "doomu Time," toog ci wetu yoon wi, di yelwaan.

Mrk 10 47 Noonu mu dégg ne, Yeesum Nasaret moo fay romb; mu daldi yuuxu naan: "Yërëm ma, yaw Sëtu Daawuda bi!"

Mrk 10 48 Ci kaw loolu ñu bare gëdd ko, ngir mu noppi. Teewul mu gën a yuuxu naan: "Yaw Sëtu Daawuda bi, yërëm ma!"

Mrk 10 49 Noonu Yeesu taxaw, daldi ne: "Wooleen ko!" Ñu woo nag gumba gi ne ko: "Na sa xel dal! Jógal! Mu ngi lay woo."

Mrk 10 50 Bi mu ko dégge, mu sànni malaanam, ne bërét, dem ci Yeesu.

Mrk 10 51 Yeesu ne ko: "Loo bëggoon ma defal la ko?" Gumba gi tontu ko: "Kilifa gi, damaa bëgg a gis."

Mrk 10 52 Noonu Yeesu ne ko: "Demal ci jàmm. Sa ngëm faj na la." Ci saa si gumba gi gis, daldi topp Yeesu ci yoon wi.

Mrk 11 1 Gannaaw loolu Yeesu ak taalibe ya jege nañu Yerusalem, ba agsi dëkki Betfase ak Betani ci wetu tundu Oliw ya. Noonu Yeesu yebal ñaar ci y taalibeem,

Mrk 11 2 ne leen: "Demleen ci dëkk bi ci kanam. Bu ngeen fa duggee, dingeen fa gis cumbur gu kenn musul a war. Yiwileen ko, indi.

Mrk 11 3 Bu leen kenn nee: "Lu ngeen di def?" tontuleen ko: "Boroom bi da koo soxla, te léegi mu delloosi ko.""

Mrk 11 4 Taalibe ya dem nag, ñu gis cumbur ga ci mbedd mi, mu yeewe cib buntu kër.

Mrk 11 5 Bi ñu koy yiwi nag, am na ca ña fa taxaw, ñu ne leen: "Lu ngeen nar, bay yiwi cumbur gi?"

Mrk 11 6 Taalibe yi tontu leen, ni leen Yeesu digale woon, kon nit ñi bàyyi leen, ñu dem.

Mrk 11 7 Ñu indi cumbur gi Yeesu nag, lal ci seeni yère, mu toog ci.

Mrk 11 8 Ñu bare lal seeni yère ci yoon wi, ñenn ñi dagg ay carì garab ci tool yi, lal leen it ci yoon wi.

Mrk 11 9 Ñiy jiitu ak ñiy topp ci Yeesu ñépp di wax ci kaw naan: "Osaana! Yaw miy ñëw ci turu Boroom bi, ku barkeel nga!"

Mrk 11 10 Nguuru sunu maam Daawuda giy ñëw, dina barkeel! Ci bérab yu gën a kaw, nañu ne: "Osaana!""

Mrk 11 11 Noonu Yeesu dugg Yerusalem, dem kër Yàlla ga, xool lépp, ba noppi génñ dem dëkku Betani, moom ak fukki taalibe ya ak ñaar, ndaxte dafa guddi.

Mrk 11 12 Bèt set ñu génñ Betani, fekk Yeesu xiif.

Mrk 11 13 Noonu mu séen fu sore garabu figg gu sèq, mu dem seeti, ndax am na ay doom. Waaye bi mu fa eggee, gisul lu dul ay xob, ndaxte jamonoy figg duggagul.

Mrk 11 14 Ci kaw loolu mu ne garab gi: "Dootuloo meññ mukki!" Taalibe yi dégg loolu mu wax.

Mrk 11 15 Bi ñu eggee Yerusalem, Yeesu dugg ci kër Yàlla gi, daldi dàq ñi fay jaay ak ñi fay jënd. Mu daaneel taabali weccikatu xaa lis yi ak tooguy jaaykati pitax yi,

Mrk 11 16 te mayul kenn, mu yóbbu am njaay ci kër Yàlla gi.

Mrk 11 17 Mu di leen jàngal ne leen: "Ndax waxuñu ci Mbind mi: "Dees na wooye sama kerkëru ñaan ci Yàlla ngir xeet yépp"? Waaye yéen def ngeen ko këru sàcc."

Mrk 11 18 Bi ko saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya dégge nag, ñu ragal ko, ndaxte mbooloo mépp dañoo waaru ci njàngaleem. Noonu ñu seet pexem reylu ko.

Mrk 11 19 Bi timis jotee Yeesu ak taalibe yi génñ dëkk bi.

Mrk 11 20 Ci suba si, bi ñuy dem, ñu gis ne garabu figg gi dee na, ba wow konñ.

Mrk 11 21 Noonu Piyeer fàttaliku li xewoon, ne Yeesu: "Kilifa gi, xoolal, figg gi nga rëbb dee na, ba wow!"

Mrk 11 22 Yeesu tontu ne: "Gëmleen Yàlla.

Mrk 11 23 Ci dégg maa ngi leen koy wax, ku ne tund wale: "Jógal, tàbbi ca géej ga," te nga gëm ne loolu dina am, bañ cee boole xel ñaar, kon sa ñaan nangu.

Mrk 11 24 Moo tax maa ngi leen koy wax, bu ngeen di ñaan Yàlla, lépp lu ngeen ko man a laaj, gëmleen ne jot ngeen ko, te dingeen ko am.

Mrk 11 25 Te it bu ngeen di ñaan, fekk ngeen jàppal kenn dara, baal-leen ko, ngir seen Baay bi ci kaw baal leen seeni tooñ, yéen itam."

Mrk 11 26 Gannaaw loolu ñu duggaat Yerusalem, te Yeesu doon doxantu ca ètti kër Yàlla ga. Noonu saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya ak njiit ya dab ko

Mrk 11 27 ne ko: "Yéf yii ngay def, ci ban sañ-sañ nga koy defe? Te ku la may sañ-sañ def ko?"

Mrk 11 28 Yeesu tontu leen: "Man itam dinaa leen laaj lenn; bu ngeen ma ci tontoo, kon dinaa leen wax ci ban sañ-sañ laay defe yéf yii.

Mrk 11 29 La Yaxya daan def, di sóob nit ñi ci ndox, fu mu ko jële, ci Yàlla walla ci nit ñi?"

Mrk 11 30 Bi ñu ko dégge, ñuy werante ci seen biir naan: "Bu nu nee: "Ci Yàlla," kon dina nu laaj: "Lu tax gëmleen ko kon?"

Mrk 11 31 Waaye bu nu nee: "Ci nit ñi," kon mbooloo mi dal ci sunu kaw;" ndaxte ñépp teg nañu Yaxya ab yonent.

Mrk 11 32 Ñu tontu Yeesu nag ne: "Loolu de xamunu ko." Noonu Yeesu ne leen: "Kon man itam duma leen wax ci ban sañ-sañ laay defe yéf yii."

The Holy Bible in Wol of NT

Mrk 12 1 Noonu Yeesu daldi leen wax ci y léeb. Mu ne leen: "Amoon na fi nit ku jëmbët toolu réseñ. Mu ñag tool bi, gas pax ngir nal ci réseñ yi, tabax wottukaay, ba noppi batale ko ay beykat, daldi tukki.

Mrk 12 2 "Bi tool bi ñoree nag, mu yónni surga ci ñoom, ngir jot wàllam ci meñheef gi.

Mrk 12 3 Waaye ñu jàpp ko, dóor ko ay yar, dàq ko, mu dellu ak loxoy neen.

Mrk 12 4 Mu yónniwaat beneen surga, waaye ñu dóor ko ci bopp, toroxal ko.

Mrk 12 5 Mu yónneeti beneen surga, ñu rey ko. Mu yónni ñeneen ñu bare, ñii ñu dóor leen, ñii ñu rey.

Mrk 12 6 "Noonu mu dese ko kenn rekk, di doomam ji mu bëgg. Mujj mu yónni ko naan: "Xèy na ñu weg sama doom."

Mrk 12 7 Waaye beykat yi daldi ne ci seen biir: "Kii moo war a donn tool bi; nan ko rey, moom ndono li."

Mrk 12 8 Ñu jàpp ko nag, rey, sànni ci biti."

Mrk 12 9 Noonu Yeesu laaj leen: "Boroom tool bi nag, lu muy def? Xanaa ñew, rey beykat ya, dènk tool ba ñeneen.

Mrk 12 10 Ndax musuleen a jàng wax jii ci Mbind mi?" Doj wi tabaxkat yi sànni, mujj na di doju koñ;

Mrk 12 11 ci Boroom bi la loolu jóge, te yéemu nanu ci.""

Mrk 12 12 Noonu kilifa yi di wut pexem jàpp ko, ndaxte xam nañu ne, ñoom lay wax. Waaye ragal nañu mbooloo mi, ba ñu bàyyi ko fa, dem.

Mrk 12 13 Bi loolu amee ñu yónni ci Yeesu ay Farisen ak ñu far ak buur bi Erodd, ngir fiir ko ci waxam.

Mrk 12 14 Ñu ñew ci moom nag ne ko: "Kilifa gi, xam nanu ne ku wóor nga, te ragaloo kenn, ndaxte seetulo jëmni nit, waaye dangay xamle yoonu Yàlla ci bu wóor. Wax nu, ndax jaadu na, nu fey buur bi Sesaar galag am déet? Nu fey ko walla nu bañ koo fey?"

Mrk 12 15 Waaye Yeesu xam na seen naaféq, mu ne leen: "Lu tax ngeen bëgg maa fiir? Indil-leen ma posetu denariyon, ma seet."

Mrk 12 16 Ñu jox ko poset bi. Noonu Yeesu laaj leen: "Kan lañu ci def nataalam ak turam?" Ñu tontu ko: "Sesaar."

Mrk 12 17 Noonu Yeesu ne leen: "Joxleen nag Sesaar li Sesaar moom, te jox Yàlla li Yàlla moom." Ñu daldi waaru ci mbiram.

Mrk 12 18 Gannaaw loolu ay Sadusen ñew ci moom, ngir laaj ko lenn. Sadusen yi nag gëmuñu ne, ndekkite am na.

Mrk 12 19 Ñu ne ko: "Kilifa gi, Musaa bindal na nu ne, ku magam faatu, te bàyyiwul doom ak jabaram, kooku war na donn jigéen ji, ba yékkati giiru magam.

Mrk 12 20 "Amoon na fi nag juróom-ñaari góor, ñu bokk ndey ak baay. Taaw ba takk jabar, faatu, te bàyyiwul doom.

Mrk 12 21 Naareel ba takk jigéen ja, faatu moom itam te bàyyiwul doom. Ñetteel bi it noonu.

Mrk 12 22 Mbiri mi dem na nag, ba juróom-ñaar ñooñu ñépp dem, te kenn bàyyiwu fi doom. Mujj jigéen ja faatu moom itam.

Mrk 12 23 Ci ndekkite li nag kan ci ñoom moo ko war a donn, fekk ku nekk ci juróom-ñaar ñi mas na koo takk?"

Mrk 12 24 Yeesu tontu leen ne: "Mbaa du dangeen a nekk cig réer, ci li ngeen xamul Mbind mi mbaa kàttanu Yàlla?"

Mrk 12 25 Ndaxte keroog ndekkite li kenn du am jabar, kenn du am jëkkër, waaye dinañu mel ni malaaka yi ci kaw.

Mrk 12 26 Te sax li jëm ci mbirum ndekkite, xanaa jànguleen lii Yàlla wax ci Tawreetu Musaa ci saarum ngarab si: "Maay Yàllay Ibraayma, Isaaxa ak Yanqóoba?"

Mrk 12 27 Li ci génñ mooy, nekkul Yàllay ñi dee, waaye Yàllay ñiy dund la. Kon sóobu ngeen cig réer."

Mrk 12 28 Bi ñuy werante, benn xutbakat ñew, dégg seen waxtaan, gis ne Yeesu tontu na leen tont lu leer. Mu laaj ko nag: "Ci ndigal yi, ban moo ci gën a magg?"

Mrk 12 29 Noonu Yeesu tontu ko ne: "Bii: "Bànni Israyil, déglul! Yàlla sunu Boroom moom rekk mooy Buur.

Mrk 12 30 Kon nanga bëgg Yàlla sa Boroom ak sa xol bépp ak sa bakkan bépp, sa xel mépp ak sa kàttan gépp."

Mrk 12 31 Te ñaareel bi, lii la: "Nanga bëgg sa moroom, ni nga bégge sa bopp." Ndigal yii ñoo sut yépp."

Mrk 12 32 Xutbakat bi ne ko: "Waaw kilifa gi, li nga wax dëgg la: Yàlla kenn la, te amul jeneen Yàlla ju dul moom.

Mrk 12 33 Te nga bëgg ko ak sa xol bépp ak sa xel mépp ak sa kàttan gépp moo dàq bépp sarax bu ñuy yóbbu ngir maggal Yàlla ak bu ñuy lakk ca saraxalukaay ba."

Mrk 12 34 Bi Yeesu gisee nag ne, tontu na ak xel, mu ne ko: "Sorewuloo nguuru Yàlla." Bi mu waxee loolu, kenn ñemeetu ko laaj dara.

Mrk 12 35 Bi nga xamee ne Yeesu ma nga doon jàngale ca kër Yàlla ga, mu laaj nit ñi: "Lu tax xutbakat yi di wax ne, Almasi bi mooy sētu Daawuda?"

Mrk 12 36 Daawuda moom wax na ci kàttanu Xel mu Sell mi naan: "Boroom bi nee na sama Boroom: ""Toogal ci sama ndeyjoor, ba kera may daaneelsay noon ci sa kanam."" "

Mrk 12 37 Gannaaw Daawuda nag wooye na ko: "Boroom bi," naka mu nekke sètam?" Noonu mbooloo mu mag mi di ko déglu ak bannéex.

The Holy Bible in Wol of NT

Mrk	12	38	Bi Yeesu di jàngale nag, mu ne leen: "Moytuleen xutbakat yi; dañoo bëgg di doxantu, sol ay mbubb yu réy, te ñépp di leen nuyoo ñaari loxo ci pénc mi.
Mrk	12	39	Ci jàngu yi, féete kanam lañuy wut, te toogu yu yiw lañuy taamu ci reeri xew yi.
Mrk	12	40	Ñu ngi lekk alalu jigéen ñi seeni jëkkër faatu, di ñaan Yàlla ay ñaani ngistal yu gudd. Seen mbugal dina gën a tar."
Mrk	12	41	Noonu Yeesu toog ca kër Yàlla ga, janook ndab, yi ñuy def sarax ngir Yàlla, muy xool nit ña cay dugal seen xaa'lis. Am nag ay boroom alal yu ci di def xaa'lis bu bare.
Mrk	12	42	Gannaaw ga daal benn jigéen ju jëkkëram faatu, te mu ñakk, ñëw, def ci ñaari poseti xàñjar, yu matul sax dërëm.
Mrk	12	43	Bi ko Yeesu gisee, mu woo taalibe yi ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, li jigéen ju ñakk jee dugal ca defukaay ya moo ëpp maana alalu ñeneen ñi ñépp.
Mrk	12	44	Noom ñépp dañu sàkku ci seen barele, waaye moom dafa sàkku ci néewleem, ba far ko joxe lépp, toog."
Mrk	13	1	Bi Yeesu di jóge ca kër Yàlla ga, kenn ca taalibe ya ne ko: "Kilifa gi, xoolal! Ni mu réye ay doj, te rafete ni ay taax!"
Mrk	13	2	Waaye Yeesu tontu leen: "Du gis ngeen taax yu réy yii yépp? Lii lépp dina daanu, ba doj dootul des ci kaw doj."
Mrk	13	3	Gannaaw loolu, bi nga xamee ne Yeesu toog na ci tundu Oliw ya, jàkkaarlook kër Yàlla ga, Piyeer, Saag, Yowaana ak Andare fekki ko cig wet, laaj ko:
Mrk	13	4	"Wax nu kañ la loolu di am? Te luy tegtal ne, mbir yii yépp a ngi bëgg a mat?"
Mrk	13	5	Noonu Yeesu tontu leen: "Moytuleen, bu leen kenn nax.
Mrk	13	6	Ñu bare dinañu ñëw ci sama tur naan: "Moom laa," te dinañu nax ñu bare.
Mrk	13	7	Bu ngeen déggee ay xare ak coowi xare, wottuleen a tiit; loolu war na am, waaye mujug jamono ji jotagul.
Mrk	13	8	Xeet dina jóg, xeex ak weneen xeet, réew xeex ak meneen réew. Te yengu-yenguy suuf dina am ciy bérab yu bare, ak ay xiif. Loolu lépp mooy ndoortel metit yi, mel ni jigéen juy matu.
Mrk	13	9	"Moytuleen. Dees na leen jébbal àttekat ya, di leen dóor ay yar ca jàngu ya. Dinañu leen dëj ci kanamu ay boroom réew ak ay buur ndax sama tur, ngir ngeen nekk seede ci ñoom.
Mrk	13	10	Fàww xebaar bu baax bi jëkk a jib ci xeet yépp.
Mrk	13	11	Saa su ñu leen jappee nag, dëj leen ci péncum layoo, buleen jàq ci li ngeen war a wax; li ngeen jot ca waxtu woowa waxleen ko, ndaxte du yéenay wax waaye Xel mu Sell mi.
Mrk	13	12	"Mag dina joxe rakkam cig dee, baay joxe doomam; ay doom it dinañu jóg, di bañ seeni waajur, di leen reylu.
Mrk	13	13	Te ñépp dinañu leen bañ ndax sama tur; waaye ku muñ ba ca muj ga, mucc.
Mrk	13	14	"Bés baa ngi ñëw, bu li ñuy wax "Lu araam luy yàqe" teggee ca bérab bu mu yelloowul; ki y jàng, na xam. Bu ngeen gisee loolu nag, ku nekk ci biir diwaanu Yude, nanga daw ca tund ya.
Mrk	13	15	Ku nekk ci kaw taax mi, bul wàcc ngir dugg kër gi, fab say yëf ya fa nekk.
Mrk	13	16	Ku nekk ci tool bi, bul ñibbi ngir fab sa mbubb.
Mrk	13	17	Ngalla jigéen ñi ëmb ca bés yooya, ngalla it ñiy nàmpal.
Mrk	13	18	Naanleen ngir seen gàddaay bañ a tase ak jamonoy seddaayu lolli.
Mrk	13	19	Ndaxte booba dina am metit wu réy wu musul a am, ba àddina sosoo ak tey, te dootul am mucc.
Mrk	13	20	Te bu fekkul woon Boroom bi wàññi bés yooyu, kenn du mucc, waaye fekk na mu wàññi leen ndax gaayam ñi mu tànn.
Mrk	13	21	"Booba nag, bu leen kenn waxee: "Kaayleen gis, Kirist a ngi fi," mbaa: "Xool-leen, mu nga fale," buleen ko gëm.
Mrk	13	22	Ndaxte ñiy mbubboo turu Kirist ak ñiy mbubboo turu yonent, dinañu feeñ, di joxe ay firnde yu réy ak ay kéemaan, ba ciy nax sax ñi Yàlla tànn, su loolu manoon a am.
Mrk	13	23	Wax naa leen ko lu jiitu. Kon nag moytuleen.
Mrk	13	24	"Waaye booba, gannaaw metit yooyu: "Jant bi dina lëndemte weer dootul leer;
Mrk	13	25	biddiwi yi di daanoo asamaan, te kàttani asamaan yiy yengu."
Mrk	13	26	"Noonu dees na gis Doomu nit ki ñëw ci niir yi, ànd ak kàttan ak ndam lu réy.
Mrk	13	27	Dina yónni ay malaakam, ñu dajale ñi mu tànn ci ñeenti xebla yi, fa àddina dale, ba fa asamaan yem."
Mrk	13	28	Yeesu teg ca ne: "Jàngleen mi saalu garabu figg ga. Boo xamee ne ay bàñqaasam duy nañu, tey xobam sèq, xam ngeen ne nawet jege na.
Mrk	13	29	Noonu itam bu ngeen gisee loolu lépp xew, xamleen ne jege na; mu ngi ci bunt bi sax.
Mrk	13	30	Ci dëgg maa ngi leen koy wax, niti jamono jii duñu wéy, te loolu lépp

amul .
 Mrk 13 31 Asamaan ak suuf dinañu wéy, waaye samay wax du wéy muk.
 Mrk 13 32 "Waaye bés boobu ak waxtu woowu, kenn xamul kañ lay doon; du malaaka yi ci kaw, du sax Doom ji, waaye Baay bi rekk moo ko xam.
 Mrk 13 33 Moytuleen te xool! Xamuleen kañ la waxtu wi di jot.
 Mrk 13 34 "Mi ngi mel ni nit ku tukki, mu dénk kër am ay surgaam, ku nekk ak sas, te sant bëkk-néeg bi, mu xool.
 Mrk 13 35 Yéen nag xool-leen, ndaxte xamuleen kañ la boroom kër gi di dellusi, mui ci timis mbaa ci xaaju guddi, mui ci fajar mbaa njël.
 Mrk 13 36 Bu nee jaleñ, bumuleen beth, ngeen di nelaw.
 Mrk 13 37 Li ma leen wax, ñépp laa ko wax: "Xool-leen!"
 Mrk 14 1 Booba nag saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya ñu ngi doon fexeel Yeesu, ngir jàpp ko, reyl u. Fekk booba ñaari fan a des ci manggalu bésu Jéggi ba ak manggalu Mburu ya amul lawiir.
 Mrk 14 2 Kon nag ñu ne: "Bumu doon ci bésu manggal bi, ngir yengu-yengu bañ a am ci nit ñi."
 Mrk 14 3 Bi nga xamee ne Yeesu nekkoon na dëkku Betani, mu dem kër Simon ma gaana woon, di fa lekk. Noonu jigéen ñew, yor njaq lu ñu defare doj wu tudd albaatar. Njaq li def latkoloñ ju raxul ju ñuy wax nard, tey jar lu baree-bare. Jigéen ji toj njaq li, tuur latkoloñ ci boppu Yeesu.
 Mrk 14 4 Waaye amoon na fa ñu mer, di xultu ci seen biir naan: "Yàq gii, lu mui jariñ?
 Mrk 14 5 Maneesoon na jaay latkoloñ jii ci lu tollook peyug atum lëmm, jox ko miskin yi." Noonu ñu daldi gëdd jigéen ji.
 Mrk 14 6 Waaye Yeesu ne leen: "Bàyyileen ko. Defal na ma jëf ju rafet; lu tax ngeen di ko sonal?
 Mrk 14 7 Miskin yaa ngi ak yéen bés bu nekk, te man ngeen leen a dimbali saa su leen neexee, waaye dungeen ma gis ba faww.
 Mrk 14 8 Jigéen ji def na li mu man; diw na sama yaram ak latkoloñ, ngir waajal sama rob, laata moo jot.
 Mrk 14 9 Ci dëgg maa ngi leen koy wax, fépp fu ñuy yéene xebaar bu baax bi ci addina sépp, dinañu fa fàttali it li jigéen jii def."
 Mrk 14 10 Ca waxtu woowu kenn ci fukki taalibe ya ak ñaar, ku tudd Yuda Iskariyo, dem ca saraxalekat yu mag ya, ngir wori Yeesu.
 Mrk 14 11 Bi ñu ko dëgge, ñu am ca bannex bu réy, dig ko xalis. Noonu mu fexe jamono ju mu leen man a jëbbal Yeesu.
 Mrk 14 12 Bés bu jëkk ca manggal, ga ñuy wax Mburu ya amul lawiir, taalibey Yeesu laaj ko: "Foo bëgg, nu defaral la reeru Jéggi bi?" Bés bu jëkk booba nag mooy bés, ba ñu faral a rendi xarum manggalu Jéggi ba.
 Mrk 14 13 Noonu Yeesu yebal ñaar ci taalibe yi ne leen: "Demleen ca dëkk ba, foofa goor gu yenu njaq lu def ndox, dina taseek yéen, ngeen topp ko.
 Mrk 14 14 Kër gi mu dugg nag, ngeen ne boroom kër gi: "Kilifa gi nee na: Ana néegu gan, bi may lekk reeru Jéggi bi, man ak samay taalibe?"
 Mrk 14 15 Dina leen won néeg bu féete kaw te yaa, ñu defar ko, ba lépp jëkk. Foofa ngeen nuy defarale reer bi."
 Mrk 14 16 Bi mu ko waxee, taalibe ya dem ca dëkk ba, gis lépp, ni leen ko Yeesu waxe woon. Noonu ñu defar reer bi.
 Mrk 14 17 Bi nga xamee ne timis jot na, Yeesu ñew, ànd ak fukki taalibe yi ak ñaar.
 Mrk 14 18 Ñu toog, di lekk. Bi ñuy lekk nag, Yeesu ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, kenn ci yéen, ku bokk ak man di lekk sax, dina ma wor."
 Mrk 14 19 Taalibe yi nag am naqar, ñu daldi ko ne kenn-kenn: "Mbaa du man?"
 Mrk 14 20 Mu tontu leen: "Kenn ci yéen fukk ak ñaar la, kuy cappandoo ak man ci ndab li.
 Mrk 14 21 Doomu nit ki mu ngi dem, ni ñu ko waxe ci Mbind mi, waaye ki koy wor dina torox. Bañoon a juddu moo gën ci moom."
 Mrk 14 22 Noonu bi ñuy lekk, Yeesu jël mburu, sant Yàlla, jox leen ko naan: "Jël-leen, lii sama yaram la."
 Mrk 14 23 Gannaaw loolu mu jël kaas, sant Yàlla, jox leen ko, ñépp naan ci.
 Mrk 14 24 Mu ne leen: "Lii sama deret la, ji fas kóllère gi, te mu tuuru ngir ñu bare.
 Mrk 14 25 Ci dëgg maa ngi leen koy wax, dootuma naan gannaaw tey ndoxum réseñ mii, ba kera ma ci y naan bu bees ci nguuru Yàlla."
 Mrk 14 26 Noonu ñu woy Yàlla, ba noppi gén, dem ca tundu Oliw ya.
 Mrk 14 27 Booba Yeesu ne leen: "Yéen ñépp dingeen ma daggeeku, ndaxte bind nañu: "Dinaa dóor sàmm bi, xari jur gi tasaaroo."
 Mrk 14 28 Waaye bu ma dekke, dina leen jiituji Galile."
 Mrk 14 29 Kon Piyeer ne ko: "Bu la ñépp daggeekoo, man duma la bàyyi muk."
 Mrk 14 30 Waaye Yeesu tontu ko: "Ci dëgg maa ngi la koy wax, guddig tey, bala ginaar a sab ñaari yoon, dinga ma weddi ñetti yoon."
 Mrk 14 31 Waaye Piyeer gën a sax ca la mu waxoon naan: "Boo xamee ne sax, damaa war a dee ak yaw, duma la weddi muk." Taalibe yépp it waxe noonu.

The Holy Bible in Wolof NT

Mrk	14	32	Noonu ñu dem ca bérab bu tudd Setsemane. Yeesu ne taalibe yi:
"Toogleen fii, ma dem ñaani."			
Mrk	14	33	Mu ànd ak Piyeer, Saag ak Yowaana, daldi jàq, ba xonett.
Mrk	14	34	Mu ne leen: "Sama xol dafa tiis, ba ma bëgg a dee; toogleen fii, xool."
Mrk	14	35	Noonu Yeesu dem ci kanam tuuti, daanu ci suuf, di ñaan ne, waxtu wi teggi ko, bu loolu manoon a am.
Mrk	14	36	Mu ne: "Abba, Baay bi, yaw mi dara tëwul, teggil ma kaasu naqar bii.
Moona bumu doon sama coobare, waaye na sa coobare am."			
Mrk	14	37	Noonu mu dellusi ci taalibe yi, fekk ñuy nelaw. Mu ne Piyeer: "Simon, dangaa nelaw? Amuloo sax dooley xoolandoo ak man benn waxtu?"
Mrk	14	38	Xool-leen te ñaan, ngir bañ a daanu cig fiir. Seen xol jag na, waaye seen bind a woyof."
Mrk	14	39	Beneen yoon Yeesu dem, di ñaane noonu,
Mrk	14	40	dellusiwaat, fekk leen ñuy nelaw, ndaxte seeni bët dañoo diis. Xamuñu lu ñu koy tontoo.
Mrk	14	41	Ñetteelu yoon mu dellusi ci ñoom ne leen: "Yéena ngi nelaw tey noppalu ba tey! Jeex na. Waxtu wi jot na; ñu ngi wor Doomu nit ki ci loxoy bàkkaarkat yi.
Mrk	14	42	Jógleen nu dem; ki may wor a ngi nii, di ñëw."
Mrk	14	43	Bi Yeesu di wax, Yudaa mi bokkoon ci fukki taalibe ya ak ñaar, agsi, ànd ak mbooloo mu bare, mu jóge ca saraxalekat yu mag ya, ca xutbakat ya ak ca njiiti xeet wa, te gannaayoo jaasi ak yet.
Mrk	14	44	Fekk ki ko naroon a wor joxoon na leen tegtal ne leen: "Ki may foon, moom la; jàppleen ko, yóbbu ko te wottu ko bu baax."
Mrk	14	45	Noonu mu ñëw ci Yeesu ne ko: "Kilifa gi," daldi ko foon.
Mrk	14	46	Bi mu ko defee nit ñi song Yeesu nag, jàpp ko.
Mrk	14	47	Waaye kenn ci ñi fa taxaw bocci jaaseem, dóor surgab saraxalekat bu mag bi, nopp bi dagg.
Mrk	14	48	Yeesu ne leen: "Jóg ngeen ngir jàpp ma, gannaayoo jaasi ak yet, mel ni ñuy topp sacc.
Mrk	14	49	Moona daan naa toog bés bu nekk ca kër Yàlla ga, di jàngale, te jàppuleen ma. Waaye lii am na, ngir Mbind mi am."
Mrk	14	50	Ci kaw loolu, ñépp dëddu ko, daw.
Mrk	14	51	Fekk amoon na ca waxambaane wu lëkkaayoo woon sér, topp Yeesu, ñu daldi ko jàpp.
Mrk	14	52	Waaye waxambaane wa wacc fa sér bi, daldi daw, def yaramu neen.
Mrk	14	53	Ñi jàpp Yeesu yóbbu ko ci saraxalekat bu mag bi, te foofa la saraxalekat yu mag yi, njiiti yi ak xutbakat yi yépp dajaloo.
Mrk	14	54	Piyeer nag topp ko fu sore, ba ci èttu saraxalekat bu mag bi, mu toog fa ak alkaati yi, di jaaru ci taal bi.
Mrk	14	55	Noonu saraxalekat yu mag yi ak kureelu àttekat yi yépp di wut ku man a seede lu daan Yeesu, ba ñu man koo reylu, waaye gisuñu kenn.
Mrk	14	56	Teewul sax naaféq ñu bare ñëw, seede ci Yeesu lu dul dëgg, waaye seen seede ànduñu.
Mrk	14	57	Ba mujj naaféq taxaw, seede ci moom naan:
Mrk	14	58	"Nun daal dëgg nanu, mu ne: "Dinaa toj kër Yàlla, gii loxoy nit liggéey, tabax ci ñetti fan geneen gu nit liggéeyul.""
Mrk	14	59	Waaye ba tey seeni wax ànduñu.
Mrk	14	60	Ci kaw loolu saraxalekat bu mag bi taxaw ci seen kanam ne Yeesu: "Doo tontu? Lu la nit ñi di jiiñ?"
Mrk	14	61	Waaye Yeesu tontuwul dara, ne cell. Saraxalekat bu mag bi dellu nag ne ko: "Ndax yaa di Almasi bi, Doomu Yàlla ju tedd ji?"
Mrk	14	62	Yeesu tontu ko: "Moom laa. Te dingeen gis, Doomu nit ki toog ci ndeyjooru Aji Kattan ji, di ñëw ci niiri asamaan."
Mrk	14	63	Bi ko saraxalekat bu mag bi dëggee nag, mu daldi mer, ba xotti ay yéreem naan:
Mrk	14	64	"Weddi na Yàlla, lu nu doyeeti seede? Lu ngeen ci xalaat?" Noonu ñépp teg ko dee.
Mrk	14	65	Ci kaw loolu ñu daldi tifli ci moom, takk ay bëtam, di ko dóor ay kurfeñ, naan ko: "Yaw wax nu ci kaddug Yàlla, ku la dóor?" Ba noppi alkaati yi teeru ko ak ay pes.
Mrk	14	66	Piyeer nag ma nga toogoon ci ètt bi féete suuf. Noonu benn mbindaanu saraxalekat bu mag ba romb fa.
Mrk	14	67	Mu gis Piyeer di jaaru, xool ko jàkk naan: "Yaw itam àndoon nga ak Yeesum Nasaret moomu."
Mrk	14	68	Waaye Piyeer weddi ko naan: "Xawma li ngay wax, dëgguma ci dara." Mu daldi génn, dem ca buntu kër ga.
Mrk	14	69	Foofa nag mbindaan mi gisaat ko, mu ne ñi fa taxaw: "Waa jii ci ñoom la bokk."
Mrk	14	70	Waaye Piyeer weddiwaat ko. Nes tuuti ñi fa taxaw ne Piyeer: "Yaw mi de, ci lu woor bokk nga ci, nde waa Galile nga."
Mrk	14	71	Waaye Piyeer daldi giñ ak a waat naan: "Xawma nit ki ngay wax."

The Holy Bible in Wolof NT

Mrk 14 72 Ci saa si ginaar sab ñaareelu yoon. Noonu Piyeer fàttaliku li ko
Yeesu wax: "Bala ginaar a sab ñaari yoon, dinga ma weddi ñetti yoon." Mu daldi jooy jooy yu
metti.

Mrk 15 1 Ci suba teel saraxalekat yu mag yi gise, ñoom ak njiit yi ak xutbakat
yi ak kureelu àttekat yi yépp. Nu yeew nag Yeesu, daldi ko yóbbu, jébbal ko Pilaat.

Mrk 15 2 Noonu Pilaat laaj ko: "Ndax yaa di buuru Yawut yi?" Yeesu tontu ko:
"Wax nga ko."

Mrk 15 3 Te saraxalekat yu mag yi di ko jiiñ lu bare.

Mrk 15 4 Kon nag Pilaat laajaat ko: "Déggal lépp li ñu lay jiiñ. Xanaa amoo ci
tont?"

Mrk 15 5 Waaye ba tey Yeesu tontuwul dara, ba tax Pilaat waaru.

Mrk 15 6 Məggal gu nekk nag Pilaat daan na may mbooloo mi, ñu tànn kenn ci ñi
ñu tëjoon, mu bàyyil leen ko.

Mrk 15 7 Fekk booba amoon na ku ñu tëj, tudd Barabas, ku bocc ci ña bëggoon a
tas réew mi, boole ci rey nit.

Mrk 15 8 Noonu mbooloo mi ñew, laaj Pilaat, mu defal leen la mu daan def.

Mrk 15 9 Pilaat nag xam ne, ki ñaan rekk a taxoon saraxalekat yu mag yi jébbal
ko Yeesu. Kon mu ne mbooloo mi: "Xanaa ma bàyyil leen buuru Yawut yi?"

Mrk 15 11 Waaye saraxalekat yu mag yi xiir mbooloo mi, ñu laaj Pilaat, mu
bàyyil leen Barabas.

Mrk 15 12 Kon Pilaat ne leen: "Lan laay def nag ak ki ngeen di wooye buuru
Yawut yi?"

Mrk 15 13 Ñu daldi yuuxuwaat naan: "Daaj ko ci bant, ba mu dee!"

Mrk 15 14 Pilaat ne leen: "Lu tax? Gan tooñ la def?" Waaye mbooloo mi di yuuxu
bu gën a kawé: "Daaj ko ci bant!"

Mrk 15 15 Noonu Pilaat, mi wut a neex mbooloo mi, bàyyil leen Barabas, ba noppi
mu dóorlu Yeesu ay yar, jébbal ko, ngir ñu daaj ko ci bant.

Mrk 15 16 Bi loolu amee ñu dugal Yeesu ci biir kër boroom réew ma, mooy bérab
bu ñuy wax Peretoriyum, ñu daldi woo mbooloom xarekat yépp.

Mrk 15 17 Noonu ñu solal ko mbubb mu xonq curr, ràbb kaalag dég, teg ko ci
boppam.

Mrk 15 18 Ñu daldi ko wax bu kawé: "Nuyu nanu la, yaw buuru Yawut yi!"

Mrk 15 19 Ñu di ko dóor ci bopp ak bant, di ko tifli, daldi sukk, məggal ko.

Mrk 15 20 Bi ñu ko ñaawalee noonu ba noppi, ñu summi mbubb mu xonq mi, solaatal
ko ay yéreem, yóbbu ko, ngir daaj ko ci bant.

Mrk 15 21 Amoon na nag nit ku dëkk Siren, tudd Simon, di baayu Alegсандар ak
Rufus. Fekk booba mu romb fa, jóge ca wet, ga féete ak tool ya, ñu ga ko ngir mu gaddu bant
bi.

Mrk 15 22 Noonu ñu yóbbu Yeesu ca bérab bu ñuy wax Golgota, liy tekki "Bérabu
kaanju bopp."

Mrk 15 23 Ñu bëgg koo jox biiñ bu ñu boole ak naan gu tudd miir, waaye nanguwu
ko.

Mrk 15 24 Foofa ñu daaj Yeesu ci bant, daldi séddoo ay yéreem, tegoo ko ay
bant, ba xam ku nekk, looy am;

Mrk 15 25 booba fekk yoor-yoor di jot.

Mrk 15 26 Mbind mi xamle lu tax ñu rey ko nee na: "Kii mooy buuru Yawut yi."

Mrk 15 27 Booba it ñu daajaale ak moom ñaari taskati réew mi, kenn ci
ndeyjooram, ki ci des ci cəmmooñam.

Mrk 15 29 Ña fa doon romb di ko xas, di wəcc seen bopp ndax sib ko naan: "Waaw
kay, yaw mi bëgg a toj kër Yàlla gi, tabaxaat ko ci ñetti fan,

Mrk 15 30 wəccal ci bant bi te musal sa bopp!"

Mrk 15 31 Noonu it saraxalekat yu mag yi ak xutbakat yi di ko ñaawal ci seen
biir naan: "Kii musal na ñeneen waaye mənul a musal boppam.

Mrk 15 32 Almasi bii, di buuru Israyil, na wəcc léegi ci bant bi, nu gis ko te
gəm." Ñi ñu daajaale ak moom it di ko xarab.

Mrk 15 33 Li təmbalee digg-bəccəg, ba ci tisbaar, réew mépp ləndəm.

Mrk 15 34 Ci tisbaar nag Yeesu wootee kaddu gu dègər naan: "Elowi, Elowi, lema
sabaktani?" liy tekki: "Sama Yàlla, sama Yàlla, lu tax nga dèddu ma?"

Mrk 15 35 Nenn ci ña fa taxaw nag, bi ñu ko dèggee, ñu ne: "Mu ngi woo yonent
Yàlla liyas."

Mrk 15 36 Noonu kenn daw, jəl aw sagar, capp ko ci bineegar, mu teg ko ci bant,
jox ko ko, mu muucu. Mu ne: "Bàyyileen, nu seet, ba xam liyas dina ñew, wəcce ko."

Mrk 15 37 Noonu Yeesu wooteewaak kaddu gu dègər, delloo ruuwam Yàlla.

Mrk 15 38 Bi mu ko defee ridob bérab bu sell ba ca kër Yàlla ga xar ñaar, li
dale ci kaw ba ci suuf.

Mrk 15 39 Njiitu xare nag, bi taxawoon ci kanamu Yeesu, bi mu gisee ni Yeesu
deeye, mu ne: "Ci dègg, nit kii Doomu Yàlla la!"

Mrk 15 40 Amoon na fa nag ay jigéen, ñu leen dand, di xool. Xəmmi nañu ci:
Maryaama mi dëkk Magdala, Maryaama yaayu Saag mu ndaw ak Yuusufa, ak Salome.

Mrk 15 41 Bi Yeesu nekke Galile, jigéen ñooñu ñoo ko doon topp, di ko topptoo.
Amoon na fa it yeneen jigéen yu bare yu àndoon ak moom, ba ñew Yerusalem.

Mrk 15 42 Booba nag bésu Waajal la woon, maanaam bés bu jiitu bésu noflaay bi.

The Holy Bible in Wolof NT

Ca ngoon sa nag,
Mrk 15 43 Yuusufa mi dëkk Arimate takk aw fitam, dem Pilaat, laaj ko néewu Yeesu. Yuusufa moomu nag, ku siiw la woon ci kureelu àttekat yi, te doon séentu moom itam nguuru Yàlla.

Mrk 15 44 Bi Pilaat dégge ne, Yeesu faatu na xaat, mu waaru. Mu woolu nag njiit li, laaj ko, ndax yagg na faatu.

Mrk 15 45 Bi ko ko njiit li dëggalee, Pilaat jox néew bi Yuusufa.

Mrk 15 46 Noonu Yuusufa jënd cangaay, wacce néew bi, laxas ko ci, dugal ko cib bàmmeel bu ñu yett ci xeer. Bi mu ko defee mu berañ aw doj, ube ko buntu bàmmeel bi.

Mrk 15 47 Maryaam Magdala nag ak Maryaama yaayu Yuusufa xool fu mu ko denc.

Mrk 16 1 Bi bésu noflaay bi wéyee, Maryaam Magdala, Maryaama yaayu Saag, ak Salome, jënd cuuraay, ngir dem xeeñal néewu Yeesu.

Mrk 16 2 Kon bés bu jëkk ci ayu-bés gi, ñu njëlu dem ca bàmmeel ba,

Mrk 16 3 di laajante: "Ku nuy berañal doj, wiy ub bàmmeel bi?" Doj woowu nag bu réy-a-réy la woon. Noonu ñu xool, gis ne doj wa deñ.

Mrk 16 5 Ñu dugg ci bàmmeel bi, gis ca ndeyjoor waxambaane wu sol mbubb mu weex, ñu daldi tiit.

Mrk 16 6 Waaye mu ne leen: "Buleen tiit. Yéena ngi seet Yeesum Nasaret, mi ñu daajoon ci bant bi. Nekkatu fi, dekki na; gisleen fi ñu ko tëraloon.

Mrk 16 7 Kon nag demleen, ne Piyeer ak taalibe ya: "Mi ngi leen di jiitu Galile. Foofa ngeen koy gise, ni mu leen ko waxe woon.""

Mrk 16 8 Noonu jigéen ñi génñ, dawé bàmmeel ba, tiit bay lox. Te waxuñu kenn dara ndax seen tiit.

Mrk 16 9 Bi Yeesu dekke nag ci suba teel ca bés bu jëkk ca ayu-bés ga, mu jëkk a feeñu Maryaama mu dëkk Magdala, mi mu dàqe woon juróom-ñaari rab.

Mrk 16 10 Maryaama nag dem nettali ko ñi àndoon ak Yeesu, fekk ñuy naqarlu, di jooy.

Mrk 16 11 Bi ñu dégge ne, Yeesoo ngi dund te Maryaama gis na ko, gëmuñu ko.

Mrk 16 12 Gannaaw loolu Yeesu feeñu ñaar ci ñoom ci jeneen jëmm, ñuy jaar ci yoon wi, jëm àll ba.

Mrk 16 13 Ñu woññiku nag, wax ko ña ca des, waaye ba tey gëmuñu leen ñoom it.

Mrk 16 14 Gannaaw ga it Yeesu feeñu fukki taalibe yi ak benn, bi ñuy lekk. Mu yedd leen ndax seen ngemadi ak seen dëgër bopp, ci li ñu bañ a gëm ñi ko gisoon, bi mu dekke.

Mrk 16 15 Mu ne leen: "Demleen ci àddina sépp, yégal xebaar bu baax bi mbindeef yépp.

Mrk 16 16 Ku gëm te ñu sóob ko ci ndox, dina mucc; ku gëmul, dees na ko daan.

Mrk 16 17 Ñi ma gëm dinañu ànd ak firnde yii: ci sama tur dinañu dàq rab yi, di wax làkk yu bees,

Mrk 16 18 di jàpp jaan ak seeni loxo; te bu ñu naanee lu ñu tooke, du leen wàññi dara, te jarag ju ñu teg loxo, mu wér."

Mrk 16 19 Gannaaw bi Boroom bi Yeesu waxee ak ñoom, mu yékkatiku, dem asamaan, toog ci ndeyjooru Yàlla.

Mrk 16 20 Taalibe ya dem waareji, te loxob Boroom bi ànd ak ñoom, di dëggal kàddu gi ak firnde, yi ci ànd.

Lke 1 1 Yaw Teyofil mu tedd mi, xam nga ne, nit ñu bare sasoo nañoo bind ab nettali bu jëm ci mbir, yi xewoon ci sunu biir,

Lke 1 2 li deppook waxi seede, yi ko teewe woon li dale ca ndoorte la te ñu mujj nekk jawriñi kàddug Yàlla.

Lke 1 3 Léegi nag kon man ci sama wàll, gëstu naa ci lépp li ko dale ca njàlbéen ga, te fas naa la ko yéenee bindal, nettali la ni xew-xew yooyu deme woon tembe.

Lke 1 4 Noonu dinga man a xam ne, li ñu la jàngaloon lu wér penñ la.

Lke 1 5 Ca jamonoy Erodd, mi nekkoon buur ca réewu Yawut ya, amoon na saraxalekat bu ñu tudde Sakariya te bokk ca mbootaayu saraxalekat, ya askanoo ci Abiya. Jabaram Elisabet askanoo moom itam ci Aaroona.

Lke 1 6 Sakariya ak jabaram ñu jub lañu ca kanam Yàlla, di topp ni mu ware ndigal yi ak dogali Boroom bi yépp.

Lke 1 7 Waaye amuñu doom, ndaxte Elisabet mënul a am doom, te it fekk ñoom ñaar ñépp ay maggat lañu.

Lke 1 8 Benn bés nag Sakariya doon def liggéeyu saraxaleem ca Yàlla, ndaxte mbootaayam a aye keroog.

Lke 1 9 Bi ñuy tegoo bant, ni ko saraxalekat yi daan defe nakajekk, ngir xam kan mooy dugg ca bérab bu sell ba ca kër Yàlla ga, ngir taal fa cuuraay, bant ba tegu ci Sakariya.

Lke 1 10 Ca waxtu wa ñuy taal cuuraay la, mbooloo maa nga woon ca biti, di ñaan.

Lke 1 11 Noonu benn malaakam Boroom bi daldi feeñu Sakariya, taxaw ca féeteek ndeyjooru saraxalekaay, ba ñuy taal cuuraay ca kawam.

Lke 1 12 Naka la ko Sakariya gis, fitam daldi dem, mu tiit.

Lke 1 13 Waaye malaaka ma ne ko: "Bul ragal dara Sakariya, ndaxte sa ñaan

The Holy Bible in Wolof NT

nangu na. Elisabet sa jabar dina la jural doom, te dinga ko tudde Yaxya.
Lke 1 14 Sa mbég lay doon, sa xol sedd ci, te ñu bare dinañu bég ci juddoom,
Lke 1 15 ndaxte dina nekk ku magg ca kanam Yàlla. Du naan biñ walla dara luy
mandil, te bu juddoo, Xel mu Sell mi daldi ko solu.
Lke 1 16 Dina delloosi niti Israyil yu bare ci Yàlla seen Boroom.
Lke 1 17 Mooy jiitu, di yégle ñëwu Boroom bi, ànd ak xel mi ak doole, ji
yonent Yàlla Iliyas amoon, ngir jubale xoli baay yi ak doom yi, ngir delloo ñi déggadi ci
maanduteg ñi jub. Noonu dina waajal mbooloo muy teeru Boroom bi."
Lke 1 18 Sakariya daldi ne malaaka ma: "Nan laay xame ne, loolu dëgg la?
Ndaxte mag laa, te sama jabar it maggat na."
Lke 1 19 Malaaka ma tontu ko ne: "Man maay Jibril miy taxaw ci kanam Yàlla.
Dañu maa yónni ngir ma wax ak yaw te yégal la xebaar bu baax boobu.
Lke 1 20 Léegi nag gannaaw gëmulo li ma wax, dinga luu te dootuloo man a wax,
ba kera sama wax di am, bu jamonoom jotee."
Lke 1 21 Fekk na booba mbooloo maa ngi xaar, jaaxle lool ci li Sakariya yàgg
ca bérab bu sell ba.
Lke 1 22 Waaye bi mu génnee nag, mënul a wax ak ñoom. Noonu nit ña xam ne,
dafa am lu ko feeñu ca bérab bu sell ba. Dafa luu, ba di leen liyaar.
Lke 1 23 Bi Sakariya matalée liggéeyu saraxaleem ba noppi, mu daldi ñibbi.
Lke 1 24 Bi mbir yooyu weesoo, Elisabet jabaram ëmb, di ko nëbb lu mat juróomi
weer
Lke 1 25 te naan: "Lii mooy yiw wi ma Boroom bi defal, ba fajal ma li doon
sama gacce ci nit ñi!"
Lke 1 26 Bi Elisabet nekkee ci juróom-benni weeram, Yàlla yónni na malaakaam
Jibril ca dëkku Nasaret ca diiwaanu Galile.
Lke 1 27 Mu yebal ko ca janq bu ñu may waa ju bocc ci askanu Daawuda te ñu koy
wax Yuusufa, waaye àndaguñu. Janq baa ngi tudd Maryaama.
Lke 1 28 Malaaka ma dikk ca moom ne ko: "Jàmm ngaam, yaw mi Boroom bi defal aw
yiw; mu ngi ak yaw."
Lke 1 29 Waxi malaaka ma daldi jaaxal Maryaama, muy xalaat lu nuyoo boobu man
a tekki.
Lke 1 30 Malaaka ma ne ko: "Bul ragal dara Maryaama, ndaxte Yàlla tànn na la
ci yiwam.
Lke 1 31 Dinga ëmb, jur doom ju góor; nanga ko tudde Yeesu.
Lke 1 32 Ku magg lay nekki, te dinañu ko wooye Doomu Aji Kawe ji. Boroom bi
Yàlla dina ko jébbal nguuru Daawuda maamam.
Lke 1 33 Noonu dina yilif askanu Yanqóoba ba fàww, te nguuram du am àpp."
Lke 1 34 Maryaama laaj malaaka ma ne ko: "Naka la loolu man a ame? Man de,
janq laa ba tey."
Lke 1 35 Malaaka ma tontu ko ne: "Xel mu Sell mi dina wacc ci yaw, te Aji Kawe
ji dina la yiir ci kàttanam. Moo tax xale biy juddu dinañu ko wooye Ku sell ki, Doomu Yàlla
ji.
Lke 1 36 Elisabet sa mbokk mi it dina am doom ju góor cig maggatam. Ki ñu doon
wooye ku mënul a am doom, mu ngi ci juróom-benni weeram.
Lke 1 37 Ndaxte dara tēwul Yàlla."
Lke 1 38 Maryaama ne ko: "Jaamub Boroom bi laa. Na Yàlla def ci man li nga
wax." Ci noonu malaaka ma daldi dem.
Lke 1 39 Ci jamono jooju Maryaama jóg, gaawantu dem ci benn dëkk bu nekkoon ca
tund ya ca diiwaanu Yude.
Lke 1 40 Mu dugg ca kër Sakariya, daldi nuyu Elisabet.
Lke 1 41 Naka la Elisabet dégg Maryaama di nuyoo, doomam daldi yengatu ci
biiram. Noonu Xelum Yàlla mu Sell mi daldi solu Elisabet.
Lke 1 42 Elisabet wax ca kaw ne: "Barkeel nañu la ci jigéen ñi, barkeel doom
ji nga ëmb!
Lke 1 43 Man maay kan, ba ndeyu sama Boroom ñëw di ma seetsi?
Lke 1 44 Maa ngi lay wax ne, naka laa la dégg ngay nuyoo rekk, sama doom ji
yengu ci sama biir ndax mbég.
Lke 1 45 Barke ñeel na la, yaw mi gëm ne, li la Boroom bi yégal dina mat!"
Lke 1 46 Noonu Maryaama daldi ne:
Lke 1 47 "Sama xol a ngi maggat Boroom bi, sama xel di bég ci Yàlla sama
Musalkat,
Lke 1 48 ndaxte fàttaliku na ma, man jaamam bu woyof bi. Gannaawsi tey, niti
jamono yéppdinañu ma wooye ki ñu barkeel,
Lke 1 49 ndaxte Ku Magg ki defal na ma lu réy. Turam dafa sell.
Lke 1 50 Day wacce yërmandeem ci ñi ko ragal, ci seeni sèt ba ci seeni sètaat.
Lke 1 51 Wone na jéf yu mag ci dooley loxoom, te tas mbooloom ñi y réy-réylu,
Lke 1 52 daaneel boroom doole yi ci seen nguur, yékkati baadoolo yi.
Lke 1 53 Ni xiif, reggal na leen ak ñam wu neex, te daq boroom alal yi, ñu daw
ak loxoy neen.
Lke 1 54 Wallu na banni Israyil giy jaamam, di fàttaliku yërmandeem,
Lke 1 55 ni mu ko dige woon sunuy maam, jemale ko ci Ibraayma ak askanam ba
fàww."

The Holy Bible in Wol of NT

Lke	1	56	Noonu Maryaama toog fa Elisabet lu war a tollook ñetti weer, sog a ñibbi.
Lke	1	57	Gannaaw loolu jamono ji Elisabet war a mucc agsi, mu daldi jur doom ju goor.
Lke	1	58	Dëkkandoom yi ak mbokkam yi yég ne, Boroom bi won na ko yërmande ju réy, ñu ànd ak moom bég.
Lke	1	59	Bi bés ba dellusee, ñu ñëw xarafalsi xale ba, bëgg koo dippee baayam Sakariya.
Lke	1	60	Waaye yaayam ne leen: "Déedéet, Yaxya lay tudd."
Lke	1	61	Nu ne ko: "Amoo menn mbokk mu tudd noonu."
Lke	1	62	Nu daldi liyaar baayam, ngir xam nan la bëgg ñu tudde xale ba.
Lke	1	63	Sakariya laaj àlluwa, bind ci ne: "Yaxya la tudd." Népp daldi waaru.
Lke	1	64	Ca saa sa Yàlla dindi luu gi, Sakariya daldi waxaat, di manggal Yàlla.
Lke	1	65	Waa dëkk ba bépp jaaxle, xew-xew yooyu siiw ca tundi Yude yépp.
Lke	1	66	Ni dégg nettali, bi jëm ci mbir yooyu, dañu koo denc ci seen xol te naan: "Nu xale bii di muj je nag?" Ndaxte leeroon na ne, dooley Boroom baa ngi ànd ak moom.
Lke	1	67	Sakariya baayu Yaxya daldi fees ak Xel mu Sell mi. Noonu mu wax ci kàddug Yàlla ne:
Lke	1	68	"Cant ñeel na Boroom bi, Yàllay Israyil, ndaxte wallusi na mbooloom, ba jot leen!
Lke	1	69	Feeñal na nu Musalkat bu am doole, bi soqikoo ci askanu Daawuda jaamam,
Lke	1	70	ni mu yéglee woon bu yàggjaarale ko ci yonentam yu sell yi.
Lke	1	71	Dina nu musal ci sunuy noon, jële nu ci sunu loxoy bañaale.
Lke	1	72	Yàlla wone na yërmandeem, ji mu digoon sunuy maam, te di fàttaliku kóllère, gi mu fas ak ñoom,
Lke	1	73	di ngiñ, li mu giñaloon sunu maam lbraayma naan,
Lke	1	74	dina nu teqale ak sunuy noon, ngir nu man koo jaamu ci jàmm,
Lke	1	75	nu sell te jub ci kanamam sunu giiru dund.
Lke	1	76	Yaw nag doom, dinañu lay wooye yonentu Aji Kawe ji, ndaxte dinga jiitu, di yégle ñëwu Boroom bi, di ko xállal yoon wi.
Lke	1	77	Dinga xamal mbooloom, ni leen Boroom bi man a musale, jaare ko ci seen mbaalug bàkkaar,
Lke	1	78	ndaxte Yàlla sunu Boroom fees na ak yërmande, ba tax muy wacce ci nun jant buy fenk,
Lke	1	79	ngir leeral ñi toog ci lëndëm, takkandeeru dee tiim leen, ngir jiite nu ci yoonu jàmm."
Lke	1	80	Noonu Yaxyaa ngi doon màgg, te xelam di ubbiku. Mu dëkk ca màndiŋ ma, ba bés ba muy feeñu bànni Israyil.
Lke	2	1	Ca jamono jooja buur bu mag bu ñuy wax Ogust joxe ndigal ne, na ñépp binduji.
Lke	2	2	Mbindu mooma, di mu jëkk ma, daje na ak jamono, ja Kiriñus nekke boroom réewu Siri.
Lke	2	3	Noonu ku nekk dem binduji ca sa dëkku cosaan.
Lke	2	4	Yuusufa nag daldi jóge Nasaret ca diiwaanu Galile, jëm ca diiwaanu Yude ca Betleyem, dëkk ba Daawuda cosaanoo, ndaxte ci askanu Daawuda la bokk.
Lke	2	5	Mu dem binduji, ànd ak Maryaama jabaram, fekk booba Maryaama ëmb.
Lke	2	6	Bi ñu nekke Betleyem, waxtu wa mu waree mucc agsi.
Lke	2	7	Mu taawloo doom ju goor, mu laxas ko ci ay laytaay, tëral ko ca lekkukaayu jur ga, ndaxte xajuñu woon ca dalukaay ba.
Lke	2	8	Fekk booba amoon na ca gox ba ay sàmm yu daan fanaan ca tool ya, di wottu jur ga.
Lke	2	9	Noonu benn malaakam Boroom bi feeñu leen, ndamu Boroom bi daldi leer, melax, wër leen. Tiitaange ju réy jàpp leen.
Lke	2	10	Waaye malaaka mi ne leen: "Buleen tiit, ndaxte dama leen di xamal xebaar bu baax buy indi mbég mu réy ci nit ñépp.
Lke	2	11	Tey jii ca dëkku Daawuda, ab Musalkat juddul na leen fa, te mooy Almasi bi, di Boroom bi.
Lke	2	12	Ci firnde jii ngeen koy xàmmee: dingeen gis liir bu ñu laxas ci ay laytaay, tëral ko ci lekkukaayu jur."
Lke	2	13	Bi mu waxee loolu, yeneen malaaka yu bare yu jóge asamaan, ànd ak moom, di sant Yàlla naan:
Lke	2	14	"Nañu manggal Yàlla ca asamaan su kawe sa, te ci àddina, na jàmm ji wacc ci nit, ñi mu nangu ndax yi wam!"
Lke	2	15	Bi malaaka ya delloo ca asamaan, sàmm yi di waxante naan: "Nanu dem boog Betleyem, seeti la fa xew, li nu Boroom bi xamal."
Lke	2	16	Nu daldi gaawantu dem, gis Maryaama ak Yuusufa, ak liir, ba ñu tëral ca lekkukaayu jur ga.
Lke	2	17	Bi ñu leen gisee, ñu nettali la ñu leen waxoon ca mbirum xale ba.
Lke	2	18	Ni dégg li sàmm yi doon wax ñépp daldi waaru lool.
Lke	2	19	Waaye Maryaama moom, takkoon na mbir yooyu yépp, di ko xalaat ci

xol am.
Lke 2 20 Noonu sàmm ya dellu ca seen jur, di manggal Yàlla, di ko sant ci li ñu
déggoon lépp te gis ko, ndaxte lépp am na, ni ko Boroom bi waxe woon.
Lke 2 21 Bi bés ba dellusee jamonoy xarafal xale ba agsi. Ñu tudde ko Yeesu,
ni ko malaaka ma diglee woon, laata ko yaayam di ëmb.
Lke 2 22 Noonu jamono ji ñu leen waroon a sellale agsi, ni ko yoonu Musaa
tëral e. Waajuri Yeesu yi daldi koy yóbbu ca dëkku Yerusaleem, ngir sédde ko Boroom bi.
Lke 2 23 Ndaxte bind nañu ci yoonu Boroom bi ne: "Bépp taaw bu góor, nañu ko
sédde Boroom bi."
Lke 2 24 Bi ñu ko yóbbu, def nañu itam sarax, ni ko yoonu Boroom bi
santaanee: "ñaari pitaxu àll walla ñaari xati yu ndaw."
Lke 2 25 Amoon na ca Yerusaleem nit ku tudd Simeyon. Nit ku fonkoon yoonu Yàlla
la te déggal ko, doon séentu jamono, ji Yàlla war a dëfël banni Israyil. Xel mu Sell mi mu ngi
ci moom,
Lke 2 26 te xamal na ko ne, du dee mukk te gisul Almasib Boroom bi.
Lke 2 27 Noonu Xelum Yàlla daldi yóbbu Simeyon ba ca kër Yàlla ga. Bi waajuri
Yeesu indee xale ba, ngir sédde ko Yàlla, ni ko yoon wi santaanee,
Lke 2 28 Simeyon jël xale bi, leewu ko, daldi sant Yàlla ne:
Lke 2 29 "Boroom bi, nanga yiwi sa jaam, mu noppaluji ci jàmm, ni nga ko waxe.
Lke 2 30 Ndaxte sama bët tegu na ci mucc gi nga lal,
Lke 2 31 xeet yépp seede ko.
Lke 2 32 Muy leer gi leeral xeet yi, di ndamu Israyil say gaay."
Lke 2 33 Waajuri Yeesu yi waaru ci li ñu doon wax ci xale bi.
Lke 2 34 Noonu Simeyon ñaanal leen, ba noppi ne Maryaama: "Xale bii Yàlla ko
yónni, ngir ñu bare ci Israyil daanu te yékkatiku. Def na ko it muy firnde ju ñuy weddi,
Lke 2 35 ba naqar dina xar sa xol ni jaasi. Noonu xalaati ñu bare feeñ."
Lke 2 36 Amoon na it ca Yerusaleem yonent bu ñuy wax Aana. Doomu Fanuwel mi
askanoo ci Aser la woon, te Aana maggatoon na lool. Bi mu séyee, dëkk na juróom-ñaari at ak
jëkkëram.
Lke 2 37 Jëkkër ja gañu, te séyaatul. Léegi amoon na juróom-ñett-fukki at ak
ñeent. Mi ngi dëkke woon a jaamu Yàlla guddi ak bëccëg ca kër Yàlla ga, di ñaan ak di woor.
Lke 2 38 Aana yem ca waxi Simeyon ya, daldi gërëm Yàlla tey yégal mbiri liir
ba ñépp ñi doon séentu jamono, ji Yàlla war a jot Yerusaleem.
Lke 2 39 Bi waajuri Yeesu yi matalee seen warugar ci lépp lu yoonu Boroom bi
santaane woon, ñu dellu seen dëkku Nasaret ca diiwaanu Galile.
Lke 2 40 Xale baa nga doon magg, di dëgër, mu fees ak xel te yiwu Yàlla ànd ak
moom.
Lke 2 41 At mu jot nag waajuri Yeesu yi daan nañu dem Yerusaleem, ngir manggal i
bésu Jéggi ba.
Lke 2 42 Noonu bi Yeesu amee fukki at ak ñaar, ñu dem manggal ga, ni ñu ko daan
defe nakajekk.
Lke 2 43 Bi manggal ga tasee, ñu dëpp ñibbi, waaye xale ba Yeesu des Yerusaleem,
te ay waajuram yéguñu ko.
Lke 2 44 Ñu xalaat ne, Yeesu dafa àndoon ak ñeneen, ñi ñu bokkaloonyoon. Bi
ñu doxee bésu lëmm, ñu tàmali di ko seet ci seen bokk yi ak seen xame yi.
Lke 2 45 Bi ñu ko gisul nag, ñu daldi dellu Yerusaleem, seeti ko.
Lke 2 46 Ca gannaaw èllëg sa ñu fekk ko ca kër Yàlla ga, mu toog ci
jàngalekati Yawut yi, di déglu ak di laaj te.
Lke 2 47 Népp ñi dégg li mu wax yéemu ci xel, mi mu àndal, ak ni mu doon
tontoo.
Lke 2 48 Naka la ko waajuram yi gis, ñu daldi waaru. Yaayam ne ko: "Sama doom,
lu tax nga def nu lii? Man ak sa baay nu ngi la doon seet, jaaxle lool."
Lke 2 49 Mu ne leen: "Lu tax ngeen may seet? Xanaa xamuleen ne, damaa war a
nekk ci sama kër Baay?"
Lke 2 50 Waaye xamuñu li kàddoom yi doon tekki.
Lke 2 51 Noonu Yeesu daldi ànd ak ñoom, dellu Nasaret te déggal ay waajuram.
Fekk yaayam moom takk mbi r yooyu yépp ci xolam.
Lke 2 52 Yeesoo ngi doon magg ci jëmm, tey yokku ci xam-xam te neex Yàlla ak
nit ñi.
Lke 3 1 Fukkeelu at ak juróom ci nguuru Tibeer Sesaar, fekk Poñsë Pilaat
yiliif diiwaanu Yude, Erodd yiliif diiwaanu Galile, Filib magam yiliif diiwaanu Iture ak bu
Tarakonit, te Lisañas yiliif Abilen.
Lke 3 2 Te it Anas ak Kayif nekkoon saraxalekat yu mag ya. Ca jamono jooja la
kàddug Yàlla wàcc ci Yaxya, doomu Sakariya, ca màndiŋ ma.
Lke 3 3 Yaxya daldi dugg àll, bi wër dexu Yurdan gépp, di waaree nii:
"Tuubleen seeni bàkkaar, ba noppi ma sóob leen ci ndox, ngir Yàlla baal leen seeni bàkkaar."
Lke 3 4 Loolu lañu bind ci téereb waxi yonent Yàlla Esayi naan: "Am na baat
buy xaacu ca màndiŋ ma ne: "Xàll-leen yoonu Boroom bi, jubal-leen fi muy jaar.
Lke 3 5 Nañu sèkk xur yi, maasale tund yi ak jànj yi. Yoon yi dëng ñu jubbanti
leen, yi ñagas ñu rataxal leen.
Lke 3 6 Bu ko defee bépp mbi ndeef di na gismucc gi Yàlla tëral.""

The Holy Bible in Wolof NT

Lke 3 7 Mbooloo ma daan ñew ngir mu sóob leen ci ndox, Yaxya daan na leen wax naan: "Yéen ñi fees ak danjar mel ni ay co! Ku leen artu ngeen daw merum Yàlla mi nar a wàcc?"

Lke 3 8 Jéfeleen nag ni ñu tuub seeni bàkkaar, te bañ a nax seen bopp naan: "Nun daal doomi Ibraayma lanu," ndaxte maa ngi leen koy wax, Yàlla man na defal Ibraayma ay doom ci doj yii.

Lke 3 9 Sémmiñ wi tiim na reeni garab yi. Garab nag gu meññul doom yu baax, dees na ko gor, sànni ko ci safara si."

Lke 3 10 Mbooloo ma laaj ko ne: "Lan lanu war a def nag?"

Lke 3 11 Mu ne leen: "Ku am ñaari mbubb, nga jox menn mi ki amul. Ku am ñam itam, nga bopp ko ak ki amul."

Lke 3 12 Ay juutikat itam ñew ca Yaxya, ngir mu sóob leen ci ndox; ñu ne ko: "Killifa gi, lu nu war a def?"

Lke 3 13 Mu tontu leen ne: "Laajleen rekk lu jaadu."

Lke 3 14 Ay xarekat laaj nañu ko ne: "Li jëm ci nun nag?" Mu ne leen: "Buleen néewal doole kenn, jël xalisam ci kaw ay tèkku mbaa ci seede lu dul dëgg. Waaye doylolleen li ñu leen di fey."

Lke 3 15 Mbooloo maa ngay xaar, di séentook a laaj ci seen xel, ndax Yaxya mooy Almasi bi.

Lke 3 16 Noonu Yaxya tontu leen ñoom ñépp ne: "Man maa ngi leen di sóob ci ndox. Waaye ki ma épp kàttan dina ñew te yeyoowumaa tekki ay dàllam. Kooku dina leen sóob ci Xel mu Sell mi ak safara."

Lke 3 17 Layoom mu ngi ci loxoom, ngir jéri dàgga ja, ba mu set; pepp ma dina ko def ca sàqam, waaye xatax ba dina ko lakk ci safara su dul fey mukk."

Lke 3 18 Noonu Yaxya teg ca yeneen dénkaane yu bare, di yégal nit ña xebaar bu baax ba.

Lke 3 19 Waaye Yaxya yedd na Erodd boroom diiwaanu Galile, ndaxte dafa takkoon Erojadd, jabaru magam, te it boole woon na ci yeneen ñaawteef,

Lke 3 20 ba faf tēj Yaxya kaso.

Lke 3 21 Noonu Yaxya sóob mbooloo mépp ci ndox, sóobaale it Yeesu. Bi Yeesu di ñaan nag, asamaan daldi ubbi ku.

Lke 3 22 Noonu Xel mu Sell mi daldi wàcc ci moom, yor jëmmu pitax, te baat bu jóge asamaan jib ne: "Yaa di sama Doom, ji ma bëgg; ci yaw laa ame bannex."

Lke 3 23 Bi Yeesu di tàmbari liggeeyam, amoon na lu war a tollu ci fanweeri at, di doomu Yuusufa ci bēti nit ñi. Te Yuusufa mooy doomu Eli,

Lke 3 24 miy doomu Matat. Matat, Lewi mooy baayam; Lewi, Melki; Melki, Yanayi; Yanayi, Yuusufa;

Lke 3 25 Yuusufa, Matacas; Amos; Naxum; Esli; Nagayi.

Lke 3 26 Nagayi, Maat; Matacas; Semeyin; Yoseg; Yoda.

Lke 3 27 Yoda, Yowan mooy baayam; Yowan, Resa; Resa, Sorobabel. Kooku Salacel a ko jur; Salacel, Neri;

Lke 3 28 Neri, Melki; Adi; Kosam; Elmadam; Er.

Lke 3 29 Er, Yeesu; Eliyeser; Yorim; Matat; Lewi;

Lke 3 30 Simeyon; Yuda; Yuusufa; Yonam; Eliyakim.

Lke 3 31 Eliyakim, Meleya; Meleya, Mena; Mena, Matata; Matata, Natan; Natan, Daawuda.

Lke 3 32 Daawuda mooy doomu Yese; Yese, Obedd; Bowas; Salmon; Naason.

Lke 3 33 Naason; Ami nadab; Ami nadab, Admi n; Arni; Esrom; Fares; Yuda;

Lke 3 34 Yanqóoba; Isaaxa; Ibraayma; Teraa; Naxor;

Lke 3 35 Serug; Ragaw; Faleg; Eber; Sala.

Lke 3 36 Sala, Kaynam mooy baayam; Kaynam, Arpagsàdd; Arpagsàdd, Sem; Sem, Nóoyin; Nóoyin, Lemeg;

Lke 3 37 Lemeg, Matusala; Enog, Yaredd; Maleleel; Kaynan;

Lke 3 38 Enos; Set; Set doomu Aadama; Aadama doomu Yàlla.

Lke 4 1 Noonu Yeesu fees ak Xel mu Sell mi, jóge dexe Yurda.

Lke 4 2 Xelum Yàlla mi yóbbu ko ca mandin ma, mu nekk fa ñeent-fukki fan, jànkoonte ak fiiri Seytaane. Lekkul woon dara ci fan mooya, te gannaaw gi mu xiif.

Lke 4 3 Noonu Seytaane ne ko: "Boo dee Doom Yàlla, santal doj wii mu nekk mburu."

Lke 4 4 Yeesu tontu ko ne: "Mbind mi nee na: "Nit du dunde mburu rekk.""

Lke 4 5 Seytaane yóbbu na ko fu kawe. Ci xef-ak-xippi mu won ko réewi àddina sépp,

Lke 4 6 ne ko: "Dinaa la jox bépp sañ-sañu nguur yii ak seen ndam ndaxte jébbal nañu ma ko, te ku ma soob laa koy jox."

Lke 4 7 Kon boo ma mǎggalee, dinga moom lépp."

Lke 4 8 Yeesu tontu ko ne: "Mbind mi nee na: "Nanga mǎggal Yàlla sa Boroom te jaamu ko moom rekk.""

Lke 4 9 Seytaane yóbbu na ko Yerusalem, teg ko ca njobbaxtal u kër Yàlla ga ne ko: "Boo dee Doom Yàlla, tébal jëm ci suuf,

Lke 4 10 ndaxte Mbind mi nee na: "Dina jox ay malaakaam ndigal ci sa mbir, ñu sàmm la,

Lke 4 11 dinañu la leewu ci seeni loxo, ngir nga bañ a fakkastalu ciw doj. ""

The Holy Bible in Wolof NT

Lke 4 12 Yeesu tontu ko ne: "Bind nañu ne: "Bul diinaj Yàlla, sa Boroom.""
 Lke 4 13 Bi mu ko lalalee fiiram yi mu am yépp, Seytaane daldi sore Yeesu, di
 xaar yeneen jamono.
 Lke 4 14 Yeesu dellu diiwaanu Galile, fees ak dooley Xelum Yàlla, te turam
 siiw ca diiwaan booba bépp.
 Lke 4 15 Muy jàngale ca seeni jàngu, te ñépp di ko tagg.
 Lke 4 16 Yeesu dem Nasaret fa mu yaroo, te ca bésu noflaay ba, mu dugg ca
 jàngu ba, ni mu ko daan defe. Noonu mu taxaw ngir jàngal mbooloo mi.
 Lke 4 17 Ñu jox ko téereb yonent Yàlla Esayi. Bi mu ko ubbee, mu gis bérab, ba
 ñu bind aaya yii:
 Lke 4 18 "Xelum Boroom baa ngi ci man, ndaxte moo ma tànn, ngir ma yégal néew
 doole yi xebaar bu baax bi. Dafa maa yónni, ngir ma yégal jaam ñi ne, dinañu leen goreel, yégal
 gumba yi ne, dinañu gis, te jot ñi ñu noot,
 Lke 4 19 tey yégle atum yi w, mi jóge ci Boroom bi."
 Lke 4 20 Bi mu jàngee aaya yooyu ba noppi, mu ub téere bi, delloo ko ki koy
 denc, toog. Ñépp ña nekkoon ca jàngu ba dékk koy bët.
 Lke 4 21 Noonu mu daldi ne: "Tey jii, loolu Mbind mi wax mat na, bi ngeen koy
 déglu."
 Lke 4 22 Ñépp di seede lu rafet ci Yeesu, di waaru ci wax ju neex, ji mu doon
 yégle, ñu naan: "Ndax kii du doomu Yuusufa?"
 Lke 4 23 Mu daldi leen ne: "Xam naa ne dingeen ma ne: "Fajkat bi, fajal sa
 bopp. Yég nanu li xew Kapernawum, defal lu ni mel fii ci réew mi nga dékk.""
 Lke 4 24 Mu tegaat ca ne: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, ab yonent kenn du ko
 teral ca réewam.
 Lke 4 25 Ci dëgg maa ngi leen koy wax, ca jamonoy Iliyas, bi mu tawul lu mat
 ñetti at ak genn-wall, te xiif bu metti am ca réew mépp, amoon na ca Israyil jigéen yu bare yu
 seen jëkkër faatu.
 Lke 4 26 Moona Yàlla yónniwul Iliyas ci kenn ci ñoom, waaye mu yebal ko ci
 jigéen ju jëkkëram faatu, ju dékk Sarebta, ca wetu Sidon.
 Lke 4 27 Te it amoon na ca Israyil, ca jamonoy yonent Yàlla Alisa, ay nit ñu
 bare ñu gaana. Waaye fajul ci kenn ku dul Naaman, mi dékkoon réewu Siri."
 Lke 4 28 Bi ñu dégge wax yooya, ñépp ña nekkoon ca jàngu ba daldi fees ak
 mer.
 Lke 4 29 Noonu ñu jóg, génne ko dékk ba, yóbbu ko ca mbartalum tund, wa ñu
 sanc seen dékk, ngir bëmëx ko ci suuf.
 Lke 4 30 Waaye moom mu jaar ci seen biir, dem yoonam.
 Lke 4 31 Gannaaw loolu Yeesu dem Kapernawum, ab dékk ca diiwaanu Galile.
 Lke 4 32 Mu jàngal leen ca bésu noflaay ba, ñu waaru ca njàngaleem, ndaxte
 dafa wax ak sañ-sañ.
 Lke 4 33 Noonu am na ci jàngu bi nit ku rab jàpp. Mu daldi xaacu ne:
 Lke 4 34 "Moo! Yaw Yeesum Nasaret, loo nuy fexeel? Ndax dangaa ñew ngir alag
 nu? Xam naa la, yaa di Aji Sell ji jóge ci Yàlla!"
 Lke 4 35 Waaye Yeesu gëdd ko naan: "Noppil te gén ci moom!" Noonu rab wi
 daaneel nit ki ci suuf ci kanamu ñépp, daldi gén ci moom te gañu ko.
 Lke 4 36 Bi loolu amee ñépp waaru, ñuy waxante ci seen biir naan: "Céy jii
 wax! Ci sañ-sañ ak doole lay sant rab yi, ñu daldi génn."
 Lke 4 37 Noonu turam siiw ca diiwaan bépp.
 Lke 4 38 Bi mu jógee ci jàngu bi, Yeesu dafa dem kër Simon. Gorob Simon bu
 jigéen dafa feebar, ba yaram wi tàng lool. Ñu naan Yeesu, mu dimbali leen ci.
 Lke 4 39 Mu randusi, tiim ko, gëdd tàngoor wi, mu dem. Noonu tàngoor wi wàcc,
 soxna si jóg ca saa sa, di leen topptoo.
 Lke 4 40 Bi jant sowee, ñu indil Yeesu ñi wopp ñépp ak ay jàngoro yu wuute.
 Kenn ku nekk mu teg la loxo, wéral la.
 Lke 4 41 Te it ay rab di gén ci nit ña te di yuuxu naan: "Yaay Doomu Yàlla!"
 Noonu mu gëdd leen, te mayu leen, ñu wax dara, ndaxte xam nañu ne, mooy Almasi bi.
 Lke 4 42 Ca njël gu jëkk Yeesu gén, dem ca bérab bu wéet. Mbooloo ma di ko
 seet. Bi ñu ko gisee, ñu koy wut a téye, ngir bañ mu dem.
 Lke 4 43 Waaye mu ne leen: "Damaa war a dem ci yeneen dékk yi, ngir yégle
 xebaar bu baax bi ci nguuru Yàlla, ndaxte looloo tax ñu yónni ma."
 Lke 4 44 Noonu mu dem di waare ca jàngu ya ca réewu Yawut ya.
 Lke 5 1 Benn bés Yeesu taxaw ca tefesu dexu Senesaret. Mbooloo ma wër ko, di
 buuxante ngir déglu kaddug Yàlla.
 Lke 5 2 Noonu mu gis ñaari gaal yu teer ca tefes ga, nappkat ya ca wacce, di
 raxas seeni mbaal.
 Lke 5 3 Mu dugg ci genn gaal, fekk muy gu Simon, mu ne ko, mu joow ba sore
 tuuti. Noonu Yeesu toog ca gaal ga, di jàngal mbooloo ma.
 Lke 5 4 Bi mu jàngalee ba noppi, mu ne Simon: "Joowal gaal gi, ba fa ndox ma
 gën a xóote, ngeen sànni fa seeni mbaal ngir napp."
 Lke 5 5 Simon tontu ko ne: "Kilifa gi, coono lanu fanaane biig te jàppunu
 dara. Waaye nag dinaa ko sànni ci sa ndigal."
 Lke 5 6 Naka lañu sànni mbaal yi, jàpp jën yu bare, ba mbaal yay tàmbalee
 xëtt.

The Holy Bible in Wol of NT

Lke 5 7 Noonu ñu daldi liyaar seen àndandoo, yi nekk ca geneen gaal ga, ngir ñu ñew dimbali leen. Noonu agsi, ñu feesal ñaari gaal yi, ba ñuy bëgg a suux.

Lke 5 8 Naka la Simon Piyeer gis loolu, daldi sukk ci kanamu Yeesu ne ko: "Sore ma Boroom bi, ndaxte nitu bàkkaar laa!"

Lke 5 9 Wax na loolu nag, ndax jën yu bare ya ñu mbaaloon daf koo jaaxal, moom ak ña mu àndaloon

Lke 5 10 ak ña mu bokkaloona liggéey ba, maanaam ñaari doomi Sebede yi di Saag ak Yowaana. Yeesu ne Simon: "Bul ragal dara; gannaawsi tey, ay nit ngay mbaal jème ci man."

Lke 5 11 Noonu ñu teer ca tefes ga, bàyyi lépp, di topp ci moom.

Lke 5 12 Ni Yeesu nekke woon ci ab dekk, am fa ku gaana ba daj. Bi mu gisee Yeesu, mu daldi depp jëwam ci suuf, ñaan ko: "Sang bi, soo ko bëggee, man nga maa wéral."

Lke 5 13 Yeesu tàllal loxoom, laal ko naan: "Bëgg naa ko, wéral." Ca saa sa ngaanaam daldi deñ.

Lke 5 14 Yeesu sant ko ne: "Bu ko wax kenn, waaye demal won sa bopp saraxalekat bi, te nga jébbal Yàlla sarax si yoonu Musaa santaane, ngir ñu xam ne wér nga, te mu nekk seede ci ñoom."

Lke 5 15 Noonu turu Yeesu di gën a siiw. Mbooloo mu bare di ñew ci moom, ngir déglu ko te mu faj seeni jàngoro.

Lke 5 16 Waaye Yeesu moom di beddeeku ci bérab yu wéet ya, di ñaan.

Lke 5 17 Am na bés Yeesu doon jàngale. Amoon na ca mbooloo, ma teewoon, ñu bokkoon ca Farisen ya ak ay xutbakat yu jóge ca dekk yépp, ya ca Galile ak ya ca Yude ak Yerusalem. Yeesu àndoon na ak dooley Boroom bi, ba muy faj ay jarag.

Lke 5 18 Noonu ay nit ñew, jàppoo basan, ga ñu tëral nit ku yaram wépp làggi. Ñu di ko wut a dugal ca kër ga, ngir indi ko ca Yeesu.

Lke 5 19 Waaye gisuñu fu ñu koy awale ndax mbooloo ma. Ñu daldi yéeg ca kaw kër ga nag, xeddi tiwiil ya, yoor waa ja ak basan ga, wacce ko ca kanamu Yeesu ca biir mbooloo ma.

Lke 5 20 Bi Yeesu gisee seen ngëm, mu ne làggi ba: "Sama waay, baal nañu la say bàkkaar."

Lke 5 21 Xutbakat yi ak Farisen yi di werante ci seen xel naan: "Kii mooy kan bay sosai Yàlla? Ana ku man a baale bàkkaar yi, ku dul Yàlla don?"

Lke 5 22 Waaye Yeesu xam seen xalaat, tontu leen ne: "Lu tax ngeen di werante ci seen xel?"

Lke 5 23 Ma wax ne: "Baal nañu la say bàkkaar," walla ma ne: "Jógal te dox," lan moo ci gën a yomb?

Lke 5 24 Waaye xamleen ne, Doomu nit ki am na ci àddina sañ-sañu baale bàkkaar yi." Ci kaw loolu Yeesu ne ku làggi ba: "Maa ngi la koy sant, jógal, jël sa basan te nga ñibbi."

Lke 5 25 Nit ka jóge ca saa sa ci kanamu ñépp, jël basan, ga ñu ko tëraloon, ñibbi tey manggal Yàlla.

Lke 5 26 Mbooloo mépp waaru, di manggal Yàlla. Ñu ragal tey wax naan: "Gis nanu tey ay mbir yu épp xel."

Lke 5 27 Gannaaw loolu Yeesu gén, gis ab juutikat bu tudd Lewi, mu toog ca juuti ba. Mu ne ko: "Kaay topp ci man."

Lke 5 28 Lewi jóge, bàyyi lépp, daldi ko topp.

Lke 5 29 Noonu Lewi togglu ay ñam yu bare ci kër am, ngir teral Yeesu. Juutikat yu bare ak yeneen gan ñu nga fa woon, di lekkandoo ak ñoom.

Lke 5 30 Farisen yi ak seeni xutbakat di xultu taalibey Yeesu yi ne leen: "Lu tax ngeen di lekkandoo ak di naanandoo ak ay juutikat ak ay boroom bàkkaar?"

Lke 5 31 Yeesu tontu leen ne: "Ni wér soxlawuñu fajkat, ni wéradi ñoo ko soxla."

Lke 5 32 Ñewuma ngir woo ñi jub, waaye ngir woo bàkkaarkat yi, ñu tuub seeni bàkkaar."

Lke 5 33 Noonu ñu ne Yeesu: "Taalibey Yaxya yi ak yu Farisen yi dinañu faral di woor ak di ñaan ci Yàlla, waaye say taalibe ñu ngiy lekk ak di naan."

Lke 5 34 Yeesu ne leen: "Ndax man ngeen a woorloo gan, yi ñew cig céet, li feek boroom céet gaa ngi ànd ak ñoom?"

Lke 5 35 Waaye bés yaa ngi ñew, yu ñuy jële boroom céet gi ci seen biir. Bés yooyu nag, dinañu woor."

Lke 5 36 Te it Yeesu wax leen léeb wii: "Kenn du jël mbubb mu bees, xotti ci sekkit, daaxe ko mbubb mu manggal. Lu ko moy, dina xotti mbubb mu bees mi, te sekkit, wi mu ci jële, du ànd ak mbubb mu manggal mi."

Lke 5 37 Te kenn du def biiñ bu bees ci mbuusi der yu manggal. Lu ko moy, biiñ bu bees bi day toj mbuus yi, biiñ bi tuuru, mbuus yi yàqu.

Lke 5 38 Waaye dañoo war a def biiñ bu bees ci mbuus yu bees.

Lke 5 39 Ku naan biiñ bu manggal du bëgg bu bees bi, ndax day wax ne: "Bu manggal bi baax na.""

Lke 6 1 Amoon na benn bésu noflaay Yeesu di dem, jaar ci ay tool yu ñor. Taalibeem ya di fàq ay cëgg, di leen boxom ci seeni loxo tey lekk.

Lke 6 2 Am ay Farisen yu ne: "Lu tax ngeen di def lu jaaduwal ci bésu noflaay bi?"

Lke 6 3 Yeesu tontu leen ne: "Ndax jànguleen la Daawuda defoon, ba mu xiifée,

moom ak ña mu àndaloon?
 Lke 6 4 Xanaa yéguleen, ni mu dugge woon ca kër Yàlla ga, jël mburu, ya ñu jébbal Yàlla, lekk ca, jox ca ña mu àndaloon? Fekk jaaduwul kenn lekk ko, ku dul saraxalekat."
 Lke 6 5 Yeesu dellu ne leen: "Doomu nit ki mooy boroom bésu noflaay bi."
 Lke 6 6 Beneen bésu noflaay, Yeesu dugg ci jàngu bi, di fa jàngale. Amoon na fa nit ku loxol ndeyjooram làggi.
 Lke 6 7 Xutbakat yi ak Farisen yi ñu ngi ko doon xool, ba xam dina ko faj ci bésu noflaay bi, ngir ñu am lu ñu ko tuumaale.
 Lke 6 8 Waaye Yeesu xam seen xalaat, daldi ne ku loxoom làggi: "Jógal taxaw ci kanamu ñépp." Nit ka daldi jóg taxaw.
 Lke 6 9 Yeesu ne leen: "Ma laaj leen, lan moo jaadu, nu def ko bésu noflaay bi, lu baax mbaa lu bon; nu musal nit mbaa nu lor nit?"
 Lke 6 10 Ci kaw loolu mu xool leen ñoom ñépp, ba noppi ne nit ka: "Tàllalal sa loxo." Mu tàllal ko, loxoom daldi wér penj.
 Lke 6 11 Waaye nit ña mer ba fees, di rabat pexe yu jëm ca Yeesu.
 Lke 6 12 Ca bés yooya Yeesu yéeg ca tund wa ngir ñaan, mu fanaan fa, di ñaan ci Yàlla.
 Lke 6 13 Bi bët setee, Yeesu woo taalibeem yi, tànn ci fukk ak ñaar, tudde leen ay ndawam:
 Lke 6 14 Simon, mi Yeesu tudde Piyeer, ak Andare, mi bokk ak Piyeer ndey ak baay; Saag ak Yowaana, Filib ak Bartelemi,
 Lke 6 15 Macé ak Tomaa, Saag doomu Alfe, ak Simon mi bokk ci mbooloo, ma ñu tudde Ñi farlu ci moom seen réew;
 Lke 6 16 Yudaa doomu Saag, ak Yudaa Iskariyo, mi mujj a wor.
 Lke 6 17 Yeesu ànd ak ndaw ya, wàcc tund ya, daldi taxaw ca joor ga, fa mbooloom taalibe mu takku nekkoon. Amoon na fa it ay nit ñu bare ñu jóge ca réewu Yawut ya mépp ak ca dëkku Yerusalem ak dëkk yi nekk ca wetu géeg ga, maanaam Tir ak Sidon.
 Lke 6 18 Dañoo ñew ngir déglu ko, te it ngir mu faj leen. Ñi rab jàpp it faju nañu.
 Lke 6 19 Ñépp a ngi ko doon wut a laal ndax doole jiy jóge ci moom, di faj ñépp.
 Lke 6 20 Yeesu xool ay taalibeem ne leen: "Yéen ñi sèsul lu dul ci Yàlla, barkeel ngeen, ndaxte nguuru Yàlla, yéena ko yellóo.
 Lke 6 21 Yéen ñi xiif léegi, barkeel ngeen, ndax dingeen regg. Yéen ñi y naqarlu léegi, barkeel ngeen, ndax dingeen ree.
 Lke 6 22 Barkeel ngeen, bu leen nit ñi bañee, di leen dàq ak a saaga, di sib seen tur ngir Doomu nit ki.
 Lke 6 23 Bu boobaa bégleen te bannexu, ndax seen yool dina réy ci laaxira. Ndaxte noonu la maami seeni bañ daan fitnaale yonent yi.
 Lke 6 24 Waaye nag yéen boroom alal yi, torox ngeen, ndaxte jot ngeen ba noppi seen bannex.
 Lke 6 25 Yéen ñi y lekk ba suur léegi, torox ngeen, ndax èllég dingeen xiif. Yéen ñi y ree léegi, torox ngeen, ndax dingeen am aw naqar, ba jooy xàcc.
 Lke 6 26 Torox ngeen bu leen ñépp dee waxal lu baax, ndaxte noonu la seeni maam daan jéfe ak ña doon mbubboo yonent.
 Lke 6 27 "Waaye maa ngi leen koy wax, yéen ñi may déglu, soppelen seeni bañaale tey defal lu baax ñi leen bañ.
 Lke 6 28 Yéeneleen lu baax ñi leen di móolu, te ñaanal ñi leen di sonal.
 Lke 6 29 Ku la talaata cib lex, jox ko ba ca des. Kuy nangu sa mbubb mu mag, bul téye sa turki.
 Lke 6 30 Képp ku la ñaan, may ko, te ku nangu say yëf, bu ko ko laaj.
 Lke 6 31 Defal-leen nit ñi li ngeen bëgg, ñu defal leen ko.
 Lke 6 32 "Su ngeen soppée ñi leen sopp, ban ngërëm ngeen ciy am? Ndaxte bàkkaarkat yi sax sopp nañu ñi leen sopp.
 Lke 6 33 Te bu ngeen defalee lu baax ñi leen koy defal, ban ngërëm ngeen ciy am? Bàkkaarkat yi it dañuy def noonu.
 Lke 6 34 Te bu ngeen dee leble te yaakaar ci ndelloo, ban ngërëm ngeen ciy am? Bàkkaarkat yi it dañuy lebal seeni moroom, ngir ñu delloo leen ko.
 Lke 6 35 Waaye soppelen seeni noon, di leen defal lu baax, tey leble, bañ a yaakaar ñu delloo leen ko. Noonu seen yool dina mag te dingeen wone ne, yéenay doomi Aji Kawe ji, ndaxte Yàlla day wone mbaaxam ci ñu goreedi ñi ak ñu soxor ñi.
 Lke 6 36 Nangeen am yërmande, ni seen Baay ame yërmande.
 Lke 6 37 "Buleen àtte seeni moroom ak ñaaw njort, te deesu leen àtte. Buleen daan kenn, te deesu leen daan. Baal-leen ñi ci des, te dinañu leen baal.
 Lke 6 38 Mayeleen te dinañu leen may. Dinañu leen èmbal natt bu baax bu ñu rokkas te yengal ko, mu fees bay tuuru. Ndaxte dees na leen nattal ak natt, bi ngeen di nattale."
 Lke 6 39 Noonu Yeesu wax na leen beneen léeb ne leen: "Ndax gumba man na wommat moroomam? Mbaa duñu daanu ñoom ñaar ci kàmb?
 Lke 6 40 Taalibe gënul kilifaam, waaye taalibe bu jàng ba wàcc, dina yem ak kilifaam demin.
 Lke 6 41 "Lu tax ngay xool ñax gi ci sa bët mbokk, te gisuloo gànj gi ci sa

bët yaw?

- Lke 6 42 Nan nga man a waxe sa mbokk: "Sama xarit, may ma, ma dindil la ñax gi ci sa bët," yaw mi gisul gànj gi nekk ci sa bët? Naaféq! Jëkkal a dindi gànj gi ci sa bët, te noonu dinga man a gis bu leer, ngir dindi ñax gi ci sa bët mbokk.
- Lke 6 43 "Garab gu baax du meññ doom yu bon, te garab gu bon du meññ doom yu baax.
- Lke 6 44 Ndaxte garab, meññeefam lañu koy xàmme. Deesul witte figg ci dédd, walla réseñ ci xaaxaam.
- Lke 6 45 Noonu nit ku baax, lu baax lay wax, ndax loolu la denc ci xolam, te nit ku bon, lu bon lay wax, ndaxte denc na lu bon ci xolam. Ndaxte gémmin, la fees xolam lay wax.
- Lke 6 46 "Lu tax ngeen may wooye "Boroom bi, Boroom bi," te dungeen def li may wax?
- Lke 6 47 Képp ku ñew ci man, di dégg samay wax te di ko jëfe, ma won leen nu muy mel.
- Lke 6 48 Dafa mel ni nit kuy tabax kër, mu gas fu xóot, jot doj wu réy, samp fa kër ga. Bi mbënn ma ñewee, wal ma dafa dal ca kër ga te yenguwul, ndaxte nit ka dafa tabax kër ga tabax bu dègër.
- Lke 6 49 Waaye képp ku dégg samay wax te jëfewuloo ko, dinga mel ni nit ku tabax kër am ci suuf, bañ koo defal fondamaa. Bi wal ma dalee ca kër googa, dafa mabb ca saa sa, lépp yaqu yaxeet."
- Lke 7 1 Bi Yeesu waxee la mu naroon a wax lépp ca kanamu mbooloo ma, mu daldi dem Kapernawum.
- Lke 7 2 Amoon na fa njiitu xare. Njiit la nag, surgaam bu mu bëggoon lool dafa feebaroon, bay bëgg a dee.
- Lke 7 3 Bi mu déggee mbiri Yeesu, mu yónni ca moom ay Yawut, di magi dëkk ba, ngir ñaan ko, mu ñew faj surga ba.
- Lke 7 4 Bi magi dëkk ba agsee ca Yeesu, ñu sàkku ci moom ndimbal, ñaan ko: "Ki nu yónni ci yaw de, yellow na ndimbal,
- Lke 7 5 ndaxte sopp na sunu xeet te moo nu tabaxal sax sunu jàngu."
- Lke 7 6 Noonu Yeesu daldi ànd ak ñoom. Waaye bi ñuy bëgg a agsi ca kër ga, njiit la yebal ay xaritam ngir ñu wax Yeesu ne: "Sang bi, bul sonal sa bopp, ndaxte yeyoowuma nga dugg sama kër.
- Lke 7 7 Looloo tax it ma xalaat ne, awma darajay gatandu la. Waxal genn kàddu rekk, te sama surga dina wër.
- Lke 7 8 Ndaxte man itam maa ngi nekk ci ndigal, te ame naa ay xarekat ci sama ndigal. Su ma nee kii: "Demal," mu dem. Mbaa ma ne keneen ki: "Nëwal," mu ñew. Te su ma nee sama jaam: "Defal lii," mu def ko."
- Lke 7 9 Bi ko Yeesu déggee, mu waaru. Noonu mu walbatiku ca mbooloo, ma topp ci moom, ne leen: "Maa ngi leen koy wax, ci bànni Israyil sax, musuma cee gis ku gème nii."
- Lke 7 10 Noonu ndaw ya daldi dellu ca kër ga. Bi ñu agsee, ñu gis ne surga ba wër na.
- Lke 7 11 Yàggul dara Yeesu dem ci dëkk bu ñuy wax Nayin. Taalibeem yi ak mbooloo mu bare ànd ak moom.
- Lke 7 12 Bi muy agsi ca buntu dëkk ba, fekk ñuy rob néew boo xam ne kenn rekk la woon ci ndeyam, ji jëkkëram faatu woon. Te mbooloo mu bare ca dëkk ba di gunge soxna sa.
- Lke 7 13 Bi ko Boroom ba gisee, mu daldi koy yèrëm ne ko: "Bul jooyati."
- Lke 7 14 Mu jegeñsi, laal jaat ga, ñi ko jàppoo taxaw. Mu ne: "Waxambaane wi, jógal, ndigal la."
- Lke 7 15 Noonu nit ka dee woon jóg toog, tàmbalee wax. Yeesu dello ko yaay ja.
- Lke 7 16 Népp tiit, bay manggal Yàlla, di wax naan: "Yonent bu mag feeñ na ci sunu biir! Yàlla wallusi na mbooloom!"
- Lke 7 17 La ñu wax ci mbiri Yeesu daldi siiw ca réewu Yawut ya ak la ko wër yépp.
- Lke 7 18 Taalibey Yaxya ya nettali mbir yooyu yépp seen kilifa. Noonu Yaxya woo ñaar ci ay taalibeem,
- Lke 7 19 yónni leen ci Boroom bi, ngir laaj ko: "Ndax yaw yaa di Ki war a ñew, walla danoo war a xaar keneen?"
- Lke 7 20 Bi taalibe ya agsee ca Yeesu, ñu ne ko: "Yaxya moo nu yebal, nu laaj ndax yaa di Ki waroon a ñew, walla danuy xaar keneen?"
- Lke 7 21 Ca waxtu woowa Yeesu wéral nit ñu bare ci seeni feebar ak ci seeni metit, di dàq ay rab tey gisloo ay gumba.
- Lke 7 22 Noonu mu tontu ndaw ya ne leen: "Demleen nettali Yaxya li ngeen gis te dégg ko. Gumba yaa ngi gis, lafañ yiy dox, gaana yi wër, tèx yiy dégg, ñi dee di dekki, te ñi woyoflu ñu ngi dégg xebaar bu baax bi."
- Lke 7 23 Yaw mi sa ngëm yolomul ndax man, barkeel nga."
- Lke 7 24 Bi ndawi Yaxya yi demee, Yeesu daldi wax ak mbooloo ma ci mbirum Yaxya ne leen: "Lu ngeen seeti woon ca mandin ma? Xanaa barax buy jaayu ci ngelaw li?"
- Lke 7 25 Kon lu ngeen seeti woon nag? Nit ku sol yére yu rafet? Waaye ñiy soloo noonu, tey dund dund gu neex ñu ngi dëkk ci keri buur.
- Lke 7 26 Kon lu ngeen seeti woon? Yonent? Waaw, wax naa leen ne, èpp na

yonent.

Lke 7 27 Yaxya male moo di ki ñu waxoon ci Mbind mi naan: "Maa ngi yónni sama ndaw, mu jiitu la, te xállal la yoon ci sa kanam."

Lke 7 28 Maa ngi leen koy wax, ci li jigéen jur, ku sut Yaxya musul a feeñ. Waaye ba tey ki gën a ndaw ci nguuru Yàlla moo ko sut."

Lke 7 29 Nit ñépp ñi doon déglu Yeesu, ba ci juutikat yi sax, dëggal nañu ne Yàlla ku jub la, ndaxte nangu nañu Yaxya sóob leen ci ndox.

Lke 7 30 Waaye Farisen ya ak xutbakat ya dañoo bañ, mu sóob leen ci ndox, di wone noonu ne, gantu nañu li leen Yàlla bëggaloon.

Lke 7 31 Yeesu tegaat ca ne: "Kon lan laa man a mengaleel niti jamono jii? Lan lañuy ni rool?"

Lke 7 32 Ñu ngi ni rook xale yu toog ca pénc ma tey woowante naan: "Liital nanu leen ak toxoro, te feccul een, woyal nanu leen woyi dëj, te jooyuleen."

Lke 7 33 Ndaxte Yaxya feeñ na, lekkul mburu, naanul biñ, ngeen daldi ne: "Dafa ànd ak rab."

Lke 7 34 Gannaaw gi nag Doomu nit ki ñew na, lekk, naan, ngeen daldi ne: "Kii daal bëgg na lekk, di naan biñ, tey xaritoo ak ay juutikat ak ay boroom bàkkaar."

Lke 7 35 Waaye li xam-xamu Yàlla di jur, mooy firndeel ne dëgg la."

Lke 7 36 Amoon na ab Farisen bu ñaan Yeesu, mu ñew lekkandoo ak moom. Yeesu dem kër waa ja, toog ca lekkukaay.

Lke 7 37 Fekk amoon na ca dëkk ba jigéen juy moy Yàlla. Bi mu yégee ne, Yeesoo ngay lekk ca kër Farisen ba, mu dem, yóbbaa le njaq lu ñu defare doj wu ñuy wax albaatar te def latkoloñ.

Lke 7 38 Bi jigéen ja agsee, mu taxaw ca gannaaw tàñki Yeesu, di jooy. Noonu ay rangooñam tooyal tàñki Yeesu, jigéen ja di leen fomp ak kawaram, di leen foon te ciy sotti latkoloñ ja.

Lke 7 39 Naka la Farisen, bi woo woon Yeesu ci kër am, gis loolu, mu wax ci xelam naan: "Bu nit kii doonoon yonent, kon dina xam kuy jigéen ji koy laal ak ni mu nekke bàkkaarkat."

Lke 7 40 Yeesu ne ca tonn, daldi ne Farisen ba: "Simon, am na lu ma la war a wax." Simon ne ko: "Waxal, kilifa gi."

Lke 7 41 Yeesu ne ko: "Da fee amoon ñaari nit ñu ameel bor benn leblekat. Kenn kaa ngi ko ameel téeméeri junni ci xalis, ki ci des fukki junni."

Lke 7 42 Waaye kenn ci ñoom mënù koo fey. Noonu mu baal leen bor ya. Ci ñaar ñooñu nag kan moo ko ciy gën a bëgg?"

Lke 7 43 Simon tontu ne ko: "Xanaa ki ñu baal bor bi gën a bare." Yeesu ne ko: "Atte nga dëgg,"

Lke 7 44 daldi walbatiku ca jigéen ja, ne Simon: "Ndax gis nga jigéen jii? Dugg naa sa kër, te joxewuloo ndox, ngir raxas samay tànk. Waaye moom, raxas na samay tànk ak ay rangooñam, ba noppi fomp leen ak kawaram."

Lke 7 45 Bi ma agsee, foonuloo ma, waaye moom, bi ma duggee ba léegi tàyyiwul ci di foon samay tànk.

Lke 7 46 Defuloo diw ci sama bopp, waaye moom, sotti na latkoloñ ci samay tànk.

Lke 7 47 Moo tax ma di la wax ne, su wonee mbëggeel gu réye nii, dafa fekk ñu baal ko bàkkaaram yu bare. Waaye ki mbëggeelam néew dafa fekk ñu baal ko lu tuuti."

Lke 7 48 Yeesu daldi ne jigéen ja: "Baal nañu la say bàkkaar."

Lke 7 49 Noonu ñi doon lekkandoo ak moom di wax ci seen xel naan: "Kii am sañ-sañ baale bàkkaar mooy kan?"

Lke 7 50 Waaye Yeesu ne jigéen ja: "Sa ngem musal na la. Demal ci jamm."

Lke 8 1 Gannaaw loolu Yeesu di dem ca ay dëkk yu mag ak yu ndaw, di waaraate ak di yégle xebaar bu baax bi jëm ci nguuru Yàlla. Fukki taalibe ya ak ñaar ànd ak moom,

Lke 8 2 ak ay jigéen yu mu teqale woon ak rab te jële leen ci seeni wopp, ñu di: Maryaama, mi ñuy wooye Maryaam Magdala, mi Yeesu taggale woon ak juróom-ñaari rab;

Lke 8 3 Sann, jabarù ku ñuy wax Kusa, mi doon wottu alalu Erodd; ak Susann ak ñeneen jigéen. Jigéen ñooñu ñoo doon joxe seen alal, ngir dimbali Yeesu ak ay taalibeem.

Lke 8 4 Dëkk ak dëkk nit ña di fa jóge jëm ca Yeesu, ba mbooloo mu bare dajaloo, mu wax leen léeb wii:

Lke 8 5 "Dafa amoon beykat bu demoon jiyi. Bi muy saaw toolam nag, lenn ci pepp mi wadd ci kaw yoon wi, nit ñi joggi ci, picci asamaan lekk ko lépp."

Lke 8 6 Leneen wadd ci bérab bu bare ay doj. Naka la sax rekk, daldi wow, ndaxte suuf si tooyul woon.

Lke 8 7 Leneen nag wadd ci biir ay xaaxaam, ñu saxandoo, xaaxaam ya tanc ko.

Lke 8 8 Li ci des dal ci suuf su baax, sax, nangu ba meñ téeméeri yoon lu épp la mu ji woon." Gannaaw loolu Yeesu wax ak kàddu gu dëgër ne: "Déglul bu baax, yaw mi am ay nopp."

Lke 8 9 Taalibey Yeesu yi laaj ko lu léeb woowu di tekki.

Lke 8 10 Mu tontu ne leen: "May nañu leen, ngeen xam mbóoti nguuru Yàlla, waaye ñi ci des, dama leen di wax ci ay léeb. Noonu la, ngir: "Ñuy xool te duñu man a gis, di dëgg te duñu man a xam."

Lke 8 11 "Lii la léebu beykat bi di tekki. Kàddug Yàlla mooy jiwu wi.

Lke 8 12 Ki féete ci yoon wi mooy ki dëgg. Gannaaw gi, Seytaane dafay ñew, kër

The Holy Bible in Wolof NT

kàddu, gi ñu def ci xolam, ngir mu bañ a gëm te Yàlla musal ko.
Lke 8 13 Ki nekk ci bérab bu bare ay doj, mooy ki dégg kàddu gi, ba noppi nangu ko ak mbég. Waaye wax ji saxul ci moom. Dina gëm ab diir, waaye bu nattu yi agsee, mu daldi dàggeeku.
Lke 8 14 Ki jot ci jiwu wi ci xaaxaam yi mooy ki dégg kàddu gi, waaye nes tuuti soxla yi ak alal ak bannexi àddina tanc ko, ba du àgg cig mat.
Lke 8 15 Ki jot ci jiwu wi ci suuf su baax si nag, mooy ki dégg kàddu gi te denc ko ci xol bu baax bu gore, te muñ ba jur njariñ.
Lke 8 16 "Kenn du taal làmp, dèpp ci leget, walla mu di ko def ci ron lal. Daf koy wékk, ngir mu leeral ñiy dugg.
Lke 8 17 Amul dara luy kumpa lu ñu dul siiwal bés, walla lu làqu lu ñu dul feeñal, ba mu ne fàññ.
Lke 8 18 Seetleen bu baax, ni ngeen di déglóo kàddu gi. Ku am, dees na la dollil, waaye ku amul, dees na nangu sax li nga xalaatoon ne, am nga ko ba noppi."
Lke 8 19 Noonu ndeyu Yeesu ak ay rakkam ñew seetsi ko, waaye mēnuñ woon a agsi ci moom, ndaxte nit ña dañoo bare.
Lke 8 20 Am ku ko yégal ne: "Sa yaay ak say rakk ñu ngi nii taxaw ci biti, bëgg laa gis."
Lke 8 21 Waaye mu daldi leen ne: "Sama yaay ak samay rakk, ñooy ñiy déglu kàddug Yàlla, te di ko topp."
Lke 8 22 Benn bés Yeesu àndoon na ak ay taalibeem, dugg ci gaal. Mu ne leen: "Nanu jàll dex gi." Noonu ñu dem.
Lke 8 23 Bi ñuy dem nag, Yeesu daldi nelaw. Ngelaw lu am doole daldi ñew, yengal dex gi, gaal gi fees ak ndox, ba ñu bëgg a suux.
Lke 8 24 Noonu taalibe yi jegesi Yeesu, yee ko ne: "Kilifa gi, kilifa gi, nu ngiy dee!" Ci kaw loolu Yeesu jóg, daldi gëdd ngelaw li ak duus yi. Lépp dal, ba ne nemm.
Lke 8 25 Yeesu ne taalibe yi: "Ana seen ngem?" Nu daldi tiit te waaru, naan ci seen biir: "Kii moo di kan? Mi ngi jox ndigal ngelaw li ak ndox mi, ñu koy déggal."
Lke 8 26 Noonu ñu teer ca diiwaanu waa Serasa, fa jàkkaarloo ak diiwaanu Galile.
Lke 8 27 Bi Yeesu di wàcc ca gaal ga, ku rab jàpp ca waa dëkk ba ñew, kar ko. Yagg na def yaramu neen te dëkkul ca kër, waaye ca sèg ya lay nekk.
Lke 8 28 Bi mu gisee Yeesu, mu yuuxu, daanu ciy tñkam, daldi xaacu ne: "Yaw Yeesu Doomu Yàlla Aji Kawe ji, loo may fexeel? Maa ngi lay ñaan, nga bañ maa mbugal."
Lke 8 29 Dafa wax loolu, ndaxte Yeesu santoon na rab wi, mu gén ci moom. Rab wa dafa ko doon faral a jàpp. Nit ñi daan nañu ko wottu, di ko yeew ak ay cállala, ak di ko jéng, mu di leen dagg, rab wi di ko xiir ca bérab yu wéet.
Lke 8 30 Noonu Yeesu laaj ko: "Noo tudd?" Mu tontu ne: "Coggal laa tudd." Dafa wax loolu, ndaxte rab yu baree ko jàppoon.
Lke 8 31 Rab yooyoo ngi ko doon ñaan, ngir mu bañ leen a sant, ñu dem ca kàmb gu xóot gi.
Lke 8 32 Fekk amoon na fa gétu mbaam-xuux yu bare, yuy for ca tund wa. Rab ya ñaan Yeesu, mu may leen, ñu dugg mbaam-xuux ya. Mu may leen ko.
Lke 8 33 Noonu rab ya gén nit ka, dugg mbaam-xuux ya, ñu daldi bartalu, daanu ca dex ga, lab.
Lke 8 34 Sàmm ya gis li xew, daw nettali ji mbir mi ca dëkk ba ak ca àll ba.
Lke 8 35 Nit ñi gén, ngir seet li xew. Bi ñu agsee ca Yeesu, ñu fekk fa nit, ka rab ya bàyyi woon, toog ca kanam Yeesu, sol ay yére te ànd ak sagoom. Nu daldi ragal.
Lke 8 36 Na fekke woon mbir ma nag, nettali leen naka la Yeesu wérala ki rab ya jàppoon.
Lke 8 37 Ci kaw loolu waa diiwaanu Serasa bépp ragal, ba ñaan Yeesu mu jóge fa. Noonu Yeesu dugg ci gaal gi, di bëgg a dem.
Lke 8 38 Nit ki Yeesu tàggale woon ak rab ya ñaan ko, ngir ànd ak moom. Waaye Yeesu woñni ko ne ko:
Lke 8 39 "Ñibbil, nettali li la Yàlla defal lépp." Noonu waa ji dem di wër dëkk ba yépp, di fa yégle la ko Yeesu defal.
Lke 8 40 Bi Yeesu dèppee dellu, mbooloo ma di ko teeru, ndaxte ñépp a ngi ko doon xaar.
Lke 8 41 Noonu nit ñew, tuddoon Yayrus te nekk njiitu jàngu ba. Bi mu agsee, mu daanu ci tñki Yeesu, saraxu ko mu ñew kërám,
Lke 8 42 ndaxte jenn doomam ju jigéen, ji mu amoon kepp te muy tollu ci fukki at ak ñaar, ma nga doon waaj a dee. Bi Yeesu dem, nit ñaa ngi doon buuxante, di ko tanc.
Lke 8 43 Amoon na nag ca mbooloo ma jigéen ju doon xépp deret diirub fukki at ak ñaar, te kenn mēnu ko woon a faj.
Lke 8 44 Jigéen ja jégeñsi Yeesu nag, doxe ko gannaaw, laal catu mbubbam. Ca saa sa deret ji dal.
Lke 8 45 Yeesu laaj nit ña ne: "Ana ku ma laal?" Ku nekk di miim. Noonu Piyeer ne ko: "Kilifa gi, nit ñépp a ngi lay wër, di la tanc wet gu nekk."
Lke 8 46 Waaye Yeesu ne: "Am na ku ma laal, ndaxte yég naa ne, am na doole ju gén ci man."
Lke 8 47 Te jigéen ja xam ne, mēnu woon a nèbb li mu def. Mu daldi daanu ci tñki Yeesu, di lox. Noonu mu nettali ci kanamu ñépp li taxoon mu laal Yeesu, ak ni mu wère ca

saa sa.			
Lke	8	48	Yeesu ne ko: "Soxna si, sa ngem faj na la. Demal ci jamm."
Lke	8	49	Bi Yeesu di wax nag, am na ku joge ca ker njiit la, mu new naan: "Sa doom faatu na; matatul ngay sonal kilifa gi."
Lke	8	50	Yeesu degg kaddu yooyu, daldi ne njiit la: "Bul tiit. Gemal rekk te dina dundaat."
Lke	8	51	Bi Yeesu agsee ca ker ga, nanguwul kenn duggaaleek moom, nu dul Piyeer, Yowaana, Saag ak waajuri xale ba.
Lke	8	52	Na fa nekk nepp di yuuxu ak di jooy xale bi. Noonu Yeesu ne leen: "Baiyileen seen jooy yi. Janq bi deewul, day nelaw rekk."
Lke	8	53	Waaye nu di ko naawal, ndaxte xamoon nanu ne, dee na.
Lke	8	54	Waaye Yeesu japp loxob janq ba, woo ko ne ko: "Xale bi, jogal."
Lke	8	55	Noonu ruuwu xale ba dellusiwaat, mu daldi jog ca saa sa. Yeesu santaane nu may ko, mu lekk.
Lke	8	56	Waajuri xale bi daldi waaru. Waaye Yeesu tere leen, nu wax kenn li xew.
Lke	9	1	Benn bes Yeesu dajale fukki taalibe ya ak naar, jox leen doole ak sañ-sañ daq rab yepp ak di faj jangoro yi.
Lke	9	2	Noonu mu yonni leen nuy yegle nguuru Yalla ak di faj jarag yi.
Lke	9	3	Mu ne leen: "Bu ngeen di dem, buleen yobbaale dara, du yet mbaa mbuus mbaa mburu mbaa xalis. Buleen yorit naari turki.
Lke	9	4	Ker gu ngeen dugg, dal-leen fa, ba kera ngeen di fa joge.
Lke	9	5	Fépp fu leen nit ni gantoo, gennleen ca dekk booba te ngeen yelëb seen pendu tank, ngir seede leen seen réer."
Lke	9	6	Noonu nu dem dekk ak dekk, di fa yegle xebaar bu baax bi, tey weral jarag yi.
Lke	9	7	Bi Erodd boroom diiwaanu Galile deggee li Yeesu ak ay taalibeem doon def lépp, mu jaaxle, ndaxte amoon na, nu doon wax ci mbiri Yeesu naan: "Yaxya moo dekki."
Lke	9	8	Am it nuy wax naan: Iliyas moo dellusi. Neneen naan: "Kenn ci yonent yu jekk yaa dekki."
Lke	9	9	Waaye Erodd ne: "Yaxya, man mii maa dagglu boppam. Kon kii ma degg ay jalooreem, mooy kan?" Noonu mu koy fexee gis.
Lke	9	10	Bi ndaw ya dellusee, nu nettali Yeesu la nu defoon lépp. Noonu mu yobbaale leen, nu sore nit ni, jem ca dekk bu nuy wax Betsayda.
Lke	9	11	Bi ko nit na yegge, nu toppi ko. Yeesu teeru leen, di leen wax ci mbirum nguuru Yalla, te di weral ni ko aajowoo.
Lke	9	12	Ca ngoon sa fukki taalibe ya ak naar new ci Yeesu ne ko: "Yiwi mbooloo mi, nu dugg ci dekk yi ak all bi ko wer, ngir am lu nu lekk ak fu nu fanaan, ndaxte fii allub neen la."
Lke	9	13	Waaye Yeesu ne leen: "Joxleen leen lu nu lekk." Nu tontu ko ne: "Amunu lu dul juróomi mburu ak naari jen. Xanaa ndax nu dem jëndal mbooloo mii lu nu lekk?"
Lke	9	14	Ndaxte lu war a mat juróomi junniy goor a nga fa teewoon. Yeesu ne taalibe ya: "Neleen mbooloo mi nu toog def ay géewi juróom-fukki nit."
Lke	9	15	Taalibe ya def ko, toogloo nit na.
Lke	9	16	Bi loolu amee Yeesu jël juróomi mburu yi ak naari jen yi, xool ci kaw, gèrem Yalla, ba noppi mu damm leen, jox taalibe yi, ngir nu séddale ko mbooloo mi.
Lke	9	17	Noonu nepp lekk ba suur. Bi nu dajalee desit ya, nu feesal fukki pañe ak naar.
Lke	9	18	Benn bes Yeesu beddeeku mbooloo ma, di naar; taalibe yi nekk ci wetam. Mu laaj leen ne: "Nit ni, ku nu wax ne moom laa?"
Lke	9	19	Nu tontu ko ne: "Am na nu naan, yaa di Yaxya; neneen ne, Iliyas; ni ci des ne, yaay kenn ci yonent yu jekk yaa dekki."
Lke	9	20	Yeesu ne leen: "Yéen nag ku ngeen ne moom laa?" Piyeer tontu ko ne: "Yaa di Almasi, bi Yalla yonni."
Lke	9	21	Noonu Yeesu daldi leen dénq, tere leen nu wax ko kenn,
Lke	9	22	teg ca ne: "Doomu nit ki war na sonn lu bare; saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya deddu ko, nu rey ko, mu dekki ca netteelu fan ba."
Lke	9	23	Noonu Yeesu ne leen noom nepp: "Ku begg a aw ci samay tank, na baiyi boppam, gaddu bes bu nekk bant, bi nu ko war a daaj, door a topp ci man."
Lke	9	24	Ndaxte koo xam ne begg ngaa rawale sa bakkan, dinga ko ñakk, waaye ku ñakk sa bakkan ngir man, dinga ko jootaat.
Lke	9	25	Ndaxte moom addina sépp, lu muy jariñ nit, su fekke ne dafay ñakk bakkanam walla mu loru?
Lke	9	26	Ku ma rus a faral, te nanguwul samay wax, Doomu nit ki dina la rus a xam, bes bu newee ci ndamam ak ci ndamu Baay bi ak lu malaaka yu sell yi.
Lke	9	27	Ci degg maa ngi leen koy wax, am na ni fi taxaw noo xam ne duñu dee te gisuñu nguuru Yalla gi."
Lke	9	28	Bi nu ca tegee luy tollook ayu-bes gannaaw bi Yeesu waxee loolu, mu and ak Piyeer, Yowaana ak Saag, yéeg ca kaw tund wa ngir naar.
Lke	9	29	Bi muy naar, xar-kanamam daldi soppi ku, ay yereem weex tall bay melax.
Lke	9	30	Am naari nit di waxtaan ak moom, muy yonenti Yalla Musaa ak Iliyas.

The Holy Bible in Wolof NT

Lke	9	31	Noo feeñ ci ndamu Yàlla, di waxtaane ci demu Yeesu, gi muy àggalee
yenam ci Yerusalem.			
Lke	9	32	Fekk Piyeer ak ñi mu àndal doon gëmmeentu, waaye bi ñu yeewoo bu
baax, ñu gis ndamu Yeesu,			ak ñaari nit ñu taxaw ci wetam.
Lke	9	33	Bi nit ñooñu di sore Yeesu, Piyeer ne ko: "Kilifa gi, bég nanu ci
sunu teew fii; nanu defar ñetti mbaar, benn yaw, benn Musaa ak benn Iliyas."			Fekk xamul la mu doon wax.
Lke	9	34	Bi mu koy wax, niir ñew muur leen, taalibe yi daldi tiit, bi leen
niir wa embee.			
Lke	9	35	Noonu baat jibe ca niir wa naan: "Kii mooy sama Doom ji ma fal;
dégluleen ko."			
Lke	9	36	Bi baat ba waxee ba noppi, Yeesu rekk des fa. Taalibe ya noppi, bañ a
nettali kenn ca jamono jooja la ñu gisoon.			
Lke	9	37	Ca suba sa Yeesu ak taalibe ya wacce ca tund wa, mbooloo mu bare ñew,
di ko gatandu.			
Lke	9	38	Nit xaacu ci biir mbooloo mi naan: "Kilifa gi, maa ngi lay ñaan, nga
seet sama doom, ndaxte moom kepp laa am.			
Lke	9	39	Léeg-léeg rab jàpp ko, mu daldi yuuxu ca saa sa, rab wi di ko sayloo,
gëmmin gi di fuur. Du faral di gén ci moom te dina ko sonal.			
Lke	9	40	Naan naa say taalibe, ñu dàq ko, waaye mënunu ko."
Lke	9	41	Yeesu tontu ne: "Yéen niti jamono jii, yéen ñi gëmadi te dëng, ba kañ
laa war a nekk ak yéen te di leen muhal? Indil ma sa doom."			
Lke	9	42	Bi xale biy agsi, rab wi di ko daaneel ci suuf, muy say. Waaye Yeesu
daldi gëdd rab wa, wéral xale ba, daldi ko delloo baayam.			
Lke	9	43	Ku nekk waaru na ndax maggug Yàlla. Bi ñuy yéemu ci li mu doon def,
Yeesu ne taalibeem ya:			
Lke	9	44	"Dégluleen bu baax lii ma leen di wax: dinañu jébbal Doomu nit ki ci
loxoy nit ñi."			
Lke	9	45	Waaye taalibe ya xamuñu kaddu googu. Yàlla dafa leen nèbb li muy
tekki, ba ñu bañ koo xam,			te ñemewuñu koo laaj Yeesu.
Lke	9	46	Werante am ci biir taalibe yi, ñuy laajante kan moo gën a magg ci
ñoom.			
Lke	9	47	Yeesu mi xam seen xalaat, jël ab xale, teg ci wetam ne leen:
Lke	9	48	"Ku nangu xale bii ci sama tur, man mii nga nangu; te ku ma nangu,
nangu nga ki ma yonni; ndaxte ki gën a woyof ci yéen ñépp, kooku moo gën a magg."			
Lke	9	49	Bi loolu amee Yowaana jël kaddu gi ne: "Kilifa gi, danoo gis nit kuy
dàq ay rab ci sa tur, nu tere ko ko, ndaxte bokkul ci nun."			
Lke	9	50	Waaye Yeesu tontu ko: "Buleen ko tere, ndaxte ku la sotul, far na ak
yaw."			
Lke	9	51	Bi jamono ji jegensee, ji Yeesu waree jóge àddina dem asamaan, mu
sigiñu ci dem Yerusalem.			
Lke	9	52	Noonu mu yebal ay ndaw, ñu jiitu ko. Ñu dem nag, dugg ci ab dëkk ci
diwaanu Samari, ngir wutal ko fa fu mu dal.			
Lke	9	53	Waaye waa dëkk ba nanguwuñu ko, ndaxte mi ngi jublu woon Yerusalem.
Lke	9	54	Bi taalibe yi tudd Saag ak Yowaana gisee loolu, ñu ne: "Boroom bi,
ndax dangaa bëgg nu ne, na safaras asamaan dal ci seen kaw, faagaagal leen?"			
Lke	9	55	Waaye Yeesu wal batiku, yedd taalibe ya,
Lke	9	56	ba noppi ñu daldi dem wuti beneen dëkk.
Lke	9	57	Bi ñuy dem, am ci yoon wi ku ne Yeesu: "Dinaa la topp fépp foo jëm."
Lke	9	58	Waaye Yeesu tontu ko ne: "Till yi am nañu seeni kàmb, te picci
asamaan am nañu ay tàgg, waaye Doomu nit ki amul fu mu noppal boppam."			
Lke	9	59	Yeesu ne keneen: "Toppal ci man." Waaye kooku ne ko: "Sang bi, may
ma, ma jëkk a dem suuli sama baay."			
Lke	9	60	Mu tontu ko ne: "Bàyyil ñi dee, ñu suul seeni néew. Yaw demal, yégle
nguuru Yàlla."			
Lke	9	61	Keneen ne ko: "Sang bi, dinaa la topp, waaye may ma, ma jëkk a
tàgguji sama waa kër."			
Lke	9	62	Yeesu ne ko: "Kuy ji, di geestu, yeyoowul a liggéey ci nguuru Yàlla."
Lke	10	1	Gannaaw loolu Boroom bi tànn na yeneen juróom-ñaar-fukki taalibe ak
ñaar, yebal leen, ñu ànd ñaar ak ñaar, jiituji ko ca dëkk yépp ak ca bérab yépp, ya mu naron			a dem moom ci boppam.
Lke	10	2	Mu ne leen: "Ngóob mi yaatu na, waaye liggéeykat yi barewuñu.
Naanleen nag Boroom ngóob mi, mu yebal ay liggéeykat, ñu góob toolam.			
Lke	10	3	Demleen! Maa ngi leen di yonni, mel ni ay mbote ci biir ay bukki.
Lke	10	4	Buleen yor xalis walla mbuus walla ay dàll. Buleen nuyu kenn ci yoon
wi.			
Lke	10	5	"Kër gu ngeen man a dugg, nangeen jëkk ne: "Na jàmm wacc ci kër gi."
Lke	10	6	Bu fa nitu jàmm nekkee, seen yéene dina ko indil jàmm. Lu ko moy,
seen yéene dina dellusi ci yéen.			
Lke	10	7	Dal-leen ca kër googa, tey lekk ak a naan lu ñu leen di jox, ndaxte
liggéeykat yellow na jot peyam. Buleen dem nag kër ak kër.			
Lke	10	8	"Dëkk bu ngeen man a dugg, te waa dëkk ba teeru leen, lu ñu leen jox,

Lekkleen ko.		
Lke 10	9	Nangeen wéral jaragi dëkk ba, te ngeen ne leen: "Nguuru Yàlla jegesi na leen."
Lke 10	10	Waaye bu ngeen duggee ci dëkk te teeruwuñu leen, demleen ca mbedd ya te ne leen:
Lke 10	11	"Seen pëndu dëkk, bi taq ci sunuy tànk sax, noo ngi koy faxas, ngir seede leen seen réer. Waaye nag xamleen ne, nguuru Yàlla jegesi na."
Lke 10	12	Maa ngi leen koy wax, bu bés baa, waa Sodom ñooy tane dëkk boobu.
Lke 10	13	"Dingeen torox, yéen waa Korasin ak waa Betsayda, ndaxte kéemaan yi ma def ci yéen, bu ñu leen defoon ci dëkku Tir walla ci dëkku Sidon, kon tuub nañu seeni bakkkaar bu yàgg, xéppoo dóom, sol saaku.
Lke 10	14	Moona ca bés pénc ba, Tir ak Sidon ñoo leen di tane.
Lke 10	15	Te yaw dëkku Kapernawum, ndax dees na la yékkati bu kawé? Déedéet, dees na la daane bu suufe.
Lke 10	16	"Ku leen déglu, déglu na ma; ku leen bañ, bañ na ma. Te ku ma bañ, bañ na ki ma yónni."
Lke 10	17	Juróom-ñaar-fukki taalibe yi ak ñaar dellusi, fees ak mbég te naan: "Boroom bi, rab yi sax déggal nañu nu ndax sa tur."
Lke 10	18	Yeesu ne leen: "Maa ngi doon séen Seytaane wacce asamaan ni safaras melax.
Lke 10	19	Gis ngeen, jox naa leen sañ-sañ joggi ci jaan yi ak ci jiit yi, daan dooley bañaale bi, te dara du leen man a gaaf.
Lke 10	20	Moona li leen rab yi déggal, bumu tax ngeen bég, waaye bégleen ndax li ñu bind seen tur ci asamaan."
Lke 10	21	Ca saa soosu Xel mu Sell mi feesal Yeesu ak mbég, mu daldi ne: "Yaw Baay bi, Boroom asamaan ak suuf, maa ngi lay sant ci li nga nèbb yéf yii ñi am xam-xam ak ñi am xel, te xamal leen gune yi. Waaw Baay bi, ndaxte looloo la neex."
Lke 10	22	Yeesu teg ca ne: "Sama Baay jébbal na ma lépp, te kenn mënul a xam, man Doom ji, maay kan, ku dul Baay bi; kenn mënul a xam it kan mooy Baay bi, ku dul man Doom ji, ak ku ma ko bégga xamal."
Lke 10	23	Gannaaw bi mu waxee loolu, Yeesu walbatiku ca taalibe ya ne leen ñoom rekk: "Ni seeni bët di gis li ngeen di gis, am nañu mbég.
Lke 10	24	Ndaxte maa ngi leen koy wax, yonent yu bare ak buur yu bare béggoon nañoo gis li ngeen di gis, waaye gisuñu ko, te dégg li ngeen di dégg, waaye dégguñu ko."
Lke 10	25	Noonu benn xutbakat daldi jóg, ngir fexee fiir Yeesu ne ko: "Kilifa gi, lan laa war a def, ba am dund gu dul jeex?"
Lke 10	26	Yeesu ne ko: "Lu ñu bind ci yoonu Musaa? Lan nga ci y jàng?"
Lke 10	27	Nit ka ne ko: "Nanga bégga Yàlla sa Boroom ak sa xol bépp ak sa bakkan bépp, sa kàttan gépp ak sa xel mépp," te it: "Nanga bégga sa moroom, ni nga bégge sa bopp.""
Lke 10	28	Yeesu ne ko nag: "Li nga wax dégg la. Boo defee loolu, dinga dund ba fàww."
Lke 10	29	Waaye xutbakat ba béggoon a am aw lay, ne Yeesu: "Kan mooy sama moroom nag?"
Lke 10	30	Yeesu tontu ko ne: "Dafa amoon nit ku jóge woon Yerusalem, jëm Yeriko. Ay sàcc dogale ko, futti ko, dóor ko ba muy bégga dee, dem bàyyi ko fa.
Lke 10	31	Faf ab saraxalekat jaar ca yoon wa, séen nit ka, teggi.
Lke 10	32	Benn waay it bu soqikoo ci giiru Lewi, aw ca bérab booba, séen waa ja, teggi.
Lke 10	33	Waaye benn waay bu dëkk Samari bu doon tukki, nêw ba jege waa ja, gis ko, yërëm ko.
Lke 10	34	Noonu mu nêw, diw ko diwlin ak biiñ ngir faj gaañu-gaañu ya, bandaas ko. Gannaaw loolu mu teg ko ci mbaamam, yóbbu ko ci fanaanukaay, di ko topptoo.
Lke 10	35	Bi bët setee, mu génne ñaari poseti xalis, jox ko boroom kër ga ne ko: "Nanga topptoo nit kooku. Bés bu ma fi jaaraatee, dinaa la fey, man ci sama bopp, lépp loo ci dolli ci xalis.""
Lke 10	36	Yeesu teg ca ne: "Lu ciy sa xalaat? Kan ci ñett ñooñu moo jéfe ni kuy jéf jème ci moroomam, ba ñu gisee nit, ka sàcc ya dogale woon?"
Lke 10	37	Xutbakat ba tontu ko ne: "Xanaa ki ko won yërmandeem." Yeesu ne ko nag: "Demal tey def ni moom."
Lke 10	38	Bi Yeesu ak ay taalibeem nekke ci yoon wi, mu dugg ci benn dëkk, fekk fa jigéen ju tudd Màrt, ganale ko.
Lke 10	39	Màrt nag amoon rakk ju tudd Maryaama, ma nga toog ci tànk Boroom bi, di déglu ay kàddoom.
Lke 10	40	Fekk Màrt jàpp lool ca waañ wa. Noonu mu nêw ci wetu Yeesu ne ko: "Boroom bi, doo ci wax dara, boo gisee sama rakk ji bàyyi ma ak liggéey bi yépp? Ne ko mu jàpple ma."
Lke 10	41	Boroom bi tontu ko ne: "Màrt, Màrt, yu baree ngi fees sa xol, nga am ay téq-téq ndax loolu.
Lke 10	42	Moona de, lenn rekk a am solo. Maryaama dafa tànn cér bi gën, te kenn du ko nangu ci moom."
Lke 11	1	Am bés Yeesu di ñaan ci benn bérab. Bi mu noppee, kenn ci taalibeem

The Holy Bible in Wol of NT

yi ne ko: "Boroom bi, jàngal nu, nan lanu war a ñaane, ni ko Yaxya jàngale ay taalibeem."
 Lke 11 2 Yeesu ne leen: "Bu ngeen dee ñaan, nangeen ne: "Baay bi, na sa tur
 sell, na sa nguur ñew.
 Lke 11 3 May nu bés bu nekk li nu war a dunde.
 Lke 11 4 Baal nu sunuy bàkkaar, ndaxte nun itam danuy baal ñépp ñi nu tooñ. Te
 bu nu teg ci yoonu nattu."
 Lke 11 5 Yeesu teg ca ne leen: "Mi ngi mel ni, nga dem seeti sa xarit ci xaaju
 guddi ne ko: "Xarit, lebal ma ñetti mburu.
 Lke 11 6 Dafa am sama xarit bu ma ganesi, te awma dara lu ma ko jox."
 Lke 11 7 "Waaye kooku nekk ci biir néegam, dina ko tontu: "Bu ma lakkaal, tëj
 naa bunt bi ba noppi te tëdd, man ak sama njaboot; mënnumaa jóg di la jox dara."
 Lke 11 8 Maa ngi leen koy wax, su jógul jox ko li muy laaj ndax li ñu xaritoo
 it, ndax la kee ñakk jom dina tax mu jox ko lépp li mu soxla.
 Lke 11 9 Moo tax ma ne, ñaanleen, ñu may leen; seetleen, te dingeen gis;
 fëggleen, ñu ubbil leen.
 Lke 11 10 Ndaxte képp kuy ñaan, dinga am; kuy seet, dinga gis; kuy fëgg, ñu
 ubbil la.
 Lke 11 11 Bu la sa doom ñaane jën, yaw miy baayam, ndax dinga ko bañ a jox
 jën, jox ko jaan?
 Lke 11 12 Walla mu ñaan la nen, nga jox ko jiit?
 Lke 11 13 Ndegam yéen ñi bon yéena man a jox seeni guné lu baax, astemaak Baay
 bi nekk ci kaw dina jox Xel mu Sell mi ñi ko koy ñaan!"
 Lke 11 14 Am bés Yeesu dàq rab wu luu. Naka la rab wa génn, luu ba daldi wax,
 ba mbooloo may yéemu.
 Lke 11 15 Waaye am ca mbooloo ma ay nit, ñu doon wax naan: "Ci kàttanu
 Beelsebul, buuru rab yi, lay dàqe rab yi."
 Lke 11 16 Am ñeneen ñu fexe koo fiir, ba laaj ko kéemaan gu jóg ci asamaan tey
 firndeel yónnentam.
 Lke 11 17 Waaye Yeesu xam seen xalaat ne leen: "Réew mu xeex boppam tas, kër gu
 xeex boppam gent.
 Lke 11 18 Te it bu Seytaane xeexee boppam, naka la nguuram di man a yàgge?
 Damay wax loolu, ndaxte nee ngeen, damay dàq rab jaarale ko ci kàttanu Beelsebul.
 Lke 11 19 Te it bu fekke ne man damay dàq ay rab ci kàttanu Beelsebul, seeni
 taalibe nag ci gan kàttan lañu leen di dàqe? Kon ñoo leen di àtte.
 Lke 11 20 Waaye bu fekke ne ci baaraamu Yàlla laay dàqe rab, kon nguuru Yàlla
 agsi na ba ci yéen.
 Lke 11 21 "Su nit ku bare doole gannaayoo, di wottu kèram, alalam dina raw.
 Lke 11 22 Waaye bu ku ko èpp doole ñewee, daan ko, dafay nangu gannaay ya mu
 yaakaaroon, ba noppi séddale alal ja.
 Lke 11 23 Ku farul ak man, yaa ngi may xeex, ku dajalewul ak man, yaa ngi
 tasaare.
 Lke 11 24 "Boo xamee ne rab, wa jàppoon nit, génna ci moom, day wër ay bérab
 yu wow, di wut fu mu noppaloo, waaye du ko gis. Noonu da naan: "Naa dellu ca sama kër, ga ma
 jógé."
 Lke 11 25 Bu ñewee nag, mu fekk kèram, ñu bale ko, defar ko ba lépp jekk.
 Lke 11 26 Bu ko gisee nag, mu dem wooyi yeneen juróom-ñaari rab yu ko gën a
 soxor. Ñu dugg, sanc fa; ba tax mujug nit kooku mooy yées njàlbéenam."
 Lke 11 27 Bi Yeesu di wax loolu, jenn jigéen yékkati baatam ca biir mbooloo ma
 ne: "Céy jigéen ji la èmb te nàmpal la moo barkeel!"
 Lke 11 28 Waaye Yeesu tontu ko ne: "Neel kay, ki barkeel mooy kiy déglu kàddug
 Yàlla te di ko topp."
 Lke 11 29 Naka la mbooloo may gën a takku, Yeesu ne: "Niti jamono jii dañoo
 bon. Ñu ngi laaj firnde, waaye duñu jot genn firnde gu dul firndeg Yunus.
 Lke 11 30 Ndaxte ni Yunus nekke woon firnde ci waa dèkku Niniw, noonu la Doomu
 nit kiy nekke firnde ci niti jamono jii.
 Lke 11 31 Keroog bés pénc buur bu jigéen, ba dèkkoon ca sudd, dina jógandoo ak
 niti jamono jii, yey leen; ndaxte dafa jógé ca catul àddina, ngir déglu xam-xamu Suleymaan, te
 ku sut Suleymaan a ngi fi.
 Lke 11 32 Te it ca bés pénc, waa dèkku Niniw dinañu jógandoo ak niti jamono
 jii, yey leen, ndaxte bi leen Yunus waaree, tuub nañu seeni bàkkaar, te ku sut Yunus a ngi
 fii.
 Lke 11 33 "Kenn du taal làmp, ba noppi di ko duggal cig kàmb, walla di ci képp
 leget. Daf koy wékk, ngir mu leeral ñiy dugg.
 Lke 11 34 Bèt mooy làmpu yaram. Bu sa bèt wéree, kon sa yaram wépp leer. Waaye
 bu sa bèt woppee, kon sa yaram wépp lëndem.
 Lke 11 35 Moytul ndax leer gi nekk ci yaw du lëndem.
 Lke 11 36 Kon bu sa yaram wépp nekke ci leer te amul genn wet gu laal ci
 lëndem, dina leer nàññ, mel ni leeraayu làmp ne ràyy ci sa kaw."
 Lke 11 37 Bi Yeesu waxee ba noppi, benn Farisen wax ko, mu ñew lekké kèram.
 Yeesu dugg ca kër ga, toog ca lekkukaay ba.
 Lke 11 38 Farisen bi nag daldi jaaxle, bi mu gisee ne Yeesu raxasuwwul, laata
 muy lekk.

The Holy Bible in Wolof NT

Lke 11 39 Noonu Boroom bi ne ko: "Waaw yéen Farisen yi, yéena ngi setal bitib kaas bi ak ndab li, waaye ci biir dangeen a fees ak càcc ak mbon!
Lke 11 40 Yéena ñàkk xel! Xanaa du ki defar biti moo defar biir itam?
Lke 11 41 Saraxeleen li nekk ci biir te seen lépp dina sell.
Lke 11 42 Yéen Farisen yi dingeen torox! Ndaxte yéena ngi sàkk asaka ci naana ak ru ak léjum bu nekk, waaye sàggane ngeen njubte ak mbèggeel ci Yàlla. Loolu ngeen war a def, waxuma nag ngeen sàggane la ca des.
Lke 11 43 Yéen Farisen yi, dingeen torox! Ndaxte ca jàngu ya, toogu ya féete kanam ngeen di taamu te bëgg ñépp di leen nuyoo ñaari loxo ca pénc ma.
Lke 11 44 Dingeen torox, ndaxte dangeen a mel ni ay bàmmeel yu raaf, ba nit ñi di ci dox te teyũu ko."
Lke 11 45 Kenn ci xutbakat yi ne ca tonn ne: "Kilifa gi, boo waxee loolu, yaa ngi nuy xas, nun itam."
Lke 11 46 Noonu Yeesu neeti leen: "Yéen itam xutbakat yi, dingeen torox! Ndaxte dangeen di sêf nit ñi say yu diis, waaye dungeen nangoo laal sêf bi sax ak seen cati baaraam.
Lke 11 47 Dingeen torox, ndaxte yéena ngi tabax xabruy yonent, yi seeni maam reyoon.
Lke 11 48 Dangeen di seede noonu ne, ànd ngeen ak li seen maam defoon, ndaxte ñoo rey yonent yi, yéen ngeen tabax xabru yi.
Lke 11 49 Looloo tax Yàlla mi xam lépp ne: "Dinaa leen yónnee ay yonent ak ay ndaw. Nenn ñi dinañu leen fitnaal, rey leen."
Lke 11 50 Kon nag Yàlla dina mbugal niti jamono jii ndax dereti yonent yi ñu tuur, ba àddina sosoo ak léegi,
Lke 11 51 la dale ca Abel ba ci Sakariya, moom mi ñu rey ci diggante saraxalukaay bi ak bérab bu sell bi. Waaw, maa ngi leen koy wax, Yàlla dina mbugal niti jamono jii ndax loolu.
Lke 11 52 Yéen xutbakat yi, dingeen torox, ndaxte yéena yóbbu caabiy xam-xam; dugguleen ci, te ku ci bëgg a dugg, ngeen tere ko ko."
Lke 11 53 Bi Yeesu génnee bérab boobu, Farisen ya ak xutbakat ya èmbal ko mer te di ko seetlu ci fànn gu nekk,
Lke 11 54 di ko yeeru, bëgg a kèf waxam bu awul yoon.
Lke 12 1 Gannaaw loolu, naka la mbooloo ma dajaloo ba mat ay junniy junniy nit, di tancante, Yeesu tàmbaalee wax jèmale ca taalibeem ya ne leen: "Moytuleen lawiiru Farisen ya, li di naaféq.
Lke 12 2 Amul dara lu nèbbu lu ñu warul a biral, mbaa lu kumpa lu ñu warul a siiwal.
Lke 12 3 Looloo tax lu ngeen wax ci biir lëndëm, dees na ko dégg ci leer. Lu ngeen déey nit ci biir néeg, dees na ko yégle ci kaw taax yi.
Lke 12 4 "Maa ngi leen koy wax, samay xarit, buleen ragal ñu man a rey yaram, ba noppi dootuñu man a def dara.
Lke 12 5 Dinaa leen wax nag ki ngeen war a ragal: ragal-leen Ki nga xam ne bu reyee ba noppi, am sañ-sañu sànni ca safara. Waaw maa ngi leen koy wax, ragal-leen kooku.
Lke 12 6 Juróomi picci rammatu, ndax duñu ko jaay ci ñaari dèrëm? Moona Yàlla fàttewul benn ci ñoom.
Lke 12 7 Seen kawari bopp sax waññees na leen. Kon buleen ragal dara, yéena gèn ndiiraanu rammatu.
Lke 12 8 "Te maa ngi leen koy wax, képp ku ma nangu ci kanamu nit ñi, Doomu nit ki dina la nangu ci kanamu malaakay Yàlla yi.
Lke 12 9 Waaye ku ma gantu ci kanamu nit ñi, dinañu la gantu ci kanamu malaakay Yàlla yi.
Lke 12 10 Ku sosal Doomu nit ki, dinañu la baal, waaye kuy sosal Xel mu Sell mi, duñu la ko baal.
Lke 12 11 "Bu ñu leen yóbbu ca jàngu ya, ca kanamu kilifa ya ak àttekat ya, buleen am xel ñaar ci li ngeen war a tontu ak nan ngeen war a tontoo, walla lu ngeen war a wax,
Lke 12 12 ndaxte Xel mu Sell mi dina leen xamal ca waxtu woowa li ngeen war a wax."
Lke 12 13 Am ca mbooloo ma ku ne Yeesu: "Kilifa gi, joxal ndigal sama mag, mu sédd ma ci sunu ndono."
Lke 12 14 Yeesu tontu ko ne: "Sama waay, kan moo ma fal àttekat ci seen kaw, walla mu teg ma fi, ma di leen séddaleel seen alal?"
Lke 12 15 Noonu mu ne leen ñoom ñépp: "Moytuleen bëgge, ndaxte bakkanu nit ajuwul ci alalam, ak lu mu baree-bare."
Lke 12 16 Noonu mu dégtal leen wii léeb ne: "Dafa amoon waa ju bare alal, te ay toolam nangu lool,
Lke 12 17 muy werante ci xelam naan: "Nu ma war a def? Ndaxte amatuma fu ma dajale sama ngóob mi."
Lke 12 18 Noonu mu ne: "Nii laay def: daaneel sama sàq yi, defaraat yu gèn a réy, ba man cee dajale sama dugub ji ak sama am-am jépp.
Lke 12 19 Te dinaa kañ sama bopp ne: 'Yaw mii, am nga alal ju bare ju man a dem ay ati at; noppalal sa yaram, di lekk, di naan, tey bég.'"
Lke 12 20 Waaye Yàlla ne ko: "Ñàkk xel! Guddig tey, dees na jël sa bakkan. Kon

li nga dajale lépp, ku koy moom?"

Lke 12 21 "Ki y dajale alal ngir boppam nag te amul dara ca kanam Yàlla, lu mel nii moo lay dal."

Lke 12 22 Noonu Yeesu daldi ne taalibeem yi: "Loolu moo tax maa ngi leen koy wax, buleen seen bakkan jaaxal, ci lu ngeen war a lekk. Buleen jaaxle it ngir seen yaram ci lu ngeen war a sol,

Lke 12 23 ndaxte bakkan moo gën lekk, te yaram a gën koddaay.

Lke 12 24 Seetleen baaxoñ yi: duñu ji, duñu goob, amuñu dencukaay, amuñu sàq, teewul Yàlla ngi leen di dundal. Céy ni ngeen éppe maana picc yi!

Lke 12 25 Ana kan ci yéen ci kaw njaaxleem, moo man a yokk ab waxtu ci àppam?

Lke 12 26 Su fekke lu tuuti loolu rekk mënuleen koo def, kon lu tax ngeen di jaaxle ci li ci des?

Lke 12 27 "Seetleen ni tóor-tóori ñax mi di saxe. Duñu liggéey, duñu ècc, waaye maa ngi leen di wax ne, Suleymaan sax ci ndamam, solu wul woon ni benn ci noom.

Lke 12 28 Yéen ñi néew ngëm! Bu Yàlla woddee nii ñaxu tool yi, mi y sax tey te bu subaa ñu def ko ci taal bi, ndax du leen gën a wodd?

Lke 12 29 Buleen di wut lu ngeen di lekk walla lu ngeen di naan; te buleen ci jaaxle.

Lke 12 30 Ndaxte loolu lépp, ñi xamul Yàlla ñoo koy wut. Te seen Baay xam na ne, soxla ngeen ko.

Lke 12 31 Waaye wutleen nguuram, te loolu lépp dina leen ko ci dollil.

Lke 12 32 "Buleen ragal dara, yéen coggal ju ndaw ji, ndaxte dafa soob seen Baay, mu jagleel leen nguuram.

Lke 12 33 Jaayleen seen alal, saraxe ko, ngir sàkku ay mbuusi xalis yu dul benn, maanaam alal ju dul jeex ca laaxira; foofa sàcc du ko jege te max du ko yàq.

Lke 12 34 Ndaxte fu sa alal nekk, fa la sa xol nekk itam.

Lke 12 35 "Takkuleen bu dègër te bàyyi lomp yi tàkk.

Lke 12 36 Mel-leen ni ay surga yuy xaar seen njaatige buy jóge ca céet ga, ndax bu féggee bunt ba, ñu ubbil ko ca saa sa.

Lke 12 37 Surga yooyee seen njaatige fekkul ñuy nelaw, ba mu agsee, ñoo gën a yeyoo ngërëm. Ci dègg maa ngi leen koy wax, njaatige bi dina sol yérey waañ, wax leen ñu toog lekk, ba noppi indil leen ñam wi.

Lke 12 38 Su fekke seen njaatige ci xaaju guddi lay ñew sax, walla bu suuf seddee, te fekk leen noonu, surga yooyu ñoo gën a yeyoo ngërëm.

Lke 12 39 Waaye xamleen lii: bu boroom kër gi xamoon ban waxtu la sàcc bi di ñew, du ko bàyyi, mu toj kërëm.

Lke 12 40 Yéen itam taxawleen jonn, ndaxte Doomu nit ki dina ñew ci waxtu wu ngeen ko séenuwul."

Lke 12 41 Piyeer ne Yeesu: "Boroom bi, ndax dangay dégtal léeb wii ngir nun rekk walla ngir mbooloo mépp?"

Lke 12 42 Boroom bi tontu ko ne: "Kan moo nekk surga bu takku te teey, bu njaatigeem teg ci waa kër gi, ngir mu leen di dundal ci jamono ji?"

Lke 12 43 Bu njaatigeem ñewee te gis mu def noonu, surga boobu dina am ngërëm.

Lke 12 44 Ci dègg maa ngi leen koy wax, njaatige bi dina ko teg ci alalam jépp.

Lke 12 45 Waaye su fekke surga ba da ne ci xelam: "Sama njaatige day yéex a ñew," ba tax mu tãmbalee dóor surga ya ca des ak mbindaan ya, di lekk te di naan, di mândi,

Lke 12 46 kon njaatige ba dina ñew ci bés bu mu ko séenuwul ak waxtu wu mu xamul. Dina ko dóor ay dóor yu metti, jox ko añub ñi gëmul Yàlla.

Lke 12 47 "Surga bi xam bègg-bèggu njaatigeem, te waajul mbaa mu takku def ko, dinañu ko dóor dóor yu metti.

Lke 12 48 Waaye surga bi xamul bègg-bèggu njaatigeem, te def lu yellow ay dóor, dinañu ko dóor dóor yu néew. Ku ñu jox lu bare dees na la feyiku lu bare. Ku ñu dénk lu bare, dees na la laajaat lu ko éppe.

Lke 12 49 "Damaa ñew ngir indi safara si ci àddina, te bègg naa xaata taal bi tàkk.

Lke 12 50 Fàww ñu sóob ma ci metit, te ba looluy mat, duma noppalu.

Lke 12 51 Ndax dangeen a xalaat ne, damaa ñew ngir indi jamm ci àddina?

Déedéet. Maa ngi leen koy wax, damaa ñew ngir indi féewaloo.

Lke 12 52 Gannaawsii tey, bu juróomi nit bokkee genn kër, dinañu féewaloo. Nett dinañu féewaloo ak ñaar ñi ci des, ñaar ñi féewaloo ak nett ñooñu.

Lke 12 53 Baay bi dina féewaloo ak doom ji, doom ji ak baayam. Ndey dina féewaloo ak doomam ju jigéen; doom ju jigéen ji ak ndeyam. Goro dina féewaloo ak jabaru doomam; jabaru nit ak goroom."

Lke 12 54 Yeesu neeti mbooloo ma: "Bu ngeen gisee mu xiin ci sowu, dangeen naan ca saa sa: "Dina taw," te mooy am.

Lke 12 55 Te bu ngeen yégee ngelaw liy uppe sudd, ngeen ne: "Dina tàng tàngaay wu metti," te mooy am.

Lke 12 56 Naaféq yi ngeen doon! Man ngeen a ràññee melow asamaan ak suuf, waaye lu tax mënuleen a ràññee li jamonoy léegi ji di tekki?

Lke 12 57 "Lu tax it dungeen àtteel seen bopp liy jëf ju jub?

Lke 12 58 Bu la nit jiiñee dara, ba ngeen ànd di dem ca àttekat ba, nanga fexee

juboo ak moom ci yoon wi. Lu ko moy, dina la yóbbu ci yoon, yoon jébbal la ca loxoy alkaati ba, mu tëj la.

Lke 12 59 Maa ngi la koy wax, doo génñ foofa muk te feyuloo fiŋtin bi ci mujj. "

Lke 13 1 Ca jamono jooju ay nit ñew ca Yeesu, nettali mbirum waa Galile, ya Pilaat reylu woon, jaxase seen deret ak dereti mala, yi ñu rendi woon, jébbal leen Yàlla.

Lke 13 2 Mu tontu leen ne: "Mbaa du dangeen a xalaat ne, waa Galile yooyu dañoò gèn a nekk bàkkaarkat ña ca des, ndax coono bi ñu daj?"

Lke 13 3 Maa ngi leen di wax ne, du dëgg. Waaye su ngeen tuubul seeni bàkkaar, dingeen sàñku noonu, yéen ñépp itam.

Lke 13 4 Te fukki nit ak juróom-ñett ñoonu dee, bi taaxum kaw ma ca goxu Silowe daano ci seen kaw, ndax dangeen a yaakaar ne, ñoo gèn a nekk ay tooñkat ñeneen ñi dëkk Yerusalem yépp?

Lke 13 5 Maa ngi leen di wax ne, du dëgg. Waaye su ngeen tuubul seeni bàkkaar, dingeen sàñku noonu, yéen ñépp itam. "

Lke 13 6 Noonu mu daldi leen wax léeb wii: "Nit amoon na ci toolam garab gu ñu naan figg. Benn bés mu ñew di ko raas-si, fekku fa benn doom.

Lke 13 7 Noonu mu ne surga ba: "Netti at a ngii may ñew di raas-si garab gii te duma ci fekk dara. Gor ko. Lu tax muy xatal tool bi?"

Lke 13 8 Surga ba tontu ko ne: "Sang bi, bàyyiwaat ko fi at mii. Dinaa wàqi taat wi, def ci tos.

Lke 13 9 Xëy na dina meññi. Bu ko deful, nga gor ko. ""

Lke 13 10 Benn bésu noflaay Yeesoo ngi doon jàngale ci ab jàngu.

Lke 13 11 Amoon na fa jigéen ju rab jàppoon, ba feebarloo ko lu war a mat fukki at ak juróom-ñett; dafa xuuge woon te mënul woon a siggi dara.

Lke 13 12 Bi ko Yeesu gisee, mu woo ko ne ko: "Soxna si, sa feebar deñ na."

Lke 13 13 Noonu mu teg ko ay loxoom, soxna sa siggi ca saa sa, di manggal Yàlla.

Lke 13 14 Waaye njiitu jàngu ba mer, ndax li Yeesu fajoon nit ca bésu noflaay ba, mu ne mbooloo ma: "Am na juróom-benni fan yu nit ñi war a liggéey. Kon war ngeen a ñew faju ci bés yooyu, waaye du ci bésu noflaay bi."

Lke 13 15 Boroom bi tontu ko: "Naaféq yi! Ndax bésu noflaay bi, kenn ku nekk ci yéen du yiwee ca gétt ga yékkam walla mbaamam ngir wëggi ko?"

Lke 13 16 Jigéen jii nag bokk ci askanu lbraayma te Seytaane tënk ko fukki at ak juróom-ñett, ndax kenn waru koo yiwi ci bésu noflaay bi?"

Lke 13 17 Naka la wax loolu, noonam yépp daldi rus, waaye mbooloo mi di bég ci jëf yu yéeme, yi mu doon def yépp.

Lke 13 18 Noonu Yeesu neeti: "Lan la nguuru Yàlla di nirool? Lan laa ko man a mengaleel?"

Lke 13 19 Mi ngi mel ni doomu fuddën gu nit jël, ji ko ci toolam. Mu sax, nekk garab, ba picci asamaan ñew, tàgg ci y caram."

Lke 13 20 Mu neeti: "Lan laa man a mengaleek nguuru Yàlla?"

Lke 13 21 Mi ngi mel ni lawiir bu jigéen jël, jaxase ko ak ñetti andaari fariñ, ba kera tooyal bëpp di funki."

Lke 13 22 Yeesoo ngi doon jaar ci ay dëkk yu mag ak yu ndaw, di jàngale te jublu Yerusalem.

Lke 13 23 Am ku ko ne: "Boroom bi, ndax ñiy mucc ñu néew lay doon?" Yeesu ne leen:

Lke 13 24 "Defleen seen kem-kàttan, ngir dugg ci bunt bu xat bi, ndaxte maa ngi leen koy wax, ñu bare dinañu jéem a dugg, waaye duñu ko man.

Lke 13 25 Jamono dina ñew, ju boroom kër gi di jóg, tëj buntam. Dingeen nekk ci biti di fëgg naan: "Boroom bi, ubbil nu!" Dina leen tontu ne: "Xawma fu ngeen bokk."

Lke 13 26 Bu ko defee dingeen tàmbalee naan: "Noo doon bokk di lekk ak di naan, te jàngale nga ci sunuy pénc."

Lke 13 27 Waaye dina ne: "Nee naa leen xawma fu ngeen bokk. Yéen ñépp soreleen ma, defkati lu bon yi!"

Lke 13 28 Foofa dingeen jooy, di yéyu, bu ngeen gisee seeni maam lbraayma, Isaaxa, Yanqóoba ak yonent yépp ci nguuru Yàlla, te ñu dàq leen ca biti.

Lke 13 29 Ay nit dinañu jóge penku ak sowu, nor ak sudd, ñew, bokk lekk ci ñam, yi Yàlla di joxe ci nguuram.

Lke 13 30 Noonu ñenn ci ñi mujj ñooy jiituji; te ci ñi jiitu, ñooy mujji."

Lke 13 31 Ca jamono jooja ay Farisen ñew ca Yeesu ne ko: "Jógeel fii, dem feneen, ndaxte Erodd a ngi lay wut a rey."

Lke 13 32 Noonu mu ne leen: "Demleen ne bukki boobu ne ko: "Xoolal, maa ngi dàq rab yi tey wéral nit ñi tey ak suba. Ca ñetteelu fan ba, ma àgg fa ma Yàlla jemale."

Lke 13 33 Waaye fàww ma dox sama itte tey, suba ak gannaaw suba, ndaxte wareesul a reye ab yonent feneen fu dul Yerusalem.

Lke 13 34 "Yerusalem, Yerusalem, yaw miy rey yonent yi, tey sànni ay doj ndaw yi, ba ñu dee, aka maa bëggoon a dajale say doom, ni ginaar di uufe ay cuujam te nanguwuleen!

Lke 13 35 Kon nag Yàlla dina bërgël seen kër. Te maa ngi leen koy wax, dungeen ma gisati, ba kera ngeen ne: "Yaw miy ñew ci turu Boroom bi, ku barkeel nga!""

Lke 14 1 Benn bésu noflaay Yeesu dem ci kërri benn kilifag Farisen yi, ngir

Iekke fa.	Nit ñaa ngi ko	doon xool bu baax.
Lke 14	2	Faf am ca kanamam nit ku feebaroon, ay tñnkam newi.
Lke 14	3	Yeesu yékkati baatam, ne xutbakat ya ak Farisen ya: "Ndax jaadu na, nu faj ci bésu noflaay bi?"
Lke 14	4	Waaye ñépp ne cell. Yeesu daldi laal jarag ja, faj ko, ba noppi ne ko mu ñibbi.
Lke 14	5	Gannaaw loolu mu ne leen: "Ku sa doom walla sa yékk daanu ci teen, ndax doo dem génnej i ko ca saa sa, fekk sax bésu noflaay la?"
Lke 14	6	Amuñu woon dara lu ñu ci y teg.
Lke 14	7	Yeesu gis ni gan yi doon tñne toogu yu yi w yi, mu daldi leen wax léeb wi:
Lke 14	8	"Bu ñu la wooyee ci xewu céet, bul jël toogu bu yi w. Man na am woo nañu it nit ku la épp daraja.
Lke 14	9	Kon ki leen woo yéen ñaar ñépp man na ñew ci yaw ne la: "Joxal toogu bi nit kii." Noonu dinga rus a dem ca toogu bu gannaawe ba.
Lke 14	10	Waaye bu ñu la wooyee, demal ca toogu bu gannaawe ba. Bu ko defee ki la woo, bu agsee ne la: "Sama xarit, àggal ca kaw." Loolu dina la sagal ci ñi nga toogandool ci lekkukaay bi.
Lke 14	11	Ndaxte képp kuy yékkatiku, dees na la suufel, te kuy suufelu,
Lke 14	12	di nañu la yékkati."
Lke 14	12	Noonu Yeesu ne ki ko woo woon lekk: "Boo dee woote añ walla reer, bul woo rekk say xarit, say doomi ndey, say bokk, walla say dékkandoo yu am alal. Lu ko moy ñooñu itam dinañu la woo, fey la bor bi.
Lke 14	13	Waaye boo dee woote lekk, wool néew doole yi, làggi yi, lafañ yi ak gumba yi.
Lke 14	14	Soo ko defee, dinga barkeel, ndaxte duñu la ko man a fey, waaye dinga jot sag pey, bés bi ñi jub di dekki."
Lke 14	15	Bi mu dégge wax yooyu, kenn ca gan ya ne Yeesu: "Kiy lekk ci ñam, yi Yalla di joxe ci nguuram, barkeel nga!"
Lke 14	16	Yeesu tontu ko ne: "Dafa amoon nit ku togglu ay ñam, woo ay nit ñu bare.
Lke 14	17	Bi waxtuw lekk jotee mu yónni surga ca ña muy ganale, fàttali leen: "Man ngeen a ñew, ndaxte lépp sotti na léegi."
Lke 14	18	"Waaye ñu tñmbali di jéggalu ci ngan gi ñoom ñépp. Ku jékk ka ne ko: "Damaa jënd tool léegi, te fàww ma dem seeti ko. Maa ngi lay ñaan, nga jéggal ma."
Lke 14	19	Keneen ne: "Damaa jënd léegi fukki yékk, te damay dem nii, jéem leen a beyloo ba xam. Maa ngi lay ñaan, nga jéggal ma."
Lke 14	20	Keneen ne ko: "Damay sog a takk jabar, looloo tax duma man a ñew."
Lke 14	21	"Surga ba dellu ca njaatigeem nettali ko loolu lépp. Noonu boroom kër ga mer, daldi ne surga ba: "Demal gaaw ca pénc ya ak ca mbedd ya ca dékk ba, te indil ma fii néew doole yi, ñu làggi ñi, gumba yi ak lafañ yi."
Lke 14	22	"Surga ba ñewaat ne ko: "Sang bi, def naa li nga ma sant, waaye bérab bi feesul."
Lke 14	23	Noonu njaatige ba ne ko: "Génnal dékk bi te dem ca yoon ya ak ca tool ya, xiir nit ñi, ñu duggsi, ngir sama kër fees.
Lke 14	24	Maa ngi leen koy wax, ci ñi ma woo woon ci sama reer bi, kenn du ci ñam. ""
Lke 14	25	Am mbooloo yu réy yu toppoon ci Yeesu, ba muy dem ca yoon wa. Mu geestu ne leen:
Lke 14	26	"Képp ku ñew ci man te gènal ma ko baayam, yaayam, jabaram, ay doomam, ay magam ak ay rakkam, walla sax bakkanam, du man a nekk sama taalibe.
Lke 14	27	Képp koo xam ne nanguwuloo ñakk sa bakkan, ba mel ni ku ñu daaj ci bant, te nga topp ma, doo man a nekk sama taalibe.
Lke 14	28	Su kenn ci yéen béggee tabax taaxum kaw, ndax du jékk a toog, xalaat ñaata la ko war a dikke, ngir seet ba xam ndax am na xalis bu man a àggale liggéey bi?
Lke 14	29	Lu ko moy, su yékkatee fondamaa bi te mène koo àggale, ñi koy gis dinañu ko ñaawal, naan ko:
Lke 14	30	"Waa jii dafa tñmbalee tabax, waaye mène koo àggale."
Lke 14	31	Walla boog ban buur mooy dugg ci xare ak beneen buur te jékkul a toog, seet ba xam moom ak fukki junniy xarekat man na xeex ak kiy ñew ak ñaar-fukki junniy xarekat?
Lke 14	32	Su ko mènul, dafay yónni ndaw ca beneen buur ba, fi ak ma ngay sore, ngir ñu juboo.
Lke 14	33	Naka noonu itam ku nekk ci yéen, bu dèdduwul li mu am lépp, du man a nekk sama taalibe.
Lke 14	34	"Xam ngeen nag ne, xorom lu baax la, waaye bu sàppee, nan lañu koy delloo cafkaam?
Lke 14	35	Du jariñ suuf, te du nekk tos. Dañu koy sànni ca biti. Déglul bu baax, yaw mi am ay nopp."
Lke 15	1	Ay juutikat ak ay boroom bàkkaar daan jegesi Yeesu ngir déglu ko.
Lke 15	2	Farisen ya ak xutbakat ya di ñurumtu naan: "Waa jii mi ngi nangoo

The Holy Bible in Wolof NT

nekk ak ay boroom bàkkaar ak a lekkandook ñoom!"

Lke 15 3 Noonu Yeesu daldi leen wax léeb wii ne leen:

Lke 15 4 "Kan ci yéen soo amoon téeméeri xar, te benn réer ci, nooy def? Ndax doo bàyyi ca parlukaay ba juróom-ñeent-fukki xar ya ak juróom-ñeent, toppi ma réer, ba gis ko?"

Lke 15 5 Te boo ko gisee, dinga ko gaddu ak bânneex, yóbbu ko kër ga.

Lke 15 6 Boo àggee ca kër ga, dinga woo say xarit ak say dèkkandoo ne leen:

"Kaayleen bânneexu ak man, ndaxte gis naa sama xar ma réeroon."

Lke 15 7 "Maa ngi leen di wax lii: ci noonule, dina am mbég ci asamaan, bu benn bàkkaar kat tuubee ay bàkkaaram. Te mbég moomu mooy èpp mbég, mi fay am, ngir juróom-ñeent-fukk ak juróom-ñeent ñu jub, te soxlawuñoo tuub seeni bàkkaar."

Lke 15 8 "Te it bu jigéen dencoon fukki libidoor, benn réer ca, nu muy def? Ndax du taal ab làmp, bale kër ga, seet fu nekk, ba gis ko?"

Lke 15 9 Bu ko gisee, dina woo ay xaritam ak ay dèkkandoom ne leen: "Kaayleen bânneexu ak man, ndaxte gis naa sama alal ja réeroon."

Lke 15 10 Maa ngi leen di wax lii: ci noonule la malaakay Yàlla yi di ame mbég ci benn bàkkaar kat bu tuubee ay bàkkaaram."

Lke 15 11 Yeesu dellu ne leen: "Dafa amoon góor gu am ñaari doom."

Lke 15 12 Benn bés caat ma ne baay ba: "Baay, damaa bèggoon, nga jox ma li may war a fèetewoo ci ndono li." Noonu baay ba daldi leen séddale alalam.

Lke 15 13 Ay fan yu néew gannaaw gi, caat ma fab yéfam yépp, dem ca réew mu sore, yàq fa alalam ci topp nafsoom.

Lke 15 14 Bi mu sàñkee alalam jépp, xiif bu metti dal ca réew ma, mu tàmbalee ñakk.

Lke 15 15 Mu dem nag, di liggéeyal ku dèkk ca réew ma, kooku yebal ko ca ay toolam ngir mu sàmm mbaam-xuux ya.

Lke 15 16 Mu xiif ba bègg a lekk ca ñamu mbaam-xuux ya, ndaxte kenn mayu ko dara.

Lke 15 17 Mujj xelam dellusi, mu ne: "Sama baay am na ay surga yu bare, te dañuy lekk ba suur. Man nag maa ngi fii di bègg a dee ak xiif!"

Lke 15 18 Damay jóg, dem ca sama baay ne ko: "Baay, tooñ naa Yàlla, tooñ naa la;

Lke 15 19 yeyootumaa nekk sa doom; boole ma ci say surga." "

Lke 15 20 "Mu daldi jóg, jem kër baayam. Waaye bi muy soreendi kër ga, baayam séen ko, yèrëm ko, daldi daw laxasu ko, foon ko.

Lke 15 21 Doom ja ne ko: "Baay, tooñ naa Yàlla, tooñ naa la; yeyootumaa nekk sa doom."

Lke 15 22 Waaye baay ba ne ay surgaam: "Gaawleen indi mbubb, mi gën a rafet, solal ko ko. Te ngeen roof ab jaaro ci loxoom te solal ko ay dáll."

Lke 15 23 Indileen sèllu wu duuf wa te rey ko, nu lekk te bânneexu;

Lke 15 24 ndaxte sama doom jii dafa dee woon te dundaat na, dafa réeroon te feeñ na." Noonu ñu tàmbalee bânneexu.

Lke 15 25 "Fekk booba taaw baa nga woon ca tool ya. Bi mu ñewee, ba jub kër ga, mu dégg ñuy tègg, di fecc."

Lke 15 26 Mu daldi woo kenn ca surga ya nag, laaj ko lu xew.

Lke 15 27 Mu tontu ko: "Sa rakk moo dellusi, te sa baay rey na sèllu wu duuf wa, ndaxte ñibbi si na ci jàmm."

Lke 15 28 "Ci kaw loolu taaw ba daldi mer, bañ a dugg ca kër ga. Baayam daldi génn, ngir ñaan ko mu dugg."

Lke 15 29 Waaye taaw ba tontu baayam ne ko: "Seetal ñaata at laa la liggéeyal, mel ni jaam, te musumaa moy sa ndigal, waaye yaw, musuloo ma may sax tef, ngir ma bânneexu, man ak samay xarit."

Lke 15 30 Waaye bi sa doom jii dikkee, moom mi yàq sa alal ci ndoxaan, reyal nga ko sèllu wu duuf wi."

Lke 15 31 Noonu baay bi tontu ko ne ko: "Sama doom, yaa ngi ak man bés bu nekk, te li ma am lépp, yaa ko moom."

Lke 15 32 Waaye war nanoo bânneexu te bég, ndaxte sa rakk jii dafa dee woon te dundaat na, dafa réeroon te feeñ na." "

Lke 16 1 Yeesu neeti ay taalibeem: "Benn boroom alal moo amoon bèkk-néeg bu ñu jiiñ ne, dafay pasar-pasaree alal ji."

Lke 16 2 Waa ja woo ko ne ko: "Li may dégg ci yaw mooy lan? Leeralal ma ni nga liggéeye ak sama alal, ndaxte dootoo nekkati sama bèkk-néeg."

Lke 16 3 "Bèkk-néeg bi di xalaat naan: "Nu may def nag, segam sama njaatige dafa may dàq ci liggéey bi mu ma joxoon? Dem beyi? Awma kàttanam. Yelwaani? Rus naa ko."

Lke 16 4 Xam naa ni may def, ba su ma ñakkee sama liggéey, ay nit fat ma."

Lke 16 5 Noonu mu daldi woolu kenn ku nekk ca ña ameelon njaatigeem bor. Ka jèkk a ñew, mu ne ko: "Ñaata nga ameel sama njaatige?"

Lke 16 6 Mu ne ko: "Téeméeri bidonji diwlinu oliw." Bèkk-néeg ba ne ko: "Sa kayit a ngii. Toogal fii gaaw te bind juróom-fukk."

Lke 16 7 Mu neeti keneen: "Yaw nag, ñaata nga ko ameel?" Mu ne ko: "Téeméeri saakuy pepp." Bèkk-néeg ba ne ko: "Sa kayit a ngii. Bindal juróom-ñett-fukk."

Lke 16 8 Njaatige ba nag daldi naw ni bèkk-néeg bu njoblan boobu muuse woon. Ndaxte ñi bokk ci àddina ñoo gën a muus ci li ñu jote ci seen diggante ak seen moroom, ba raw

ñi bakk ci leeru Yàlla."

Lke 16 9 Yeesu teg ca ne: "Maa ngi leen di wax lii: sàkkuleen ay xarit jaare ko ci alalu àddina, ngir bu alal nekkatul, ñu man leen a fat ca dal yu sax ya.
Lke 16 10 Nit ku maandu ci yëf yu néew, dina maandu itam ci yu bare. Ku jubadi ci yëf yu néew, du jub ci yu bare.
Lke 16 11 Su fekkeente ne nag jubuleen ci alalu àddina, kon ku leen di dénk alal ju wóor ji?
Lke 16 12 Te su ngeen maanduul ci alal ji ngeen moomul, kon ku leen di jox alal ji ngeen moom?
Lke 16 13 "Benn jaam mënul a jaamoondoo ñaari sang; fàww nga bañ kii, bègg ki ci des, walla nga jàpp ci kenn ki, xeeb ki ci des. Mënuleen a boole jaamu Yàlla ak jaamu Alal."
Lke 16 14 Farisen yi déglu li Yeesu doon wax lépp, tàmbali di ko reetaan, ndaxte ñu bèggoon xaa lis lañu.
Lke 16 15 Waaye Yeesu ne leen: "Yéen yéena ngi fexee jub ci kanamu nit ñi waaye Yàlla xam na seen xol. Ndaxte li nit ñiy fonk, Yàlla sib na ko.
Lke 16 16 "Yoonu Musaa wi ak waxi yonent yi ñu ngi fi woon ba kera Yaxya di ñew. La ko dale foofa nag, yégle nañu xebaar bu baax bi ci nguuru Yàlla, te ñépp a ngi góor-góorlu, ngir dugg ci.
Lke 16 17 Waaye nag asamaan ak suuf jóge fi moo gën a yomb randal wenn rëdd ci arafu yoonu Musaa.
Lke 16 18 "Ku fase sa jabar, ba noppi takk keneen, njaaloo nga, te ku takk jigéen ju jëkkëram fase, njaaloo nga.
Lke 16 19 "Dafa amoon boroom alal juy sol yére yu rafet te jafe, tey dund bés bu set dund gu neex.
Lke 16 20 Fekk miskin mu ñuy wax Lasaar daan tédde ca buntu këram, fees dell ak ay góom,
Lke 16 21 te bu sañoon, di lekk ci desiti ñam wiy rot ci lekkukaayu boroom alal ji. Xaj yi sax daan nañu ñew, di mar ay góomam.
Lke 16 22 "Noonu miskin ma dee, malaaka yi yóbbu ko ca wetu Ibraayma. Boroom alal ja itam dee, ñu suul ko.
Lke 16 23 Bi ñu koy mbugal ca safara, mu téen, séen fu sore Ibraayma ak Lasaar ci wetam.
Lke 16 24 Noonu mu yuuxu ne: "Maam Ibraayma, yërëm ma! Yebalal Lasaar, mu sèpp catul baaraamam ci ndox, serralal ma sama làmmiñ, ndaxte maa ngi sonn lool ci safara sii!"
Lke 16 25 Ibraayma ne ko: "Sama doom, fàttalikul ne, jot nga sa bannex ci àddina, fekk Lasaar dëkk ci tiis. Looloo tax xolam sedd fii, yaw nag, ngay sonn.
Lke 16 26 Rax-ca-dolli it am na kàmb gu xóot sunu diggante ak yéen, ba tax ñi bègg a jóge fii jëm ci yéen, walla ñi bègg a jóge foofu jëmsi ci nun, duñu ko man."
Lke 16 27 "Noonu boroom alal ja ne: "Kon nag maam, maa ngi lay ñaan, nga yebal Lasaar ca sama kër baay,
Lke 16 28 ndaxte am naa fa juróomi rakk. Na leen artu, ngir ñu bañ a ñew ñoom itam ci bérabu metit wii."
Lke 16 29 Ibraayma ne ko: "Say doomu baay, ñu ngeek yoonu Musaa ak téerey yonent yi. Nañu leen déggal."
Lke 16 30 Boroom alal ja ne ko: "Déedéet, maam Ibraayma, waaye su kenn dekkee, dem ca ñoom, dinañu tuub seeni bàkkaar."
Lke 16 31 Waaye Ibraayma tontu ko ne: "Su ñu dégluwul Musaa ak yonent yi, kon ku dekki sax, du tax ñu gëm."
Lke 17 1 Yeesu waxaat ay taalibeem ne leen: "Fiir yuy yóbbé nit bàkkaar mënna ñakk, waaye toroxte dal na ki koy lal.
Lke 17 2 Ñu takk doj wu réy ci baatam, sànni ko ci gééj moo gën ci moom muy daaneel ci bàkkaar kenn ci ñi gën a tuuti ci ñii.
Lke 17 3 Wottuleen seen bopp. "Bu sa mbokk tooñee, yedd ko. Bu réccoo, baal ko.
Lke 17 4 Te su la tooñee juróom-ñaari yoon ci bés bi, te ñew ci yaw juróom-ñaari yoon ne la: "Tuub naa ko," nanga ko baal."
Lke 17 5 Ndaw ya wax Boroom bi ne ko: "Yokkal sunu ngëm."
Lke 17 6 Boroom bi tontu ne: "Su ngeen amee ngëm gu tuuti sax niw peppu fuddën, kon dingeen man a ne garab gii: "Buddeekul, dem jëmbëtu ca gééj ga," te dina def li ngeen wax.
Lke 17 7 "Kan ci yéen bu amoon surga bu beyi walla bu sàmmi ba ñew, ndax dafa ko naa: "Kaay lekk."
Lke 17 8 Déedéet. Xanaa kay da ko naan: "Defaral ma réer bi. Takkul te tibbal ma, ba ma lekk te naan, ba noppi nga door a lekk te naan."
Lke 17 9 Li surga ba topp ndigal, ndax tax na mu yellowo ngërëm? Déedéet.
Lke 17 10 Noonu yéen itam bu ngeen toppée li ñu leen sant lépp ba noppi, dangeen a war ne: "Ay surga rekk lanu. Sunu warugar lanu def."
Lke 17 11 Bi muy dem Yerusaleem ba tey, Yeesu jaar ci dig wiy xaajale Samari ak Galile.
Lke 17 12 Bi muy jub benn dëkk, fukki gaana ñew, dogale ko. Ñu taxaw dand ko, di wax ca kaw naan:

The Holy Bible in Wol of NT

Lke	17	13	"Yeesu, kilifa gi, yèrèm nu!"
Lke	17	14	Naka la leen Yeesu di gis, naan leen: "Demleen won seen bopp
saraxal	ekat	ya."	Bi ñuy dem, ñu daldi set.
Lke	17	15	Kenn ci ñoom gis ne wér na, daldi dèpp, di manggal Yàlla ak baat bu xumb.
Lke	17	16	Mu dèpp jèwam ca tànkì Yeesu, di ko gèrèm. Fekk nitu Samari la woon.
Lke	17	17	Noonu Yeesu daldi ne: "Xanaa du fukk yépp a wér? Ana juróom-ñeent ña nag?"
Lke	17	18	Amul kenn ci ñoom ku ñèw gèrèm Yàlla ku dul doxandéem bii!"
Lke	17	19	Noonu Yeesu ne ko: "Jógal dem; sa ngem faj na la."
Lke	17	20	Farisen yi laaj Yeesu ne ko: "Kañ la Yàlla di téral nguuram?" Mu tontu leen ne: "Bu Yàlla di wacce nguuram ci nit ñi, kenn du ko man a teg bët.
Lke	17	21	Duñu man a wax it ne: "Xool-leen, mi ngi fii," walla: "Ma nga fale," ndaxte nguuru Yàlla wacc na ci seen biir."
Lke	17	22	Noonu mu ne taalibe ya: "Jamono dina ñèw, fu ngeen di bègg a gis su doon sax benn fan ci jamono ju Doomu nit ki di ñèw, waaye dungeen ko gis.
Lke	17	23	Dees na leen ne: "Mi ngi fii!" walla: "Ma nga fale!" Buleen dem, mbaa ngeen di leen topp.
Lke	17	24	Ndaxte ni melax naan ràyye ci asamaan, di leeral gii wet, ba ca gee, noonu it la Doomu nit ki di mel ci bésam.
Lke	17	25	Waaye balaa booba fàww mu sonn lool te niti jamono jii dèddu ko.
Lke	17	26	"La xewoon ca bési Nóoyin, dina xewaat ci bési Doomu nit ki.
Lke	17	27	Nit ñaa ngi doon lekk ak di naan, di jël jabar ak a séyi, ba bés ba Nóoyin duggee ca gaal ga. Noonu mbenn ma ñèw, rey leen ñoom ñépp.
Lke	17	28	"Dina mel it ni la xewoon ca bési Lóot. Nit ñaa ngi doon lekk ak di naan, di jënd ak di jaay, di ji ak di tabax.
Lke	17	29	Waaye bés ba Lóot génnee Sodom, Yàlla tawloo safara ak tamarax, rey leen ñoom ñépp.
Lke	17	30	Noonu lay mel, bés bu Doomu nit kiy feeñ.
Lke	17	31	"Ca bés boobee ku nekk ca kaw kër ga te ay bagaasam nekk ca biir, bumu wacc jëli leen. Te it ku nekk ca tool ya, bu mu ñibbi.
Lke	17	32	Fattalikuleen jabaru Lóot!
Lke	17	33	Kuy wut a rawale sa bakkan, dinga ko ñàkk, waaye ku ko ñàkk, dinga dund.
Lke	17	34	Maa ngi leen koy wax: ca jamono jooju, ñaar dinañu bokk a tèdd guddi, dees na yóbbu kenn ki, bàyyi ka ca des.
Lke	17	35	Naari jigéen dinañu wolandoo, dees na yóbbu kenn ci, bàyyi ka ca des."
Lke	17	37	Taalibe yi ne Yeesu: "Fu loolu di xewe, Boroom bi?" Yeesu tontu leen ne: "Fa médd nekk, la tan yiy dajee."
Lke	18	1	Noonu Yeesu wax leen itam léeb wii ngir xamal leen ne, war nañoo sax ci ñaan te bañ a xàddi.
Lke	18	2	Nee na: "Dafa amoon cib dëkk, benn àttekat bu ragalul Yàlla te faalewul mbindeef.
Lke	18	3	Amoon na itam ca dëkk ba jigéen ju jëkkëram faatu ju daan faral di ñèw ci moom, naan ko: "Àtte ma ak sama noon!"
Lke	18	4	Àttekat ba bañ lu yàgg, waaye am bés mu ne ci xelam: "Ragaluma Yàlla te faalewuma mbindeef,
Lke	18	5	waaye jigéen jii lakkal na ma; kon dinaa ko àtte, ngir mu bañatee ñèw sonal ma. Dina rey ak ay wax."
Lke	18	6	Boroom bi tegaat ca ne: "Dégluleen bu baax li àttekat bu bon boobu wax;
Lke	18	7	ndax Yàlla du àtte jub mbooloom mi mu tànn te ñu koy ñaan wall guddi ak bëccég? Ndax dina leen haarloo?"
Lke	18	8	Maa ngi leen koy wax, dina leen àtte jub ci lu gaaw. Waaye bu Doomu nit ki ñèwee, ndax dina fekk ngem ci àddina?"
Lke	18	9	Yeesu waxaat léeb wii nit, ñi foog ne jub nañu tey xeeb ñi ci des.
Lke	18	10	Mu ne: "Dafa amoon ñaari nit ñu dem ca kër Yàlla ga, di ñaan. Kenn ki ab Farisen la, ki ci des juutikat.
Lke	18	11	Farisen baa nga taxaw di ñaan ci xelam naan: "Yaw Yàlla, maa ngi lay sant ci li ma melul ni ñeneen ñiy sàcc, di def lu jubadi te di njaloo, rawatina juutikat bii.
Lke	18	12	Ayu-bés gu nekk damay woor ñaari yoon, di joxe asaka ci lépp lu ma wut."
Lke	18	13	"Juutikat ba moom, ma nga taxaw fu sore te bèggul a siggi sax, xool ca asamaan. Waaye ma ngay fègg dënnam te naan: "Yaw Yàlla, yèrèm ma, man miy bàkkaarkat."
Lke	18	14	Yeesu teg ca ne: "Maa ngi leen koy wax, nit kooku, ba muy ñibbi këràm, moom la Yàlla àtte ni ku jub, waaye du Farisen ba. Ndaxte képp kuy yékkatiku dees na la suufeel, te kuy suufeelu, ñu yékkati la."
Lke	18	15	Amoon na ay nit, ñuy indil Yeesu ay liir, ngir mu teg leen ay loxoom. Bi taalibe ya gisee loolu, ñu gèdd leen.
Lke	18	16	Waaye Yeesu woo leen ne: "Bàyyileen xale yi, ñu ñèw ci man, te buleen

The Holy Bible in Wolof NT

leen tere, ndaxte ñu mel ni ñoom ñoo yelloo nguuru Yàlla.
Lke 18 17 Ci dëgg, maa ngi leen koy wax, woyoful ni xale, nangu nguuru Yàlla,
doo ci man a dugg."
Lke 18 18 Benn njiitu Yawut laaj Yeesu ne ko: "Kilifa gu baax gi, lu ma war a
def, ba am wàll ci dund gu dul jeex?"
Lke 18 19 Yeesu tontu ko: "Lu tax nga wooye ma ku baax? Yàlla rekk a baax.
Lke 18 20 Xam nga ndigal yi: "Bul njaaloo, bul bóom, bul sàcc, bul seede lu dul
dëgg, teralal sa ndey ak sa baay."
Lke 18 21 Njiit la ne ko: "Loolu lépp sàmm naa ko li dale ci sama ndaw ba tey."

Lke 18 22 Bi Yeesu déggee loolu, mu ne ko: "Lenn rekk moo la dese. Jaayal li
nga am lépp, séddale ko misikin yi te dinga woomle ca asamaan; boo noppee, nga ñew topp ci
man."
Lke 18 23 Bi nit ka déggee loolu, mu am tiis, ndaxte ku bare woon alal la.
Lke 18 24 Yeesu xool ko, daldi ne: "Boroom alal, dugg ci nguuru Yàlla, lu jafee
ngoogu!
Lke 18 25 Giléem jaar ci bën-bënu pusa moo gën a yomb boroom alal dugg ci
nguuru Yàlla."
Lke 18 26 Ñi doon déglu daldi ne: "Kon nag ku man a mucc?"
Lke 18 27 Yeesu tontu ne: "Li të nit ñi, tēwul Yàlla."
Lke 18 28 Noonu Piyeer ne: "Nun de, dëddu nanu li nu am lépp, topp la."
Lke 18 29 Yeesu ne leen: "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, képp ku dëddu kër walla
jabar walla ay doomi ndey walla ay waajur walla ay doom ngir nguuru Yàlla,
Lke 18 30 dinga am tey jii ay yooni yoon, ak dund gu dul jeex ëllég."
Lke 18 31 Yeesu wéetoo ak fukki taalibe yi ak naar ne leen: "Nu ngi dem
Yerusalem, te li yonent yi bindoon lépp ci mbirum Doomu nit ki dina mat.
Lke 18 32 Dinañu ko jébbal ñi dul Yawut, ñu ñaawal ko, saaga ko, tifli ci
kawam.
Lke 18 33 Gannaaw bu ñu ko dóoree ay yar ba noppi, dinañu ko rey, waaye ca
netteelu fan ba dina dekki."
Lke 18 34 Waaye taalibe ya dégguña li mu leen doon wax; kàddu yooyu ump na
leen, te xamuñu li waxi Yeesu yooyu tekki.
Lke 18 35 Bi Yeesu di agsi dëkku Yeriko, am gumba gu toogoon ca wetu yoon wa,
di yelwaan.
Lke 18 36 Naka la gumba ga dëgg mbooloo di jàll, mu laaj lan moo xew.
Lke 18 37 Ñu wax ko ne: "Yeesum Nasaret moo fay jaar."
Lke 18 38 Noonu mu yuuxu ne: "Yeesu, Sëtu Daawuda, yërëm ma!"
Lke 18 39 Ñi jiitu woon gëdd ko, ngir mu noppi. Waaye muy gën a yuuxu naan:
"Sëtu Daawuda, yërëm ma!"
Lke 18 40 Noonu Yeesu taxaw, santaane ñu indil ko ko. Bi mu jegesee, Yeesu laaj
ko ne:
Lke 18 41 "Loo bëggoon ma defal la ko?" Mu ne ko: "Sang bi, damaa bëgg a gis."
Lke 18 42 Noonu Yeesu ne ko: "Na say bët gis! Sa ngëm faj na la."
Lke 18 43 Ca saa sa mu daldi gis. Noonu mu topp ci Yeesu, di manggal Yàlla.
Mbooloo mépp gis loolu, di sant Yàlla.
Lke 19 1 Yeesu dugg na Yeriko, jaar ca dëkk ba, di dem.
Lke 19 2 Waaye amoon na fa waa ju ñuy wax Sase. Njiitu juutikat la, te di ku
bare alal.
Lke 19 3 Bëgg na gis kan mooy Yeesu, waaye dafa gätt lool, ba mēnu koo gis
ndax mbooloo ma.
Lke 19 4 Noonu mu daw, jiituji ca yoon wa, yéeg ci genn garab ngir gis Yeesu,
ndaxte foofa la naron a jaar.
Lke 19 5 Bi Yeesu dikkee ba tollook garab ga nag, mu téen ne ko: "Sase, wàccal
gaaw, ndax tey sa kër laa war a dal."
Lke 19 6 Sase daldi gaawantu wàcc, ganale ko ak mbég.
Lke 19 7 Népp gis loolu, di ñurum-ñurumi naan: "Mi ngi dal cig kër boroom
bàkkaar."
Lke 19 8 Waaye Sase taxaw ne Boroom bi: "Déglul Boroom bi, dogu naa may sama
genn-wàllu alal misikin yi, te lu ma mas a njublan nit, jël alalam, dinaa ko fëy ñeenti yoon lu
ni tollu."
Lke 19 9 Yeesu ne ko: "Mucc gi wàcc na tey ci kër gii, ndaxte nit kii, ci
askanu lbraayma la bokkitam.
Lke 19 10 Ndaxte Doomu nit ki ñew na, ngir seet te musal ñi réer."
Lke 19 11 Bi nit ñi doon déglu kàddu yooyu, Yeesu teg ca léeb, ndaxte jege woon
na Yerusalem, te ñoom foogoon nañu ne, nguuru Yàlla dafay daldi fëen ca saa sa.
Lke 19 12 Mu ne nag: "Dafa amoon boroom juddu bu rafet bu demoon ci réew mu
sore, ngir ñu fal ko buur te mu dellusiwaat.
Lke 19 13 Noonu mu woo fukk ci ay surgaam, jox ku nekk benn libidoor, ne leen:
"Li ggéeyleen ci, ba may ñibbi si."
Lke 19 14 Waaye waa réewam bëgguña ko. Noonu ñu yónni ndaw ci gannaawam ne:
"Bëggunu nit kii yilif nu."
Lke 19 15 "Bi ñu ko falee buur nag, ba mu dellusi, mu woolu surga, ya mu joxoon

wurus wa, ngir xam nan lañu ci liggeeye.
Lke 19 16 Ku jëkk ka ñew ne ko: "Sang bi, sa libidoor bii jur na fukki libidoor."
Lke 19 17 Buur ba ne ko: "Def nga lu baax, surga bu baax nga. Segam wone nga ne, takku nga ci lu tuuti, falul ci fukki dëkk."
Lke 19 18 Sarga ba ca topp ñew ne: "Sang bi, sa libidoor ba indi na juróomi libidoor."
Lke 19 19 Buur ba ne ko: "Yaw, falul ci juróomi dëkk."
Lke 19 20 Keneen ñew ne: "Sang bi, sa libidoor baa ngi nii. Dama koo fasoon ci sekkit, denc ko.
Lke 19 21 Dama laa ragaloon, ndaxte ku néeg nga. Dangay nangu loo dénkaanewul, di dajale loo jiwul."
Lke 19 22 Buur ba ne ko: "Ci say wax laa lay àtte, surga bu bon bi! Xamoon nga ne, nit ku néeg laa, di nangu lu ma dénkaanewul, te dajale lu ma jiwul."
Lke 19 23 Lu tax nag yóbbuwoo sama xaaalis ca denckati xaaalis ya? Bés bu ma ñewee nag, ma man a jot sama xaaalis ak la mu jur."
Lke 19 24 "Ci kaw loolu mu ne ña taxawoon ca wetam: "Nanguleen libidoor bi ci moom, jox ko boroom fukki libidoor yi."
Lke 19 25 Ñu ne ko: "Sang bi, am na fukki libidoor ba noppi."
Lke 19 26 Buur ba ne leen: "Maa ngi leen koy wax, ku am, dinañu la dolli, waaye ku amul, li nga am as néew sax, dinañu ko nangu."
Lke 19 27 Waaye sama noon yi, ñi bëggul woon ma doon seen buur, indileen fii, rey leen ci sama kanam."
Lke 19 28 Bi mu waxee loolu ba noppi, Yeesu dafa daldi jiitu, jëm Yerusalem.
Lke 19 29 Bi muy jege dëkki Betfase ak Betani, ci wetu tund wu ñuy wax tundu Oliw ya, Yeesu yebal ñaar ci ay taalibeem,
Lke 19 30 ne leen: "Demleen ci dëkk bi ci kanam. Bu ngeen fa duggee, dingeen fa gis cumbur gu kenn musul a war. Yiwi leen ko, indi."
Lke 19 31 Bu leen kenn laajee: "Lu tax ngeen koy yiwi?" tontuleen ko: "Boroom bi da koo soxla."
Lke 19 32 Ñaari ndaw ya dem, fekk mbir ya deme, na leen ko Yeesu waxe woon.
Lke 19 33 Bi ñuy yiwi cumbur ga nag, ay boroomam ne leen: "Lu tax ngeen di yiwi cumbur gi?"
Lke 19 34 Ñu tontu ne: "Ndaxte Boroom bi da koo soxla."
Lke 19 35 Noonu ñu indil cumbur gi Yeesu, daldi lal seeni yére ca kaw, yéegal ca Yeesu.
Lke 19 36 Bi muy dem, nit ñi di lalal Yeesu seeni yére ci yoon wi.
Lke 19 37 Bi ñu agsee fa mbartalum tundu Oliw ya doore, taalibeem yépp fees ak mbég, tãmbalee manggal Yàlla ca kaw ndax kéemaan yu bare yi ñu gis.
Lke 19 38 Ñu ngi naan: "Yaw buur biy ñew ci turu Boroom bi, ku barkeel nga! Na jàmm am ca asamaan, te ndam li féete ca bérab yu gën a kaw!"
Lke 19 39 Waaye ay Farisen yu nekkoon ca mbooloo ma ne Yeesu: "Kilifa gi, yeddal sa taalibe yi!"
Lke 19 40 Noonu mu tontu ne: "Maa ngi leen koy wax, bu ñu noppee ñoom, doj yiy xaacu."
Lke 19 41 Bi Yeesu jegee dëkk ba, ba séen ko, mu jooy ko
Lke 19 42 naan: "Céy yaw itam, boo xamoon bésuub tey yi la man a indil jàmm!
Waaye fi mu ne mënuloo koo gis.
Lke 19 43 Bés dina ñewi yu say noon di jal, wërale la. Dinañu la tëj ci biir, tanc la.
Lke 19 44 Dinañu la yàqaate, yaw ak sa waa dëkk. Doj dootul des ci kaw doj ci yaw, ndaxte rànñeewoo jamono ji Yàlla ñewe, wallusi la."
Lke 19 45 Gannaaw loolu Yeesu dugg ca kër Yàlla ga, daldi dàq ña fay jaay,
Lke 19 46 naan leen: "Mbind mi nee na: "Sama kër kèru ñaan ci Yàlla lay doon; waaye yéen def ngeen ko kèru sacc."
Lke 19 47 Bés bu nekk Yeesu di jàngale ca kër Yàlla ga. Saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya, ñoom ak njiiti xeet wa, ñu ngi ko doon wut a reylu.
Lke 19 48 Waaye xamuñu woon lan lañu man a def, ndaxte nit ñépp a ngi ko doon déglu, bañ benn baat raw leen.
Lke 20 1 Benn bés Yeesu doon jàngal nit ña ca kër Yàlla ga, di leen yégal xebaar bu baax bi. Saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya ak njiit ya ñew ne ko:
Lke 20 2 "Wax nu ci ban sañ-sañ ngay defe yéf yii, walla kan moo la may boobu sañ-sañ."
Lke 20 3 Yeesu tontu leen ne: "Man itam dinaa leen laaj lenn: wax leen ma,
Lke 20 4 la Yaxya daan def, di sóob nit ñi ci ndox, fu mu ko jële, ci Yàlla walla ci nit ñi?"
Lke 20 5 Ñu waxtaan ci seen biir naan: "Bu nu nee: "Ci Yàlla," dina laaj: "Lu tax gëmuleen ko kon?"
Lke 20 6 Te bu nu nee: "Ci nit ñi," mbooloo mépp dinañu nu sànni ay xeer, ndaxte gëm nañu ne Yaxya yonent la woon."
Lke 20 7 Noonu ñu tontu ne, xamuñu fu mu ko jële.
Lke 20 8 Yeesu ne leen: "Kon man itam duma leen wax ci ban sañ-sañ laay defe

yëf yii."

Lke 20 9 Noonu Yeesu daldi wax nit ña léeb wii: "Amoon na nit ku jëmbët toolu réseñ, batale ko ay beykat, dem tukki tukki bu yàgg.
Lke 20 10 Bi tool bi ñoree nag, mu yónni surga ci ñoom, ngir jot wàllam ci meñneef gi. Waaye beykat yi dóor ko ay yar, dàq ko, mu dellu ak loxoy neen.
Lke 20 11 Mu yónniwaat beneen surga, ñu dóor ko moom itam, toroxal ko, dàq ko, mu dellu ak loxoy neen.
Lke 20 12 Mu yónneeti ñetteelu surga, ñu gaañ ko, dàq ko.
Lke 20 13 "Boroom tool ba daldi ne: "Nan laay def nag? Dinaa yónni sama doom, sama reeni xol. Xèy na ñu weg ko, moom."
Lke 20 14 Waaye bi beykat yi gisee doom ji, ñu ne ci seen biir: "Kii moo war a donn tool bi; nan ko rey, moom ndono li."
Lke 20 15 Ñu génne ko tool bi nag, rey ko." Noonu Yeesu laaj leen: "Nu leen boroom tool bi di def, nag?
Lke 20 16 Xanaa ñew, rey beykat yooyu, dénk tool ba ñeneen." Bi Yeesu waxee loolu, nit ña ne ko: "Yàlla tere!"
Lke 20 17 Waaye Yeesu ne leen jàkk, daldi ne: "Kon nag lu baat yii ci Mbind mi di tekki: "Doj wa tabaxkat ya sànni, mujj na di doju koñ."
Lke 20 18 Képp ku dal ci doj woowu, dammtoo, te ku mu dal ci sa kaw, rajaxe la."
Lke 20 19 Xutbakat ya ak saraxalekat yu mag ya ñu ngi doon wut a jàpp Yeesu ca taxawaay ba, ndaxte xam nañu ne, ñoo tax mu wax léeb woowu. Waaye ragal nañu mbooloo ma.
Lke 20 20 Noonu ñu koy yeeru, daldi yónni ay nit ñu mbubboo njub, sas leen ñu fexe koo jàpp ci ay waxam, ngir jébbal ko boroom réew, ma yor kilifteef ak sañ-sañ.
Lke 20 21 Ñu daldi ñew ci Yeesu ne ko: "Kilifa gi, xam nanu ne li ngay wax te di ko jàngale lu jub la. Amuloo parlàqu, waaye dangay xamle yoonu Yàlla ci bu wóor.
Lke 20 22 Wax nu, ndax jaadu na, nu fey buur bi Sesaar galag walla déet."
Lke 20 23 Waaye Yeesu xam na seen pexe ne leen:
Lke 20 24 "Wonleen ma posetu denariyon. Kan lañu ci def nataalam ak turam?" Ñu tontu ko: "Sesaar."
Lke 20 25 Noonu mu ne leen: "Joxleen nag Sesaar li Sesaar moom, te jox Yàlla li Yàlla moom."
Lke 20 26 Noonu mēnuñu ko woon a jàpp ciy waxam ci kanamu mbooloo ma; ñu waaru ci tontoom, ba wedam.
Lke 20 27 Noonu ay nit, ñu bokk ci Sadusen yi, ñew ci moom. Sadusen yi nag ñoom weddi nañu ndekkite li. Noonu ñu laaj ko ne:
Lke 20 28 "Kilifa gi, Musaa bindal na nu ne, ku magam faatu te bàyyiwul doom ak jabaram, kooku war na donn jigéen ji, ba yékkati giiru magam.
Lke 20 29 Amoon na fi nag juróom-ñaari góor ñu bokk ndey ak baay. Taaw ba takk jabar, faatu, te bàyyiwul doom.
Lke 20 30 Naareel ba takk jigéen ja, def noonu; ak ñetteel ba, ba juróom-ñaar ñépp faatu te bàyyiwul doom.
Lke 20 32 Gannaaw ga nag jigéen ja it faatu.
Lke 20 33 Ci ndekkite li nag, kan ci ñoom moo war a donn jigéen ja, fekk ku nekk ci juróom-ñaar ñi mas na koo takk?"
Lke 20 34 Yeesu tontu leen ne: "Ci àddina sii, góor ñi ak jigéen ñi dañuy séy.
Lke 20 35 Waaye ña ñu àtte ne, yeyoo nañoo bokk ci dundu èllég ak ci ndekkite li, kenn du am jabar, kenn du am jëkkër.
Lke 20 36 Dafa fekk ne mēnатуñoo dee, ndaxte dañuy mel ni malaaka yi. Ay doomi Yàlla lañu ndaxte doomi ndekkite lañu.
Lke 20 37 Te Musaa sax wone na ne, néew yi dinañu dekki, ci saarum ngarab si. Foofa Musaa wooye na fa Boroom bi: "Yàllay Ibraayma, Yàllay Isaaxa, di Yàllay Yanqóoba."
Lke 20 38 Kon nag nekkul Yàllay ñi dee waaye Yàllay ñiy dund la, ndaxte Yàllaa tax ñépp di dund."
Lke 20 39 Ci kaw loolu ay xutbakat ne ko: "Li nga wax dëgg la, kilifa gi!"
Lke 20 40 Ndaxte kenn ci ñoom ñemeetu koo laaj dara.
Lke 20 41 Noonu Yeesu ne leen: "Lu tax nit ñi di wax ne, Almasi bi mooy sētu Daawuda?"
Lke 20 42 Ndaxte Daawuda moom ci boppam moo ne ci Sabóor: "Boroom bi nee na sama Boroom: 'Toogal ci sama ndeyjoor,
Lke 20 43 ba kera may daaneelsay noon ci sa kanam.' "
Lke 20 44 Gannaaw Daawuda nag wooye na ko "Boroom bi," nu muy nekke sētam?"
Lke 20 45 Bi ko nit ña fa nekkoon ñépp doon déglu, Yeesu ne ay taalibeem:
Lke 20 46 "Moytuleen xutbakat yi; dañoo bëgg di doxantu, sol ay mbubb yu réy, te ñépp di leen nuyoo ñaari loxo ci pénc mi. Ci jàngu yi, toogu yu féete kanam lañuy wut, te toogu yu yiw lañuy taamu ci reeri xew yi.
Lke 20 47 Ñu ngi lekk alalu jigéen ñi seen jëkkër faatu, di ñaan Yàlla ay ñaani ngistal yu gudd. Seen mbugal dina gën a tar."
Lke 21 1 Noonu Yeesu siggi, séen ay boroom alal ñuy dugal seen sarax ca ndab ya ca kër Yàlla ga.
Lke 21 2 Mu gis itam jenn jigéen ju jëkkëram faatu te mu ñakk, ju fa def ñaari poseti xàñjar.

The Holy Bible in Wol of NT

Lke 21 3 Noonu mu daldi ne: "Ci dëgg, maa ngi leen koy wax, jigéen ju ñakk jee moo ëpp ñeneen ñépp lu mu joxe.

Lke 21 4 Noom ñépp dañu sàkku ci seen barele, waaye moom dafa sàkku ci néewleem, ba joxe xaa lis bi mu waroon a dunde."

Lke 21 5 Noonu ay nit doon wax ci lu jem ca kër Yàlla ga, ak ni ñu ko rafetale ak ay doj yu jafe ak alal ju ñu jébbal Yàlla. Waaye Yeesu ne leen:

Lke 21 6 "Li ngeen gis fii lépp, jamono dina ñew joo xam ne dina daanu, ba doj dootul des ci kaw doj."

Lke 21 7 Ñu laaj ko ne: "Kilifa gi, kañ la loolu di am? Te luy tegtal ne, looloo ngi waaj a xew?"

Lke 21 8 Yeesu tontu ne: "Moytuleen, bu leen kenn nax. Ndaxte ñu bare dinañu ñew ci sama tur ne: "Moom laa," walla ñu naan: "Jamono ji jegesi na." Buleen topp ñooñu.

Lke 21 9 Bu ngeen dëggee ay xare ak ay réew yu jóg, wottuleen a tiit, ndaxte fàww yooyule jëkk a am. Waaye taxul mujug jamono daldi taxaw."

Lke 21 10 Noonu mu teg ca ne: "Xeet dina jóg, xeex ak weneen xeet, réew dina xeex ak meneen réew.

Lke 21 11 Suuf dina yengu yengu yu réy, te wopp ak xiif dina am ci bérab yu bare. Dina am it ay xew-xew yu raglu ak ay firnde yu mag yuy jóg asamaan.

Lke 21 12 Waaye bala looloo xew, dees na leen jàpp, fitnaal leen, di leen jébbal àttekat yi ca jàngu ya, tēj leen kaso. Dees na leen yobbu ci kanam ay buur yi ak ay boroom réew ndax sama tur.

Lke 21 13 Loolu dina leen ubbil bunt, ba ngeen man maa seedeel.

Lke 21 14 Fasleen yéenee bañ a wut lay ngir musal seen bopp.

Lke 21 15 Ndaxte man ci sama bopp maa leen di jox kàddu ak xel moo xam ne seeni noon dañu ko man a teggi, mbaa ñu di ko weddi.

Lke 21 16 Seenii waajur sax ak seeni doomi ndey, seeni bokk ak seeni xarit, dinañu leen jébbal àttekat yi, ba ñu rey ñenn ci yéen.

Lke 21 17 Te ñépp dinañu leen bañ ndax sama tur.

Lke 21 18 Waaye seen genn kavar sax du neen.

Lke 21 19 Seen muñ moo leen di musal.

Lke 21 20 "Bu ngeen gisee ay xarekat wër dëkku Yerusalem, xamleen ne jamono, ji ñu koy yàq, agsi na.

Lke 21 21 Kon nag ku nekk ci biir diiwaanu Yude, nanga daw ca tund ya; ku nekk ci biir dëkk bi, nanga ko génn; te ku nekk ca tool ya, bul dugg ca dëkk ba!

Lke 21 22 Ndaxte ci bés yooyu Yàlla dina fey jéf yi, te li ñu bindoon ci téereb Yàlla dina mat.

Lke 21 23 Ngalla jigéen ñi ëmb ca bés yooya, ngalla it ñiy nàmpal! Ndaxte tiis wu metti dina am ci réew mi, te Yàlla dina wacce meram ci waa réew mii.

Lke 21 24 Dees na leen reye ak i jaasi, jàpp leen jaam, yobbu leen ci réewi àddina sépp. Te ñi dul Yawut dinañu nappaaje Yerusalem, ba kera jamonoy ñi dul Yawut mat.

Lke 21 25 "Ay firnde dinañu feeñ ci jant bi, ci weer wi ak ci biddi w yi. Ci kaw suuf xeet yi dinañu tiit, jaaxle ndax riiru géj gi ak yengu-yengub duus yi.

Lke 21 26 Bu boobaa nit ñiy xëm ndax tiitaange, bu ñuy xalaat musiba, yi nar a wacc ci àddina, ndaxte dees na yengal kàttani asamaan.

Lke 21 27 Noonu dinañu gis Doomu nit ki di ñew ciw niir, ànd ak kàttan ak ndam lu réy.

Lke 21 28 Bu mbir yooyu di tàmbalee xew nag, boo yaboo ngeen siggi, téen, ndaxte seen njot jubsii na."

Lke 21 29 Noonu Yeesu misaal leen lii: "Xool-leen garabu figg ak yeneen garab yi.

Lke 21 30 Bu ñu gisee ñu sèq, soxlawuleen kenn wax leen ne, nawet bi jubsii na xaat.

Lke 21 31 Noonu itam bu ngeen gisee loolu lépp xew, xamleen ne nguuru Yàlla jege na.

Lke 21 32 "Ci dëgg maa ngi leen koy wax, niti jamono jii dañu wéy, te loolu lépp amul.

Lke 21 33 Asamaan ak suuf dinañu wéy, waaye samay wax du wéy mukk.

Lke 21 34 "Moytuleen seen nafsu diigal leen ci yàqute ak ci màndite ak ittey àddina, ba bés boobu bett leen ni mbaal.

Lke 21 35 Ndaxte dina dal ci ñépp ñi nekk ci kaw suuf.

Lke 21 36 Yeewuleen, di sax ci ñaan, ngir ngeen man a mucc ci loolu lépp war a xew, te man a taxaw ak kóolote ci kanamu Doomu nit ki."

Lke 21 37 Yeesoo ngi daan yendoo jàngale ca kër Yàlla ga, te bu guddee mu dem ca tund wu ñuy wax tundu Oliw ya, fanaan fa.

Lke 21 38 Te nit ñépp dañu daan teel a xèy ca kër Yàlla ga, di ko déglu.

Lke 22 1 Màggalu Mburu ya amul lawiir jege woon na, te ñu di ko wax Bésu Jéggi ba.

Lke 22 2 Saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya di wut pexem reylu Yeesu, ndaxte dañoo ragaloon nit ña.

Lke 22 3 Noonu Seytaane daldi solu Yudaa, mi ñuy wooye Iskariyo te mu bokkoon ca fukki taalibe ya ak ñaar.

Lke 22 4 Noonu Yudaa dem waxtaani ak saraxalekat yu mag ya ak kilifay

The Holy Bible in Wolof NT

wottukati	kër	Yàlla	ga,	ba	xam	nan	la	leen	di	jébbale	Yeesu.																															
Lke	22	5								Nu	am	ca	bànnex	bu	réy,	dig	ko	xaalis.																								
Lke	22	6								Yudaa	nangu,	di	fexe	jamono	ju	mu	leen	man	a	jébbal	Yeesu,	fu	mbooloo	ma	nekkul.																	
Lke	22	7								Bésu	màggalu	Mburu	ya	amul	lawiir	agsi,	ca	bés	boobu	lañu	waroon	a	rendi	mbotem	màggalu	Jéggi	ba.															
Lke	22	8								Noonu	Yeesu	yebal	Piyeer	ak	Yowaana	ne	leen:	"Dem	leen,	defaral	nu	reeru	Jéggi	ba."																		
Lke	22	9								Nu	ne	ko:	"Fan	nga	bèggoon,	nu	defare	ko	fa?"																							
Lke	22	10								Mu	ne	leen:	"Bu	ngeen	duggee	ca	dèkk	ba,	góor	gu	yenu	njaq	lu	def	ndox,	dina	taseek	yéen.														
Lke	22	11								Toppleen	ci	moom	ba	ca	kër	ga	muy	dugg,	te	ngeen	ne	boroom	kër	ga:	"Kilifa	gi	nee	na:	Ana	néegu	gan,	bi	may	lekke	reeru	Jéggi	ba,	man	ak	samay	taalibe?"	
Lke	22	12								Noonu	dina	leen	won	néeg	bu	féete	kaw,	te	yaa,	ñu	defar	ko	ba	noppi.																		
Lke	22	13								Foota	ngeen	koy	defare."																													
Lke	22	13								Nu	dem,	gis	lépp,	ni	leen	ko	Yeesu	waxe	woon.	Noonu	ñu	defar	reer	bi.																		
Lke	22	14								Bi	waxtu	wi	jotee	Yeesu	toog	ak	ndaw	yi,																								
Lke	22	15								ne	leen:	"Yàkkamti	woon	naa	lool	lekk	ak	yéen	reeru	Jéggi	bii,	laata	ñu	may	sonal.																	
Lke	22	16								Ndaxte	maa	ngi	leen	koy	wax,	dootuma	ko	lekk	mukk,	lu	dul	ba	kera	mu	mat	ci	nguuru	Yàlla."														
Lke	22	17								Noonu	mu	fab	kaas,	daldi	sant	Yàlla	ne:	"Jël	-leen	kaas	bii,	séddoo	ko.																			
Lke	22	18								Ndaxte	maa	ngi	leen	koy	wax,	dootuma	naan	ndoxum	réseñ	mi,	ba	kera	Yàlla	di	téral	nguoram."																
Lke	22	19								Gannaaw	loolu	mu	jël	mburu,	sant	Yàlla,	damm	ko,	joxleen	ko	ne:	"Lii	sama	yaram	la,	wi	ma	joxe	ngir	yéen.												
Lke	22	20								Defleen	lii,	ngir	fàttaliku	ma."																												
Lke	22	21								Noonu	itam	bi	ñu	lekkee	ba	noppi,	mu	jël	kaas	bi	ne	leen:	"Kaas	bii	mooy	misal	kóllère	gu	bees	gi	Yàlla	fas	jaarale	ko	ci	sama	deret,	ji	tuuru	ngir	yéen.	
Lke	22	22								Waaye	nag	loxob	ki	may	wor	a	ngi	nekk	ak	man	ci	ndab	li.																			
Lke	22	22								Doomu	nit	ki	mu	ngi	dem,	ni	ñu	ko	dogale.	Waaye	ki	koy	wor	dina	torox."																	
Lke	22	23								Noonu	taalibe	yi	di	laajante	ci	seen	biir,	kan	ci	ñoom	mooy	nar	a	def	loolu.																	
Lke	22	24								Taalibe	ya	it	di	werante,	ngir	xam	kan	ci	ñoom	moo	gën	a	màgg.																			
Lke	22	25								Yeesu	ne	leen:	"Buuri	xeeti	àddina	dañu	leen	di	dóor	yetu	nguuru,	te	killifa	yi	dañuy	sàkku	ngèrëm.															
Lke	22	26								Waaye	yéen	buleen	def	noonu.	Ki	gën	a	màgg	ci	yéen,	na	nekk	ni	ki	gën	a	ndaw,	te	njiit	mel	ni	surga.										
Lke	22	27								Ki	toog	ca	lekkukaay	ba,	moom	ak	surgaam,	ñoom	ñaar	kan	moo	ci	gën	a	màgg?	Xanaa	du	ki	toog	ci	lekkukaay	bi?	Waaye	man	maa	ngi	ci	seen	biir	ni	surga.	
Lke	22	28								Yéen	nag	yéenay	ñi	ànd	ak	man	ci	samay	fitna.																							
Lke	22	29								Man	nag	jox	naa	leen	sañ-sañu	nguuru,	ni	ma	ko	sama	Baay	joxe.																				
Lke	22	30								Dingeen	lekkandoo	te	naanandoo	ak	man	ci	sama	nguuru.	Te	dingeen	toog	ci	jal	yi,	di	àtte	fukki	giir	ak	ñaar	yu	bànni	Israyil."									
Lke	22	31								Yeesu	teg	ca	ne:	"Simon,	Simon!	Seytaane	ñaan	na,	ñu	jébbal	leen	ko,	ngir	mu	teqale	leen	ni	ñu	teqalee	dugub	ak	xatax.										
Lke	22	32								Waaye	man	ñaanal	naa	la,	ngir	sa	ngëm	dègër.	Te	yaw,	boo	dellusee,	nanga	dègèral	sa	bokki	taalibe	yi."														
Lke	22	33								Piyeer	ne	ko:	"Boroom	bi,	àttan	naa	ànd	ak	yaw	ca	kaso,	ba	ci	dee	sax."																	
Lke	22	34								Yeesu	tontu	ko	ne:	"Piyeer,	maa	ngi	la	koy	wax,	bala	ginaar	a	sab	tey	jii,	dinga	weddi	ñetti	yoone	ne,	xam	nga	ma."									
Lke	22	35								Noonu	Yeesu	ne	leen:	"Ba	ma	leen	yebalee	te	yóbbaal	ewuleen	woon	xaalis,	mbuus,	walla	dàll,	ndax	ñàkkoon	ngeen	dara?"	Nu	tontu	ne:	"Déédéet."									
Lke	22	36								Mu	neeti	leen:	"Léegi	nag	képp	ku	am	xaalis,	na	ko	jël;	te	ku	am	mbuus,	na	ko	jël;	ku	amul	jaasi,	na	jaay	mbubbam,	jènde	ko	jaasi.					
Lke	22	37								Ndaxte	maa	ngi	leen	koy	wax,	lii	Mbind	mi	wax	fàww	mu	am	ci	man,	bi	mu	nee:	"Boole	nañu	ko	ak	ñu	bon	ña."	Ndaxte	loolu	jëm	ci	man	mi	ngi	mat."
Lke	22	38								Noonu	taalibe	ya	ne	ko:	"Boroom	bi,	ñaari	jaasee	ngii."	Mu	ne	leen:	"Doy	na."																		
Lke	22	39								Noonu	Yeesu	gënn,	dem	ca	tundu	Oliw	ya,	ni	mu	ko	daan	defe	nakajekk.	Taalibeem	ya	topp	ci	moom.														
Lke	22	40								Bi	mu	agsee	ca	bérab	ba,	mu	ne	leen:	"Ñaanleen,	ngir	bañ	a	daanu	ci	g	fiir."																
Lke	22	41								Noonu	mu	dand	leen,	ba	fu	aw	saan	man	a	tollu,	daldi	sukk	di	ñaan	ne:																	
Lke	22	42								"Baay,	soo	ko	bèggee,	teggil	ma	kaasu	naqar	bii.	Moona	bumu	doon	sama	coobare,	waaye	na	sa	coobare	am."														
Lke	22	43								Noonu	malaakam	Yàlla	daldi	koy	feeñu,	may	ko	doolé.																								
Lke	22	44								Ci	biir	tiis,	Yeesu	gën	a	sawar	ci	ñaan	gi,	ñaqam	mel	ni	lumbi	deret																		

dal ci suuf.

Lke	22	45	Bi mu ñaane ba noppi, mu jóg, dellusi ci taalibe yi, fekk leen ñuy nelaw, ndaxte seen xol dafa sonnoon ak tiis.
Lke	22	46	Noonu mu ne leen: "Lu tax ngeen di nelaw? Jógleen ñaan, ngir bañ a daanu cig fiir."
Lke	22	47	Bi Yeesu di wax, mbooloo mu bare agsi; ku ñuy wax Yudaa te mu bokkoon ci fukki ndaw yi ak ñaar jiite leen. Yudaa jegeni Yeesu, bëgg koo foon.
Lke	22	48	Waaye Yeesu ne ko: "Ci foon ngay jébbale Doomu nit ki ay noonam!"
Lke	22	49	Bi ñi àndoon ak Yeesu gisee liy bëgg a xew, ñu ne: "Boroom bi, ndax nu dóore jaasi?"
Lke	22	50	Kenn ci ñoom nag dóor surgab saraxalekat bu mag ba, noppu ndeyjooram dagg.
Lke	22	51	Waaye Yeesu dal di ne: "Bàyyileen." Mu laal noppu waa ja, wéral ko.
Lke	22	52	Noonu Yeesu ne saraxalekat yu mag ya ak kilifay wottukati kër Yàlla ga ak njiiti xeet, wa ko jàppsi woon: "Jóg ngeen, gannaayoo jaasi ak yet, mel ni ñuy topp sacc.
Lke	22	53	Moona maa nga woon ak yéen bés bu nekk ca kër Yàlla ga, te jàppuleen ma. Waaye léegi seen waxtu la, di jamonoy lëndem."
Lke	22	54	Ñu jàpp Yeesu, yóbbu ko ca kër saraxalekat bu mag ba. Piyeer topp fu sore.
Lke	22	55	Amoon na taal ca diggu ètt ba, ay nit toog, wër ko, Piyeer itam toog ci seen biir.
Lke	22	56	Ab mbindaan gis ko, mu toog, taal bi di ko leeral, mu ne ko jàkk ne: "Nit kii itam àndoon na ak moom."
Lke	22	57	Waaye Piyeer weddi ko ne: "Soxna si, xawma kooku."
Lke	22	58	Nes tuuti keneen gis ko ne: "Yaw itam ci ñoom nga bokk." Piyeer tontu ko: "Sama waay, bokkuma ci."
Lke	22	59	Bi ñu tegee lu mat waxtu, keneen dikkaat ca wax ja ne: "Ci lu wóor nit kii àndoon na ak moom, nde Galile la jóge."
Lke	22	60	Waaye Piyeer tontu ne: "Sama waay, xawma li ngay wax!" Bi kàddoom di daanu, faf ginaar dal di sab.
Lke	22	61	Noonu Boroom bi geestu, xool Piyeer. Te Piyeer fàttaliku la ko Boroom bi waxoon ne: "Bala ginaar a sab tey jii, dinga ma weddi ñetti yoon."
Lke	22	62	Piyeer dal di gén, di jooy jooy yu metti.
Lke	22	63	Nit ñaa nga jàppoon Yeesu, di ko ñaawal ak di ko dóor.
Lke	22	64	Ñu ngi takkoon ay bêtam, di ko laaj, naan ko: "Yaw, wax nu ci kàddug Yàlla, ku la dóor?"
Lke	22	65	Ñu ngi ko doon tifaar it yeneeni saaga.
Lke	22	66	Bi bêt setee, kureelu njiiti xeet wa, maanaam saraxalekat yu mag ya ak xutbakat ya, dal di daj e, indi Yeesu ci seen kanam.
Lke	22	67	Ñu ne ko: "Soo dee Almasi bi, wax nu ko." Mu tontu leen ne: "Su ma leen ko waxee, dungeen ma gëm.
Lke	22	68	Te su ma leen laajee, dungeen tontu.
Lke	22	69	Waaye gannaawsi tey, Doomu nit ki dina toog ci ndeyjooru Yàlla, Aji Kàttan ji."
Lke	22	70	Noonu ñépp ne: "Kon nag yaay Doomu Yàlla ji?" Mu tontu leen ne: "Yéen ci seen bopp wax ngeen ne moom laa."
Lke	22	71	Ñu dal di ne nag: "Lu nuy doyeeti seede léegi, ndegam nun ci sunu bopp noo ko nangoo ci gémme ñam!"
Lke	23	1	Gannaaw loolu kureelu àttekat ya yépp dal di jóg, yóbbu Yeesu ca Pilaat.
Lke	23	2	Foofa ñu tàmbali di ko sosol naan: "Fekk nanu nit kii, muy fàbbi sunu réew, di leen teree fey galag Sesaar, te mi ngi teg boppam Almasi, maanaam buur."
Lke	23	3	Noonu Pilaat laaj ko: "Ndax yaa di buuru Yawut yi?" Yeesu tontu ko ne: "Wax nga ko."
Lke	23	4	Pilaat ne saraxalekat yu mag ya ak mbooloo ma: "Gi suma genn tooñ ci nit kii."
Lke	23	5	Waaye ñu sax ci seeni wax naan: "Mi ngi jóglloo mbooloo mi, di jàngale ci réewu Yawut ya mépp, li dale ci Galile ba fii."
Lke	23	6	Bi Pilaat yégee baat yooyu, mu laaj te ne: "Ndax nit kii Galile la dëkk?"
Lke	23	7	Bi mu yégee ne, Yeesoo ngi nekk ci diiwaan bi Erodd yilif, mu yónee ko Erodd, mi nekkoon ci jamono jooju ci Yerusalem.
Lke	23	8	Bi Erodd gisee Yeesu, mu am mbég mu réy. Bu yàgg ba tey dafa koo bëggoon a gis, ndaxte dëggoon na ñuy wax ci ay mbiiram te yaakaaroon na ne, dina ko gis mu def kéemaan.
Lke	23	9	Noonu mu laaj ko ay laaj yu bare, waaye Yeesu tontuwul dara.
Lke	23	10	Saraxalekat yu mag ya ak xutbakat yaa nga fa woon, di ko jiiñ bu metti.
Lke	23	11	Noonu Erodd ak ay xarekatam toroxal Yeesu, di ko ñaawal. Gannaaw loolu mu solal ko mbubb mu rafet, delloo ko Pilaat.

The Holy Bible in Wol of NT

Lke 23 12 Erodd ak Pilaat dañoo ñi bañante woon bu jëkk, waaye ca bés booba
doon nañu ay xarit.
Lke 23 13 Pilaat daldi woo saraxalekat yu mag ya, njiit ya ak mbooloom Yawut ya
ne leen:
Lke 23 14 "Indil ngeen ma nit kii, ne ma, day jàddloo yoon mbooloo mi. Léegi
nag man mii laaj naa ko ci seen kanam, waaye gisuma tooñ ci moom ak li ngeen koy jiiñ lépp.
Lke 23 15 Erodd itam gisul tooñ gu mu def, ndegam mu yónneewaat nu ko. Nit kii
deful genn tooñ gu jar ñu koy rey.
Lke 23 16 Kon nag dinaa ko dóorlu ay yar te bàyyi ko."
Lke 23 18 Waaye ñu bokk di yuuxu, ñoom ñépp naan: "Reyal kii te bàyyi Barabas!"

Lke 23 19 Dañoo tëjoon Barabas, ndaxte dafa jéem a tas dëkk ba, te rey nit.
Lke 23 20 Pilaat waxaat ak mbooloo ma, ndaxte dafa bëggoon a bàyyi Yeesu.
Lke 23 21 Waaye ñuy yuuxu naan: "Daaj ko ci bant! Daaj ko ci bant, ba mu dee!"

Lke 23 22 Pilaat ne leen ñetteel bi yoon: "Lu tax? Gan tooñ la def? Gisuma ci
moom dara lu jar dee. Kon dinaa ko dóorlu ay yar te bàyyi ko."
Lke 23 23 Waaye ñoom ñu sax ca la ñu waxoon, di gën a yuuxu naan, ñu daaj ko ci
bant. Coow la yey Pilaat.
Lke 23 24 Muj gi Pilaat dogal, ñu defal leen li ñu bëgg.
Lke 23 25 Mu bàyyil leen ki ñu ko ñaanoon, kooku ñu tëjoon kaso, ndax tas réew
ma ak rey nit. Waaye mu j ébbal leen Yeesu ci seeni loxo.
Lke 23 26 Bi ñuy yóbbu Yeesu, ñu jàpp ku ñuy wax Simon te mu dëkk Siren, ku
jóge ca wet, ga féete ak tool ya, sêf ko bant, ba ñuy war a daaj Yeesu, ngir mu gàddu ko, topp
ci moom.
Lke 23 27 Mbooloo mu baree nga ko toppoon, te jigéen ñu baree ngi doon yuuxu,
di ko jooy.
Lke 23 28 Yeesu daldi walbatiku ca ñoom ne: "Yéen jigéeni Yerusalem, buleen ma
jooy! Jooyleen seen bopp ak seeni doom.
Lke 23 29 Ndaxte jamono dina ñew, ju ñu naan: "Jigéen ñi musul a jur ak ñi
musul a nàmpal, barkeel ngeen!"
Lke 23 30 Bu keroogee, "Nit ñi dinañu ne tund yi: 'Daanuleen ci sunu kaw!' te naan
jànj yi: ""Suul -leen nu!"" "
Lke 23 31 Ndaxte su ñu defee nii garab gu tooy gi, lu ñuy def garab gu wow gi?"

Lke 23 32 Yóbbaa le nañu itam ñeneen, ñuy ñaari defkati lu bon, ngir rey leen.
Lke 23 33 Bi xarekat ya agsee ba ca bérab, ba ñuy wooye Kaanu Bopp, ñu daaj fa
Yeesu ca bant, daajaale ñaari defkati lu bon ya, kenn ca ndeyjooram, ka ca des ca càmmooñam.

Lke 23 34 Ci kaw loolu Yeesu ne: "Baay, baal leen, ndaxte xamuñu li ñuy def."
Xarekat ya tegoo ay bant yérem, ngir séddoo ko.
Lke 23 35 Mbooloo maa nga fa taxaw di seetaan. Njiit ya di ko reetaan naan:
"Musal na ñeneen; na musul boppam, su fekkee mooy Almasi bi, ki Yàlla fall!"
Lke 23 36 Xarekat ya it di ko ñaawal. Nu jegesi, jox ko bineegar te naan:
Lke 23 37 "Su fekkee ne yaay buuru Yawut yi, musulal sa bopp!"
Lke 23 38 Ñu daaj mbind, mu tiim ko naan: "Kii mooy buuru Yawut yi."
Lke 23 39 Kenn ca defkati lu bon ya ñu wékkoon ci bant, di ko xas, naan ko:
"Xanaa du yaw yaay Almasi bi? Musalal sa bopp te musul nu!"
Lke 23 40 Waaye ka ca des yedd moroom ma, naan ko: "Xanaa ragaloo Yàlla, yaw mi
ñuy mbugal ni moom!
Lke 23 41 Nun yelloo nanu sunu mbugal, waaye moom deful dara."
Lke 23 42 Noonu mu ne: "Yeesu, fàttaliku ma, boo dellusee ci sa nguur."
Lke 23 43 Yeesu tontu ko ne: "Ci dëgg maa ngi la koy wax, tey jii dinga texe ak
man ca jataayu Yàlla."
Lke 23 44 Noonu digg-bëccëg daldi jot, jant ba nèbbu, réew mépp daldi lëndem
këruus lu mat ñetti waxtu. Ridob bérab bu sell ba ca kër Yàlla ga daldi xar ñaar.
Lke 23 46 Yeesu woote ak kàddu gu dègër naan: "Baay, jébbal naa la sama ruu!"
Bi mu waxee loolu, mu del loo ruuwam Yàlla.
Lke 23 47 Bi njiitu xare ba gisee li xewoon, mu manggal Yàlla ne: "Dëgg-dëgg nit
kii ku jub la woon."
Lke 23 48 Nit ña fa dajaloo woon ñépp, di seetaan li xew, ba ñu gisee loolu, ñu
dellu seen kër, fëgg seen dënn, di jooy.
Lke 23 49 Xamey Yeesu yépp ak jigéen, ña ko toppe woon Galile, dand leen, di
xool li xew.
Lke 23 50 Nit ku ñuy wax Yuusufa dem ca Pilaat. Mi ngi dëkk Arimate ca diiwaanu
Yude. Yuusufaa nga bokkoon ca kureelu àttekat yi. Nit ku baax la woon te jub, te àndul woon ci
li ñu dogaloon te jëf ko. Da doon séentu nguuru Yàlla.
Lke 23 52 Mu dem ca Pilaat, laaj ko néewu Yeesu.
Lke 23 53 Gannaaw loolu mu wacce ko ca bant ba, laxas ko ci càngaay, dugal ko
cib bàmmeel bu ñu yett ci w doj te musuñu caa def kenn.
Lke 23 54 Fekk bésu Waajal la woon, te bésu noflaay baa ngi doon tàmbali.
Lke 23 55 Jigéen ña gungee woon Yeesu Galile, ànd ak Yuusufa, gis bàmmeel ba ak

na ñu ca dence néewu Yeesu ba.
 Lke 23 56 Noonu ñu dellu defari cuuraay ak latkoloñ ngir néew ba. Ca bésu
 noflaay ba ñu noppalu, ni ko yoon wi santaanee.
 Lke 24 1 Bés bu jëkk ca ayu-bés ga, jigéen ña jóg ca fajar, dem ca bàmmeel ba.
 Ñu ngi yoroon cuuraay lu ñu defaroon.
 Lke 24 2 Bi ñu agsee, ñu fekk ñu bérang doj, wa uboon bàmmeel ba.
 Lke 24 3 Ñu dugg ca bàmmeel ba, waaye fekkuñu fa néewu Boroom bi Yeesu.
 Lke 24 4 Noonu ba ñu nekkee ak seen njaxle, am na ñaar ñu leen feeñu, sol
 yére yuy melax.
 Lke 24 5 Jigéen ña am tiitaange ju mag, daldi dëpp seen jë ci suuf. Waaye ñu
 ne leen: "Lu tax ngeen di seet kiy dund ci biir néew yi?"
 Lke 24 6 Nekkatu fi; dekki na. Fàttalikuleen la mu leen waxoon, ba mu nekkee
 Galile.
 Lke 24 7 Nee woon na: "Fàww ñu jébbal Doomu nit ki bàkkaarkat yi, ñu rey ko ci
 bant, mu dekki ca ñetteel u fan ba."
 Lke 24 8 Noonu ñu daldi fàttaliku kàdduy Yeesu ya.
 Lke 24 9 Bi ñu jógee bàmmeel ba, ñu dem nettali ji loolu lépp fukki ndaw ya ak
 benn, ak ña ca des ñépp.
 Lke 24 10 Jigéen ña ñoo doon Maryaam Magdala, Sànn, ak Maryaama yaayu Saag.
 Yeneen jigéen yi leen gunge woon itam nettali loolu ndaw ya.
 Lke 24 11 Waaye ñu teg wax jooju ay jeneer, ba gëmuñu jigéen ñooñu.
 Lke 24 12 Waaye Piyeer daldi jóg, daw, dem ca bàmmeel ba. Bi mu ággee, mu sègg,
 yër, gisul lu dul cangaay la. Noonu mu dëpp ñibbi, jaaxle lool ci li xew.
 Lke 24 13 Ca bés boobu ñaar ci taalibe yi di dem ci dëkku Emayus, te mu sore
 Yerusalem ci lu mat fukki kilomet.
 Lke 24 14 Ñu waxtaane li xewoon lépp.
 Lke 24 15 Bi ñuy waxtaan ak a sotteente xalaat, Yeesu ci boppam dab leen, ànd
 ak ñoom,
 Lke 24 16 fekk seeni bët muuru, ba mënko woon a xàmmi.
 Lke 24 17 Yeesu ne leen: "Lan ngeen di waxtaane nii ci yoon wi?" Noonu ñu
 taxaw, seen xol jeex.
 Lke 24 18 Kenn ci ñoom, ki tudd Këleyopas ne ko: "Xanaa yaw rekk yaa ñëw
 Yerusalem te umple li fi xewoon bés yii?"
 Lke 24 19 Yeesu ne leen: "Lu fi xew?" Ñu tontu ko ne: "Mbirum Yeesum Nasaret.
 Ab yonent la woon bu doon def ay jëf yu mag, di wax ay kàddu yu am doole, ci kanam nit ñi ak
 ca kanam Yàlla.
 Lke 24 20 Waaye sunuy saraxalekat yu mag ak sunuy njiit ñoo ko jébbal nguur gi
 ngir ñu àtte ko, teg ko dee, ba daaj ko ci bant.
 Lke 24 21 Nun nag danoo yaakaaroon ne, mooy kiy nar a jot Israyil. Waaye bi
 loolu xewee ak léegi, tey la ñetteelu fan bi.
 Lke 24 22 Teewul nag am na ay jigéen yu bopp ci nun yu nu jaaxal. Dañoo fajar
 ca bàmmeel ba,
 Lke 24 23 waaye fekkuñu fa néewam. Ñu dellusi, nettali nu ne, ay malaaka feeñu
 nañu leen, yégal leen ne, mi ngi dund.
 Lke 24 24 Nenn ci sunu àndandoo yi dem nañu ca bàmmeel ba, fekk lépp mel, na ko
 jigéen ña waxe woon. Waaye moom gisuñu ko."
 Lke 24 25 Noonu Yeesu ne leen: "Yéen daal, yéena ñàkk xel, te seen xol yéex a
 gëm li yonent yi yégle woon!
 Lke 24 26 Xanaa du Almasi bi dafa waroon a daj boobu coono te dugg ci ndamam?"
 Lke 24 27 Noonu mu tàmbele ci yonent Yàlla Musaa ba ci yonent yépp, tekkil
 leen li Mbind mi wax lépp ci ay mbiram.
 Lke 24 28 Bi ñuy jub dëkk, ba ñu jëmoon nag, Yeesu def ni kuy jubal yoonam.
 Lke 24 29 Waaye ñu téye ko ne ko: "Toogal fii ci nun, ndaxte jant baa ngi so,
 te léegi mu guddi." Noonu mu dugg, toog ca ñoom.
 Lke 24 30 Bi ñu tàmballi di reer, Yeesu jël mburu ma, gërëm Yàlla, ba noppi damm
 ko, jox leen ko.
 Lke 24 31 Bi mu defee loolu, lépp leer ci seeni bët, ñu daldi ko xàmmi. Waaye
 Yeesu ne mes, gi satuñu ko.
 Lke 24 32 Noonu ku nekk naan sa moroom: "Ndax sa xol seddul woon, bi muy wax ak
 nun ci yoon wi, te muy tekki Mbind mi?"
 Lke 24 33 Ñu daldi jóg ca saa sa, dellu Yerusalem, fekk fa fukki ndaw ya ak
 benn, ak yeneeni taalibe.
 Lke 24 34 Ñooñu ne leen: "Dëgg la, Boroom bi dekki na, te feeñu na Simon!"
 Lke 24 35 Ñaari taalibe ya ñoom it daldi leen nettali la xewoon ca yoon wa ak
 ni ñu xammee Yeesu, bi mu dammee mburu ma.
 Lke 24 36 Bi ñaari taalibe ya dee wax noonu, Yeesu taxaw moom ci boppam ci seen
 biir ne leen: "Na jàmm wàcc ci yéen."
 Lke 24 37 Ñu daldi tiit, foog ne dañoo gis njuuma.
 Lke 24 38 Waaye Yeesu ne leen: "Lu tax ngeen jaaxle, ak lu tax ngeen di xel
 ñaar ci seen xol?"
 Lke 24 39 Xool-leen samay loxo ak samay tãnk. Man mii la. Laal-leen ma te xam,
 njuuma amul yaram walla ay yax, ni ngeen gise, ma am ko."

The Holy Bible in Wolof NT

Lke	24	40	Bi mu leen waxee loolu, mu won leen ay loxoom ak ay tñnkam.
Lke	24	41	Waaye ba tey mñnuñu woon a gñm ndax seen mbég ak jaaxle. Noonu Yeesu
laaj leen ne:	"Ndax am ngeen fii lu ñu lekk?"		
Lke	24	42	Ñu jox ko dogu jën wu ñu lakk.
Lke	24	43	Mu jël ko, lekk ci seen kanam.
Lke	24	44	Noonu mu ne leen: "Bi ma nekke ak yéen, waxoon naa leen baat yii: li
ñu bind lépp ci	samay mbi	r ci yoonu Musaa ak ci téerey yonent yi ak ci Sabóor dafa war a am."	
Lke	24	45	Noonu mu ubbi seen xel, ngir ñu xam li Mbind mi di wax.
Lke	24	46	Mu ne leen: "Fàww Almasi bi sonn, mu dee te dekki ca ñetteelu fan ba,
ni ñu ko binde,			
Lke	24	47	te it ñuy yégle xeet yépp ci turam, dale ko ci Yerusaleem ne, war
nañoo tuub seeni	bàkkaar,	Yàlla baal leen.	
Lke	24	48	Yéenay samay seede.
Lke	24	49	Te man dinaa leen yónnee li sama Baay dige. Yéen nag toogleen ci dëkk
bi, ba ñu sol leen doole	ji jóge ci kaw."		
Lke	24	50	Gannaaw loolu Yeesu yóbbu leen ca wetu Betani. Foofa mu yékkati ay
loxoom, barkeel leen.			
Lke	24	51	Bi mu leen dee barkeel, mu tàggoo ak ñoom, Yàlla yéeg ko asamaan.
Lke	24	52	Taalibe ya mággal ko, daldi dellu Yerusaleem, fees ak mbég.
Lke	24	53	Foofa daawuñu jóg ca kër Yàlla ga, di gërëm Yàlla.
Jhn	1	1	Ca njàlbéen ga fekk na Kàddu gi am, te Kàddu gi ma nga woon ak Yàlla,
te Kàddu gi Yàlla	la woon.		
Jhn	1	2	Moo di ki nekkoon ak Yàlla ca njàlbéen ga.
Jhn	1	3	Ci moom lañu sàkke lépp. Amul dara lu ñu sàkk lu jaarul ci moom.
Jhn	1	4	Ci moom la dund nekk, te dund googu mooy leeral nit ñi.
Jhn	1	5	Leer gi feeñ na ci biir lëndëm, te lëndëm gi jàppu ko.
Jhn	1	6	Yàlla yónni woon na nit ku ñu naan Yaxya.
Jhn	1	7	Kooku ñew na, doon ab seede, ngir wax ci mbiirum leer gi. Ñew na ngir
ñépp dégg li mu	wax te gëm.		
Jhn	1	8	Moom ci boppam du woon leer gi, waaye ñew na ngir seedeel leer gi.
Jhn	1	9	Kàddu googu mooy leer gu wóor, giy ñew ci àddina te di leeral nit ku
nekk.			
Jhn	1	10	Ci àddina la nekkoon, àddina si ñu sàkk jaarale ko ci moom, te àddina
xamu ko.			
Jhn	1	11	Ñew na ci réewam, te ay ñoñam nanguwuñu ko.
Jhn	1	12	Teewul ñi ko nangu te gëm ci turam, may na leen, ñu am sañ-sañu nekk
doomi Yàlla.			
Jhn	1	13	Ñoonu judduwuñu ci deret walla ci bëgg-bëggu yaram, walla ci coobarey
nit. Ñu ngi juddu ci	Yàlla.		
Jhn	1	14	Kàddu gi ñew, doon nit, dëkk ci sunu biir. Gis nañu ndamam, mu fees
ak yiw ak dégg, ndam li	Baay bi jox jenn Doomam ji mu am kepp.		
Jhn	1	15	Yaxya ngi koy seedeel te yégle na lii; nee na: "Moo taxoon ma wax
ne: "Dina ñew sama gannaaw	waaye moo ma gën a magg, ndaxte nekk na laata may juddu.""		
Jhn	1	16	Kàddu gi fees na ak yiw, te nun ñépp jot nanu ci sunu wàll, mu
barkeel nu ay yooni-yoon.			
Jhn	1	17	Ndigali Yàlla yi, ci gémminu Musaa lañu leen jaarale; yiw wi ak dégg
gi, Yeesu Kirist moo ko	indaale.		
Jhn	1	18	Kenn musul a gis Yàlla, waaye Bàjjo bi, di Yàlla te nekk ak Baay bi,
moo ko xamle.			
Jhn	1	19	Lii mooy seedes Yaxya. Amoon na bés Yawut ya yónni ay saraxalekat ca
Yaxya, ñu ànd ak ñu soqikoo	ci giiru Lewi. Ñu nga jóge Yerusaleem, ñew ci moom, di ko laaj mooy		
kan.			
Jhn	1	20	Yaxya tontu na leen te nèbbu ci dara, wóoral na leen ne, moom du
Almasi bi.			
Jhn	1	21	Ñu laaj ko ne: "Kon yaay kan? Ndax yaa di Iliyas?" Mu ne leen:
"Déedéet, duma Iliyas."	Ñu ne ko: "Ndax yaa di Yonent, bi war a ñew?" Mu tontu ne leen:		
"Déedéet."			
Jhn	1	22	Noonu ñu laaj ko ne: "Wax nu yaay kan, ngir nu man a tontu ñi nu
yónni. Nga ne yaa di kan?"			
Jhn	1	23	Yaxya tontu leen li yonent Yàlla Esayi waxoon ne: "Man maa di baat
biy yégle ci màndiq mi	ne: "Xàll-leen yoonu Boroom bi!"		
Jhn	1	24	Amoon na ñu bokk ca Farisen ya, yu àndoon ca mbooloo, ma ñu yónni
woon ca Yaxya.			
Jhn	1	25	Ñoonu laaj ko ne: "Gannaaw doo Almasi bi, doo Iliyas, doo Yonent bi
war a ñew, lu tax ngay	sóob nit ñi ci ndox?"		
Jhn	1	26	Yaxya ne leen: "Man maa ngi sóobe ci ndox, waaye am na ci seen biir
ku ngeen xamul.			
Jhn	1	27	Kookooy ñew sama gannaaw, te man sax yeyoowumaa tekki ay dàllam."
Jhn	1	28	Lii xewoon na ci dëkku Betani, ca gannaaw dexu Yurdan, fa Yaxya doon
sóobe.			
Jhn	1	29	Ca èllëg sa, bi Yaxya gi see Yeesu, muy ñew ci moom, mu ne:

The Holy Bible in Wolof NT

"Xool -leen! Kii mooy mbotem Yàlla, mi ñu nar a rey, ngir dindi bàkkaar u àddina.
Jhn 1 30 Moo taxoon ma wax ne: "Am na kuy ñew sama gannaaw, waaye moo ma gën a
magg, ndaxte nekk na laata may juddu."
Jhn 1 31 Xawma woon kooku kan la waroon a doon, waaye xamal ko bànni Israyil
moo tax ma ñew, di sóob nit ñi ci ndox."
Jhn 1 32 Ci kaw loolu Yaxya seede na lii: "Gis naa Xelu Yàlla mi ci melow
pitax, mu jóge ci asamaan, tegu ci moom.
Jhn 1 33 Bi loola laata am, xawma woon mooy kan, waaye Yàlla, mi ma yebal may
sóobe ci ndox, nee woon na ma: "Dinga gis Xel mu Sell mi wacc, tegu ci kaw nit. Kooku moo di
ki leen di sóob ci Xel mu Sell mi."
Jhn 1 34 Yaxya teg ca ne: "Gis naa loolu te seede naa ne, moom moo di Doomu
Yàlla ji."
Jhn 1 35 Ca ëllëg sa Yaxya taxawaatoon na ca bérab booba, ànd ak ñaari
taalibeem.
Jhn 1 36 Bi mu gisee Yeesu muy romb, mu daldi ne: "Kii mooy mbotem Yàlla mi!"
Jhn 1 37 Ñaari taalibe ya dégg li mu wax, daldi dem toppi Yeesu.
Jhn 1 38 Yeesu geestu, gis ne, ñoo ngi koy topp. Mu ne leen: "Lu ngeen soxla
woon?" Ñu tontu ko: "Foo dékk, Ràbbi?" Ràbbi mi ngi tekki "Kilifa gi."
Jhn 1 39 Yeesu ne leen: "Kaayleen gis." Noonu ñu dem, seeti fa mu daloon,
ngoonalal ko. Ci tàkkusaani kaw la woon.
Jhn 1 40 Kenn ci ñoom ñaar, ñi déggoon li Yaxya wax te topp Yeesu, ma nga
tuddoon Andare, mi bokkoon ak Simoŋ Piyeer ndey ak baay.
Jhn 1 41 Andare dafa daldi dem seeti Simoŋ ne ko: "Gis nanu Almasi bi." Baat
boobu mi ngi tekki "Kirisit."
Jhn 1 42 Noonu mu yóbbu ko ci Yeesu. Yeesu xool ko ne ko: "Yaa di Simoŋ, doomu
Yowaana. Dinañu la wooye Sefas." Sefas mi ngi tekki "Piyeer," maanaam "xeer."
Jhn 1 43 Ca ëllëg sa mu fas yéenee dem diiwaanu Galile te mu gis Filib. Yeesu
ne ko: "Toppal ci man."
Jhn 1 44 Filib mu nga dékkoon Betsayda, dékku Andare ak Piyeer.
Jhn 1 45 Filib dajëek Nataneel ne ko: "Gis nanu ki yoonu Musaa wi ak yonent yi
doon wax. Mu ngi tudd Yeesu, doomu Yuusufa, te dékk Nasaret."
Jhn 1 46 Nataneel tontu ko ne: "Aa! Ndax dara lu baax man na jóge Nasaret?"
Filib ne ko: "Ñewal gis."
Jhn 1 47 Naka la Yeesu gis Nataneel jëmsi ci moom, mu daldi ne ci mbiram:
"Xool -leen, nitu Israyil dégg a ngee di ñew; du dox benn tãŋku caaxaan."
Jhn 1 48 Nataneel ne ko: "Noo ma xame?" Yeesu tontu ko ne: "Bi la Filib di
laata woo, gis naa la, bi nga nekkee ca ker garabu figg ga."
Jhn 1 49 Nataneel wax ko ne: "Kilifa gi, yaay Doomu Yàlla ji, yaa di buuru
Israyil!"
Jhn 1 50 Yeesu tontu ko ne: "Ndax li ma ne, gis naa la ca ker garab ga, moo
tax nga gëm? Dinga gis mbir yu gën a réy yi."
Jhn 1 51 Noonu mu teg ca ne: "Ci dégg-dégg maa ngi leen koy wax, dingeen gis
asamaan ubbiku, malaaka yi y baagante kaw ak suuf, di wacc ci Doomu nit ki."
Jhn 2 1 Naari fan gannaaw loolu ag céet am ca dékku Kana ca diiwaanu Galile.
Yaayu Yeesu teewe woon na ko.
Jhn 2 2 Woo woon nañu it Yeesu ca céet ga ak ay taalibeem.
Jhn 2 3 Ca biir xew wa, biiñ ba daldi jeex. Yaayu Yeesu ne ko: "Amatuñu
biiñ."
Jhn 2 4 Yeesu ne: "Soxna si, Loo ma bëggal? Ndaxte sama waxtu jotagul."
Jhn 2 5 Yaayam daldi ne surga ya: "Defleen lépp lu mu leen wax."
Jhn 2 6 Foofa amoon na fa juróom benni ndaa yu ñu yett ci doj, yu Yawut ya
daan jëfandi koo ngir seen sangu set. Ndaa lu nekk man na def daanaka téeméeri liitar.
Jhn 2 7 Yeesu ne surga ya: "Duyleen ndaa yi." Ñu duy leen, ba ñu fees bay
rembat.
Jhn 2 8 Noonu Yeesu ne leen: "Tanqleen ci léegi, yót ko njiitu xew wi." Ñu
daldi ko ci y yót.
Jhn 2 9 Ki jiite xew wa ñam ndox, ma Yeesu soppi biiñ. Xamul woon fu biiñ
booba jóge, waaye surga ya tanqoon ndox ma, ñoom xamoon nañu ko. Naka noonu mu woo boroom céet
ga ne ko:
Jhn 2 10 "Ci xew yépp, naan gu neex gi lañuy jëkke. Bu nit ñi doyalée, ñu sog
a génne ga ca des. Waaye yaw dangaa dencoon gi gën a neex ba nэгèni."
Jhn 2 11 Firnde bii ame ca Kana, ca diiwaanu Galile, moo doon kéemaan gi Yeesu
jékk a def. Ci noonu la wonnee maggaayam te ay taalibeem gëm nañu ko.
Jhn 2 12 Bi loolu weesoo, mu ànd ak yaayam, ay rakkam ak i taalibeem, dem
dékku Kapernawum. Waaye yagguñu fa.
Jhn 2 13 Maggalu Yawut, gi ñuy wax bésu Jéggi ba, mu ngi doon jubsi. Yeesu dem
Yerusalem,
Jhn 2 14 dugg ca kër Yàlla ga. Bi mu fa demee, fekk na ca ètt ba ay jaaykati
nag ak yu xar ak yu pitax, ak weccikatu xaaalis ya toog.
Jhn 2 15 Noonu Yeesu ràbb ab yar, daldi leen koy dàqe, ngir ñu génne èttu kër
Yàlla ga, ñoom ak xar ya ak nag ya. Mu tasaare xaaalisu weccikat ya, daaneel taabal ya,

The Holy Bible in Wolof NT

Jhn 2 16 dal di ne jaaykati pi tax ya: "Jëleleen fi lili! Sama kër Baay, buleen ko def marse!"

Jhn 2 17 Taalibeem ya fàttaliku Mbind mi: "Cawarte gi ma am ci sa kër, mu ngi mel ni taal buy takk ci sama biir."

Jhn 2 18 Noonu Yawut ya ne ko: "Ban firnde nga nuy won ngir dëggal ne, am nga sañ-sañ def lili nga def?"

Jhn 2 19 Yeesu tontu leen: "Daaneel-leen kër Yàlla gii, ma dal di koy yékkati ci ñetti fan."

Jhn 2 20 Ñu ne ko: "Nga ne kër Yàlla, gii ñu tabax ci ñeent-fukki at ak juróom benn, man nga koo yékkati ci ñetti fan!"

Jhn 2 21 Waaye kër Yàlla, gi Yeesu doon wax, nekkul woon ab tabax, aw yaramam ci boppam moo ko taxoon di wax.

Jhn 2 22 Gannaaw ga nag, bi Yeesu deeyee ba dekki, la taalibeem ya fàttaliku li mu waxoon, dal di gëm Mbind mi ak wax, ja leen Yeesu waxoon.

Jhn 2 23 Bi Yeesu nekkee Yerusalem ci manggalu bésu Jéggi ba, ñu bare gis kéemaan, yi mu doon def, dal di gëm ci turam.

Jhn 2 24 Waaye Yeesu wóoluwu leen woon, ndaxte xamoon na leen ñoom ñépp,

Jhn 2 25 te it soxlawul ñu koy xamal dara ci nit, ndaxte moom ci boppam xam na xolu nit.

Jhn 3 1 Amoon na ca Farisen ya nit ku ñu naan Nikodem te mu bokk ca kilifay Yawut ya.

Jhn 3 2 Genn guddi mu ñew ca Yeesu ne ko: "Kilifa gi, xam nanu ne, Yàlla la yónni ngir nga jàngal nu, ndaxte kenn mënul a def firnde yii ngay wone te Yàlla àndul ak moom."

Jhn 3 3 Yeesu tontu ko ne: "Ci dëgg-dëgg maa ngi la koy wax, képp ku judduwaatul doo man a seede nguuru Yàlla."

Jhn 3 4 Nikodem ne ko: "Nit ku xas ba maggat, nan lay man a judduwaate? Ndax day dellu ci biiru yaayam ngir judduwaat?"

Jhn 3 5 Yeesu tontu ko ne: "Ci dëgg-dëgg maa ngi la koy wax, ku judduwul ci ndox ak ci Xelum Yàlla, doo man a bokk ci nguuru Yàlla."

Jhn 3 6 Lu juddoo ci nit, nit la; waaye lu juddoo ci Xelum Yàlla, xel la.

Jhn 3 7 Li ma ne: "Fàww ngeen judduwaat," bumu la jaaxal.

Jhn 3 8 Ngelaw fu ko neex lay jublu. Yaa ngi koy dëgg waaye xamuloo fu mu jóge, xamuloo fu mu jëm. Noonu la mel it ci képp ku juddoo ci Xelum Yàlla."

Jhn 3 9 Ci baat yooyu Nikodem ne ko: "Nu loolu man a ame?"

Jhn 3 10 Yeesu tontu ko ne: "Yaw yaay jàngal bànni Israyil te xamuloo mbir yii?"

Jhn 3 11 Ci dëgg-dëgg maa ngi la koy wax, noo ngi wax li nu xam, di nettali li nu gis, waaye nanguwuleen a gëm li nu seede.

Jhn 3 12 Gannaaw gëmuleen li ma leen di wax ci mbiri àddina, naka ngeen man a gême, bu ma leen waxee ci mbiri asamaan?

Jhn 3 13 Kenn musul a yéeg ci asamaan su dul ki fa jóge, muy Doomu nit ki.

Jhn 3 14 Te itam na Musaa sampe woon ab bant ca diggu màndiŋ ma, takk ca jaan, ja mu defare woon xàñar, fàww ñu yékkatee noonu Doomu nit ki,

Jhn 3 15 ngir képp ku ko gëm am ci moom dund gu dul jeex."

Jhn 3 16 Ndaxte Yàlla dafa bègg àddina, ba joxe jenn Doomam ji mu am kepp, ngir képp ku ko gëm am dund gu dul jeex te doo sàŋku muk.

Jhn 3 17 Yàlla yónniwul Doomam ci àddina ngir mu daan nit ñi, waaye ngir musal leen.

Jhn 3 18 Képp ku ko gëm deesu la daan, waaye ku ko gëmula daan nañu la ba noppi, ndaxte gëmulo ci turu Doom ji Yàlla am kepp.

Jhn 3 19 Ci nii la àtte bi ame: leer gi ñew na ci àddina, waaye nit lëndem gi lañu taamu ndax seeni jëf yu bon.

Jhn 3 20 Képp kuy def lu bon day bañ leer gi te du ci ñew, ndax ragal ay jëfam di feeñ bëccëgu ndarakamm.

Jhn 3 21 Waaye ku def lu jub day ñew ci leer gi, ngir ñu xam ne, def na ay jëfam ci kanam Yàlla.

Jhn 3 22 Gannaaw loolu Yeesu ànd ak ay taalibeem, dem ca biir diwaanu Yude, toog fa ak ñoom ab diir, di sóob nit ñi ci ndox.

Jhn 3 23 Yaxya moom itam doon na sóobe ci ndox ci dëkku Aynon, ca wetu dëkku Salim, ndaxte di iwaan booba bare woon na ndox. Nit ñi daan nañu ñew ci moom, mu di leen sóob.

Jhn 3 24 Booba tējaguñu Yaxya ci kaso.

Jhn 3 25 Foofa ay taalibey Yaxya tàmbalee werante ak benn Yawut ci mbirum sangu set.

Jhn 3 26 Ci kaw loolu ñu dem ca Yaxya ne ko: "Kilifa gi, ndax fàttaliku nga kooka nga seede woon te mu nekkoon ak yaw ca gannaaw dexu Yurdaŋ? Moom de, ma ngay sóobe ci ndox léegi te ñépp a ngay dem ca moom!"

Jhn 3 27 Yaxya tontu leen: "Kenn mënul a am dara lu ko Yàlla joxul.

Jhn 3 28 Yéen ci seen bopp man ngeen a seede ne, waxoon naa ne, duma Almasi bi waaye dañu maa yónni ma jiitusi ko.

Jhn 3 29 Kiy céetal moo moom séetam. Waaye xaritu kiy céetal dafay taxaw di ko déglu, tey bég, bu dégge baatam. Mbég moomu moo di sama bos tey, te fi mu nekk mat na sékk.

The Holy Bible in Wol of NT

Jhn 3 30 Li war moo di moom, mu gën a magg te man, ma gën a féete suuf."

Jhn 3 31 Ki jóge ci kaw moo féete kaw népp; ki jóge ci suuf nag, ci suuf rekk

Ia man a bodd, te ni niti áddina lay waxe. Ki jóge asamaan

Jhn 3 32 day wax li mu gis ak li mu dégg, waaye kenn nanguwul li mu seede.

Jhn 3 33 Képp ku nangu seedeem nangu nga ne Yàlla, dégg lay wax.

Jhn 3 34 Ndaw li Yàlla yónni, kàddug Yàlla lay wax, ndaxte mayu Xel mu Sell,

mi Yàlla sol ci moom, amul dayo.

Jhn 3 35 Baay bi dafa bègg Doom ji, te jox na ko sañ-sañ ci lépp.

Jhn 3 36 Ku gëm Doom ji, am nga dund gu dul jeex; ku déggadil Doom ji, amuloo

dund, waaye merum Yàlla ngi la tiim.

Jhn 4 1 Amoon na benn bés Farisen yi dégg ne, ñiy topp Yeesu ñoo èpp ñiy topp

Yaxya, te ñi Yeesu sóob ci ndox ñoo èpp ñi Yaxya sóob.

Jhn 4 2 Fekk Yeesu moom ci boppam daawul sóob kenn ci ndox, waaye ay

taali beem ñoo daan sóobe.

Jhn 4 3 Bi Yeesu yégee loolu nag, mu jóge Yude, dellu diiwaanu Galile.

Jhn 4 4 Bi muy dem Galile, waroon na jaar ci diiwaanu Samari.

Jhn 4 5 Noonu mu agsi ci wetu dëkku Sikar ci tool, bi Yanqóoba mayoon doomam

Yuusufa.

Jhn 4 6 Foofa la teenu Yanqóoba nekkoon. Yeesu toog ca pindu teen ba, di

noppalu ndax coonob tukki ba. Ca digg-bëccëg la woon.

Jhn 4 7 Noonu jigéenu waa Samari ñew fa di root. Yeesu ne ko: "May ma ndox,

ma naan."

Jhn 4 8 Fekk booba nag, taalibey Yeesu ya dañoo demoon ca biir dëkk ba, di

jënd lu ñu lekk.

Jhn 4 9 Jigéen ja tontu ko ne: "Yaw, ngay Yawut, man maay jigéen ju dëkk

Samari; nan nga ma man a ñaane ndox?" Jigéen ja wax na loolu, ndaxte Yawut ya bokkuñu woon ak

waa Samari ndab yu ñuy lekke.

Jhn 4 10 Noonu nag Yeesu tontu ko: "Soo xamoon li Yàlla maye, xam ki lay ñaan

ndox, kon yaw ci sa bopp, yaa koy ñaan, te moom dina la may ndoxum dund."

Jhn 4 11 Jigéen ja ne ko: "Sang bi, teen bi xóot na te amuloo baag, kon fooy

jële ndoxum dund?"

Jhn 4 12 Xanaa kay xalaatuloo ne, yaa gën a magg sunu maam Yanqóoba, moom mi

nu gasal teen bii, mu naan ci moom ak i doomam, wëgg cig juram?"

Jhn 4 13 Yeesu wax ko ne: "Ku naan ci ndoxum teen bii, balaa yàgg mu maraat,

Jhn 4 14 waaye ndox, mi may joxe, ku ci naan du marati muk, ndaxte day nekk

ci moom bētu ndox buy ball, di joxe dund gu dul jeex."

Jhn 4 15 Noonu jigéen ja daldi ko ne: "Sang bi, may ma ci ndox moomu, ngir ma

bañatee mar, bay ñew ba fii di rootsi."

Jhn 4 16 Yeesu ne ko: "Demal woowi sa jëkkër te ñew."

Jhn 4 17 Jigéen ja tontu ko ne: "Awma jëkkër de." Yeesu ne ko: "Wax nga dégg

ne, amuloo jëkkër,

Jhn 4 18 ndaxte amoon nga juróomi jëkkër, te ki nga nekkal léegi du sa jëkkër.

Li nga wax dégg la."

Jhn 4 19 Jigéen ja ne ko: "Sang bi, gis naa ne, ab yonent nga.

Jhn 4 20 Nun nag, nakajekk sunuy maam ca tund wee ngay séen lañu daan jaamoo

Yàlla, waaye yéen Yawut yi, dangeen ne Yerusalem lañu war a jaamoo Yàlla."

Jhn 4 21 Yeesu ne ko: "Jigéen ji, gëmal lli ma lay wax: dina am jamono joo xam

ne du ci tund wale te du ci Yerusalem ngeen di jaamoo Baay bi.

Jhn 4 22 Yéen waa Samari, xamuleen li ngeen di jaamu. Nun Yawut yi, xam nanu

li nuy jaamu, ndaxte kiy musal áddina ci Yawut yi la jóge.

Jhn 4 23 Waaye jamono dina ñew, te agsi na ba noppi, jamono joo xam ne

jaamukat yi dégg dinañu jaamu Baay bi ci xel ak ci dégg. Nooñu nag, ñooy jaamu Baay bi, ni mu

ko bëgge.

Jhn 4 24 Yàlla xel la, kon ñi koy jaamu war nañu koo jaamu ci xel ak ci dégg."

Jhn 4 25 Jigéen ja ne ko: "Xam naa ne Almasi bi --maanaam Kirist - dina ñew te

bu ñewee, dina nu leeralal lépp."

Jhn 4 26 Yeesu tontu ko: "Maa di Almasi bi, man miy wax ak yaw."

Jhn 4 27 Noonu nag taalibey Yeesu ya dellusi, gis muy wax ak ab jigéen. Ñu

daldi jaaxle lool. Waaye kenn ñemewu ko woon ne: "Looy laaj?" walla: "Lu tax ngay wax ak

moom?"

Jhn 4 28 Noonu jigéen ja wacc fa njaqam, daldi dem ca dëkk ba ne leen:

Jhn 4 29 "Kaayleen gis; nit a nga fee ku ma wax lépp lu ma mas a def. Ndax

kooku du Almasi bi?"

Jhn 4 30 Noonu waa dëkk ba jóg, jëm ca Yeesu.

Jhn 4 31 Fekk taalibey Yeesu ya di ko gétën ne: "Kilifa gi, lekkal."

Jhn 4 32 Waaye Yeesu tontu leen: "Am na ñam wu may lekk, te xamuleen ko."

Jhn 4 33 Taalibe ya nag di laajante naan: "Ndax dafa am ku ko indil lekk?"

Jhn 4 34 Yeesu ne leen: "Sama ñam moo di def coobarey ki ma yónni te aggalé

liggéey, bi mu ma sant.

Jhn 4 35 Du dangeen naan: "Fii ak ñeenti weer ñu góob?" Waaye man, dama leen

naan: xool-leen tool yi, ñoo ngi ñor ba weex táll, di xaar ku leen góob.

The Holy Bible in Wolof NT

Jhn	4	36	Kiy góob tool yi mu ngi jot xaat peyam; day dajale nit ñi ngir dund gu dul jeex, ni ñuy dajal ee pepp. Kon boog kiy ji dina bégandoo ak kiy góob.
Jhn	4	37	Wax ji ñu wax ne: "Kenn dina ji, keneen góob," dëgg la.
Jhn	4	38	Yebal naa leen, ngeen góob tool bu ngeen beyul. Neneen a ko bey, te yéena ko jariño.
Jhn	4	39	Bi jigéen ja nee waa dëkk ba: "Wax na ma li ma def lépp," ñu bare gëm nañu Yeesu.
Jhn	4	40	Ñu daldi dikk ñaan Yeesu, mu dal ak ñoom. Yeesu toog fa ñaari fan.
Jhn	4	41	Ñu bare gëm ko ndax li mu doon wax.
Jhn	4	42	Ñu ne jigéen ja: "Léegi gëm nanu, te du li nga wax moo tax waaye li nu gisal sunu bopp. Te xam nanu ne, dëgg-dëgg kii moo di Musalkatu àddina si."
Jhn	4	43	Bi Yeesu amee ñaari fan ca dëkk ba, mu jóge fa, jëm diiwaanu Galile, ndaxte moom ci boppam nee woon na: "Ab yonent, kenn du ko faaydaal ca réewam."
Jhn	4	44	
Jhn	4	45	Bi mu agsee Galile, nit ñi teeru ko, ndaxte ñoom itam teewoon nañu ca manggalu bésu Jéggi ba ca Yerusaleem, te gisoon nañu la mu fa defoon lépp.
Jhn	4	46	Noonu kon mu dellusi Kana ci Galile, dëkk ba mu soppe woon ndox ma biiñ. Amoon na benn dagu buur bu dëkkoon Kapernawum te doomam feebar.
Jhn	4	47	Bi mu dégge ne, Yeesu jóge na Yude, ñew Galile, mu dikk ci moom, ñaan ko mu ñew këram, wéral doomam, ji wopp bay bëgg a dee.
Jhn	4	48	Yeesu ne ko: "Yéen daal, dungeen gëm muk, fi ak gisuleen ay firnde walla ay kéemaan."
Jhn	4	49	Dagu buur ba neeti ko: "Sang bi, ñewal, bala sama doom di dee."
Jhn	4	50	Yeesu ne ko: "Demal, sa doom dina dund." Kilifa ga gëm la ko Yeesu wax, daldi dem.
Jhn	4	51	Bi muy dellu këram nag, ay surgaam gatandu ko. Ñu daldi ne ko: "Xale bi dina dund!"
Jhn	4	52	Mu laaj leen ci ban waxtu la tàm balee tane, ñu tontu ko ne: "Démb ca njolloor la am ag féex."
Jhn	4	53	Noonu baayu xale ba daldi seetlu ne, ca waxtu woowa la ko Yeesu ne woon: "Sa doom dina dund."
Jhn	4	54	Moom ak njabootam gépp, ñu daldi gëm Yeesu. Lii mooy ñaareelu firnde, bi Yeesu def ci Galile, gannaaw bi mu jógee Yude.
Jhn	5	1	Gannaaw loolu Yawut ya amoon nañu genn manggal, moo tax Yeesu demoon Yerusaleem.
Jhn	5	2	Ca wetu benn ci bunti dëkk ba nag, maanaam ca Buntu xar ya, am na fa bët bu tudd Betesda ci lakku yawut, te ñu wérale ko ak juróomi mbaar.
Jhn	5	3	Ca suufu mbaar yooyu la jarag yu bare, yu deme niki ay gumba, ay lafañ ak ay làggi, daan téd, di xaar ndox mi yengatu;
Jhn	5	4	ndaxte, ci ni ñu ko nettalee, benn malaakam Boroom bi da daan wacc léeg-léeg di jax ndox mi. Bu ndox mi masaa yengu ba noppi, jarag ju ca jiitu, wopp joo amaan, daldi wér ca saa sa.
Jhn	5	5	Amoon na fa benn waay bu feebaroon lu mat fanweeri at ak juróom ñett.
Jhn	5	6	Bi ko Yeesu séenee mu téd, te mu xam ne, woppam ji yàggoon na lool, mu laaj ko ne: "Ndax bëgg ngaa wér?"
Jhn	5	7	Jarag ja tontu ko ne: "Sang bi, duma am ku ma sóob ci ndox mi, bu yengoo; su ma ci y fexee dem, ñu jëkk ma ci."
Jhn	5	8	Yeesu ne ko: "Jógal, jël sa basañ te dox."
Jhn	5	9	Ca saa sa mu daldi wér, jël basañam, daldi dox. Mbir moomu dafa daje woon ak bésu noflaay ba,
Jhn	5	10	looloo tax ba Yawut ya daldi ne nit ku wér ka: "Tey bésu noflaay la, te sunu yoon aaye na, ngay yor sa basañ."
Jhn	5	11	Mu ne leen: "Ki ma faj moo ma ne: "Jëlal sa basañ te dox.""
Jhn	5	12	Ñu ne ko nag: "Ku la ne: "Jëlal sa basañ te dox?"
Jhn	5	13	Waaye waa ji xamul ki ko wéral, fekk booba Yeesu dem na, te nit ñu bare teewoon nañu ca bérab ba.
Jhn	5	14	Bi ñu ca tegee ab diir, Yeesu dajeek moom ca kër Yàlla ga ne ko: "Déglul, fii mu ne, wér nga; bul defati bàkkaar, ngir ragal lu yées lii dal la."
Jhn	5	15	Noonu nit ka dellu ne Yawut ya, Yeesu moo ko fajoon.
Jhn	5	16	Looloo tax Yawut ya di wut a sonal Yeesu, ndaxte daan na jëfe noonu ca bésu noflaay ba.
Jhn	5	17	Waaye Yeesu tontu na leen ne: "Sama Baay nekk na ba tey ci liggéey, kon man itam damay liggéey."
Jhn	5	18	Baat boobu moo tax ba Yawut yi gën koo wut a rey, ndaxte yemul woon rekk ci bañ a topp ndigalu bésu noflaay ba, waaye dafa wax it ne, Yàlla Baayam la, ba teg boppam Yàlla.
Jhn	5	19	Noonu Yeesu ne leen: "Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, Doom ji mënul a def dara moom ci boppam; li mu gis Baay bi di def rekk lay def. Li Baay bi di jëf la Doom ji itam di jëf."
Jhn	5	20	Ndaxte Baay bi bëgg na Doom ji, ba di ko won lépp lu muy def, te dina ko won jëf yu ëpp kéemaan yii, ngir ngeen gën a waaru.

The Holy Bible in Wolof NT

Jhn	5	21	Maanaam, ni Baay bi di dekkale ñu dee ñi, di leen jox dund, noonu la Doom ji di joxe dund ñi mu ko bëgg a jox.
Jhn	5	22	Baay bi du àtte kenn; àtte bi yépp, jox na ko Doom ji,
Jhn	5	23	ngir ñépp di teral Doom ji, ni ñuy terale Baay bi. Ku teralul Doom ji, teraloo Baay, bi ko yónni.
Jhn	5	24	"Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, ku dëgg sama kàddu te gëm ki ma yónni, am nga dund gu dul jeex te doo jaar ca àtte ba, ndaxte génng nga ci dee, tàbbi ci dund.
Jhn	5	25	Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, jamono dina ñew te agsi na ba noppi, mooy jamono, ji ñu dee ñi di dëgg baatu Doomu Yàlla ji, te ku ko dëgg dinga dund.
Jhn	5	26	Ndaxte ni Baay bi ame dund moom ci boppam, noonu it la ko maye Doom ji, mu am ko ci boppam.
Jhn	5	27	Jox na Doom ji itam sañ-sañ àtte, ndaxte mooy Doomu nit ki.
Jhn	5	28	"Bu leen ci dara jaaxal; ndaxte jamonoo ngi ñew ju néew yépp, yi nekk ci seen bàmmeel, di dëgg baatam tey génng.
Jhn	5	29	Ni daan jëf lu baax dinañu dekki, dund ba fàww, waaye ñi daan jëf lu bon, dinañu dekki, ñu daan leen.
Jhn	5	30	Mënmaa def dara man ci sama bopp. Ni ma Baay bi di digale rekk laay àttee, te sama àtte bu jub la, ndaxte defuma sama bëgg-bëgg, ci waawi ki ma yónni donj laay aw.
Jhn	5	31	"Su ma seedelee sama bopp, sama wax du am maana.
Jhn	5	32	Waaye keneen moo may seedeel, te bir na ma ne, la muy wax ci man dëgg la.
Jhn	5	33	"Yéen yónni ngeen ay ndaw ci Yaxya, te seede na dëgg.
Jhn	5	34	Man ci sama bopp soxlawuma seedes nit; waaye nag damay wax loolu rekk, ngir ngeen mucc.
Jhn	5	35	Yaxya meloon na ni l'amp buy tàkk tey leeral, te nangu ngeen a bannexu ab diir ci leeram.
Jhn	5	36	"Waaye yor naa ci man seede su gën a mag si ma Yaxya di seedeel: maa ngi def jëf, yi ma Baay bi y sant. Jëf yooyu may def nag ñooy seede ne, Baay bi moo ma yónni.
Jhn	5	37	Te Baay bi ma yónni, moom itam seede na ma. Musuleen a dëgg baatam te musuleen a gis xar-kanamam,
Jhn	5	38	te kàddoom saxul ci yéen, ndaxte gëmuleen ki mu yónni.
Jhn	5	39	Yéena ngi gëstu Mbind yi, ndaxte dangeen cee yaakaar dund gu dul jeex. Mbind yooyu nag far, ci sama mbir lañuy wax;
Jhn	5	40	te bëgguleen a ñew ci man ngir am dund!
Jhn	5	41	"Wutuma tagg yu jóge ci nit.
Jhn	5	42	Waaye yéen, xam naa leen; leer na ma ne, amuleen ci seen xol benn mbëggeel ci Yàlla.
Jhn	5	43	Man ñew naa ci sama turu Baay, te nanguwuleen ma, waaye bu keneen dikkee ci turu boppam, ngeen nangu ko.
Jhn	5	44	Bëgg ngeen ku leen di tagg, te wutuleen ngërëm, li jóge ci jenn Yàlla rekk ji am. Kon nan ngeen man a gëme?
Jhn	5	45	"Buleen xalaat ne, maa leen di jiiñ dara ci sama kanamu Baay. Musaa, mi ngeen yaakaar, moo leen di booleek moom.
Jhn	5	46	Bu ngeen gëmoon Musaa, dingeen ma gëm man itam, ndaxte seedeel na ma.
Jhn	5	47	Waaye su fekke gëmuleen li Musaa bind, kon nu ngeen man a gëme samay wax?"
Jhn	6	1	Gannaaw loolu Yeesu dafa jall dëxu Galile, maanaam dëxu Tiberyàdd.
Jhn	6	2	Mbooloo mu bare topp ci moom, ndaxte gisoona nañu firnde yooyee mu wone, bi mu wérale jarag ya.
Jhn	6	3	Yeesu daldi yéeg ca kaw tund wa, toog fa ak ay taalibeem.
Jhn	6	4	Fekk na booba bésu Jéggi ba, di manggalu Yawut ya, jubsi.
Jhn	6	5	Bi Yeesu xoollee, gis mbooloo mu réy di ñew ci moom, mu ne Filib: "Fu nuy jële mburu, mu nu leen man a dundale?"
Jhn	6	6	Bi muy wax loolu it, da doon seetlu Filib, ndaxte xamoon na booba li mu nar a def.
Jhn	6	7	Filib ne ko: "Peyug juróom ñetti weer sax, bu nu ko amoon, du leen man a doy ci mburu, ba kenn ku nekk ci ñoom am ci dog wu ndaw."
Jhn	6	8	Keneen ca taalibe ya di Andare, mi bokk ak Simon Piyeer ndey ak baay, ne ko:
Jhn	6	9	"Am na fi ci mbooloo mi ab xale bu yor juróomi mburu ak ñaari jën, waaye loolu lu muy jariiñ mbooloo mu tollu nii?"
Jhn	6	10	Yeesu daldi ne taalibe ya: "Na ñépp toog." Fekk ñax mu bare amoon ca bérab ba. Noonu goor ñépp àgg suuf. Waroon nañoo mat juróomi junni.
Jhn	6	11	Yeesu daldi jël mburu ya, gërëm Yàlla, ba noppi séddale ko ña fa toogoon. Mu jox leen itam jën, ba ñu doyal sèkk.
Jhn	6	12	Bi ñu lekkee ba regg, Yeesu ne taalibe ya: "Dajaleen desitu mburu mi, ba dara du ci réer."
Jhn	6	13	Ñu dajale ko, daldi feesal fukki pañe ak ñaar ak desiti juróomi mburu, yi ñu doon lekk.
Jhn	6	14	Bi nit ña gisee firnde jooju Yeesu wone, ñu ne: "Dëgg-dëgg kii mooy

Yonent, bi war a ñew ci àddina!"

Jhn 6 15 Yeesu gis ne dañu koo nar a jël si, fal ko buur. Mu bàyyi leen fa, dellu moom rekk ca tund wa.

Jhn 6 16 Bi timis jotee taalibeem ya wàcc ca tefes ga,

Jhn 6 17 dugg ci gaal, di jáll dex gi, jëm dëkku Kapernawum. Booba guddi woon na, te Yeesu agseegul ci ñoom.

Jhn 6 18 Dex gi yengu na lool, ndaxte da doon ngelaw ak doole.

Jhn 6 19 Bi ñu joo wee lu war a tollook juróom benni kilomet, ñu séen Yeesu, muy dox ci kaw dex gi, jëm ci ñoom, ñu daldi tiit.

Jhn 6 20 Waaye Yeesu ne leen: "Man la, buleen tiit!"

Jhn 6 21 Noonu ñu nangu koo dugal ca gaal ga, gaal ga daldi teer ca saa sa ca fa ñu bëggoon a wàcc.

Jhn 6 22 Ca ëllëg sa mbooloo, ma des ca geneen wàllu dex ga, gis ne genn gaal ga fa nekkoon rekk dem na. Xam nañu ne Yeesu bokku ko woon ak taalibe ya, ndaxte ñoom rekk a àndoon.

Jhn 6 23 Waaye yeneen gaal yu jóge dëkku Tiberyàdd ñew, teer ca wetu fa ñu lekke woon mburu ma, gannaaw bi Boroom bi santee Yàlla ba noppi.

Jhn 6 24 Bi mbooloo ma gisee ne, Yeesu walla taalibe ya kenn nekkatu fa, ñu dugg ca gaal yoo yu, dem seeti ko Kapernawum.

Jhn 6 25 Bi ñu fekke Yeesu ca geneen wàllu dex ga, ñu ne ko: "Kilifa gi, kañ nga fi ñew?"

Jhn 6 26 Yeesu ne leen: "Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, firnde yi ngeen gis taxul ngeen may seet. Yéena ngi may wër ndax mburu, mi ngeen lekk ba suur.

Jhn 6 27 Buleen liggéeyal ñam wuy yàqu; li gën mooy ñam wu sax abadan tey joxe dund gu dul jeex. Ñam woowule, Doomu nit ki dina leen ko jox, ndaxte moom la Yàlla Baay bi tànn, mu nekk ndawam."

Jhn 6 28 Noonu ñu laaj ko ne: "Lu nu war a liggéey, ngir matal jëf yi neex Yàlla?"

Jhn 6 29 Yeesu tontu leen ne: "Jëf ji neex Yàlla, moo di gëm ki mu yónni."

Jhn 6 30 Ñu ne ko: "Ban firnde nga nu man a won, ngir nu gëm la? Ban liggéey nga nar a def?"

Jhn 6 31 Sunuy maam dunde nañu mǎnn ca mǎndiŋ ma, ndaxte Mbind mi nee na: "Jox na leen, ñu lekk ñam wu wàcce ca asamaan.""

Jhn 6 32 Yeesu waxaat ne: "Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, du Musaa moo leen jox ñam woowu wàcce ca asamaan; sama Baay ci boppam, moo leen di jox ñam wu wóor, wi wàcce ca asamaan.

Jhn 6 33 Ndaxte ñam, wi Yàlla di joxe, mooy ñam wi y wàcce ci asamaan tey jox àddina si dund."

Jhn 6 34 Ñu ne ko nag: "Sang bi, kon dee nu faral di jox ci ñam woowe!"

Jhn 6 35 Yeesu tontu leen ne: "Man maay ñam wi y joxe dund. Ku ñew ci man, doo xiif mukk; te ku ma gëm, doo mar.

Jhn 6 36 Waaye wax naa leen ko ba noppi; gis ngeen ma te taxul ngeen gëm!

Jhn 6 37 Képp ku ma Baay bi jox dina ñew ci man, te duma dàq mukk ki may fekksi.

Jhn 6 38 Ndaxte wàccewuma ci asamaan ngir def sama bëgg-bëgg, waaye damay matal bëgg-bëggu ki ma yónni.

Jhn 6 39 Lii mooy bëgg-bëggu ki ma yónni: bu ma ñàkk kenn ci ñi mu ma may, te dafa bëgg it ma dekkal leen keroog bés bu mujj ba.

Jhn 6 40 Ndaxte lii mooy bëgg-bëggu Baay bi: képp ku gis Doom ji te gëm ko, am dund gu dul jeex, te bés bu mujj ba, dinaa ko dekkal!"

Jhn 6 41 Yawut ya tǎmbali di ñurumtoo Yeesu, ndaxte dafa ne: "Maay ñam wi wàcce ci asamaan."

Jhn 6 42 Ñu naan: "Ndax kii du Yeesu, doomu Yuusufa? Xam nanu ndeyam ak baayam. Kon nag lu tax léegi mu naan, mi ngi jóge asamaan?"

Jhn 6 43 Yeesu ne leen: "Bàyyileen seen ñurumtu bi.

Jhn 6 44 Kenn mǎnul a ñew ci man te Baay, bi ma yónni, xiirtalu la ci, te man dinaa la dekkal keroog bés bu mujj ba.

Jhn 6 45 Yonent yi bind nañu kàddu gii: "Yàlla dina leen jàngal ñoom ñépp."

Jhn 6 46 Kon nag ku déglu te nangu waxi Baay bi, dina ñew ci man.

Jhn 6 47 Tekkiwul ne kenn mas na gis Baay bi. Ki jóge ci Yàlla donŋ a ko gis.

Jhn 6 48 Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, ku gëm am nga dund gu dul jeex.

Jhn 6 48 Maay ñam wi y joxe dund.

Jhn 6 49 Seenii maam lekk nañu mǎnn ca mǎndiŋ ma, teewul dee nañu.

Jhn 6 50 Waaye ñam wi y wàcce ci asamaan, ku ko lekk, doo dee.

Jhn 6 51 Man maay ñam wi y dund te wàcce ci asamaan. Ku lekk ci ñam wii, dinga dund ba fàww. Te it ñam wi may joxeji, sama yaram la; dama koy joxe ngir àddina man a dund."

Jhn 6 52 Noonu Yawut ya werante werante bu tàng ci seen biir naan: "Naka la nu waa jii man a joxe yaramam, ngir nu lekk ko?"

Jhn 6 53 Yeesu ne leen: "Dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, bu ngeen lekkul yaramu Doomu nit ki te naanuleen deretam, dungeen am dund ci yéen.

Jhn 6 54 Ku lekk sama yaram te naan sama deret, am nga dund gu dul jeex, te

The Holy Bible in Wolof NT

dinaa la dekkal	keroog bés bu mujj ba.	
Jhn 6	55	Ndaxte sama yaram mooy ñam wu wóor wi, te sama deret mooy naan gu wóor gi.
Jhn 6	56	Kiy lekk sama yaram tey naan sama deret dina sax ci man, ma dëkk ci moom.
Jhn 6	57	Baay bi ma yónni mu ngi dund, te maa ngi dund jaarale ko ci moom; noonu itam ku may lekk dina dund jaarale ko ci man.
Jhn 6	58	Kon nag ñam, wi wacce ci asamaan a ngi noonu; boddul ak ñam, wa seeni maam lekkoon te faatu. Ku lekk ñam wi may wax dinga dund ba fàww."
Jhn 6	59	Baat yooyu la Yeesu wax, bi mu doon jàngale ca jàngu ba ca Kapernawum.
Jhn 6	60	Bi ñu déglloo Yeesu ba noppi, taalibeem yu bare nee nañu: "Njàngale mii de, jafe na! Kan moo ko man a déglu?"
Jhn 6	61	Yeesu gis ne taalibeem yaa ngi ñurumtoo loolu, mu ne leen: "Ndax li ma wax da leen a jaaxal?"
Jhn 6	62	Lan mooy am nag, bu fekke gis ngeen Doomu nit ki dellu, yéeg fa mu jëkkoon a nekk?"
Jhn 6	63	Xelu Yàlla mi mooy joxe dund; ñam wi jariñul dara. Kaddu yi ma leen wax, ci Xelum Yàlla lañu jóge te ñooy joxe dund.
Jhn 6	64	Waaye am na ci seen biir ñu ko gëmul." Ndaxte Yeesu xamoon na ca njàlbéen ga ñan ñoo ko waroon a gëmadi ak kan moo ko waroon a wor.
Jhn 6	65	Mu doli ca it ne: "Looloo tax ma ne, kenn mënul a ñew ci man te Baay bi mayu la, nga agsi."
Jhn 6	66	Ci loolu taalibeem yu bare dëpp, bañatee ànd ak moom.
Jhn 6	67	Yeesu daldi wax ak fukki taalibe yi ak ñaar ne leen: "Mbaa bëgguleen a dem, yéen itam?"
Jhn 6	68	Simon Piyeer ne ko: "Boroom bi, ci kan lanuy dem? Yaa yor kaddu yiy joxe dund gu dul jeex."
Jhn 6	69	Léegi nun gëm nanu te xam nanu ne, yaa di Aji Sell, ji jóge ci Yàlla."
Jhn 6	70	Yeesu daldi tontu ne leen: "Xanaa du maa leen tànn, yéen fukk yi ak ñaar? Moona, am na ci yéen koo xam ne seytaane la!"
Jhn 6	71	Yudaa miy doomu Simon Iskariyo la doon wax. Ndeke Yudaa, la muy boddul lépp ca fukki taalibe ya ak ñaar, moo ko naroon a wor.
Jhn 7	1	Gannaaw loolu Yeesu doon na wër diiwaanu Galile.
Jhn 7	2	Bëggul woon a dem diiwaanu Yude, ndaxte Yawut ya dañu ko doon wut a rey. Fekk na bésu xewu Yawut ya, ñu koy wax manggalu Mbaar ya, mu ngi doon jubsi.
Jhn 7	3	Noonu rakki Yeesu yu goor ya ne ko: "Jóge fi te dem diiwaanu Yude, ngir say taalibe gis, ñoom itam, jaloore yi ngay def."
Jhn 7	4	Ku bëgg a siiw, doo nëbb say jëf. Boo demee bay wone jaloore yu mel ni, fexeel ba ñëpp gis la."
Jhn 7	5	Rakkam yi dañu doon wax loolu, ndaxte ñoom itam gëmuñu ko woon.
Jhn 7	6	Yeesu ne leen: "Sama waxtu jotagul. Ci yéen nag, waxtu yépp a baax.
Jhn 7	7	Addina du leen bañ waaye bañ na ma, man, ndaxte maa wax ne, seeni jëf baaxul."
Jhn 7	8	Yéen nag demleen manggal ga. Demaguma manggal googu, ndaxte sama waxtu jotagul."
Jhn 7	9	Bi mu leen waxee loolu ba noppi, moom mu des Galile.
Jhn 7	10	Bi rakkam ya demee ca manggal ga, Yeesu itam sog a dem te kenn yégu ko; siiwalul demam."
Jhn 7	11	Fekk Yawut yaa nga ko doon seet ca manggal ga te naan: "Ana waa ji?"
Jhn 7	12	Ca biir mbooloo ma ñu ngi doon déeyante, di wax ci ay mbiram. Nii naan: "Nit ku baax la."
Jhn 7	13	Nee naan: "Déedéet, day nax nit ni."
Jhn 7	14	Waaye kenn ñemewu koo tudd ca kaw, ndaxte dañoo ragaloon Yawut ya.
Jhn 7	15	Bi ñu demee ba ca diggu manggal ga, Yeesu dem di jàngale ca kër Yàlla ga.
Jhn 7	16	Yawut ya nag jaaxle, daldi ne: "Nu waa jii def ba xam lii lépp, moom mi jàngul?"
Jhn 7	17	Yeesu daldi leen tontu ne: "Li may jàngale, jógewul ci man, waaye ci ki ma yónni la jóge."
Jhn 7	18	Ku fas yéenee wéy ci bëgg-bëggu Yàlla, dina xam ndax sama njàngale ci Yàlla la jóge, walla ci sama coobare.
Jhn 7	19	Nit kiy wax ci coobareem nag, day wut a manggal boppam, waaye kiy wut a manggal ki ko yónni, dëgg rekk lay wax te jubadiwul fenn.
Jhn 7	20	Xanaa du Musaa moo leen jox ndigali Yàlla yi? Waaye kenn ci yéen sammu ko! Lu tax ngeen bëgg maa rey?"
Jhn 7	21	Mbooloo ma ne ko: "Xanaa dangaa am ay rab! Ku lay wut a rey?"
Jhn 7	22	Yeesu ne leen: "Benn jaloore rekk laa def, te yéen ñëpp ngeen jaaxle!"
Jhn 7	23	Li leen Musaa jox ndigalu xarafal guñe yi --jógewul kat ci Musaa; mi ngi tàmbalee ci seen maami cosaan - moo tax ba ngeen nangoo xarafal nit ci bésu noflaay bi.

The Holy Bible in Wolof NT

Jhn 7 23 Bu ngeen manee xarafal nit ci bésu noflaay bi, ngir bañ a wàcc yoonu
Musaa, lu tax nag ngeen mere ma, ndax li ma ci wéral nitu lèmm?
Jhn 7 24 Bàyyileen di àtte ci ni ngeen di gise, te di àtte dëgg."
Jhn 7 25 Am na ci waa Yerusaleem ñu doon wax naan: "Xanaa du nit kii lañuy wut
a rey?
Jhn 7 26 Xool-leen, mi ngi waaraate ci biir nit ñi, te kenn du ko wax dara.
Ndax sunu kilifa yi dañoo xam ne, mooy Almasi bi?
Jhn 7 27 Waaye waa ji, xam nanu fu mu jóge, te saa su Almasi bi dee di kk, kenn
du xam fu mu bàyyikoo."
Jhn 7 28 Yeesu di jàngale ca kër Yàlla ga, daldi wax ca kaw ne: "Ndax xam
ngeen ma te xam fi ma jóge? Nèwaluma sama bopp, waaye ki ma yónni, ku wóor la. Yéen xamuleen
ko.
Jhn 7 29 Man xam naa ko, ndaxte ca moom laa jóge, te itam moo ma yónni."
Jhn 7 30 Noonu ñu koy wut a jàpp, waaye kenn manalu ko woon dara, ndaxte
waxtoom jotagul woon.
Jhn 7 31 Moona nag, ñu bare ca mbooloo ma gëm nañu ko. Ñu nga naan: "Ndax bés
bu Almasi bi dikkee, ay firndeem dina èpp yu nit kii?"
Jhn 7 32 Farisen ya daldi dëgg la mbooloo ma doon déeyante ci mbirum Yeesu.
Saraxalekat yu mag ya ak Farisen ya yebal ay alkaati yu daan wottu kër Yàlla ga, ngir ñu jàppi
ko.
Jhn 7 33 Yeesu wax ne: "Dinaa nekk ak yéen fi ak ab diir, sog a dem ci ki ma
yónni."
Jhn 7 34 Dingen ma seet, waaye dungen ma gis; te dungen man a dem fa may
nekk."
Jhn 7 35 Yawut ya di laajante ci seen biir naan: "Fu muy dem fu nu ko dul
fekkk? Mbaa du dafa nar a dem ca Yawut, ya gaddaaye ca Gereg ya, te jàngali Gereg ya?
Jhn 7 36 Lan la baat yii mu wax di tekki: "Dingen ma seet waaye dungen ma
gis," ak: "Dungen man a dem fa may nekk?"
Jhn 7 37 Bés ba mujjoon ca manggal ga moo ca èpp solo; keroog Yeesu taxaw, wax
ca kaw ne: "Ku mar, na ñew ci man; ku gëm, na naan! Ndaxte Mbind mi nee na, ndox mu bare muy
dundale dina xellee ci dënnam."
Jhn 7 39 Booba li ko taxoon di wax mooy Xelu Yàlla, mi ñi ko gëm naroon a jot.
Fekk na joxeeguñu woon Xelu Yàlla mi, ndaxte ndamu Yeesu feeñagul woon.
Jhn 7 40 Bi ñu dëggee wax jooja, am ay nit ca mbooloo ma ñu naan: "Dëgg-dëgg
kii mooy Yonent bi war a ñew."
Jhn 7 41 Neneen naan: "Mooy Almasi bi." Ña ca des it ne: "Waaye nan la Almasi
bi man a jógee Galile?
Jhn 7 42 Mbind mi wax na ne, Almasi bi ci xeetu Daawuda lay wacce te Betleyem,
dëkku Daawuda, lay jóge."
Jhn 7 43 Noonu féewaloo daldi am ca biir mbooloo ma ndax Yeesu.
Jhn 7 44 Am na ca ñoom ñu ko bëggoon a jàpp, waaye kenn manalu ko woon dara.

Jhn 7 45 Bi alkaati ya delloo, saraxalekat yu mag ya ak Farisen ya laaj leen
ne: "Lu tax indi wuleen ko?"
Jhn 7 46 Alkaati ya ne leen: "Kenn musul a waxe ni nit kooku!"
Jhn 7 47 Noonu Farisen ya laaj leen: "Mbaa naxuñu leen, yéen itam?
Jhn 7 48 Ndax am na kenn ci saraxalekat yi walla ci Farisen yi ku ko gëm?
Déedéet.
Jhn 7 49 Waaye mbooloo mi xamuñu yoonu Musaa; ñu alku lañu!"
Jhn 7 50 Ni kodem bikkoon na ca Farisen ya fa nekkoon. Fekk moo seeti woon
Yeesu lu jiitu. Mu ne leen:
Jhn 7 51 "Ndax ci sunu yoon, man nañoo daan kenn te dégluwuñu ko, mbaa ñu xam
lu mu def?"
Jhn 7 52 Ñu tontu ko ne: "Mbaa du yaw itam dangaa bikk ci diiwaanu Galile?
Gestul, kon dinga xam ne, benn yonent musul a jóge Galile."
Jhn 7 53 Gannaaw loolu ku ci nekk dellu sa kër.
Jhn 8 1 Yeesu moom, dem ca tundu Oliw ya.
Jhn 8 2 Ca èllég sa ca fajar, mu dellu ca kër Yàlla ga, mbooloo ma fa teewoon
wër ko. Mu toog, tàmali di leen jàngal.
Jhn 8 3 Xutbakat ya ak Farisen ya indi jenn jigéen ju ñu bettoon muy njaaloo,
ñu taxawal ko ca diggu mbooloo ma.
Jhn 8 4 Noonu ñu ne Yeesu: "Kilifa gi, jigéen jii de, dañu koo bett muy
njaaloo.
Jhn 8 5 Ci ndigali Yàlla yi, jigéen ju njaaloo, Musaa dafa santaane ñu sànni
ko ay xeer, ba mu dee. Yaw nag, lu ci y sa xalaat?"
Jhn 8 6 Loolu nag, dañu ko doon wax ngir seetlu ko, ndaxte bëggoon nañoo
tiiñal Yeesu. Yeesu sëgg, di bind ak baaraamam ci suuf.
Jhn 8 7 Bi laaj ya baree, mu siggi ne leen: "Ku musul a def bàkkaar ci yéen,
na ko jëkk a sànniy xeer."
Jhn 8 8 Noonu mu sëggaat, dellu di bind ci suuf.
Jhn 8 9 Bi ñu dëggee loolu, ñuy rocceeku kenn-kenn, mag ña jiitu. Yeesu rekk
des fa, jigéen ja taxaw ca kanamam.

The Holy Bible in Wol of NT

Jhn 8 10 Mu daldi siggi ne ko: "Jigéen ji, ana ñi la doon jiiñ njaa loo? Ndax kenn tegu la toon?"

Jhn 8 11 Mu ne ko: "Kenn, Sang bi." Yeesu ne ko: "Man it ci sama wàll, duma la daan. Demal, waaye bul defati bàkkaar."

Jhn 8 12 Yeesu jubluwaat ca mbooloo ma ne leen: "Man maay leeru àddina si. Ku ma topp doo dox cig lëndëm, waaye dinga am leeru dund."

Jhn 8 13 Farisen ya ne ko: "Yaw yaay seedeel sa bopp, kon li ngay wax du dëgg."

Jhn 8 14 Yeesu tontu leen: "Maa ngi seedeel sama bopp, teewul li may wax di dëgg, ndaxte xam naa fa ma bàyyikoo, xam fa ma jëm. Waaye yéen xamuleen fa ma bàyyikoo ak fa ma jëm."

Jhn 8 15 Ci gis-gisu àddina ngeen di àttee; man duma àtte kenn.

Jhn 8 16 Teewul nag, su ma demee bay àtte, bu jub lay doon, ndaxte du man rekk ay àtte, waaye Baay, bi ma yónni, daf ciy ànd ak man.

Jhn 8 17 Seen yoon dafa wax ne, seedes ñaari nit a gën a wóor.

Jhn 8 18 Man maa ngi seedeel sama bopp, te Baay bi ma yónni mi ngi may seedeel itam."

Jhn 8 19 Ñu laaj ko ne: "Kuy sa baay?" Yeesu tontu ne: "Xamuleen ma, xamuleen sama Baay. Bu ngeen ma xamoon, xam ko."

Jhn 8 20 Bi muy wax loolu, Yeesoo nga doon jàngalee ca kër Yàlla ga, ca wetu fa ñu doon denc asaka ya. Kenn mën u ko woon a japp, ndaxte waxtoom jotagul.

Jhn 8 21 Yeesu dellu ne leen: "Maa ngi dem; dingeen ma seet, waaye seen bàkkaar ngeen di deeyaale. Fa ma jëm, dungeen fa man a dem."

Jhn 8 22 Yawut yay waxante naan: "Nee na kat, fa mu jëm, dunu fa man a dem. Mbaa du day xaruj i?"

Jhn 8 23 Yeesu tontu ne: "Yéen, fii ngeen bawoo, ci suuf, waaye man ca kaw laa jóge. Addina ngeen soqikoo, waaye man bokkuma ci."

Jhn 8 24 Looloo tax ma ne, ci seeni bàkkaar ngeen di dee. Bu ngeen gëm ul ki ma nekk, dingeen dee ci seeni bàkkaar."

Jhn 8 25 Ñu ne ko: "Yaay kan?" Mu ne leen: "Li ma leen waxoon ca njàl béen ga."

Jhn 8 26 Li ma man a wax ci yéen ba àtte leen, bare na. Waaye ki ma yónni, ku wóor la, te li mu ma wax rekk laay jottali àddina."

Jhn 8 27 Xamuñu woon ne, Yàlla Baay bee tax muy wax.

Jhn 8 28 Yeesu nag ne leen: "Bu ngeen yékkatee Doomu nit ki, dingeen xam ne, Maay ki nekk. Dingeen xam ne it, duma def dara man ci sama bopp. Li ma Baay biy jàngal rekk laay wax."

Jhn 8 29 Te it ki ma yónnee ngi ànd ak man; musu maa bàyyi ma wéet, ndaxte li ko neex rekk laay def."

Jhn 8 30 Bi ñuy dëgg Yeesu di wax loolu, ñu bare daldi koy gëm.

Jhn 8 31 Yeesu ne Yawut ya ko gëmoon: "Bu ngeen saxee ci li ma wax, nekk ngeen samay taalibe ci lu wóor."

Jhn 8 32 Te it dingeen xam dëgg gi te dëgg gi dina leen goreel."

Jhn 8 33 Ñu tontu ko ne: "Nun ci Ibraayma lanu soqikoo te musunoo nekk jaamu kenn. Nan nga nu man a waxe ne, dinañu leen goreel?"

Jhn 8 34 Yeesu ne leen: "Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, képp kuy bàkkaar, jaamu bàkkaar la."

Jhn 8 35 Te jaam du bokk ci kër gi ba fàww, waaye doom, moom, ci kër gi la bokk ba fàww.

Jhn 8 36 Kon nag bu leen Doom ji defee gor, dingeen doon ay gor tigi.

Jhn 8 37 Xam naa ne askanu Ibraayma ngeen. Waaye yéena ngi may wut a rey, ndaxte li may jàngalee xajul ci yéen.

Jhn 8 38 Li ma sama Baay won laay wax; waaye yéen, li leen seen baay di wax ngeen di def."

Jhn 8 39 Ñu tontu ko ne: "Ibraayma mooy sunu baay." Yeesu ne leen: "Bu ngeen dee waa kër Ibraayma, dingeen jêfe ni moom."

Jhn 8 40 Léegi nag yéena ngi may wut a rey, man mi leen jottali dëgg, gi ma jële ca Yàlla. Ibraayma deful lu ni mel.

Jhn 8 41 Li ngeen donne ci seen baay rekk ngeen di def." Ñu tontu ko ne: "Nun de, dunu doomi araam. Benn baay rekk lanu am, mooy Yàlla."

Jhn 8 42 Yeesu ne leen: "Bu Yàlla doon seen baay, dingeen ma bëgg, ndaxte ca moom laa jóge, nêw ci ndigalam. Nêwaluma sama bopp, waaye moo ma yónni."

Jhn 8 43 Lu tax dëgguleen li ma leen wax? Li ko waral moo di mënuleen koo déglu.

Jhn 8 44 Seytaane mooy seen baay, te bëgg-bëggam ngeen di bëgg di def. Bóomkat la mas a doon. Du taxaw mukki ci dëgg, ndaxte dëgg nekkul ci moom. Buy fen, dëppoo na ak jikkoom, ndaxte fenkat la, te ci moom la fen soqikoo.

Jhn 8 45 Waaye man damay wax dëgg, moo tax gëmuleen ma.

Jhn 8 46 Kan ci yéen moo man a seede ne, bàkkaar naa? Su ma waxee dëgg nag, lu tax dungeen ma gëm?

Jhn 8 47 Ku nekk doomu Yàlla dina déglu ay waxam. Waaye nekkuleen doomi Yàlla, looloo tax dungeen déglu."

Jhn 8 48 Yawut ya ne ko: "Ndax danoo waxul dëgg, bu nu nee, nitu Samari nga te

dangaa am ay rab?"
 Jhn 8 49 Yeesu ne leen: "Awma rab; waaye sama Baay laay teral, te yéen dangeen may toroxal.
 Jhn 8 50 Wutumaa manggal sama bopp. Keneen a ma koy wutal te mooy àtte.
 Jhn 8 51 Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, kuy sàmm sama wax doo dee muukk."
 Jhn 8 52 Yawut ya ne ko: "Léegi wóor nanu ne, dangaa am ay rab! Ibraayma faatu na, yonent yépp faatu, yaw nga naan: "Kuy sàmm sama wax, doo ñam dee."
 Jhn 8 53 Sunu baay Ibraayma faatu na; mbaa du dangaa defe ne, yaa ko gën a magg? Yonent yi itam faatu nañu. Waaw, loo teg sa bopp?"
 Jhn 8 54 Yeesu ne leen: "Su ma dee manggal sama bopp, du am maana. Sama Baay a may manggal, moom mi ngeen naan, mooy seen Yàlla.
 Jhn 8 55 Xamuleen ko nag; man maa ko xam. Su ma ne woon xawma ko, ab fenkat laay doon ni yéen. Waaye xam naa ko te maa ngi sàmm waxam.
 Jhn 8 56 Seen baay Ibraayma bég na, bi mu yégee sama ngan. Bi mu ko gisee it, bég na ci lool."
 Jhn 8 57 Yawut ya ne ko: "Amaguloo juróom-fukki at, ba noppi naan gis nga Ibraayma?"
 Jhn 8 58 Yeesu ne leen: "Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, laata ñuy sàkk Ibraayma, fekk na ma doon ki ñuy wax Maay ki nekk."
 Jhn 8 59 Noonu ñu for ay xeer, bëgg ko koo sànni ngir rey ko. Waaye Yeesu nëbbu, génn kër Yàlla ga.
 Jhn 9 1 Amoon na fu Yeesu jaaroon, gis fa waa ju judduwaale gumba.
 Jhn 9 2 Taalibeem ya laaj ko ne: "Kilifa gi, lu tax waa jii judduwaale gumba? Ndax bàkkaar a ko waral, walla bu waajuram?"
 Jhn 9 3 Yeesu tontu ne: "Ajuwul ci bàkkaar walla ci bu waajuram. Waaye loolu dafa am, ngir jëfi Yàlla yi feeñ ci moom.
 Jhn 9 4 Bëccég lanu war a matal jëfi ki ma yónni; guddi dina ñewi, goo xam ne kenn du ci man a liggéey.
 Jhn 9 5 Ci bi may nekk àddina, maay leeru àddina."
 Jhn 9 6 Bi Yeesu waxee loolu ba noppi, dafa daldi tifli, jaxase lor wa ak ban, tay ko ci bėti gumba ga ne ko:
 Jhn 9 7 "Demal sèlmu ci bētu Silowe." Silowe mi ngi tekki "Yónni nañu ko."
 Jhn 9 8 Gumba ga daldi dem sèlmuji, dellusi di gis.
 Jhn 9 8 Dëkkandoom yi ak ñi ko xame woon bu jëkk ci yelwaan naan: "Xanaa du kii moo daan toog, di yelwaan?"
 Jhn 9 9 Nii naan: "Moom la de!" Nee naan: "Du moom! Daño ni roo rekk." Mu daldi leen ne: "Man la de!"
 Jhn 9 10 Ñu ne ko: "Lu ubbi say bêt?"
 Jhn 9 11 Mu tontu ne: "Ku ñuy wax Yeesu moo tooyal ban, tay ko ci samay bêt, ne ma: "Demal sèlmu ci bētu Silowe." Ma dem nag sèlmuji, daldi gis."
 Jhn 9 12 Ñu ne ko: "Ana waa ji?" Mu ne leen: "Xawma fu mu nekk."
 Jhn 9 13 Noonu ñu daldi indil Farisen yi nit ki gumba woon.
 Jhn 9 14 Ndekete Yeesu, bés bi mu tooyale ban, ubbi bėti gumba ga, bésu noflaay la woon.
 Jhn 9 15 Looloo tax Farisen ya di laajaat waa ja fi mu jaar bay gis léegi. Mu ne leen: "Dafa tay ban ci samay bêt, ma sèlmuji, ba fi ma nekk maa ngi gis."
 Jhn 9 16 Ci noonu am ca Farisen ya ñu naan: "Ki def lii, mënul a jóge ca Yàlla, ndaxte toppul ndigalu bésu noflaay bi." Neneen it di wax ne: "Nan la boroom bàkkaar man a wonee yii firnde?" Noonu ñu daldi féewaloo ci seen biir.
 Jhn 9 17 Farisen ya laajaat ka gumba woon ne ko: "Yaw, loo wax ci moom? Yaw de la ubbil say bêt." Mu ne leen: "Yonent la."
 Jhn 9 18 Yawut ya mënñu woon a nangu ne, nit ka dafa gumba woon tey gis léegi, ñu daldi wooluji ay waajuram,
 Jhn 9 19 laaj leen ne: "Ndax kii mooy seen doom, ji ngeen ne, gumba judduwaale la? Kon fu mu jaar, bay gis léegi?"
 Jhn 9 20 Waajur ya tontu ne: "Xam nanu ne daal, sunu doom la te dafa judduwaale gumba.
 Jhn 9 21 Waaye ni mu def léegi bay gis, xamunu ko, te xamunu it ki ko ubbil ay bêtam. Laaj leen ko; magum jëmme la, te man na tontul boppam."
 Jhn 9 22 Ragal Yawut ya nag moo taxoon waajuri nit ka waxe noonu, ndaxte Yawut ya dañoo mánkoo woon ne, képp ku seede ne Yeesu mooy Almasi bi, ñu dàq la ca jàngu ba.
 Jhn 9 23 Looloo tax waajur ya ne: "Laaj leen ko; magum jëmme la."
 Jhn 9 24 Farisen ya dellu woowaat ka gumba woon ne ko: "Waxal sa digganteek Yàlla. Xam nanu ne, waa joojee boroom bàkkaar la."
 Jhn 9 25 Mu tontu ne: "Xawma ndax boroom bàkkaar la am déet. Li ma xam daal mooy gumba woon naa, te léegi maa ngi gis."
 Jhn 9 26 Ñu laaj ko ne: "Lu mu la def? Nu mu la ubbile say bêt?"
 Jhn 9 27 Mu ne leen: "Wax naa leen ko ba noppi, waaye dégluwuleen ma. Lu ngeen bëgg ci ma di ko wax, di waxa? Xanaa dangeen a bëgg a nekk yéen itam ay taalibeem?"
 Jhn 9 28 Ci kaw loolu ñu daldi ko saaga ne ko: "Yaw yaay taalibeem. Nun, taalibey Musaa lanu.
 Jhn 9 29 Xam nanu ne, Yàlla wax na ak Musaa; waaye kii, xamunu sax fu mu

jóge. "

Jhn 9 30 Waa ja ne leen: "Loolu de, doy na waar! Xamuleen fu mu jóge, te moo ubbi samay bët!

Jhn 9 31 Xam nanu ne, Yàlla du déglu boroom bàkkaar. Waaye nag, dina déglu ki koy ragal tey def coobareem.

Jhn 9 32 Bi àddina sosoo ba tey, musuñoo dégg nit ku ubbi bėti gumbag judduwaale.

Jhn 9 33 Kon nit kookee nag, bu jógewul woon ca Yàlla, du man a def dara. "

Jhn 9 34 Ñu tontu ko ne: "Yaw, ci biir bàkkaar nga juddoo, ba noppi di nu jàngal?" Noonu ñu dàq ko ca jàngu ba.

Jhn 9 35 Yeesu daldi yég ne, dàq nañu nit ka. Bi mu dajeek moom, mu ne ko: "Ndax gëm nga Doomu nit ki?"

Jhn 9 36 Waa ja ne ko: "Wax ma mooy kan, Sang bi, ba ma man koo gëm."

Jhn 9 37 Yeesu ne ko: "Gis nga ko ba noppi, te mooy kiy wax ak yaw."

Jhn 9 38 Waa ja ne: "Boroom bi, gëm naa la." Noonu mu jaamu Yeesu.

Jhn 9 39 Yeesu ne ko: "Attee ma tax a ñew àddina, ngir ñi gumba gis, ñiy gis gumba."

Jhn 9 40 Bi Farisen ya nekkoon ak moom déggee loolu, ñu ne ko: "Xanaa kon nun it danoo gumba?"

Jhn 9 41 Yeesu tontu leen ne: "Bu ngeen gumba woon, dungeen am bàkkaar, waaye fi ak yéena ngi naan: "Nu ngi gis," ci bàkkaar ngeen di dëkk.

Jhn 10 1 "Ci dégg-dégg maa ngi leen koy wax, ku jaar feneen fu dul ci buntu gétt gi, kooku sàcc la, saay-saay la.

Jhn 10 2 Waaye ki jaar ci bunt bi, mooy sàmmu xar yi.

Jhn 10 3 Wottukat bi dina ko ubbi bunt bi, xar yi y dégg baatam. Xar yi mu moom nag, bu ci nekk dina la woo ci sa tur, ba noppi nga topp ko ci biiti.

Jhn 10 4 Sàmm bi, bu génnee yi mu moom yépp, dina leen jiitu, ñu topp ko, ndaxte xam nañu baatam.

Jhn 10 5 Waaye duñu topp jaambur; dañu koy daw, ndaxte miinuñu baatam."

Jhn 10 6 Yeesu mi saaloon na leen loolu, waaye xamuñu lu mu leen doon wax.

Jhn 10 7 Noonu Yeesu newaat: "Ci dégg-dégg maa ngi leen koy wax, man maay buntu gétt gi.

Jhn 10 8 Ñi ma fi jiitu ñépp ay sàcc lañu, ak ay saay-saay; waaye xar yi déglu wuñu leen.

Jhn 10 9 Man maay bunt bi; ku jaar ci man, dinga mucc, dinga man a dugg ak a génn, dinga am it mbooy goo man a fore.

Jhn 10 10 Sàcc bi moom, day sàccsi rekk, di rey ak a yàq. Man damaa ñew, ngir nit ñi am dund, ba nekk ci naataange.

Jhn 10 11 "Man maay sàmm bu baax bi. Sàmm bu baax bi day joxe bakkanam ngir ay xaram.

Jhn 10 12 Ki dul sàmm bi tey liggéeyal xalis rekk waaye moomul xar yi, bu séenee bukki, day daw, bàyyi fa xar ya. Bu ko defee bukki ba dal ca coggal ja, jàpp ca, tasaare ya ca des.

Jhn 10 13 Booba surga day daw, ndaxte xalis rekk lay liggéeyal, faalewul xar ya.

Jhn 10 14 "Man maay sàmm bu baax bi. Ni ma xame Baay bi te Baay bi xame ma ni, noonu laa xame samay xar, te ñoom it ni lañu ma xame. Te it kat dinaa joxe sama bakkan ngir xar yi.

Jhn 10 16 Am naa yeneen xar yu bokkal ci gétt gii. War naa leen a indi, ñoom it, te dinañu déglu sama baat. Benn coggal ay am ak benn sàmm.

Jhn 10 17 Baay bi bëgg na ma, ndaxte damay joxe sama bakkan ngir jëlaat ko.

Jhn 10 18 Kenn du ko jële ci man; maa koy joxe ci sama coobarey bopp. Am naa it sañ-sañu joxe ko te am naa sañ-sañu jëlaat ko. Loolu la ma sama Baay sant."

Jhn 10 19 Kàddu yooyee ñoo féewalewaat Yawut yi.

Jhn 10 20 Ñu bare ca ñoom naan: "Dafa ànd ak rab! Dafa dof! Lu tax ngeen koy déglu?"

Jhn 10 21 Waaye ñeneen naan: "Nit ku am ay rab du waxe nii. Ndax rab man na ubbi bėti gumba?"

Jhn 10 22 Am bés ñu doon manggal ca Yerusaleem Bés ba ñu sellale woon kër Yàlla ga; ci jamonoy sedd la woon.

Jhn 10 23 Yeesoo nga woon ca kër Yàlla ga, di doxantu ca biir Werandaa bu Suleymaan.

Jhn 10 24 Yawut ya wër ko ne ko: "Kañ nga nuy dindi ci kumpa? Boo dee Almasi bi, wax ko mu leer."

Jhn 10 25 Yeesu tontu leen ne: "Wax naa leen ko ba noppi, waaye gëmuleen. Jëf yi may def ci sama turu Baay ñoo may seede.

Jhn 10 26 Waaye gëmuleen ndaxte bakkuleen ci samay xar.

Jhn 10 27 Samay xar dinañu dégg sama baat; xam naa leen te ñu ngi may topp.

Jhn 10 28 Dama leen di jox dund gu dul jeex; duñu sàñku muk, te kenn du leen jële ci sama loxo.

Jhn 10 29 Baay bi ma leen jox, moo gën a manggal lépp, te kenn mënul a jële dara ci loxob Baay bi.

The Holy Bible in Wolof NT

Jhn	10	30	Man ak Baay bi benn lanu."
Jhn	10	31	Yawut ya daldi foraat ay xeer, bëgg koo sànni, ngir rey ko.
Jhn	10	32	Noonu Yeesu ne leen: "Def naa ci seen kanam jëf yu baax yu bare ci ndigalu Baay bi. Ban ci jëf yooyu moo tax ba ngeen bëgg maa sànni ay doj?"
Jhn	10	33	Yawut ya ne ko: "Jëf ju baax taxul nu bëgg laa sànni y xeer, waaye dangay suufeel turu Yàlla; yaw, nit rekk nga, ba noppi di def sa bopp Yàlla!"
Jhn	10	34	Yeesu tontu ne: "Bind nañu ci seen téereb yoon ne: "Yàlla nee na: Ay yàlla ngeen."
Jhn	10	35	Yàlla wooye na "ay yàlla" ñi mu yónnee kàddoom, te xam nanu ne, kenn mënul a randal waxi Yàlla.
Jhn	10	36	Kon nu ngeen man a waxe ne, damay suufeel turu Yàlla ndax li ma ne Doomam laa, man mi Yàlla tànn, yónni ma ci àddina?
Jhn	10	37	Su ma deful sama jëfi Baay, buleen ma gëm;
Jhn	10	38	waaye su ma ko defee, bu ngeen ma gëmul sax, gëmleen boog samay jëf, ngir ngeen xam te nangu ne, maa ngi nekk ci Baay bi te Baay bi nekk na ci man."
Jhn	10	39	Nu di ko wut a jappaat, waaye mu bëyyi leen fa, dem.
Jhn	10	40	Yeesu génn, jàllaat dexu Yurda, toog fa Yaxya daan sóobe ci ndox bu jëkk.
Jhn	10	41	Nit ñu bare ñew ci moom, te naan: "Yaxya deful benn kéemaan, waaye li mu wax ci kii yépp, dëgg la."
Jhn	10	42	Noonu ñu bare gëm ko.
Jhn	11	1	Amoon na benn waay bu woppoon, ñu koy wax Lasaar. Ma nga dëkkoon Betani, moom ak Maryaama ak Màrt, mi mu bokkaloond ey ak baay.
Jhn	11	2	Maryaama mooy jigéen jiy sottiji latkoloñ ci tàñki Boroom bi, fompe ko kawaram. Moom la càmmi ñam Lasaar woppoon.
Jhn	11	3	Naari jigéeni Lasaar yónnee ca Yeesu ne ko: "Boroom bi, sa xarit wopp na."
Jhn	11	4	Bi Yeesu dégge xebaar boobu, mu ne: "Lasaar de, woppam jooju du ko mujje; day wone ndamu Yàlla, tey manggal Doomu Yàlla ji."
Jhn	11	5	Yeesu soppoon na Màrt ak Maryaama ak Lasaar.
Jhn	11	6	Bi mu yégee nag ne, Lasaar wopp na, mu toogaat yeneen ñaari fan ca bérab, ba mu nekkoon.
Jhn	11	7	Gannaaw loolu mu ne taalibe ya: "Nanu dellu Yude."
Jhn	11	8	Taalibe ya tontu ko ne: "Kilifa gi, yàggul dara waa Yude doon nañu la wut a rey ak i xeer, nga di fa dellu?"
Jhn	11	9	Yeesu ne leen: "Xanaa du bëccëg fukki waxtook ñaar la? Kuy dox bëccëg, du fakkastalu, ndaxte day gis leeru àddina si.
Jhn	11	10	Waaye kuy dox guddi, dina fakkastalu, ndaxte leer nekkul ci moom."
Jhn	11	11	Yeesu wax loolu, teg ca ne: "Sunu xarit Lasaar nelaw na, waaye maa ngi dem yee ko."
Jhn	11	12	Taalibe ya tontu ne: "Boroom bi, bu nelawee kay, kon dina wér."
Jhn	11	13	Yeesu dafa bëggoon a wax ne, Lasaar dee na, waaye taalibe yi dañoo xalaatoon ne, mbiri nelaw rekk lay wax.
Jhn	11	14	Ci kaw loolu Yeesu wax ci lu leer ne: "Lasaar dee na.
Jhn	11	15	Bég naa ngir yéen ndax li ma fa nekkul, ngir seen ngëm gën a dëgër. Waaye nanu ko seeti."
Jhn	11	16	Noonu Tomaa, ki turam di tekki "Séex bi," daldi ne yeneen taalibe ya: "Nanu dem nun itam, deeyandoo ak moom!"
Jhn	11	17	Bi Yeesu agsee, mu fekk ne, bi ñu dencee Lasaar ak léegi, mat na neenti fan.
Jhn	11	18	Betani ma nga woon ca wetu Yerusalem, diggante bi matul woon sax ñetti kilomet.
Jhn	11	19	Yawut yu bare ñewoon nañu kër Màrt ak Maryaama, ngir dëfël leen ci seen deewu càmmi ñ.
Jhn	11	20	Bi Yeesu ñewee, Màrt yég ko, dem di dajeek moom; fekk booba Maryaamaa nga toogoon ca kër ga.
Jhn	11	21	Màrt ne Yeesu: "Boroom bi, boo fi nekkoon de, sama càmmi ñ li du dee.
Jhn	11	22	Waaye xam naa ne, fii nu tollu sax, loo ñaan Yàlla, mu may la ko."
Jhn	11	23	Yeesu ne ko: "Sa càmmi ñ dina dekki."
Jhn	11	24	Màrt tontu ko ne: "Xam naa ne, dina jóg bésu ndekkite la, keroog bés bu mujj ba."
Jhn	11	25	Yeesu ne ko: "Man maay ndekkite li, maay dund gi. Ku ma gëm, boo deeyee it, dinga dund.
Jhn	11	26	Rax-ca-dolli kuy dund te gëm ma, doo dee muk. Ndax gëm nga loolu?"
Jhn	11	27	Mu tontu ko ne: "Waaw Boroom bi. Gëm naa ne, yaay Almasi bi, di Doomu Yàlla, ji war a ñew àddina."
Jhn	11	28	Bi Màrt waxee loolu, mu daldi dem woowi Maryaama ne ko ci pett: "Kilifa gaa ngi fi; mi ngi lay laaj."
Jhn	11	29	Bi Maryaama dégge loolu, mu daldi jóg, gaawantoo dem ca Yeesu.
Jhn	11	30	Te fekk duggagul woon ca dëkk ba, waaye ma nga woon ba tey ca bérab, ba mu daje woon ak Màrt.
Jhn	11	31	Noonu Yawut, ya nekkoon ca kër ga di dëfël Maryaama, gis ko mu ne

The Holy Bible in Wolof NT

bërét génñ, ñu daldi koy topp, defe ne, day jooyi ca bàmmee ba.
 Jhn 11 32 Bi Maryaama agsee nag ca Yeesu, ba gis ko, mu daanu ci y t ànkam ne ko:
 "Boroom bi, boo fi nekkoon, sama càmmi ñ du dee."
 Jhn 11 33 Yeesu gis ne, mi ngi jooy te Yawut yi ànd ak moom itam ñu ngi jooy.
 Mu daldi j àq, am naqar wu réy.
 Jhn 11 34 Mu ne leen: "Fu ngeen ko denc?" Ñu tontu ko ne: "Kaay gis, Sang bi."
 Jhn 11 35 Yeesu jooy.
 Jhn 11 36 Noonu nag, Yawut ya ne: "Gis ngeen ni mu ko b ègge woon!"
 Jhn 11 37 Waaye am na ca ñoom ñu doon wax naan: "Moom mi ubbi b èti gumba gi,
 ndax mènul woon a fexe ba Lasaar du dee?"
 Jhn 11 38 Yeesu dellu am naqar wu réy, daldi dem ca bàmmee ba. Pax la mu ñu
 yett ci doj, ube ko xeer.
 Jhn 11 39 Yeesu ne: "Dindileen xeer wi!" Màrt, jigéenu ku dee ki ne ko: "Boroom
 bi, dina xasaw xunn fii mu nekk, ndaxte am na ci bàmmee bi ñeenti fan."
 Jhn 11 40 Yeesu ne ko: "Ndax waxuma la ne, boo g èmee, dinga gis ndamu Y àlla?"
 Jhn 11 41 Ñu daldi dindi xeer wa. Yeesu xool ci kaw, ne j àkk asamaan, ñaan
 Y àlla ne: "Baay, sant naa la ci li nga ma déglu ba noppi.
 Jhn 11 42 Xam naa ne, doo j óg ci di ma déglu, waaye dama koy wax, ngir nit ñi
 ma w èr g èm ne, yaa ma y ónni."
 Jhn 11 43 Bi mu waxee loolu, Yeesu woote ak baat bu d èg èr ne: "Lasaar, ñ èwal ci
 bi ti!"
 Jhn 11 44 Néew bi daldi génñ, ñu gis càngaay, li ñu takke woon t ànk yi ak loxo
 yi, ak kaala, gi ñu muure woon kanam gi. Yeesu ne leen: "Tekkileen ko, bàyyi ko mu dem."
 Jhn 11 45 Yawut yu bare ca ña ñ èwoon k èr Maryaama te gis li Yeesu defoon, daldi
 koy g èm.
 Jhn 11 46 Waaye amoon na it ñu demoon ci Farisen ya, nettali leen la Yeesu
 defoon.
 Jhn 11 47 Farisen ya ak saraxalekat yu mag ya woo kureelu àttekat ya ne: "Nit
 kii kat, kéemaan yi muy def a ngi b ègg a bare. Lu nuy def nag?
 Jhn 11 48 Ndaxte su nu ko bàyyee mu j àppoo nii, ñ èpp dinañu ko g èm, te kilifay
 Room yi dinañu ñ èw, daaneel sunu k èr Y àlla gi, tas sunu réew!"
 Jhn 11 49 Amoon na ca ñoom ku ñuy wax Kayif te mu nekkoon saraxalekat bu mag ba
 at mooma; mu ne leen: "Xamuleen ci mbir mi dara.
 Jhn 11 50 Xanaa xamuleen ne, kenn nit rekk dee ngir ñ èpp, mooy li g èn ci y éen?
 Bu ko defee réew mi du tas."
 Jhn 11 51 Loolu Kayif waxu ko woon ci sagoom, waaye li mu nekkoon saraxalekat
 bu mag ba at mooma, moo tax Y àlla xiirtal ko mu ne, Yeesu dina dee ngir réew mi.
 Jhn 11 52 Du woon rekk ngir xeet woowu, waaye ngir itam doomi Y àlla, yi
 tasaaroo y èpp, dajaloo nekk benn.
 Jhn 11 53 Keroog la njiiti Yawut ya dogu ci rey Yeesu.
 Jhn 11 54 Taxoon na ba Yeesu dootul doxantu ci biir Yawut ya. Noonu mu dem ca
 gox bu jege màndiñ ma, ca d èkku Efrayim. Foofa nag la toog ak ay taalibeem.
 Jhn 11 55 Bésu Jéggi ba, di m àggalu Yawut ya, mu ngi doon jubsi, ba ñu bare ca
 waa àll ba di dem Yerusalem balaa booba, ngir sanguji set.
 Jhn 11 56 Ñu ngi doon wut Yeesu tey waxante ca k èr Y àlla ga naan: "Lu ngeen ci
 xam? Ndax dina ñ èw ci m àggal gi walla d èet?"
 Jhn 11 57 Saraxalekat yu mag ya ak Farisen ya daldi santaane ne, bu kenn xamee
 fu Yeesu nekk, mu y ègle ko, ngir ñu man koo j àpp.
 Jhn 12 1 Juróom benni fan laata m àggalu b ésub Jéggi ba, Yeesu dem na Betani,
 d èkku Lasaar, mi mu dekkal.
 Jhn 12 2 Foofa ñu defaral ko fa reer. Màrt moo ko doon séddale, te Lasaar
 bokkoon na ca gan ña.
 Jhn 12 3 Noonu Maryaama daldi j èl liibaru latkoloñ ju raxul ju ñuy wax n àrd,
 tey jar lu baree-bare. Mu sotti ko ci t ànki Yeesu, ba noppi fomp ko ak kawaram. Xetu latkoloñ
 gi g illi ci k èr gi y èpp.
 Jhn 12 4 Kenn ca taalibey Yeesu ya, muy Yuda Iskariyo, mi ko nar a wor, daldi
 ne:
 Jhn 12 5 "Lu tax jaayewuñu latkoloñ jii peyu atum l èmm, jox ko miskin yi?"
 Jhn 12 6 Waaye bi muy wax loolu, xalaatul woon miskin yi, ndaxte s àcc la woon;
 moo yoroon boyetu xaal is bi, te daan ci s àkk.
 Jhn 12 7 Waaye Yeesu ne ko: "Bàyyi ko! Jekkoon na mu denc ko ngir b és bu ñu
 may suul.
 Jhn 12 8 Miskin yaa ngi ak y éen b és bu nekk, waaye dungen ma gis ba f àww."
 Jhn 12 9 Bi ñu y ègee ne, Yeesoo nga fa, mbooloom Yawut mu bare daldi dem
 Betani. Yeesu rekk y óbbuwu leen fa woon, waaye dañoo b èggoon a gisaale Lasaar, mi Yeesu
 dekkaloon.
 Jhn 12 10 Saraxalekat yu mag ya dogu ci ne, dañuy reyaale Lasaar,
 Jhn 12 11 ndaxte moo waral Yawut yu bare d èddu leen, g èm Yeesu.
 Jhn 12 12 Ca èll èg sa mbooloo mu bare, ma ñ èwoon ca m àggalu b ésub Jéggi ba, y èg
 ne Yeesoo ngi j èmsi Yerusalem.

The Holy Bible in Wolof NT

Jhn 12 13 Ñu daldi jël cari garab, génñ di ko teeru. Ñuy xaacu naan: "Osaana! Yaw mi y ñew ci turu Boroom bi, ku barkeel nga! Na Yàlla barkeel buuru Israyil!"

Jhn 12 14 Yeesu wut cumbur, war ko; ndaxte Mbind mi nee na:

Jhn 12 15 "Buleen ragal, waa Siyon. Gis ngeen, seen buur a ngi ñew, war mbaam mu ndaw."

Jhn 12 16 Yooyu yépp, taalibe ya xamuñu woon ca saa sa lu muy tekki; waaye gannaaw bi ndamu Yeesu feeñee, ñu fàttaliku ne, Mbind mi yégle woon na loolu ci moom, te amal nañu ko.

Jhn 12 17 Ña nekkoon ak Yeesu ñépp, bi muy wooyee Lasaar mu génñ ca bàmmee ba te mu dekkal ko, demoon nañu, nettali la ñu gis.

Jhn 12 18 Looloo tax mbooloo ma teeru ko, ndaxte yégoon nañu firnde boobu.

Jhn 12 19 Farisen yi nag di waxante naan: "Gis ngeen, mènuleen ci dara; ñépp a ngi koy topp!"

Jhn 12 20 Ca mbooloo ma, amoon na ca ay Gereg yu boka ca ña ñewoon Yerusalem ngir jaamu Yàlla diirub maggal ga.

Jhn 12 21 Ñew nañu ci Filib, mi dekk Betsayda ci diiwaan Galile, ne ko: "Sang bi, danoo bëggoon a gis Yeesu."

Jhn 12 22 Filib dem wax ko Andare; ñu ànd, waxi ko Yeesu.

Jhn 12 23 Mu tontu leen ne: "Waxtu wi ñu war a feeñale ndamu Doomu nit ki jot na."

Jhn 12 24 Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, fi ak peppu dugub ji wadd ci suuf jaarul ci dee, du man a weesu li mu doon: **pepp donj**. Waaye bu deeyee, dina jur pepp yu bare.

Jhn 12 25 Ku bëgg bakkanam dina ko ñakk, waaye ku ko bañ ci àddina sii, dina ko denc ngir dund gu dul jeex gi.

Jhn 12 26 Ku bëgg a doon sama surga, na ma topp. Bu ko defee, fu ma nekk, fa lay nekk moom itam. Ku may liggeeyal, sama Baay dina ko teral.

Jhn 12 27 "Léegi nag damaa jaq. Lu may war a wax? Mbaa du dama naan: "Baay, musal ma ci li nar a xew waxtu wi y ñew?" Déedéet, ñew naa sax ngir jaar ci waxtu woowu.

Jhn 12 28 Baay, maggalal sa tur!" Noonu ñu dégg baat bu jóge asamaan naan: "Maggal naa ko ba noppi, te dinaa ko maggalat."

Jhn 12 29 Mbooloo ma fa teewoon te dégg baat ba daldi ne: "Dënnu la woon!"

Neneen naan: "Malaakaa doon wax ak moom."

Jhn 12 30 Waaye Yeesu ne leen: "Taxuma baat boobu jolli, waaye yéena tax.

Jhn 12 31 Atteba àddina si jot na: Léegi ñu dàq malaaka mu bon, mi jiite àddina si.

Jhn 12 32 Te man, bu ñu ma yékkatee, ma tiim suuf, dinaa wootal nit ñépp ci man."

Jhn 12 33 Ci baat yooyu la doon misaale ni mu war a faatoo.

Jhn 12 34 Mbooloo ma tontu ko ne: "Jàng nanu ci sunu téereb yoon ne, Almasi bi dina sax ba fàww. Kon yaw, nan nga man a waxe ne, "Doomu nit ki dina yékkatiku?" Kuy Doomu nit kooku?"

Jhn 12 35 Yeesu ne leen: "Leer gi dootul yàgg ak yéen. Doxleen, ci bi ngeen dee am leer, ngir lëndem bañ leen a bett. Ndaxte kuy dox ci lëndem doo xam foo jëm.

Jhn 12 36 Kon ci bi ngeen dee am leer gi, gëmleen ko, ngir ngeen doon doomi leer." Bi mu waxee loolu ba noppi, Yeesu dafa dem, nëbbatuji leen.

Jhn 12 37 Firnde yi mu leen won yépp taxul ñu gëm ko,

Jhn 12 38 ngir li yonent Yàlla Esayi waxoon am: "Boroom bi, ana ku gëm sunu waare? Kan la Boroom bi won dooleem?"

Jhn 12 39 Mënuñu woon a gëm, ndaxte Esayi dafa waxaat ne:

Jhn 12 40 "Yàlla dafa gumbaal seeni bët, def ba ñu dègër bopp, ngir seeni bët bañ a gis, seen xel bañ a xam, ñu bañ a wonñiku ci manngir ma wéral leen."

Jhn 12 41 Esayi dafa wax loolu, ndaxte gisoon na ndamu Yeesu te mi ngi doon wax ci ay mbiiram.

Jhn 12 42 Fekk na ci biir njiit yi sax, ñu bare gëmooon nañu Yeesu, waaye Farisen yee tax fésaluñu ko, ndaxte dañoo ragaloon, ñu dàq leen ca jàngu ba.

Jhn 12 43 Ngërëmu nit a leen gënaloona ngërëmu Yàlla.

Jhn 12 44 Yeesu yégle ne: "Ku ma gëm, gëmulo ma waaye gëm nga ki ma yónni.

Jhn 12 45 Ku ma gis, gis nga ki ma yónni.

Jhn 12 46 Ni ag leer laa wacce ci àddina, ngir ku ma gëm du des ci lëndem.

Jhn 12 47 Ku dégg samay wax te toppu leen, du man maa koy daan, ndaxte waccuma ngir daan àddina, waaye damaa ñew ngir musal ko.

Jhn 12 48 Ku ma beddeeku te nanguwul samay wax, dina fekk fii li koy daan: sama njàngalee koy daan keroog bés bu mujj ba.

Jhn 12 49 Ndaxte waxuma ci sama coobare, waaye Baay bi ma yónni ci boppam, moo ma sant li ma war a wax ak li ma war a jàngale.

Jhn 12 50 Te xam naa ne, li muy santaane day joxe dund gu dul jeex. Kon li ma wax, dama koy wax, ni ma ko Baay bi sante."

Jhn 13 1 Laata maggalu bésu Jéggi ba la woon. Yeesu xamoon na ne, waxtu wi mu war a génne àddina, dem ca wetu Baay ba, jot na. Ku bëgg ñoñam yi nekk ci àddina la, te bëgg na leen ba fa mbéggeel man a yem.

Jhn 13 2 Yeesu ak taalibe yaa ngi doon reer. Fekk na booba Seytaane xiirtal Yudaa, doomu Simon Iskariyo, ngir mu wori Yeesu.

The Holy Bible in Wol of NT

Jhn 13 3 Yeesu xamoon na ne, Yàlla joxoon na ko sañ-sañ ci lépp, xam it ne, ca
Yàlla la jóge te ca moom lay delluwaat.

Jhn 13 4 Mu daldi jóge ca reer ba, summi mbubbam, daldi jël ab sarbet, laxas
ko ci ndiggam.

Jhn 13 5 Noonu mu sotti ndox ci ab këll, daldi tàmali di raxas tànk taalibe
ya, di leen fomp ak sarbet, ba mu laxasaayoo.

Jhn 13 6 Bi mu agsee ba ca Simoŋ Piyeer, kooku ne ko: "Boroom bi, ndax yaw
dangaa nar a raxas samay tànk?"

Jhn 13 7 Yeesu tontu ko ne: "Xamoo fii mu nekk li may def, waaye dinga ko
xami."

Jhn 13 8 Piyeer ne ko: "Déedéet, duma nangu mukki nga raxas samay tànk." Yeesu
ne ko: "Su ma la raxasul, doo bokk ak man dara."

Jhn 13 9 Simoŋ Piyeer ne ko: "Kon nag Boroom bi, bul yem rekk ci tànk yi,
waaye raxasaaleel loxo yi ak boopp bi!"

Jhn 13 10 Yeesu ne ko: "Ku sangu ba noppi, soxlaatul a raxas lu dul ay tànkam,
ndaxte set na wecc. Yéen nag set ngeen, waaye du ñépp!"

Jhn 13 11 Fekk Yeesu xamoon na ki ko nar a wor, looloo tax mu ne: "Setuleen
yéen ñépp."

Jhn 13 12 Bi mu leen raxasalee seeni tànk ba noppi, Yeesu dafa solaat mbubbam,
dellu toogaat ne leen: "Ndax xam ngeen li ma leen defal?"

Jhn 13 13 Yéen a ngi may wooye "Kilifa gi" ak "Boroom bi," te wax ngeen dëgg,
moom laa.

Jhn 13 14 Kon bu fekke ne man miy Boroom bi tey Kilifa gi, maa leen raxasal
seeni tànk, yéen itam war ngeen di raxasalante seeni tànk.

Jhn 13 15 Bàyil naa leen fi royukaay, ngir ngeen di jëf, nii ma jëfeek yéen.

Jhn 13 16 Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, jaam gënul a magg sangam, mbaa
ndaw, ki ko yónni.

Jhn 13 17 Gannaaw xam ngeen loolu, bu ngeen doxalee noonu, dingeen bég.

Jhn 13 18 "Yéen ñépp taxuleen may wax; xam naa ñi ma tann. Waaye li Mbind mi
wax, fàww mu am, bi ñu naan: "Ki lekk sama dugub wég na ma."

Jhn 13 19 Maa ngi leen koy wax ci teel, bala looloo ñëw, ngir bu ñëwee, ngeen
gëm ne, Maay ki nekk.

Jhn 13 20 Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, ku nangu kenn ci ñi may yónni,
nangu nga ma, man itam; te ku ma nangu, nangu nga ki ma yónni."

Jhn 13 21 Bi Yeesu waxee loolu ba noppi, mu jàq, biral ne: "Ci dëgg-dëgg maa
ngi leen koy wax, kenn ci yéen dina ma wor."

Jhn 13 22 Taalibe yi di xoolante, te xamuñu kan lay wax.

Jhn 13 23 Ka Yeesu bëggoon te mu bokkoon ca taalibe ya, ma nga sóonu woon ca
kaw Yeesu.

Jhn 13 24 Kooku la Simoŋ Piyeer liyaar, ngir mu laaj Yeesu ki ko taxoon di wax.

Jhn 13 25 Taalibe ba daldi walbatiku ca Yeesu, laaj ko ne: "Boroom bi, kooku
kan la?"

Jhn 13 26 Yeesu ne ko: "Dinaa capp dogu mburu ci ndab li; ki ma koy jox, kooku
la." Noonu Yeesu jël dogu mburu, capp ko ca ndab la, daldi koy jox Yudaa, doomu Simoŋ
Iskariyo.

Jhn 13 27 Naka la Yudaa jël dog wa, Seytaane dugg ci moom. Yeesu ne ko:
"Gaawantul ci li ngay def!"

Jhn 13 28 Amul kenn ca ña fa toogoon ku xam lu tax mu wax ko loolu.

Jhn 13 29 Waaye gannaaw Yudaa moo yoroon boyetu xaalis bi, am ñu xalaat ne,
Yeesu dafa koo wax, mu dem jëndi li war ci maggali gi, walla mu ne ko mu dem sarax mi skin yi.

Jhn 13 30 Yudaa nag jël dogu mburu ma, daldi génna ca saa sa. Booba guddi woon
na.

Jhn 13 31 Bi Yudaa génnee, Yeesu ne: "Léegi nag ndamu Doomu nit ki feeñ na, te
ndamu Yàlla feeñ na itam ci moom.

Jhn 13 32 Te bu ma feeñalee ndamu Yàlla, Yàlla itam ci teewaayam dina feeñal
ndamu Doomu nit ki, te dina ko def léegi.

Jhn 13 33 Samay soppe, sama nekk ak yéen dootul yàgg. Dingeen may seet, waaye
maa ngi leen di wax léegi li ma waxoon Yawut ya: fa ma jëm, dungeen fa man a dem.

Jhn 13 34 Maa ngi leen di jox ndigal lu bees: bëgganteleen. Nangeen di bëggante
ni ma leen bëgge.

Jhn 13 35 Ni ñuy xame ne samay taalibe ngeen, mooy ngeen bëggante."

Jhn 13 36 Simoŋ Piyeer laaj ko ne: "Boroom bi, foo jëm?" Yeesu ne ko: "Fa ma
jëm, mënuloo ma faa topp léegi, waaye dinga ma toppi ca kanam."

Jhn 13 37 Piyeer ne ko: "Boroom bi, lu tax mënuma laa topp léegi? Àttan naa
joxe sama bakkan ngir yaw!"

Jhn 13 38 Yeesu ne ko: "Àttan ngaa joxe sa bakkan ngir man? Ci dëgg-dëgg maa
ngi la koy wax, bala ginaar a sab, dinga ma weddi ñetti yoon.

Jhn 14 1 "Buleen jàq. Gëmleen Yàlla te gëm ma.

Jhn 14 2 Am na néeg yu bare ca sama kër Baay, bu dul woon noonu, ma wax leen
ko, ndaxte maa ngi dem defaral leen fa ngeen di dëkk.

Jhn 14 3 Te su ma leen defaralee bérab booba ba noppi, dinaa dellusi, yóbbaal

The Holy Bible in Wolof NT

Ileen, ba fu ma nekk, ngeen nekk fa, yéen itam.
 Jhn 14 4 Te fa ma jëm, xam ngeen yoon wi."
 Jhn 14 5 Tomaa ne ko: "Boroom bi, xamunu fa nga jëm. Kon nan lanuy man a xame yoon wi?"
 Jhn 14 6 Yeesu ne ko: "Man maay yoon wi, maay dëgg te dund it man la. Kenn du ñëw ci Baay bi te jaarul ci man.
 Jhn 14 7 Ndegam xam ngeen ma, dingeen xam itam sama Baay. Lu weesu tey, xam ngeen ko te gis ngeen ko."
 Jhn 14 8 Filib ne ko: "Boroom bi, won nu Baay bi; loolu doo na nu."
 Jhn 14 9 Yeesu tontu ko ne: "Ni ma yàggeek yéen te ba tey Filib, xamuloo ma? Ku ma gis, gis nga Baay bi. Kon nag nan ngay man a laaje naan: "Won nu Baay bi?"
 Jhn 14 10 Xamuloo ne maa ngi nekk ci Baay bi te Baay baa ngi ci man? Kàddu yi ma leen di wax jógewuñu ci man, waaye Baay bi nekk ci man mooy matal ay jëfam.
 Jhn 14 11 Gëmleen li ma leen wax ne, maa ngi ci Baay bi te Baay baa ngi ci man; walla boog, gëmleen ndax jëf yi.
 Jhn 14 12 Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax: képp ku ma gëm dina def, moom itam, jëf yi may def. Dina def sax yu gën a magg, ndaxte maa ngi dem ci Baay bi.
 Jhn 14 13 Te it lu ngeen ñaan ci sama tur dinaa ko def, ngir Doom ji feeñal ndamu Baay bi.
 Jhn 14 14 Lu ngeen ñaan ci sama tur, maa koy def.
 Jhn 14 15 "Bu ngeen ma béggee, dingeen topp sama ndigal.
 Jhn 14 16 Te dinaa ñaan Baay bi, mu jox leen beneen Dimbalikat, buy nekk ak yéen ba abadan.
 Jhn 14 17 Kooku mooy Xelu Yàlla, mi yor dëgg. Addina du ko man a nangu, ndaxte gisu ko te xamu ko. Yéen xam ngeen ko, ndaxte mi ngi dëkk ak yéen te dina nekk ci yéen.
 Jhn 14 18 Duma leen bàyyi ngeen wéet. Dinaa dellusi ci yéen.
 Jhn 14 19 Des na tuuti ci kanam, àddina du ma gisati; waaye yéen dingeen ma gis. Dinaa dund, moo tax yéen itam dingeen dund.
 Jhn 14 20 Bu keroogee, dingeen xam nag ne, nekk naa ci sama Baay, yéen it nekk ngeen ci man, te maa ngi nekk ci yéen.
 Jhn 14 21 Ki ma bégg, mooy kiy nangu samay ndigal te di ko topp. Ku ma bégg, Baay bi bégg la, te man dinaa la bégg, di la feeñu."
 Jhn 14 22 Yudaa --du Yudaa Iskariyo de, beneen la woon - ne ko: "Boroom bi, lu xew, ba nga nar noo feeñu nun rekk, te doo feeñu àddina sépp?"
 Jhn 14 23 Yeesu tontu ko ne: "Ku ma bégg dina sàmm sama kàddu. Sama Baay dina ko bégg te nun dinanu ñëw ci moom, te dëkk ci moom.
 Jhn 14 24 Ku ma béggul doo sàmm sama kàddu. Li may wax nag, jógewul ci man, waaye mi ngi soqikoo ci ki ma yónni.
 Jhn 14 25 "Lii dama leen koy wax ci bi may nekk ak yéen.
 Jhn 14 26 Waaye Dimbalikat, bi leen Baay bi di yónnee ci sama tur, muy Xelam mu Sell, dina leen jàngal lépp, di leen fàttali li ma leen waxoon lépp.
 Jhn 14 27 Jàmm laa leen bàyyeel, sama jàmm laa leen jox, jàmm ju àddina mënul a joxe. Buleen jàq, buleen tiit.
 Jhn 14 28 "Dëgg ngeen li ma leen wax: "Dinaa dem, waaye dinaa dellusi ci yéen." Bu ngeen ma béggoon, dingeen bég ci li may dem ca Baay ba, ndaxte Baay bee ma gën a magg.
 Jhn 14 29 Wax naa leen ko nag léegi, bala looloo ñëw, ngir bu waxtu wa agsee, ngeen gëm.
 Jhn 14 30 Lu weesu tey duma amati jotu waxtaan ak yéen, ndaxte malaaka mu bon mi jiite àddina saa ngi ñëw. Kooku manalu ma dara.
 Jhn 14 31 Waaye àddina si war na xam ne, bégg naa Baay bi te ni ma ko Baay bi sante, ni laay jëfe. Jógleen, nu dem!
 Jhn 15 1 "Man maay garab gu wóor gi, te sama Baay mooy beykat bi.
 Jhn 15 2 Car bu soqikoo ci man te meññul, dina ko dog, sànni. Waaye car bu ci meññ, dina ko tenqi, ngir mu gën a meññ.
 Jhn 15 3 Yéen nag, Baay bi setal na leen jaarale ko ci kàddu gi ma leen wax, ni beykat di tenqee garabam.
 Jhn 15 4 Saxleen ci man; ma sax, man itam, ci yéen. Ni car mënul a ame ay doom, bu saxul ci garab, noonu itam dungeen man a meññ li may jëfe ci yéen, bu ngeen saxul ci man.
 Jhn 15 5 "Man maay garab gi; yéen yéenay car yi. Ki sax ci man te ma sax ci moom, dina meññ, ndaxte bu ngeen saxul ci man, dungeen man dara.
 Jhn 15 6 Ku saxul ci man dinañu ko sànni ci biti, mu mel ni car bu ñu dagg, ba mu wow. Car yu wow nag, dañu leen di buub, sànni ci safara, ñu lakk.
 Jhn 15 7 Bu ngeen saxee ci man te saxal samay wax ci seen xol, lu ngeen ñaan mu nangu.
 Jhn 15 8 Liy feeñal sama ndamu Baay moo di, ngeen di gën a meññ tey wone noonu ne, samay taalibe ngeen.
 Jhn 15 9 "Ni ma Baay bi béggee, noonu itam laa leen bégge. Saxleen ci mbéggeel googu ma am ci yéen.
 Jhn 15 10 Bu ngeen toppee samay ndigal, dingeen sax ci sama mbéggeel, ni ma toppe sama ndigali Baay, ba tax ma sax ci mbéggeelam.
 Jhn 15 11 Wax naa leen loolu, ngir ngeen bokk ci sama mbég, te seen bos mat

sëkk.			
Jhn	15	12	Sama ndigal mooy ngeen bëggante, ni ma leen bëgge.
Jhn	15	13	Genn mbëggeel mënul a weesu joxe sa bakkan ngir say xarit.
Jhn	15	14	Samay xarit ngeen, ci kaw ngeen def li ma santaane.
Jhn	15	15	Dootuma leen wooye jaam, ndaxte jaam du xam li sangam di def. Xarit laa leen wooye, ndaxte xamal naa leen li ma jële lépp ci sama Baay.
Jhn	15	16	Du yéen yéena ma tann, waaye man maa leen tann, sas leen ngeen dem, meññ meññeef gu sax, ngir Baay bi def lu ngeen ko ñaan ci sama tur.
Jhn	15	17	Li may santaane nag, mooy ngeen bëggante.
Jhn	15	18	"Bu leen àddina bañee, xamleen ne, man lañu jëkk a bañ.
Jhn	15	19	Ñi bökk ci ñoom lañu bëgg. Bu ngeen bokkoon ci ñoom, dinañu leen bëgg, ni ñu bëgge seeni ñoñ. Waaye bokkuleen ci àddina, ndaxte maa leen tann, ber leen. Looloo tax ñu bañ leen.
Jhn	15	20	Fàttalikuleen li ma leen wax: "Jaam gënul a magg sangam." Bu ñu ma sonalee, dinañu leen sonal yéen itam. Bu ñu toppee sama wax, dinañu topp seen wax yéen itam.
Jhn	15	21	Waaye loolu lépp dinañu leen ko def ndax man, ndaxte xamuñu ki ma yónni.
Jhn	15	22	Su ma ñewul woon, ne leen dara, duñu am bàkkaar. Waaye léegi amuñu lay ngir seeni bàkkaar.
Jhn	15	23	Ku ma bañ, bañ nga itam sama Baay.
Jhn	15	24	Su ma deful woon ci seen biir jëf yu kenn deful, kon duñu am bàkkaar.
Waaye	léegi	nag	gis nañu samay jëf te teewul ñu bañ nu, man ak sama Baay.
Jhn	15	25	Waaye loolu am na ngir kàddu gi am, kàddu gii ñu bind ci seen yoon:
"Bañ	nañu	ma	ci dara."
Jhn	15	26	"Dimbalikat bi dina ñew, mooy Xel mi jóge ci Baay bi tey yor dëgg gi.
Dina	jóge	ci	Baay bi, ma yebal ko ci yéen. Moom nag, moo may seedeeli.
Jhn	15	27	Te yéen itam dingeen seede samay mbir, ndaxte yéena nekkoon ak man ca njàl béen ga.
Jhn	16	1	"Loolu dama leen koo wax ngir seen ngem bañ a wàññiku.
Jhn	16	2	Dinañu leen dàq ca jàngu ya, te dinañu dem ba jamono joo xam ne ñi leen di rey dañuy xalaat ne, ñu ngi manggal turu Yàlla.
Jhn	16	3	Dinañu agsi foofu, ndaxte xamuñu Baay bi te xamuñu ma.
Jhn	16	4	Loolu nag, wax naa leen ko, ngir bu waxtu wi jotee ngeen fàttaliku ne, yégal naa leen ko. "Waxuma leen ko ca njàl béen ga, ndaxte maa ngi nekkoon ak yéen.
Jhn	16	5	"Léegi nag maa ngi dem ca ka ma yónni, te kenn ci yéen laaju ma fi ma jëm.
Jhn	16	6	Seen xol dafa jeex ndax li ma leen wax.
Jhn	16	7	Moona de, ci sama wàll, dëgg laa leen di wax. Li gën ci yéen mooy ma dem, ndaxte su dul loolu, Dimbalikat bi du ñew ci yéen; waaye su ma demee, dinaa leen ko yónnee.
Jhn	16	8	Te bu dikkee, dina yey niti àddina ci lu jëm ci seen bàkkaar, ci lu jëm ci sama njubte ak ci lu jëm ci àtte ba.
Jhn	16	9	Ci mbiri seen bàkkaar, dina leen yey ci li ñu ma gëmul.
Jhn	16	10	Ci mbiri sama njubte, dina leen yey ndaxte maa ngi dem ci Baay bi te dungeen ma gisati.
Jhn	16	11	Ci mbiri àtte ba, dina leen yey ndaxte àtte nañu malaaka mu bon mi jiite àddina si, ba daan ko.
Jhn	16	12	"Li ma leen war a wax bare na, waaye dungeen ko man a dékku.
Jhn	16	13	Bu Xelul Yàlla mi yor dëgg gi dikkee nag, dina leen gindi ci lépp li jëm ci yoonu dëgg, ndaxte du wax ci coobarey boppam, waaye lu ko Baay bi wax, mu jottali leen ko. Dina leen yégal mbir yu ñewagul.
Jhn	16	14	Dina ma manggal, ndaxte lu mu leen wax, ci man la ko jële.
Jhn	16	15	Lépp lu Baay bi am, maa ko moom. Looloo tax ma ne leen, lu mu leen jottali, ci man la ko jële.
Jhn	16	16	"Ci kanam tuuti dungeen ma gisati. Bu ñu ci tegee ab diir, ngeen gisaat ma."
Jhn	16	17	Loolu Yeesu wax, tax na ba am ca taalibe ya, ñu waxante ne: "Lu muy wax nii: "Ci kanam tuuti dungeen ma gisati; bu ñu ci tegee ab diir, ngeen gisaat ma," ak naan: "Ndaxte maa ngi dem ca Baay ba"?"
Jhn	16	18	Nu ne: " "Teg cab diir," lu muy tekki? Xamunu li muy bëgg a wax."
Jhn	16	19	Yeesu gis ne, am na lu ñu ko bëgg a laaj, mu ne leen: "Dama ne: "Ca kanam tuuti, dungeen ma gis, te bu ñu ca tegee ab diir, ngeen gisaat ma." Ndax loolu ngeen di laajante ci seen biir?"
Jhn	16	20	Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, dingeen jooy xàcc, waaye àddina dina bég; dingeen jàq, waaye seen njàqare dina soppaliku bannex.
Jhn	16	21	Jigéen ju nekk ci mat, dafay jàq, ndaxte waxtu wi mu war a jur jot na. Waaye bu doom ji juddoo, dina fàtte coonoom ndaxte day bég ci li doom ji gane àddina.
Jhn	16	22	Noonu nag ngeen di jàqe, yéen itam. Waaye dinaa leen gisaat, seeni xol sedd, te seen mbég moomu, kenn du ko man a dindi.
Jhn	16	23	Bés boobu dootuleen ma laaj dara. Ci dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax, Baay bi dina leen may lu ngeen ko ñaan ci sama tur.
Jhn	16	24	Ba léegi ñaanaguleen dara ci sama tur. Ñaanleen, mu nangu. Bu ko

defee seen mbég mat sèkk.

- Jhn 16 25 "Loolu lépp, dama leen koo wax ci ay misaal. Jamono dina ñew, ju ma dootul wax ak yéen ci ay misaal, waaye ju ma leen dee wax lu leer ci Baay bi.
- Jhn 16 26 Bu keroogee dingeen ñaan ci sama tur. Neewuma dinaa leen ñaanal Baay bi,
- Jhn 16 27 ndaxte Baay bi ci boppam bëgg na leen. Bëgg na leen ndaxte bëgg ngeen ma, te gëm ngeen ne, ci Yàlla laa jóge.
- Jhn 16 28 Jóge naa ca Baay bi, ñew àddina. Léegi maa ngi génñ àddina, fekki Baay bi."
- Jhn 16 29 Taalibe yi ne ko: "Léegi yaa ngi wax lu leer te misaaloo!
- Jhn 16 30 Léegi gis nanu ne, xam nga lépp, te soxlawul kenn di la laaj dara. Looloo tax nu xam ne, yaa ngi jóge ci Yàlla."
- Jhn 16 31 Yeesu ne leen: "Ndax gëm ngeen léegi?
- Jhn 16 32 Waxtu waa ngi ñew te agsi na ba noppi, dingeen tasaaroo, ku nekk ñibbi, ma des man rekk.
- Jhn 16 33 Waaye nag déedéet, wéetuma, ndaxte Baay baa ngi may wéttali. Dama leen wax loolu, ngir ngeen am jàmm ci man. Dingeen am nattu ci àddina, waaye takkleen fit yi; noot naa àddina."
- Jhn 17 1 Bi mu waxee loolu ba noppi, Yeesu dafa xool ci kaw, ne jàkk asamaan, ñaan Yàlla ne: "Baay, waxtu wi tax ma ñew ci àddina agsi na. Feeñalal ndamu Doom ji, ngir moom itam mu man a feeñal sa ndam.
- Jhn 17 2 Ndaxte jox nga ko sañ-sañ ci bépp mbindeef, ngir mu may dund gu dul jeex gi ñi nga ko dénk.
- Jhn 17 3 Dund gu dul jeex gi nag, mooy ñu xam la, yaw jenn Yàlla ju wóor ji am, te ñu xam it ki nga yónni, muy Yeesu Kirist.
- Jhn 17 4 Wone naa sa ndam ci àddina, ndax li ma matal liggéey, bi nga ma santoon.
- Jhn 17 5 Léegi nag Baay, ci sa teewaay, feeñalal ci man ndam, li ma amoon ci sa wet, laata àddina di sosu.
- Jhn 17 6 "Xamal naa sa tur nit, ñi nga tanne ci àddina te dénk ma leen. Bokkoon nañu ci yaw, nga dénk ma leen, te sàmm nañu sa kàddu.
- Jhn 17 7 Xam nañu léegi ne, loo ma joxaan, ci yaw la jóge,
- Jhn 17 8 ndaxte xamal naa leen kàddu yi nga ma jox, te nangu nañu ko. Wóor na leen ne, ci yaw laa jóge, te gëm nañu ne yaa ma yónni.
- Jhn 17 9 Ñoom laay ñaanal. Naanaluma waa àddina, waaye maa ngi ñaanal ñi nga ma dénk, ndaxte ci yaw lañu bokk.
- Jhn 17 10 Lu ma am, yaa ko moom, te loo am, maa ko moom; te ñoom ñoo feeñal sama ndam.
- Jhn 17 11 Nekkatum ci àddina, waaye ñoom ñu ngi ci; man, ci yaw laa jëm. Baay bu sell bi, sàmm leen ci sa dooley tur woowu nga ma jox, ngir ñu nekk benn, ni nu nekke benn, man ak yaw.
- Jhn 17 12 Bi ma nekke ak ñoom, daan naa leen sàmm ci sa dooley tur, tur wi nga ma jox. Wottu naa leen, ba kenn ci ñoom sànkawul, lu dul kiy aji réer ji, ngir li Mbind mi waxoon am.
- Jhn 17 13 "Waaye léegi maa ngi jëmsi ci yaw, te maa ngi wax nii ci bi may nekk àddina, ngir ñu fees ak sama mbég.
- Jhn 17 14 Jottali naa leen sa kàddu, te àddina bañ leen, ndax li ñu mel ni man, bañ a bokk ci àddina soosu.
- Jhn 17 15 Naanuma nga jële leen àddina, waaye nga yiir leen ci Ibliis.
- Jhn 17 16 Dañoo mel ni man; bokkuñu ci àddina.
- Jhn 17 17 Samp leen ci dëgg, ngir ñu sell. Sa kàddu mooy dëgg.
- Jhn 17 18 Ni nga ma yónnee àddina, noonu laa leen yónnee ci nit ñi.
- Jhn 17 19 Sellal naa sama bopp ngir ñoom, ngir ñu sampu ci dëgg te sell.
- Jhn 17 20 "Naanaluma leen ñoom rekk, waaye itam ñi may gëm èllég ndax seen wax.
- Jhn 17 21 Damay ñaan ngir ñépp doon benn. Baay, na ñooñu nekk benn ci nun, ni nga nekke ci man te ma nekke ko ci yaw. Nañu ànd, ba àddina gëm ne, yaa ma yónni.
- Jhn 17 22 Boole naa leen ci ndam, li nga ma sol, ngir ñu àndandoo, ni nu ànde man ak yaw.
- Jhn 17 23 Man ci ñoom, yaw it ci man, ngir ñu gën a ànd, nekk benn, ba àddina xam ne yaa ma yónni, xam ne bëgg nga leen, ni nga ma bëgge.
- Jhn 17 24 "Baay, bëgg naa, ñi nga ma dénk nekk ak man fa ma jëm, ngir ñu gis sama ndam, li nga ma sol, ndaxte bëgg nga ma, laata àddina di sosu.
- Jhn 17 25 "Baay, yaw ku jub ki, waa àddina xamuñu la, waaye man xam naa la, te ñii xam nañu ne, yaa ma yónni.
- Jhn 17 26 Xamal naa leen sa tur te dinaa ko gën a xamle, ngir mbéggeel, gi nga am ci man, nekk ci ñoom, te man it ma nekk ci ñoom."
- Jhn 18 1 Bi mu waxee noonu ba noppi, Yeesu jóge fa ak i taalibeem, jáll xuru Sedoron, dugg cib tool.
- Jhn 18 2 Yudaa mi ko naroon a wor xamoon na it bérab ba, ndaxte Yeesu daan na fa dem ak ay taalibeem.
- Jhn 18 3 Yudaa daldi fa dem, yóbbaaale mbooloom xarekat ak ay alkaati yu ko

The Holy Bible in Wolof NT

saraxalekat yu mag ya ak Farisen ya jox. Nu yor ay jum ak ay lampa ak it gannaay.
 Jhn 18 4 Noonu Yeesu, mi xamoon li ko waroon a dal lépp, jubsii leen ne leen:
 "Ku ngeen di seet?"
 Jhn 18 5 Ñu ne ko: "Yeesum Nasaret." Yeesu ne: "Man la." Fekk Yuda mi ko nar
 a wor a nga and ak ñoom.
 Jhn 18 6 Bi leen Yeesu nee: "Man la," ñu daldi dellu gannaaw, ba daanu.
 Jhn 18 7 Yeesu laajaat leen ne: "Ku ngeen di seet?" Ñu ne ko: "Yeesum
 Nasaret."
 Jhn 18 8 Mu ne leen: "Wax naa leen ne, man la. Bu fekke ne nag man ngeen di
 seet, bayyileen nii ma andal, ñu dem."
 Jhn 18 9 Noonu la baat boobu mu waxoon ame: "Baay, kenn sànkul ci ñi nga ma
 dénk."
 Jhn 18 10 Bi Yeesu waxee loolu ba noppi, Simon Piyeer bocci jaasi, ji mu
 yoroon, daldi door surgab saraxalekat bu mag ba, noppu ndeyjooram dagg. Surga boobu mi ngi
 tuddoon Malkus.
 Jhn 18 11 Waaye Yeesu ne Piyeer: "Roofal jaasi ji ci mbaram. Ndax warumaa naan
 kaasu naqar, bi ma Baay bi sédd?"
 Jhn 18 12 Mbooloom xarekat ya ak seen kilifa ak alkaatiy Yawut ya japp Yeesu,
 daldi yeew,
 Jhn 18 13 jekk koo yobbu ca Anas, ndaxte Anas mooy gorob Kayif, mi doon
 saraxalekat bu mag ba at mooma.
 Jhn 18 14 Kayif moo digaloon Yawut ya ne: "Li gen moo di kenn rekk dee, ngir
 mbooloo mi mucc."
 Jhn 18 15 Bi ñuy yobbu Yeesu, Simon Piyeer ak keneen ca taalibe ya toppoon nañu
 ko. Keneen kooku nag, xamante na ak saraxalekat bu mag ba, moo waral mu duggaaleek Yeesu ca
 biir kër kilifa ga.
 Jhn 18 16 Waaye Piyeer, moom, des ca buntu kër ga. Noonu taalibe boobu xamante
 woon ak saraxalekat bu mag ba génn, wax ak jigéen, ja doon wottu buntu kër ga, fexe Piyeer
 dugg ci biir.
 Jhn 18 17 Mbindaan mi doon wottu bunt bi ne Piyeer: "Mbaa yaw it bokkuloo ci
 taalibey waa ji?" Mu ne ko: "Déédéet, bokkuma ci."
 Jhn 18 18 Booba dafa seddoon, ba surgu ya ak alkaati ya boyal ab taal, di ca
 jaaru. Piyeer itam taxaw, di jaaru ak ñoom.
 Jhn 18 19 Saraxalekat bu mag ba daldi laaj Yeesu ci lu jem ci taalibeem yi ak
 ci njàngaleem mi.
 Jhn 18 20 Yeesu tontu ko ne: "Ci mbooloo laa doon waxe. Ci kër Yalla ga ak ci
 ay jàngu, fa Yawut yépp di dajé, laa mas di jàngalee. Musumaa wax dara di ko nèbb.
 Jhn 18 21 Lu tax nga may laaj? Laajal ñi doon déglu li ma leen wax. Ñoom xam
 nañu li ma doon wax."
 Jhn 18 22 Bi Yeesu waxee loolu, kenn ci alkaati yi nekkoon ci wetam daldi koy
 pes ne ko: "Ndax nii ngay tontoo saraxalekat bu mag bi?"
 Jhn 18 23 Yeesu tontu ko ne: "Su ma waxee lu jaaduwal, wone ko; waaye su ma
 waxee lu jub, lu tax nga may door?"
 Jhn 18 24 Anas daldi koy yebal ca Kayif, saraxalekat bu mag ba, ñu yeew ko ba
 tey.
 Jhn 18 25 Fekk na booba Simon Piyeer, moom, ma nga taxaw di jaaru rekk. Ñu laaj
 ko ne: "Mbaa yaw it bokkuloo ci taalibey waa ji?" Waaye Piyeer weddi ko ne: "Déédéet, bokkuma
 ci."
 Jhn 18 26 Kenn ci surgay saraxalekat bu mag ba, di mbokku ka Piyeer coroon
 noppam, ne Piyeer: "Xanaa du yaw laa gisoon ak moom ca tool ba?"
 Jhn 18 27 Waaye Piyeer dellu weddi ko. Noonu ginaar daldi sab.
 Jhn 18 28 Bi loolu wéyee ñu jële Yeesu ca Kayif, yobbu ko ca kër boroom réew
 ma. Ci waxtuw njël la woon. Waaye Yawut ya yéegñu ca taaxum kaw ma. Daño baño a taq sobe,
 ngir man a lekk ca ñamu maggalu Jéggi ba.
 Jhn 18 29 Looloo tax Pilaat boroom réew ma génn, dajéek ñoom. Mu laaj leen ne:
 "Lu ngeen di jiiñ waa jii?"
 Jhn 18 30 Ñu tontu ko ne: "Bu deful woon lu bon, duñu la ko jébbalsi."
 Jhn 18 31 Pilaat ne leen: "Jël-leen ko, yéen, te àtte ko ci seen yoon." Yawut
 yi ne ko: "Yoon mayu nu, nu àtte nit, teg ko dee."
 Jhn 18 32 Noonu la kaddug Yeesu gi ame, ci li mu misaaloon ni mu war a faatoo.
 Jhn 18 33 Gannaaw loolu Pilaat duggaat ca taaxum kaw ma, woo Yeesu ne ko: "Ndax
 yaa di buuru Yawut yi?"
 Jhn 18 34 Yeesu tontu ko ne: "Ndax yaa ko xalaat, wax ko, am dañu la koo xelal
 ci man?"
 Jhn 18 35 Pilaat ne ko: "Mbaa xalaatoo ne, man Yawut laa? Sa xeet ak
 saraxalekat yu mag yi ñoo ma la jébbal. Lan nga def?"
 Jhn 18 36 Yeesu tontu: "Sama kilifteef nekkul ci addina. Bu sama kilifteef
 nekkoon addina, sama surgu yi dinañu xeex, ngir bañ ñu jébbal ma Yawut yi. Waaye sama
 kilifteef nekkul addina."
 Jhn 18 37 Pilaat ne ko: "Kon yaw buur nga?" Yeesu tontu ko: "Wax nga ko; buur
 laa. Lii moo tax ma juddu, ñew addina: ngir wax dégg gi. Ku bokk ci dégg dina nangu li ma

wax. "

Jhn 18 38 Pilaat laaj ko ne: "Luy dëgg?" Bi mu waxee loolu ba noppi, Pilaat daldi génnaat, jëm ca Yawut ya ne leen: "Gisuma ci moom genn tooñ.

Jhn 18 39 Seen aada laaj na, ma bàyyil leen kenn, saa su ñuy def manggalu bésu Jéggi bi. Xanaa ma bàyyil leen "buuru Yawut yi?"

Jhn 18 40 Noonu ñu daldi yuuxuwaat: "Déedéet, waxunu kii; Barabas lanu wax!" Fekk Barabas moomu taskatu réew la woon.

Jhn 19 1 Noonu Pilaat joxe ndigal, ñu dóor Yeesu ay yar.

Jhn 19 2 Xarekat ya ràbb kaalag dég, teg ko ci boppu Yeesu, solal ko mbubbum xarekat mu xonq curr.

Jhn 19 3 Ñu di ko jegeñsi, di ko pes, naan ko: "Nuyu nanu la, yaw buuru Yawut yi!"

Jhn 19 4 Pilaat génnaat ne leen: "Gis ngeen, maa ngi leen koy indil ci biti, ngir ngeen xam ne, waa jii, gisuma ci moom genn tooñ."

Jhn 19 5 Yeesu nag génn, tegoo mbubbum xarekat mu xonq mi ak kaalag dég gi. Pilaat it ne leen: "Waa jaa ngii!"

Jhn 19 6 Waaye bi ñu ko gisee, saraxalekat yu mag ya ak alkaati ya di yuuxoo naan: "Daaj ko ci bant! Daaj ko ci bant, ba mu dee!" Pilaat ne leen: "Jël-leen ko, yéen, daaj ko ci bant, ndaxte gisuma ci moom genn tooñ."

Jhn 19 7 Yawut yi tontu ko ne: "Am nanu aw yoon, te ci yoon woowu, war na dee ndaxte teg na boppam Doomu Yàlla."

Jhn 19 8 Bi Pilaat dëggee wax jooju, dafa gën a tiit,

Jhn 19 9 dugg ca taax ma, daldi ne Yeesu: "Foo jóge?" Waaye Yeesu tontuwu ko.

Jhn 19 10 Pilaat ne ko: "Man ngay bañ a waxal? Xanaa xamuloo ne, am naa sañ-sañu bàyyi la, te am naa itam sañ-sañu daaj la ci bant?"

Jhn 19 11 Yeesu tontu ko ne: "Amuloo benn sañ-sañ ci man su dul bi la Yàlla jox. Looloo tax ba ki ma jébbal ci say loxo am na bàkkaar, bi gën a réy."

Jhn 19 12 Booba nag la Pilaat doon fexee bàyyi Yeesu. Waaye Yawut ya di yuuxoo naan: "Boo bàyyee kii, doo xaritu buur bi Sesaar. Nit ku teg boppam buur, noonub Sesaar la!"

Jhn 19 13 Bi Pilaat dëggee loolu, mu daldi génne Yeesu ca biti, dem toog ca jalub àttekaay ba, ca fu ñuy wax Bérabu doj ya. Ci làkku yawut ñu naan ko Gabata.

Jhn 19 14 Ca bés ba ñuy waajal manggalu Jéggi ba la woon, ca weti digg-bëccëg. Pilaat ne Yawut ya: "Seen buur a ngii!"

Jhn 19 15 Waaye ñuy yuuxoo naan: "Na dee! Na dee! Daaj ko ci bant!" Pilaat ne leen: "Ndax seen buur bi, dama koo war a daaj ci bant?" Saraxalekat yu mag ya ne ko: "Amunu benn buur bu dul Sesaar!"

Jhn 19 16 Noonu Pilaat jébbal leen Yeesu, ngir ñu daaj ko ci bant. Bi leen ko Pilaat jébbalee, ñu jël ko, yóbbu.

Jhn 19 17 Yeesu ci boppam gaddu bant ba, génn ngir dem ca fa ñuy wax Bérabu kaanju bopp; ñu koy wooye Golgota ci làkku yawut.

Jhn 19 18 Foofa la xarekat ya daaje Yeesu ca bant ba. Ci noonu it ñu daajaale ñaari nit ci wetam, mu nekk ca digg ba.

Jhn 19 19 Pilaat santaane itam ñu bind, teg ko ca kaw bant, ba ñu ko daajoon. Mbind ma lii la wax: "Kii mooy Yeesum Nasaret, buuru Yawut yi."

Jhn 19 20 Mbind mooma, Yawut yu bare jàng nañu ko, ndaxte fa ñu daajoon Yeesu ca bant ba jege woon na dëkk ba, te mbind ma ci làkku yawut la woon, ci làkku waa Room ak ci gereg.

Jhn 19 21 Noonu saraxalekat yu mag yu Yawut ya ne Pilaat: "Bul bind: "Buuru Yawut," bindal rekk: "Kii moo ne mooy buuru Yawut yi.""

Jhn 19 22 Pilaat tontu leen ne: "Xas naa koo bind, du deñ."

Jhn 19 23 Xarekat ya, bi ñu daajee Yeesu ca bant ba, ba noppi dañoo jël ay yéreem, séddale ko ñeenti cér, ku nekk benn. Jël nañu it mbubbam bu ñu ràbb ca kaw ba ci suuf te amul benn ñaw.

Jhn 19 24 Xarekat ya di waxante naan: "Mbubb mi, bunu ko xotti, waaye nanu ko tegoo ay bant, ngir xam ku koy moom." Noonu la Mbind mi waroon a ame, bi mu naan: "Séddoo nañu samay yére, tegoo ay bant sama mbubb." Loolu nag la xarekat ya def.

Jhn 19 25 Ca wetu bant, ba ñu daajoon Yeesu, yaayam a nga fa taxawoon, moom ak doomu ndeyam ju jigéen, Maryaama jabari Kélópas, ak Maryaama mi dëkk Magdala.

Jhn 19 26 Bi Yeesu gisee yaayam taxaw ci wetu taalibe, bi mu bëggoon, mu ne ko: "Soxna si, sa doom a ngi,"

Jhn 19 27 neeti taalibe ba: "Sa yaay a ngi nii." Booba la ko taalibe ba yóbbu këram, yor ko.

Jhn 19 28 Bi loolu wéyee gannaaw Yeesu xam na ne, lépp mat na léegi, mu ne nag, ngir amal Mbind mi: "Damaa mar."

Jhn 19 29 Amoon na foofa gutt bu fees ak bineegar. Noonu ñu jël sagar, tooyal ko ca, takk ko ci bantu garab gu ñuy wax isob, teg ko ci gémme ñu Yeesu.

Jhn 19 30 Bi Yeesu muucoo bineegar bi, mu ne: "Lépp mat na!" Noonu mu sëgg, delloo ruuwam Yàlla.

Jhn 19 31 Keroog ba ñu dee waajal bésu noflaay ba la woon, te Yawut ya bëgguñu néew ya des ca bant ya, ndaxte bésu noflaay boobu fonkoon nañu ko lool. Nu ñaan Pilaat, mu dammlu tànki ña ñu daajoon, te jële leen fa.

Jhn 19 32 Noonu xarekat ya dem, damm tànki ku jëkk ka, teg ca ka ca des, ca ña

ñu daajaale woon ak Yeesu.
 Jhn 19 33 Bi ñu agsee ci Yeesu, dammuñu ay tñnkam, ndaxte gis nañu ne booba faatu na.
 Jhn 19 34 Waaye kenn ca xarekat ya daldi jël xeej, jam ko ko ci wet, ca saa sa deret ak ndox di tuuru.
 Jhn 19 35 Kiy nettali mbir yooyu, da cee teg bëtam, te li muy wax dëgg la. Moom ci boppam xam na ne, li muy wax dëgg la, ngir yéen itam ngeen gëm,
 Jhn 19 36 ndaxte loolu dafa xew ngir Mbind mi am: "Benn yaxam du damm."
 Jhn 19 37 Leneen it Mbind mi wax na ko: "Dinañu gis ki ñu jamoon."
 Jhn 19 38 Gannaaw loolu Yuusufa mi dëkk Arimate ñaan Pilaat ngir yóbbu néewu Yeesu. Yuusufa taalibe Yeesu la woon ci lu kenn yégul, ndaxte dafa ragaloon Yawut ya. Pilaat may ko ko. Yuusufa daldi dem, yóbbu néewu Yeesu.
 Jhn 19 39 Nikodem itam ñëw, moom mi masoon a seeti Yeesu guddi. Mu indaale lu war a tollook fanweeri ki loy cuuraay lu ñu defare ndabbi miir ak banti aloos.
 Jhn 19 40 Ñu jël néewu Yeesu, laxas ko ci cangaay, boole ko ak cuuraay li, ni ko Yawut yi tammoo def, bu ñuy waajal néew.
 Jhn 19 41 Tool a nga woon ca wetu bérab, ba ñu daajoon Yeesu, te ca tool booba amoon na fa bàmmeel bu ñu musul a suul kenn.
 Jhn 19 42 Ca bésu Waajal la woon, ba Yawut ya doon waajal bésu noflaay ba, te bàmmeel ba jege woon na. Foofa lañu denc Yeesu.
 Jhn 20 1 Bés ba jiitu ca ayu-bés ga, Maryaamam Magdala jóg ca fajar, dem ca bàmmeel ba. Bi mu agsee, mu gis ne dindi nañu xeer, wa ñu ko ube woon.
 Jhn 20 2 Mu daw, dem ca Simón Piyeer ak ca beneen taalibe ba, maanaam ka Yeesu béggoon, ne leen: "Jële nañu néewu Boroom ba ca bàmmeel ba, te xamunu fu ñu ko yóbbu."
 Jhn 20 3 Piyeer ak beneen taalibe ba daw, dem ca bàmmeel ba.
 Jhn 20 4 Noom ñaar ñépp a ngi doon daw, waaye beneen taalibe ba raw Piyeer, jëkk ko ca bàmmeel ba.
 Jhn 20 5 Duggul nag, dafa sëgg, yër, séen cangaay la ca suuf.
 Jhn 20 6 Noonu Simón Piyeer, mi ko toppoon, agsi, daldi dugg. Mu séen cangaay la ci suuf,
 Jhn 20 7 ak kaala ga muuroon boppu Yeesu. Waaye kaala googu àndul ak cangaay la; dañu ko laxas, teg ko ci wet.
 Jhn 20 8 Noonu keneen ka jiitu woon ca bàmmeel ba, duggsi moom itam. Naka la gis, daldi gëm.
 Jhn 20 9 Taalibe yi xamaguñu woon Mbind, mi doon wone ne, Yeesu dafa war a dekki.
 Jhn 20 10 Noonu taalibe ya dëpp, ñibbi.
 Jhn 20 11 Maryaama nag moom, ma nga desoon ca biti, ca wetu bàmmeel ba, di jooy. Bi muy jooy, mu sëgg, yër ci biir,
 Jhn 20 12 séen ñaari malaaka yu sol mbubb yu weex, toog ca bérab, ba ñu dencoon Yeesu; kenn ka féeteek bopp bi, ki ci des ca tñnk ya.
 Jhn 20 13 Malaaka ya laaj ko ne: "Jigéen ji, looy jooy?" Mu tontu leen ne: "Daño jël sama Boroom, te xawma fu ñu ko yóbbu."
 Jhn 20 14 Bi mu waxee loolu, mu geestu, séen Yeesu mu taxaw, waaye xamul woon ne moom la.
 Jhn 20 15 Yeesu laaj ko ne: "Jigéen ji, looy jooy? Kooy seet?" Mu foog ne boroom tool ba la, ne ko: "Sëriñ bi, bu fekke yaa ko yóbbu, wax ma foo ko denc, ma jëli ko."
 Jhn 20 16 Noonu Yeesu ne ko: "Maryaama." Mu walbatiku, làkk ko ci yawut ne ko: "Ràbbuni!" Ràbbuni mooy tekki "Kilifa gi."
 Jhn 20 17 Yeesu ne ko: "Bu ma téye, ndaxte yéegaguma ca Baay ba. Waaye demal, ne samay bökk, maa ngi yéeg ca sama Baay biy seen Baay, ca sama Yàlla jiy seen Yàlla."
 Jhn 20 18 Noonu Maryaamam Magdala dem, yégali ko taalibe ya ne leen: "Gis naa Boroom bi!" Mu daldi leen nettali li mu ko wax.
 Jhn 20 19 Bés boobu ca ngoon sa, taalibe yaa nga daje woon ca genn kër, tēju ca biir ndax ragal Yawut ya. Yeesu ne tël ci seen biir ne leen: "Na jàmm wàcc ci yéen!"
 Jhn 20 20 Mu daldi leen won ay loxoom ak wetam. Bi ñu gisee Boroom bi, taalibe ya daldi bég lool.
 Jhn 20 21 Yeesu dellu ne leen: "Na jàmm wàcc ci yéen! Ni ma Baay bi yónnee, noonu laa leen di yónnee, man itam."
 Jhn 20 22 Bi mu waxee loolu, mu ëf leen ne leen: "Sol naa leen Xelu Yàlla mu Sell mi."
 Jhn 20 23 Ñi ngeen di baal seeni bàkkaar, baal nañu leen ba noppi; ñi ngeen baal ul, baaluñu leen."
 Jhn 20 24 Fekk na Tomaa, mi bökk ci fukki taalibe yi ak ñaar, te turam di tekki "Séex bi," nekku fa woon, bi Yeesu ñëwee.
 Jhn 20 25 Yeneen taalibe yi ne ko: "Gis nanu Boroom bi!" Waaye mu ne leen: "Su ma gisul fa ñu daajoon pont ya ci ay loxoom, te defuma ca sama baaraam, su ma tegul it sama loxo ci wetam, duma ko gëm mukk."
 Jhn 20 26 Bi ñu ca tegee ayu-bés, taalibe Yeesu ya dajewaat ca biir kër ga, Tomaa itam a nga fa woon. Bunt yépp tēju woon nañu, waaye Yeesu ne tël ci seen biir ne leen: "Na jàmm wàcc ci yéen!"
 Jhn 20 27 Noonu mu ne Tomaa: "Indil sa baaraam fii te seet sama loxo; indil sa

Ioxo, teg ko ci sama wet. Bàyyil di weddi te nga gëm."

Jhn 20 28 Tomaa tontu ko ne: "Sama Boroom, sama Yàlla!"

Jhn 20 29 Yeesu ne ko: "Li nga ma gis a tax nga gëm? Ki bég mooy ki gëm te gisu ma!"

Jhn 20 30 Yeesu wone na it ci kanamu taalibe ya yeneeni firnde yu ñu nettaliwul ci téere bii.

Jhn 20 31 Waaye li ci nekk, bind nañu ko ngir ngeen gëm ne, Yeesu mooy Almasi bi, Doomu Yàlla ji, te seen ngëm may leen, ngeen am ci moom dund.

Jhn 21 1 Bi ñu ca tegee ab diir, Yeesu feeñuwaat na ay taalibeem ca tefesu dex gu ñuy wax Tiberyàdd. Nii la deme woon:

Jhn 21 2 Taalibey Yeesu yii àndoon nañu: **Simon Piyeer**; Tomaa, ki turam di tekki "Séex bi;" Nataneel, mi dëkk Kana ca diiwaanu Galile; doomi Sebede ak yeneen ñaari taalibe.

Jhn 21 3 **Simon Piyeer ne leen**: "Maa ngi nappi." Ñu ne ko: "Nun it danuy ànd ak yaw." Ñu dugg gaal, daldi dem. Waaye guddi googu jàppuñu dara.

Jhn 21 4 Ci fajar gi Yeesu taxaw ca tefes ga, waaye taalibe yi xàmmi wuñu ko.

Jhn 21 5 Yeesu ne leen nag: "Bokk yi, xanaa jàppuleen jën?" Ñu ne ko: "Déedéet."

Jhn 21 6 Mu ne leen: "Sànnileen mbaal mi ci ndeyjooru gaal gi, bu ko defee ngeen jàpp." Ñu sànni fa mbaal ma, mu fees ak jën, ba mënñu ko woon a génne ndox mi.

Jhn 21 7 Taalibe ba Yeesu béggoon, ne Piyeer: "Boroom bi la!" Bi **Simon Piyeer** dëggée loolu, dafa woddoo mbubbam, ndaxte dafa summeeku woon, daldi sóobu ci dex gi.

Jhn 21 8 Yeneen taalibe ya xëcc mbaal, mi fees dell ak jën, jème ko ca tefes ga, ndaxte gaal ga sorewul woon; diggante bi waroon na tollook téeméeri meetar.

Jhn 21 9 Bi ñu teeree, ñu gis ab taal, ñu ciy lakk ay jën, teg mburu ca wet ga.

Jhn 21 10 Yeesu ne leen: "Indileen ci jën, yi ngeen jàpp."

Jhn 21 11 **Simon Piyeer yéeg ca gaal ga**, daldi xëcc mbaal ma ca tefes ga, mu fees dell ak jën yu mag; matoon na téeméeri jën ak juróom-fukk ak ñett. Te li muy baree-bare lépp, taxul mbaal ma dog.

Jhn 21 12 Yeesu ne leen: "Ñëwleen ndékki." Kenn ci taalibe yi ñemewu koo laaj ki mu doon, ndaxte xam nañu ne, Boroom bi la.

Jhn 21 13 Yeesu jegeñsi, jël mburu mi, jox leen, jox leen it jën.

Jhn 21 14 Bi Yeesu dekkee ba tey, bii mooy ñetteelu yoon, bi mu feeñoo ay taalibeem.

Jhn 21 15 Bi ñu ndékkee ba noppi, Yeesu ne **Simon Piyeer**: "Simon doomu Yowaana, ndax gën nga maa bég, ni ma ñii bégge?" Mu tontu ko ne: "Aankay, Boroom bi, xam nga ne, bég naa la." Yeesu ne ko: "Topptool ma sama mbote yi."

Jhn 21 16 Noonu mu waxaat ko ne: "Simon doomu Yowaana, ndax bég nga ma?" Mu ne ko: "Aankay, Boroom bi, xam nga ne, bég naa la." Yeesu ne ko: "Sàmmal ma sama xar yi."

Jhn 21 17 Mu neeti ko ñetteel bi yoon: "Simon doomu Yowaana, bég nga maam?" Piyeer am naqar ci li mu ko laaj ñetti yoon: "Ndax bég nga ma?" Mu tontu ko ne: "Boroom bi, xam nga lépp; xam nga ne bég naa la." Yeesu ne ko: "Topptool ma sama xar yi."

Jhn 21 18 Ci dëgg-dëgg Piyeer, maa ngi la koy wax, bi nga dee ndaw yaa doon takk sa geño, di dem fu la neex. Waaye boo maggatee, dinga tàllal say Ioxo, keneen takkal la sa geño, yóbbu la foo bégguul."

Jhn 21 19 Ci baat yooyu la Yeesu doon misaale nan la Piyeer war a faatoo ngir jollil ndamu Yàlla. Noonu Yeesu ne ko: "Toppal ci man!"

Jhn 21 20 Piyeer geestu, gis taalibe bi Yeesu béggoon, di ñëw ci seen gannaaw. Taalibe boobu mooy ki sóonu woon ca Yeesu, ba ñuy lekk, te laajoon ko ne: "Boroom bi, kan moo lay wori?"

Jhn 21 21 Piyeer gis ko, daldi ne Yeesu: "Kii nag, Boroom bi, nu muy mujje?"

Jhn 21 22 Yeesu ne ko: "Su ma neexoon mu dund, ba ma dellusi, lu ciy sa yoon? Yaw toppal ci man."

Jhn 21 23 Noonu am, ci bokki taalibe yi, ñu xalaat ne, taalibe boobu du dee. Moona Yeesu musul ne Piyeer, du dee; waaye li mu wax mooy: "Su ma neexoon mu dund, ba ma dellusi, lu ciy sa yoon?"

Jhn 21 24 Taalibe boobu mooy seede mbir yooyu, bind leen, te xam nanu ne, li muy wax dëgg la.

Jhn 21 25 Yeesu def na yeneen jëf yu bare. Su ñu ko doon nettali, bind lépp, xalaat naa ne, téere yi duñu xaj ci àddina.

Aoa 1 1 Yaw Teyofil, téere bu jëkk, ba ma bindoon, ëmb na lépp li Yeesu tàmbali woon a jëf ak a jàngale,

Aoa 1 2 ba ci bés, ba ko Yàlla yéeg ci asamaan. Lu ko jiitu joxoon na ay ndigal, jaare ci Xel mu Sell mi, jëm ci ndaw ya mu tannoon.

Aoa 1 3 Gannaaw ay coonoom, ñëw na ci ñoom, di leen won ay firnde yu bare te wér ne mu ngi dund; mu feeñu leen diirub ñeent-fukki fan, di diisoo ak ñoom ci lu jëm ci nguuru Yàlla.

Aoa 1 4 Am bés muy lekk ak ñoom, mu sant leen ne: "Buleen sore Yerusalem, waaye ngeen xaar li Baay bi dige woon te ma waxoon leen ko.

Aoa 1 5 Ndaxte Yaxya daa na sóob nit ñi ci ndox, waaye yéen dees na leen sóob ci Xel mu Sell mi fi ak ay fan yu nées."

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa 1 6 Bi ñu dajaloo ak moom nag, ñu laaj ko: "Boroom bi, ndax ci jamono jii ngay yékkatiwaat nguuru Israayil?"

Aoa 1 7 Mu tontu leen: "Ngeen xam jamono yi ak saa, yi Baay bi dogal ci sañ-sañam, loolu mayuñu leen ko.

Aoa 1 8 Waaye bu Xel mu Sell mi ñewee ci yéen, dingeen jot kàttan te nekk samay seede ci dëkku Yerusalem, ca diiwaani Yude ak Samari yépp ak ba fa àddina yem."

Aoa 1 9 Bi mu waxee loolu, te ñu di ko xool, Yàlla yéeg na ko, te aw niir jël ko, làq ko seeni bët.

Aoa 1 10 Bi muy dem nag, te ñu ne jàkk asamaan, ñaar ñu sol yu weex daldi ne seef, taxaw ci seen wet.

Aoa 1 11 Ñu ne leen: "Yéen waa Galile, lu tax ngeen taxaw, di xool ci asamaan? Yeesu male ñu jële ci seen biir, yéeg ko asamaan, dina dellusi ni ngeen ko gise, muy dem asamaan."

Aoa 1 12 Bi loolu amee ñu jóge ca tund, woowu ñuy wax tundu Oliw ya, te mu dend ak Yerusalem lu tollu ak kilomet, ñu daldi dellu Yerusalem.

Aoa 1 13 Bi ñu dikkee, ñu yéeg ca néeg, ba sut ca taax ma, fa ñuy dal. Ñoo doon Piyeer ak Yowaana, Saag ak Andare, Filib ak Tomaa, Bartelemi ak Macé, Saag doomu Alfe, ak Simoj mi bokkoon ci mbooloo mi ñuy wax ñi farlu ci moom seen réew; ak Yudaa doomu Saag.

Aoa 1 14 Noom ñépp ñoo bokk menn xel, di wéy ci ñaan ci Yàlla, ànd ak jigéen ñi ak Maryaama, ndeyu Yeesu, ak rakki Yeesu yu goor.

Aoa 1 15 Ca bés yooya nag Piyeer taxaw ca digg bokk ya, di mbooloo mu tollu ni téeméer ak ñaar-fukk.

Aoa 1 16 Mu ne leen: "Bokk yi, li Xel mu Sell mi waxoon ci Mbind mi jaarale ko ci gémme ñu Daawuda, fàww mu am. Waxoon na ci mbirum Yudaa, mi wommat ñi jàpp Yeesu

Aoa 1 17 te mu bokkoon ci nun, ba am cér ci liggéey bi."

Aoa 1 18 --Pey gi Yudaa jotoon ci ñaawteefam, mu jënd ci tool, daanu fa, ba fàcc, ay buttitam tuuru.

Aoa 1 19 Loolu siiw na ci waa Yerusalem, moo tax ci seen làkk ñuy tudde tool ba Akeldama, maanaam "Toolu deret." -

Aoa 1 20 Piyeer teg ca ne: "Ndaxte lii lañu bind ci téereb Saboor: "Na kèram gentel, bu fa kenn dëkk." Te it: "Na keneen bey sasam."

Aoa 1 21 Kon ñeel na nu, nu tànn kenn ci ñi bokk ak nun, diir bi Yeesu doon dem ak a dikk ci sunu biir,

Aoa 1 22 li dale ci bi ko Yaxya sóobee ci ndox, ba bés ba ko Yàlla jële ci sunu biir, yéeg ko. Kooku war na ànd ak nun, di seedeel ndekkitel Yeesu."

Aoa 1 23 Bi ko Piyeer waxee, ñu tudd ñaar: Yuusufa, mi ñu dippee Barsabas te di ko dakkentale Yustus, moom ak Macas.

Aoa 1 24 Ñu ñaan ci Yàlla ne: "Boroom bi, yaw mi xam xolu nit ñépp, won nu ki nga tànn ci ñaar ñii,

Aoa 1 25 mu yenu liggéeyu nekk sa ndaw, wuutu Yudaa, mi ko bàyyi, dem bérabam."

Aoa 1 26 Noonu ñu boole leen, tegoo ay bant, bant ba dal ca Macas, mu fekki fukki ndaw ya ak benn.

Aoa 2 1 Bi bésu manggalu Pàntakot agsee, ñoom ñépp booloo nañu ci benn bérab.

Aoa 2 2 Ca saa sa riir jollee asamaan, mel ni ngelaw lu gaaw te bare doole, daldi fees dell kër, ga ñu toog.

Aoa 2 3 Te ay làmmiñ yu mel ni safara feeñu leen, ñu tasaaroo ci seen biir, toj ca kaw kenn ku nekk.

Aoa 2 4 Noonu ñu fees ak Xel mu Sell mi ñoom ñépp, ñu daldi wax yeneeni làkk, ni leen Xel mu Sell mi maye, ñu wax ko.

Aoa 2 5 Fekk booba amoon na ay Yawut yu daloon Yerusalem, doon ay nit ñu ragal Yàlla te bokk ci xeeti àddina yépp.

Aoa 2 6 Bi nit ñi déggée riir ma nag, ñépp dajaloo, daldi waaru ci li ñu leen dégg, ñuy wax ku nekk sa làkk.

Aoa 2 7 Ñu waaru te yéemu naa: "Gisleen, ñiy wax ñépp, ndax duñu waa diiwaanu Galile?"

Aoa 2 8 Naka la man a ame nag, nu di leen dégg, kenn ku nekk ci nun, ñuy wax ci sa làmmiñ, wi nga nàmp?

Aoa 2 9 Nun ñi ay Pàrt, waa Medi ak waa Elam, nun ñi dëkk Mesopotami, réewu Yawut yi, Kapados, Pont ak Asi,

Aoa 2 10 di waa Firisi, Pamfili, Misra ak weti Libi, yi dend ak Siren, nun ak gan ñi jóge Room,

Aoa 2 11 Yawut yi ak ñi tuub ci yoonu Yawut yi, waa Kereet ak Araab yi, nun ñépp nu ngi leen di dégg, ñuy yégle mággaayi Yàlla ci sunuy làkk!"

Aoa 2 12 Noonu ñépp waaru, ba jaaxle lool, ñuy waxante ci seen biir ne: "Lii lu muy tekki?"

Aoa 2 13 Waaye ñenn ñi di leen ñaawal ne: "Waay! ñii dañoo màndi ak biiñ."

Aoa 2 14 Ci kaw loolu Piyeer taxaw, ànd ak fukki ndaw ya ak benn, mu wax ci kaw, di yégal mbooloo ma ne: "Bokki Yawut yi ak yéen ñépp ñi dëkk Yerusalem, dégluleen bu baax te xam lii ma leen di wax!"

Aoa 2 15 Nit ñii màndiwuñu, ci ni ngeen ko fooge, ndaxte nu ngi ci yoor-yoor rekk.

The Holy Bible in Wol of NT

Aoa	2	16	Waaye lli mooy li Yàlla waxoon, jaarale ko ci yonentam Yowel ne:
Aoa	2	17	"Yàlla nee na: Ci bés yu mujj yi, dinaa tuur ci sama Xel ci kaw nit
ñépp; seen xeet wu góor ak wu jigéendi nañu wax ci kàddug Yàlla; waxambaane yi di nañu gis ay			peeñute mággaat yi di gént ay gént.
Aoa	2	18	Waaw ci bés yooyu dinaa tuur ci sama Xel ci sama kaw jaam yu góor ak
yu jigéen, te dinañu wax ci kàddug Yàlla.			
Aoa	2	19	Dinaa wone ay kéemaan ci kaw ci asamaanak ay firnde ci suuf ci
àddina, muy deret, safara ak ay niiri saxar.			
Aoa	2	20	Jant bi dina daldi lëndëm, weer wi deretal, bala bésu Boroom bi y ñëw, di
bés bu mag, bi ànd ak ndam.			
Aoa	2	21	Booba nag ku woo Boroom bi ci aw turam, dinga mucc. "
Aoa	2	22	"Yéen bokki Israyil, dégluleen wax jii! Yeesu mi dëkk Nasaret, nit la
woon, ku Yàlla dëggal ci seen kanam ci y kéemaan, ay jaloore ak firnde, ya Yàlla defoon jaarale			ko ci moom ci seen biir; yéen xam ngeen ko.
Aoa	2	23	Moom nag jébbale nañu ko, jaar ci nas, bi Yàlla dogaloon te xam ko lu
jiitu; te yéen rey ngeen ko ci daaj ko ci bant, jaarale ko ci loxoy bàkkaarkat.			
Aoa	2	24	Waaye Yàlla dekkal na ko, daggal ko buumi dee, ndaxte dee mënü koo
téye.			
Aoa	2	25	Daawuda wax na ci mbiram ne: "Saa su ne gis naa Boroom bi ci sama
kanam, gannaaw mu ngi ci sama ndeyjoor, kon duma raf.			
Aoa	2	26	Moo tax sama xol sedd, may woy sama bänneex, te it sama yaram di téd
ci yaakaar.			
Aoa	2	27	Ndaxte doo bàyyi sama ruu ci barsàq, te doo seetaan sa waa ju sell, mu
yàqu.			
Aoa	2	28	Xamal nga ma yoonu dund; dinga ma béglooji ci sa kanam. "
Aoa	2	29	"Bokk yi, man naa leen a wax lu wóor ci mbirum maam Daawuda, ne dee
na te suul nañu ko; bàmmeelam mu ngi ci nun ba tey.			
Aoa	2	30	Waaye yonent la woon, te xamoon na ne, Yàlla digoon na ko ci ngiñ ne,
dina teg ci nguuram kenn ci askanam.			
Aoa	2	31	Kon gis na lu ñëwagul, di wax ci mbirum ndekkitel Kirist ne,
bàyyi wuñu ko ci barsàq, te yaramam yàquwul.			
Aoa	2	32	Yeesu moomu nag, Yàlla dekkal na ko; nun ñépp seede nanu ko.
Aoa	2	33	Yàlla yéeg na ko ak ndeyjooram, te jot na ci Baay bi Xel mu Sell mi
ñu dige woon, ba tuur lli ngeen gis te dégg ko.			
Aoa	2	34	Ndaxte du Daawudaa yéeg ci asamaan, waaye moom ci boppam nee
na: "Boroom bi wax na sama Boroom: 'Toogal ci sama ndeyjoor,			
Aoa	2	35	ba kera may daaneelsay noon ci sa kanam. ' "
Aoa	2	36	"Na bànni Israyil gépp xam bu wóor nag ne, Yeesu moomu ngeen daajoon
ci bant, Yàlla def na ko Boroom ak Almasi bi. "			
Aoa	2	37	Bi ko mbooloo ma dégge, naqaru xol wu metti jàpp leen; ñu daldi ne
Piyeer ak ndaw ya ca des: "Bokk yi, lu nu war a def?"			
Aoa	2	38	Piyeer tontu leen ne: "Tuubleen seeni bàkkaar, te kenn ku nekk ci
yéen, ñu sóob ko ci ndox ci turu Yeesu Kirist. Noonu Yàlla dina leen baal seeni bàkkaar te may			
leen Xel mu Sell mi.			
Aoa	2	39	Ndaxte li Yàlla dige woon, yéena ko moom ak seeni doom ak ñu sore
ñépp, di ñépp ñi Yàlla sunu Boroom di woo ci moom. "			
Aoa	2	40	Noonu mu artu leen ak yeneen wax yu bare, di leen dénk ne: "Rëccleen
ci niti jamono ju dëng jii. "			
Aoa	2	41	Ñi nangu ay waxam nag, ñu sóob leen ci ndox, te ca bés booba lu mat
limub ñetti junniy nit yokku nañu ci noom.			
Aoa	2	42	Noom nag ñuy wéy ci njàngalem ndaw yi ak cig bokk, ci damm mburu ak
ñaan ci Yàlla.			
Aoa	2	43	Ragal jàpp ñépp, te ndaw yi di def ay kéemaan ak ay firnde yu bare.
Aoa	2	44	Ñi gëm nag dañoo booloo te bokk lépp.
Aoa	2	45	Ñu jaay seeni suuf ak seen alal, séddoo ko, ku nekk ak la ngay soxla.
Aoa	2	46	Te bés bu nekk ñu saxoo teew ak benn xalaat ca kër Yàlla ga, tey damm
mburu ca kër ya; ñuy lekk seen ñam ak xol bu laab tey bég,			
Aoa	2	47	di mággaal Yàlla te am yiw ci wetu nit ñépp. Noonu bés bu nekk Boroom
bi di yokk ca mbooloo ma ñi mucc.			
Aoa	3	1	Am bés Piyeer ak Yowaana dem, ba bëgg a dugg ca kër Yàlla ga ca
waxtuw ñaan, maanaam tisbaar.			
Aoa	3	2	Fekk ñu indi fa nit ku judduwaale lafañ, ñu di ko teg bés bu nekk ca
bunt, ba ñuy wooye Bunt bu rafet ba, ca kër Yàlla ga, ngir muy yelwaan ña fay dugg.			
Aoa	3	3	Bi mu gisee Piyeer ak Yowaana nag, ñuy dugg ca kër Yàlla ga, mu dékk
leen loxo.			
Aoa	3	4	Ci kaw loolu Piyeer ak Yowaana ne ko jàkk, te Piyeer ne ko: "Xool
nu. "			
Aoa	3	5	Lafañ bi xool leen, yaakaar ne dina jot dara ci noom.
Aoa	3	6	Noonu Piyeer ne ko: "Awma xaañis, awma wurus, waaye li ma am, dinaa
la ko jox: ci turu Yeesu Kirist mu Nasaret doxal! "			
Aoa	3	7	Mu jàpp ci loxol ndeyjooram, yékkati ko. Ci saa si ay tãnkam ak ay

kostanam dëgër.

- Aoa 3 8 Mu tëb, daldi taxaw, di dox. Mu dugg ak ñoom ca kër Yàlla ga, muy dox, di tëb tey sant Yàlla.
- Aoa 3 9 Noonu ñépp gis ko, muy dox, di sant Yàlla.
- Aoa 3 10 Te ñu xàmmi ko, ne moo daan toog, di yelwaan ca Bunt bu rafet ba ca kër Yàlla ga. Ñu daldi waaru lool te yéemu ci li ko dikkal.
- Aoa 3 11 Naka waa ji taq ci Piyeer ak Yowaana, ñépp waaru; ñu daldi daw, fekkisi leen ca bérab ba ñuy wax Werandaa bu Suleymaan.
- Aoa 3 12 Bi Piyeer gisee loolu nag, mu ne mbooloo mi: "Yéen waa Israyil, lu tax ngeen waaru ci lii? Lu tax ngeen di nu xool jàkk, mel ni ci sunu kàttan, mbaa ci sunu ragal Yàlla lanu doxloo kii?"
- Aoa 3 13 Yàllay Ibraayma ak Isaaxa ak Yanqóoba, di Yàllay sunuy maam, manggal na Ndawam Yeesu; yéena xacceek moom, ba jébbal ko Pilaat, fekk naroon na koo bàyyi.
- Aoa 3 14 Yéen xeeb ngeen Aji Sell ji te Jub, te tinul ab reykat.
- Aoa 3 15 Bóom ngeen Aji Dundal ji, waaye Yàlla dekkal na ko; seede nanu ko nun ñépp.
- Aoa 3 16 Ci gëm turam la nit, kii ngeen di gis te xam ko, dëgëre; waaw, turu Yeesu ak ngëm gi jóge ci moom, moo tax mu wér penj ci seen kanam, yéen ñépp.
- Aoa 3 17 "Léegi nag bokk yi, xam naa ne, ñakka xam a tax ngeen def ko, yéen ak seeni kilifa.
- Aoa 3 18 Waaye noonu la Yàlla amale li mu yégle woon lu jiitu jaarale ko ci gëmni ñug yonent yépp naan, Al maseem di na sonn.
- Aoa 3 19 Tuubleen seeni bàkkaar nag te woññiku ci Yàlla, ngir seeni bàkkaar far.
- Aoa 3 20 Noonu jamonoy péex dina bawoo ci Boroom bi, te muy yebal Almasi bi mu leen jagleel, maanaam Yeesu.
- Aoa 3 21 Asamaan war na koo yor, ba jamono ju ñuy defaraat lépp, di jamono ji Yàlla waxoon jaarale ko ci gëmni ñug yonentam yu sell yépp, li dale ci njàl béenug àddina.
- Aoa 3 22 Ndaxte Musaa nee woon na: "Boroom bi seen Yàlla dina leen feeñalal ci seen xeet Yonent ni man; nangeen ko déggal ci lépp lu mu leen wax.
- Aoa 3 23 Képp ku déggalul Yonent boobu, dees na la far ci xeet wi."
- Aoa 3 24 "Li dale sax ci Samwil ak ñi ci topp, bépp yonent bu wax yégle na bés yii.
- Aoa 3 25 Yéen nag yéenay donn yonent yi ak kóllère, gi Yàlla fasoon ak seeni maam, bi mu naan Ibraayma: "Xeeti àddina yépp dinañu barkeel ci ki soqikoo ci yaw."
- Aoa 3 26 Yàlla feeñal na Ndawam, jékk koo yebal ci yéen, ngir barkeel leen, ci woññi leen kenn ku nekk ci say bàkkaar."
- Aoa 4 1 Bi ñuy wax ak mbooloo ma, saraxalekat ya ak kilifag ñiy wottu kër Yàlla ga ak Sadusen ya daanu ci seen kaw.
- Aoa 4 2 Ñu mer lool ci li ñuy waar nit ñi, di yégle ndekkitel ñi dee, sukkandikoo ko ci ndekkitel Yeesu.
- Aoa 4 3 Noonu ñu jàpp leen, tëj leen ba ca èllëg sa, ndaxte mu nga doon tàmbalee guddi.
- Aoa 4 4 Waaye ñu bare ca ña dégg wax ja gëm nañu, te limu góor ñi gëm yokku na, ba mat juróomi junni.
- Aoa 4 5 Ca èllëg sa nag kilifay Yawut yi ak njiit yi ak xutbakat yi dajaloo ci Yerusaleem.
- Aoa 4 6 Ràññe nañu ci: Anas, miy saraxalekat bu mag bi, Kayif, Yowaana, Alegsàndar ak bokki saraxalekat bu mag bi.
- Aoa 4 7 Ñu dëj Piyeer ak Yowaana ca digg ba, laaj leen ne: "Lii ngeen def, ci gan kàttan, mbaa ci turu kan, ngeen ko defe?"
- Aoa 4 8 Ci kaw loolu Piyeer daldi fees ak Xel mu Sell mi, ne leen: "Yéen kilifay xeet wi ak njiit yi,
- Aoa 4 9 bu fekke ne xettali nit ku wopp, ba mu wér, moo tax ngeen dëj nu ci pénc mi tey,
- Aoa 4 10 nangeen xam lii, yéen ñépp ak bànni Israyil gépp! Ci turu Yeesu Kirist mu Nasaret, mi ngeen daajoon ca bant te Yàlla dekkal ko, ci tur woowu la nit kii jële ag wér, ba taxaw ci seen kanam.
- Aoa 4 11 Yeesu moomu mooy: "Doj wi ngeen xeeboon, yéen tabaxkat yi, te moo doon doju koñ."
- Aoa 4 12 Te mucc amul ci keneen, ndaxte ci ron asamaan amul weneen tur wu ñu maye ci nit ñi, wu nu war a mucce."
- Aoa 4 13 Kon bi ñu gisee fiit, wi Piyeer ak Yowaana àndal, te ñu xam ne, musuñoo jàng mbaa ñuy gëstu ci diine, ñu daldi waaru, ràññee ne, daa nañu ànd ak Yeesu.
- Aoa 4 14 Te bi ñu gisee nit, ka ñu fajoon, taxaw ak ñoom, mënnañu caa teg dara.
- Aoa 4 15 Noonu ñu santaane, ñu génne leen, ñu daldi gise ci seen biir,
- Aoa 4 16 ne: "Lu nuy def ak ñii? Ndaxte def nañu kéemaan gu siiw; loolu leer na ñi dëkk Yerusaleem ñépp, te mënunu koo weddi.
- Aoa 4 17 Waaye ngir mbir mi bañ a law ci xeet wi, nanu leen aaye, ñu bañ a waxati ak kenn ci tur woowu."
- Aoa 4 18 Noonu ñu woo leen, ñu tere leen bu wóor, ñu waxati mbaa waare dara ci

туру Yeesu.

Aoa 4 19 Waaye Piyeer ak Yowaana tontu leen ne: "Bu fekke ne déggal leen te báy yi Yàlla moo jub ci kanam Yàlla, seetleen ko.
Aoa 4 20 Waaye nun mënunoo bañ a wax li nu gis te dégg ko."
Aoa 4 21 Noonu kilifa yi tèkkuwaat leen, yiwi leen, ñu dem. Ndaxte amuñu benn bunt ci ñoom ngir mbugal leen, fekk ñépp di mággal Yàlla ci li xewoon.
Aoa 4 22 Ndaxte nit, ka ñu fajoon ci kéemaan googu, weesoon na ñeent-fukki at.

Aoa 4 23 Bi ñu leen yiwee nag, ñu dem ci seeni bokk, nettali leen li saraxalekat yu mag ya ak njiit ya waxoon lépp.
Aoa 4 24 Bi ko bokk ya déggé nag, ñu mánkoo, diis seen kàddu Yàlla ne: "Boroom bi, yaa sàkk asamaan, suuf, gééj ak lépp li nekk ci seen biir.
Aoa 4 25 Yaa wax, jaar ci sunu maam Daawuda sa jaam, mi doon gém mi ñu Xel mu Sell mi, ne: "Lu tax xeeti àddina di bax? Lu tax ñuy fexe lu mënul a am?
Aoa 4 26 Buuri àddina dañoo booloo, te kilifa yi dajaloo, di bañ Boroom bi ak Al-maseem."
Aoa 4 27 Ndaxte ci dégg ci dèkk bii, Erodd ak Poñsè Pilaat ànd ak xeeti àddina ak bànni Israyil, likkoo nañu, ngir daaneel sa Ndaw lu sell li nga fal, di Yeesu,
Aoa 4 28 te def lépp, li sa kàttan ak sa ndigal tèraloon.
Aoa 4 29 Léegi nag Boroom bi, seetal seeni tèkku te may say jaam, nuy wax sa kàddu ak fit.
Aoa 4 30 Tàllalal sa loxo, ci wéral ak ci wone ay kéemaan ak ay firnde, jaarale ko ci turu Yeesu, sa Ndaw lu sell li."
Aoa 4 31 Bi ñu ñaane ba noppi, bérab ba ñu booloo woon daldi yengatu; te ñoom ñépp fees ak Xel mu Sell mi, ñuy wax kàddug Yàlla ak fit wu dègër.
Aoa 4 32 Noonu mbooloom ñu gëm ñi bokk menn xel ak benn xalaat. Kenn daawul aakimoo dara ci alalam, waaye ñoo bokkoon lépp.
Aoa 4 33 Te ndaw yi di seedeel ndekkitel Yeesu Boroom bi ak kàttan gu réy. Te yiw wu yaatu ëmb leen, ñoom ñépp.
Aoa 4 34 Kenn ci ñoom ñàkkul dara, ndaxte képp ku nekk boroom suuf mbaa am ay kër, jaay na ko, indi njëg gi,
Aoa 4 35 teg ko ci loxoy ndaw ya; ñu di ci sédd, kenn ku nekk li mu soxla.
Aoa 4 36 Noonu amoon na fa ku tudd Yuusufa, te ndaw yi dàkkentale ko Barnabas, miy tekki "Kiy dègéral fi ti yi," mu soqikoo ci giiru Lewi, te juddoo dunu Sipar.
Aoa 4 37 Moom nag jaay na tool, ba mu moom, indi xalis ba, teg ko ci loxoy ndaw ya.
Aoa 5 1 Naka noonu nit ku tudd Anañas, ànd ak Safira jabaram, jaay làccu suuf.
Aoa 5 2 Mu dencal boppam benn cér ca njëg ga, ànd ca ak jabaram; ba noppi mu indi cér ba ca des, teg ko ci loxoy ndaw ya.
Aoa 5 3 Bi mu ko defee Piyeer ne ko: "Anañas, lu tax nga báy yi Seytaane dugg la, ba fees sa xol, ngay wor Xel mu Sell mi, ci li nga dencal sa bopp benn cér ci njëg gi?
Aoa 5 4 Bi mu jaragul, ndax moomuloo ko woon? Te bi mu jaree, ndax yiliifuloo woon njëg gi? Lu tax nga fas ci sa xol def nii? Woruloo nit ñi, waaye Yàlla nga wor."
Aoa 5 5 Bi Anañas déggé baat yooyu, mu daanu dee. Ni ko dégg ñépp tiit, ba ne nërëm.
Aoa 5 6 Noonu waxambaane ya jóg, ñu sàng ko, yóbbu ko, jébbal Yàlla.
Aoa 5 7 Netti waxtu gannaaw ga, jabaram duggsi, fekk xamul la fa xew.
Aoa 5 8 Piyeer daldi ko ne: "Wax ma, ndax lii mooy njëgu tool bi?" Mu tontu ko: "Waawaaw, lii la."
Aoa 5 9 Ci kaw loolu Piyeer ne ko: "Lu tax ngeen ànd, di diinat Xelu Boroom bi? Ñi denci woon sa jëkkër ñu ngi nii ci bunt bi, te dinañu la yóbbu."
Aoa 5 10 Ca saa sa mu daanu ciy tãnkam dee. Bi waxambaane ya agsee nag, ñu fekk ko, mu faatu; ñu yóbbu ko, def ko ci wetu jëkkëram.
Aoa 5 11 Noonu tiitaange ju mag tàbbi ci mbooloom ñi gëm ñépp ak ñi ko dégg ñépp.
Aoa 5 12 Bi loolu amee ay kéemaan ak ay firnde yu bare di xew ci nit ñi, jaare ca loxoy ndaw ya. Ñépp di booloo ca Werandaa bu Suleymaan ca kër Yàlla ga.
Aoa 5 13 Te kenn ci ña ca des ñemewul a booloo ak ñoom, waaye nit ñépp di leen mággal.
Aoa 5 14 Moona ay nit ñu gën a bare, góor ak jigéen, di gëm Boroom bi, tey taq ci ñoom.
Aoa 5 15 Nit ñi indi sax ñu wopp ca mbedd ya, teg leen ca ay lal yu ndaw ak ay leeso, ngir bu Piyeer di jaar, doonte takkandeeram sax yiir ñenn ci ñoom.
Aoa 5 16 Te it nit ñu bare dajaloo, jóge ca dèkk ya wër Yerusaleem, ñu indi ay jarag ak ñu rab yu bon sadd; te ñoom ñépp daldi wër.
Aoa 5 17 Booba saraxalekat bu mag ba jóg ak gàngooram gépp, maanaam kureelu Sadusen, ga fa dèkk. Ki ñaan gu mag jàpp leen,
Aoa 5 18 ba ñu jàpp ndaw ya, tēj leen ca kaso ba.
Aoa 5 19 Waaye ci guddi malaakam Boroom bi ubbi buntu kaso ba, génne leen ci bit naan:
Aoa 5 20 "Demleem taxaw ca kër Yàlla ga, te xamal nit ñi lépp lu jëm ci dund

gu wóor gii."

- Aoa 5 21 Bi ñu déggée loolu, ñu dugg ca kër Yàlla ga ci suba teel, daldi waare. Bi ñu koy def, saraxalekat bu mag ba ak gàngooram ñew, woolu kureelu àttekat ya, maanaam mbooloom njiiti bànni Israyil gépp; ñu yónnee, ngir jèli ndaw ya ca kaso ba.
- Aoa 5 22 Waaye bi wottukat kër Yàlla ga agsee ca kaso ba, gisuñu leen fa; ñu daldi dellusi, yégle ko
- Aoa 5 23 ne: "Fekk nanu kaso ba tëju bu wóor ak wottukat ya taxaw ca bunt ya, waaye bi nu ko tijjee, fekkunu kenn ci biir."
- Aoa 5 24 Bi kilifag wottukat kër Yàlla ga ak saraxalekat yu mag ya déggée loolu, ñu daldi ci y jaaxle lool, ñuy laajante, fu lii di mujj.
- Aoa 5 25 Noonu benn waay ñew, yégal leen ne: "Nit ñi ngeen tëjoon ñu ngi taxaw ca kër Yàlla ga, di jàngal nit ñi."
- Aoa 5 26 Ci kaw loolu kilifa ga ak wottukat ya dem jèli leen; waaye boolewuñu ci fitna, ngir ragal nit ñi sànni leen ay xeer.
- Aoa 5 27 Bi ñu leen indee, ñu dèj leen ci kanamu mbooloo ma. Saraxalekat bu mag ba laaj leen
- Aoa 5 28 ne: "Ndax terewunu leen ci lu wér, ngeen waare ci tur woowu, te fi mu ne dajal ngeen Yerusaleem ak seeni waare, rax-ca-dolli yéena ngi nuy fexee taqal deretu nit kooku."
- Aoa 5 29 Waaye Piyeer ak ndaw ya tontu leen ne: "Déggal Yàlla moo gèn déggal nit."
- Aoa 5 30 Yàllay sunuy maam dekkal na Yeesu, mi ngeen bóomoon ci wékk ko ca bant ba.
- Aoa 5 31 Te Yàlla yékkati na ko ci ndeyjooram, mu nekk Buur ak Musalkat, ngir may bànni Israyil réccu, ba mu baal leen seeni bàkkaar.
- Aoa 5 32 Seede nanu loolu, nun ak Xel mu Sell, mi Yàlla may ñi koy déggal."
- Aoa 5 33 Bi ñu déggée loolu, ñu mer ba seen xol di dagg, ñu bëgg leen a rey.
- Aoa 5 34 Waaye amoon na fa nit ku tudd Gamaleel, bakk ci tariixab Farisen ya, di xutbakat bu tedd ci yoonu Musaa, mu jóg ca mbooloo ma, santaane ñu génne leen tuuti.
- Aoa 5 35 Bi ñu ko defee mu ne leen: "Yéen bokki Israyil, moytuleen li ngeen di def nit ñooñu.
- Aoa 5 36 Ndaxte bu yàggul Tèdas jógoon na, mbubboo daraja, ba lu mat ñeenti téeméeri nit takktoo ak moom. Tèdas moomu nag reyees na ko, te ñi ko toppoon ñépp tasaaroo, ba seen pexe nasax.
- Aoa 5 37 Gannaawam it Yudaa mu Galile jóg, ca jamono ja ñu doon bind waa réew ma, mu jóglloo nit ñu bare, ñu ànd ak moom. Moom itam dee na, te ay nitam ñépp tasaaroo.
- Aoa 5 38 Léegi maa ngi leen di wax, génneen ci mbirum ñooñu te bàyyi leen ñu dem. Ndaxte bu seen pas-pas mbaa seen jéf dee pexem nit, dina yàqu.
- Aoa 5 39 Waaye bu fekke ne ndogalu Yàlla la, dungeen ko man a fanq, ngir ragal a jànkoonde ak Yàlla."
- Aoa 5 40 Bi mu waxee loolu, ñu fekk ko ci xalaatam; ñu woo ndaw ya, daldi leen dóor ay yar, tere leen, ñu waxati dara ci turu Yeesu, ba noppi bàyyi leen, ñu dem.
- Aoa 5 41 Ndaw ya nag jóg ca kanam kureelu àttekat ya, bég ci li leen Yàlla jàppe, ñu yeyoo yenu toroxte ngir Tur wa.
- Aoa 5 42 Noonu bés bu nekk ca kër Yàlla ga ak ca kër ya, daawuñu noppee jàngale ak a xamle xebaar bu baax bi, ne Yeesu mooy Almasi bi.
- Aoa 6 1 Ca bés yooyu, naka taalibe yi di gèn a bare, Yawut yiy làkk gereg tàmbalee ñaxtu ci mbirum Yawut tigi yi, te lii a ko waral: jigéen ñi seen jèkkèr dee, te ñu bakk ci noom, naraalewuñu leen ca ndimbal, la ñuy séddale bés bu nekk.
- Aoa 6 2 Noonu fukki ndaw ya ak ñaar woo mbooloom taalibe ya ne leen: "Nu bàyyi kàddug Yàlla, di topptoo mbirum séddale, loolu jekkul ci nun.
- Aoa 6 3 Kon nag bakk yi, tànnleen juróom-ñaari nit ci seen biir, ñu am seede su rafet te fees ak Xel mu Sell mi ak sago, nu dénkk leen liggéey bii.
- Aoa 6 4 Waaye nun dinanu wéy ci ñaan ci Yàlla ak ci yenub xamle kàddu gi."
- Aoa 6 5 Lii ñu wax nag neex na mbooloo mépp. Noonu ñu tànn Ecen, di nit ku fees ak ngem ak Xel mu Sell mi, boole ci Filib ak Porokor, teg ca Nikanor, Timon, Parmenas ak Nikolas, mi juddoo Ancos te tuub ci yoonu Yawut ya.
- Aoa 6 6 Ñu jébbal leen ndaw ya, ñaanal leen, teg leen loxo.
- Aoa 6 7 Noonu kàddug Yàlla di law, ba mbooloom taalibe yi di yokku bu bare ci Yerusaleem; te saraxalekat yu bare déggal Yàlla ci topp yoonu ngem wi.
- Aoa 6 8 Naka noona Ecen, mi fees ak yiw ak kàttan, di def ay kéemaan yu mag ak ay firnde ca nit ña.
- Aoa 6 9 Waaye ay nit jóg, bakk ci jàngu, bi ñuy wax Jàngub ñi ñu goreel, di ay niti dèkki Siren ak Alegsàndiri, ak it waa diiwaani Silisi ak Asi. Ñuy werante ak Ecen,
- Aoa 6 10 waaye àttanuñu sagoom ak Xel mi muy waxe.
- Aoa 6 11 Kon ñu daldi jënd ay nit, ñu ne: "Dégg nanu ko, muy sosol Musaa ak Yàlla."
- Aoa 6 12 Noonu ñu jóglloo nit ñi ak njiit yi ak xutbakat yi, ñu dal ci kawam, jàpp ko, yóbbu ko ca kureelu àttekat ya.
- Aoa 6 13 Te ñu sàkk ay naaféq yuy seede ne: "Kii du bàyyee wax lu juuyoo ak

bérab bu sell ba ak yoonu Musaa.

Aoa	6	14	Ndaxte dégg nanu, muy wax ne, Yeesum Nasaret moomu dina daaneel bérab
bii	te	soppi	aada, yi nu Musaa batale woon."
Aoa	6	15	Bi ñu ko waxee, ña toogoon ñépp ca mbooloo ma xool ko jàkk, gis
xar-	kanamam,	mu	mel ni xar-kanamu malaaka.
Aoa	7	1	Noonu saraxalekat bu mag ba ne ko: "Ndax loolu dégg la?"
Aoa	7	2	Ecen tontu ko: "Yéen samay bokk ak samay baay, dégluleen! Yàlla, miy
Boroom	ndam,	feeñu	woon na sunu maam Ibraayma, bi mu nekkee réewu Mesopotami, te dëkkagul woon
Karan.			
Aoa	7	3	Mu ne ko: "Toxul sa réew, bàyyi say bokk, te ñew ci réew, mi ma lay
won."			
Aoa	7	4	"Ci kaw loolu mu génñ réewu niti Kalde, dëkksi Karan. Te bi baayam
faatoo,	Yàlla	toxale	ko foofa, dëel ko ci réew, mi ngeen dëkk léegi.
Aoa	7	5	Waaye mayu ko fa genn moomeel gu mu war a donnale, du sax fu mu man a
teg	tànkam;	waaye	dig na ko ne, dina ko may réew mi, mu yilif ko moom ak askanam, fekk booba
amagul	doom.		
Aoa	7	6	Yàlla ne ko: "Ñi soqikoo ci yaw dinañu ganeyaan ci réew mu ñu dëkkul;
dees	na	leen	def ay jaam, di leen fitnaal diirub ñeenti téeméeri at."
Aoa	7	7	Waaye Yàlla nee na: "Xeet wi leen jaamloo, man maa leen di àtte te
gannaaw	loolu	dinañu	genn, di ma jaamu ci bérab bii."
Aoa	7	8	Yàlla nag téral kóllère seen diggante, fas ko ci màndargam xaraf.
Noonu	Ibraayma	jur	Isaaxa, xarafal ko ca juróom-ñetteelu fan ba; Isaaxa def noonu Yanqóoba,
Yanqóoba	it	def	noonu fukki maam ya ak ñaar, ñi sos xeet wi.
Aoa	7	9	"Naka maam yooyu, dañoo iñaane Yuusufa, ba jaay ko, mu jëm réewu
Misra.	Waaye	Yàlla	taxawu ko,
Aoa	7	10	génne ko ci coonoom yépp, defal ko yiw ak xel ci kanamu Firawna,
buuru	Misra,	mu	def ko kilifag Misra ak kèram gépp.
Aoa	7	11	"Bi loolu amee xiif tàbbi ci biir Misra ak réewu Kanaan mépp, ba
toskare	ja	metti	lool, te sunuy maam amatuñu lu ñu lekk.
Aoa	7	12	Yanqóoba nag dégg ne, Misra am na dugub, mu yebal ca sunuy maam, ñu
dem	fa	yoon	wu jëkk.
Aoa	7	13	Bi fa ay doomi baayam delloo nag, Yuusufa xàmmiku leen, te Firawna
xamante	ak	njabootam.	
Aoa	7	14	Ci kaw loolu Yuusufa yeble, woo baayam ak mbokkam yépp, ñuy
juróom-	ñaar-	fukki	nit ak juróom.
Aoa	7	15	Noonu Yanqóoba dem Misra, faatu fa, moom ak sunuy maam.
Aoa	7	16	Gannaaw loolu ñu yóbbu seeni néew Sikem, dugal leen ca bàmmee, ba
Ibraayma	jëndoon	ak	xaalis ca doomi Emor ca Sikem.
Aoa	7	17	"Bi loolu wéyee jamono ji jege woon na, ngir Yàlla amal li mu digoon
Ibraayma	ci	ngiñ;	fekk xeet wa di law tey gën a bare ci Misra,
Aoa	7	18	ba keroog beneen buur bu xamul Yuusufa di falu ci Misra.
Aoa	7	19	Buur boobu nag dafa daan nax sunu xeet, di fitnaal sunuy maam, ba di
leen	sànniloo	seeni	doom, ngir ñu dee.
Aoa	7	20	"Booba nag la Musaa juddu, di ku rafet ci kanam Yàlla; ñu yor ko
ñetti	weer	ci	biir kër baayam,
Aoa	7	21	ba noppi sànni ko. Noonu doom ju jigéen ju Firawna for ko, yar ko ni
doomam.			
Aoa	7	22	Musaa nag di ku yeewu ci xam-xamu waa Misra bépp, di jàmbaar ci wax
ak	jëf.		
Aoa	7	23	"Bi mu demee ba am ñeent-fukki at, mu fas yéeney seeti ay bokkam,
maanaam	bànni	Israyil.	
Aoa	7	24	Noonu mu gis ca ku ñuy néewal doole, mu sotle ko, feyyul ko, ba dóor
waayi	Misra	ja.	
Aoa	7	25	Mu defe ne, ay bokkam dinañu xam ne, ciy loxoom la leen Yàllay
musale,	waaye	xamuñu	ko.
Aoa	7	26	Ca ëllëg sa mu juux ci ay Yawut yuy xeex, mu di leen jéem a jubale ne
leen:	"Yéen	ay	bokk ngeen, lu tax ngeen di xeex?"
Aoa	7	27	Waaye kiy néewal doole moroomam bëmëx ko ne: "Ku la teg kilifa ak
àttekat	ci	sunu	kaw?
Aoa	7	28	Ndax danga maa bègg a rey, ni nga defoon démb waayi Misra ja?"
Aoa	7	29	Bi Musaa dégge wax jooju, mu daldi daw, dem réewu Majan, di fa ab
doxandéem;	mu	séy	fa, ba am ñaari doom.
Aoa	7	30	"Lu ko wees ñeent-fukki at nag, bi mu nekkee ca màndiñu tundu Sinayi,
malaaka	feeñu	ko	ci takk-takku safara ci biir as ngarab.
Aoa	7	31	Bi ko Musaa gisee, mu daldi waaru ci li mu gis; mu jegesi ngir niir
ko,	dégg	baatu	Boroom bi ne ko:
Aoa	7	32	"Man maay sa Yàllay maam, di Yàllay Ibraayma, Isaaxa ak Yanqóoba." Ci
kaw	loolu	Musaa	tiit bay lox, te ñemeetul a xool.
Aoa	7	33	Noonu Boroom bi ne ko: "Summil say dàll, ndaxte bérab bi nga taxaw,
bérab	bu	sell	la.
Aoa	7	34	Gis naa bu baax fitnay sama xeet ci Misra te dégg naa seeni tawat,
kon	wàcc	naa	ngir musal leen. Léegi nag ñewal, di naa la yebal Misra."

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa 7 35 "Musaa moomu bañoon nañu ko, ba ne ko: "Ku la teg kilifa ak àttekat?"
 Waaye moom la Yàlla yebal, jaarale ko ci malaaka mi ko feeñu ca ngarab sa, ngir mu nekk kilifa
 gu leen di goreel.
 Aoa 7 36 Moo leen génne réewu Misra, di def ay kéemaan ak ay firnde ca réew
 ma, ca Géej gu xonq ga ak ca màndiŋ ma diirub ñeent-fukki at.
 Aoa 7 37 Musaa moomu moo ne woon bànni Israyil: "Yàlla dina leen feeñalal ci
 seeni bokk Yonent bu mel ni man."
 Aoa 7 38 Te moo nekkoon ak mbooloo ma ca màndiŋ ma, ànd ak sunuy maam,
 wéttalikoo malaaka, mi waxoon ak moom ci tundu Sinayi. Te mu jote ci Yàlla kàddu yi y dund,
 ngir jottali nu ko.
 Aoa 7 39 Waaye sunuy maam nanguwuñu koo déggal; dañu koo bañ te seeni xel
 dèpp, dellu Misra.
 Aoa 7 40 Ñu sant Aaroona ne: "Sàkkal nu ay yàlla yuy jiitu ci sunu kanam,
 ndaxte Musaa male nu génne ci réewu Misra, xamunu lu ko dal."
 Aoa 7 41 Booba nag ñu tégglu aw sèllu, muy xèrèm, ñu di ko tuuru, di bannexu
 ci seeni jëfi loxo.
 Aoa 7 42 Waaye bi ñu ko defee Yàlla dèddu leen, bërgël leen, ñuy jaamu
 biddiwi asamaan. Moom lañu bind ci téereb yonent yi ne: "Yéen bànni Israyil, ndax rendi ngeen
 jur, jébbal ma, boole ko ak i sarax, diirub ñeent-fukki at ca màndiŋ ma?
 Aoa 7 43 Yóbbu ngeen sax fu nekk tànt, biy mággalukaayu Molog ak biddi wub
 Refan, bi ñu daan bokkaalel Yàlla, di ay nataal, yi ngeen defoon ngir mággal leen! Kon nag di naa
 leen toxal, yóbbu leen ci gannaaw réewu Babilon."
 Aoa 7 44 "Sunuy maam amoon nañu ca màndiŋ ma tàntu mággalukaay, bi emboon li
 Yàlla seede. Tànt boobu nag defoon nañu ko, roye ko ci bi Musaa gisoon, ni ko ko Yàlla sante
 woon.
 Aoa 7 45 Te gannaaw ga, bi Yosuwe nekkee kilifag sunuy maam, ñu jot tànt ba
 ñoom it, yóbbu ko ca réew, ma ñu nangu ca xeet ya Yàlla dàq ci seen kanam. Tànt ba nekk fa, ba
 ci jamonoy Daawuda.
 Aoa 7 46 Moom yiw na fa kanam Yàlla, mu ñaan ko, mu sàkkal ko kër ngir askanu
 Yanqóoba.
 Aoa 7 47 Waaye Suleymaan moo tabaxal Yàlla kër ga.
 Aoa 7 48 "Moona Aji Kawe ji du dëkk ci fu loxol nit defar; moom la ab yonent
 wax ne:
 Aoa 7 49 "Asamaan mooy sama jal, te suuf mooy sama tegukaayu tànk. Kon gan kër
 ngeen may tabaxal, mbaa fan mooy sama bérabu noppalukaay?
 Aoa 7 50 Ndax du sama loxo moo defar yéf yooyu yépp?- Moom la Boroom bi doon
 wax."
 Aoa 7 51 "Yéen ñi dègër bopp, ànd ak xol buy bañ ak ay nopp yuy fatt, mel ni
 ñi xamul Yàlla. Dungeen noppèek a diiroo ak Xel mu Sell mi; ni ko seen baay yi daan defe,
 noonu ngeen di def yéen itam.
 Aoa 7 52 Kan ca yonent ya la seeni maam tegul woon ay fitna? Rey nañu ñi doon
 yégle ñewug Aji Jub ji, moom mi ngeen jébbale léegi, ba ñu rey ko.
 Aoa 7 53 Jot ngeen yoonu Musaa, wi Yàlla wacce jaarale ko ci ay malaaka, te
 sàggane ngeen ko."
 Aoa 7 54 Bi ñu déggée loolu nag, seeni xol di dagg, ñuy yéyu, jëm ci kawam.
 Aoa 7 55 Waaye Ecen, mi fees ak Xel mu Sell mi, ne jàkk ci asamaan, gis ndamu
 Yàlla, te gis Yeesu mi taxaw ci ndeyjooru Yàlla.
 Aoa 7 56 Mu ne: "Seetleen, maa ngi gis asamaan yi ubbiku, te Doomu nit kaa
 ngii taxaw ci ndeyjooru Yàlla."
 Aoa 7 57 Bi ñu déggée loolu, ñu daldi xaacu ca kaw, tey dar seeni nopp; ñu
 ànd, ne milib ci kawam;
 Aoa 7 58 ñu wat-wate ko, génne ko dëkk ba, dóor ko ay doj, ba mu dee. Seede ya
 tegoon nañu seeni yére ci tànti waxambaane wu tudd Sool.
 Aoa 7 59 Noonu ñu dóor Ecen ay doj, muy ñaan Yàlla ne: "Boroom bi Yeesu,
 nangul sama ruu!"
 Aoa 7 60 Bi mu ko waxee, mu sukk, wax ak baat bu kawee: "Boroom bi, bu leen
 bindal bàkkaar bii," ba noppi mu nelaw.
 Aoa 8 1 Sool moom ànd na ci ñi doon rey Ecen. Bés booba nag fitna ju metti
 dal na ci mbooloom ñi gëm, mi nekk Yerusalem, ba ñépp, ñu moy ndaw ya, tasaaroo ci diiwaani
 Yude ak Samari.
 Aoa 8 2 Ay nit ñu ragal Yàlla fab Ecen, jébbal ko Boroom bi, di ko jooy bu
 wér.
 Aoa 8 3 Waaye naka Sool, mu ngay tas mbooloom ñi gëm, di tàbbi ca kër ya, tey
 jàpp góor ak jigéen, di leen tēj kaso.
 Aoa 8 4 Ñi tasaaroo nag dem fu nekk, di fa xamle xebaar bu baax bu kàddug
 Yàlla.
 Aoa 8 5 Naka Filib mu dem ca benn dëkk ca Samari, di leen yégal Kirist.
 Aoa 8 6 Bi ko mbooloo mi déggée te gis kéemaan yi muy def, ñu bokk benn
 xalaat, fekki ko ci li mu wax.
 Aoa 8 7 Ndaxte ay rab yu bon bàyyi nañu nit ñu bare, ña ñu jàppoon, di yuuxu
 ci kaw; te ñu bare ñu làggi ak ñu lafañ daldi wér.
 Aoa 8 8 Noonu mbég mu réy tàbbi ca dëkk ba.

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa	8	9	Amoon na nag nit ku tudd Simon, di luxuskat bu yagg ca dëkk ba, te
daan yéem waa Samari gépp,			ci naan: "Aji Mägg laa."
Aoa	8	10	Kon ñépp, mag ak ndaw, taq ci moom ne: "Kii mooy jaasiy Aji Kàttan ji."
Aoa	8	11	Ñu taq ci moom, ndax li mu leen yagg a waar ci ay luxus.
Aoa	8	12	Waaye bi ñu gëmee xebaar bu baax, bi Filib yégle jëm ci nguurug Yàlla
ak turu Yeesu Kirist, góor ak jigéen daldi nangu, ñu sóob leen ci ndox.			
Aoa	8	13	Simon sax gëm, ñu sóob ko ci ndox; mu wéy nag ci topp Filib, di waaru
ci kéemaan yi ak firnde yu mag yiy am.			
Aoa	8	14	Bi nga xamee ne ndaw yi nekk Yerusaleem yég nañu ne, waa Samari nangu
nañu kàddug Yàlla; ñu yónni fa Piyeer ak Yowaana.			
Aoa	8	15	Ñu dem fa nag, ñaanal leen, ngir ñu jot Xel mu Sell mi.
Aoa	8	16	Ndaxte waccagul ci kenn ci ñoom, waaye sóoboonañu leen rekk ci ndox
ci turu Boroom bi Yeesu.			
Aoa	8	17	Noonu Piyeer ak Yowaana teg leen loxo, ñu jot Xel mu Sell mi.
Aoa	8	18	Bi Simon gisee nag ne Yàlla may na Xel mi jaarale ko ci loxoy ndaw
ya, mu indil leen xalis,			
Aoa	8	19	ne leen: "Mayleen ma sañ-sañ boobu, ba ku ma teg samay loxo, nga jot
Xel mu Sell mi."			
Aoa	8	20	Waaye Piyeer ne ko: "Asarul ak sa xalis, yaw mi yaakaar ne, man ngaa
jënd mayu Yàlla ak xalis.			
Aoa	8	21	Amuloo benn wàll mbaa cér ci lili, ndaxte sa xol laabul ci kanam
Yàlla.			
Aoa	8	22	Réccul nag sa coxor te ñaan Boroom bi, mu baal la sa xalaatu xol, su
manee am.			
Aoa	8	23	Ndaxte gis naa ne, sóobu nga ci lu wex xat ci kanam Yàlla, te bàkkaar
noot na la."			
Aoa	8	24	Simon nag ne leen: "Ñaanal-leen ma ci Boroom bi, ngir mu fegal ma li
ngeen wax."			
Aoa	8	25	Noonu bi ñu seedelee Yàlla te wax ci kàddoom, ñu dellu Yerusaleem, di
xamle xebaar bu baax bi ci dëkk yu bare yu waa Samari.			
Aoa	8	26	Naka noonu benn malaakam Boroom bi ne Filib: "Jógal te jublu Misra,
jaar ci yoon wi jóge Yerusaleem, jëm Gasa, di mândiñ."			
Aoa	8	27	Filib jóg dem. Noonu mu gis fa nitu Ecópi ku yoom, di jaraaf ju mag
ci Kandas, buur bu jigéen bu Ecópi, te di ko wottul xalisam bépp. Fekk mu ñewoon Yerusaleem,			
ngir mǎggalsi Yàlla, bay dellu;			
Aoa	8	28	mu toog ci watiiram, di jàng téereb yonent Yàlla Esayi.
Aoa	8	29	Xel mi nag ne Filib: "Dabal watiir wale."
Aoa	8	30	Noonu Filib dawsi, mu dégg waayi Ecópi ja, di jàng téereb yonent
Yàlla Esayi. Mu laaj ko: "Ndax xam nga li ngay jàng?"			
Aoa	8	31	Mu tontu ko ne: "Nu ma ko man a xame, su ma ko kenn firilul?" Mu woo
Filib nag, mu yéeg, toog ak moom.			
Aoa	8	32	Fekk aaya yii la doon jàng ci Mbind mi: "Yóbbu nañu ko ni xar mu ñuy
rendiji; ni mburt mu luu ci kanami wakat, mu ne cell.			
Aoa	8	33	Ci toroxteem nangu nañu déggam; ni mu tollool jamono, ku ci xalaat
lii? Jële nañu bakkanam ci àddina."			
Aoa	8	34	Jaraaf ja nag ne Filib: "Maa ngi lay laaj, ci mbirum kan la yonent bi
jemale wax ji? Ndax mbirum boppam lay wax mbaa mu keneen?"			
Aoa	8	35	Noonu Filib tǎmbali ci aaya yooyu, xamal ko xebaar bu baax bi ci
mbirum Yeesu.			
Aoa	8	36	Bi ñuy jaar ci yoon wi, ñu agsi ci ndox. Jaraaf ja ne ko: "Ndox a ngi
nii, ana lu tere, nga sóob ma ci?"			
Aoa	8	38	Mu santaane nag, ñu taxawal watiir wa; Filib ak jaraaf ja wacc ñoom
ñaar ci biir ndox ma, mu sóob ko ca.			
Aoa	8	39	Ba noppi ñu génna ca ndox ma, te ca saa sa Xelu Boroom bi fëkk Filib,
ba jaraaf ja gisatu ko, waaye mu toppaat yoonam, ànd ak mbég.			
Aoa	8	40	Filib moom teeri dëkku Asot, muy jaar ci dëkk yépp, di fa xamle
xebaar bu baax bi, ba kera muy ñew dëkku Sesare.			
Aoa	9	1	Naka Sool, muy tékkoo rey taalibey Boroom bi, ba di ko noyyee far. Mu
dem nag ca saraxalekat bu mag ba,			
Aoa	9	2	laaj ko ay bataaxal yu muy yóbbul jànguy dëkku Damas. Noonu ñu mu fa
fekk, te ñu bokk ci yoon wi, góor mbaa jigéen, mu am dogalu yeew leen, indi leen Yerusaleem.			
Aoa	9	3	Waaye bi muy jub Damas, ca saa sa leer gu jóge asamaan melax, ba ëmb
ko.			
Aoa	9	4	Mu daanu ci suuf, dégg baat bu ko ne: "Sool, Sool, lu tax nga di ma
fi tnaal?"			
Aoa	9	5	Mu wuyu ne: "Yaay kan Boroom bi?" Boroom bi ne ko: "Maay Yeesu, mi
ngay fi tnaal.			
Aoa	9	6	Waaye jógal, dugg ca dëkk ba, te dinañu la wax li nga war a def."
Aoa	9	7	Nit ñi ànd ak moom nag taxaw, waaru ba luu, ci li ñu dégg baat bi te
gi suñu kenn.			

The Holy Bible in Wol of NT

Aoa Damas.	9	8	Noonu Sool jóg, xippi, waaye gisul dara; kon ñu wommat ko, yóbbu ko
Aoa	9	9	Diirub ñetti fan gisul dara, lekkul, naanul.
Aoa	9	10	Amoon na nag ci Damas taalibe bu tudd Anañas. Bi loolu amee nag
Boroom bi	feeñu ko ne:	"Anañas!"	Mu wuyu: "Maa ngi nii Boroom bi."
Aoa	9	11	Boroom bi ne ko: "Jógal, nga jaar ci mbedd, mi ñuy wax Mbedd mu jub
mi,	te seet ci	kër Yudaa	nit ku tudd Sool te dëkk Tars, ndaxte mu ngay ñaan.
Aoa	9	12	Te gis na cim peeñu nit ku tudd Anañas, mu dugg, teg ko ay loxo, ba
muy	gisaat."		
Aoa	9	13	Waaye Anañas tontu ko ne: "Boroom bi, dégg naa ci nit ñu bare ci
mbirum	kooku, ñu seede lu	bare lu bon lu	mu def say gaay ci Yerusalem.
Aoa	9	14	Te indaale na fii sax sañ-sañ bu jóge ci saraxalekat yu mag ya, ngir
yeew	képp kuy tudd	saw tur."	
Aoa	9	15	Waaye Boroom bi ne ko: "Demal, ndaxte maa ko tànn, muy sama
jëfandukaay,	ngir yóbbu sama	tur fa kanam ñi	nekkul Yawut ak fa kanam buur yi ak bànni
Israyil.			
Aoa	9	16	Te dinaa ko won coono yu bare yu mu war a dëkku ngir sama tur."
Aoa	9	17	Ci kaw loolu Anañas dem, dugg ca kër ga, teg ay loxoom Sool. Mu ne
ko: "Sool	sama mbokk,	Boroom bi	Yeesu, mi la feeñu woon ci kaw yoon wi, bi ngay dikk, moo ma
yónni,	ngir nga dellu di	gis te fees	ak Xel mu Sell mi."
Aoa	9	18	Ca saa sa lu mel ni ay waasintoor génne ci ay bëtam, mu daldi gisaat.
Noonu	mu jóg, ñu sóob ko	ci ndox;	
Aoa	9	19	ba noppi mu lekk, amaat doole. Bi mu ko defee mu toog ay fan ak
taalibe,	ya nekk	Damas.	
Aoa	9	20	Ca saa sa muy yégle ca jàngu ya ne, Yeesu mooy Doomu Yàlla.
Aoa	9	21	Ni ko dégg ñépp waaru naan: "Ndax du kii moo daan tas ñiy tudd tur
woowu	ci Yerusalem,	te mu ñew fii,	ngir yeew leen, yóbbu ci kanamu saraxalekat yu mag ya?"
Aoa	9	22	Moona Sool di gën a am kàttan, bay jaaxal Yawut yi dëkk Damas, ci di
leen	wax ay firnde,	ne Yeesu	mooy Almasi bi.
Aoa	9	23	Ba ñu ca tegee ay fani fan, Yawut yi daldi gise, ngir reylu ko.
Aoa	9	24	Waaye Sool yég seen pexe. Fekk guddi ak bëccëg ñu doon wottu bunt yi
yépp,	ngir man koo	bóom.	
Aoa	9	25	Noonu taalibe yi jël ko ci guddi, def ko ci damba gu réy, jaarale ko
ci miir	bi, yoor ko	ci suuf.	
Aoa	9	26	Bi Sool agsee Yerusalem, mu jéem a ànd ak taalibe yi, waaye ñépp
ragal	ko, ndax gëmuñu	woon ag	taalibeem.
Aoa	9	27	Ci kaw loolu Barnabas jël ko, yóbbu ko ca ndaw ya, nettali leen, ni
Sool gise	Boroom bi ci	kaw yoon wi,	ak li mu ko wax, rax-ca-dolli fit wi mu doon waxe ci turu
Yeesu	ci Damas.		
Aoa	9	28	Noonu mu nekk ak ñoom ci Yerusalem, di dugg ak a génn, di wax ak fit
ci turu	Boroom bi.		
Aoa	9	29	Muy wax ak di werante ak Yawut yiy làkk gereg, waaye ñu di ko wut a
rey.			
Aoa	9	30	Bi ko bokk yi yégee nag, ñu yóbbu ko dëkku Sesare, yebal ko dëkku
Tars.			
Aoa	9	31	Noonu mbooloom ñi gëm nekk ci jàmm ci biir diiwaani Yude gépp ak
Galile	ak Samari;	ñuy gën a	dégër, di wéy ci ragal Yàlla, tey yokku ci ndimbalu Xel mu Sell
mi.			
Aoa	9	32	Piyeer nag di wër, di jaar fu nekk, tey dem ci gaayi Yàlla yi dëkk
Lidd,			
Aoa	9	33	mu gis fa nit ku làggi, tudd Ene, tédde ci basan diirub juróom-ñetti
at.			
Aoa	9	34	Piyeer ne ko: "Ene, Yeesu Kirist faj na la; jógal te defar sa lal."
Noonu	mu daldi jóg	ca saa sa.	
Aoa	9	35	Bi ko waa diiwaani Lidd ak Saron gépp gisee, ñu daldi woññiku ci
Boroom	bi.		
Aoa	9	36	Amoon na nag ci dëkku Yope taalibe bu jigéen bu tudd Tabita, liy
tekki	"Dorkas,"	maanaam	"kewel," te muy wéy ci jéf yu baax ak saraxe.
Aoa	9	37	Ca fan yooyu mu daanu wopp, ba faatu; noonu ñu sang ko, teg ko ca
néeg,	ba sut ca	taax ma.	
Aoa	9	38	Gannaaw Lidd sorewul ak Yope nag, te taalibe yi dégg ne, Piyeer a nga
fa,	ñu yónnee ko	ñaari nit,	ñaan ko mu ñew ci ñoom ci saa si.
Aoa	9	39	Bi ko Piyeer dégge, mu jóg, ànd ak ñoom. Bi mu ñewee, ñu yóbbu ko ca
néeg	bu kawé ba.	Fekk fa	ay jigéen ni seeni jëkkër faatu, ñu daldi wër Piyeer, ñépp di jooy,
di ko	won kamisool	ya ak	mbubb, ya Dorkas daan defar cig dundam.
Aoa	9	40	Ci kaw loolu Piyeer génne ñépp ci biti, mu sukk, ñaan ci Yàlla, ba
noppi	walbatiku	ca néew	ba ne ko: "Tabita, jógal!" Noonu mu xippi, gis Piyeer, daldi toog.
Aoa	9	41	Piyeer may ko loxo, yékkati ko. Mu woo gaayi Yàlla ya ak jigéen ña,
won	leen ko,	muy dund.	
Aoa	9	42	Mbir ma siiw ca Yope gépp, ba ñu bare gëm Boroom bi.
Aoa	9	43	Gannaaw loolu Piyeer toog ay fan ci Yope, ci këru ku tudd Simon, miy
wullikat.			

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa	10	1	Amoon na ci Sesare nit ku tudd Korney, nekk njiitu xare, mu boka ci mbooloom xare, mi ñuy wax mu Itali.
Aoa	10	2	Moom nag ku farlu woon ci Yàlla la, te ragal ko, moom ak waa këram gépp; muy sarax ñu bare ci bànni Israyil, tey saxoo ci ñaan ci Yàlla.
Aoa	10	3	Am bés ci tisbaar nag mu am peeñu, gis bu leer malaakam Yàlla feeñu ko ne ko: "Korney!"
Aoa	10	4	Noonu Korney ne ko jàkk, dal di tiit ne ko: "Kilifa gi, lu mu doon?"
Aoa	10	5	Malaaka ma ne ko: "Say ñaan ak say sarax yéeg na fa kanam Yàlla, te nangul na la."
Aoa	10	5	Yónnil léegi nag ay nit ci dëkku Yope, ñu woo ku tudd Simon, mi ñu dakkentale Piyeer.
Aoa	10	6	Mu nga dal fa Simon wullikat, bi këram nekk ci wetu géeg."
Aoa	10	7	Bi malaaka mi doon wax ak moom demee, Korney woo ñaar ci ay surgaam ak benn xarekat bu farlu ci Yàlla ci ñi koy topptoo;
Aoa	10	8	mu nettali leen lépp, yebal leen Yope.
Aoa	10	9	Ca ëllëg sa, ba ñuy jaar ca yoon wa, ba jub dëkk ba, Piyeer yéeg ca kaw taax ma ci digg-bëccëg ngir ñaan ci Yàlla.
Aoa	10	10	Noonu xiif dab ko fa, mu bëgg a lekk. Waaye bi ñu koy toggat, Yàlla feeñu ko.
Aoa	10	11	Mu xool asamaan ubbiku, gis lu mel ni sér bu mag bu ñu téye ci ñeenti laf ya, yoor ko, mu jëm suuf.
Aoa	10	12	Boroom ñeenti tànki yépp ñu nga ca, ak yiy raam ci suuf, ak picci asamaan.
Aoa	10	13	Te baat ne ko: "Jógal, Piyeer, rey te lekk."
Aoa	10	14	Waaye Piyeer tontu ko: "Mukk, Boroom bi, ndaxte musumaa lekk dara lu daganul mbaa lu araam."
Aoa	10	15	Waaye baat bi wax ak moom ñaareelu yoon ne ko: "Lu Yàlla sellal, bu ko araamal."
Aoa	10	16	Ñu def ko nag, ba muy ñetti yoon, ba noppi ñu ne cas sér ba, jëme asamaan.
Aoa	10	17	Bi loolu amee Piyeer jaaxle lool ci lu peeñu miy tekki; fekk booba nit ñi Korney yebal, laajte woon nañu kër Simon, ba agsi ci bunt bi.
Aoa	10	18	Ñu woote nag naan: "Simon, mi ñu dakkentale Piyeer, ndax fi la dëkk?"
Aoa	10	19	Bi Piyeer di rabal xelam ci peeñu ma, Xel mi ne ko: "Ñetti nit a ngi nii, di la wut."
Aoa	10	20	Jógal, nga wàcc te ànd ak ñoom; bul werante, ndaxte maa leen yebal."
Aoa	10	21	Piyeer wàcc nag ne nit ñi: "Maa ngi nii, man mi ngeen di wut; lu doon seeni tànki?"
Aoa	10	22	Ñu tontu ko: "Korney, njiitu xare ba, nit ku jub la te ragal Yàlla, ba am seede su rafet ci bànni Israyil gépp. Malaaka mu sell nag sant na ko, mu woolu la ci këram te déglu li ngay wax."
Aoa	10	23	Ci kaw loolu Piyeer dugal leen, dalal leen. Ba bët setee, Piyeer jóg, dem ak ñoom, ànd ak ñenn ci boka yi dëkk Yope,
Aoa	10	24	te bés ba ca topp mu dikk Sesare. Fekk Korney woo na këram ay bokkam ak i xaritam yi ko gën a jege, di xaar Piyeer.
Aoa	10	25	Bi Piyeer duggee nag, Korney daje ak moom, daanu ciy tãnkam, sargal ko.
Aoa	10	26	Waaye Piyeer yékkati ko ne: "Jógal, man it nit rekk laa."
Aoa	10	27	Noonu muy waxtaan ak moom, duggsi, fekk fa ndajem nit ñu bare.
Aoa	10	28	Mu ne leen: "Xam ngeen ne, aaye nañu Yawut, mu jaxasoo ak ku mu bokkalul xeet, mbaa mu dugg ci këram. Waaye Yàlla won na ma ne, warumaa ne kenn setul mbaa araam na."
Aoa	10	29	Looloo tax, bi ngeen ma wooloo, ñew naa ci lu àndul ak werante. Maa ngi leen di laaj nag, lu ngeen may doye?"
Aoa	10	30	Ci kaw loolu Korney tontu ne: "Ñetti fan a ngii may ñaan ci sama biir kër ci waxtu wii, maanaam tisbaar. Ci saa si ku sol yére yuy melax taxaw ci sama kanam, mu ne ma: "Korney, say ñaan nangu na, te say sarax egg nañu fa kanam Yàlla."
Aoa	10	31	Yónneel nag ci Yope, woolu Simon, mi ñu dakkentale Piyeer; mu nga dal ci kër Simon miy wullikat ca wetu géeg ga."
Aoa	10	32	Yónnee naa nag ci ni mu gën a gaawe, woolu la; te maa ngi lay sant ci li nga ñew. Léegi nag nun ñépp nu ngi fi ci kanam Yàlla, ngir déglu lépp li la Boroom bi sant."
Aoa	10	33	Noonu Piyeer jël kàddu ga ne leen: "Ci dëgg gis naa ne, Yàlla du gënale,
Aoa	10	34	waaye ci xeet yépp, ku ko ragal tey def lu jub, moom la nangu."
Aoa	10	35	Yónnee na kàddoom bànni Israyil, di leen xebaar jàmm, jaarale ko ci Yeesu Kirist, mi y Boroom lépp.
Aoa	10	36	Xam ngeen li xewoon ci réewum Yawut yépp, li ko tãmbalee ci diiwaan Galile, topp ci waareb Yaxya, mu naan nit ñi, mu sóob leen ci ndox.
Aoa	10	37	Xam ngeen ne Yàlla fal na Yeesum Nasaret, sol ko Xel mu Sell mi ak kàttan; muy wër, di def lu baax ak di faj ñépp ñi nekkoon ci kilifteefu Seytaane, ndaxte Yàlla

ànd na ak moom.
 Aoa 10 39 "Seede nanu li mu def lépp ci biir réewu Yawut ya ak Yerusalem. Moona
 rey nañu ko ci wékk ko ci bant.
 Aoa 10 40 Waaye Yàlla dekkal na ko ci ñetteelu fan ba te biral ko,
 Aoa 10 41 waxuma xeet wépp, waaye seede yi Yàlla tànn lu jiitu, maanaam nun ñi
 daan lekk di naan ak moom gannaaw ndekkiteem.
 Aoa 10 42 Te Yeesu sant na nu, nu yégal xeet wa, di seede ne, moom la Yàlla
 jagleel àtteb ñiy dund ak ñi dee.
 Aoa 10 43 Yonent yépp seedeel nañu ko ne, ku ko gëm, Yàlla dina la baal say
 bàkkaar ci turam."
 Aoa 10 44 Bi Piyeer di wax loolu, Xel mu Sell mi wàcc ci kaw ñépp ñiy déglu
 kàddu ga.
 Aoa 10 45 Yawut yi gëm yépp nag, ñi ànd ak Piyeer, daldi waaru ci li Yàlla tuur
 Xel mu Sell, mi mu maye, ci ñi dul Yawut itam.
 Aoa 10 46 Ndaxte dégg nañu leen, ñuy wax yeneeni làkk ak di màggal Yàlla.
 Aoa 10 47 Booba Piyeer daldi wax ne: "Ñii jot Xel mu Sell mi ñi nun, ndax
 manees na leen a bañ a sóob ci ndox?"
 Aoa 10 48 Noonu mu santaane, ñu sóob leen ci ndox ci turu Yeesu Kirist. Gannaaw
 loolu ñu ñaan ko, mu toog ci ñoom ay fan.
 Aoa 11 1 Bi loolu amee ndaw yi ak bokk yi nekk ci diiwaanu Yude, dégg nañu ne,
 ñi dul Yawut nangu nañu kàddug Yàlla.
 Aoa 11 2 Bi Piyeer demee Yerusalem nag, kureelu Yawut gi farataal xaraf, di
 werante ak moom ne ko:
 Aoa 11 3 "Lu tax nga dem ca kèru ñu xarafal, bay lekk sax ak ñoom?"
 Aoa 11 4 Noonu Piyeer daldi leen benn-bennal mbir mi, nettali leen ko
 Aoa 11 5 ne: "Nekkoon naa ca dèkku Yope, di fa ñaan ci Yàlla, ba far sama xol
 seey ci moom; noonu ma am peeñu: lu mel ni sér bu mag wàcc, jóge ci asamaan, ñu yoor ko ca
 ñeenti laf ya, mu ñew ba ci man.
 Aoa 11 6 Ma xool ko jàkk, seetlu ko bu baax, ma gis ca boroom ñeenti tànk yu
 nekk ci kaw suuf, di rabi àll yi, yi y raam ak picci asamaan.
 Aoa 11 7 Te dégg naa baat bu ma ne: "Jógal Piyeer, rey te lekk."
 Aoa 11 8 Waaye ma tontu ne: "Mukk Boroom bi, ndax dara lu daganul mbaa lu
 araam musul a dugg ci sama gëmni ñ."
 Aoa 11 9 Waaye ñaareel bi yoon baat bi dellu ne ma: "Lu Yàlla sellal, bu ko
 araamal."
 Aoa 11 10 Loolu am ba muy ñetti yoon, ba noppi ñu ne cas lépp, jème asamaan.
 Aoa 11 11 "Ca saa sa ñetti góor, ña ñu yebal ci man, jóge Sesare, agsi ca kër
 ga ma dal.
 Aoa 11 12 Te Xel mi ne ma: "Àndal ak ñoom, te bu ci werante." Juróom-benni
 bokk, yi fi teew, gunge woon nañu ma, ba nu dugg ca kër góor googu.
 Aoa 11 13 Mu nettali nu ne, gis na malaaka, feeñu ko ca kèram ne ko: "Yónneel
 ca dèkku Yope, woolu simon, mi ñu dàkkentale Piyeer.
 Aoa 11 14 Dina la xamal ay wax yu lay musul, yaw ak sa waa kër gépp."
 Aoa 11 15 "Bi ma tàmbaalee wax nag, Xel mu Sell mi wàcc ci ñoom, ni mu wàcce
 woon ci nun bu jèkk.
 Aoa 11 16 Bi loolu amee ma fàttaliku li Boroom bi wax ne: "Yaxya ci ndox la
 daan sóobe, waaye yéen dees na leen sóob ci Xel mu Sell mi."
 Aoa 11 17 Gannaaw nag Yàlla jagleel na leen may, gi mu nu mayoon, bi nu gëmee
 Yeesu Kirist Boroom bi, man maay kan, bay tebbi àtteb Yàlla?"
 Aoa 11 18 Bi ñu dégge loolu, amuñu dara lu ñu ca teg, ñu daldi màggal Yàlla
 ne: "Yàlla nag may na ñi dul Yawut it ñu tuub seeni bàkkaar, ba am dund gu wóor gi."
 Aoa 11 19 Ñi tasoon nag ndax fitna, ji amoon gannaaw Ecen, ñu dem ba diiwaanu
 Fenisi, ci dunu Sipar ak ca dèkku Ancos, di wax kàddu gi, waaye yemale ko ci Yawut yi.
 Aoa 11 20 Moona amoon na ci ñoom ay niti Sipar ak dèkku Siren, ñu ñew ci Ancos,
 ba seen wax law ci Gereg yi it, ñu di leen xamal xebaar bu baax bu Yeesu Boroom bi.
 Aoa 11 21 Te loxob Boroom bi ànd ak ñoom, ba mbooloo mu mag gëm te woññiku ci
 Boroom bi.
 Aoa 11 22 Ba mbir ma siiwee, ba àgg ci noppi mbooloom ñi gëm ci Yerusalem, ñu
 yebal Barnabas ba Ancos.
 Aoa 11 23 Bi mu agsee nag, ba gis yiw, wi leen Yàlla may, mu bég ci te di leen
 xiir, ñu wàkkirilu ci Boroom bi te dogu ci.
 Aoa 11 24 Ndaxte nit ku baax la woon te fees ak Xel mu Sell mi ak ngëm; noonu
 mbooloo mu bare dolliku ci Boroom bi.
 Aoa 11 25 Gannaaw loolu Barnabas dem ca dèkku Tars, di wut Sool.
 Aoa 11 26 Bi mu ko gisee, mu indi ko Ancos. Noonu atum lèmm ñu bokk ak mbooloom
 ñi gëm, di jàngal nit ñu bare. Te ci Ancos lañu jèkk a tudde taalibe ya Gaayi Kirist.
 Aoa 11 27 Ca fan yooyu ay yonent jóge Yerusalem, ñew Ancos.
 Aoa 11 28 Kenn ci ñoom tudd Agabus jóg, mu yégle jaarale ko ci Xelu Yàlla mi
 ne, xiif bu metti dina daj àddina sépp. Loolu nag amoon na ca ayug buur bu ñuy wax Kèlód.
 Aoa 11 29 Kon taalibe ya fas yéenee sàkk ndimbal, jème ca bokk ya dèkk diiwaanu
 Yude, ku nekk ak sa kem-kàttan.

The Holy Bible in Wol of NT

Aoa	11	30	Noonu lañu def nag, teg ko ci loxoy Barnabas ak Sool, yónnee ko njiit ya.
Aoa	12	1	Ca jamono jooja Erodd buur ba jàppoon na ay nit ci mbooloom ñi gëm, ngir fi tnaal leen.
Aoa	12	2	Noonu mu daldi jàpp Saag, doomu ndeyu Yowaana, mu reylu ko ci jaasi.
Aoa	12	3	Bi mu gisee nag ne, mbir moomu neex na Yawut ya, mu daldi jàpp it Piyeer; fekk loolu daje ak bési manggalu Yawut, ga ñuy wax Mburu ya amul lawiir.
Aoa	12	4	Bi mu ko jàppee, mu tēj ko kaso, teg ko ci loxoy ñeenti mboolooy xarekat, ngir ñu wottu ko, fekk mbooloo mu ci nekk di ñeenti nit; amoon na yéene yóbbu ko ci kanamu Yawut ya gannaaw manggalu bésu Jéggi ba.
Aoa	12	5	Noonu ñuy wottu Piyeer ca kaso ba, waaye mbooloom ñi gëm di ko ñaanal Yàlla ak seen xol bépp.
Aoa	12	6	Bi Erodd nekkee ci tànk indilu ko, ca guddi googa yeewoon nañu Piyeer ak ñaari càllala, muy nelaw diggante ñaari xarekat, te ay xarekat di wottu buntu kaso ba.
Aoa	12	7	Ca saa sa malaakam Boroom bi ñew, te leer ne ràyy ca néeg ba. Malaaka ma dóor Piyeer ci wetam, yee ko ne ko: "Jógal bu gaaw!" Noonu jéng ya rot ci y loxoom.
Aoa	12	8	Malaaka ma ne ko: "Takka sa geño te sol say dàll." Mu def ko.
Aoa	12	9	Piyeer génn, topp ca malaaka ma, fekk gëmul sax ne lu am la, waaye mu yaakaar ne peeñu la.
Aoa	12	10	Noonu ñu weesu wottukat bu jëkk ba ak ba ca tegu, ñu agsi ca buntu weñ, ba jëm ca dëkk ba, mu daldi ubbiikul boppam ci seen kanam. Ñu génn nag, jaar ci benn mbedd, malaaka ma daldi ko bàyyi.
Aoa	12	11	Bi xelam dellusee ci moom Piyeer ne: "Léegi xam naa ci lu wóor ne, Boroom bi yónni na malaakaam, musal ma ci loxoy Erodd ak li ma Yawut ya yéene woon lépp."
Aoa	12	12	Mu rabal xelam ci loolu, daldi dem kër Maryaama, ndeyu Yowaana, mi ñuy wooye Màrk, fekk ñu bare booloo fa, di ñaan ci Yàlla.
Aoa	12	13	Noonu Piyeer fëgg buntu kër ga, te mbindaan mu tudd Rodd wuyusi ko.
Aoa	12	14	Mu xàmmi baatu Piyeer, bég ci, ba fàtte koo ubbil, waaye mu daw ci biir, xamle ne Piyeer a nga ca bunt ba.
Aoa	12	15	Nu ne ko: "Xanaa dangaa dof." Waaye mu dègër ci li mu wax. Noonu ñu ne ko: "Xanaa malaakaam la."
Aoa	12	16	Fekk Piyeer di gën a fëgg. Noonu ñu tijji, gis ko, daldi waaru.
Aoa	12	17	Piyeer taf loxoom ci gëmmi ñam, ngir ñu noppi, daldi leen nettali, ni ko Boroom bi génnée ca kaso ba. Mu ne leen: "Tee ngeen jottali ko Saag ak bokk ya." Bi mu ko waxee, mu jóge fa, dem feneen.
Aoa	12	18	Bi bët setee nag, yengu-yengu bu réy am na ca xarekat ya, ñu ne: "Ana Piyeer?"
Aoa	12	19	Noonu Erodd wutlu ko, waaye gisu ko. Kon mu àtte wottukat ya, joxe ndigalu rey leen. Bi loolu amee Erodd jóge ci diiwaanu Yude, dem dëkku Sesare, toog fa.
Aoa	12	20	Fekk mu nekk ci xëccoo bu tàng ak waa dëkki Tir ak Sidon. Naka noona ñu ànd, bëgg koo gis. Ñu neexal Balastus, bëkk-néegu buur ba, di ñaan jàmm, ndaxte réewu buur ba moo doon dundal seen bos.
Aoa	12	21	Ca bés ba ñu jàpp nag Erodd sol mbubbi buuram, toog ca jal ba ca àttekaay ba, di leen yedd ak a dënk.
Aoa	12	22	Noonu mbooloo mi di yuuxu naan: "Lii baatu Yàlla la, du baatu nit!"
Aoa	12	23	Ca saa sa nag, gannaaw manggalul Yàlla, malaakam Boroom bi fàdd ko te ay sax dugg ko, ba mu dee.
Aoa	12	24	Moona kàddug Boroom bi di gën a magg tey law.
Aoa	12	25	Naka Barnabas ak Sool, bi ñu matalée seen liggéey, ñu jóge Yerusaleem, ñibbi, ànd ak Yowaana mi tudd Màrk.
Aoa	13	1	Amoon na ci mbooloom ñi gëm, mi nekk dëkku Ancos, ay yonent ak ay jàngalekat: maanaam Barnabas, Simeyon ku ñu dakkentale Niseer, Lusiyus mi dëkk Siren, Manayen mi yaroondoo ak Erodd boroom diiwaan ba, ak Sool.
Aoa	13	2	Am bés nag, bi ñuy jaamu Boroom bi ak di woor, Xel mu Sell mi ne: "Beral-leen ma Barnabas ak Sool ngir liggéey, bi ma leen wooye."
Aoa	13	3	Bi ñu ko dèggee, ñu daldi woor ak a ñaan, teg leen ay loxo, ba noppi bàyyi leen ñu dem.
Aoa	13	4	Noonu Xel mu Sell mi yónni leen. Ñu dem nag ci dëkku Selusi, dugg fa gaal, jëm ci dun bu ñuy wax Sipar.
Aoa	13	5	Bi ñu teeree ca dëkku Salamin nag, ñu yégle fa kàddug Yàlla ca jàngub Yawut ya. Ku tudd Yowaana ànd ak ñoom, di leen jàpple ci liggéey bi.
Aoa	13	6	Noonu ñu jaar ci dun bépp, ba egg dëkku Pafos. Foofa ñu gis luxuskat bu tudd Bar-Yeesu, di Yawut bu mbubboo turu yonent.
Aoa	13	7	Mu bokk ci gangooru boroom réew ma tudd Sersiyus Poolus, di nit ku neex xel. Moom nag mu woolu Barnabas ak Sool, ngir bëgg a dëgg kàddug Yàlla.
Aoa	13	8	Waaye Elimas, boroom xam-xam bu ñuul bi --ndaxte loolu la turam di tekki - di leen dogale, ngir bañ boroom réew ma gëm.
Aoa	13	9	Ci kaw loolu Sool, mi tudd it Pool, daldi fees ak Xel mu Sell mi; mu xool ko jàkk,
Aoa	13	10	ne ko: "Yaw mi fees ak fen ak lu bon, di doomu lbliis, tey noonu lépp

The Holy Bible in Wolof NT

Iu jub, ndax doo bàyyee dèngal yoon yu jub yu Boroom bi?

Aoa 13 11 Léegi loxob Boroom bi dina dal sa kaw, te dinga gumba, ba dootuloo gis jant bi ab diir." Ca saa sa nag ay bêtam muuru, mu daldi tàbbi cig lëndëm, muy lãmbatu, di wut ku ko wommat.

Aoa 13 12 Ba boroom réew ma gisee li xew nag, mu daldi gëm, di yéemu ci yoonu Boroom bi.

Aoa 13 13 Naka noona Pool ak ñi mu àndal jóge Pafos, jaar ci géeg, jëm dëkku Peers ci réewu Pamfili. Yowaana nag taggo ak ñoom, dellu Yerusalem.

Aoa 13 14 Waaye ñoom ñu jóge Peers, aw ca yoon wa, ba ñew dëkku Ancos ci diiwaanu Pisidi. Bésu noflaay ba nag ñu dugg ca jàngu ba, toog.

Aoa 13 15 Bi ñu jàngee yoonu Musaa ak yonent ya, njiiti jàngu ba yónnee ca ñoom ne leen: "Bokk yi, bu ngeen amee lu ngeen di dénk mbooloo mi, waxleen ko."

Aoa 13 16 Noonu Pool jóg, tàllal loxoom ne leen: "Yéen bokki Israyil ak yéen ñi ragal Yàlla, dégluleen!

Aoa 13 17 Yàllay bànni Israyil tànn na sunuy maam, di yokk xeet wa, bi ñuy ganeyaan ci Misra; ba noppi mu génne leen fa ak kàttanu loxoom.

Aoa 13 18 Diirub ñeent-fukki at mu di leen muñal ca màndiq ma.

Aoa 13 19 Gannaaw loolu faagal na juróom-ñaari xeet ci réewu Kanaan, ba sunuy maam donn réew ma.

Aoa 13 20 Loolu lépp xew na ci diirub ñeenti téeméeri at ak juróom-fukk.

"Gannaaw loolu mu jox leen ay àttekat, ba ci yonent Yàlla Samwil.

Aoa 13 21 Booba ñuy ñaan buur, te Yàlla jox leen Sóol, doomu Kis ci giiru Ben-yamin, muy seen buur diirub ñeent-fukki at. Gannaaw ga mu jële ko fa,

Aoa 13 22 dellu falal leen buur bu tudd Daawuda, mu seedee ko nii: "Gis naa Daawuda, doomu Yese, ku ma neex ci sama xol, te dina def lépp luy sama coobare."

Aoa 13 23 "Noonu ci askanam Yàlla indil na bànni Israyil Musalkat bi Yeesu, ci ni mu ko dige woon.

Aoa 13 24 Laata muy ñew nag, Yaxya daan na waare, ne bànni Israyil gépp, ñu tuub seeni bàkkaar, te mu sóob leen ci ndox.

Aoa 13 25 Te ba Yaxyay jeexal sasam, mu ne: "Ku ngeen may teg? Duma Ki war a ñew; waaye am na kuy ñew sama gannaaw, koo xam ne kii yeyoowumaa tekki ay dàllam."

Aoa 13 26 "Bokk yi, yéen askanu Ibraayma ak yéen ñi ragal Yàlla, kàddug mucc gi ci nun la wacc.

Aoa 13 27 Waa Yerusalem ak seeni kilifa xàmmi wuñu woon Yeesu te xamuñu woon waxu yonent, yi ñuy jàng bésu noflaay bu nekk; teewul ñu amal waxu yonent yi, ci li ñu àtte Yeesu, ba daan ko.

Aoa 13 28 Yoon dabu ko fenn, moona ñaan nañu Pilaat, mu reylu ko.

Aoa 13 29 Noonu ñu def lépp lu yonent yi bindoon ci mbiram, ba noppi ñu wacce ko ca bant ba, tàbbal ko ci bàmmeel.

Aoa 13 30 Waaye Yàlla dekkal na ko,

Aoa 13 31 te diirub ay fan yu bare feeñu na ñi àndoon ak moom, jóge diiwaanu Galile, dem Yerusalem; léegi nag ñooy ay seedeem ci wetu xeet wi,

Aoa 13 32 te nu ngi leen di xamal xebaar bu baax ne leen, li Yàlla digoon sunuy maam,

Aoa 13 33 def na ko ngir nun seeni sèt, ci li mu dekkal Yeesu. Moom lañu bindoon ci ñaareelu saaru Sabóor ne: "Yaa di sama Doom, maa di sa Baay tey."

Aoa 13 34 Te it li ko Yàlla dekkal, ba mu bañatee jaar ci dee, te suuf du ko lekk muk, moom la Yàlla wax ne: "Dinaa la may barke yu sell te woor, yi ma digoon Daawuda."

Aoa 13 35 Moo tax mu waxaat feneen ne: "Doo bàyyi sa Waa ju sell, mu yàqu."

Aoa 13 36 Ndaxte bi Daawuda defee coobareg Yàlla ci jamonoom, mu faatu, ñu suul ko, mu fekki ay maamam, suuf lekk ko.

Aoa 13 37 Waaye Ki Yàlla dekkal, yaramam seeyul.

Aoa 13 38 "Kon nag bokk yi, nangeen xam ne, ci moom Yeesu nu ngi leen di yégal mbaalug bàkkaar yi. Te fépp fu yoonu Musaa tële woon a àttee nit ni ku jub,

Aoa 13 39 fa la Yeesu di àttee ni ku jub képp ku ko gëm.

Aoa 13 40 Wottuleen nag ba li yonent yi bindoon bañ leen a dal, ci li ñu ne:

Aoa 13 41 "Yéen ñi yeebaate, gis leen lii, ngeen yéemu ba far; ndaxte dinaa def ci seen jamono jéf, joo xam ne su ngeen ko dèggee sax, dungeen ko gëm.""

Aoa 13 42 Bi ñuy génn nag ca jàngu ba, Yawut ya ñaan leen, ñu baamtu wax ja ca bésu noflaay ba ca tegu.

Aoa 13 43 Te bi mbooloo ma tasee, ay Yawut yu bare ak ñi tuuboon ci yoonu Yawut te ragal Yàlla, topp ci Pool ak Barnabas. Nuy diisoo ak ñoom, di leen xiir, ñu wàkkirlu ci yiwu Yàlla.

Aoa 13 44 Noonu bésu noflaay ba ca tegu, daanaka waa dëkk bépp dajje, ngir déglu kàddug Yàlla.

Aoa 13 45 Waaye bi Yawut yi gisee mbooloo ma, ñu daldi fees ak ki ñaan, di weddi li Pool di wax te di ko xas.

Aoa 13 46 Bi loolu amee Pool ak Barnabas ne leen ci lu bir: "Yéen lanu war a jëkk a yégal kàddug Yàlla, waaye gannaaw gantu ngeen ko, ba àtte seen bopp ne, yeyoowuleen dund gu dul jeex gi, kon nu ngi woññiku ci ñi dul Yawut.

Aoa 13 47 Ndaxte moom la nu Boroom bi sant ci li mu naan: "Samp naa la, nga nekk leeru ñi dul Yawut, ngir nga yóbbu mucc gi, mu daj cati àddina.""

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa 13 48 Ñi dul Yawut nag, bi ñu déggee loolu, daldi bég tey manggal kaddug Boroom bi; te ñépp ñu jagoo dund gu dul jeex daldi gëm.

Aoa 13 49 Noonu kaddug Boroom bi di law ci diiwaan bépp.

Aoa 13 50 Waaye Yawut ya xiir ay jigéen, ñi woomle te farlu ci diine, ñoom ak magi dékk ba, ñu fiitnaal Pool ak Barnabas, ngir génne leen réew ma.

Aoa 13 51 Waaye Pool ak Barnabas daldi yèlëb seen pëndu tànk, ngir dëggal seen weddi, jëm dëkku lkoñum.

Aoa 13 52 Naka taalibe yi nag, ñu fees ak mbég ak Xel mu Sell mi.

Aoa 14 1 Bi Pool ak Barnabas nekkee lkoñum nag, ñu dugg ci jàngub Yawut ya, ni ñu ko daan defe; ñuy waare, ba mbooloom Yawut ak Gereg mu bare gëm.

Aoa 14 2 Waaye Yawut yu nanguwul yi ñoo jóglloo ñi dul Yawut, di ñaawal seen njort ci bokki taalibe yi.

Aoa 14 3 Pool ak Barnabas nag sax nañu ci lkoñum lu yàgg, ñu wéeru ci Boroom bi, bay wax ak fit wu dègër; te Yàlla dëggal kaddug yiwam, ba may leen, ñu def ay kéemaan ak ay firnde.

Aoa 14 4 Noonu waa dékk bi xàjjalikoo, ñii far ak Yawut yi, ñale far ak ndaw ya.

Aoa 14 5 Waaye ñi dul Yawut ak Yawut yi, ñoom ak seeni kilifa, lal pexem fiitnaal leen ci sànni ay doj.

Aoa 14 6 Bi ko Pool ak Barnabas yégee nag, ñu daw ca diiwaanu Likawni ca dékk ya ñuy wax Listar ak Derbé ak wàllaa ya.

Aoa 14 7 Foofa ñu di fa xamle xebaar bu baax bi.

Aoa 14 8 Amoon na ca Listar nag nit ku fa toog, ku ay tànkam làggi, ndax li mu judduwaale lafañ te musul a dox.

Aoa 14 9 Moom nag muy déglu Pool miy waare. Noonu Pool xool ko jàkk, gis ne, am na ngëm ngir wér.

Aoa 14 10 Mu ne ko ak baat bu dègër: "Jógal taxaw bu jub." Noonu nit ki ne bërét, jóg, daldi dox.

Aoa 14 11 Bi mbooloo ma gisee li Pool def, ñu daldi yuuxu, ne ci làkku waa Likawni: "Yàlla yi soppiku nañu nit, wacc ci nun."

Aoa 14 12 Noonu ñu tudde Barnabas, Sès, te tudde Pool, Ermes, ndaxte mooy ki yor wax ji.

Aoa 14 13 Fekk ci buntu dékk ba amoon na fa kër gu ñuy manggal e Sès. Saraxalekat ba nag ànd ak mbooloo ma, daldi indi ca bunt ya ay yëkk ak ay caq, yi ñu defare tóor-tóor, ngir manggal leen ci tuur deretu mala.

Aoa 14 14 Waaye bi ko ndaw yi Barnabas ak Sool déggee, ñu sib ko ba xotti seeni yére, ñu daldi daw, tàbbi ca mbooloo ma, di wax ci kaw ne:

Aoa 14 15 "Yéen nit ñi, lu leen xiir ci lli? Nun it ay nit lanu, ñu bokk bind ak yéen. Te nu ngi leen di xamal xebaar bu baax ne leen, ngeen dëddu yéfi neen yii te woññiku ci Yàlla miy dund te sàkk asamaan, suuf, géej ak li ñu ëmb lépp.

Aoa 14 16 Dém b mayoon na xeet yépp, ñu aw seen yoonu bopp.

Aoa 14 17 Moona noppiwul a firndeel aw meloom ci def lu baax, di leen wacceele ci asamaan taw buy indi naataange, ba ngeen lekk ba suur, te seen xol fees ak mbég."

Aoa 14 18 Noonu ci lu jafe yey nañu mbooloo ma ak wax jooju, ba tere leen, ñu rendil leen sarax.

Aoa 14 19 Waaye bi loolu wéyee amoon na ay Yawut yu jóge Ancos ak lkoñum, ñu fàbbi mbooloo ma, sànni Pool ay doj, ba yaakaar ne dee na, ñu diri ko ba ca gannaaw dékk ba.

Aoa 14 20 Waaye taalibe ya ñew wër ko, mu daldi jóg, duggaat ca dékk ba. Ca suba sa nag, mu ànd ak Barnabas, dem Derbé.

Aoa 14 21 Bi ñu fa aggee nag, ñu xamle fa xebaar bu baax bi, ba sàkk fa ay taalibe yu bare. Gannaaw loolu ñu dellusi Listar, lkoñum ak Ancos,

Aoa 14 22 di dooleel xeli taalibe ya, xiir leen ñu sax ci yoon wi; ñu ne leen: "Ci kaw nattu yu bare lanu war a dugge ci nguuru Yàlla."

Aoa 14 23 Ci mbooloom ñi gëm mu nekk nag, ñu tànn ci ay njiit; ba noppi ñu ñaan Yàlla ak di woor, dénk leen Boroom bi ñu gëm.

Aoa 14 24 Gannaaw loolu ñu jaar diiwaanu Pisidi, dikk ci Pamfili.

Aoa 14 25 Ñu yégle kaddu gi ci dëkku Peers, door a dem dëkku Atali.

Aoa 14 26 Foofa nag ñu dugg gaal, jëm Ancos, fa ñu leen dénke woon ca yiwu Yàlla, ngir liggéey bi ñu aggale.

Aoa 14 27 Bi ñu agsee, ñu woo mbooloom ñi gëm, nettali leen fi ñu jaar ak Yàlla fépp, ak ni mu ubbee buntu ngëm ci ñi dul Yawut.

Aoa 14 28 Noonu ñu toog ak taalibe ya diir bu yàgg.

Aoa 15 1 Amoon na bés ay nit jóge diiwaanu Yude, ñuy jàngal bokk yi ne leen: "Ku xarafu, ni ko aaday Musaa santaanee, doo man a mucc."

Aoa 15 2 Pool ak Barnabas nag am ak ñoom diisoo ak werante wu metti; noonu bokk yi japp ne, Pool ak Barnabas ak ñeneen ci ñoom war nañoo dem Yerusaleem ca ndaw ya ak njiit ya, ngir leeral werante wi.

Aoa 15 3 Kon nag mbooloo mi gunge leen, ñu jaar ci wàlli Fenisi ak Samari, di nettali ni ñi dul Yawut woññikoo ci Yàlla, ba bokk yépp am ca mbég mu réy.

Aoa 15 4 Te bi ñu agsee Yerusaleem, mbooloom ñi gëm, ndaw yi ak njiit yi teeru leen, ñu nettali leen fi ñu jaar ak Yàlla fépp.

Aoa 15 5 Ci kaw loolu ñeneen, ñi gëm waaye bokk ci tariixab Farisen ya, daldi

jóg ne: "Fàww ñi dul Yawut xaraf, te ñu dènk leen sàmm yoonu Musaa."
Aoa 15 6 Noonu ndaw yi ak njiit yi dajaloo, ngir seet mbir moomu.
Aoa 15 7 Gannaaw werante wu bare Piyeer jóg ne leen: "Yéen bokk yi, xam ngeen ne, ca njàlbéen ga Yàlla tannoon na ma ci yéen, ngir ma yégal ñi dul Yawut xebaar bu baax bi, ba ñu gëm."
Aoa 15 8 Te Yàlla, mi xam xol yi, seede na leen ci li mu leen may Xel mu Sell mi, ni mu nu ko maye nun itam.
Aoa 15 9 Gènalantewu nu ak ñoom, ci li mu sellal seen xol ci kaw ngëm.
Aoa 15 10 Léegi nag lu tax ngeen di diingal Yàlla, ciy teg taalibe yi yen bu nu musul a àttan, nun mbaa sunuy maam?
Aoa 15 11 Nun daal ci yiwu Yeesu Boroom bi lanu yaakaar a mucce, te ñoom itam, ci lañu wékku."
Aoa 15 12 Bi mu ko waxee, mbooloo mépp ne xeram, di déglu Barnabas ak Pool, ñuy nettali kéemaan ak firnde yépp, yi Yàlla def jaarale ko ci ñoom ci biir ñi dul Yawut.
Aoa 15 13 Bi ñu noppee, Saag jël kàddu ga ne:
Aoa 15 14 "Bokk yi, dégluleen ma! Simon nettali na, ni Yàlla seetsee bu jëkk ñi dul Yawut, ngir sàkku ci ñoom xeet wu ñu tudde turam.
Aoa 15 15 Te loolu sax déppoo na ak li yonent yi tëral; ñu bind ne:
Aoa 15 16 "Boroom bi nee na: Gannaaw loolu dinaa dellusi, te yékkati kèru Daawuda, gi ne tasar, dinaa defar toj-toj ya, ba taxawalaat ko.
Aoa 15 17 Noonu li des ci doom Aadama wut Boroom bi, maanaam xeet yi dul Yawut, ñuy tudd sama tur.
Aoa 15 18 Man dinaa def loolu, man Boroom bi ko wax, te ca njàlbéen ba tey ma di ko xamle."
Aoa 15 19 "Kon nag lii mooy sama ndigal: bunu gètèn ñi dul Yawut te woññiku ci Yàlla.
Aoa 15 20 Waaye nu bind leen, ñu moytu ñam wu araam wu ñu tuuroo xèrèm, tey moytu njaloo, ak jur gu médd, bay naan deret ja.
Aoa 15 21 Ndaxte ca njàlbéen ga ba tey am na ca dèkk bu nekk ñuy waare ci yoonu Musaa; bésu noflaay bu nekk sax dañu ciy xutba ca jàngu ya."
Aoa 15 22 Bi mu ko waxee, ndaw yi ak njiit yi ak mbooloom ñi gëm mépp fas yéenee tann ci ñoom ay nit, yónni leen Ancos, ñu ànd ak Pool ak Barnabas. Noonu ñu tann Yudd, mi ñuy dippee Barsabas, ak Silas, di ay njiit ca bokk ya.
Aoa 15 23 Ñu jox leen bataaxal bu ne: Yéen sunu bokk yi dul Yawut te dèkk Ancos, Siri ak Silisi, nu ngi leen di nuyu, nun seeni bokk, di ndaw yi ak njiit yi.
Aoa 15 24 Dégg nanu ne, am na ay nit ñu bawoo ci nun, ñu di leen léjal ak seeni wax, di jaxase seeni xol, te fekk sukkandikuwuñu ci lènn ndigal lu jóge ci nun.
Aoa 15 25 Kon nag mánkoo nanu ci tann ay nit, yónnee leen ko, ànd ak sunuy soppe Barnabas ak Pool.
Aoa 15 26 Ñoom jaay nañu seen bakkan ngir turu Yeesu Kirist Boroom bi.
Aoa 15 27 Yónni nanu nag Yudd ak Silas, ñu di leen xamal xebaar boobu ci seen gémmi ñ.
Aoa 15 28 Ndaxte li neex Xel mu Sell mi te neex nu, mooy nu bañ leen a teg beneen yen, lu dul dénkaane yii am njariñ,
Aoa 15 29 maanaam ngeen moytu ñam wu ñu tuuroo xèrèm, deretu jur gu médd ak njaloo. Bu ngeen moytoo yëf yooyu, dingeen def lu baax. Ci jàmm.
Aoa 15 30 Noonu ñu tàggoo, dem Ancos, ñu dajale mbooloo mi, jébbal leen bataaxal bi.
Aoa 15 31 Ñu jàng ko nag, seen xol sedd ci doole, ji leen bataaxal bi indil.
Aoa 15 32 Te Yudd ak Silas, ni doon yonent, ñuy dooleel bokk yi, di dègéral seen fit ak wax yu bare.
Aoa 15 33 Bi loolu amee ñu toog fa ab diir, ba noppi bokk yi yiwi leen ci jàmm, ñu dellu ca ña leen yónni woon.
Aoa 15 34 Waaye Pool ak Barnabas des ci Ancos, di jàngale ak di xamle xebaar bu baax bu kàddug Boroom bi, ñoom ak ñeneen ñu bare.
Aoa 15 35 Gannaaw ay fan Pool ne Barnabas: "Nan dellu seeti bokk ya ca dèkk yépp, fu nu mas a yéglee kàddug Boroom bi, ba gis nu ñu def."
Aoa 15 36 Barnabas nag bèggoon na yóbbale Yowaana, mi ñuy wax it Màrk.
Aoa 15 37 Waaye Pool dafa lènk ne: "Matul nu yóbbu ki nu wacoon ca Pamfili, ba àndul woon ak nun ca liggéey ba."
Aoa 15 38 Noonu ñu xuloo, ba far tàggoo. Barnabas yóbbale Màrk, ñu dugg gaal, jëm Sipar.
Aoa 15 39 Pool tann Silas, dem; bokk ya dènk leen ci yiwu Boroom bi;
Aoa 15 40 mu jaar ci diwaanu Siri ak Silisi, di dègéral mbooloo ñi gëm.
Aoa 16 1 Naka noona mu diikk dèkki Derbè ak Listar, fekk fa taalibe bu tudd Timote te ndeyam di Yawut bu gëm, waaye baayam di Gereg.
Aoa 16 2 Te mbokk, yi nekk dèkki Listar ak Ikoñum, seedeel nañu ko lu baax.
Aoa 16 3 Pool bègg nag mu ànd ak moom, waaye ndegam Yawut yépp, ya dèkk ca wàllaa ya, xam ne baayam Gereg la woon, mu jël ko, xarafal ko.
Aoa 16 4 Bi loolu amee ñuy jaar ca dèkk ya, jottali leen dénkaane, yi ndaw yi ak njiit yi nekk Yerusalem joxe, te sant leen ñu sàmm ko.
Aoa 16 5 Noonu mbooloo ñi gëm di gën a dègër ci yoon wi, tey yokku bés bu

nekk.
Aoa 16 6 Bi loolu amee gannaaw Xel mu Sell mi aaye na leen, ñu yégleji kàddu gi ci diiwaanu Asi, ñu daldi jaari wàlli Firisi ak Galasi.
Aoa 16 7 Bi ñu agsee nag ci wetu diiwaanu Misi, ñuy jéem a dugg diiwaanu Bitini, waaye Xelum Yeesu mayuleen ko.
Aoa 16 8 Ñu romb nag Misi, dem dèkku Torowas.
Aoa 16 9 Noonu ci guddi Yàlla feeñu Pool ci nii: nitu Maseduwan taxaw, di ko ñaan ne ko: "Ñewal ci Maseduwan, wallusi nu!"
Aoa 16 10 Bi mu amee peeñu moomu, ca saa sa nu fexee jàll ba Maseduwan, xam ne Boroom bi moo nu woo, ngir nu xamle fa xebaar bu baax bi.
Aoa 16 11 Noonu nu dugg gaal ca Torowas, jubal dunu Samotaras, jóge fa ca èllëg sa, nu jëm teerub Neyapolis.
Aoa 16 12 Bi nu fa teeree, nu jëm Filib, bi nekk dèkk bi ëpp maana ca wàll woowu ci diiwaanu Maseduwan, di it suufus Room. Nu toog fa ay fan.
Aoa 16 13 Bi bésu noflaay agsee nag, génñ nanu ci buntu dèkk ba, jublu ci wetu dex ga, yaakaar ne bérabu ñaanukaay la. Nu toog fa nag, di wax ak jigéen ña fa dajaloo.
Aoa 16 14 Fekk am na fa jigéen juy déglu, tudd Lidi, di jaaykatu cuub, bu dèkk Catir, te mu ragal Yàlla. Noonu Boroom bi ubbi na xolam, ba mu nangu li Pool di wax.
Aoa 16 15 Ci kaw loolu ñu sóob ko ci ndox, moom ak waa kèram, ba noppi mu ñaan nu ne: "Bu ngeen ma jàppée ni ku takku ci Boroom bi, ganesileen ma ci sama kër." Te mu di nu ci xiir.
Aoa 16 16 Am bés, ba nuy dem nag ca ñaanukaay ba, nu daje ak jaam bu jigéen bu rabu gisaane solu, te ay sangam di jariñu lu bare ci gisaaneem.
Aoa 16 17 Mu daldi topp ci Pool ak nun, di xaacu ne: "Nit ñii jaami Yàlla Aji Kawe ji lañu; ñoo leen di yégal yoonu mucc."
Aoa 16 18 Muy def noonu ay fani fan, waaye bi ko Pool xajootul, mu woññiku ne rab wa: "Sant naa la ci turu Yeesu Kirist, génñal ci moom." Noonu rab wa ne mël, génñ ci moom.
Aoa 16 19 Bi ay sangam gisee nag seen buntu wërsëg tëju, ñu daldi jàpp Pool ak Silas, di leen diri, jème leen ca pénc ma fa kanam njiit ya.
Aoa 16 20 Noonu ñu dëj leen fa mbaxanay menne naan: "Yawut yii lëjal nañu sunu dèkk,
Aoa 16 21 di xamle ay aada yu nu sañul a nangu mbaa nu di ko topp, nun ñi bakk ci nguuru Room."
Aoa 16 22 Mbooloo ma it ànd ci, dal ci seen kaw; àttekat ya nag summilu seeni yére, santaane ñu dóor leen ay yar.
Aoa 16 23 Noonu ñu dóor leen ay yar yu bare, tëj leen, sant boroom kaso ba, mu wottu leen bu wër.
Aoa 16 24 Gannaaw jot na ndigal loolu nag, mu sànni leen ca néeg ba gën a ruqu ci biir kaso ba, jéng seeni tãnk.
Aoa 16 25 Ba guddi giy xaaj nag, Pool ak Silas di ñaan ak di sant Yàlla, te ñeneen ñi nekk ca kaso ba di leen déglu.
Aoa 16 26 Ca saa sa suuf yengu bu metti, ba fondamaab kaso ba daanu; bunt yépp daldi ne kulbet ubbiku, te jéngi ña ñu tëj ne tell tijjiku.
Aoa 16 27 Ci kaw loolu boroom kaso ba tiite ci ay nelaw, gis bunt yépp ubbiku, mu daldi bocci jaaseem, bëgg a xaru, yaakaar ne ña ñu tëj dañoo daw.
Aoa 16 28 Waaye Pool wax ci kaw ne: "Bul lor sa bopp, nun ñépp nu ngi fi."
Aoa 16 29 Bi ko boroom kaso ba déggée, mu daldi laaj lãmp, ne saraax dugg, daanu ci kanamu Pool ak Silas, di lox.
Aoa 16 30 Mu génne leen ci biti ne leen: "Kilifa yi, lu ma war a def, ba mucc?"
Aoa 16 31 Ñu tontu ko: "Gëmal Yeesu Boroom bi, kon dinga mucc, yaw ak sa njaboot."
Aoa 16 32 Noonu ñu xamal ko kàddug Boroom bi, moom ak waa kèram gépp.
Aoa 16 33 Mu jël leen nag ci waxtu woowu ci guddi, raxas seeni gaañu-gaañu, ba noppi ñu sóob ko ci ndox, moom ak waa kèram gépp.
Aoa 16 34 Bi ñu ko defee mu yóbbu leen ca kèram, jox leen ñu lekk, mu bég lool ci li mu gëm Yàlla, moom ak waa kèram gépp.
Aoa 16 35 Bi bët setee, àttekat ya yónni alkaati ya, ñu ne boroom kaso ba: "Yiwi! ñaari nit ñooñu, ñu dem."
Aoa 16 36 Kon boroom kaso ba yégal loolu Pool ne ko: "Àttekat ya jox nañu ma ndigal, ngir ma yiwi leen, ngeen dem; léegi nag génñleen, te dem ci jãmm."
Aoa 16 37 Waaye Pool ne alkaati ya: "Dóor nañu nu ay yar ci kanamu ñépp, ci lu ñu wéerul ci benn àtte, rax-ca-dolli tëj nañu nu kaso, nun ñiy jaambur ci nguuru Room. Léegi ndax dañu noo bëgg a sànni ci mbedd mi ci kumpa? Mukk! Nañu ñew, ñoom ci seen bopp, gunge nu ci biti."
Aoa 16 38 Bi mu ko waxee, alkaati ya yégal àttekat ya la mu wax. Bi ñu déggée ne, jaamburi Room lañu, ñu daldi tiit.
Aoa 16 39 Ñu ñew nag di leen dëfël, ñu gunge leen ci biti, di leen ñaan, ñu génñ dèkk ba.
Aoa 16 40 Noonu ñu génñ ca kaso ba, dugg ci kër Lidi, ñu gis fa bakk ya, dëgëral leen, daldi dem seen yoon.

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa 17 1 Bi ñu fa jógee, ñu aw yoon wa jaar dëkku Amfipolis ak Apoloni, door a ñew Tesalonig, fa Yawut ya am jàngu.

Aoa 17 2 Pool nag dugg ca ñoom, na mu ko daan defe, ba am fa ñetti bésu noflaay, muy werante ak ñoom ci li Mbind mi wax.

Aoa 17 3 Mu di leen ko tekki, te di leen wax ay firnde yuy wone ne, fàww Almasi bi sonn te dekki. Mu ne leen: "Yeesu, mi ma leen di yégal, mooy Almasi bi."

Aoa 17 4 Noonu ñenn ci Yawut yi gëm, ànd ak Pool ak Silas, ñoom ak mbooloo mu mag ci Gereg yi ragal Yàlla, ak jigéen ñu am maana ñu bare.

Aoa 17 5 Waaye kiñaan tàbbi ca Yawut ya, ñu daldi jël ay taxawaalukat ca pénc ma, dajale mbooloo, ñuy yengal dëkk ba. Nu daanu ci kër Yason, di wut Pool ak Silas, ngir dël leen ci kanam waa dëkk ba.

Aoa 17 6 Bi ñu leen gisul nag, ñu diri Yason ak ñeneen ca bokk ya ci kanam àttekat ya. Ñuy wax ci kaw naan: "Nit ñi dëpp àddina sépp agsi nañu fii léegi,

Aoa 17 7 te Yason a leen dalal. Noom ñépp dañoo bañ ndigali buur Sesaar ne, am na beneen buur bu ñuy wax Yeesu."

Aoa 17 8 Bi ko mbooloo mi ak àttekat yi dégge, ñu daldi jaaxle lool.

Aoa 17 9 Noonu nanguwuñoo yiwi Yason ak ñi ci des, lu dul bi ñu leen bataleeele dara.

Aoa 17 10 Bi loolu amee bokk yi jàllale Pool ak Silas ci saa si ci guddi, ñu jëm Bere. Ba ñu fa eggee nag, ñu dugg ca jàngub Yawut ya.

Aoa 17 11 Fekk ña fa nekk ñoo gën a am ay teggin waa Tesalonig, ndaxte nangu nañu kàddu ga te sawar ca, di niir Mbind mi bés bu nekk, ba xam ndax loolu dëgg la am déet.

Aoa 17 12 Kon nag Yawut yu bare gëm ak ñu bare ci Gereg yi, di jigéen yu am maana ak ay góor.

Aoa 17 13 Waaye bi Yawuti Tesalonig dégge ne, Pool mu ngi yégle kàddug Yàlla ci Bere it, ñu daldi fay diikk, di jógloo ak a jaxase mbooloo ma.

Aoa 17 14 Noonu bokk yi yebal Pool ca saa sa, mu jëm géeg, waaye Silas ak Timote des fa.

Aoa 17 15 Ñi ànd ak Pool nag gunge ko ba dëkku Aten. Bi ñu fa aggee, ñu woñni ku, yóbbaal e ndigalu Pool ne, Silas ak Timote ñew feeksi ko ci lu gën a gaaw.

Aoa 17 16 Bi leen Pool di nég ca Aten, mu am naqaru xol wu réy ci li mu gis dëkk ba fees ak ay nataali bokkaale Yàlla.

Aoa 17 17 Muy werante nag ca jàngu ba ak Yawut ya ak ña ragal Yàlla, tey werante it bés bu nekk ca pénc ma ak ña fay dajaloo.

Aoa 17 18 Noonu ay boroom xam-xam ci mbooloo mi ñuy wax Epikuren ak ci mbooloo mi ñuy wax Estowisen, di werante ak moom. Nenn ci ñoom ne: "Fortukatu xam-xam bii, lu mu bëgg a wax?" Te ña ca des, bi ñu dégge Pool di waare xebaar bu baax bi, aju ci Yeesu ak ci mbirum ndekkite, ñu ne: "Dafa mel ni, day waare ay yàlla yu nu xamul."

Aoa 17 19 Kon nag ñu jël ko, yóbbu ko ca géew, ba ñuy wax Areyopas. Ñu ne ko: "Danoo bëggoon, nga leeral nu ci sa xam-xam bu bees, bii ngay yégle."

Aoa 17 20 Ndaxte sol nga ci sunuy nopp lu nu xamul. Danoo bëggoon a xam nag léegi, loolu lu muy tekki."

Aoa 17 21 Ndaxte waa Aten ñépp ak doxandéem ya fa dëkk, wax ak a déglu lu bees rekk lañu daan xente.

Aoa 17 22 Noonu Pool taxaw ci biir mbooloom Areyopas ne leen: "Yéen waa Aten gis naa ne, farlu ngeen ci diine lool."

Aoa 17 23 Ndaxte bi may doxantu di seet seeni manggalukaay, gis naa ci benn bu ñu bind lii: "Yàlla mi nu xamul." Li ngeen di manggal nag te xamuleen ko, loolu laa leen di xamal.

Aoa 17 24 "Yàlla mi sàkk àddina ak li mu ëmb lépp, moom miy Boroom asamaan ak suuf, du dëkk ci néegi manggalukaay yu loxoy nit defar."

Aoa 17 25 Du jariñu it ci loxoy nit, mel ni dafa soxla dara, ndax moom mooy jox ñépp bakkan ak ruu ak lépp.

Aoa 17 26 Ci kenn nit la sàkke xeeti àddina yépp, ñu dëkk ci ñeenti xebla yi; fekk appal na xeet wu nekk jamonoom, te réed seen diggi réew.

Aoa 17 27 Yàlla def na loolu, ngir ñu koy wut ci yaakaaru daj ko ci lãmbatu, fekk sax sorewul kenn ci nun.

Aoa 17 28 "Ndaxte ci moom lanuy dunde, di ci jëf te nekk ci," ni ko ñenn ci seeni taalifkat dëggale naan: "Nun noo di aw xeetam."

Aoa 17 29 Kon nag, bu nu nekke xeetu Yàlla, warunoo gëm ne, Yàlla mel na ni nataali wurus, xalis mbaa doj yu nit defar ci xareñ mbaa xel.

Aoa 17 30 Ca jamono yu wees ya Yàlla toppul ñakka xam googa, waaye léegi koo man a doon ak foo man a nekk, Yàlla santaane na, nga tuub say bàkkaar.

Aoa 17 31 Ndaxte sàkk na bés bu muy àtte àddina ci njub, dénk ko Nit ki mu tann; te firndeel na lool u bu wóor, ci li mu ko dekkal ca néew ya."

Aoa 17 32 Bi ñu dégge nag, muy wax ci mbirum ndekkittel ñi dee, ñii di ko fontoo, ña ca des ne ko: "Dinanu la déglu ci mbir moomu beneen yoon."

Aoa 17 33 Noonu Pool gén ci seen biir.

Aoa 17 34 Moona am na ñenn ñu taq ci moom te gëm: xàmmees na ci Denis, ku bokk ci mbooloom Areyopas, ak jigéen ju tudd Damaris, ak ñeneen.

Aoa 18 1 Bi loolu wéyee Pool bayyikoo Aten, dem Korent.

Aoa 18 2 Mu tase fa ak Yawut bu tudd Akilas te juddoo diiwaanu Pont. Muy sog a

The Holy Bible in Wolof NT

jóge réewu Itali ak jabaram Pirsil, ndaxte buur ba Kélódd sant na Yawut yépp, ñu génñ Room.
Aoa 18 3 Noonu Pool seeti leen, te gannaaw ñoo bokk liggéey, maanaam di defar
ay tant, mu dal fa ñoom, ñuy liggéeyandoo.
Aoa 18 4 Bésu noflaay bu nekk nag muy diisoo ak ñi nekk ca jàngu ba, di jéem a
gèmlóo ay Yawut ak ay Gereg.
Aoa 18 5 Waaye bi Silas ak Timote jógee diiwaanu Maseduwan, egg fa, Pool jublu
ci xamle kàddu gi, tey dèggal ci Yawut yi naan, Yeesu mooy Almasi bi.
Aoa 18 6 Bi ko Yawut ya gantoo nag, di ko xas, mu yélèb ay yéreem ne leen:
"Yéena sàkku seen musiba; set naa ci. Léegi maa ngi dem ci ñi dul Yawut."
Aoa 18 7 Ci kaw loolu mu jóge fa, dugg ci kèru ku tudd Tisiyus Yustus, di ku
ragal Yàlla, te kër ga dend ak jàngu ba.
Aoa 18 8 Kirispus nag, njiitu jàngu ba, gëm na Boroom bi ak waa kèram gépp. Te
waa Korent ñu bare dégg kàddu gi te gëm ko, ñu sóob leen ci ndox.
Aoa 18 9 Naka noona Boroom bi feeñu Pool ci guddi ne ko: "Bul tiit dara, waaye
deel wax te bañ a noppi.
Aoa 18 10 Ndaxte maa ngi ànd ak yaw, te kenn du la jàpp, ba fitnaal la, ndaxte
am naa xeet wu bare ci dèkk bi."
Aoa 18 11 Noonu Pool des at ak genn-wàll ci seen biir, di fa jàngale kàddug
Yàlla.
Aoa 18 12 Ci nguuru Galyon ci diiwaanu Akayi nag, Yawut ya likkoo, ñu dal ci
kaw Pool, yóbbu ko ca àttekaay ba.
Aoa 18 13 Ñu ne: "Kii day xiir nit ñi ci mággal Yàlla ci lu juuyoo ak yoon wi."
Aoa 18 14 Bi Pool béggee wax nag, Galyon ne Yawut ya: "Yéen Yawut yi, bu aju
woon ci jàdd yoon walla ñaawteef wu réy, kon liy yoon mooy ma déglu leen.
Aoa 18 15 Waaye bu ajoo ci ay werante ciy wax ak ay tur ak seen yoon, loolu
seen wàll la; man duma ko àtte."
Aoa 18 16 Noonu mu dàq leen ca àttekaay ba.
Aoa 18 17 Ci kaw loolu nit ñépp jàpp Sosten, njiitu jàngu ba, ñu di ko dóor ca
kanamu àttekaay ba, waaye Galyon faalewu leen.
Aoa 18 18 Bi loolu wéyee Pool desati fa fan yu bare. Gannaaw ga mu taggtoo ak
bokk ya, dugg gaal jëm Siri, ànd ak Pirsil ak Akilas. Bi mu jógeegul teerub Señsere, mu watlu
boppam, ndaxte am na lu mu dige woon ak Yàlla.
Aoa 18 19 Noonu ñu teer ci Efes. Pool bàyyi fa ñi mu àndaloon, daldi dugg ca
jàngu ba, di diisoo ak Yawut ya.
Aoa 18 20 Ñu naan ko, mu des fa lu gën a yàgg, waaye nanguwul.
Aoa 18 21 Kon mu taggtoo ak ñoom naan: "Dinaa dellusi ci yéen, bu soobee
Yàlla." Noonu mu dugg gaal, jóge Efes,
Aoa 18 22 teersi dèkku Sesare, mu dem nuyu mbooloom ñi gëm, ba noppi dem Ancos.
Aoa 18 23 Bi mu fa desee ay jamono, mu jóge fa, di jaar dèkkoo-dèkk ci diiwaanu
Galasi ak Firisi, di dooleel xoli taalibe yépp.
Aoa 18 24 Amoon na nag Yawut bu tudd Apolos te juddoo Alegсандiri, mu dikk
Efes. Nit ku yeewu la woon te am xam-xam bu yaatu ci Mbind mi.
Aoa 18 25 Jàngoon na ci yoonu Boroom bi, di ku farlu ci xelam, muy xamle ak a
jàngale bu wóor ci mbirum Yeesu, waaye fekk xam-xamam yem ci ni Yaxya daan sóobe ci ndox.
Aoa 18 26 Noonu mu daldi wax ak fit wu dègër ca jàngu ba. Bi ko Pirsil ak
Akilas déggée nag, ñu woo ko fi ñoom, gën ko leeral yoonu Yàlla.
Aoa 18 27 Naka mu bègg a dem Akayi, bokk ya xiir ko ca, ñu bind taalibe ya,
ngir ñu teeru ko teeru bu rafet. Noonu mu dikk fa te jariñ lool ñi gëm jaare ko ci yiwu Yàlla.
Aoa 18 28 Ndaxte mu ngay yey Yawut ya ca kanam ñépp, di firi Mbind yi, ba wone
ne Yeesu mooy Almasi bi.
Aoa 19 1 Ba Apolos nekkee Korent nag, Pool jaar ca teggi ya gën a kawé ca réew
ma, door a dikk Efes. Noonu mu gis fa ay taalibe.
Aoa 19 2 Mu ne leen: "Ndax jot ngeen ci Xel mu Sell mi, bi ngeen gëmee?" Ñu
tontu ko: "Déggunu sax ne, Xel mu Sell mi am na."
Aoa 19 3 Mu ne leen: "Kon nag, bi ñu leen sóobee ci ndox, lu ciy maana?" Ñu
tontu ko: "Xanaa li Yaxya tëral."
Aoa 19 4 Pool ne leen: "Yaxya daan na sóob nit ñi ci ndox, ndax bi ñu tuubee
seeni bàkkaar; te mu ne bànni Israyil, kiy topp ci moom lañu war a gëm, maanaam Yeesu."
Aoa 19 5 Bi ñu déggée loolu nag, sóob nañu leen ci ndox ci turu Yeesu Boroom
bi.
Aoa 19 6 Te bi leen Pool tegée loxo, Xel mu Sell mi ñëw ci ñoom, ñuy wax
yeneeni làkk, di wax ci kàddug Yàlla.
Aoa 19 7 Limub nit ñooñu nekk na lu mat fukk ak ñaar.
Aoa 19 8 Noonu Pool dugg ca jàngu ba, di wax ak fit wu dègër diirub ñetti
weer, di diisoo ak ñoom ci mbirum nguurug Yàlla, di leen jéem a gèmlóo.
Aoa 19 9 Waaye bi xolu ñenn ci ñoom fattee, ñu gëmadi, bay suufel yoon wi ci
kanam mbooloo ma, mu jóge ci ñoom, xàjjale taalibe yi ak ñoom, di diisoo bés bu nekk ca
jàngukaayu ku ñuy wax Tiranus.
Aoa 19 10 Mu wéy ci noonu diirub ñaari at, ba ñi dèkk diiwaanu Asi ñépp dégg

kàddug Boroom bi, muy Yawut muy Gereg.
Aoa 19 11 Booba Yàllay def ay kéemaan yu ràññiku yuy jaar ci Ioxoy Pool.
Aoa 19 12 Ñu yóbbul sax ñi wopp ay kaala ak ay taraxlaay yu laaloon yaramam, ba jàngoro yi di leen bàyyi, rab yay génñ ci ñoom.
Aoa 19 13 Noonu ay Yawut yuy wëndéelu, di faj ñi rab jàpp, ñu di leen jéem a ñaanal ci turu Yeesu Boroom bi naan: "Ci turu Yeesu, mi Pool di yégle, génñleen."
Aoa 19 14 Ñi doon def loolu, juróom-ñaari doon lañu woon ci Sewa, mi doon taafantaloo saraxalekat bu mag ba ci Yawut yi.
Aoa 19 15 Waaye bi ñu ko defee rab wa tontu leen ne: "Xam naa Yeesu, xam naa it kuy Pool, waaye yéenay ñan?"
Aoa 19 16 Ci kaw loolu nit ka rab jàpp song leen, noot leen ñoom ñépp; mu soxore leen lool, ba ñu daw kër ga, def yaramu neen te gañu bu metti.
Aoa 19 17 Loolu siiw na ci ñépp, ñi dëkk Efes, di Yawut ak Gereg; tiitaange jàpp leen ñoom ñépp, ba ñu manggal turu Yeesu Boroom bi.
Aoa 19 18 Bi loolu amee ñu bare ci ñi gëm ñew, di wesar ci kanam ñépp seeni jati luxus.
Aoa 19 19 Te ñu bare ci ñi daan luxus, indi seeni téere, lakk leen ci kanam ñépp. Te bi ñu xaymaa njég ga, mu tollook juróom-fukki junniy poseti daraxma.
Aoa 19 20 Noonu la kàddu Boroom bi lawe, te noot lépp.
Aoa 19 21 Bi loolu wéyee Pool nas xel jëm Yerusalem, jaar ci diiwaani Maseduwan ak Akayi. Mu ne: "Gannaaw bu ma fa demee, fàww ma seeti Room it."
Aoa 19 22 Mu yebal nag ci Maseduwan ñaari jaraafam, di Timote ak Erast, waaye moom mu des ab diir ci Asi.
Aoa 19 23 Fekk booba amoon na yengu-yengu bu réy ci lu aju ci Yoon wi.
Aoa 19 24 Ndaxte nit ku tudd Demetirus, di téggu xaaalis buy defar nataali xaaalis ngir manggal Artemis, daan na ci jariñu lu bare, moom ak ay nawleem.
Aoa 19 25 Noonu mu dajale leen ak seeni liggéeykat ne leen: "Gaa ñi, xam ngeen ne, sunu njariñ mu ngi aju ci liggéey bii.
Aoa 19 26 Gis ngeen nag te dégg ne, Pool male gëmloo na bay fàbbi mbooloo mu bare, waxuma ci Efes rekk, waaye ci biir Asi gépp naan: "Yàlla yu ay loxo defar duñu ay yàlla."
Aoa 19 27 Léegi kat loraangee ngi nuy yoot, te du yem ci xañ nu sunu liggéey rekk, waaye it dina daaneel manggalukaayu Artemis sunu yàlla ju mag ji, tey neenal ndamam, moom mi Asi gépp te àddina sépp di manggal."
Aoa 19 28 Bi ñu dégge loolu, mer mu réy tàbbi ci ñoom, ñuy yuuxu ne: "Artemis mu Efes magg na!"
Aoa 19 29 Noonu dëkk bépp jaxasoo. Ñu bokk benn xalaat, daldi ne milib ca powukaay ba, diri Gayus ak Aristark, waa Maseduwan, ñi ànd ak Pool.
Aoa 19 30 Pool nag bëgg a dugg ca mbooloo ma, waaye taalibe ya nanguwuñu ko.
Aoa 19 31 Ñenn ca jawriñi nguur gi it, ñuy ay xaritam, yónnee ci moom, di ko dénki, mu bañ a jaay bakkanam ci dugg ca powukaay ba.
Aoa 19 32 Noonu ndaje ma rëb, ba ñii di yuuxu lii, ñale di yuuxu laa, te ña ca gën a bare xamuñu lu waral ndaje ma.
Aoa 19 33 Ci kaw loolu Yawut ya jéñ Alegсандар ci kanam, te mbooloo ma di ko xaacu ay ndigal, mu daldi tàllal loxoom, ngir làyyi ca mbooloo ma.
Aoa 19 34 Waaye bi ñu xamee ne Yawut la, ñépp a bokk benn baat, yuuxu diirub lu mat ñaari waxtu naan: "Artemis mu Efes magg na!"
Aoa 19 35 Gannaaw loolu boroom dëkk ba dalal mbooloo ma ne leen: "Yéen waa Efes, ana ku xamul ne, dëkku Efes moo di wottukaayu manggalukaayu Artemis ak nataalam, bi wacce asamaan?"
Aoa 19 36 Gannaaw nag kenn mēnta weddi loolu, war ngeen a dalal seen xel te bañ a sañaxu ci dara.
Aoa 19 37 Ndaxte nit ñii ngeen fi indi saccuñu ca manggalukaay ya te sosaluñu sunu yàlla.
Aoa 19 38 Su fekke ne Demetirus ak ay nawleem jànkoonde nañu ak kenn, am na ay bési layoo ak ñu yilif réew mi; nañu fa woo ku ñu amleenteel.
Aoa 19 39 Waaye su ngeen di laaj leneen, mbooloom dégg dina ko àtte.
Aoa 19 40 Ndaxte fi mu ne man nañu noo jiiñ jógug mbooloo mi ndax li fi xew tey. Te bu loolu amee dunu am aw lay ci mbirum mbooloo mu rëb mi, ndaxte amul dara lu ko waral."
Aoa 19 41 Bi mu waxee loolu nag, mu tas mbooloo ma.
Aoa 20 1 Bi yengu-yengu ba dalee, Pool woo taalibe ya fa moom, dooleel leen. Bi mu ko defee mu taggoo ak ñoom, jóge fa, dellu diiwaanu Maseduwan.
Aoa 20 2 Noonu mu jaar ca bérab yooyu, di dooleel nit ñi ak wax yu bare; ba noppi mu dem réewu Geres,
Aoa 20 3 toog fa ñetti weer. Waaye bi mu nekke ci kaw tãñki dugg gaal jëm diiwaanu Siri, te Yawut yi lalal ko pexe, mu fas yéenee dellu, jaare Maseduwan.
Aoa 20 4 Booba nag ñii ñoo ànd ak moom: Sopater, doomu Pirus mi dëkk Bere; Aristark ak Segond, ñi dëkk Tesalonig; Gayus, mi dëkk Derbē, ak Timote; te it Tisig ak Torofim ñi dëkk Asi.
Aoa 20 5 Ñoonu nag jiitu, di nu nég dëkku Torowas.
Aoa 20 6 Waaye naka nun, gannaaw manggalu Yawut, ga ñuy wax Mburu ya amul

The Holy Bible in Wol of NT

lawiir, nu dugg gaal ci Filib, def ci juróomi fan, fekkxi leen Torowas, nu am fa juróom-ñaari fan.

Aoa 20 7 Ca bés bu jèkk ca ayu-bés ga, booloo nanu ngir damm mburu ma. Te Pool, mi bëggoon a dem ca èllèg sa, di diisoo ak ñoom te waxtaanam law ba ci xaaju guddi.

Aoa 20 8 Ca nées bu kawé, ba nu booloo nag, amoon na fa lamp yu bare.

Aoa 20 9 Noonu waxambaane wu tudd Etikus te toog ca palenteer ba, gëmmeentu bay jeyaxu. Bi Pool di gën a yaatal waxtaanam nag, nelaw dal di ko jàpp, mu xàwweekoo ca ñetteelu taax ma, daanu, ñu yékkati ko, fekk mu dee.

Aoa 20 10 Waaye Pool wàcc, dal di sègg ci kawam, roof ko loxoom ne leen: "Bàyyileen jooy yi, mu ngi dund."

Aoa 20 11 Noonu mu yéegaat, damm mburu ma, lekk; ba noppi delluwaat ci waxtaanam, di ko yaatal ba ca njël, door a tàggoo.

Aoa 20 12 Naka waxambaane wa, ñu indi ko muy dund, ba seen xol sedd guyy.

Aoa 20 13 Nun nag nu jiitu, dugg gaal jëm Asos, fa nu Pool santoon, nu jële ko fa; fekk moom fas na yéeneey dox, ba agsi fa.

Aoa 20 14 Noonu mu fekkxi nu ci Asos, nu jël ko ca gaal ga, dem Mitilen.

Aoa 20 15 Gannaaw loolu gaal ga jóge fa, nu agsi ca èllèg sa janook dunu Kiyos. Bés ba ca tegu nag nu jàll ba Samos, te ñetteelu fan ba nu àgg Mile.

Aoa 20 16 Ndaxte Pool fasoon na yéeneey teggi Efes, ngir bañ a yàgg ci diiwaanu Asi; mu ngi doon gaawantu, ngir màggal, gi ñuy wax Pàntakot fekk ko Yerusaleem.

Aoa 20 17 Bi Pool eggee Mile nag, mu yónnee ca Efes, ngir woo njiiti mbooloom ñi gëm.

Aoa 20 18 Bi ñu ñewee, mu ne leen: "Yéen xam ngeen bu baax, ni ma doon doxale diirub sama ngan gépp ci seen biir, li dale ci bés bi ma jèkke teg tánk ci Asi ba tey.

Aoa 20 19 Jaamu naa Boroom bi ci woyof gu mat ak ay rangoon, dékku ay nattu yu ma pexey Yawut yi indil.

Aoa 20 20 Xam ngeen ne, musuma leen a nëbb dara lu leen di jariñ, di leen jàngal ci kanamu ñépp ak ca kër ya.

Aoa 20 21 Dénk naa Yawut yi ak Gerege yi ne leen, ñu tuub seeni bàkkaar, ba woññiku ci Yàlla te gëm sunu Boroom Yeesu.

Aoa 20 22 "Léegi maa ngi nii di dem Yerusaleem, ci li ma Xelu Yàlla mi xiirtal, te xawma lu ma fay dal.

Aoa 20 23 Xam naa rekk ne, ci dèkkoo-dèkk Xel mu Sell mi xamal na ma ne, ay buum ak ay metit ñu ngi may nég.

Aoa 20 24 Waaye sama bakkan soxalu ma, su fekkeey bey naa sama sas, ba matal liggeey, bi ma Boroom bi dénk, maanaam ma seedeel ci ñépp xebaar bu baax, bi èmb yiwu Yàlla.

Aoa 20 25 "Fi mu ne nag xam naa ne, dootuleen gis sama kanam, yéen ñépp ñi ma jaaroon ci seen biir, di yégle nguuru Yàlla.

Aoa 20 26 Moo tax may dèggal tey jii ne, wàccoo naa ak yéen ñépp bés pénc.

Aoa 20 27 Ndaxte ñeebluwuma leen, ci di leen xamal lépp li Yàlla digle.

Aoa 20 28 Wottuleen nag seen bopp te wottu coggal jépp, ji leen Xel mu Sell mi def sàmm, ngeen sàmm mbooloo, mi Yàlla jotat boppam ak deretu Doomam.

Aoa 20 29 Xam naa ne, bu ma leen wonee gannaaw, bukki yu soxor dinañu tàbbi ci coggal ji te duñu ci ñeeblu kenn.

Aoa 20 30 Ay nit dinañu jóge ci seen biir sax, di wax luy sàнке, ngir sàkku ay taalibe.

Aoa 20 31 Foogleen nag, di fàttaliku ne diirub ñetti at, guddi ak bëccèg, musumaa noppi di leen artu kenn ku nekk ci yéen ak ay rangoon.

Aoa 20 32 "Léegi nag maa ngi leen di dénk Boroom bi, moom ak kàddug yiwam, gi leen man a dègéral te may leen cér ci biir gaayi Yàlla yu sell yépp.

Aoa 20 33 Nammuma xalisu kenn mbaa wurusam mbaa koddaayam.

Aoa 20 34 Xam ngeen ne, faj naa samay soxla ak soxlay ñi ànd ak man ci sama loxo yii.

Aoa 20 35 Ci lépp won naa leen royukaay, ci li nu war a dimbali ñi néew doole te fàttaliku li Yeesu Boroom bi wax moom ci boppam ne: "Joxe moo gën a barkeel nangu.""

Aoa 20 36 Bi mu waxee loolu, mu sukk ak ñoom ñépp, ñaan ci Yàlla.

Aoa 20 37 Te ñépp jooy bu metti, di laxasu ci baatu Pool, foon ko bu baax.

Aoa 20 38 Li leen gën a teg aw tiis mooy li mu leen wax: "Dootuleen gis sama kanam." Noonu ñu gunge ko ba ca gaal ga.

Aoa 21 1 Bi nga xamee ne tàggoo nanu ak ñoom ci naqar, nu dugg gaal, jubal dunu Kos. Te ca èllèg sa nu dem ba teer ca Rodd, ba noppi jóge fa, jàll ba Patara.

Aoa 21 2 Foofa nag nu gis gaal guy jàll ba Fenisi, nu dugg ca, mu dal di teddi.

Aoa 21 3 Noonu nu séen dunu Sipar, bàyyi ko ci sunu càmmoon, jublu diiwaanu Siri, nu teersi Tir. Ndaxte foofa la gaal gi war a yebbee la mu yeboon.

Aoa 21 4 Nu wut taalibe ya, ba gis leen, toog ak ñoom juróom-ñaari fan. Ñoom nag ñu ne Pool ci li leen Xelu Yàlla mi may, mu bañ a dem Yerusaleem.

Aoa 21 5 Moona bi jataayu gaal ga matee, nu awaat ci yoon wi. Te ñépp gunge nu, ñoom ak seeni jabar ak seeni doom; nu génn dèkk ba, sukk ca tefes ga, ñaan ci Yàlla.

Aoa 21 6 Noonu nu tàggoo ak ñoom, dugg ca gaal ga, ñu dellu seen kër.

Aoa 21 7 Bi nu jógee Tir nag, nu demaat ci géeg, ba teer Patolemayis. Foofa nu

nuyu bokk ya, yendu, fanaan.

- Aoa 21 8 Nu jóge fa ca èllèg sa, ñew ba ca dèkku Sesare. Nu dugg ca kër Filib, taskatu xebaar bu baax bi, mi bokk ci Juróom-ñaar ña, nu dal fa moom.
- Aoa 21 9 Amoon na ñeenti doom yuy janq, ñuy wax ci kàddug Yàlla.
- Aoa 21 10 Bi nu fa nekkée ay fan nag, yonent bu tudd Agabus jóge Yude, agsi.
- Aoa 21 11 Mu ñew ci nun, daldi yeew ay loxoom ak i tánkam ak laxasaayu Pool naan: "Nii la Xel mu Sell mi waxe: "Ki moom laxasaay gii, Yawut yi dinañu ko yeewe nii ca Yerusalem, jébbal ko ñi dul Yawut.""
- Aoa 21 12 Bi nu déggee loolu, nun ak ña fa nekk nu ñaan Pool, mu bañ a dem Yerusalem.
- Aoa 21 13 Ci kaw loolu Pool tontu ne: "Lu ngeen di jooy, di yàq sama xol? Bañuma ñu yeew ma rekk, waaye nangu naa sax, ñu rey ma ci Yerusalem ngir turu Yeesu Boroom bi."
- Aoa 21 14 Bi nu ko mënul a dëpp, nu noppi ne: "Kon na coobareg Boroom bi am!"
- Aoa 21 15 Gannaaw fan yooyu nu defaru, ngir dem Yerusalem.
- Aoa 21 16 Noonu ay taalibe yu dèkk Sesare ànd ak nun, yóbbu nu ca nit ku tudd Manason, fu nu war a dal; moom nag nitu Sipar la woon, di taalibe bu yàgg.
- Aoa 21 17 Bi nu agsee Yerusalem nag, taalibe ya teeru nu ak mbég.
- Aoa 21 18 Ca èllèg sa Pool ànd ak nun, seeti Saag, fekk njiit yépp teew fa.
- Aoa 21 19 Noonu Pool nuyu leen, nettali leen benn-benn li Yàlla def ci biir ñi dul Yawut, jaarale ko ci liggéeyam.
- Aoa 21 20 Bi ko njiit ya déggee, ñu manggal Yàlla ne ko: "Mbokk mi, gis nga ne, am na ay junniy Yawut ñu gëm, te ñépp a sawar ci yoonu Musaa.
- Aoa 21 21 Dégg nañu ci sa mbir nag ne, yaa ngi jàngal Yawut yépp, yi dèkk ci biir ñi dul Yawut, ñu bàyyi yoonu Musaa te bañ a xarafal seeni doom mbaa topp sunuy aada.
- Aoa 21 22 Lu nu ci war a def nag? Ndaxte ci lu wér dinañu xam ne, ñew nga.
- Aoa 21 23 Nu ngi lay digal nag, nga def nii: am na ci nun ñeenti góor yu dige ak Yàlla.
- Aoa 21 24 Jël leen, bokk ak ñoom setlu, te nga gaddu seen peyu wateef. Noonu ñépp dinañu xam ne, li ñu déggoon ci sa mbir du dégg, waaye yaa ngi jéf tey samm yoonu Musaa.
- Aoa 21 25 Naka ñi dul Yawut ñi gëm, bind nanu leen li nu àtte ne, ñu moytu ñam wu ñu tuuroo xèrëm te moytu deretu médd ak njaaloo."
- Aoa 21 26 Bi ñu ko waxee, Pool jël nit ña te ca èllèg sa mu bokk setlu ak ñoom, ñu dugg ca kër Yàlla ga. Nu xamle ban bés la seen setlu di àgg, di bés bu ñuy jébbale sarax ngir kenn ku nekk ci ñoom.
- Aoa 21 27 Bi àppu juróom-ñaari fan ya di bègg a jeex, Yawut yi jóge diiwaanu Asi gis Pool ca kër Yàlla ga. Nu daldi jóglóo mbooloo mépp, jàpp ko,
- Aoa 21 28 di xaacu ne: "Wallee, wallee, yéen bokki Israyil; waa jaa ngi nii, moom mi y waare fépp ak ci ñépp, bay suufeel sunu xeet ak yoonu Musaa ak bérab bii; dugal na sax ay Gereg fii ci kër Yàlla gi, ba indi sobe ci bérab bu sell bii."
- Aoa 21 29 Li tax ñu wax loolu, mooy gisoon nañu Torofim mu Efes, ànd ak moom ca dèkk ba, te ñu yaakaar ne, Pool dugal na ko ca kër Yàlla ga.
- Aoa 21 30 Noonu dèkk ba bépp mabb, mbooloo ma ne képp, ñu jàpp Pool, génne ko ca kër Yàlla ga. Ca saa sa ñu tēj bunt ya.
- Aoa 21 31 Bi ñu koy wut a rey, xebaar ba agsi ba ca kilifag mbooloom xarekat ba, naan Yerusalem gépp jaxasoo na.
- Aoa 21 32 Ca saa sa mu ànd ak ay xarekat ak ay njiiti xare, ne jaas wàcc ci ñoom. Bi Yawut ya gisee kilifa ga ak xarekat ya nag, ñu daldi bàyyi dóor, ya ñu doon dóor Pool.
- Aoa 21 33 Noonu kilifa ga jegesi jàpp ko, santaane ñu jéng ko ak ñaari cállala. Bi ñu ko defee mu laaj ku mu doon ak lu mu def.
- Aoa 21 34 Waaye ci biir mbooloo ma, bu nii nee lii, ña ca des ne laa. Kon nag gannaaw mēnu caa xam dara lu wóor ndax coow li, mu santaane, ñu yóbbu ko ci biir tata ja.
- Aoa 21 35 Bi Pool eggee ca yéegukaayu tata ja, aaytal mbooloo ma réy, ba ay xarekat fab ko.
- Aoa 21 36 Ndaxte mbooloo maa nga ko topp, di xaacu ne: "Reyleen ko!"
- Aoa 21 37 Bi ñu koy bègg a dugal ca tata ja, Pool ne kilifa ga: "Ndax man naa laa wax dara?" Mu tontu ko: "Yaw dégg nga gereg?"
- Aoa 21 38 Kon nekkuloo waayi Mi sra, jooju jóglóo woon nit ñi keroog te yóbbu woon ñeenti junniy bóomkat ca mândin ma?"
- Aoa 21 39 Pool ne ko: "Man Yawut laa, di jaambur ci Tars, dèkk bu am tur ci diiwaanu Silisi. Maa ngi lay ñaan, ma wax ak mbooloo mi."
- Aoa 21 40 Te kilifa ga may ko ko. Noonu Pool taxaw ca yéegukaay ba, tàllal loxoom mbooloo ma, ñu daldi ne tekk. Mu wax ak ñoom ci làkku yawut ne:
- Aoa 22 1 "Yéen bokk yi ak baay yi, dégluleen samaw lay."
- Aoa 22 2 Bi ñu déggee, mu di leen wax ci làkku yawut, ñu gën ne xeram. Noonu Pool ne leen:
- Aoa 22 3 "Man Yawut laa, juddoo Tars ci diiwaanu Silisi, yaroo ci dèkk bii. Taalibe laa woon ci Gamaleel, mu jàngal ma bu wér yoonu sunuy maam, ba ma sawar ci Yàlla, mel ni yéen ñépp tey.
- Aoa 22 4 Daan naa fitnaal ña bokkoon ci yoon wii, ba di ci rey sax; yeew naa

góor ak jigéen, tëj leen;
Aoa 22 5 saraxalekat bu mag ba ak mbooloom njiit yi yépp man nañu ma cee seede. Am bés ñu bindal ma ay bataaxal ngir bokki Damas. Ma doon fa dem, ngir yeew ña fa nekkoon, indi leen Yerusaleem, ngir ñu yar leen.
Aoa 22 6 "Waaye ci digg-bèccég, bi ma jaaree ca yoon wa, ba jegesi Damas, ca saa sa leer gu mag jóge asamaan, melax ba ëmb ma.
Aoa 22 7 Ma daldi ne nërëm ci suuf, dégg baat bu ma ne: "Sool, Sool, lu tax nga di ma fitnaal?"
Aoa 22 8 Ma tontu ko: "Yaa di kan, Boroom bi?" Mu ne ma: "Maa di Yeesum Nasaret, mi ngay fitnaal."
Aoa 22 9 Ñi ma àndaloon gis nañu leer ga, waaye déggunu baatu ka doon wax ak man.
Aoa 22 10 Noonu ma laaj ko: "Lu ma war a def, Boroom bi?" Boroom bi ne ma: "Jógal dem Damas, foofa dees na la biral lépp, li ma la yen."
Aoa 22 11 Gannaaw gisuma woon dara ndax leeraayu melxat ga, ña ma àndal wommat ma, ma ñew Damas.
Aoa 22 12 "Bi ma ko defee ku tudd Anañas ñew ci man. Nit ku ragal Yàlla la woon ci sàmm yoonu Musaa, te Yawuti Damas yépp seedeel ko lu baax.
Aoa 22 13 Mu taxaw ci sama wet ne ma: "Sool sama mbokk, delluwaatal di gis."
Noonu ma daldi gisaat ca saa sa, xool ko.
Aoa 22 14 Mu ne ma: "Sunu Yàllay maam tànn na la, ba may la, nga xam coobareem te gis Aji Jub ji te nga dégg ay waxam.
Aoa 22 15 Ndaxte li nga gis te dégg ko, dinga ko seede ci ñépp.
Aoa 22 16 Léegi nag, looy nég? Jógal, ñu sóob la ci ndox, nga set ci say bàkkaar ci tudd turu Yeesu."
Aoa 22 17 "Bi ma dellusee Yerusaleem nag, di ñaan ca kër Yàlla ga, leer tàbbi ci man.
Aoa 22 18 Ma daldi gis Boroom bi, mu ne ma: "Génnal Yerusaleem ci ni mu gën a gaawe, ndaxte duñu nangu li ngay seede ci man."
Aoa 22 19 Waaye ma tontu ne: "Boroom bi, xam nañu ne, dama daan wër jàngoo-jàngu, di tëj kaso ak di dóor ay yar ñi la gëm.
Aoa 22 20 Rax-ca-dolli bi ñu tuuree deretu Ecen, mi la doon seedeel, teewe naa ko, ànd ca, bay wottu sax yérey ñi ko doon rey."
Aoa 22 21 Waaye Boroom bi ne ma: "Demal, dinaa la yebal fu sore, nga jëm ci xeeti ñi dul Yawut.""
Aoa 22 22 Mbooloo ma déglu ko nag ba ca wax jooju, waaye bi ñu déggee loolu, ñu daldi yuuxu naan: "Farleen ko ci àddina! Yembar mu mel ni moom yeyoowul a dund!"
Aoa 22 23 Ñu daldi yuuxu ak di sànni seeni yére, tey callameeru suuf.
Aoa 22 24 Noonu kilifa ga santaane, ñu dugal Pool ca tata ja te caw ko ay yar yu metti, laaj ko ba xam lu tax ñu di ko yuuxoo nii.
Aoa 22 25 Waaye bi ñu koy joñ ak ay der, Pool ne njiitu xare ba fa taxaw: "Ndax am nga sañ-sañu dóor ay yar jaamburu Room, te fekk yoon dabu ko sax?"
Aoa 22 26 Bi ko njiit la déggee, mu fekki kilifaam, yégal ko ko; mu ne ko: "Ndax xam nga li ngay def? Nit kale jaambur la ci Room."
Aoa 22 27 Noonu kilifa ga ñew laaj Pool: "Wax ma, ndax jaambur nga ci Room?" Mu tontu ko: "Waaw, moom laa."
Aoa 22 28 Kilifa ga ne ko: "Man fey naa xalis bu bare, ngir nekk jaambur ci Room." Waaye Pool tontu ko: "Man de dama koo judduwaale."
Aoa 22 29 Ñi ko bëggoon a dóor ay yar nag randu ko ca saa sa. Te kilifa ga sax tiit ci xam ne Pool jaamburu Room la, te yeewlu na ko.
Aoa 22 30 Ca ëllég sa mu bëyyi ko, ndaxte bëggoon na xam bu wóor lu ko Yawut ya jiiñ. Mu santaane ne, saraxalekat yu mag ya dajaloo, ñoom ak kureelu àttekat ya. Gannaaw loolu mu indilu Pool, dēj ko ci seen kanam.
Aoa 23 1 Noonu Pool xool jàkk géew ba ne leen: "Bokk yi, ci xel mu dal laa doxale ci kanam Yàlla ba ci bésu tey bi."
Aoa 23 2 Ci kaw loolu saraxalekat bu mag ba, di ku ñuy wax Anañas, sant ña taxaw ca wetam, ñu fël gémminam.
Aoa 23 3 Pool ne ko: "Yàlla dina la dóor, yaw mi naaféq, bay samandaay miir bu joy bu ñu weexal. Yaa ngi toog di ma àtte, ci li yoon wi digle, ba noppi santaane ñu dóor ma, ci li yoon wi tere!"
Aoa 23 4 Waaye ña taxaw ca wetam ne ko: "Ndax dangay xas saraxalekat bu mag, bi Yàlla fal?"
Aoa 23 5 Pool tontu leen: "Bokk yi, xawma woon ne saraxalekat bu mag bi la, ndaxte téral nañu ci Mbind mi ne: "Bul wax lu bon sa kilifag xeet.""
Aoa 23 6 Naka noona Pool, mi xam ne, genn-wàllu kureel ga bokk nañu ci tariixab Sadusen ya, te ña ca des bokk ci tariixab Farisen ya, mu wax ci biir géew ba ne: "Bokk yi, man Farisen laa, te Farisen moo ma jur; li tax ñu may àtte tey mooy sama yaakaar ci ne, ñi dee dinañu dekki."
Aoa 23 7 Bi mu waxee loolu nag, werante wu metti daldi xew diggante Farisen ya ak Sadusen ya, ba mbooloo ma xaajalikoo.
Aoa 23 8 Ndaxte Sadusen yi nanguwuñu ne, ndekkite mbaa malaaka mbaa rab, dara am na ci, waaye Farisen nangu nañu yooyu yépp.

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa 23 9 Ci kaw loolu nag coow lu bare daldi jib. Nenn ca xutbakat, ya bokk ca Farisen ya, ne bërét, daldi xuloo bu metti ne: "Gisunu dara lu bon ci nit kii. Su fekkeente ne, rab a ko wax mbaa malaaka...?"

Aoa 23 10 Noonu xuloo ba daldi gën a tàng, ba kilifa ga ragal ne, nit ñi dinañu daggaate Pool. Kon mu sant xarekat ya, ñu wacc, nangu Pool ci ñoom, yóbbu ko ca tata ja.

Aoa 23 11 Ca guddi ga nag Boroom bi taxaw ci wetu Pool ne ko: "Takkaal sa fit; ni nga ma seedee ci Yerusaleem, noonu nga may seedee ca Room."

Aoa 23 12 Bi bêt setee Yawut ya daldi lal pexe; ñu dige ci ngiñ ne, duñu lekkati, duñu naanati, ba kera ñuy rey Pool.

Aoa 23 13 Na lal pexe ma, seen lim ëpp na ñeent-fukk.

Aoa 23 14 Noonu ñu dem ca saraxalekat yu mag ya ak njiit ya ne leen: "Giñ nanu ne, dunu mos dara, ba kera nuy rey Pool.

Aoa 23 15 Léegi nag yéen ak kureelu àttekat ya, laajleen kilifa ga, mu indi ko ci seen kanam, mel ni dangeen a bëgg a seet mbiram bu gën a wóor. Bu ko defee nun dinanu fagaru, ngir rey ko, bala moo agsi."

Aoa 23 16 Waaye jarbaatu Pool yég fiir ga, mu dem, dugg ca tata ja, yégal ko Pool.

Aoa 23 17 Bi ko Pool dégge, mu woo kenn ca njiiti xare ba ne ko: "Yóbbul waxambaane wii ca kilifa ga, ndax am na lu mu ko war a yégal."

Aoa 23 18 Njiit la jël ko, yóbbu ko ca kilifa ga ne ko: "Pool, mi ñu jàpp, moo ma woo, ñaan ma, ma indi la waxambaane wii, ndaxte am na lu mu lay wax."

Aoa 23 19 Noonu kilifa ga jàpp ci loxob waxambaane wa, wéetoo ak moom, laaj ko: "Loo ma bëgg a yégal?"

Aoa 23 20 Mu tontu ne: "Yawut yi dañoo dige, ngir ñaan la, nga indi Pool ëllëg ca kanamu kureelu àttekat ya, mel ni dañoo bëgg a seet mbiram bu gën a wóor.

Aoa 23 21 Bu leen ko may, ndaxte lu ëpp ñeent-fukk ci ñoom ñu ngi koy lalal fiir. Dige nañu ak ngiñ ne, dootuñu lekk, dootuñu naan, li feek reyuñu ko; fi mu ne sax fagaru nañu, di xaar, nga nangu."

Aoa 23 22 Kilifa ga nag sant waxambaane wa, mu bañ koo àgge kenn, ba noppi mu yiwi ko, mu dem.

Aoa 23 23 Bi mu ko defee mu woo ñaar ci njiiti xare ba ne leen: "Waajal-leen ñaari téeméeri xarekat ak juróom-ñaar-fukki gawar ak ñaari téeméer ñu gannaayoo xeej, ngeen dem Sesare ci juróom-ñeenti waxtu ci guddi.

Aoa 23 24 Wutal-leen it Pool lu mu war, ngeen yóbbu ko ci jàmm ak salaam ba ca Feligsè, boroom réew mi."

Aoa 23 25 Noonu mu bind bataaxal bii:

Aoa 23 26 Yaw Feligsè mu tedd mi, di boroom réew mi; man Këlódd Lisiyas maa ngi lay nuyu.

Aoa 23 27 Yawut yi jàpp nañu nit kii, bëgg koo rey, waaye bi ma yégee ne, jaambur la ci Room, wallu naa ko ak ay xarekat, ba musal ko.

Aoa 23 28 Bëggoon naa xam lu tax ñu kalaame ko. Moo tax ma yóbbu ko ca kanamu seen kureelu àttekat ya.

Aoa 23 29 Gis naa ne li ñu ko jiiñ mu ngi aju ci ay werantey seen yoon, waaye jiiñuñu ko dara lu jar dee mbaa jéng.

Aoa 23 30 Te bi ma dégge ne, ñu ngi koy fexeel, yebal naa ko ci yaw ci saa si. Sant naa nag ñi ko kalaame, ñu xamal la seen lay.

Aoa 23 31 Noonu xarekat ya jël Pool ci guddi, indi ko ba ca dëkku Antipataris, ni ñu leen ko sante.

Aoa 23 32 Ca ëllëg sa ñu woññiku, dellusi ca tata ja, bàyyi gawar ga, ñu gunge ko.

Aoa 23 33 Bi gawar ga àgge Sesare, ñu jox boroom réew ma bataaxal ba, jébbal ko Pool.

Aoa 23 34 Bi loolu amee boroom réew ma jàng bataaxal ba, laaj ci ban diiwaan la Pool dëkk. Bi mu yégee ne, mu ngi dëkk Silisi,

Aoa 23 35 mu ne ko: "Kon bu ñi la kalaame ñewee, dinga layoo." Mu santaane nag, ñu denc ko ca kër buur ba Erodd.

Aoa 24 1 Bi juróomi fan wéyee, Anañas saraxalekat bu mag ba dikk, ànd ak ay njiit ak layookat bu tudd Tertul, ñu woo Pool ci yoon fa kanam boroom réew ma.

Aoa 24 2 Noonu ñu woo Pool, te Tertul daldi ko jiiñ naan: "Yaw Feligsè mu tedd mi, sa nguur jural na nu jàmm ju neex, te sa jàppandil soppi na lu bare ci sunu xeet.

Aoa 24 3 Gis nanu ko fépp ak ci lépp, di la gèrëm ak sunu xol bépp.

Aoa 24 4 Waaye ngir bañ a yàggal jataay bi, maa ngi lay ñaan ci sa lewetaay, nga déglu nu ci lu gàtt.

Aoa 24 5 Ndaxte ci mbirum nit kii teew, gis nanu ne rambaaj la, buy indi xëccoo ci Yawut yi ci àddina sépp, di njiitu mbooloo mu ñuy wax Nasaréen.

Aoa 24 6 Dem na ba jéem a teddadil sax kër Yàlla ga, waaye jàpp nanu ko.

Aoa 24 8 Soo ko laajee, yaw ci sa bopp, dinga gis ne, li nu koy jiiñ dëgg la."

Aoa 24 9 Ci kaw loolu Yawut ya ànd ca, di dëggal ne loolu wóor na.

Aoa 24 10 Bi loolu amee boroom réew ma jox Pool kàddu gi. Noonu mu làyyi ne: "Xam naa ne, yaa ngi àtte xeet wi diirub at yu bare, moo tax maa ngi làyyi ak kóolute.

Aoa 24 11 Man ngaa wóorliku ne, éppagul fukki fan ak ñaar demoon naa Yerusaleem ngir manggal.

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa 24 12 Te kenn gisu ma, maay werante mbaa di jóglóo mbooloo, muy ca kër
Yàlla ga mbaa ca jàngu ya mbaa ci biir dëkk ba.

Aoa 24 13 Te mēnuño firndeel dara ci li ñu may jiiñ léegi.

Aoa 24 14 Waaye nangu naa ci sa kanam ne, maa ngi jaamu Yàllay sunuy maam, ci
topp yoon wi ñu ne, mooy tariixa; terewul ne, lépp li ñu tēral ci yoonu Musaa ak li yonent yi
bind, gēm naa ko.

Aoa 24 15 Te bokk naa ak ñoom yaakaar ci Yàlla, ne ñi jub ak ñi jubadi dinañu
dekki keroog yawmel xayaam.

Aoa 24 16 Moo tax fu ma tollu, maa ngi góor-góorlu, ngir am xel mu dal fa kanam
Yàlla ak fa kanam nit ñi.

Aoa 24 17 "Noonu gannaaw gējeb at yu bare ñew naa, ngir indil sama xeet ndimbal
te jébbal Yàlla ay sarax.

Aoa 24 18 Bi ma koy def nag, gis nañu ma ca kër Yàlla ga, ma setlu ba noppi,
fekk ànduma ak mbooloo te indi wuma benn coow.

Aoa 24 19 Waaye ay Yawut yu dëkk Asi - xanaa kay ñoo waroon a ñew ci sa kanam,
di ma kalaame, bu ñu amee dara lu ñu may topp.

Aoa 24 20 Waaye it na nit nii wax ci lan laa tooñe ci jataayu géewub àtte ba,
Aoa 24 21 xanaa li ma waxoon ca kaw ci seen biir rekk ne: "Mbirum ndekkitel ñi
dee moo tax ngeen dēj ma ci seen kanam tey!"

Aoa 24 22 Bi mu waxee noonu, Feligsē mi xam bu wóor mbirum yoon wi, yiwi leen
ba beneen yoon. Mu ne leen: "Bu Lisiyas kilifag xare bi ñewee, dinaa àtte seen mbir."

Aoa 24 23 Noonu mu sant njiitu xare ba ne ko: "Nanga wottu Pool, waaye nga may
ko féex, te bàyyi ay xaritam, ñu topptoo ko."

Aoa 24 24 Bi ay fan wéyee, Feligsē ñewaati, ànd ak jabaram Dursil, miy Yawut.
Noonu mu woolu Pool, di ko dēglu ci mbirum gēm Yeesu Kirist.

Aoa 24 25 Waaye bi Pool di waxtaan ci mbirum njub ak moom sa bopp ak bés pénc,
Feligsē daldi tiit, yiwi ko ne ko: "Demal, bu ma amee jot, dinaa la woolu."

Aoa 24 26 Fekk yaakaaroon na it ne, Pool dina ko jox xalis; kon mu di ko faral
a woolu, ngir waxtaan ak moom.

Aoa 24 27 Bi ñaari at weesoo nag, amoon na ku wuutu Feligsē, tudd Porsiyus
Festus. Noonu Feligsē, mi bēggoon lu neex Yawut ya, bàyyi Pool ca kaso ba.

Aoa 25 1 Bi Festus teersee ci diiwaanam, mu teg ca ñetti fan, dem Yerusaleem.

Aoa 25 2 Noonu saraxalekat yu mag ya ak njiiti Yawut ya kalaame Pool ci moom.

Aoa 25 3 Nuy sàkku ndimbal ci moom, di ko ñaan bu wér, mu yónni Pool
Yerusaleem, fekk lal nañu fiiru rey ko ca yoon wa.

Aoa 25 4 Waaye Festus tontu leen ne: "Ñu ngi wottu Pool ca Sesare, te dinaa fa
dem fi ak fan yu néew."

Aoa 25 5 Mu ne leen: "Ñi am maana ci yéen nag, nangeen ànd ak man, layooji ak
nit ka, bu dee tooñ na."

Aoa 25 6 Noonu Festus am fa ñoom juróom-ñett ba fukki fan, ba noppi dem
Sesare. Ca èllég sa mu toog ca àttekaay ba, joxe ndigal, ñu indi Pool.

Aoa 25 7 Bi mu ñewee nag, Yawut ya jóge Yerusaleem wër ko, di ko jiiñ tooñ yu
bare te réy, te mēnuñu leen a firndeel.

Aoa 25 8 Noonu Pool làyyi ne: "Tooñuma yoonu Yawut ya, tooñuma kër Yàlla ga,
tooñuma buur ba Sesaar."

Aoa 25 9 Ci kaw loolu Festus, mi bēgg lu neex Yawut ya, tontu Pool ne: "Ndax
bēgguloo dem Yerusaleem, nga layoo fa ci mbir yii ci sama kanam?"

Aoa 25 10 Waaye Pool ne ko: "Maa ngi nii taxaw ci kanam àttekaayu buur Sesaar;
te fii lañu ma war a àttee. Te yaw ci sa bopp xam nga bu baax ne, tooñuma Yawut yi.

Aoa 25 11 Su ma tooñoon mbaa ma def lu bon lu jar dee, kon duma tinu ngir bañ a
dee. Waaye bu li ñu may jiiñ taxawul, kenn sañu ma leen a jébbal. Dénk naa sama mbir Sesaar."

Aoa 25 12 Bi mu waxee loolu, Festus gise ak ñi ko wër, mu tontu ko: "Dénk nga
sa mbir Sesaar, kon ci moom ngay dem."

Aoa 25 13 Ba ñu ca tegge ay fan, buur Agaripa ak Berenis ñew Sesare, ngir
nuyusi Festus.

Aoa 25 14 Bi seen ngan di ruus nag, Festus diis buur ba mbirum Pool ne ko:
"Feligsē batale na nu ak kenn ku ñu tēj.

Aoa 25 15 Te bi ma nekkee Yerusaleem, saraxalekat yu mag ya ak njiiti Yawut ya
kalaame nañu ko ci man, ñaan ma, ma daan ko.

Aoa 25 16 Waaye ma tontu leen ne: "Jébbale nit, fekk jàkkaarloowul ak ñi koy
jiiñ, ba man a làyyil boppam ci li ñu koy jiiñ, loolu dēppoowul ak aaday nguuru Room."

Aoa 25 17 Bi ñu àndee ak man ba fii nag, randaluma mbir mi, waaye ca èllég sa
sax toog naa ca àttekaay ba, joxe ndigal, ñu indi nit kooku.

Aoa 25 18 Ñi koy kalaame nag, bi ñu taxawee, jiiñuñu ko benn ñaawteef ci yi ma
yaakaaroon;

Aoa 25 19 waaye ñuy werante rekk ak moom ci seen yoon ak ci mbirum ku tudd
Yeesu, mi dee, te Pool sax ci ne, mu ngi dund.

Aoa 25 20 Gannaaw lijjanti mbir moomu jafe woon na ma lool nag, ma laaj ko,
ndax bēgg na dem Yerusaleem, layooji fa ci mbir yooyu.

Aoa 25 21 Waaye Pool ñaan, nu fomm mbiram, ba kera buur bu tedd ba di ko àtte.
Noonu santaane naa ñu aj ko, ba keroog ma koy yónnee Sesaar."

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa 25 22 Booba nag Agaripa ne Festus: "Man sax bëgg naa dégg nit kooku."
 Festus tontu ko: "Bu ëllëgee dinga ko dégg."
 Aoa 25 23 Ca ëllëg sa nag Agaripa ak Berenis ñëw bu xumb, ñu dugg ca néegu àtte
 ba, ànd ak kilifay xare ba ak ña am maana ca dëkk ba. Noonu Festus joxe ndigal, ñu indi Pool.

Aoa 25 24 Bi mu ñëwee, Festus ne: "Buur Agaripa ak yéen ñépp, ñi fi teew tey,
 nit kaa ngi nii! Mbiram moo tax mbooloom Yawut yépp, muy ci Yerusaleem, muy fii, wër ma di
 yuuxu ne: "Nit kii waratul a dund."
 Aoa 25 25 Waaye gis naa ne, deful dara lu jar dee. Moona, gannaaw moom ci
 boppam dënk na boppam buur bu tedd ba, fas naa yéene yónnee ko ko.
 Aoa 25 26 Fekk awma dara lu wóor ci mbiram, lu ma man a bind sang bi. Moo tax
 ma indi ko ci seen kanam, rawatina ci sa kanam buur Agaripa, ngir sunu jataay may ma lu ma
 bind.

Aoa 25 27 Ndaxte yaakaar naa ne, yónnee ku ñu tëj, te bañ caa boole lu ko
 waral, àndul ak xel."
 Aoa 26 1 Bi mu ko waxee, Agaripa ne Pool: "Jëlal kàddu gi." Noonu Pool tàllal
 loxoom, daldi làyyi ne:
 Aoa 26 2 "Buur Agaripa, ma làyyi ci sa kanam tey ci lépp, li ma Yawut yiy
 jiiñ, xol bu sedd la ci man,
 Aoa 26 3 ndaxte xam nga bu baax aaday Yawut yi ak seeni werantey yoon. Kon maa
 ngi lay ñaan, nga déglu ma ak muñ.
 Aoa 26 4 "Ci lu jëm ci Yawut yi, xam nañu sama dund li dale ci samag ndaw, muy
 ci sama biir xeet, muy ci Yerusaleem.
 Aoa 26 5 Xam nañu ma bu yàgg te man nañoo seede, su leen neexee, ne daan naa
 dund ni Farisen, te mooy tariixa bi gën a diis ci sunu diine.
 Aoa 26 6 Li ma indi ci kureelu àttekat yii nag, mooy yaakaar ne, Yàlla dina
 amal li mu digoon sunuy maam.
 Aoa 26 7 Dige booba la fukki giir ak ñaar yu bànni Israyil di sàkku, ngir jot
 ko, ci jaamu Yàlla ak cawarte guddi ak bëccëg. Yaw buur, yaakaar joojoo tax ñu may kalaame,
 ñoom Yawut yi.

Aoa 26 8 Lu tax seen xel dàq ne, Yàlla dina dekkal ñi dee?
 Aoa 26 9 "Man sax ci sama bopp defe woon naa ne, war naa def lu bare, ngir
 suufel turu Yeesum Nasaret.
 Aoa 26 10 Daan naa ko def ci Yerusaleem, ba noppi ma jot sañ-sañ ci saraxalekat
 yu mag ya, bay tëj gaayi Yàlla yu bare. Rax-ca-dolli ku ñu ci masoon a bëgg a rey, ànd naa ci.

Aoa 26 11 Daan naa wër jàngoo-jàngu, di leen teg toskare te di leen jéem a
 weddiloo. Te sama mer daa na tar, ba ma di leen xañ ba ca dëkk yu sore, ngir fitnaal leen.
 Aoa 26 12 "Noonu am bés, may dem dëkku Damas, yor sañ-sañ ak ndigalu
 saraxalekat yu mag ya.
 Aoa 26 13 Ca njolloor, buur bi, gis naa ca yoon wa leer gu jóge asamaan ne
 ràyy, ba raw leeru jant, melax ba ëmb ma, man ak ñi ma àndal.
 Aoa 26 14 Nu ne nërëm ci suuf, ma dégg baat bu ma wax ci làkku yawut ne: "Sool,
 Sool, lu tax nga di ma fitnaal? Ngay bère ak man ni fas wuy wonjeetu ku koy jam dëgël, metti
 na ci yaw."
 Aoa 26 15 "Noonu ma tontu ko: "Yaa di kan, Boroom bi?" Boroom bi ne ma: "Maa di
 Yeesu, mi ngay fitnaal.
 Aoa 26 16 Waaye jógal taxaw. Lii moo tax ma feeñu la: teg naa la yen, nga di ma
 seedeel ci lépp li nga gis ci man, ak li ma lay feeñuji.
 Aoa 26 17 Dinaa la musal ci bànni Israyil ak ci ni dul Yawut. Ci ñoom laa lay
 yebal,
 Aoa 26 18 ngir ubbi seeni bët, nga jële leen ci lëndëm, tàbbal leen ci leer,
 nga nangoo leen ci sañ-sañu Seytaane, woñni leen ci Yàlla, ma baal leen seeni bàkkaar te may
 leen cér ci biir sama gaa yi sell ci kaw ngëm."
 Aoa 26 19 "Kon nag buur Agaripa, woruma li ma Yàlla yen ci peeñu.
 Aoa 26 20 Waaye li tàmbali ci Damas, teg ci dëkku Yerusaleem ak réewu Yawut
 mépp, ba agsi ci ni dul Yawut, yégal naa leen, ñu tuub seeni bàkkaar te woñniku ci Yàlla, bay
 jéf lu dëppook réccu.
 Aoa 26 21 Loolu nag moo waral Yawut yi jàpp ma ca kër Yàlla ga, di ma fexee
 rey.
 Aoa 26 22 Waaye gannaaw Yàlla ngi may taxawu ba tey, maa ngi taxaw fi, di ko
 seedeel ci mag ak ndaw; yokkuma dara ci li yonent yi ak Musaa xamle woon lu jiitu,
 Aoa 26 23 maanaam Almasi bi dina dëkku ay coono, te mooy jëkk a dekki, bay
 jollil leer ci bànni Israyil ak ni dul Yawut."
 Aoa 26 24 Bi muy làyyee nii, Festus daldi ko gëdd ak baat bu kawé ne ko:
 "Dangaa dof Pool! Xanaa sa njàng mu réy mi da laa xañ sago."
 Aoa 26 25 Waaye Pool tontu ko: "Festus mu tedd mi, dofuma; waaye lu dëggu laay
 wax te ànd ak sago.
 Aoa 26 26 Yéf yii leer na buur bi, moo tax maa ngi koy wax ak kóolute. Wóor naa
 ne, dara ci lii may wax umpu ko, ndaxte lii amewul ci y ruq.
 Aoa 26 27 Yaw buur Agaripa, ndax gëmulo yonent yi? Xam naa bu wér ne, gëm
 nga."

The Holy Bible in Wolof NT

Aoa	26	28	Noonu Agariipa ne Pool: "Xanaa yaw, ci diir bu gàtt bii rekk, nga ma bègg a dugale ci gaayi Kiriist!"
Aoa	26	29	Pool tontu ko: "Muy tey, muy èllëg, waxuma yaw rekk waaye it ni may déglu tey ñépp, na Yàlla def, ba ngeen fekkxi ma ci li ma nekk, lu moy jéng yii!"
Aoa	26	30	Ci kaw loolu buur ba daldi jóg, boroom réew ma topp ci, Berenis tegu ca ak mbooloo ma mépp.
Aoa	26	31	Bi ñu génnee nag, ñuy waxante ne: "Nit kii deful dara lu jar dee mbaa kaso."
Aoa	26	32	Te Agariipa ne Festus: "Manoon nanu koo yiwi, bu dénkuloon mbiram Sesaar."
Aoa	27	1	Bi loolu wéyee ñu fas yéene noo dugal gaal jème réewu Itali. Noonu ñu jël Pool ak ñeneen ñi ñu tëjoon, dénk leen njiitu xare bu tudd Yulyus, mi bokk ci mbooloom xare mu buur.
Aoa	27	2	Nu dugg ca gaalu dëkku Adaramit guy taxaw ci teeruy Asi, daldi tàbbi ci biir gééj; te Aristark, mi dëkk Tesalonig ci diiwaanu Maseduwan, ànd ak nun.
Aoa	27	3	Ca èllëg sa nu teer Sidon; Yulyus laabiir ci Pool, may ko mu dem ci ay xaritam, ngir ñu ganale ko.
Aoa	27	4	Bi nu fa jógee, nu dem ci biir gééj, Ieru dunu Sipar ci fegu ngelaw li, ndaxte ngelaw li da noo soflu.
Aoa	27	5	Nu jáll gééj, gi janook diiwaani Silisi ak Pamfili, teersi Mira ca walli Lisi.
Aoa	27	6	Foota nag njiit la gis gaal gu jóge Alegсандiri, jëm Itali, mu dugal nu ca.
Aoa	27	7	Noonu nuy dem ndànk diirub fan yu bare, ba janook Kanidd ci kaw coono bu réy; te ndegam ngelaw li mayu nu, nu jëm kanam, nu Ieru dunu Kereet ci fegu ngelaw li, janook Salmon.
Aoa	27	8	Nu romb fa ak coono yu bare, agsi ca bérab bu ñuy wax Teeru yu neex, te dend ak dëkku Lase.
Aoa	27	9	Fekk booba yàggoon nañu ca yoon wa, te dem ci gééj daldi aaytal, ndaxte jamonoy Kooru Yawut ya wees na. Moo tax Pool digal leen ne:
Aoa	27	10	"Gaa ñi, gis naa ne, tukki bi èmb na musiba ak kasara ju bare, waxuma gaal gi ak li mu yeb waaye sunuy bakkan sax xaj na ci."
Aoa	27	11	Waaye njiit la sobental waxi Pool, déggal dawalkat ba ak boroom gaal ga.
Aoa	27	12	Te gannaaw teeru ba neexul a lollikoo, ña ca èpp mànkoo ci jóge fa, dem ci biir gééj, ngir wut a agsi Fenigsé, biy teerub dunu Kereet te janook sowu suuf ak sowu kaw, nu lollikoo fa.
Aoa	27	13	Noonu bi ngelaw lu woyof liy jóge sudd wolee, ñu defe ne, man nañoo sottal seen peXe, ñu wëgg diigal, daldi tafu ci dunu Kereet.
Aoa	27	14	Waaye nes tuuti ngelaw lu wole penku, ñu di ko wax "Èrakilon," jóge ca dun ba, ne milib ci sunu kaw.
Aoa	27	15	Mu èpp doole gaal ga, daldi ko wat, ba nu bayliku, daldi yal.
Aoa	27	16	Nu daldi daw, Ieru dun bu tuuti bu ñuy wax Kóda ci fegu ngelaw, rawale looco ga ci kaw gaal ga ak coono bu bare.
Aoa	27	17	Bi ñu ko yéegée, ñu fab ay buum, ngir Iaxas ca taatu gaal ga, ngir ragal a daanu ci suuf su nooy su ñuy wax Sirt; ba noppi ñu daldi sànni diigal, ngir wàññi doxub gaal ga, nuy yale noonu.
Aoa	27	18	Waaye bi nu ngelaw li sonalee bu metti, ca èllëg sa ñu sànni la gaal ga yeboon ca gééj ga.
Aoa	27	19	Te ca ñetteelu fan ba, ñu sànni ak seeni Ioxo juntuKaay, yi ñu yeboon ngir fàggu.
Aoa	27	20	Noonu jant bi ne menj te biddiwi ne mes ay fan yu bare, fekk ba tey ngelaw li di wol ak doole, ba sunu yaakaaru mucc gépp tas.
Aoa	27	21	Bi loolu di xew, fekk gëj nañoo lekk, Pool daldi taxaw ci seen biir ne leen: "Gaa ñi, li gënoon mooy ngeen déglu ma te bañ a jóge Kereet, ba indil seen bopp musiba ak kasara ju réy jii."
Aoa	27	22	Léegi nag maa ngi leen di dénk, ngeen takk seen fit, ndax gaal gi rekk mooy yàqu, waaye kenn ci yéen du dee.
Aoa	27	23	Ndaxte ci guddi menn malaaka dikkal na ma, jóge ci Yàlla sama Boroom, bi may jaamu.
Aoa	27	24	Mu ne ma: "Pool bul tiit; fàww nga taxaw ci kanamu Sesaar, te yaa tax Yàllay aar bakkani ñi nga àndal ñépp."
Aoa	27	25	Moo tax gaa ñi, takkleen seen fit, ndax wóolu naa Yàlla ne, li mu ma wax, dina am.
Aoa	27	26	Waaye war nanoo luf cib dun."
Aoa	27	27	Ca fukkeelu guddi ga ak ñeent nu nga doon jayan-jayani ca gééju Adiratig; noonu ca xaaju guddi dawalkati gaal ga defe ne, danu jegesi suuf.
Aoa	27	28	Nu sànni nattukaay ba ci biir gééj, mu jàpp ñeent-fukki meetar, dem ca kanam tuuti, sànniwaat ko, jàpp fanweeri meetar.
Aoa	27	29	Ñu ragal ne, dinañu fenqu ci ay xeer, kon ñu daldi sànni ñeenti diigal ci geenu gaal ga, di ñaan bët set.
Aoa	27	30	Waaye ci kaw loolu dawalkati gaal ga taafantaloo sànniji ay diigal ca

The Holy Bible in Wolof NT

boppu gaal ga, fekk dañuy fexee jël looco ga, ba raw.
Aoa 27 31 Waaye Pool ne njiit la ak xarekat ya: "Bu nii desul ci gaal gi, dungeen raw."
Aoa 27 32 Noonu xarekat ya dagg buum, yay téye looco ga, bàyyi ko mu wéy.
Aoa 27 33 Bi bêt setagul, Pool sant leen ñu lekk; mu ne leen: "Tey mooy seen fukki fan ak ñeent yu ngeen ne jonn, lekkuleen, mosuleen dara."
Aoa 27 34 Maa ngi leen di sant nag, ngeen lekk, ndax noonu rekk ngeen man a rawe. Ndax genn kawar du rot ci yéen."
Aoa 27 35 Bi mu waxee loolu, mu fab mburu, sant Yàlla ci kanamu ñépp, damm ko, daldi ko lekk.
Aoa 27 36 Bi ñu gisee loolu, ñépp dègëraat, ñu daldi lekk ñoom itam.
Aoa 27 37 Mboolem ñi nekkoon ca gaal ga mat na ñaari téeméeri nit ak juróom-ñaar-fukk ak juróom-benn.
Aoa 27 38 Noonu ñu lekk ba suur, daldi sànni pepp ma ca géej ga, ngir woyofal gaal ga.
Aoa 27 39 Bi bêt setee nag, xàmmi wuñu réew ma, waaye seen nañu ruqu tefes. Noonu ñu fas yéene caa teeral gaal ga, bu ñu ko manee.
Aoa 27 40 Nu dagg diigal ya, bàyyi leen ci biir géej, yiwi waale baar ba; ba noppi firi wiiru kanam ga, jublu ca tefes ga.
Aoa 27 41 Waaye ñu dal ca tundu suuf ca bérab bu ñaari koron daje, gaal ga daldi fa luf. Boppu gaal ga nuur bu baax, ne fa tekk, te dooley duus ya daldi toj geen ba.
Aoa 27 42 Bi loolu amee xarekat ya bègg a rey ñi ñu tēj, ngir ragal ñenn ñi féey, ba raw.
Aoa 27 43 Waaye njiit la bègg a musal Pool, mu tere leen pexe ma. Mu sant ñi man a féey, ñu jèkk a sóobu ca ndox ma, ba jot tefes ga.
Aoa 27 44 Mu sant ñi ci des ñu def noonu, langaamu ci ay dénk, mbaa ca tojiti gaal ga. Noonu ñépp jot tefes ga ci jamm ak salaam.
Aoa 28 1 Bi nu rëccee, nu yég ne dun baa nga tudd Malt.
Aoa 28 2 Te waa réew ma won nu laabiir gu ràññiku, ndaxte taalal nañu nu safara, ganale nu ndax taw bi sóob ak sedd bi.
Aoa 28 3 Pool nag di for matt, di ko def ca taal ba, jaan ne ca melle ndax tàngoor wa, taq ci loxoom.
Aoa 28 4 Bi waa réew ma gisee rab wa wégu ci loxoom nag, ñuy waxante naan: "Ci lu wóor nit kii reykat la; te bi mu rëccee ca géej ga sax, ndogalu Yàlla mayu ko mu dund."
Aoa 28 5 Waaye Pool yëlëb rab wa ca safara sa, te wàññiwu ko dara.
Aoa 28 6 Nit ñi di xaar mu newi, mbaa mu ne dall, dee; waaye bi ñu négee lu yagg te gis ne dara jotu ko, ñu soppi xel ne: "Kii yàlla la."
Aoa 28 7 Amoon na nag ca wet ya ay suuf yu doon moomeelu ku tudd Publiyyus, di kilifag dun ba. Mu teeru nu, ganale nu ngan gu réy diirub ñetti fan.
Aoa 28 8 Fekk baayu Publiyyus dafa tēdd ndax ay tàngoori yaram yu koy dikkal ak biiru taññ. Pool nag dem seeti ko, ñaan ci Yàlla, teg ko ay loxoom, mu daldi wér.
Aoa 28 9 Ci kaw loolu jarag ya ca des ca dun ba daldi dikk, amaati wér-gi-yaram.
Aoa 28 10 Ñu teral nu ci fànn yu bare, te bi nuy dem, ñu jox nu li nuy soxla lépp.
Aoa 28 11 Bi nu fa amee ñetti weer, nu dugg ca gaal gu lollikoo ca dun ba, daldi tàbbi ca géej ga. Gaalu dëkku Alegsàndiri la woon, te yor xàmmikaay guy nataalu Kastor ak Polugsè.
Aoa 28 12 Noonu nu teer dëkku Sirakus, toog fa ñetti fan.
Aoa 28 13 Nu jóge fa, Ieru tefes ga, ba agsi Resiyo. Ca èllëg sa ngelawu sudd daldi jóg, te ca ñaareelu fan ba nu teer Pusol.
Aoa 28 14 Gis nanu fa ay bokk, ñu ñaan nu, nu toog fa ayu-bés. Noonu nu dem Room.
Aoa 28 15 Sunuy xebaar law na, ba egg ca bokk ya fa dëkk, noonu ñu gatandu nu ba ca péncu Apiyus ak bérab bu ñuy wax Ñetti añukaay ya. Bi leen Pool gisee, mu sant Yàlla, daldi takk fitam.
Aoa 28 16 Bi nu dikkee Room nag, ñu may Pool, mu dëkk fa ko lew, moom ak xarekat ba koy wottu.
Aoa 28 17 Bi ñetti fan wéyee, mu woolu njiiti Yawuti dëkk ba. Bi ñu dajaloo nag, mu wax leen lii: "Bokk yi, japp nañu ma ci Yerusaleem, jébbal ma waa Room, fekk defuma dara luy suufeel sunu xeet, mbaa lu juuyoo ak sunuy aaday maam."
Aoa 28 18 Waa Room nag seet sama mbir, te bègg maa bàyyi, ndaxte toppuñu ma dara lu jar dee.
Aoa 28 19 Waaye bi ko Yawut ya bañee, fas yéene naa dénk sama mbir Sesaar, fekk ba tey awma dara lu may taqal sama xeet.
Aoa 28 20 Moo tax ma ñaan a gise ak yéen, nu diisoo, ndaxte yaakaaru bànni Israyil moo tax ñu jéng ma."
Aoa 28 21 Bi ñu ko dégge, ñu tontu ko: "Jotunu benn bataaxal bu jóge Yude ci sa mbir, te kenn ci bokk, yi fi dikk, jottaliwul mbaa mu seede ci yaw lu bon."
Aoa 28 22 Waaye bègg nanoo dégg li nga gëm, ndaxte xam nanu ne, tariixa booba, kenn jubluwu ko fenn."
Aoa 28 23 Noonu ñu dig ko bés, te ñu bare ñew, fekksi ko ca néegam. Mu di leen

The Holy Bible in Wolof NT

jàngal suba ba ngoon, di leen dëggal lu jëm ci nguuru Yàlla ak ci Yeesu, tukkee ci yoonu Musaa ak ci yonent yi, di leen jéem a gëmloo.

Aoa 28 24 Nenn ñi nag gëm li mu wax, ña ca des weddi ko.

Aoa 28 25 Gannaaw mënnoo dëggoo, ñu bëgg a tas. Waaye bi ñu laata dem, Pool

teg ca wax jii: "Xel mu Sell mi wax na dëgg ak seeni maam, jaarale ko ci yonent Yàlla Esayi.

Aoa 28 26 Nee na: "Demal ci xeet wii ne leen: 'Dingeen déglu bu baaxwaaye dungeen

xam dara; di xool bu baax waaye dungeen gis dara.'

Aoa 28 27 Ndaxte xolu xeet wii dafa dërkiis; dañuy déglu ak nopp yu naqari, tey

gëmm seeni bët, ngir bañ a gis ak seeni bët, dëgg ak seeni nopp, te xam ci seen xol, ñu woññiku ci

man, ma wéral leen."

Aoa 28 28 "Xamleen nag ne, xebaaru mucc gi yégal nañu ko ñi dul Yawut, te ñoom

dinañu ko déglu."

Aoa 28 30 Noonu diirub ñaari at Pool dëkk ca kër gu muy fey, di fa àggali ñépp

ñi koy seetsi.

Aoa 28 31 Muy yégle nguuru Yàlla, di jàngale ci mbirum Boroom bi Yeesu Kirist

ak fit wu dëgër, te kenn terewu ko ko.

Rmn 1 1 Man Pool, jaamub Kirist Yeesu, maa leen di bind bataaxal bii. Yàlla

woo na ma, ma nekk ndawam, sas ma liggéeyu xamle xebaaram bu baax bi.

Rmn 1 2 Xebaar bu baax boobu, Yàlla dige woon na ko bu yàgg, jaarale ko ci y

yonentam, ñu def ko ci Mbind mu sell mi,

Rmn 1 3 di xamle mbirum Doomam, Yeesu Kirist sunu Boroom. Lu jëm ci meloom ci

àddina, ci askanu Daawuda la jóge, waaye lu jëm ci xelam mu sell, Doomu Yàlla la; ndaxte

ndekkiteem nekk na firnde ju ràññiku, ne moom la.

Rmn 1 5 Te moom Kirist tàbbal na nu ci yiwu Yàlla, def nu ay ndawam, yónni nu

ci biir xeeti àddina sépp, ngir ñu gëm ko te jébbalu, ba manggal turam.

Rmn 1 6 Te ci ngeen boka, yéen ñi Yàlla woo, ngeen nekk ci Kirist.

Rmn 1 7 Yéen ñi dëkk Room ñépp, yéen ñi Yàlla bëgg te woo leen, ngeen nekk

gaayam yu sell, na leen Yàlla sunu Baay ak Boroom bi Yeesu Kirist may yiw ak jamm.

Rmn 1 8 Kon nag li may jëkk a wax mooy lii: sant naa Yàlla sama Boroom,

jaarale ko ci Yeesu Kirist, ngir yéen ñépp, ndaxte seen ngëm siiw na ci àddina sépp.

Rmn 1 9 Bët bu set maa ngi leen di boole ci samay ñaan. Yàlla seede na li may

wax, Yàlla mi may jaamu ci sama xel, ci xamle xebaar bu baax bu Doomam.

Rmn 1 10 Te li ma koy faral di ñaan mooy lii: bu soobee Yàlla, na ma ubbil

bunt, ba ma man a ñëw ci yéen.

Rmn 1 11 Ndaxte bëgg naa leen a gis lool, ba indil leen barke bu jóge ci Xel

mu Sell mi, ndax seen ngëm gën a dëgër.

Rmn 1 12 Maanaam ma nekk ci seen biir, te nu dimbaleente ci sunu ngëm, ndax

man itam ma gën a am doole.

Rmn 1 13 Bokk yi, damaa bëgg ngeen xam ne, xalaat naa leen a seetsi ay yooni

yoon, ngir meññ njariñ ci yéen, ni ma ko defe ci yeneen xeet yi, waaye ay téq-téq ñoo ma téye

ba léegi.

Rmn 1 14 Am naa warugar sama diggante ak ñépp, muy ñi jàng ni Gereg yi, muy ñi

jàngul ni Baarbaar yi, ñi bare xam-xam ak ñi barewul xam-xam.

Rmn 1 15 Li aju ci man nag, jekk naa ngir ñëw, xamal leen xebaar bu baax bi,

yéen it waa Room.

Rmn 1 16 Ndaxte awma benn werante ci xebaar bu baax bi may waare, ndax mbirum

Yàlla la, mu lãmbuu dooleem, ngir musal képp ku ko gëm, muy Yawut ci bu jëkk mbaa ki dul

Yawut.

Rmn 1 17 Ndaxte xebaar bii day wone, ni nit man a jube ci kanam Yàlla,

sukkandikoo ci ngëm rekk, tàmbali ci ngëm, yem ci ngëm. Moo tax Mbind mi wax ne: "Ku jub ci

kaw ngëm, dinga dund."

Rmn 1 18 Merum Yàlla ngi feeñe asamaan, wacc ci nit ñi, ndax seen weddi Yàlla

gépp ak seen jubadi gépp, ñoom ñi suul dëgg, di topp lu jubadi.

Rmn 1 19 Ndax li nit man a xam ci Yàlla, leer na ci seen xel, ndax Yàlla won

na leen ko.

Rmn 1 20 Ndaxte ba àddina sosoo ba tey, mbiri Yàlla yu nëbbu ya, maanaam

dooleem ju sax ja, ak meloom wu kawe wa, feeñ nañu bu leer, te bir ñépp ci yi mu sàkk, ba tax

bunti lay yépp tēj nañu.

Rmn 1 21 Ndaxte bi ñu xamee Yàlla, taxul ñu manggal ko ni mu ware, mbaa ñu sant

ko. Waaye ñu dal di réer ci seen biiri xalaat yu mujjul fenn, ba tax seen xol gumba, ba lëndëm

këruus.

Rmn 1 22 Ñu teg seen bopp ni boroomi xel, fekk ñu ñàkk xel lañu woon.

Rmn 1 23 Toxal nañu ndamu Yàlla Aji Sax ji, wuutal fa nataali nit ku dul sax,

moom ak ay picc, ay rabi àll mbaa yuy raam.

Rmn 1 24 Moo tax Yàlla bërgël na leen ci seeni bëgg-bëgg, ñu sóobu ci y

ñaawteef, di jëfleente lu gaccelu ci seeni cér.

Rmn 1 25 Toxal nañu dëggu Yàlla, téral fen, di manggal ak a jaamu mbindeef, ba

faaleetuñu sax Aji Bind, ji yelloo cant ba fàww. Amiin.

Rmn 1 26 Loolu moo tax nag Yàlla bërgël na leen ci seeni bëgg-bëgg yu ruslu.

Seenii jigéen sax dëddu nañu li jekk, sóobu ci lu jekkadi, ñoom ak seeni moroom.

Rmn 1 27 Noonu it góor ñi bàyyi nañu li jekk ci seeni cér, maanaam ànd ak

jigéen, bay am ay bëgg-bëgg yu tar ci ànd ak seeni moroom. Góor di defante ak góor li warul,

The Holy Bible in Wolof NT

ñu di jot seen peyu réer ci seeni yaram.
 Rmn 1 28 Gannaaw xam Yàlla soxalu leen, Yàlla it bërgël na leen ci seen xel mu
 bon moomu, ñu sax ci jëf yu jekkadi.
 Rmn 1 29 Seen xol fees na ak lu jubadi, lu bon, bëgge ak coxor; duñu xalaat lu
 dul kiñaan, rey nit, xuloo, njublan ak ñaaw njort; dahuy jëw,
 Rmn 1 30 di yaq der, di ñu bañ Yàlla te ñakk sutura, di réy-réylu ak a kañu;
 ay jambaar lañu ci fexe lu bon, di bañ seeni waajur.
 Rmn 1 31 Amuñu xel, amuñu kóllère, amuñu cofeel, amuñu yërmande.
 Rmn 1 32 Xam nañu ne, ñiy jëfe loolu, Yàlla daganal na seen dee, waaye teewul
 ñu di ko def, boole ko ak di farle ñi ci sax.
 Rmn 2 1 Kon nag képp ku mu man a doon, yaw miy àtte sa moroom ak ñaaw njort,
 amuloo aw lay, ndaxte àtte sa moroom, daan sa bopp la; yaa ngi koy àtte ndax ay jëfam, fekk
 yaw itam noonu ngay jëfe.
 Rmn 2 2 Xam nanu ne, ñiy jëfe noonu, Yàlla dina leen àtte, te àtteem jub na.
 Rmn 2 3 Yaw nag miy àtte ñiy def loolu, te di ko def, ndax defe nga ne, dinga
 récc ci àtteb Yàlla?
 Rmn 2 4 Ndax dangaa xeeb mbaaxu Yàlla, mi yéex a mer te di la muñal? Xanaa
 xamuloo ne, Yàlla ngi lay won baaxaayam, ngir nga réccu say bàkkaar?
 Rmn 2 5 Waaye ndegam dègër nga bopp te bëgguloo réccu, yaa ngi dajale merum
 Yàlla ci sa bopp. Ndaxte Yàlla sàkk na bés bu muy wone àtteem bu jub bi te meram wacc ci ñi
 bon;
 Rmn 2 6 bés booba dina delloo ku nekk ay jëfam.
 Rmn 2 7 Niy góor-góorlu ciy def lu baax, bëgg Yàlla boole leen ca ndamam te
 sédde leen ngërëm ak dund gu sax, dina leen tàbbal ci dund gu dul jeex.
 Rmn 2 8 Waaye ñi dègër bopp, ba tanqamlu dëgg, di topp lu jubadi, seen pey
 mooy dooni merum Yàlla ak toroxte.
 Rmn 2 9 Ki doon def lu bon, peyam mooy tiis ak metit wu tar, muy Yawut ci bu
 jëkk, mbaa ki dul Yawut.
 Rmn 2 10 Waaye ki doon def lu baax, añaam mooy bokk ci ndamu Yàlla, am ngërëm
 ak jàmm, muy Yawut ci bu jëkk, mbaa ki dul Yawut.
 Rmn 2 11 Ndaxte ñépp a yem fa kanam Yàlla.
 Rmn 2 12 Képp ku doon bàkkaar nag te nekkuloo woon ci yoonu Musaa, Yàlla dina
 la àtte ci lu dul yoonu Musaa, nga door a sànk. Te képp ku doon bàkkaar te nga nekkoon ci
 yoonu Musaa, Yàlla dina la àtte ci yoon woowu.
 Rmn 2 13 Kon déglu yoonu Musaa rekk doyul; du loolu mooy tax nit jub ci kanam
 Yàlla; kiy sàmm yoon wi, moom la Yàlla di àtte ñi ku jub.
 Rmn 2 14 Ndax ñi dul Yawut te nekkuñu ci yoonu Musaa, ñu ngiy def li yoon
 woowu téral, ndaxte Yàlla def na ko ci nit. Te wonee nañu noonu ne, man nañoo rāññee lu baax
 ak lu bon, su ñu nekkul sax ci yoonu Musaa,
 Rmn 2 15 di wone it ne, Yàlla bind na ci seen xol jëf yi yoonu Musaa santaane.
 Seen xel it seede na ne noonu la, fekk seeni xalaat ñoo leen di tuumaal, mbaa ñu leen di
 jéggal.
 Rmn 2 16 Ndax bés dina ñew, bu xalaat yu làqu yi di feeñ, te Yàlla àtte nit ñi
 jaarale ko ci Yeesu Kirist. Xebaar bu baax, bi may waare, moo ko wax.
 Rmn 2 17 Maa ngi ñew nag ci yaw mi ne Yawut nga; yaa ngi sukkandi ku ci yoonu
 Musaa ak di damu ci Yàlla.
 Rmn 2 18 Xam nga coobareem, ndaxte jàng nga ci yoonu Musaa, ba fonk yëf yi gën
 a baax.
 Rmn 2 19 Yaa ngi teg sa bopp wommatkatu gumba yi ak leeru ñi nekk cig lëndëm.
 Rmn 2 20 Yaa di jàngalekatu ñi jàngul ak xamlekatu ñi xamul, ndaxte xalaat nga
 ne, Yàlla jagleel na leen ci yoonu Musaa bépp xam-xam ak gépp dëgg.
 Rmn 2 21 Kon nag yaw miy jàngal say moroom, xanaa doo jàngal sa bopp? Yaw miy
 waare di tere sàcc, mbaa doo sàcc yaw itam? Yaw miy tere njaaloo, mbaa doo njaaloo?
 Rmn 2 22 Yaw miy araamal xërëm yi, mbaa doo sàcc li nekk ci seeni xàmb?
 Rmn 2 23 Yaw miy damoo yoonu Musaa, mbaa doo ko moy, ba indi gacce ci turu
 Yàlla?
 Rmn 2 24 Moo tax Mbind mi ne: "Yéena tax ñi nekkul Yawut di suufeel turu
 Yàlla."
 Rmn 2 25 Bëggoon naa ngeen xam ne, xaraf am na njariñ, boo ca boolee sàmm
 yoon. Waaye boo ko ca boolewul, sa xaraf amatul njariñ.
 Rmn 2 26 Te itam ku xaraf, tey def jëf yu jub yi yoonu Musaa santaane, ndax
 Yàlla du ko teg ni ku xaraf?
 Rmn 2 27 Ku dul Yawut te xaraf waaye di sàmm yoon wi, kooku dina la man a
 àtte yaw Yawut bi. Ndaxte li ngay xam-xam yoonu Musaa ci Mbind mi te xaraf, terewul nga koy
 moy.
 Rmn 2 28 Juddu nekk Yawut taxul sag Yawut dëgg, te xaraf ci saw yaram taxul
 sa xaraf woor.
 Rmn 2 29 Waaye Yawut dëgg, ci xol lay nekk. Te xaraf dëgg itam, ci xol lay
 nekk. Du ngistal, lu dëgg la. Te képp ku mel noonu, dees na la gërëm, waxumala nit ñi, waaye
 Yàlla ci boppam.
 Rmn 3 1 Yawut bi nag, ci lan la rawe ku dul Yawut? Te xaraf lu muy njariñ?
 Rmn 3 2 Raw na ko fu nekk. Ci bu jëkk Yawut yi la Yàlla dénkwaxam.

The Holy Bible in Wolof NT

Rmn 3 3 Bu fekke ne am na ci ñoom ñu ñakk kóllère, ndax loolu man na fanq kóllèreg Yàlla?

Rmn 3 4 Mukk! Su ñépp nekkoon ay naaféq, du tere Yàlla nekk dëgg. Moom la Mbind mi wax ci Yàlla ne: "Loo wax, ñépp ànd ci, te ku layoo ak yaw, nga yey ko."

Rmn 3 5 Su fekke nag njubadig nit dina feeñal njubteg Yàlla, lu ciy seen xalaat? Wax ji may bëgg a wax nag léegi, waxi nit rekk la, maanaam: ndax kon Yàlla àttewul yoon ci li muy daan ku jubadi?

Rmn 3 6 Mukk! Ndax su Yàlla jubadi woon, naka lay àttee àddina si?

Rmn 3 7 Waaye nag xanaa dina am ku tontu ci loolu ne: "Su fekke sama ñakk kóllère gën na yékkati kóllèreg Yàlla, di yokk it ndamam, lu tax kon Yàlla di ma teg ba tey bàkkaarkat, ba di ma àtte?"

Rmn 3 8 Lu tax mënunoo wax ne: "Nanu def lu bon, ngir lu baax génñ ca?" Am na sax ñu nuy tuumaal, di wax ne, noonu lanuy waaree. Waaye ñiy wax loolu, ndaan gi ñu yelloo dina leen dal.

Rmn 3 9 Kon nag lu nu ci war a wax? Nun Yawut yi, ndax noo gën ñi ci des? Mukk! Ndaxte wone nanu ne, nit ñépp ñu ngi ci nootaangeg bàkkaar, muy Yawut yi mbaa Gerege yi.

Rmn 3 10 Moom la Mbind mi wax ne: "Ku jub amul, du kenn sax.

Rmn 3 11 Amul kenn ku xam yëfi Yàlla, mbaa kenn ku koy wut.

Rmn 3 12 Ñépp jeng nañu, ba kenn amalatul Yàlla njariñ. Kenn du def lu baax, du kenn sax!

Rmn 3 13 Seen put a ngi xasaw ni méddum ñetti fan, seen làmmiñ làggi ci njublan, te seeni kàddu aay ni danaru ñàngóor.

Rmn 3 14 Duñu génne ci seen gëmmin lu dul ay móolu ak i xas.

Rmn 3 15 Ñu sawar lañu ci rey nit.

Rmn 3 16 Fu ñu jaar, foofa yàqu ak musi ba.

Rmn 3 17 Xamuñu yoonu jàmm,

Rmn 3 18 te ragal Yàlla sore na seen xol."

Rmn 3 19 Xam nanu nag ne, lépp lu yoonu Musaa wax, wax na ko ñi nekk ci yoon woowu, ngir gëmmin yépp ne miig, te waa àddina sépp jaar ci àtteb Yàlla.

Rmn 3 20 Ndaxte sàmm yoon wi taxul kenn jub ci kanam Yàlla; solob ndigal yi daal mooy wone bàkkaar.

Rmn 3 21 Waaye léegi nag Yàlla feeñal na, ni nit man a jube ci kanamam, ci lu séqul ak yoonu Musaa dara. Waaye ba tey yoonu Musaa ak waxi yonent yi seedeel nañu ko.

Rmn 3 22 Jub ci kanam Yàlla, gëm Yeesu Kirist rekk a koy maye, te képp ku ko gëm bakk nga ci. Ndaxte ñépp a yem fa kanam Yàlla.

Rmn 3 23 Ñépp a bàkkaar, ba joteetuñu ndamu Yàlla.

Rmn 3 24 Waaye gannaaw Kirist Yeesu dee na ngir jot leen, Yàlla ciw yiwam man na leen a àtte ni ñu jub ci dara.

Rmn 3 25 Wacce na Kirist, mu nekk sarax ngir Yàlla baal nu sunuy bàkkaar, jaar ci deretam ji ñu tuur; te ngëm rekk moo nu ciy boole. Noonu Yàlla firndeel na ne ku jub la, doonte sax dafa muñaloon ñi jiitu jamonoy Kirist, ba jéggal leen seeni bàkkaar.

Rmn 3 26 Kon ci jamono jii nu ne, Yàlla wone na bu leer ne ku jub la, di àtte ni ku jub képp ku gëm Yeesu, te ba tey dëkk ci njubteem.

Rmn 3 27 Kan a man a bàkku nag ci kanam Yàlla? Kenn! Lu ko waral nag? Xanaa sàmm yoon? Déedéet! Ngëm rekk.

Rmn 3 28 Ndaxte danoo dëggal ne, ngëm rekk a tax Yàlla di àtte nit ni ku jub, waaye du sàmm yoon.

Rmn 3 29 Walla ndax nag Yawut yi rekk la fi nekkal? Ndax nekkalu fi it ñu dul Yawut? Aan kay!

Rmn 3 30 Gannaaw Yàlla kenn la, ñépp la fi nekkal. Ñi xaraf dina leen àtte ni ñu jub ndax seen ngëm, ñi xaraful it dina leen àtte ni ñu jub ndax seen ngëm.

Rmn 3 31 Xanaa kon ngëm day fanq yoonu Musaa? Mukk! Da koy gën a dëgeral sax.

Rmn 4 1 Sunu maam Ibraayma, mi nu soqikoo; nu mbiram tédde?

Rmn 4 2 Bu fekkoon te Ibraayma, ci kaw i jëfam la ko Yàlla àttee ni ku jub, kon am na lu mu ci man a damoo. Waaye demewul noonu ci kanam Yàlla.

Rmn 4 3 Lan la Mbind mi wax ci loolu? Nee na: "Ibraayma gëm na Yàlla, te Yàlla jàppe ngëmam ni njub."

Rmn 4 4 Képp kuy liggéey dina jot peyam; te pey googu du ag may, ñaqam la.

Rmn 4 5 Waaye Yàlla dina àtte jub sax ki ko weddi woon; kon ku wéeruwul ciy jëfam, waaye mu gëm rekk, Yàlla dina jàppe ngëmam ni njub.

Rmn 4 6 Noonu la Daawuda birale barkeelug nit ki Yàlla jagleel njub, fekk ay jëfam taxul.

Rmn 4 7 Mu ne: "Ñi ñu baal seen jàdd yoon, te seeni bàkkaar far ci kanam Yàlla, ñu barkeel lañu.

Rmn 4 8 Ki Boroom bi sëful ay bàkkaaram, kooka ku barkeel la."

Rmn 4 9 Kon nag barkeel googu, ndax ñi xaraf rekk ñoo ko yeyoo? Ndax ñi xaraful it bokkuñu ci? Aan kay! Ndaxte wax nanu ne, Yàlla jàppe na ngëmu Ibraayma ni njub.

Rmn 4 10 Kañ la ko jagleel njub nag? Ndax lu jiitu xarafam la woon, am gannaaw ga? Lu ko jiitu la woon.

Rmn 4 11 Ndaxte Ibraayma gëm na, te Yàlla jàppe na ngëmam ni njub, fekk booba xarafagul. Te xarafal gi, màndarga la woon ci yaramam, di firndeel ne, ku jub la woon. Noonu la Ibraayma man a nekke baayu ñépp ñi gëm, ba Yàlla man leen a àtte ni ñu jub, te xarafuñu

sax.
Rmn 4 12 Te noonu itam la lbraayma man a nekke baayu ñi xaraf, bu fekke yemuñu rekk ci xaraf, waaye ñu am ngëm, ga lbraayma sunu maam amoon lu jiitu xarafam.
Rmn 4 13 Ndaxte Yàlla dafa digoon lbraayma ak ñi naroon a soqikoo ci moom, ne di nañu moom àddina si. Te dige boobu jógewul ci yoonu Musaa, waaye dafa jóge ci njub, gi lbraayma amoon ci kanam Yàlla ci kaw ngëmam.
Rmn 4 14 Ndaxte su fekke ne ñi nekk ci yoonu Musaa rekk ñooy moom àddina, kon ngëm amatul njariñ, te dige Yàlla dafa toxu.
Rmn 4 15 Yoonu Musaa daal du def lu dul wacce merum Yàlla ci sunu bopp; ndax fu yoon amul, jàdd yoon du fa man a am.
Rmn 4 16 Kon nag loolu Yàlla dige, ngëm rekk a koy indi, ngir mu sukkandi koo yiwu Yàlla rekk. Noonu la dige bi wóore ci ñi soqikoo ci lbraayma ñépp, du ci ñi nekk ci yoonu Musaa rekk, waaye itam ñi gëm ni lbraayma gême woon. Kon lbraayma mooy sunu baay, nun ñépp.
Rmn 4 17 Moom la Yàlla dogal, wax ko ci Mbind mi ne: "Def naa la baayu xeet yu bare." Ndaxte lbraayma gëmoon na Yàlla, mi y dekkal ñi dee, tey wax ci lu amagul, mel ni dafa am.
Rmn 4 18 lbraayma dafa jàppoon ci ngëmam, di yaakaar, fekk bunti yaakaar yépp téju. Moo tax mu nekk baayu xeet yu bare, ni ko Mbind mi waxe ne: "Noonu la sa askan di meli."
Rmn 4 19 Mu xool yaramam, xam ne dee rekk a ko dese, ndax mi ngi tollu woon ci lu mat téeméeri at, waaye ba tey ngëmam waññikuwul. Mu xam it ne, Saadata mënatul a ëmb.
Rmn 4 20 Waaye loolu taxul ngëmadi jàpp ko, ba muy werante ci waxu Yàlla; ngëmam sax di gën a dëgër, mu daldi sant Yàlla,
Rmn 4 21 mu wóor ko ne, loolu ko Yàlla dig, Yàlla man na koo def.
Rmn 4 22 Moo tax "Yàlla jagleel na lbraayma njub."
Rmn 4 23 Waaye loolu lanu bind ne: "Yàlla jagleel na ko njub," du lbraayma rekk a moom wax ji.
Rmn 4 24 Nun itam ci wax jooju lanu bokk, te Yàlla dina nu jagleel njub, nun ñi gëm Yàlla, mi dekkal Yeesu sunu Boroom.
Rmn 4 25 Ndaxte Yàlla jébbale na ko ngir sunuy tooñ, dekkal ko ngir àtte nu jub.
Rmn 5 1 Léegi nag, gannaaw Yàlla àtte na nu jub ci kaw ngëm, nanu jàpp ci jamm, ji nu am fa kanam Yàlla, jaarale ko ci sunu Boroom Yeesu Kirist.
Rmn 5 2 Moo nu ubbil bunt ci Yàlla, nu taxaw temm ci yiwam, jaar ci ngëm. Te it nu ngi bég ci y négandiku, Yàlla boole nu ci ndamam.
Rmn 5 3 Te du ci loolu rekk, waaye bég nanu it ci sunuy nattu; ndax xam nanu ne, nattu day feddali muñ;
Rmn 5 4 te muñ mooy ndeyu jikko ju dëgër; te jikko ju dëgër day jur yaakaar.
Rmn 5 5 Te yaakaar jooju du ay nax, ndax mbëggeelu Yàlla ngi baawaan ci sunu xol, jaarale ko ci Xelam mu Sell mi mu nu may.
Rmn 5 6 Ndaxte bi nu amul jenn doole, booba la Kirist dee ngir nun, fekk danoo weddi woon Yàlla.
Rmn 5 7 Kuy nangoo deeyal nit ku jub, yombul a gis, waaye nag jombul am na ku nangoo deeyal ku baax.
Rmn 5 8 Waaye Yàlla firndeel na mbëggeelam ci nun, ci li Kirist dee ngir nun, bi nu nekkee sax ay bàkkaar!
Rmn 5 9 Gannaaw Kirist tuur na deretam nag, ngir Yàlla àtte nu jub, rawatina ne dina nu musal ci merum Yàlla.
Rmn 5 10 Nun ay bañaaley Yàlla lanu woon, waaye Doomam dee na, ngir jubale nu ak moom. Gannaaw léegi nag xariti Yàlla lanu, rawatina ne dinanu mucc ndax dundug Doomam.
Rmn 5 11 Te sax nu ngi bég ci Yàlla, jaarale ko ci sunu Boroom Yeesu Kirist, mi nu jubale ak moom.
Rmn 5 12 Kon nag bàkkaar ci kenn nit la jaar, dugg ci àddina, indaale fi dee, te dee daldi law ci nit ñépp, ndaxte ñépp a bàkkaar.
Rmn 5 13 Bàkkaar kon nekkoon na ci àddina, bi Yàlla di laata wacce yoonu Musaa. Waaye gannaaw yoonu Musaa téd dagul woon, bàkkaar du woon jàdd yoon.
Rmn 5 14 Teewul nag la dale ca Aadama ba ca Musaa, dee a ngi fi woon ci àddina, di noot ñépp, ak sax ñi seen bàkkaar melul woon ni bosu Aadama, maanaam jàdd yoon. Aadama moomu nag moo di takkandeeru Kirist, mi waroon a ganesi àddina.
Rmn 5 15 Waaye warunoo yemale tooñu Aadama ak mayu Yàlla. Bàkkaaru kenn nit kooku tax na ñu bare dee; waaye yiwu Yàlla ak may, gi nu keneen nit ka Yeesu Kirist yéwénal, baawaan na ci ñu bare, ba suul tooñ googu.
Rmn 5 16 Te bàkkaaru Aadama ni roowul ak mayu Yàlla. Aadama bàkkaar na benn yoon, ba tax Yàlla daan ko, daanaale ñépp; waaye Yàlla jéggale na tooñ yu bare ci dara, ba mu àtte ñu bare ni ñu jub.
Rmn 5 17 Bàkkaaru kenn nit tax na dee tàbbi àddina, yilif ñépp ni buur; waaye jëfu keneen nit ka, maanaam Yeesu Kirist, moo ko suul, ba tax ñu bare tàbbi ci dund gu bees, falu ni ay buur; xanaa ñi Yàlla boole ci yiwam wu bare, te àtte leen jub ci dara fa kanamam.
Rmn 5 18 Kon nag nu gattal wax ji; jàddug kenn nit ka rekk moo waral Yàlla daan ñépp; noonu itam jëf ju jubu keneen nit ka rekk moo ubbi bunt, ba ñépp man a jub ci kanam Yàlla te am dund gu bees.

The Holy Bible in Wol of NT

Rmn 5 19 Aadama moomu dafa déggadil Yàlla, ba yóbbaale ñu bare, ñu nekk i
bàkkaar; noonu itam Yeesu Kirist dafa déggal Yàlla, yóbbaale ñu bare itam, ñu jub.
Rmn 5 20 Te yoonu Musaa daldi wàcc, ngir bàkkaar gën a bare; waaye fa bàkkaar
bare, yiwu Yàlla gën faa bare.
Rmn 5 21 Ba tax, ni bàkkaar doon yilife ñépp ni buur, indaale dee, noonu itam
la yiwu Yàlla faloo ni buur, jóge ci njub, jëm ci dund gu dul jeex. Te loolu lépp darajay
Yeesu Kirist sunu Boroom moo nu ko may.
Rmn 6 1 Lu nu war a wax léegi nag? Xanaa nu sax ci bàkkaar, ngir yiwu Yàlla
gën a bare?
Rmn 6 2 Mukk! Nun ñi dee, ba rècc ci kàttanu bàkkaar, naka lanu manatee sax
ci di ko def?
Rmn 6 3 Xanaa dangeen a xamul ne, képp ku ñu sóob ci ndox, ngir wone ne, mu
ngi bakk ci Yeesu Kirist, ci deewu Yeesu la bakk.
Rmn 6 4 Bi ñu nu sóobee ci ndox moomu nag, day misaal ne, dañu noo suul ak
Kirist, nu dee ni mu deeye woon; ba tax nu dekki it, ni mu dekke woon ci dooley Yàlla Baay
bi, te nu sóobu ci dund gu bees.
Rmn 6 5 Kon nag gannaaw benn lanu ak Kirist, dee ni mu deeye woon, kon dinanu
nekk it benn ak moom, dekki ni mu dekke woon.
Rmn 6 6 Ndegam xam nanu ne, daajoon nañu Kirist ca bant ba, xam nanu it ne,
jikko ju bon ji nu judduwaale, daajaale nañu ko ak Kirist ca bant ba. Te Yàlla def na loolu,
ngir nguuru bàkkaar, gi nekkoon ci sunu yaram tas, nu rècc ci dooleem.
Rmn 6 7 Ndaxte ku dee, bàkkaar mënatul dara ci yaw.
Rmn 6 8 Gannaaw nag dee nanu ak Kirist, gëm nanu ne, dinanu dekki it ni moom,
Rmn 6 9 xam ne Kirist mi dekki dootul dee muk, dee mënatul dara ci moom.
Rmn 6 10 Dee na benn yoon, ba bàkkaar mënul ci moom dara; te mi ngi dund
léegi, di ànd ak Yàlla ba fàww.
Rmn 6 11 Ci noonu nag yéen itam tegleen seen bopp ni ñu dee ak Kirist, ba rècc
ci dooley bàkkaar, di dund, ànd ak Yàlla ba fàww ndax seen bakk ci Yeesu Kirist.
Rmn 6 12 Buleen mayati bàkkaar nag, mu yilif seeni yaram yu néew doole, bay
topp ay bëgg-bëggam.
Rmn 6 13 Te buleen jébbalati seeni cér bàkkaar, mu def leen jumtukaayam ngir
jéfam yu jubadi; waaye gannaaw rècc ngeen ci dooley dee, bay dundaat, jébbaluleen ci Yàlla te
jébbal ko seeni cér, mu def leen jumtukaayam ngir jéfam yu jub.
Rmn 6 14 Ndaxte bàkkaar dootu leen manal dara, yéen ñi génn ci yoonu Musaa,
dugg ci yiwu Yàlla.
Rmn 6 15 Lan lanu war a wax nag léegi? Gannaaw génn nanu ci yoonu Musaa, dugg
ci yiwu Yàlla, ndax danoo war a sax ci def bàkkaar? Mukk!
Rmn 6 16 Ndax dangeen a xamul ne, koo jébbalu ci moom te déggal ko, jaamam
nga? Naka noonu, mbaa ngeen nekk jaami bàkkaar, mu jème leen ci dee, mbaa ngeen déggal Yàlla,
mu sóob leen ci yoonu njub.
Rmn 6 17 Waaye sant naa Yàlla ci lii: yéen ñi doon jaami bàkkaar, bi ngeen
déggee mboolem dégg gi, nangu ngeen ko ak seen xol bépp.
Rmn 6 18 Te ci noonu rècc ngeen ci nootaangeg bàkkaar te jébbalu ci Yàlla,
sóobu ci njub.
Rmn 6 19 Xam naa ne, seen xam-xam ci mbir mii sorewul, moo tax ma yombal wax
ji, awale ko ci baat yii. Ni ngeen jële woon seeni cér, jébbal leen, ñu nekk jaami lu selladi
ak lu bon, di gën a jur lu bon, noonu itam léegi jébbal-leen seeni cér, ñu nekk jaami njub,
ngeen door a sell.
Rmn 6 20 Ndaxte keroog ba ngeen nekkee jaami bàkkaar, séquleen woon dara ak lu
jub.
Rmn 6 21 Ban njariñ ngeen ci jële nag? Dara lu dul gâce, ndaxte ci dee la
leen doon jëmale.
Rmn 6 22 Waaye léegi Yàlla goreel na leen ci kilifteefu bàkkaar, def leen ay
jaamam, ba jural leen sell, jème leen ci dund gu dul jeex.
Rmn 6 23 Ndaxte peyu bàkkaar mooy dee, waaye mayu Yàlla mooy dund gu dul jeex
ci Yeesu Kirist sunu Boroom.
Rmn 7 1 Bokk yi, yéen ñi may waxal xam ngeen luy yoon; xam ngeen kon ne, yoon
am na doole ci nit diirub dundam.
Rmn 7 2 Ci maanaa, mi ngi mel ni jigéen juy séy; yoon a ngi koy boole ak
jèkkëram, ñu ànd seen gi ru dund, waaye su jèkkër ji faatoo, buum gi dagg na.
Rmn 7 3 Kon nag su jabar ji àndee ak beneen góor, te fekk jèkkër jiy dund,
dees na ko àtte njaa loo. Waaye bu jèkkër ji faatoo, yoon jeexal na seen diggante; man na séy
nag ak beneen góor, te loolu du njaa loo.
Rmn 7 4 Nii laa leen ko man a misaale, samay bakk; bi Kirist deeyee, dangeen
a deeyandoo ak moom, te noonu yoonu Musaa wàcc leen. Léegi nag yéena ngi ànd ak keneen,
maanaam Kirist mi dekki, ngir nu amal Yàlla njariñ.
Rmn 7 5 Keroog ba nu daan topp sunu nafsu, yoonu Musaa daan na xamb bëgg-bëgg
yu bon, yiy yengal sunuy cér, ba jural nu dee.
Rmn 7 6 Waaye léegi yoon wi wàcc na nu, ci li nu dee, ba rècc cig buumam.
Léegi nag nu ngi jaamu Yàlla, waxumaleen ci sàmm santaane rekk, ndax loolu wees na, waaye ci
kàttan gu bees, gi nu Xelum Yàlla di may.
Rmn 7 7 Kon nag lu nu war a wax? Ndax bàkkaar ci yoonu Musaa la jóge? Mukk!

The Holy Bible in Wolof NT

Waaye moo ma xamal luy bàkkaar. Ndaxte su ma yoon wi waxul woon: "Bul bëgg yëfi jaambur," kon duma xam luy xemmem.

Rmn 7 8 Waaye bàkkaar jaare na ci ndigalu Yàlla, daldi ñew dugg ci man, ba yengal ci man xemmem yu bare. Ndaxte ba ma xamagul woon yoonu Musaa, bàkkaar da ne woon nemm ci man.

Rmn 7 9 Te keroog bi ma xamagul lu yoon wi santaane, maa ngi doon dund dund gu neex; waaye ba ma ko dëggee, bàkkaar dafa daldi fuddu ci man, te man ma daldi dee.

Rmn 7 10 Noonu gis naa ne, ndigal loolu waroon a jème nit ñi ci dund, daf maa jème ci dee.

Rmn 7 11 Ndaxte bàkkaar jaar na ci li Yàlla digle, ba nax ma, rey ma.

Rmn 7 12 Kon nag man nanoo wax ne, yoonu Musaa yoon wu sell la, te ndigalu Yàlla dafa sell, jub te baax.

Rmn 7 13 Ndax kon lu baax moo ma tàbbal ci dee? Mukk! Bàkkaar a ko def, ngir jikkoom feeñ; dafa gis ci lu baax loolu bunt bu mu man a jaar, ba rey ma. Noonu ndigalu Yàlla tax na, bàkkaar fés, bon ba jéggi dayo.

Rmn 7 14 Xam nanu ne, yoonu Musaa ngi jóge ci Yàlla, waaye man yëfi àddina laa fonk, te nekk ci dooley bàkkaar, mel nib jaam.

Rmn 7 15 Ndaxte samay jëf jaaxal na ma; li ma bëgg a def, duma ko def, waaye li ma bañ rekk, moom laay def.

Rmn 7 16 Kon nag gannaaw li may def du sama coobare, nangu naa ne yoonu Musaa baax na.

Rmn 7 17 Léegi nag du man maay def lu bon loolu, waaye bàkkaar bi dëkk ci man, moo ma ci y jiiñ.

Rmn 7 18 Ndaxte xam naa ne, lu baax dëkkul ci man, maanaam ci sama bindu doom Aadama. Am naa yéeneey def lu baax, waaye awma kàttanu yeggale.

Rmn 7 19 Lu baax nag lu may yéene, duma ko def, waaye lu bon lu ma bëggul, moom laay def.

Rmn 7 20 Bu fekke nag lu ma bëggul, moom laay def, kon dootul sama coobare, waaye bàkkaar bi dëkk ci man, moo ma ci jiiñ.

Rmn 7 21 Gis naa nag lii: saa su ma bëggee def lu baax, lu bon a ngi ma taxawu.

Rmn 7 22 Ndaxte ci sama biir xol yoonu Yàlla wi neex na ma.

Rmn 7 23 Waaye gis naa jeneen doole juy yengu ci samay céri yaram, di bère ak li sama xol bëgg; day bère ba noot ma, def ma jaam ci dooley bàkkaar joojuy yengu ci samay cér.

Rmn 7 24 Céy maaka torox! Ana ku may musal ci sama yaram, wii may jème ci dee?

Rmn 7 25 Maa ngi sant Yàlla; am na kuy musle, mooy Yeesu Kirist sunu Boroom. Kon nag lii laa gis ci sama bopp: ci sama xel maa ngi topp yoonu Yàlla, waaye ci sama bindu doom Aadama maa ngi topp yoonu bàkkaar.

Rmn 8 1 Léegi nag yoon mënul a dab ñi bokk ci Yeesu Kirist.

Rmn 8 2 Ndaxte kàttanu Xelum Yàlla, tukkee ci Kirist Yeesu, di may nit dund gu bees, goreel na ma ci nootaangeg bàkkaar ak dee.

Rmn 8 3 Lu yoonu Musaa mënul woon a def, ndax néew dooley nit, Yàlla defe na ko nii: dafa yónni Doomam, ngir mu yor sunu jëmm, nun ñiy nekk ay bàkkaar, te mu jébbale bakkanam, ngir dindi bàkkaar yi. Noonu la Yàlla tase nguuru bàkkaar ci nit.

Rmn 8 4 Ba tax na léegi njub, gi yoonu Musaa di digle, am na ci nun, ñiy déggal Xelu Yàlla mi te bañ a topp sunu nafs.

Rmn 8 5 Ñiy topp seen nafs, seeni bëgg-bëgg rekk lañu fonk, waaye ñiy topp Xelu Yàlla mi, coobareem lañu fonk.

Rmn 8 6 Ndaxte fonk nafs, ci dee lay jème; waaye fonk Xelu Yàlla mi, dund ak jàmm lay joxe.

Rmn 8 7 Ndaxte ku fonk sa nafs, bañaaleb Yàlla nga, ndaxte doo déggal Yàlla, mbaa ngay sàmm ay santaaneem, te mënuloo koo def sax.

Rmn 8 8 Kuy topp sa nafs nag, doo man a neex Yàlla.

Rmn 8 9 Waaye yéen nekkatuleen ci topp seen nafs, waaye yéena ngi topp Xelu Yàlla mi, bu fekke ne mu ngi dëkk ci yéen. Ku amul Xelum Kirist nag, bokkuloo ci moom.

Rmn 8 10 Bu fekke ne Kirist dëkk na ci yéen nag, lii moo am: seen yaram mi ngi ci dooley dee ndax bàkkaar bi nekk ci yéen, waaye seen xel mi ngi dund ndax njub gi leen Yàlla jox.

Rmn 8 11 Kon nag gannaaw Xelum Yàlla, mi dekkal Yeesu ca néew ya, dëkk na ci yéen, dina tax seen yaram wi néew doole dund ci kàttanu Xel moomu dëkk ci yéen.

Rmn 8 12 Kon bokk yi, am nanu lu nu war, waaye waxumaleen topp sunu nafs ak i bëgg-bëggam;

Rmn 8 13 ndaxte kuy topp nafsoom, fàww mu dee, waaye kuy noot jëfi yaramam ci dooley Xelu Yàlla mi, dina dund.

Rmn 8 14 Ndaxte ñépp ñiy déggal Xelu Yàlla mi, ay doomi Yàlla lañu.

Rmn 8 15 Kon nekkatuleen fa kanam Yàlla, ni jaam bu ragal sangam, waaye Xel mi leen Yàlla sol, ay doomi Yàlla la leen def, ba tax nu di wooye Yàlla: "Abba," maanaam "Baay bi."

Rmn 8 16 Ndaxte Xelu Yàlla mi, moom ci boppam, day ànd ak sunu xel ci seede ne, doomi Yàlla lanu.

The Holy Bible in Wol of NT

Rmn 8 17 Te gannaaw ay doomi Yàlla lanu, dinanu moomi lépp li Yàlla jagleel ay doomam, séddu ci ngèneel yi Kirist yelloo. Waaye nag ku bëgg a bokk ak Kirist ndamam èllëg, war ngaa séddu ci ay fitnaam tey.

Rmn 8 18 Xalaat naa ne sunu naqaru tey, wareesu ko tëkkale ak sunu ndamu èllëg.

Rmn 8 19 Ndax li Yàlla bind lépp a ngi ne seew a gis doomi Yàlla yi feeñ ci seen biir ndam.

Rmn 8 20 Ndaxte dunyaa bi bépp mu ngi ci yoon wu dul mujj fenn; teyu ko, Yàlla moo ko ko teg. Waaye teewul ñu am yaakaar ne,

Rmn 8 21 Yàlla dina rengi seen buumi njaam ci dee, boole leen ci jàmmu doomi Yàlla yi ak seen ndam.

Rmn 8 22 Xam nanu ba fi nu tollu ne, li Yàlla bind lépp a ngi metitlu ni jigéen juy matu.

Rmn 8 23 Te du dunyaa bi rekk mooy metitlu, nun it nu ngi metitlu, nun ñi Yàlla sol Xelam, ngir nu ñam aña èllëg; nu ngi ne seew Yàlla boole nu ci lépp li nu yelloo ni ay doomam, keroog bés bu Yàllay goreel sunu yaram.

Rmn 8 24 Ndaxte sunu mucc ëmb na yaakaar. Li nga gis ba noppi, nekkatul yaakaar; li teew, noo koy yaakaare?

Rmn 8 25 Li feek gisagunu nag li nuy yaakaar, dinanu ko séentu ak muñ.

Rmn 8 26 Te it Xelu Yàlla mi moo nuy xettali ci sunug néew doole. Ndaxte xamunu sax naka lanu war a ñaane Yàlla, waaye Xelu Yàlla maa ngi nuy ñaanal fa moom ak i yéene yu lammañ mēnta takk.

Rmn 8 27 Te Yàlla, miy nattu xol yi, xam na xalaatu Xel mi, ndaxte tinu, gi muy tinul gaayi Yàlla yi, mengoo na ak coobareg Yàlla.

Rmn 8 28 Xam nanu itam ne ñi bëgg Yàlla, maanaam ñi Yàlla woo ci boppam te boole leen ci li mu tëral, Yàlla dina joo loxoom ci lépp lu xew ci seen dund, ngir jural leen lu baax.

Rmn 8 29 Ndaxte ñi mu xamoon lu jiitu, dafa dogaloon ñu ni rook Doomam, ngir mu nekk taaw ci biir njaboot gu yaa.

Rmn 8 30 Te ñi mu dogaloon loolu ci ñoom, da leen a woo; te ñooñu mu woo, da leen a àtte ni ñu jub; te ñooñu mu àtte jub, da leen a boole ca ndamam.

Rmn 8 31 Lu nu war a wax nag ci loolu lépp? Gannaaw Yàlla ànd na ak nun, kan moo nu manal dara?

Rmn 8 32 Yàlla mi nu gantulul Doomam waaye mu joxe ko, mu dee ngir nun, ndax dina nu bañalati dara?

Rmn 8 33 Ñi Yàlla tànnal boppam, kan moo leen di tuumaal? Yàlla moo leen àtte ni ñu jub.

Rmn 8 34 Kan moo leen man a teg tooñ? Yeesu Kirist mi dee, moo dekki itam, te mu nga fa ndeyjoorul Yàlla, di nu fa ñaanal!

Rmn 8 35 Kan moo nu man a tàggaleek mbéggeelu Kirist? Xanaa duy nattu, te du njàqare, du it fitna, du xiif walla rafle, du it ay ngañ walla jaasi sax.

Rmn 8 36 Moo tax Mbind mi ne: "Ñu ngi nuy rey ngir yaw, ci suba ba jant so; ñu ngi nuy jappe ni xar yu ñuy rey."

Rmn 8 37 Waaye loolu lépp teewul, nu ngi mel niy ñeyi xare ci dooley Kirist mi nu bëgg.

Rmn 8 38 Ndax wóor na ma ne, dara mēnu noo tàggaleek mbéggeelam; du dee, du dund, du malaaka yi, du seeni kilifa, du tey, du èllëg, du boroom doole yi,

Rmn 8 39 du li ci kaw mbaa li ci suuf, mbaa leneen lu ñu bind; dara mēnu noo tàggale mucc ak mbéggeel, gi nu Yàlla jox ci Kirist Yeesu sunu Boroom.

Rmn 9 1 Li ma bëgg a wax nag, ci kanamu Kirist laa koy waxe; dëgg la, du aw fen. Sama xel, mi Xel mu Sell miy leeral, seedeel na ma ne, dëgg laay wax.

Rmn 9 2 Maanaam, duma noppee am naqar wu réy ci sama biir xol,

Rmn 9 3 ba xaw a bëgg a tàggoo ak Kirist te alku, ngir ñi ma bokkal xeet mucc.

Rmn 9 4 Bànni Israyil lañu, te Yàlla def na leen ni ay doomam; dëkkaloon na ndamam ci seen biir, fas ak ñoom kóllere yi. Ñoom la Yàlla dénk yoonu Musaa, ñoom la xamal ni ñu ko war a jaamoo, ñoom la jox i digam.

Rmn 9 5 Maam ya Yàlla tannoon, ci ñoom lañu bokk, te ci ñoom it la Kirist wàcce, maanaam ci jëmmam, Kirist mi di Yàlla, tiim lépp, te yelloo teraanga ba fàww. Amiin.

Rmn 9 6 Waaye neewuma waxu Yàlla dafa toxu, ndaxte bokk ci bànni Israyil, taxul nga bokk ci Israyil tigi.

Rmn 9 7 Te it du ñi soqikoo ci Ibraayma ñépp, ay doomam dëgg lañu. Ndaxte Yàlla dafa wax Ibraayma ne ko: "Saw askan ci Isaaxa lay jaar."

Rmn 9 8 Maanaam, soqikoo ci Ibraayma taxul a nekk doomu Yàlla, waaye juddu ci biir digeb Yàlla mooy tax a bokk dëgg-dëgg ci askanu Ibraayma.

Rmn 9 9 Ndaxte Yàlla dafa digoon Ibraayma naan: "Ci waxtu wii déwén dinaa dellusi ci yaw, te Saarata dina am doom ju góor."

Rmn 9 10 Te du ci loolu rekk, waaye noonu la it ci lu jëm ci Rebeka; doom yi mu jur ñoo bokk benn baay, moo di sunu maam Isaaxa.

Rmn 9 11 Waaye Yàlla wax ko ne: "Yanqóoba rakk ji mooy yilif magam Esawu," fekk xale ya juddooguñu te defaguñu dara, muy lu baax, muy lu bon. Yàlla def na noonu, maanaam tann

The Holy Bible in Wol of NT

kenn ci doom yi,	ngir dogalam man a taxaw,	te sukkandikuwul ci seeni jëf waaye ci wooteb Yàlla.
Rmn	9	13 Loolu la Mbind mi wax ne: "Bëgg naa Yanqóoba, bañ naa Esawu."
Rmn	9	14 Kon lu nu ci war a wax? Ndax Yàlla àttewul foofu yoon nag? Mukk!
Rmn	9	15 Dafa wax Musaa sax ne ko: "Dinaa yèrèm ku ma neex, laabiir ci ku ma neex."
Rmn	9	16 Dama leen di wax nag, dara ajuwul ci coobareg nit, mbaa ci ñaqam, waaye lépp a ngi aju ci yërmandey Yàlla.
Rmn	9	17 Ndax Mbind mi biral na li Yàlla wax Firawna ne ko: "Def naa la buur, ngir feeñal sama kàttan ci say mbir, te ngir siiwal sama tur ci àddina si sépp."
Rmn	9	18 Kon nag Yàlla, la ko neex lay def, muy yèrèm nit, mbaa dègèral xolam ci lu bon.
Rmn	9	19 Waaye xanaa dina am ku may wax ne: "Gannaaw kenn mënul a bañ coobareg Yàlla, lu tax kon muy teg nit tooñ?"
Rmn	9	20 Yaw nag nit ki, ak koo man a doon, lu tax ngay werante ak Yàlla? Ndax mbind eef dina laaj ki ko bind: "Lu tax nga binde ma nii?"
Rmn	9	21 Ndax tabaxkatu ndaa sañul a fab banam, tabax ci ñaari ndaa, benn bi ngir soxla yu am maana, bi ci des ngir soxla yu ndaw?
Rmn	9	22 Kon nag looy wax ci lii: Yàlla bëggoon na wone meram, xamle it dooleem ci àddina; teewul dafa sax ci muñal ñi yellow meram te taxaw ci sànkul.
Rmn	9	23 Bëggoon na it xamle maggaayam mu ëpp xel, ci boole ñi mu yèrèm ci ndamam; moo tax mu tànn leen ca njàl béen.
Rmn	9	24 Te wax ji noo ko moom, nun ñi Yàlla woo ci boppam ci biir Yawut yi ak ci biir xeet yi ci des.
Rmn	9	25 Moom la wax ci téereb Ose ne: "Ñi nekkul woon sama xeetdinaa leen ko def, ñi bokkul woon ci sama mbéggeel, dinaa leen ci boole."
Rmn	9	26 Te: "Fa ñu leen waxe woon: "Dungeen sama xeet, "dees na leen fa wooye" Dooi Yàlla Boroom dund. ""
Rmn	9	27 Esayi wax na ci mbirum Israyil ne: "Lu bànni Israyil baree-bare ni suufus géeg sax, lu néew rekk a ciy mucc."
Rmn	9	28 Ndaxte li Boroom bi dogal ci àddina, dina ko gaaw a def, te dina mat sèkk."
Rmn	9	29 Esayi it waxoon na lu jiitu loolu ne: "Yàlla Boroom kàttan gi, su bàyyiwul woon ci nun lu néew, kon ba tey raat nanu ni dèkki Sodom ak Gomor."
Rmn	9	30 Lu nu ci war a wax nag? Ñi dul Yawut te fonkuñu woon jub ci kanam Yàlla, léegi jub nañu ci kaw ngëm.
Rmn	9	31 Waaye bànni Israyil, mi bëggoon a sàmm yoon ngir jub, matalu ko.
Rmn	9	32 Ndax lan? Ndax dañoo sukkandiku ci seeni jëf, bàyyi ngëm. Dañoo daanu ci "doj wuy fakkatale."
Rmn	9	33 Moom la Yàlla wax ci Mbind mi ne: "Dinaa samp ci Siyon doj wuy fakkatale, di xeer wuy daaneel nit; waaye ku wéeru ci moom, sa yaakaar du tas."
Rmn	10	1 Bokk yi, sama coobareg xol ci bànni Israyil ak sama ñaan ci Yàlla, mooy ñu mucc.
Rmn	10	2 Seedeel naa leen ne, ñu farlu lañu ci jaamu Yàlla, waaye seen njaamu àndul ak xam-xam.
Rmn	10	3 Xamuñu yoon, wi Yàlla téral ngir nit jub ci kanamam, waaye dañoo wéy ci seen pexey bopp; ba tax ñu bañ a nangu yoonu njub woowu Yàlla téral.
Rmn	10	4 Ndaxte ci Kirist la yoonu Musaa dèppe, ba tax ku ko gëm, dinga jub fa kanam Yàlla.
Rmn	10	5 Ku bëgg a jub ci kanam Yàlla ci kaw sàmm yoon, Musaa daf cee wax ne: "Ku ko manoon a matal, dinga dund ba fàww."
Rmn	10	6 Waaye ku jub ci kanam Yàlla ci kaw ngëm, nii lay waxe: "Bul wax ci sa xol ne: "Kuy yéeg ci kaw?" " mel ni dangaa bëgg Kirist wàcc."
Rmn	10	7 "Bul wax it: "Kuy dem ca barsàq?" " mel ni dangaa bëgg Kirist dekki."
Rmn	10	8 Kon boog lan lay wax? Lii: "Waxu Yàlla mi ngi ci sa wet, ci sa làmmi ñ, ci sa xol." Te wax jooju lal ngëm lanuy waare.
Rmn	10	9 Ndaxte soo waxee ak sa gëmmin ne, Yeesu mooy Boroom bi, te nga gëm ci sa xol ne, Yàlla dekkal na ko, dinga mucc.
Rmn	10	10 Ndax xol la nit di gème, ba tax mu jub ci kanam Yàlla; làmmi ñ it la nit di waxe ne, mi ngi ci Kirist, ba tax Yàlla musal ko.
Rmn	10	11 Mbind mi dafa wax ne: "Képp ku ko gëm, sa yaakaar du tas mukk."
Rmn	10	12 Ndax ñépp a yem ci kanam Yàlla, muy Yawut mbaa ku dul Yawut, ndax kenn rekk mooy sunu Boroom nun ñépp, te ku yéwën la ci képp ku koy ñaan.
Rmn	10	13 Ndaxte bind nañu: "Képp ku woo Boroom bi ciw turam, dinga mucc."
Rmn	10	14 Waaye nan lañuy wooye ki ñu gëmagul? Te naka lañu man a gème ki ñu dëggagul turam? Te naka lañu man a dëgge turam, te kenn xamalul leen ko?
Rmn	10	15 Te it nan lañu man a waaree, su leen kenn yónniwul? Looloo tax Mbind mi wax ne: "Ñi yégle xebaar bu baax bi, ni seen ñew di sedde xol!"
Rmn	10	16 Waaye ñépp nanguwuñu xebaar bu baax bi; moom la Esayi wax ne: "Boroom bi, ana ku gëm sunu waare?"
Rmn	10	17 Kon boog ngëm ci kaw dëgg lay juddoo, te dëgg sosoo ci xebaaru Kirist.

The Holy Bible in Wol of NT

Rmn 10 18 Waaye ma ne: xanaa ñépp dañoo déggul? Aanƙay! Mbind mi wax na ne: "Seen baat jolli na ci ñeenti xebla yépp, seen wax wër na àddina sépp."

Rmn 10 19 Waaye ma teg ci ne: xanaa bànni Israyil dañoo xamul? Aanƙay! Musaa dafa jëkkoon a wax ne: "Dinaa leen siisloo xeet wu bokkul ci Yàlla, merloo leen ci ñi xamul dara ci Yàlla."

Rmn 10 20 Te Esayi takk na fitam, ba wax ne: "Ñi ma wutul woon, gis nañu ma, feeñ naa ci ñi ma laajul woon."

Rmn 10 21 Waaye ci mbirum Israyil dafa wax ne: "Tàllal naa samay loxo, suba ba ngoon, ci xeet wu may bañ tey werante."

Rmn 11 1 Ma ne kon, ndax Yàlla bèrgèl na xeetam? Mukk! Ndaxte man itam ci Israyil laa bokk, wàcce ci Ibraayma te bokk ci giiru Ben-yamin.

Rmn 11 2 Yàlla bèrgèlul xeetam, wi mu xamoon lu jiitu. Ndax dangeen a xamul li Mbind mi di wax ci mbirum Iliyas? Dafa doon tawat Israyil ci Yàlla naan:

Rmn 11 3 "Boroom bi, rey nañu say yonent, daaneel say bérab yu sell, ba man kenn maa ci des, te ñu ngi may wut a rey."

Rmn 11 4 Waaye lii la ko Yàlla tontu: "Dencal naa sama bopp juróom-ñaari junniy nit, ñi jaamuwul Baal."

Rmn 11 5 Noonu itam ci jamono ji nu nekk, des na nit ñu néew ñu Yàlla dencal boppam ciw yiwam.

Rmn 11 6 Gannaaw nag yiwu Yàlla rekk a tax mu denc leen, kon du seen peyug ñaq, walla boog yiwu Yàlla dootul yiw.

Rmn 11 7 Kon lu nu ci war a wax? Li bànni Israyil doon wut, gisuñu ko. Waaye ñi Yàlla tànn rekk a ko gis, te ña ca des bañ a gëm, ba seen xol dërkiis.

Rmn 11 8 Looloo tax Mbind mi ne: "Yàlla daf leen a jox xelum nit ku gëmmeentu, bët yu gëlëm ak nopp yu tèx, ba ci bésuub tey."

Rmn 11 9 Te Daawuda it daf ci wax naan: "Na seeni ñam sax nekk fiir ak i pakk; nañu ci daanu, te Yàlla mbugal leen."

Rmn 11 10 Nañu gumba ba ne fatuus, nañu tiis te sègg ba fàww."

Rmn 11 11 Ndax kon dañoo tarxiis, daanu ba fàww? Mukk! Waaye jéllub Israyil dafa ubbi bunt, ngir xeeti ñi dul Yawut man a mucc, te bànni Israyil siis leen.

Rmn 11 12 Gannaaw seen tooñ nag moo ubbi buntu yiw ci waa àddina si, te seen ñakk moo meññ barkeb xeet yépp, céy bés bu Israyil gépp delloo ci Yàlla, ndaw barke bu bare!

Rmn 11 13 Yéen ñi dul Yawut, yéen laay waxal. Ndegam Yàlla daf maa def ndawam, yónni ma ci yéen xeeti àddina si, damay matal samab yónnent.

Rmn 11 14 Dama koy def, ngir ñi bokk ak man xeet siis, ba ñenn ñi mucc.

Rmn 11 15 Ndaxte bi Yàlla génnee Israyil, ubbee na noonu bunt, ngir xeeti àddina juboo ak moom; kon su Yàlla dugalaatee Israyil, ndax du mel ni ndekkitel néew ya?

Rmn 11 16 Damay wax ne, mburu mépp sell na, bu ci Yàlla amee wàll. Naka noonu garab gi Yàlla séddoo reen bi, garab gépp sell na.

Rmn 11 17 Bànni Israyil a ngi mel ni garabu oliw gu ñu jëmbët ci kër gi, waaye mu am car yu ci fàq. Yaw mi dul Yawut, yaa ngi mel ni caru garabu oliw gu àll bu ñu jabtal ci garabu kër googu. Noonu nga jariño meen, mi jóge ci reen bi.

Rmn 11 18 Kon nag bul bàkku, di xeeb car yooyu Yàlla fàq. Waaye soo béggee bàkku, xamal ne, reen moo lay yenu, te du yaw mi y car yaa koy yenu.

Rmn 11 19 Xanaa dinga wax ne: "Car yooyu dañu leen a fàq, ngir jabtal ma fa ñu nekkoon."

Rmn 11 20 Dëgg la; waaye seen ngëmadee tax ñu fàq leen, wuutal la fa ndax sa ngëm. Bumu tax nag ngay bàkku, waaye nanga moytu.

Rmn 11 21 Gannaaw Yàlla baalul car ya cosaano ca garab ga, kon boog yéen itam man na leen a fàq.

Rmn 11 22 Loolu kon wone na ni Yàlla baaxe ak ni muy meree tooñ. Ci ñi daanu, Yàlla wone na ni meram tange, wone mbaaxam ci yéen, su fekke yéena ngi ci wéy; lu ko moy, dees na leen fàq yéen itam.

Rmn 11 23 Te car yooyu fàq, su ñu wéyul ci seen ngëmadi, dees na leen delloo ci garab gi, ndax Yàlla man na leen cee tafaat.

Rmn 11 24 Yaw mi dul Yawut, yaa ngi bakkoon ci garabu oliw gu àll, waaye Yàlla daf la cee jële, ci lu dul faral a am, jabtal la ci garabu kër gi. Kon man nanoo gën a woor ne, Yawut ya judduwaale nekk ci garabu oliw gu kër gi, Yàlla dina leen ci delloo.

Rmn 11 25 Bokk yi, dama leen a bégga a dindi kumpa ci lii, ngir ngeen bañ a yég seen bopp. Dërkiisu xol dab na bànni Israyil ab diir, ba bés ba mboolem waa àddina, ñu war a bokk ci nguuru Yàlla, dugg ca.

Rmn 11 26 Bu loolu amee nag, bànni Israyil gépp dina mucc. Moom la Mbind mi téral, bi mu naan: "Ab xettalikat dina jóge ci Siyon, dàq weddi ci askanu Yanqóoba."

Rmn 11 27 Loolu mooy kóllère, gi may fas ak ñoom, bés bu may dindi seeni bàkkaar."

Rmn 11 28 Gannaaw bañ nañu xebaar bu baax bi, ay bañaaley Yàlla lañu, ngir ngeen jot barkeem. Waaye gannaaw Yàlla tànn na leen, dafa leen bégga ba tey ndax seen maam ya.

Rmn 11 29 Ndax li Yàlla maye, dootu ko nangu muk, te ku mu woo ci boppam, dootu la dàq muk.

Rmn 11 30 Ñu déggadi Yàlla ngeen woon, waaye ngëmadi g Yawut yi tax na, ngeen jot yërmandeem.

The Holy Bible in Wol of NT

Rmn	11	31	Ñoom itam länk nañu léegi, ngir man a bokk ak yéen yërmandey Yàlla.
Rmn	11	32	Kon Yàlla tëj na ñépp ci ngëmadi, ngir man a yèrëm ñépp.
Rmn	11	33	Xelum Yàlla ni mu xóote, ak xam-xamam ni mu baree, ba raw xelum nit!
Kan	moo	muus,	ba xam dogalam? Walla nga am xel, ba nànd ay jëfam?
Rmn	11	34	Mbind mi dafa ne: "Ana ku xam xalaatu Boroom bi? Ku ko doon digal?"
Rmn	11	35	Te it: "Ku ko mas a jox dara, ba mu war laa delloo?"
Rmn	11	36	Ndaxte ci moom la lépp sosoo, ci moom la lépp di jaar, ci moom la lépp di dellu. Moo yellowo ndam ba fàww. Amiin.
Rmn	12	1	Kon nag bokk yi, gannaaw yërmandey Yàlla baree na noonu, maa ngi leen di ñaan, ngeen jébbal ko seen yaram wépp. Na seen dund mel ni sarax su ñuy defal Yàlla, sarax su sell te neex ko. Loolu mooy njamu, gi leen war.
Rmn	12	2	Bu leen àddina jey, waaye yeessuleen ci seen xel, ba soppiku, ngeen man a xam bu wér coobareg Yàlla, di lépp lu baax, neex ko te mat sékk.
Rmn	12	3	Gannaaw Yàlla may na ma ciw yiwam, ma nekk ndawam, maa ngi leen di wax lii, kenn ku nekk ci yéen: buleen yég seen bopp, waaye ngeen am xalaat yu yem, mengook ngëm gi leen Yàlla sédd, ku nekk ak wallam.
Rmn	12	4	Loolu, ci maanaa, mi ngi mel ni yaramu nit: yaram, lu cér yi baree-bare, benn niroowul ak moroomam liggéey.
Rmn	12	5	Noonu itam nun ñi bokk ci Kirist, lu nu baree-bare, benn lanu te danoo mánkoo.
Rmn	12	6	Kon gannaaw Yàlla séddale na ay mayam, ku nekk ak sa cér, nanu koy jëfandi koo. Ku Yàlla may, ngay waare kàddoom, nga wax ko kem sa ngëm;
Rmn	12	7	kuy topptoo yëfi mbooloo mi, nga takku ci; ku Yàlla may, ngay jàngale, nekk ci;
Rmn	12	8	kuy feddali ngëmu nit ñi ci Yàlla, nga sax ci; kuy séddoo alalam ak nit ñi, nga def ko ak xol bu laab; kuy jiite mbooloo mi, nga sawar ci; kuy dimbali ñi néew doole, nanga ci bég.
Rmn	12	9	Na seen cofeel di lu dëggu te bañ a nekk ngistal; araamal-leen lu bon te sax ci lu baax.
Rmn	12	10	Bégganteleen ak xol bu leer, niy doomi ndey, te farlu ci teralante.
Rmn	12	11	Sawarleen te bañ a tayel, di jaamu Boroom bi ak seen xol bépp.
Rmn	12	12	Bégleen ci yaakaaru èllég te muñ bépp tiis, di sax ci ñaan Yàlla.
Rmn	12	13	Dimbalileen gaayi Yàlla yi ci seeni soxla, te saxoo dalal gan.
Rmn	12	14	Ku leen fitnaal, ñaanal-leen ko yiw, te bañ koo móolu.
Rmn	12	15	Bégandooleen ak ñi bég, te jooyandoo ak ñi y jooy.
Rmn	12	16	Bokkleen menn xel, tey bañ a yékkatiku, di yóotu daraja, waaye ngeen fonk ñi suufe; buleen teg seen bopp boroomi xel.
Rmn	12	17	Buleen feyante lu bon, waaye sàkkuleen seede su rafet ci kanam ñépp.
Rmn	12	18	Wutleen a juboo ak ñépp, ba fa seen kàttan yem.
Rmn	12	19	Samay soppe, buleen di feyantoo, waaye bàyyileen lépp ci loxoy Yàlla, mi yellowo àtte; ndax Yàlla nee na ci Mbind mi: "Man maay àtte, maay fey jëf."
Rmn	12	20	Waaye defleen lii: "Bu sa noon xiifée, may ko mu lekk; bu maree, may ko mu naan. Ndax boo ko defee, dinga ko rusloo."
Rmn	12	21	Bu leen lu bon épp doole, waaye nootleen ko ci def lu baax.
Rmn	13	1	Gannaaw loolu na nit ku nekk déggal ñi yore baat ci kanamam; ndaxte amul njiit lu fi Yàlla sampul. Njiit yépp nag Yàlla moo leen fi teg.
Rmn	13	2	Kon ku leen bañ a déggal, ndigalu Yàlla nga länk, te ku def loolu, yoon dina la dab.
Rmn	13	3	Kuy def lu baax warul a ragal njiit li, kuy def lu bon moo ko war a ragal. Soo ko bëggee bañ a ragal nag, kon defal lu baax, te dina la tagg.
Rmn	13	4	Ndax Yàlla ko dénk liggéey boobu ngir sa jàmm. Waaye sooy def lu bon, war ngaa ragal, ndax du cig neen la ame jaasiy àtte; jawriñu Yàlla la ngir wacce meru Yàlla, ci fey ku def lu bon.
Rmn	13	5	Kon fukk ngeen déggal ko, waxuma sax ndax sañ-sañam boobu, waaye it ngir seen xel dal.
Rmn	13	6	Gannaaw Yàlla sas njiit yi liggéey boobu, te ñi ngi ci, kon fàww ngeen fey galag.
Rmn	13	7	Joxleen ku nekk céram; ku ngeen war a fey galag, feyleen ko ko; ku ngeen war a fey juuti, feyleen ko ko; ku ngeen war a weg, wegleen ko; ku ngeen war a teral, teral-leen ko.
Rmn	13	8	Buleen ameel kenn dara, lu dul mbéggeel; ndax ku bëgg sa moroom, wàccoo nga ak yoonu Musaa.
Rmn	13	9	Ndaxte ndigali Yàlla yépp, yi deme ni: "Bul njaaloo, bul rey nit, bul sàcc, bul bëgge," walla leneen ndigal lu mu man a doon, wax jii moo leen èmb: "Nanga bëgg sa moroom, ni nga bëgge sa bopp."
Rmn	13	10	Ku bëgg sa moroom, doo ko tooñ; kon ku wéy ci mbéggeel matal nga yoonu Musaa.
Rmn	13	11	Te lii itam am na: xam ngeen bu baax jamono ji nu tollu; jamonoy yeewu jot na, ndax léegi sunu mucc gën na noo jege, ca ba nu dooree gëm.
Rmn	13	12	Guddi gi maggat na, bët a ngi bëgg a set. Nanu bàyyi nag jëf yu lëndëm te ràngoo gannaay yi nu Yàlla jox, ngir dund ci leer.
Rmn	13	13	Gannaaw nu ngi ci leer, na sunug dund rafet. Bunu naan sangara ba

The Holy Bible in Wolof NT

màndi tey bânneexu; bunu njaaloo tey def i ñaawteef ak sunuy cér; bunu xuloo mbaa nuy ñeeyante.

Rmn 13 14 Waaye gannaayoolen Yeesu Kirist Boroom bi, te bañ a topp seen bakkan ci y bëgg-bëggam yu bon.

Rmn 14 1 Gannaaw loolu ku ngëmam néew nangeen ko nangu, te bañ a werante ak moom ci lu lënt.

Rmn 14 2 Ndax am na ku xalaat ne, man na lekk ñam wu nekk, fekk ku ngëmam néew du lekk yàpp, waaye léjum rekk lay lekk.

Rmn 14 3 Kiy lekk lu nekk, bumu xeeb ki ko dul def. Naka noonu itam ku dul lekk yàpp, bumu teg tooñ ki koy lekk; ndax Yàlla nangu na leen ñoom ñaar.

Rmn 14 4 Koo teg sa bopp, ba di ko teg tooñ? Jaamu jaambur la! Mu taxaw ci liggéeyam, mbaa mu saggane ko, moom ak sangam la. Waaye dina jub, ndax Boroom bi am na dooley taxawal ko ci njub.

Rmn 14 5 Noonu itam am na ñiy tànn bés ak ñiy yemale bés yépp. Na ku nekk xam bu wér li muy def, te jàpp ci.

Rmn 14 6 Ndaxte kuy tànn bés, mu ngi koy def ngir manggal Boroom bi. Kiy lekk lu nekk it, mu ngi koy def ngir manggal Boroom bi; loolu leer na ndax day sant Yàlla. Te it ki bañ a lekk yàpp, mu ngi koy def ngir manggal Boroom bi, di ko sant.

Rmn 14 7 Kenn ci nun dundul ngir boppam, kenn deewul it ngir boppam.

Rmn 14 8 Danuy dund ngir manggal Boroom bi, dee it ngir manggal ko. Kon nag nuy dund mbaa nu dee, noo ngi ci Boroom bi.

Rmn 14 9 Loolu sax moo waral Kirist dee te dundaat, ngir man a nekk Boroomu ñi dee ak ñiy dund.

Rmn 14 10 Yaw nag lu tax ngay teg sa moroom tooñ? Lu tax nga koy xeeb? Xanaa nun ñépp, danu dul dajéji fa kanam Yàlla, ngir mu layoo ak nun?

Rmn 14 11 Ndaxte Mbind mi téral na lii: "Boroom bi nee na: "Ni mu wóore ne maa ngi dund, ni la wóore ne, ñépp dinañu ma sukkal, te ku nekk seede ne maay Yàlla.""

Rmn 14 12 Noonu ku nekk ci nun dinga làyyi fa Yàlla ci lépp loo mas a def.

Rmn 14 13 Kon nanu bàyyee tegante tooñ, waaye nu fas yéenee moytu lépp lu nekk fiir guy yóbbe sunu moroom bàkkaar.

Rmn 14 14 Xam naa ne, amul wenn ñam wu sellul, ndax Yeesu Boroom bi xamal na ma loolu. Waaye loo yaakaar ne sellul, ci yaw la sellul.

Rmn 14 15 Soo dee lekk luy indil sa moroom tiis, génng nga ci mbéggeel. Yaw nag bul réeral sa moroom ci sa ñam, ndax Kirist dee na ngir moom.

Rmn 14 16 Bu sa njariñ jur wax ju ñaaw.

Rmn 14 17 Ndaxte bokk ci nguuru Yàlla jotewul dara ak lu nuy lekk mbaa lu nuy naan. Nguuru Yàlla mooy jub ci kanam Yàlla, te am mbég ak jàmm ci dooley Xel mu Sell mi.

Rmn 14 18 Kiy jaamoo noonu Kirist moo neex Yàlla ak nit ñi.

Rmn 14 19 Kon nag nanu wut luy indi jàmm, tey yékkati ngemu sunu moroom.

Rmn 14 20 Bu sa ñam yàq jéfu Yàlla. Bépp ñam sell na ci kanam Yàlla. Ci lu wér! Waaye képp ku lekk luy yàq sa ngemu moroom, def nga lu bon.

Rmn 14 21 Liy sa warugar mooy nga bañ a fiir sa moroom ci yàpp mbaa ci biiñ mbaa ci leneen lu mu man a doon.

Rmn 14 22 Su fekkee sa ngem dègër na, wone ko ci sa diggante ak Yàlla. Kiy nangu, te du ci sikkal boppam, kooku barkeel na.

Rmn 14 23 Waaye kuy lekk ñam te am ci xel ñaar, def nga bàkkaar, ndax sa ngem yemu fa. Ndaxte jéf ju àndul ak ngem, bàkkaar la.

Rmn 15 1 Nun ñi dègër ci sunu ngem, war nanoo nangu ñi seen ngem néew te am ci lu ñuy sikki-sàkka, te bañ a yem ci wut sunu bânneex.

Rmn 15 2 Na ku nekk ci nun di wut lu neex moroomam ngir jariñ ko, ba mu gën a dègër ci ngëmam.

Rmn 15 3 Ndaxte Kirist musul a wut bânneexu boppam. Loolu la Mbind mi wax ne: "Lor yi ñu la saagaa, ci sama kaw lañu dal."

Rmn 15 4 Ndaxte lépp lu ñu waxoon ci Mbind mi lu jiitu tey, dañu koo téraloon, ngir nu sàkku ci xam-xam, xam-xam bu nuy may fit ak muñ, ak di feddali sunu yaakaar.

Rmn 15 5 Kon nag Yàlla miy maye muñ ak fit, na leen may, ngeen déggoo te nekk benn bu yellook li Kirist Yeesu wone.

Rmn 15 6 Ba tax nu bokk benn xalaat ak benn baat ci manggal Yàlla, Baayu Yeesu Kirist sunu Boroom.

Rmn 15 7 Moo tax nangoonteleen, bay manggal Yàlla, ni leen Kirist nangoo.

Rmn 15 8 Lii laay wax: Kirist ñew na liggéeyal Yawut yi, ngir wone kóllèreg Yàlla ci matal dige, ya mu digoon maam ya.

Rmn 15 9 Ñew na itam ngir ñi nekkul Yawut man a manggal Yàlla ndax yërmandeem. Moo tax Mbind mi ne: "Dinaa la manggal tey tagg saw tur, ci kanamu xeet yépp."

Rmn 15 10 Mbind mi nee na it: "Yéen xeeti àddina, ñewleen bânneexuak xeet wi Yàlla tànnal boppam."

Rmn 15 11 Mu dellooti ne: "Santleen Boroom bi, yéen waa àddina, te ñew manggal ko, yéen xeet yépp."

Rmn 15 12 Te it Esayi wax na ne: "Am na sètu Yese buy ñew, dina yilif xeeti ñi dul Yawut, te ci moom lañuy wékk seen yaakaar."

Rmn 15 13 Kon Yàlla miy maye yaakaar, na def ci seen xol mbég mu réy ak jàmm ju yaa ci seen kaw ngem, ba ngeen am yaakaar ju mat sékk ci dooley Xel mu Sell mi.

The Holy Bible in Wolof NT

Rmn 15 14 Bokk yi, wóor na ma ne, baax ngeen ba fa mbaax man a yem, fees dell
ak xam-xam, ba man a jàngaleente mbiri Yàlla ci seen biir.

Rmn 15 15 Bu sama kàddu diisee nag ci bataaxal bii, dara taxul lu dul bëgg a
yeesal seen xalaat, ndaxte Yàlla ci kaw yiwam daf maa sas,

Rmn 15 16 ma nekk jawriñu Kirist Yeesu, yebal ma ci àddina ci xeeti ñi dul
Yawut. Liggéey bu sell laay def ngir Yàlla, ci xamle xebaaram bu baax bi, ngir xeeti àddina
sell ci dooley Xel mu Sell mi, ba neex Yàlla, mel ni sarax su ñu koy jébbal.

Rmn 15 17 Kon nag maa ngi bannexu ci Kirist Yeesu ngir liggéey boobu ma Yàlla
dénk.

Rmn 15 18 Awma fitu wax leneen nag, lu dul li Kirist jëf jaarale ko ci man,
ngir xeeti àddina jébbalu ci moom; jëf na jaarale ci samay wax ak samay jëf,

Rmn 15 19 ci ay tegtal ak i kéemaan, sukkandikoo ci dooley Xelu Yàlla mi. Ba fi
mu nekk nag yégle naa fu nekk xebaaru Kirist, li dale ci Yerusaleem, jaar ci gox yépp, ba àgg
diwaanu Iiri.

Rmn 15 20 Sama yéene mooy xamle xebaaru turu Kirist fa mu eggagul, ndax
bëggumaa yeggale sas wu keneen daloon.

Rmn 15 21 Li ma def nag, dëppoo na ak li Mbind mi wax ne: "Ñi yégagul mbiram
dinañu ko yég, te ñi ko musul a dégg, xam ko."

Rmn 15 22 Bëggoon naa ñew seetsi leen, fekk ay téq-téq ñoo ma téye ba tey.

Rmn 15 23 Waaye nag léegi bey naa sama sas ci gox yii.

Rmn 15 24 Bu may dem Espaañ nag, bëgg naa faa jaar, nuyu leen; ndaxte ay at a
ngii maa ngi am yéene ju tar ci ñew seetsi leen. Bëgg na maa nekk ci seen biir, ngir am
bannexu sotteente ak yéen xalaat ab diir, te it ngeen waajalal ma sama yoonu Espaañ.

Rmn 15 25 Waaye nag fi mu nekk maa ngi dem nii Yerusaleem, ngir dimbaliji gaayi
Yàlla yu sell ya fa nekk.

Rmn 15 26 Ndaxte waa Maseduwan ak waa Akayi ñi gëm, fas nañu yéeneey sàkk ci
seeni alal, yónnee ko, ngir dimbali ñi nées doole ci gaayi Yàlla yu sell, yi nekk Yerusaleem.

Rmn 15 27 Yéene nañu ko, te it ci dëgg-dëgg bor la, bu ñu war a fey. Ndaxte
gannaaw ñi gëm ci Yerusaleem séddoo nañu ak ñi dul Yawut seen ngëm, kon xeet yooyu itam war
nañoo séddoo ak ñoom seen alal.

Rmn 15 28 Kon nag waxtu wu ma noppee ci liggéey boobu, teg may gu tedd gii ci
loxoy boroom, dinaa dem Espaañ, tey jaar fi yéen.

Rmn 15 29 Te wóor na maa ne, bu ma agsee ci yéen, dinaa indaale barkeb Kirist
bu mat sèkk.

Rmn 15 30 Gannaaw loolu bokk yi, maa ngi leen di ñaan ci turu sunu Boroom Yeesu
Kirist ak ci bëggante, gi Xelu Yàlla mi def ci nun, ngeen defal ma lii: àndleen ak man, nu
tuur sunu ñaq ci ñaan Yàlla.

Rmn 15 31 Naanal-leen ma, ngir ma mucc ci ñi gëmul ci waa Yude; te it gaayi
Yàlla yu sell yu nekk ci Yerusaleem nangu ndimbal, li ma leen di yóbbul.

Rmn 15 32 Dolli ci, Yàlla may ma, ma ñew seetsi leen ak xol bu sedd, nu booloo
yeeslu fa kanam Yàlla.

Rmn 15 33 Na Yàlla Boroom jàmm ànd ak yéen ñépp. Amiin.

Rmn 16 1 Bu nu weesoo loolu, maa ngi leen di dénk sunu jigéen Febe, mi y
liggéeyal mbooloom ñi gëm ci dëkku Señsere.

Rmn 16 2 Nangeen ko jàpp ci turu Boroom bi, ni ko gaayi Yàlla yi yellow, te
dimbali ko ci lépp lu mu aajowoo; ndaxte moom itam wax dëgg, dimbali na ñu bare, ba ci man mii
di wax ak yéen.

Rmn 16 3 Nuyul-leen ma Pirsil ak Akilas, samay nawle ci liggéeyu Kirist Yeesu.

Rmn 16 4 Ñoom ñaar dem nañu, bay bëgg a jaay seen bakkan ngir man; maa ngi
leen di gërëm ci loolu, du man rekk sax, waaye itam mboolooy ñi gëm ci xeeti àddina sépp.

Rmn 16 5 Nuyul-leen ma it ñiy booloo ci seen kër. Maa ngi nuyu it Epaynet, mi
jëkk a gëm Kirist ci diwaanu Asi;

Rmn 16 6 ak Maryaama, mi sonnoon lool ci yéen.

Rmn 16 7 Nuyul-leen ma it Andronikus ak Yuñas, sama bokk, yi ñu ma booleelon
tëj; am nañu tur ci ndawi Yàlla yi, te ñoo ma jiitu sax ci gëm Kirist.

Rmn 16 8 Te fàttewuma Ampilyaatus, mi ma bëgg ci sama xol ngir Boroom bi.

Rmn 16 9 Nuyul-leen ma it Urban, sunu nawle ci liggéeyu Kirist, ak sama soppe
Estakis;

Rmn 16 10 ak it Apeles, mi ngëmam dëgg, ba yellow koolute. Nuyul-leen ma it waa
kër Aristobul,

Rmn 16 11 ak Erojon sama mbokk, ak waa kër Narsis, ñi ci Boroom bi.

Rmn 16 12 Maa ngi nuyu Tirifen, moom ak Tirifos, jigéen ñi sonn ci liggéeyu
Boroom bi, ak it sama soppe Persidd, mi ci jeex takk.

Rmn 16 13 Maa ngi nuyu it Rufus, waa ji xolam seey ci Boroom bi, ak yaayam, mi
ma féete woon it cérub ndey.

Rmn 16 14 Te fàttewuma Asànkirit, Felegon, Ermes, Patarobas, Ermas, ñoom ak
mboolom bokk yépp.

Rmn 16 15 Nuyul-leen ma it Filolog ak Yuli, Nere ak jigéenam. Te fàttewuma
Olimpas ak gaayi Yàlla yi y booloo ak ñoom ñépp.

Rmn 16 16 Te yéen bokk yi, saafonteleen ak xol bu laab. Mboolooy ñi gëm Kirist
yépp a ngi leen di nuyu.

The Holy Bible in Wol of NT

Rmn 16 17 Bokk yi, maa ngi leen di dénk, ngeen moytu ñi leen di féewale, ba di leen jàddloo yoon wi, ci y wax lu juuyoo ak dëgg gi ngeen jàng. Dawleen leen ba sore.

Rmn 16 18 Ndax ñu deme noonu liggéeyaluñu Kirist sunu Boroom; seen bopp lañuy liggéeyal. Ñu ngi ñew ak lammañ yu neex, di jey xol yu woyof yi, ba nax leen.

Rmn 16 19 Waaye seen dëgg ndigal bir na ñépp, ba sama xol sedd lool ci yéen. Teewul nag damaa bëgg ngeen am xam-xam bu leer ci lu baax, te bañ a laal dara ci lu bon.

Rmn 16 20 Su ko defee Yàlla Boroom jàmm dina noot Seytaane ci seeni tànk léegi. Na yiwu Yeesu sunu Boroom ànd ak yéen!

Rmn 16 21 Timote sama nawle bi may jàpple ci liggéey bi, mu ngi leen di nuyu, ak samay bokk Lusiyus, Yason ak Sosipater.

Rmn 16 22 Man Tersiyus mi bind bataaxal bii nag, maa ngi leen di nuyu ci turu Boroom bi.

Rmn 16 23 Gayus mu ngi leen di nuyu; moo may ganale ci kèram, te foofa it la mbooloo mi di dajaloo. Erast miy topptoo mbiri xalisu dëkk bi it, nuyu na leen, ak sunu mbokk Kartus.

Rmn 16 24 Na yiwu sunu Boroom Yeesu Kirist ànd ak yéen! Amiin.

Rmn 16 25 Santleen Yàlla, mi leen man a saxal bu wér ci dëgg xebaar bu baax, bi may waare ci mbirum Yeesu Kirist! Nekkoon na kumpa gu làqu diirub ay ati at,

Rmn 16 26 waaye léegi nag Yàlla dindi na nu ci kumpa. Te santaane na, nu yégle xebaar boobu ci xeeti àddina sépp, ci firi Mbindi yonent yi, ngir nit ñi man koo gëm, ba jébbalu.

Rmn 16 27 Yàlla mi jagoo xam-xam bépp, moom rekk moo yelloo ndam ba fàww, jaar ci Yeesu Kirist! Amiin.

1Cr 1 1 Man Pool, ndawul Kirist Yeesu ci coobareg Yàlla, man ak Sosten sunu mbokk,

1Cr 1 2 noo leen di bind, yéen mbooloom Yàlla, mi dëkk Korent. Nu ngi leen di nuyu, yéen ñi Yàlla sédde boppam jaare ci Kirist Yeesu, yéen ñi Yàlla woo, ngeen sell, boole leen ak ñi nekk ci àddina sépp tey tudd turu sunu Boroom Yeesu Kirist, miy seen Boroom, di sunu bos.

1Cr 1 3 Na leen Yàlla sunu Baay ak Yeesu Kirist Boroom bi may yiw ak jàmm.

1Cr 1 4 Duma jóg ci di sant Yàlla sama Boroom ci seen mbir ndax yiw, wi mu leen may ci seen bokk ci Kirist Yeesu.

1Cr 1 5 Ndaxte ci yiwi Yàlla yépp ngeen woomle ci Kirist, muy ci wax, muy ci xam-xam.

1Cr 1 6 Ndaxte li nu doon seedeel Kirist, Yàlla dëggal na ko ci yéen.

1Cr 1 7 Noonu nag ñakkuleen genn may léegi bi ngeen di séentu waxtu, wi sunu Boroom Yeesu Kirist di feen ci biir ndamam.

1Cr 1 8 Kirist dina leen dooleel ba ca muj ga, ngir ngeen bañ a am wenn ñaññ bés bu sunu Boroom Yeesu Kirist dellusee.

1Cr 1 9 Yàlla kuy sàmm kóllère la, moom mi leen woo, ngir ngeen bokk ak Doomam Yeesu Kirist, sunu Boroom.

1Cr 1 10 Waaye bokk yi, maa ngi leen di dénk ci turu sunu Boroom Yeesu Kirist, ngeen juboo te bañ a féewaloo ci seen biir. Waaye nangeen ànd te booloo, bokk xel, bokk xalaat.

1Cr 1 11 Ndaxte bokk yi, waa kër Kelowe xamal nañu ma ne, dangeen di xuloo.

1Cr 1 12 Maa ngi ñew ca wax ja: kenn ku nekk ci yéena ngi naan: "Man ci Pool laa bokk!" "Man ci Apolos!" "Man ci Sefas!" "Man ci Kirist!"

1Cr 1 13 Ndax Kirist dafa xaajoo? Ndax Pool lañu daajoon ca bant ba, mu dee ngir yéen? Ndax sóob nañu leen ci ndox, ngir wone ne bokk ngeen ci Pool?

1Cr 1 14 Maa ngi sant Yàlla ci li ma sóobul kenn ci yéen, ku dul Kirispus ak Gayus,

1Cr 1 15 ngir kenn bañ a wax ne, ci sama tur lañu ko sóob.

1Cr 1 16 Aan̄kay! Sóob naa it ci ndox waa kër Estefanas. Waaye ci sama pàttaliku sóobuma keneen.

1Cr 1 17 Ndaxte Kirist yebalu ma ngir may sóobe ci ndox, waaye da maa yebal, ngir may yégle xebaar bu baax bi, te ma bañ koo def ak waxi xam-xamu nit, ngir bañ a ñakkal faayda deewu Kirist ca bant ba.

1Cr 1 18 Ndaxte yégleb deewu Kirist ca bant ba, ag ndof la ci ñiy sànkú. Waaye ci nun ñi aw ci yoonu mucc gi, dooley Yàlla la.

1Cr 1 19 Ndaxte Mbind mi nee na: "Dinaa folli xam-xamu boroom xam-xam yi, lem xalaati ñi am xel."

1Cr 1 20 Ana boroom xam-xam bi? Ana kaan̄ mi? Ana boroom lammañ wu neex, wi ci àddina sii? Xanaa Yàlla wonewul ne, xam-xamu àddina si ag ndof la?

1Cr 1 21 Gannaaw àddina si ci xam-xamam demul ba xam Yàlla --te Yàlla dogal loolu ci xam-xamam - soob na Yàlla mu musal ñi gëm, jaar ci yégleb xebaaru Kirist, fekk ag ndof la ci bēti nit.

1Cr 1 22 Ndaxte Yawut yi ñu ngi laaj ay firnde; Gereg yi di wut xam-xam.

1Cr 1 23 Waaye nun nu ngi yégle Kirist, mi ñu reyoon ca bant ba, te loolooy téq ngēmu Yawut yi, di ag ndof ci ñi dul Yawut.

1Cr 1 24 Waaye ci ñi Yàlla woo, ñuy Yawut mbaa di Gereg, Kirist mooy dooley Yàlla, di xam-xamu Yàlla.

The Holy Bible in Wol of NT

1Cr 1 25 Li ñuy wax ag ndof ca wallu Yàlla moo gën a tedd xam-xamu nit. Te li ñuy wax ñakk dooley Yàlla moo èpp kàttan dooley nit.

1Cr 1 26 Bokk yi, seetleem seen nekkin, bi leen Yàlla di woo. Barewul woon ci yéen, ñi ñuy tudde ay boroom xam-xam mbaa ay boroom doole mbaa ñu rafet ab juddu.

1Cr 1 27 Waaye li àddina teg ag ndof, Yàlla tann na ko, ngir rusloo boroom xam-xam yi; te li àddina teg ag ñakk doole, Yàlla tann na ko, ngir rusloo boroom doole yi.

1Cr 1 28 Li dul juddu bu rafet te mat a xeeb ci àddina, Yàlla tann na ko; Yàlla tann na li nekkul, ngir neenal li nekk.

1Cr 1 29 Noonu kenn du man a damu ca kanam Yàlla.

1Cr 1 30 Waaye Yàlla moo def ba ngeen bokk ci Kirist, moom mi doon ci nun xam-xam bu jóge ca Yàlla, maanaam: sunu njubte, sunu sellaay, sunu njot.

1Cr 1 31 Loolu dafa am, ngir li Mbind mi wax am, ne: "Kuy damu, na damu ci Boroom bi."

1Cr 2 1 Man ci sama bopp, bokk yi, bi ma ñewee ci yéen, ngir yégle mbóoti Yàlla, ñewuma ci ay wax yu neex ak xam-xam bu réy.

1Cr 2 2 Dogu woon naa ci bañ a xam dara ci seen biir lu dul Yeesu Kirist, te muy ki ñu rey ca bant ba.

1Cr 2 3 Bi ma teewee ci yéen, ànd naa ak ñakk doole, ragal ak njàqare.

1Cr 2 4 Li ma wax ak li ma waare, defuma ko ci lammī ñ wu neex, sukkandikoo ko ci xam-xamu nit, waaye ànd na ak ay firnde yu soqikoo ci kàttanu Xelum Yàlla,

1Cr 2 5 ngir seen ngem bañ a wékku ci xam-xamu nit ñi waaye mu wékku ci dooley Yàlla.

1Cr 2 6 Moona am na xam-xam bu nuy yégal ñi mat, xam-xam bu bokkul ci àddina si, te njiiti àddina si xamuñu ko, ñoom ñi nar a wéy.

1Cr 2 7 Nu ngi yégle mbóotu xam-xamu Yàlla, mu nèbbu woon te Yàlla dogal ko ngir sunu ndam, laata àddina di sosu.

1Cr 2 8 Kenn ci njiiti àddina amul woon xam-xam boobu. Su ñu ko amoon, kon duñu rey Boroom ndam li ci bant bi.

1Cr 2 9 Waaye Mbind mi nee na: "Lu bêt gisul, nopp dégg kote xel xalaatu ko, loolu la Yàlla dencal ñi ko bègg."

1Cr 2 10 Fekk nag nun la ko Yàlla won, jaarale ko ci Xelam. Xelum Yàlla mooy leeral lépp, ba ci xalaati Yàlla yi gën a xóot.

1Cr 2 11 Kan ci nit ñi moo xam yéfi nit? Xanaa xelum nit mi nekk ci moom rekk a ko xam. Noonu it kenn xamul yéfi Yàlla, ku dul Xelum Yàlla.

1Cr 2 12 Nun nag Xel mi nu jot, jógewul ci àddina, waaye Yàlla nu ko sol.

1Cr 2 13 Te loolu nu Yàlla may, yéglewunu ko ci ay baat yu soqikoo ci xam-xamu nit, waaye nu ngi koy yégle ci baat, yi soqikoo ci Xelum Yàlla, di tekkantal yéfi Xelum Yàlla ci ay baat yu mu nu sol.

1Cr 2 14 Nit kese du nangu yéfi Xelum Yàlla. Ag ndof lay doon ci moom, te du ko man a nangu, ndaxte ku yor Xelum Yàlla rekk moo ko man a rannale.

1Cr 2 15 Nit ki yor Xelum Yàlla dafay àtte lépp, te moom ci boppam, kenn du ko àtte.

1Cr 2 16 Ndaxte Mbind mi nee na: "Ana ku xam xalaatu Boroom bi? Ku ko doon digal?" Waaye nun am nanu xalaatu Kirist.

1Cr 3 1 Man nag bokk yi, mënuna woon a wax ak yéen ni ay nit ñuy déggal Xelum Yàlla, waaye waroon naa wax ak yéen ni ñuy topp seen nafsū, mel ni ay liir ci seen dund ci Kirist.

1Cr 3 2 Nampaloon naa leen, waaye joxuma leen dugub, ndaxte àttanuleen ko woon, te ba léegi sax àttanuleen ko

1Cr 3 3 ci li ngeen di topp seen nafsū. Bu ñeetaan ak xuloo amee ci seen biir, xanaa du loolu mooy wone ne, dangeen a topp seen nafsū, di doxale ni niti àddina?

1Cr 3 4 Bu kenn yéglee ne: "Man ci Pool laa bokk," keneen ne: "Man ci Apolos," ndax jéfewuleen ni niti àddina rekk?

1Cr 3 5 Kuy Apolos? ak kuy Pool? Nun ay surga rekk lanu, yu ngeen jaare, ba gëm. Te Boroom bi moo sas ku nekk liggéeyam.

1Cr 3 6 Maa jëmbët, Apolos suuxat, waaye Yàlla moo jebbil.

1Cr 3 7 Ki jëmbët nag ak ki suuxat, kenn du ci dara, waaye Yàlla miy jebbil rekk moo am solo.

1Cr 3 8 Ki jëmbët ak ki suuxat benn lañu. Teewul nag ku nekk dina jot yool bu tollook liggéeyam.

1Cr 3 9 Nu ngi liggéeyandoo ci liggéeyu Yàlla; yéenay toolu Yàlla, yéenay taaxum Yàlla.

1Cr 3 10 Man nag teg naa fondamaa bi, ni tabaxkat bu man liggéeyam, dëppoo ak sas wi ma Yàlla jagleel ci kaw yiwam. Te keneen a ngi tabax ci kaw; waaye na ku nekk teeylu ci ni muy tabaxe.

1Cr 3 11 Ci li jëm ci fondamaa bi, kenn mënū fee téral beneen bu dul bi fi xas a taxaw, muy Yeesu Kirist.

1Cr 3 12 Ku tabax ci kaw fondamaa bi, wurus, xalis, per, dénk, gittax walla boob,

1Cr 3 13 sa liggéey dina fés, ndaxte bés baa koy xamle. Bés boobu dina fenk ni safara, te safara si dina nattu liggéeyu ku nekk.

1Cr 3 14 Ku sa liggéey dégër, dinga jot yool.

The Holy Bible in Wol of NT

1Cr 3 15 Waaye ku sa liggéey lakk, dinga ñakk. Yaw ci sa bopp dinga mucc, waaye mel ni ku rëcc ci safara si.

1Cr 3 16 Xanaa xamuleen ne, yéenay kër Yàlla, te Xelum Yàlla dëkk na ci yéen?

1Cr 3 17 Ku yàq kër Yàlla gi, Yàlla dina la yàq, ndaxte kër Yàlla gi dafa sell, te yéenay kër googu.

1Cr 3 18 Kon bu kenn nax boppam: su kenn ci yéen tegge boppam boroom xam-xam ci gis-gisu àddina sii, kooku na doon dof, ngir am xam-xam bu woor.

1Cr 3 19 Ndaxte xam-xamu àddina si, ndof la fa Yàlla. Moom la Mbind mi ne: "Yàlla jàpp na ñu muus ñi, ba seen fiir kèppu ci seen kaw."

1Cr 3 20 Te it: "Boroom bi xam na xalaati boroom xam-xam yi; xam ne, duñu mujj fenn."

1Cr 3 21 Kon nag bu kenn tiitaru ndax nit ñi, ndaxte yéena moom lépp,

1Cr 3 22 muy Pool, di Apolos, di Sefas, di àddina, di dund, di dee, di lu am, di luy ñew; lépp, yéena ko moom.

1Cr 3 23 Te yéen, Kirist a leen moom, te Kirist, Yàlla ko moom.

1Cr 4 1 Nañu nu teg kon ay surgay Kirist, di ay jawriñ yuy xamle mbóoti Yàlla.

1Cr 4 2 Li war ci jawriñ mooy mu takku ci liggéeyam.

1Cr 4 3 Ngeen àtte ma walla ñeneen àtte ma, amaluma ko solo. Te man sax duma àtte sama bopp.

1Cr 4 4 Sama xel yeddu ma ci dara, waaye loolu taxul ma jub; ki may àtte mooy Boroom bi.

1Cr 4 5 Looloo tax buleen daan kenn ci àtte, bala jamono ji di jot te Boroom bi ñew. Mooy leeral yi nèbbu ci lëndem, di làññi mébétu xol yi. Bu ko defee ku nekk dina jot ci Yàlla ngèrëm, li mu yelloo.

1Cr 4 6 Bokk yi, ci loolu ma leen doon wax lépp nag, misaal naa leen ko ci Apolos ak ci man, ngir ngeen xool ci nun, ba xam li wax jii di tekki: "Bu seen xalaat weesu li Mbind mi wax." Noonu kenn du manggal kii, suufeel ki ci des.

1Cr 4 7 Ndaxte yaw, ku la def, ba nga gën a magg ñi ci des? Loo am lu ñu la mayul? Te bu ñu la ko mayee, lu tax nga di ci tiitaru, mel ni mayuñu la ko?

1Cr 4 8 Yéen suur ngeen xaati! Woomle ngeen xaati! Tàmbali ngeen di nguuru te agseegunu! Céy ni ma bégge, ngeen di nguuru, ba nu man a bokk ak yéen di nguuru!

1Cr 4 9 Xalaat naa ne, nun ndawi Kirist yi, Yàlla def na ba nu mel ni nit ñu ñu jappe ci xare te mujj ci sappe yi, ñu dogal seen dee, nuy ceetaantum mbindeef yépp, muy nit muy malaaka.

1Cr 4 10 Nun teg nañu nu ni ay dof ndax Kirist, waaye yéen am ngeen xel ci Kirist. Néew nanu doole, waaye yéen am ngeen doole. Nawees na leen, waaye nun dañu noo xeeb.

1Cr 4 11 Ba fii mu nekk, danoo xiif, mar te rafle; ñu ngi nuy dóor, te dëkkunu fenn;

1Cr 4 12 nu ngi ñaq di jariño. Ku nu saaga, nu ñaanal la lu baax. Coono bu ñu nu teg, nu tegoo ko.

1Cr 4 13 Ku nu ñaawal, nu tontu la tont lu rafet. Fi mu ne noo mujj di mbalitu àddina, di ñu ñakk njariñ ci lépp.

1Cr 4 14 Binduma leen loolu ngir ngeen am yeraange, waaye dama koo def ngir artu leen, ndaxte yéenay samay doom te bégg naa leen.

1Cr 4 15 Su ngeen amee junniy njiit yu leen di sàmm ci Kirist, ba tey benn baay rekk ngeen am, ndaxte maa leen yégal xebaar bu baax bi, ba jur leen ci Kirist.

1Cr 4 16 Kon nag maa ngi leen di ñaan, ngeen roy ci man.

1Cr 4 17 Looloo tax ma yebal ci yéen Timote, miy sama doomu diine, di doom ju takku te ma bégg ko. Dina leen fàttali ni may dunde ci Kirist, te mu dèppook li may jàngale fu nekk ci mboolooy ñi gëm ñépp.

1Cr 4 18 Am na ci seen biir ñuy tiitaru, di xalaat ne, duma delluseeti ci yéen.

1Cr 4 19 Waaye bu soobee Boroom bi, léegi ma ñew ci yéen te seet boroom tiitar yooyu; waxuma seen kàddu, seen doole laay seet.

1Cr 4 20 Ndaxte nguuru Yàlla du waxi kese, waaye doole la.

1Cr 4 21 Lu leen gènal? Ma ñew ci yéen, yor ab yar, walla ma ànd ak mbéggeel, te lewet?

1Cr 5 1 Dégg nanu sax ñu naan, am na kuy moy Yàlla ci seen biir, moy gu ni tollu, duñu ko gis sax ci ñi xamul Yàlla. Dem na, ba am ci yéen kuy séy ak jabaru baayam.

1Cr 5 2 Moona yéen de, yéena ngi tiitaru. Waaye dangeen a waroon a am naqar, ba dàq kiy def loolu ci seen biir!

1Cr 5 3 Man nag, jëmm ji sore na leen, waaye xel mi mu ngi ci yéen, te àtte naa xaati kiy def loolu, ni su ma teewoon ci seen biir. Dogal naa,

1Cr 5 4 ngeen dajje ci turu Boroom bi Yeesu, te sama xel teewe ko, ànd ak dooley Boroom bi Yeesu,

1Cr 5 5 nu jébbal nit kooku Seytaane, yaramam yàqu, ngir ruuwam mucc keroog bésu Boroom bi.

1Cr 5 6 Seen tiitar bi jekkul dara. Xanaa xamuleen ne, tuuti lawiir day tax tooyalu fariñ bépp funki?

1Cr 5 7 Ni ma leen ko man a misaale, jëleleen fi bépp lawiir bu yàgg, ngir ngeen sell ni tooyal bu bees bu amul lawiir, ndax nekk ngeen ko ba noppi. Ndaxte Kirist deeyal

The Holy Bible in Wolof NT

na nu ca bant ba, mel ni mbote mu ñuy rendi, jébbal ko Yàlla ca manggalu bésu Jéggi ba.
1Cr 5 8 Kon nanu manggal sunu Manggal, waxuma ak lawiir bu manggal biy mi saal
kiñaan ak lu bon, waaye ak mburu mu amul lawiir, maanaam ci xol bu laab ak ci dëgg.
1Cr 5 9 Bindoon naa leen, ngeen bañ a séq dara ak njaalookat yi.
1Cr 5 10 Bëgguma ci woon a limaale waa àddina, maanaam njaalookat yi, nay yi,
njublan yi ak xërëmkat yi. Su ngeen séqul ak ñoonu dara, kon faww ngeen génn àddina.
1Cr 5 11 Lii laa leen bëggoon a wax: buleen séq dara ak ku ñu tudde mbokk mu
gëm Kirist, te fekk day njaaloo walla mu nay walla muy xërëm walla muy xas nit walla muy mändi
walla muy njublan. Nit ku mel noonu moom, buleen bokk ak moom, sax far di lekk.
1Cr 5 12 Ndax man maa war a àtte ñi bokkul ci mbooloom ñi gëm Kirist? Déedéet!
Waaye ñi bokk ci seen mbooloo yéena leen war a àtte.
1Cr 5 13 Ñi bokkul ci mbooloom ñi gëm, Yàlla moo leen di àtte. Waaye yéen, ni
ko Mbind mi waxe: "Dàqleen ci seen biir kiy def lu bon."
1Cr 6 1 Te it bu kenn ci yéen amee lëj-lëj digganteem ak mbokku taalibeem, lu
tax muy dem ca àttekaayi ñi xamul Yàlla, te bañ a dem ca gaayi Yàlla yi, ñu àtte ko?
1Cr 6 2 Xanaa dangeen a xamul ne, gaayi Yàlla yi ñooy àtteji àddina? Te
ndegam yéenay àtteji àddina, lu tere ngeen man a àtte mbir yu ñakk solo yi?
1Cr 6 3 Xanaa xamuleen ne, ñooy àtteji malaaka yi? waxatumaak mbiri àddina
sii.
1Cr 6 4 Bu ngeen amee ay lëj-lëj yu mel noonu, dangeen di wuti ay àttekat ci
ay nit, ñi amul wenn yoon ci mbooloom ñi gëm!
1Cr 6 5 Ma ne kon, war ngeen a rus! Xanaa amul ci seen biir kenn ku am xel,
ku man a àtte mbokkam yi?
1Cr 6 6 Waaye defuleen loolu; mbokk a ngi layoo ak moroomam, rax-ca-dolli ci
kanamu ñi gëmul lañu koy defe!
1Cr 6 7 Layoo bi sax wone na ne, bàyyi ngeen seen warugar. Lu tax muñuleen
sax tooñ, yi ñu leen di tooñ? Lu tax far nanguwuleen, ñu sàcc leen?
1Cr 6 8 Waaye yéen sax yéenay tooñ ak di sàcc, te seeni bokk ngeen koy def!
1Cr 6 9 Xanaa xamuleen ne, ñi jubadi duñu bokk ci nguuru Yàlla? Bu leen ci
kenn nax: ñiy doxaan walla xërëmkat yi ak njaalookat yi ak góor-jigéen ñi ak ñi ko nangu,
1Cr 6 10 walla sàcc yi ak ñu bëgge ñi ak mändikat yi ak ñiy xaste ak njublan
yi, duñu bokk ci nguuru Yàlla.
1Cr 6 11 Te am na ñu meloon noonu ci yéen. Waaye Yàlla fóotal na leen seeni
bàkkaar, sellal leen, àtte leen ni ñu jub, ci turu Boroom bi Yeesu Kirist ak ci dooley Xelum
Yàlla, sunu Boroom.
1Cr 6 12 Am na ci yéen ñu naan: "Sañ naa lépp." Waaw, waaye du lépp a jariñ
nit. "Sañ naa lépp," waaye duma bàyyi dara, mu noot ma.
1Cr 6 13 Am na ci yéen ñu naan: "Ñam mooy jariñ biir, te biir ay jariño ñam."
Waaw, te Yàlla dina leen yàq, ñoom ñaar yépp. Waaye sàkkuñu yaram ngir moy Yàlla; dañu koo
sàkk, ngir muy jariñ Boroom bi, Boroom bi di ko jariño.
1Cr 6 14 Te Yàlla, mi dekkal Boroom bi, dina dekkal it sunu yaram jaare ko ci
dooloom.
1Cr 6 15 Xanaa xamuleen ne, seen yaram ñooy céri Kirist? Ndax kon damay jël
céri Kirist, def ko céri jigéeni moykat? Mukk!
1Cr 6 16 Xanaa xamuleen ne, kuy ànd ak jigéen juy moy dafay booloo ak moom,
nekk benn? Ndaxte Mbind mi nee na: "Ñoom ñaar di nañu doon benn."
1Cr 6 17 Waaye nag kuy ànd ak Boroom bi, xel yi dañuy booloo, nekk benn.
1Cr 6 18 Dawleen njaaloo! Bépp bàkkaar bu nit man a def, du laal yaramam,
waaye nag kuy njaaloo, dafay bàkkaar, di lor yaramam.
1Cr 6 19 Xanaa xamuleen ne, seen yaram mooy kër Yàlla gi? Gannaaw Xel mu Sell
maa ngi ci yéen, te Yàlla leen ko may, kon moomuleen seen bopp,
1Cr 6 20 ndaxte Yàlla jot na leen ak njëg gu réy. Kon nag manggal-leen Yàlla ci
seen yaram.
1Cr 7 1 Nanu jáll nag léegi ci laaj, yi ngeen ma doon bind, ci bañ a ànd ak
jigéen, ndax lu baax la ci góor.
1Cr 7 2 Lii mooy sama xalaat: moy gu bare gi tax na ba, na góor gu nekk am
jabaram, jigéen ju nekk am jëkkëram.
1Cr 7 3 Jëkkër war na def warugaru jëkkër ci jabaram; jabar it def warugaru
jabar ci jëkkëram.
1Cr 7 4 Jigéen ji amul sañ-sañ ci yaramam moom kenn; jëkkëram moo ko moom.
Niki noonu it jëkkër ji amul sañ-sañ ci yaramam; jabaram moo ko moom.
1Cr 7 5 Bu kenn tere boppam moroomam, su dul ne dangeen a mánkoo ci def noonu
ab diir, ngir gën a man a wéet ak Yàlla ci y naan. Waaye su loolu weesoo, nangeen doxal yoonu
séy; lu ko moy, Seytaane dina leen fiir ndax seen ñakk maandute.
1Cr 7 6 Li ma leen di wax fii du ndigal, waaye dama leen di xamal li ñu leen
may, ngeen def ko.
1Cr 7 7 Ndaxte dëgg-dëgg su ma sañoon, kon ñépp mel ni man; waaye ku nekk ak
li la Yàlla jagleel, kii ak may gii, kee ak may gale.
1Cr 7 8 Lii laay yégal ñi séyul ak it ñi seen jëkkër dee: baax na ci yéen, su
fekkee dangeen a toog rekk ni man, bañ a séy.
1Cr 7 9 Waaye su ngeen mënul a téye seen bopp, nangeen séy, ndaxte séy moo

gën xemmem di leen gañ.

1Cr 7 10 Ñi séy nag, maa ngi leen di jox ndigal lii --Boroom bi moo ko waxoon, du man - jigéen ju séy warul a teqalikoo ak jëkkëram.

1Cr 7 11 Te bu teqalikoo ak moom, bumu séyaat, mbaa boog na juboo ak jëkkëram. Te bu jëkkër ji fase jabaram.

1Cr 7 12 Ñi ci des nag, lii laa leen di wax --Boroom bi waxu ko woon - su nit ku gëm Kirist amee jabar ju gëm, te mu nangoo séy ak moom, waru koo fase.

1Cr 7 13 Naka noonu it su jigéen ju gëm Kirist amee jëkkër ju gëm, te mu nangoo nekk ak moom, warul a tas.

1Cr 7 14 Li tax ma wax ko moo di, jëkkër ji gëm, Yàlla sellal na ko, ndax li mu ànd ak jabaram. Te it jigéen ji gëm, Yàlla sellal na ko, ndax li mu ànd ak jëkkëram ji gëm; lu ko moy, seeni doom dinañu am sobe, te fekk dañoo sell.

1Cr 7 15 Waaye nag, su fekke ki gëm bègg na dem, na dem. Ci wàll googu nag, ki gëm Kirist, muy jëkkër ji walla jabar ji, amul benn tèn, ndaxte Yàlla moo leen woo ngir ngeen dund ci jàmm.

1Cr 7 16 Loo ci xam, yaw jigéen ji, ndax dinga gëmloo sa jëkkër Musalkat bi walla déet? Loo ci xam yaw jëkkër ji it, ndax dinga gëmloo sa jabar Musalkat bi walla déet?

1Cr 7 17 Ku nekk nag na dund, ni ko ko Boroom bi jagleele, mu mengoo ak ni mu meloon, bi ko Yàlla wooyee. Moom laay tëral ci mboolooy ñi gëm yépp.

1Cr 7 18 Ki xaraf, bi ko Yàlla wooyee, warul a jéem a far màndargam xaraf bi. Ki xaraf, bi ko Yàlla wooyee, aajowul mu xaraf.

1Cr 7 19 Xaraf ak ñakka xaraf lépp a yem; li am solo moo di topp ndigali Yàlla.

1Cr 7 20 Na kenn ku nekk jàpp ci li mu nekkoon, bi ko Yàlla wooyee.

1Cr 7 21 Ndax jaam nga woon, bi la Yàlla wooyee? Na ci sa xel dal. Waaye soo amee bunt, ba yiwi ku, nanga ci jaar.

1Cr 7 22 Ku nekkoon jaam, bi la Boroom bi wooyee, Boroom bi goreel na la. Ba tey it ku nekkoon gor, bi ñu la wooyee, jaamu Kirist nga.

1Cr 7 23 Gannaaw Yàlla jot na leen ak njèg gu réy, buleen doon jaamub nit.

1Cr 7 24 Bokk yi, fàww ku nekk wéy ca kanam Yàlla ci fànn ga mu nekkoon, bi ko Yàlla wooyee.

1Cr 7 25 Ci li jëm ci janq yi, awma ndigalu Boroom bi, waaye maa ngi joxe sama xalaat, ni ku ñu wóolu ndax li ma jot yërmandey Boroom bi.

1Cr 7 26 Bu nu seetee tiis wi fi teew nag, defe naa ne li baax ci nit, moo di mu sax ci li mu nekk.

1Cr 7 27 Ndax takk nga jabar? Bul wut a tàggoo ak moom. Ndax takkuloo jabar? Bul wut jabar.

1Cr 7 28 Waaye nag boo séyee, defoo bàkkaar, te bu janq séyee, deful bàkkaar. Waaye ñi séy dinañu am naqar ci àddina, te naqar woowu dama leen koo bèggoon fanqal, yéen ñi séyagul.

1Cr 7 29 Lii laa bègg a wax, bokk yi: diir bu gàtt rekk a fi des. Lu weesu tey, na góor ñi am jabar di def, ni bu ñu ko amul woon;

1Cr 7 30 ñiy jooy, mel ni ñu jooyul; ñiy bég, mel ni ñu bégul; ñiy jënd, ni ñu moomul li ñu jënd;

1Cr 7 31 ñiy jariñoò àddina, bañ cee xér. Ndaxte àddina sii, ci ni mu mel, dootul yàggati.

1Cr 7 32 Bèggoon naa, ngeen bañ a am benn xalaat. Góor gu takkul jabar dafay bàyyi xel ci mbiri Boroom bi, di wut a neex Boroom bi.

1Cr 7 33 Waaye ku takk jabar, fàww mu bàyyi xel ci mbiri àddina si, ak nu mu man a neexe jabaram,

1Cr 7 34 te noonu dafay daldi bare soxla. Te jigéen ju séyul, walla janq, dafay bàyyi xel ci mbiri Boroom bi - bègg koo jox yaramam ak xelam. Waaye jigéen ji séy dafay bàyyi xel ci mbiri àddina, ak nu mu man a neexe jëkkëram.

1Cr 7 35 Seen njariñ a tax ma wax lii, du ngir teg leen yen bu ngeen àttanul, waaye ngeen man a jàppandiil Boroom bi ci njaamu gu rafet gu àndul ak genn njaaxle.

1Cr 7 36 Nanu jàll nag ci mbiri kiy takk ngoro te amul pasteefu takk ndaw si. Su fekke ne waxambaane wi xalaat na ne, jéfewul nu jekk ak janq bi, fekk muy wees ag ndawam, te mu xalaat ne dafa koo war a takk, kon na ko takk, ni mu ko bègge; deful bàkkaar.

1Cr 7 37 Waaye nag su dogoo dëgg ci bañ a takk, fekk sagoom rekk a tax te kenn tegu ko ko, kon ba tey def na lu baax.

1Cr 7 38 Noonu ku takk as ndawam def na lu baax, rawatina nag ku takkul.

1Cr 7 39 Jigéen ji séy dina ànd ak jëkkëram giiru dundam. Waaye su jëkkër ji faatoo, man na séy ak ku ko neex, su fekke ne góor gu gëm la.

1Cr 7 40 Moona nag dina gën a bég, bu toogee noonu rekk. Loolu mooy sama xalaat, te defe naa ne, man it am naa Xelum Yàlla.

1Cr 8 1 Léegi nag, ci li jëm ci yàpp wi ñu jébbal xèrëm yi: nun ñépp am nanu xam-xam, loolu dëgg la. Xam-xam day tax ba nit yég boppam, waaye mbéggeel day yékkati ngëm.

1Cr 8 2 Ku xalaat ne xam nga dara, sa xam-xam bennagul.

1Cr 8 3 Waaye ku bègg Yàlla, Yàlla xam la.

1Cr 8 4 Kon nag ci li jëm ci lekk yàpp wu ñu jébbal xèrëm yi, xam nanu ne, xèrëm du dara ci àddina te xam nanu itam ne, Yàlla kenn rekk la.

The Holy Bible in Wolof NT

1Cr 8 5 Su fekke ne am na sax yu ñuy teg Yàlla, muy ci asamaan mbaa ci suuf --ndaxte am na yu bare yu ñu faral di bokkaaleel Yàlla ak Boroom bi -
1Cr 8 6 ba tey ci nun, jenn Yàlla rekk a am, muy Baay bi; lépp a ngi jóge ci moom te moom lanu nekkal. Te it benn Boroom rekk a am, muy Yeesu Kirist; lépp a ngi jaare ci moom, te nun it nu ngi dund jaare ci moom.
1Cr 8 7 Waaye ñépp xamuñu loolu. Am na ñu tàmmoon xèrèm yi, te léegi, bu ñu lekkatee yàppu sarax yi, dañuy xalaat ne, xèrèm lañu ko jagleel. Seen xel dafa leen di yedd, ndaxte ci seen ñakka xam dañuy foog ne, taq nañu sobe ndax ñam woowu.
1Cr 8 8 Waaye ñam mënul a tax nu neex Yàlla. Su nu ci lekkee, du yokk dara ci nun. Su nu ci lekkul, du nu wàññi dara.
1Cr 8 9 Waaye moytuleen, ba sañ-sañ bi ngeen am, bañ a yóbbe bàkkaar ñi seen ngëm néew.
1Cr 8 10 Su amee ku ngëmam néew, mu gis la, yaw mi bare xam-xam, nga toog di lekk ca manggalukaayu xèrèm ya, ndax du ko xiir mu lekk yàppu sarax?
1Cr 8 11 Noonu sa xam-xam dina lor kooku ngëmam néew, fekk sa mbokk moomu, Kirist dee na ngir moom!
1Cr 8 12 Su ngeen bàkkaaree, ba tooñ bokk yi néew ngëm, di nëxal seen xel, bàkkaar ngeen ba tooñ Kirist.
1Cr 8 13 Kon bu sama mbokk sóoboo ci bàkkaar ndax ñam wi ma lekk, dootuma lekk mukkk yàpp, ngir bañ a sóob ci bàkkaar sama mbokk mi.
1Cr 9 1 Ndax awma ndogal ci li may def? Ndax duma ndawul Kirist? Ndax gisuma Yeesu sunu Boroom? Xanaa du yéena soqikoo ci liggéey, bi ma Boroom bi sant?
1Cr 9 2 Su ma ñenn ñi tegul ndaw, moom laa ci yéen, ndaxte yéenay firnde jiy wone ne, ndawul Boroom bi dëgg laa.
1Cr 9 3 Nii laay tontoo ñi may àtte:
1Cr 9 4 Xanaa sañunoo lekk ak a naan?
1Cr 9 5 Xanaa sañunoo indaale jabar ju gëm Kirist, ni yeneen ndawul Kirist ak doomi ndeyu Boroom bi ak Sefas sax?
1Cr 9 6 Walla boog man ak Barnabas rekk noo war a daan sunu doole?
1Cr 9 7 Kan moo mas a solu soldaar ci pexey boppam? Kan mooy bey tool te du ci jariñu? Walla kan mooy sàmm jur te du naan ca soow ma?
1Cr 9 8 Lii may wax, du ci yëfi doom Aadama rekk laa ko jukkee; xanaa du yoon wi it moo ko santaane?
1Cr 9 9 Ndaxte bind nañu ci yoonu Musaa ne: "Bul sunjuñ gémmi ñu nag wu ñu takk ci bojjukaay." Ndax mooy tekki nag ne, Yàlla dafa bàyyi xel nag yi?
1Cr 9 10 Walla boog xanaa nun noo moom wax jooju? Waaw, noo tax ñu bind loolu. Noonu kuy bey war na am yaakaar, te kuy bojj di yaakaar a jot wàllam.
1Cr 9 11 Nu ji ci yéen yëfi Xelum Yàlla, ba noppi góobe ci yéen yëfi àddina, ndax loolu dafa èpp li nu war a séentu?
1Cr 9 12 Ndegam ñeneen a am sañ-sañ boobu ci yéen, nun kon waxi-noppi. Waaye nag jariñoowunu sañ-sañ boobu. Danuy far muñ lépp, ngir bañ a indi ndog ci yoonu xebaar bu baax bu Kirist bi.
1Cr 9 13 Xanaa xamuleen ne, ñiy liggéeyal yëf yu sell yi, dañuy lekk ñam, wi ci kër Yàlla gi, te ñiy liggéey ci saraxalukaay bi, dañuy jot seen wàll ci sarax yi?
1Cr 9 14 Naka noonu it Boroom bi digle na ne, ñiy yégle xebaar bu baax bi, nanu ci dund.
1Cr 9 15 Waaye man jariñoowuma benn ci sañ-sañ yooyu, te binduma yëf yooyu, ngir ngeen di ma defal yu ni mel. Dee sax moo ma ko gënal - kenn du jële ci man mbir moomu may kañool!
1Cr 9 16 Su may yégle xebaar bu baax bi, mënuna cee kañu. Sas la, wu ñu ma sas. Dinaa torox, su ma yéglewul xebaar bu baax bi!
1Cr 9 17 Su doon ci sama coobare laa yégle xebaar bu baax bi, man naa ci séentu yool. Waaye defuma ko ci sama coobare, ndaxte sas la, wu ñu ma sas.
1Cr 9 18 Kon nag lan mooy sama yool? Xanaa di yégle xebaar bu baax bi ci dara, te bañ a jariñoos sañ-sañ boobu ma ci yelloo.
1Cr 9 19 Gor laa te kenn moomu ma; teewul def naa sama bopp jaamu ñépp, ngir man a gindi nit ñu bare ci Kirist.
1Cr 9 20 Ci biir Yawut yi, sol naa melow Yawut yi, ngir gindi leen. Man ci sama bopp yoonu Musaa jiitalu ma, terewul bi ma nekke ci biir ñiy sàmm yoonu Musaa, sàmm naa yoon wa, ngir gindi leen.
1Cr 9 21 Ci biir ñi nekkul ci yoonu Musaa, faalewuma woon yoon wi, ngir gindi leen; waxuma ne, ànduma ak yoonu Yàlla, waaye topp naa yoon ci sama bokk ak Kirist.
1Cr 9 22 Ci biir ñi néew ngëm, meloon naa ni ku néew ngëm, ngir gindi leen. Doon naa lépp ci ñépp, ngir def lépp lu ma man, ba ñenn mucc ci.
1Cr 9 23 Damaa def loolu lépp ndax xebaar bu baax bi, ngir man it ma am wàll ci barkeem.
1Cr 9 24 Xanaa xamuleen ne, ñépp ñooy daw cib rawante, waaye kenn rekk ay jël ndam li? Dawleen nag ngir jël ko.
1Cr 9 25 Niy jonante ci po muy waral tàggat yaram, dañuy xañ seen bopp lu bare. Dañu koy def, ngir am kaalag ndam gu dul yàgg; waaye nun danu koy def, ngir am kaalag ndam gu sax ba fàww.
1Cr 9 26 Man nag noonu laay dawé, te duma dawantu. Noonu laay bëree, waaye

duma def ni nit kuy dóor ci jaww ji.
1Cr 9 27 Waaye damay noot sama yaram, ba moom ko, ngir ragal a yégal ñi ci des
xebaar bu baax bi, ba noppi Yàlla xañ ma ndam li.
1Cr 10 1 Bokk yi, bëgguma ngeen umple li daloon sunu maam ya. Ñoom ñépp niir
wa tiimoon na leen, te ñoom ñépp jáll nañu gééj.
1Cr 10 2 Sóobu nañu ca ndoxu gééj ga ak ca niir wa, ba bokk noonu ci Musaa.
1Cr 10 3 Ñoom ñépp bokk nañoo lekk ñam, wa Yàlla joxe,
1Cr 10 4 naan naan ga mu joxe, ndaxte ñu ngi doon naan ca xeer, wa leen doon
gunge, te xeer woowa Kirist la woon.
1Cr 10 5 Teewul ñi épp ci ñoom neexuñu woon Yàlla, ba mu fàddoon leen ca
màndiñ ma.
1Cr 10 6 Mbir yooyu ay misaal lañu, yu nuy artu, ngir benn bëgg-bëgg bu bon
bañ noo jiital, na mu leen jiitale woon.
1Cr 10 7 Buleen jaamu ay xërëm, ni ko ñenn ñi ci ñoom defe woon. Ndaxte Mbind
mi nee na: "Mbooloo mi dafa toog, di lekk ak di naan, ba noppi ñu jóg di mbumbaay."
1Cr 10 8 Bunu njaaloo, ni ko ñenn ñi ci ñoom defe woon, ba tax ñaar-fukki
junni ak ñett ci ñoom dee ci benn bés.
1Cr 10 9 Bunu diñjat Kirist, ni ko ñenn ñi ci ñoom defe, ba ay jaan mätt leen,
ñu dee.
1Cr 10 10 Buleen xultu, ni ko ñenn ñi ci ñoom defe woon, ba tax malaakam Yàqkat
mi rey leen.
1Cr 10 11 Mbir yooyu leen daloon misaal la ci nun, te bind nañu ko ngir artu
nu, nun ñiy dund ci jamono jii lépp mat.
1Cr 10 12 Kon nag kiy naw sa doole, ba yaakaar ne taxaw nga, moytul a daanu ci
bàkkaar!
1Cr 10 13 Benn nattu dabu leen bu wuute ak yi dal nit ñépp. Te sax Yàlla kuy
sàmm kóllère la, te du nangu nattu bi wees seen kàttan, waaye cib nattu, dina leen ubbil bunt
bu ngeen man a récce, ba ngeen man koo dékku.
1Cr 10 14 Looloo tax, sama soppe yi, nangeen daw xërëm yi.
1Cr 10 15 Maa ngi wax ak yéen ñi am xel. Kon seetleem li ma leen wax.
1Cr 10 16 Kaas bu yiw, bi tax nuy gërëm Yàlla, ndax du wone sunu booloo ak
deretu Kirist? Mburu mi nuy damm, xanaa du dafay wone sunu booloo ak yaramu Kirist?
1Cr 10 17 Ndegam benn mburu rekk a am, kon nun ñépp lu nu baree-bare, menn
mbooloo lanu, ndaxte bokk nanu menn mburu mi.
1Cr 10 18 Seetleem ci bànni Israyil. Ñiy lekk sarax si ñu rendi, ndax
booloowuñu ak Yàlla ji ñu jagleel saraxalukaay ba? Aan kay!
1Cr 10 19 Li may wax, lu muy tekki? Ndax yàpp wi ñu jagleel xërëm yi dafay
dara? walla xërëm yi dañuy dara?
1Cr 10 20 Déédéet! Waaye sarax yi xërëmkat yi di rendi, ay rab lañu ko jagleel;
jagleeluñu ko Yàlla. Te man bëgguma, ngeen booloo ak rab yi.
1Cr 10 21 Mënuleen a naan ci kaasu Boroom bi, naan ci kaasu rab yi. Mënuleen a
sukk ci reerub Boroom bi, sukk ci reerub rab yi.
1Cr 10 22 Walla boog ndax danuy jéem a gillil meru Boroom bi? Xanaa noo ko épp
doole?
1Cr 10 23 Dafa am ñu naan: "Lépp lanu sañ." Waaw, waaye du lépp a baax ci nun.
"Lépp lanu sañ," waaye it lépp du yékkati ngëm.
1Cr 10 24 Bu kenn seet njariñam rekk, waaye nay seet njariñul moroomam.
1Cr 10 25 Man ngeen a lekk lépp lu ñuy jaay ca ja ba, bañ cee boole ay laaj
ngir dalal seen xel.
1Cr 10 26 Ndaxte Mbind mi nee na: "Àddina ak li ci biiram lépp, Boroom bi moo
ko moom."
1Cr 10 27 Ku xamul Yàlla nag, bu leen wooyee aw ñam kërëm, te ngeen nangoo dem,
lekkleen lépp lu ñu leen dëj, bañ a laaj te dara ngir dalal seen xel.
1Cr 10 28 Waaye bu leen kenn nee: "Lii sarax la, bu ñu jagleel xërëm yi,"
suurleen ko ndax ki leen ko xamal, ngir xel mu dal.
1Cr 10 29 Waxuma sa xel yaw, waaye xelu keneen laay wax. Waaye nga ne: "Li ma
sañ a def, lu tax nit ku xelam dalul di am dara lu mu ciy wax?"
1Cr 10 30 Su ma lekkee dara di ci sant Yàlla, lu tax ñu may wax lu ñaaw, fekk
sant naa ci Yàlla."
1Cr 10 31 Kon su ngeen di lekk walla ngeen di naan, walla lu ngeen man a def,
defleen lépp ngir mággal Yàlla.
1Cr 10 32 Buleen def dara lu man a fanq ngëmu Yawut yi walla ñi dul Yawut walla
mbooloom Yàlla.
1Cr 10 33 Noonu laay def man ci sama bopp: damay wut a neex ñépp ci lépp.
Wutuma lu may jariñ, waaye luy jariñ ñu bare laay wut, ngir ñu mucc.
1Cr 11 1 Royleen ma nag, ni may roye Kirist.
1Cr 11 2 Maa ngi leen di sant ci li ngeen may fàttaliku ci lépp, ak ci li
ngeen di topp dénkaane, yi ma leen dénk.
1Cr 11 3 Waaye nag bëgg naa ngeen xam lii: Kirist mooy kilifag bépp góor, góor
di kilifag jigéen, te Yàlla di kilifag Kirist.
1Cr 11 4 Kon nag góor guy ñaan Yàlla, walla muy wax ci kàddug Yàlla, fekk mu
teg dara ci boppam, day suufeel Kirist, kilifaam.

The Holy Bible in Wolof NT

1Cr	11	5	Waaye bu jigéen musóoruwul, buy ñaan walla buy wax ci kàddug Yàlla, kooku day suufeel jëkkëram jiy kilifaam, ndaxte day mel ni jigéen ju ñu wat.
1Cr	11	6	Jigéen ju dul musóoru, bu yaboo, mu watu. Waaye su fekke ne jigéen dafay am kersa, su wàññee kawaram walla mu watu, fàww kon mu musóoru.
1Cr	11	7	Góor nag moom warul a teg dara ci boppam, ndaxte mooy melokaanu Yàlla te dafay wone ndamu Yàlla. Jigéen moom dafay wone ndamu góor.
1Cr	11	8	Ndaxte jëlewuñu góor ci jigéen, waaye jigéen lañu jële ci góor.
1Cr	11	9	Te sàkkuñu góor ngir jigéen, waaye jigéen lañu sàkk ngir góor.
1Cr	11	10	Looloo tax jigéen war a teg ci kaw boppam luy màndargaal kilifteef ga, ndax malaaka yi.
1Cr	11	11	Teewul nag ci sunu booloo ak Boroom bi, jigéen a ngi wéeru ci góor, te góor a ngi wéeru ci jigéen.
1Cr	11	12	Ni ñu sàkke jigéen ci góor, noonu la góor juddoo ci jigéen, te lépp a ngi jóge ca Yàlla.
1Cr	11	13	Seetleen mbir mii: ndax jekk na jigéen bañ a musóoru, buy ñaan Yàlla?
1Cr	11	14	Xanaa du àddina ci boppam dafa leen di won ne, gacce la ci góor, ngir muy yar kawar gu bare?
1Cr	11	15	Waaye loolu nag ab taar la ci jigéen. Dañoo jagleel jigéen kawar gu gudd, muy muuraay ci moom.
1Cr	11	16	Waaye su kenn béggee werante ci mbir moomu, na xam lii: amunu beneen aada ci njàng mi, du nun walla mboolooy Yàlla.
1Cr	11	17	Bi may tollu ci ndigal yi, mënuma leen a sant, ndaxte seeni ndaje loraange lañuy jur, waaye du njariñ.
1Cr	11	18	Ci bu jëkk dégg naa lii: bu ngeen di daje, am na ci yéen ñuy féewaloo, te xaw naa koo gëm.
1Cr	11	19	Fàww mu am ay féewaloo ci seen biir, ngir ñu man a xàmmi ñi neex Yàlla ci yéen.
1Cr	11	20	Bu ngeen dajee, mënuleen a wax ne reeru Boroom bi ngeen di lekk.
1Cr	11	21	Ndaxte bu ngeen dee lekk, ku nekk dafay gaawantu di lekk reeram, ba tax ñenn ñaa ngi xiif, fekk ñeneen di màndi.
1Cr	11	22	Xanaa amuleen kër yu ngeen di lekk ak di naane? Walla ndax dangeen a xeeb mbooloom Yàlla? Walla ngeen bégg a rusloo ñi amul dara? Lu ma leen ci war a wax nag? Ma gërëm leen ci loolu? Mukk! Gërëmuma leen.
1Cr	11	23	Li ma jële ci Boroom bi, moom laa leen jottali: Boroom bi Yeesu, ci guddi gi ñu ko woree, dafa jël mburu,
1Cr	11	24	sant Yàlla, damm ko ne: "Lii sama yaram la, wi ma joxe ngir yéen. Defleen lii, ngir fàttaliku ma."
1Cr	11	25	Noonu itam bi ñu lekkee ba noppi, mu jël kaas bi ne leen: "Kaas bii mooy misaal kóllère gu bees, gi Yàlla fas jaarale ko ci sama deret. Defleen lii ngir fàttaliku ma."
1Cr	11	26	Ndaxte saa su ngeen di lekk mburu mii, walla ngeen di naan ci kaas bii, yéena ngi yégle deewu Boroom bi, ba kera muy ñëw.
1Cr	11	27	Kon nag képp ku jekkadi ni mu lekke ci mburu mi te naane ni ci kaas Boroom bi, tooñ nga yaramu Boroom bi ak deretam.
1Cr	11	28	Na ku nekk seetlu boppam nag, sog a lekk ci mburu mi te naan ci kaas bi.
1Cr	11	29	Ku lekk mburu mi, naan ci kaas bi, fekk faalewuloo solos yaramu Kirist wi, sa lekk ak sa naan dina xëcc àtteb Yàlla ci sa kaw.
1Cr	11	30	Looloo tax ñu bare ci yéen wopp te ñakk doole, ba ñenn ni faatu.
1Cr	11	31	Su nu doon seetlu sunu bopp ni mu ware, kon àtte du nu dal.
1Cr	11	32	Waaye bu nu Boroom bi dee àtte, da nuy yar ngir bañ noo boole ci mbugal u àddina.
1Cr	11	33	Noonu nag bokk yi, bu ngeen dajee, di lekk reeru Boroom bi, nangeen xaarante.
1Cr	11	34	Ku xiif, na lekke këràm, ngir bañ a indi ci yéen àtteb Yàlla ndax seen ndaje yi. Yeneen fànn yi ci des nag, bu ma ñëwee ci yéen, dinaa ko seet.
1Cr	12	1	Léegi nag bokk yi, ci li jëm ci mayi Xelum Yàlla, bégguma ngeen umple ci dara.
1Cr	12	2	Xam ngeen ne, bi ngeen xamagul woon Yàlla, xërëm, yi mënul a wax, ñoo leen jiitaloon, di leen wommat.
1Cr	12	3	Moo tax ma leen di xamal lii: ku Xelum Yàlla solu du wax ne: "Yeesu dafa aram." Te it kenn mënul a wax ne: "Yeesu mooy Boroom bi," su ko ko Xelum Yàlla waxloowul.
1Cr	12	4	Am na fànni may yu bare yu jóge ci Xelum Yàlla, waaye menn Xel moomu moo koy séddale.
1Cr	12	5	Am na ay sas yu bare, waaye benn Boroom bi la.
1Cr	12	6	Am na ay fànn yu bare yu Yàllay feeñale dooleem, waaye jenn Yàlla ji mooy jëfe doole yooyu yépp ci ñépp.
1Cr	12	7	Noonu Yàlla jox na ku nekk fànn gu muy feeñale Xelam mu Sell mi ngir njariñul ñépp.
1Cr	12	8	Am na ku Yàlla sédde, jaarale ko ci Xelam, mayu wax ak xel mu leer,

keneen am mayu xam-xam, te mu bawoo ci menn Xel mi.
1Cr 12 9 Keneen it menn Xel mi jox ko ngem, keneen di weral ay jangoro ci
kattanu Xel moomu,
1Cr 12 10 keneen di def ay keemaan, am kuy wax ci kaddug Yalla, am keneen kuy
rañnee li joge ci Xelum Yalla ak li joge ci yeneen xel yi, keneen it di wax ay xeeti lakk, ak
kuy firi lakk yoyu.
1Cr 12 11 Loolu lépp, menn Xel moomu moo koy def, ku nekk mu sédd la ci, ni mu
ko soobe.
1Cr 12 12 Noona la ci yaramu nit. Yaram wenn la, teewul am na cér yu bare.
Waaye céri yaram yépp, ak li ñuy baree-bare, ñoo bokk, doon wenn yaram. Te noonu la Kirist
mel.
1Cr 12 13 Yalla sóob na nu ci menn Xelam mi, ngir nu doon wenn yaram: nuy Yawut
walla nu dul Yawut, nuy jaam mbaa gor, nun ñépp Yalla may na nu, nu naan ci menn Xel mi.
1Cr 12 14 Yaram du benn cér, waaye cér yu bare la.
1Cr 12 15 Kon bu tãnk nee: "Man duma loxo, kon bokkuma ci yaram," du ko teree
bokk ci céri yaram yi.
1Cr 12 16 Te bu nopp nee: "Duma bët, kon bokkuma ci yaram," du ko teree bokk ci
céri yaram yi.
1Cr 12 17 Bu yaram wépp doon bët, kon nan lay dégge? Walla bu yaram wépp doon
nopp, kon nan lay xeeñtoo?
1Cr 12 18 Waaye Yalla dafa riime céri yaram wi, def bu ci nekk fa mu ko soobe.
1Cr 12 19 Bu lépp doon benn cér, kon fu yaram di nekk?
1Cr 12 20 Cér yi daal, bare nañu waaye wenn yaram rekk a am.
1Cr 12 21 Bët nag mënul ne loxo: "Soxlawuma la!" Te bopp it mënul ne tãnk yi:
"Xlawuma leen!"
1Cr 12 22 Loolu sax mënul a am, ndaxte céri yaram, yi gën a néew doole, ñoo gën
a am jariñ.
1Cr 12 23 Te cér yi gën a ñakk maana, ñoom lanuy gën a topptoo. Cér yi ci
rafetul a tudd, ñoom lanuy gën a suturaal,
1Cr 12 24 fekk yi gën a rafet, soxlawul nu leen di suturaale noonu. Waaye Yalla
dafa boole sunu céri yaram yi, ngir gën a teral cér yi ko soxla.
1Cr 12 25 Noonu yaram du séddaloo, waaye cér bu ci nekk dina dimbali yi ci des.
1Cr 12 26 Bu sa benn céru yaram dee metti, yeneen yi ci des yépp dañuy bokk,
yé g metit wi. Te bu dee dangaa fonk sa benn céru yaram it, ndax du sa yaram wépp a ciy
bannexu?
1Cr 12 27 Léegi benn yaram ngeen, muy yaramu Kirist, te kenn ku nekk ci yéen
cér nga ci.
1Cr 12 28 Te Yalla teg na ci mbooloom ñi gëm, ku nekk ak sa may: ci bu jëkk ay
ndawi Kirist, teg ca ñiy wax ci kaddug Yalla, teg ca ñiy jàngale, ñiy def ay keemaan, ñi am
mayu weral ay jangoro, ñiy dimbalee, ñiy jiite, ñiy wax ay xeeti lakk.
1Cr 12 29 Ndax ñépp ay ndawi Kirist lañu? Ndax ñépp dañuy wax ci kaddug Yalla?
Ndax ñépp ay jàngale? Ndax ñépp ay def keemaan?
1Cr 12 30 Ndax ñépp a am mayu weral ay jangoro? Ndax ñépp ay wax ay lakk? Ndax
ñépp a leen di firi?
1Cr 12 31 Waaye fonkleen may yi gën. Léegi nag ma won leen yoon wu gën lépp.
1Cr 13 1 Su fekke ne damay wax lakk nit ñi ak yu malaaka yi sax, te
boolewuma ci mbéggeel, duma dara lu dul ndënd muy riir, walla jóolóoli buy kandan-kandan.
1Cr 13 2 Su ma yéglee wax ju tukkee ci Yalla, ma xam lépp luy kumpa, ma yor
xam-xam bépp, te gëm Yalla ba man a randal ay tund, fekk boolewuma ci mbéggeel, duma dara.
1Cr 13 3 Te it su ma doon saraxe li ma am lépp, di bàyyi ñu lakk sama yaram,
ba rey ma, su ma ci boolewul mbéggeel, du ma jariñ dara.
1Cr 13 4 Ku bëgg dafay muñ te laabiir. Ku bëgg du kiñaan, du kañu, du tiitaru,
1Cr 13 5 du def lu jekkadi, du wut njariñu boppam, du naqari deret, du ñaaw
njort.
1Cr 13 6 Du bég ci lu awul yoon, waaye dina bég ci lépp luy jollil dëgg.
1Cr 13 7 Mbéggeel day baale lépp, am gëm ci lépp, yaakaar lépp, muñ lépp.
1Cr 13 8 Mbéggeel amul app. Ñiy wax ci kaddug Yalla dinañu noppi, ñiy wax ay
lakk dinañu ko bàyyi, ñiy xamle xam-xamu Yalla wàcc.
1Cr 13 9 Xam-xam bi nu am des na, te ni nu jottalee xebaar bi nu Yalla dén k
des na.
1Cr 13 10 Waaye li mat, bu dikkee, li matul joge fi.
1Cr 13 11 Bi ma dee xale, dama doon wax ni xale, di dégge ni xale, di xalaate
ni xale. Waaye bi ma doonee mag, bàyyi naa lu bokkoon cig ndaw.
1Cr 13 12 Tey jii gis bu lëndëm lanuy gis, ni takkandeer ci seetu bu lëndëm, bu
ëllëgee dinanu gis jaxran. Tey jii sama xam-xam des na, bu ëllëgee dinaa xam ba mat sékk, ni
ma Yalla xame.
1Cr 13 13 Léegi nag ñett yii ñooy sax: ngem, yaakaar, mbéggeel; te mbéggeel moo
ci raw.
1Cr 14 1 Xintewooleen mbéggeel te fonk mayi Xelum Yalla, rawatina mayu wax ci
kaddug Yalla,
1Cr 14 2 ndaxte kiy wax aw lakk, waxul ak nit ni, waaye Yalla lay waxal,

ndaxte kenn déggul li muy wax. Dafay wax ay mbóot ci xelam.

1Cr 14 3 Waaye kiy jottali kàddug Yàlla, nit ñi lay waxal ngir yékkati seen ngëm, di leen dënk ak a dëfël.

1Cr 14 4 Kiy wax aw làkk dafay yokk boppam, waaye kiy wax ci kàddug Yàlla, dafay yokk ngëmu mbooloo mi.

1Cr 14 5 Léegi nag bëgg naa yéen ñépp, ngeen di wax ay làkk, waaye li ma gënal mooy ngeen di wax ci kàddug Yàlla. Kiy wax ci kàddug Yàlla moo gën kiy wax ay làkk, su firiwul li muy wax, ngir ngëmu mbooloo mi yokku.

1Cr 14 6 Kon nag bokk yi, su ma ñewee ci yéen, di wax ay làkk, lu ma leen di jariñ? Dara, su ma leen indilul dëgg gu Yàlla feeñal, walla xam-xam walla kàddu gu tukkee ca Yàlla, walla am njàngale.

1Cr 14 7 Noonu la mel itam ci yëf yi dundul tey riir, ni toxoro walla xalam. Su li ci jibe leerul, naka la nit man a rànñee li mbiibi toxoro walla buumi xalam di wax?

1Cr 14 8 Rax-ca-dolli su liit gi jibul bu leer, kuy man a waajal xare ba?

1Cr 14 9 Noonu itam bu ngeen gënnewul ay wax yu leer ci seen gëmmin, nan lañuy man a xame li ngeen di wax? Dingen wax cig neen!

1Cr 14 10 Xawma ñaata xeeti làkk a am ci àddina, te wu ci nekk am na lu muy tekki.

1Cr 14 11 Su ma xamul nag làkk wi ñu may làkk, doxandéem laay doon ci ki koy wax, te ki koy wax it doxandéem la ci man.

1Cr 14 12 Yéen itam, gannaaw dangeen a fonk mayi Xelum Yàlla, jéemleen a ëpple ci liy yokk ngëmu mbooloo mi.

1Cr 14 13 Looloo tax kiy wax aw làkk, na ñaan ngir mu man a firi li looluy tekki.

1Cr 14 14 Su may ñaan Yàlla ci aw làkk, sama xol day ñaan, waaye sama xel amalul kenn njariñ.

1Cr 14 15 Kon nag lu muy indi? Bu may ñaan, dinaa ànd ak sama xol, àndaale ak sama xel. Bu may woy, dinaa ànd ak sama xol, àndaale ak sama xel.

1Cr 14 16 Walla, boo dee gërëm Yàlla, ànd ci ak sa xol rekk, kon ku musul a jàng mbir yooyu, nan la man a waxe: "Amiin," ci sa cant Yàlla googu? Ndaxte xamul li ngay wax.

1Cr 14 17 Dëgg la, dangay sant Yàlla bu baax, waaye ki ci des, ngëmam yokkuwul.

1Cr 14 18 Maa ngi sant Yàlla ci li may wax ay làkk, ba raw leen yéen ñépp.

1Cr 14 19 Waaye ci ndajem mbooloom ñi gëm, wax juróomi baat yu am njariñ, ngir jàngal ñi ci des, moo ma gënal wax fukki junniy baat ciw làkk.

1Cr 14 20 Bokk yi, buleen melati ni ay xale, ci ni ngeen di xalaate. Ci lu jëm ci lu bon, mel-leen ni ay xale, waaye ci seeni xalaat, mel-leen ni ay mag.

1Cr 14 21 Bind nañu ci téereb yoon wi: "Dinaa wax ak mbooloo mii, jaare ko ci ay nit, ñuy wax yeneen làkk, ak ay gëmmin doxandéem, waaye ba tey duñu ma déglu." Moom la Boroom bi wax.

1Cr 14 22 Ci noonu wax ay làkk, firnde la ci ñi gëmul, te du firnde ci ñi gëm. Te it wax ci kàddug Yàlla, du firnde ci ñi gëmul, waaye firnde la ci ñi gëm.

1Cr 14 23 Kon nag su fekke ku jàngul mbiri Kirist walla ku gëmul dugg ca mbooloo ma, fekk ñépp di wax ay làkk, ndax du wax ne, dangeen a dof?

1Cr 14 24 Waaye bu ñépp dee wax ci kàddug Yàlla, te ku gëmul dugg fa, walla ku jàngul mbiri Kirist, wax yi ñépp wax dafay wone bàkkaaram te àtte ko,

1Cr 14 25 ba kumpay xolam feeñ. Bu ko defee dina dëpp jëwam ci suuf, di manggal Yàlla te naan: "Dëgg-dëgg Yàllaa ngi ci seen biir."

1Cr 14 26 Kon nag bokk yi, lu muy indi? Bu ngeen dajee, kii am aw taalif, kii am njàngale, kii dëgg gu Yàlla feeñal, kii di wax aw làkk, kee di ko firi. Na loolu lépp aw ci yoonu yokk ngëmu mbooloo mi.

1Cr 14 27 Su amee kuy wax aw làkk, na ñaar wax walla gën gaa bare ñett. Nañu ko toppante, te kenn di firi.

1Cr 14 28 Su amul kuy firi, kooku di wax aw làkk, na noppi ci ndajem mbooloo mi. Na waxanteek Yàlla ci xolam.

1Cr 14 29 Ci ñiy wax ci kàddug Yàlla nag, na ñaar walla ñett wax, te ñi ci des rànñee li ñuy wax.

1Cr 14 30 Su amee ku toog te Yàlla feeñal ko dëgg, na ki doon wax noppi.

1Cr 14 31 Yéen ñépp man ngeen a kenn-kennoo wax ci kàddug Yàlla, ngir ñépp jàng te dëgg li ñu leen di dënk.

1Cr 14 32 Niy jottali kàddug Yàlla dañoo moom seen xel,

1Cr 14 33 ndaxte Yàlla du Yàllay lëj-lëj waaye Yàllay jàmm la. Ci mbooloooy gaayi Yàlla yépp,

1Cr 14 34 na jigéen ñi noppi ci ndaje mi, ndaxte sañuñu faa wax. Nañu doon jigéen ñu nangu, ni ko yoon wi térale.

1Cr 14 35 Te su ñu bëggee laaj dara, nañu ko laaj seen jëkkër ca kër ga, ndaxte jigéen di wax ci ndajem mbooloom ñi gëm, gacce la.

1Cr 14 36 Ndax ci yéen la kàddug Yàlla sosoo? Walla ndax ci yéen rekk la agsi?

1Cr 14 37 Su kenn xalaatee ne, mooy wax ci kàddug Yàlla, walla mu xalaat ne, Xelum Yàlla jagleel na may, na nangu ne lii ma leen bind ndigalu Boroom bi la.

1Cr 14 38 Te su ko xeebee it, ñu xeeb ko.

The Holy Bible in Wolof NT

1Cr	14	39	Kon nag bokk yi, farluleen ci di wax ci kàddug Yàlla, te buleen tere kenn muy wax ay làkk.
1Cr	14	40	Waaye nag, na lépp di dox ciy teggin te aw yoon.
1Cr	15	1	Léegi nag bokk yi, maa ngi leen di fattali xebaar bu baax bi ma leen yégal. Xebaar bu baax boobu, nangu ngeen ko te yéena ngi ciy sax.
1Cr	15	2	Ci moom ngeen jaare, ba mucc, bu ngeen téyee bu dègër njàngale mi, ni ma leen ko yégaale. Walla xanaa boog gëm ngeen ko cig neen?
1Cr	15	3	Li ma jotoon, jottali naa leen ko, te moo jëkk ci maana yi: Kirist dee na ngir dindi sunuy bàkkaar, ni ko Mbind mi tërale,
1Cr	15	4	suul nañu ko, mu dekki ca ñetteelu fan ba, ni ko Mbind mi tërale.
1Cr	15	5	Feeñu na Sefas, teg ca fukki taalibe ya ak ñaar.
1Cr	15	6	Gannaaw ga feeñu na lu èpp juróomi téeméeri bokki taalibe ci benn yoon. Te ñu bare ci ñoom ñu ngi dund ba léegi, waaye am na ci ñu nelaw.
1Cr	15	7	Ba noppi feeñu na Saag ak ndawi Kirist yépp.
1Cr	15	8	Man nag la mujj a feeñu, ma mel ni liir bu judduwul ci jamonoom.
1Cr	15	9	Ndaxte maa gën a ñakk solo ci ndawi Kirist yi, te yeyoowuma sax, ñu may wooye ndaw, man mi doon fitnaal mbooloom Yàlla.
1Cr	15	10	Waaye nag yiwu Yàlla moo tax ma doon li ma doon, te yiw, wi mu wone ci man, du cig neen. Waaye sax maa gën a liggéey ñi ci des ñépp: du ci man, waaye yiwu Yàlla, wiy jëf ci man, moo tax.
1Cr	15	11	Noonu nag muy man muy ñoom, dénkaane boobu lanuy yégle, te moom ngeen gëm.
1Cr	15	12	Waaye su nu yéglee ne, Kirist dekki na, nan la ñenn ñi ci yéen man a waxe ne, néew yi duñu dekki?
1Cr	15	13	Su fekke ne ñi dee duñu dekki, kon Kirist it dekkiwul.
1Cr	15	14	Te su Kirist dekkiwul, sunu waare day neen, te it seen ngëm day neen.
1Cr	15	15	Rax-ca-dolli gis nañu ne, seedeel nanu Yàlla ay fen, ndaxte seede nanu ci mbiram ne, dekkal na Yeesu, te fekk dekkal ko, su néew yi dul dekki.
1Cr	15	16	Su néew yi dul dekki, Kirist moom it dekkiwul.
1Cr	15	17	Te su Kirist dekkiwul, seen ngëm du am solo, ba tey yéena ngi ci seeni bàkkaar.
1Cr	15	18	Te it ñi dee ba noppi ci Kirist sàñku nañu.
1Cr	15	19	Su fekke ci giiru dund gi rekk la sunu yaakaar ci Kirist ame solo, kon noo gën a mat a yèrèm ñépp.
1Cr	15	20	Waaye léegi Kirist dekki na, di ku jëkk a dekki, ni gub yi ñu jëkk a tanne ci ngóob mi, jagleel leen Yàlla.
1Cr	15	21	Gannaaw ci nit la dee jaar, dugg àddina, kon it ci nit la ndekkite jaar.
1Cr	15	22	Kon ni ñépp deeye ci seen bokk ci Aadama, noonu la ñépp di dundaate ci seen bokk ci Kirist.
1Cr	15	23	Waaye ku nekk ak ayam. Kirist moo jëkk, mel ni gub yi ñu jëkk a tanne ci ngóob mi, ba noppi, bu Kirist dellusee, ñi bokk ci moom jël seen ay.
1Cr	15	24	Gannaaw ga, mujug jamono taxaw, te Kirist dina noot gépp kilifa ak bépp sañ-sañ ak doole, ba noppi delloo nguuru gi kiy Yàlla di Baayam.
1Cr	15	25	Ndaxte fàww Kirist nguuru, ba kera Yàlla di daaneel noonam yépp ciy tãnkam.
1Cr	15	26	Noon bu mujj, bi mu fiy jële, mooy dee.
1Cr	15	27	Ndaxte Mbind mi nee na: "Yàlla nootal na ko lépp, mu teg ci tãnk."
Waaye bu Mbind mi nee, "noot na lépp," wóor na ne, moom mi ko nootal lépp, génne na ci boppam.			
1Cr	15	28	Léegi bu ñu ko nootalee lépp nag, moom Kirist muy Doom ji dina delloo kilifteef gi Yàlla, mi ko nootal lépp, ngir Yàlla nekk buur ci lépp.
1Cr	15	29	Su ndekkite amul, kon ñi ñu sóob ci ndox ngir ñi dee, lu mu leen di jariñ? Su dekki amul, kon lu tax ñu leen di sóob ngir ñi dee?
1Cr	15	30	Te nun it lu tax fu nu tollu nu jaay sunu bakkan?
1Cr	15	31	Bokk yi, ni ma damoo ci yéen ndax Yeesu Kirist, ni la ma wóore ne, bés bu nekk ma riisu dee.
1Cr	15	32	Su fekke ne ci ni ñu ko waxe, xeex naa ca dëkku Efes ak rabi àll, kon ban njariñ la may amal? Su néew yi dul woon dekki, am na lu ci léeb wax: "Nanu lekk di naan, ndaxte èllëg dīnanu dee."
1Cr	15	33	Bu leen ko réere mbir: "Ànd bu bon dina yàq nit ku baax."
1Cr	15	34	Delloosileen xel yi te bàyyi bàkkaar, ndaxte am na ci yéen, ñu umple Yàlla. Kon war ngeen a rus!
1Cr	15	35	Waaye dina am kuy naan: "Nan la néew yi di dekke? Wan yaram lañuy dellusee?"
1Cr	15	36	Yaa gàtt xel! Li ngay ji, du jebbi dund gu bees, fi ak deewul ba noppi.
1Cr	15	37	Te li ngay ji du jëmmi gancax giy ñewi, waaye pepp kese la, maanaam dugub, walla weneen jiwu.
1Cr	15	38	Noonu Yàlla jox ko jëmm ju ko neex, jiwu wu nekk ak jëmmam.
1Cr	15	39	Jëmmi mbindeef yépp a wuute: nit ak jëmmam, mala, piicc, jën - yu ci

nekk ak sa jëmme bopp.
1Cr 15 40 Am na itam ay jëmm ca asamaan ak ay jëmm ci suuf. Leeru jëmm ca
asamaan wuute na ak gi ci suuf.
1Cr 15 41 Jant bi, weer wi ak biddiwi, lu nekk ak sag leer. Te it leeru biddiwi
bu nekk dina wuute ak moroomam.
1Cr 15 42 Noonu la ndekkitel néew yi di deme. Bu ñu suulee néew bi, dañoo ji lu
yàqu. Bu dekke, du yàqooti ba abadan.
1Cr 15 43 Lu ñakk solo lañuy suul; mu dekki ak ndam. Lu néew doole lañuy suul,
mu dekki ak kàttan.
1Cr 15 44 Bu ñu koy suul, yaram lay doon wu soloo woon ruu. Bu dekke, doon
yaram wu soloo ndamu Xelum Yàlla. Ndegam am na yaram wu soloo ruu, kon dina am yaram wu soloo
ndamu Xelum Yàlla.
1Cr 15 45 Mbind mi nee na: "Nit ku jëkk ka, Aadama, doon na boroom ruu," waaye
Aadama mu mujj mi doon na Xel muy joxe dund.
1Cr 15 46 Yaram wi soloo ndamu Xelum Yàlla jiituwul; yaramu doom Aadama moo
jiitu; yaramu ndam li moo ci topp.
1Cr 15 47 Nit ku jëkk ka pëndu suuf la woon; ñaareelu nit ki di Kirist, mi ngi
joge asamaan.
1Cr 15 48 Waa àddina yor nañu jëmme nit, ki ñu sàkke ci suuf; noonu it ñi bakk
ci asamaan dinañu yor melokaanu ki joge ci asamaan.
1Cr 15 49 Te ni nu yore melokaanu ki ñu sàkke ci suuf, noonu lanuy yoreji
melokaanu ki joge ca asamaan.
1Cr 15 50 Li may wax nag bakk yi, moo di ne, sunu yaram wii mënul a am wàll ci
nguuru Yàlla, te lu yàqu mënul a am wàll ci liy sax abadan.
1Cr 15 51 Lii ma leen di xamal, mbóotu Yàlla la. Dégluleen, dunu jaar ci dee
nun ñépp, waaye nun ñépp dinanu soppiku,
1Cr 15 52 ci saa su gatt, ci xef-ak-xippi, bu liit gu mujj gi jibee. Ndax liit
gi dina jib, néew yi dekki, di dund abadan, te nun dinanu soppiku.
1Cr 15 53 Yaram wu yàqu war na sol jëmm ja dul yàqooti, te yaram wiy dee sol
dund gu sax abadan.
1Cr 15 54 Bu li yàqu solee melokaanu li dul yàqu, te liy dee sol melokaanu liy
sax abadan, kon lii ñu wax ci Mbind mi mat: "Yàlla noot na dee, ba labal ko ci ndamam.
1Cr 15 55 Céy yaw dee! Ana sa ndam? Céy yaw dee! Ana sa ñaŋar ji ngay fitte?"
1Cr 15 56 Ñaŋaru dee mooy bàkkaar, te dooley bàkkaar mooy Yoon wi.
1Cr 15 57 Waaye jërë-jëf yaw Yàlla, ji nu jox ndam li jaarale ko ci sunu Boroom
Yeesu Kirist!
1Cr 15 58 Kon nag sama bakk yi ma sopp, nangeen takku, sampu ba dègër, te gën a
sawar ci liggéeyu Boroom bi, xam ne seen liggéey, bi jëm ci Boroom bi, du neen.
1Cr 16 1 Léegi nag ci li jëm ci ndimbal, li nuy sàkkal gaayi Yàlla yi, defleen
li ma tëral ci mboolooy ñi gëm te nekk ci diiwaanu Galasi.
1Cr 16 2 Bés bu jëkk ci ayu-bés yi, na ku nekk ber lu mu àttan, denc ko, ngir
saa yu ma dikkee, ñu bañ di wër di laaj xaaalis.
1Cr 16 3 Su ma dikkee, dinaa dénk seen xaaalis ñi ngeen tànn, yónni leen
Yerusalem, boole ko ak bataaxal.
1Cr 16 4 Su aajoo ma demal sama bopp, kon dinañu ànd ak man.
1Cr 16 5 Gannaaw bu ma jàllee diiwaanu Maseduwan, dinaa ñew ci yéen, ndaxte
fas naa ko yéenee jàll.
1Cr 16 6 Man na am ma yagg ci yéen, jombul sax ma lollikoo fi yéen. Noonu
dingeen taxawu sama yoon, fu ma man a jëm.
1Cr 16 7 Ndaxte fi mu ne bègguma leen a gis rekk, jàll, waaye yaakaar naa ne,
dinaa toog ci yéen ab diir, bu neexee Boroom bi.
1Cr 16 8 Ba tey dinaa toog fii ci dëkku Efes ba manggalu Pàntakot,
1Cr 16 9 ndaxte Yàlla ubbil na ma bunt, ba mu ne làññ, ngir may def liggéey bu
man a am muj gu rafet, te noon yu bare bègg a gallankoor liggéey bi.
1Cr 16 10 Bu leen Timote ganeese, fexeleen ba bumu am njàqare ci seen biir,
ndaxte dafay liggéeyal Boroom bi ni man.
1Cr 16 11 Kon bu ko kenn xeeb. Nangeen taxawu yoonam, ba mu dellusi ci man ci
jamm, ndaxte maa ngi koy xaar ak bakk yi.
1Cr 16 12 Naka Apolos sunu mbokk mi nag moom, xiir naa ko ay yooni yoon, mu ñew
ci yéen, ànd ak bakk yi. Waaye fi mu ne dèppoowul ak coobareem. Dina ñew saa su ko manee.
1Cr 16 13 Farluleen te dègër ci ngëm, di góor-góorlu te am pasteef.
1Cr 16 14 Lépp li ngeen di def, defleen ko ak mbéggeel.
1Cr 16 15 Xam ngeen ne, Estefanas ak njabootam ñoo jëkk a nangu xebaar bu baax
bi ci diiwaanu Akayi, te ñoo joxe seen bopp, ngir liggéeyal gaayi Yàlla yi. Kon nag bakk yi,
maa ngi leen di ñaan,
1Cr 16 16 ngeen nangul nit ñu mel noonu, ñoom ak képp ku ànd ak ñoom ci liggéey
bi.
1Cr 16 17 Bi ma Estefanas ak Fortunatus ak Akaykus seetsee, bég naa ci lool.
Taxawal nañu leen ci topp, bi ngeen yéene woon ci man te tële ko.
1Cr 16 18 Seral nañu sama xol ak seen yos itam. Kon fonkleen nit ñu mel noonu.
1Cr 16 19 Mboolooy ñi gëm te nekk diiwaanu Asi ñu ngi leen di nuyu. Akilas ak

The Holy Bible in Wolof NT

Pirsil, ñu ngi leen di nuy bu baax ci Boroom bi, ñoom ak mbooloom ñi gëm tey dajee seen kër.
1Cr 16 20 Bokk yépp ñu ngi leen di nuy. Saafoonteleen ak xol bu laab.
1Cr 16 21 Man Pool maa bind nuyoo bii ci sama loxob bopp.
1Cr 16 22 Képp ku bañ Boroom bi, Yal na ko Yàlla alag. Boroom bi, ñewal!
1Cr 16 23 Na yiwu Boroom bi Yeesu ànd ak yéen.
1Cr 16 24 Bëgg naa leen yéen ñépp ndax sunu booloo ak Yeesu Kirist.
2Cr 1 1 Man Pool, ndawul Kirist Yeesu ci coobareg Yàlla, man ak Timote sunu mbokk, noo leen di bind, yéen mbooloom Yàlla mi nekk dëkku Korent, ak gaayi Yàlla yu sell, yi nekk ci diiwaanu Akayi gépp.
2Cr 1 2 Na leen Yàlla sunu Baay ak Boroom bi Yeesu Kirist may yiw ak jàmm.
2Cr 1 3 Cant ñeel na Yàlla, Baayu sunu boroom Yeesu Kirist, di Baay biy Aji Yërmande tey Boroom lépp luy dëfël xol yi.
2Cr 1 4 Mooy dëfël sunu xol ci sunu tiis yépp, ngir nun ci sunu bopp nu man a dëfël xolu ñépp ñi nekk ci tiis, di leen sédd ci noflaay, bi Yàlla def ci sunu xol.
2Cr 1 5 Ndaxte ni coonoy Kirist di baawaane ci nun, noonu it la Kirist nekke buntu noflaay bu yaa, biy dëfël sunu xol.
2Cr 1 6 Su nuy jaar ci tiis, seen noflaay a tax ak seen mucc. Bu dee Yàlla dëfël na sunu xol, seen noflaay a tax, ngir ngeen man a dëkku naqar yu mel ni yu nuy am, nun itam.
2Cr 1 7 Te sunu yaakaar ci seen mbir dëgër na, xam ne, ni ngeen bokke ak nun naqar, noonu ngeen di bokke ak nun noflaayu xol.
2Cr 1 8 Ndaxte bokk yi, bëggunu ngeen umple tiis, wi nu daj ci diiwaanu Asi. Yen bi diisoona na lool ba weesu sunu kàttan, ba amatunu yaakaar sax ci dund.
2Cr 1 9 Demoon nanu ba defe ne, dogalees na sunug dee. Loolu amoon na, ngir nu bañ a wéer sunu yaakaar ci sunu bopp, waaye nu wéer ko ci Yàlla, miy dekkal néew yi.
2Cr 1 10 Moo nu musul ci dee gu metti googu te dina nu musalaat. Ci moom lanu wékk sunu yaakaar ne, dina nu musalati,
2Cr 1 11 bu ngeen nu jàpplee di ci boole seeni ñaan. Noonu ñu bare dinañu gërëm Yàlla ci yiw, wi mu nu may te muy tontul ñaanu ñu bare.
2Cr 1 12 Li nuy tiitaroo moo di sunu xel day seede ne, ci kanamu àddina si, rawatina sax ci seen kanam, aw nanu ci tank yu jub, ànd ak xol bu laab fa kanam Yàlla. Jéfewunu ci pexem nit, waaye ci yiwu Yàlla lanu jéfe.
2Cr 1 13 Bindunu leen nag leneen lu dul li ngeen jàng te xam ko. Fi mu ne seen xam-xam ci nun matagul, waaye yaakaar naa ne, bu matee, dingeen man a tiitaru ci nun, ni nu koy defe ci yéen, bu bésu Boroom bi Yeesu ñewee.
2Cr 1 15 Kon ni ma ame woon kóolote googu, naroon naa jëkk a jaar ci yéen, ngir ganesi leen ñaari yoon.
2Cr 1 16 Bëggoon naa jaar ci yéen, dem diiwaanu Maseduwan, te bu ma jógee Maseduwan, dikkaat ci yéen, ngir ngeen waajal sama tukki ca Yude.
2Cr 1 17 Ba may mébét loolu nag, ndax dama cee boolewul pasteef? Te ndax samay yéene yéney nit kese la, ba may xel ñaar, naan "waaw" ak "déet?"
2Cr 1 18 Wóor na Yàlla ne, li nu leen di wax, du "waaw" ju ànd ak "déedéet."
2Cr 1 19 Ndaxte Doomu Yàlla ji, Yeesu Kirist, mi nu doon yégle ci seen biir, man ak Silwan ak Timote, nekkul woon "waaw" ak "déedéet;" "waawi" Yàlla la mas a nekk.
2Cr 1 20 Te lépp lu Yàlla dige woon fekk na "waawam" ci moom. Noonu kon ci Kirist lanuy waxe: "Amiin," ngir yékkati ndamu Yàlla.
2Cr 1 21 Te Yàlla moo nuy dëgéral ci Kirist, nun ak yéen, te sol nu Xelam.
2Cr 1 22 Moo nu màndargaal ni ay gaayam, def Xelam ci sunu xol, muy dawal ci cër, bi mu nu dencal.
2Cr 1 23 Man nag Yàlla seede na ma, te giñ naa ci sama bakkan ne, yërëm leen rekk moo tax delluseeguma Korent.
2Cr 1 24 Du caageen nag noo leen bëgg a noot ci lu jëm ci seen ngëm, waaye nu ngi liggéeyandoo ak yéen ngir seen mbég, ndaxte ci ngëm ngeen sax.
2Cr 2 1 Man nag fas yéene naa lii: duma dellusi ci yéen ci naqar.
2Cr 2 2 Ndaxte su ma leen tegge naqar, kuy seddal sama xol ku dul yéen ñi ma teg aw naqar?
2Cr 2 3 Looloo tax ma binde noonu, ngir bañ a agsi, am naqar ci ñi ma waroon a bégal. Am naa kóolote ci yéen ñépp ne, sama mbég mooy seen mbég.
2Cr 2 4 Ci biir tiis ak xol bu jeex laa leen bind, samay bët taa ak ay rangoon. Binduma leen ngir teg leen naqar, waaye ngir ngeen xam xóotaayu mbéggeel gi ma am ci yéen.
2Cr 2 5 Su kenn tegge moroomam naqar, du man la ko teg, waaye man nanu ne, yéen ñépp la ko teg - matul may réyal mbir mi.
2Cr 2 6 Àtte bi ko mbooloo mi teg, doy na.
2Cr 2 7 Léegi nag baal-leen ko te dëfël xolam, ngir bañ mu sóobu ci naqar wu épp.
2Cr 2 8 Kon maa ngi leen di ñaan, ngeen feddali seen mbéggeel ci moom.
2Cr 2 9 Nattu leen moo tax ma bind leen it, ngir seet ba xam dingeen dégg ndigal ci lépp.
2Cr 2 10 Ku ngeen baal, ma baal ko itam. Man nag, su ma baalee --fekk am lu ma war a baale - yéena tax ma def ko ci kanamu Kirist,

The Holy Bible in Wolof NT

2Cr 2 11 ngir Seytaane bañ a am bunt bu mu jaar ba nax nu, ndaxte réerewunu mbir ay pexeem.

2Cr 2 12 Ba ma àggee Torowas nag, ngir yégle fa xebaar bu baax bi ci Kirist, Boroom bi ubbil na ma ci bunt.

2Cr 2 13 Waaye sama xel dalul benn yoon, ndax li ma fa fekkul sama mbokk, Tit. Noonu nag ma tàggu leen, daldi dem diiwaan Maseduwan.

2Cr 2 14 Waaye cant ñeel na Yàlla! Ci sunu booloo ak Kirist, daf nuy yóbbaaale saa su nekk ci gawari ndamam, tey jaar ci nun ngir turu Kirist jolli fu nekk, ni xetu latkolon di tasaaroo.

2Cr 2 15 Ndaxte ci Yàlla, xetu Kirist gu neex lanu, di gilli jëm ci ñiy mucc ak ñiy sànk;

2Cr 2 16 ci ñu mujj ñii, xet gu sedd lanu, guy jème ci dee; ci ñu jëkk ñi, xetu dund lanu, guy jème ci dund. Kon ku man a àttan yen boobu!

2Cr 2 17 Nun nag melunu ni ñu bare, ñiy baana-baana ci kàddug Yàlla, waaye ci sunu booloo ak Kirist, nu ngi waare ak xol bu laab fa kanam Yàlla, ni yonenti Yàlla.

2Cr 3 1 Mbaa du danoo tàmbalee tégguwaat nag? Mbaa du danoo soxla ni ñenn ñi ay dënkaane yu ñu nuy gërème, te ñuy bataaxal yu jóge ci yéen walla yu jëm ci yéen?

2Cr 3 2 Déedéet, yéenay sunu bataaxal, te ci sunu xol lañu ko bind, di bataaxal bu nit ñépp man a xam te jàng ko;

2Cr 3 3 ndaxte leer na ne, bataaxal bu jóge ci Kirist ngeen, bu mu jaarale ci nun. Bindeesu ko daa, waaye ci Xelum Yàlla miy dund lees ko binde; te du ci àlluway doj lañu ko rédd, waaye ci xolu doom Aadama.

2Cr 3 4 Googu kóolote lanu am fa kanam Yàlla ndax Kirist.

2Cr 3 5 Du caageen nag ne, àttan nanu dara ci sunu man-man, ba nu yaakaar dara ci sunu bopp, waaye sunu kàttan ci Yàlla lay jóge.

2Cr 3 6 Moo nu jox kàttan, nu nekk ndaw yuy xamle kóllère gu bees gi. Te kóllère googu ajuwul ci ay sàrti diine, waaye mi ngi aju ci jëfu Xelum Yàlla. Ndaxte sàrti kese day jème ci dee, waaye Xelum Yàlla dafay joxe dund.

2Cr 3 7 Ba ñu bindee arafi sàrt yi ciy àlluway doj, leeraayu ndamu Yàlla nekk fa. Xar-kanamu Musaa di leer, ba bànni Israyil duñu ko man a xool, fekk leer ga di wéy. Ndegam sàrti yoon yooyuy jème ci dee, ñoo ànd ak ndam,

2Cr 3 8 rawatina nag ne, jëfu Xelum Yàlla dina gën a ànd ak ndam.

2Cr 3 9 Su fekke ne téralin, wi y teg nit tooñ, àndoon na ak ndam, rawatina ci téralin wi y àtte nit jub.

2Cr 3 10 Ndaxte ndam li amoon keroog suux na ci ndam li ko raw léegi.

2Cr 3 11 Te it ndegam li wéy dafa amoon ndam, astemaak li fi sax.

2Cr 3 12 Kon nag gannaaw wékku nanu ci yaakaar ju mel noonu, danuy waare ak kóolote gu mag.

2Cr 3 13 Dunu def ni Musaa, mi daan muur xar-kanamam, ngir bànni Israyil bañ a gis jeexug leer googu saxul.

2Cr 3 14 Waaye seen xel dafa daldi gumba. Ba tey jii sax, bu ñuy jàng téereb kóllère gu jëkk gi, muuraay moomu dafay des; deñul, ndaxte ci Kirist rekk la man a deñe.

2Cr 3 15 Waaw, ba tey jii, su ñuy jàng yoonu Musaa, seen xol dafay muuru.

2Cr 3 16 Waaye saa su kenn walbatikoo ci Boroom bi, muuraay gi daldi muriku.

2Cr 3 17 Fekk nag Boroom, bi ñuy wax foofu, moo di Xelum Yàlla, te fu Xelu Boroom bi nekk, foofa yaatu gu mat am na fa.

2Cr 3 18 Te nun ñépp nag, danuy lèrxat ndamu Boroom bi ak xar-kanam bu muuruwul, bay soppiku ci melokaanam, ànd ak ndam luy yokku te sax ci dooley Boroom biy Xelum Yàlla.

2Cr 4 1 Kon nag ndegam Yàlla ci yërmandeem sas na nu liggéey boobu, dunu bayliku.

2Cr 4 2 Lànkanoo ànd ci mbir, yi ñuy nèbb te ñu gâccelu. Sunuy tànk du yu njublanj te dunu dëngal kàddug Yàlla. Waaye nu ngi biral dëgg, di sàkku kóoluteg ñépp fa kanam Yàlla.

2Cr 4 3 Su fekke ne sax, xebaar bu baax bi dafa muuru ci ñenn ñi, dafa fekk ñoom ñu aw yoon wu jëm ci sànkute.

2Cr 4 4 Noom la yàllay jamono ji gëlmal seen xel, ngir ñu bañ a gis leeru xebaar bu baax, biy wone ndamu Kirist, mi di melokaanu Yàlla.

2Cr 4 5 Ndaxte Yeesu Kirist Boroom bi lanuy waare, waaye waarewunu lu jëm ci sunu bopp. Nun seeni jaam lanu ndax Yeesu.

2Cr 4 6 Ndaxte Yàlla mi ne: "Na leer leer ci biir lëndem," moo leer ci sunu xol, ngir leeral nu ak xam-xamu ndamu Yàlla, liy feeñ ci xar-kanamu Kirist.

2Cr 4 7 Leer googu ci sunu xol mi ngi mel ni alal, waaye ñu ngi ko def ci nun ñi néew doole niy njaq kese, ngir kàttan gu èpp xel gi, bawoo ci Yàlla te du ci nun.

2Cr 4 8 Dañu nuy sonal fu nekk, waaye kenn tancu nu. Dañu nuy dugal ci ruq yi, waaye dinanu ci gén.

2Cr 4 9 Dañu nuy fitnaal, waaye Yàlla du nu wacc muk. Tër nañu nu, waaye kenn doggaliwu nu.

2Cr 4 10 Fu nu tollu noo ngi gàddu ci sunu yaram dee gi Yeesu dee woon, ngir dundu Yeesu moom it feeñ ci sunu yaram.

2Cr 4 11 Bés bu nekk, nun ñiy dund, ñu ngi nuy jébbal dee ndax Kirist, ngir dundu Kirist moom itam feeñ ci sunu yaram wi y dee.

The Holy Bible in Wolof NT

2Cr 4 12 Noonu dee mu ngi jëf ci nun, dund di jëf ci yéen.
 2Cr 4 13 Mbind mi nee na: "Damaa gëm, moo tax ma wax." Nun it nag, ndegam am
 nanu menn xelu ngëm moomu, danoo gëm, ba tax nuy wax.
 2Cr 4 14 Ndaxte xam nanu ne Yàlla, mi dekkal Boroom bi Yeesu, dina nu dekkal
 nun itam ak Yeesu, te dina nu yóbbu ak yéen, taxawal nun ñépp ci jataayam.
 2Cr 4 15 Ndaxte lépp li nuy daj, seen njariñ a tax, ngir yiwu Yàlla, wiy yokku
 ci nit ñu gën a takku, yokkaale ngërëm lu jëm ci Yàlla, ngir jollil ndamam.
 2Cr 4 16 Loolu moo tax sunu yaakaar du tas. Bu fekkee sax sunu yaram day yàqu
 jëm cig mag, sunu ruu moom, bés ak bés muy gën a yeesaat.
 2Cr 4 17 Ndaxte sunu coono bu woyof bi dul yàgg, dafa nuy jural ndam lu bare,
 ba suul coono bi, tey sax abadan.
 2Cr 4 18 Kon diirunu li ñuy gis waaye li ñu dul gis. Ndaxte li ñuy gis day
 wéy, waaye li ñu dul gis day sax ba fàww.
 2Cr 5 1 Yaram wi nu soloo ci kaw suuf dafa mel ni ab tànt. Su daanoo, xam
 nanu ne, Yàlla jagleel na nu am taax ci asamaan, mu loxol nit defarul, di taax muy sax ba
 fàww.
 2Cr 5 2 Fi mu ne nu ngi wonk, di yakkamtee féete ak sunu dekkukaayu asamaan,
 sol ko ni koddaay, xam ne,
 2Cr 5 3 bu nu ko solee, dunu def yaramu neen.
 2Cr 5 4 Nun ñi nekk ci tànt bii, nu ngi wonk ndax coono. Du caageen ne, danoo
 bëgg a summi sunu yaramu àddina, waaye danoo bëgg a sol sunu yaramu asamaan, ngir liy dee
 sóobu ci biir dund.
 2Cr 5 5 Ki nu waajal ngir loolu moo di Yàlla, moom mi nu jox Xelam, di dawal
 ci cér bi mu nu dencal.
 2Cr 5 6 Noonu kon nu ngi fees ak kóolute fu nu tollu; te xam nanu ne, fi ak
 nu ngi dekk ci yaram wii, àggagunu sunu makkaan ci wetu Boroom bi -
 2Cr 5 7 ndaxte doxewunu ab gis, waaye ngëm lanuy doxe.
 2Cr 5 8 Kon fees nanu ak kóolute, te yéenee jóge ci dekkukaayu yaram wii, dem
 dekk ci wetu Boroom bi.
 2Cr 5 9 Kon nag des fi walla jóge fi, li nuy faaydaal moo di neex Boroom bi.
 2Cr 5 10 Ndaxte nun ñépp fàww nu teew ci kanamu Kirist, mu àtte nu, ngir ku
 nekk jot peyu li mu def ci yaramam, muy lu baax walla lu bon.
 2Cr 5 11 Gannaaw xam nanu ragal Yàlla nag, nu ngi fexee gëmloo nit ñi, waaye
 li nu nekk leer na Yàlla te yaakaar naa ne, leer na leen it, ba ne fànn.
 2Cr 5 12 Jéemunoo waxati lu ngeen nuy nawe, waaye danu leen a bëgg a may yoonu
 tiitaru ci nun, tey tontu ñoonuy tiitaroo col te du xol.
 2Cr 5 13 Su fekkee danoo tàggalikoo ak sunu sago, ngir Yàlla la. Su nu àndee
 ak sunu sago, ngir yéen la.
 2Cr 5 14 Ndaxte mbëggeelu Kirist moo nuy jiite, ndax wóor na nu ne, ndegam
 kenn rekk a dee ngir ñépp, kon ñépp a dee.
 2Cr 5 15 Te dee na ngir ñépp, ngir ñiy dund dootunu dund ngir seen bopp, waaye
 ngir ki dee ci seen wàll te dekki.
 2Cr 5 16 Kon nag gannaawsi tey xoolatunu kenn ci gis-gisu àddina. Su fekkee
 mas nanoo xool Kirist ci gis-gisu àddina, léegi xoolatunu ko noonu.
 2Cr 5 17 Kon bu nit bokkee ci Kirist, mbindeef mu bees la. Li jëkk wéy na, lu
 bees a fi teew.
 2Cr 5 18 Te loolu lépp a ngi sosoo ci Yàlla, mi nu jubale ak boppam jaare ko
 ci Yeesu Kirist, te sas nu nuy waare juboo googu:
 2Cr 5 19 maanaam, Yàlla jaar na ci Kirist, di jubale waa àddina ak boppam te
 sêfu leen seeni tooñ. Kàddug juboo googu, Yàlla dénk na nu ko.
 2Cr 5 20 Ay ndaw lanu, yu Kirist yónni, te Yàlla ngi woo nit ñi jaare ko ci
 nun. Kon nag ci turu Kirist, nu ngi leen koy ñaan: nanguleen a juboo ak Yàlla.
 2Cr 5 21 Kirist mi musul a def bàkkaar, Yàlla def na ko bàkkaar ci sunu wàll,
 ngir ci sunu boka ci moom, nu man a doon njubteg Yàlla.
 2Cr 6 1 Nun nag ñiy liggéeyandoo ak Yàlla, nu ngi leen di ñaan: jariñooleen
 yiw, wi ngeen jote ci Yàlla, ngir mu bañ a neen ci yéen.
 2Cr 6 2 Ndaxte Yàlla nee na: "Ca jamono ja mu jekke, nangu naa sa ñaan; ci bésu
 mucc gi laa la wallu." Tey jii la jamono ju jekk ji; tey la bésu mucc gi.
 2Cr 6 3 Bëggunoo lëmbaaje xelu kenn ci dara, ngir kenn bañ a sikk sunu
 liggéey.
 2Cr 6 4 Li nu bëgg moo di rafetal sunu tur ni jawriñi Yàlla ci fànn gu nekk;
 danuy muñ coono yi, tiis yi, njàqare yi;
 2Cr 6 5 ñu nuy dóor, di nu tëj ci kaso, dekk yi di yengu ndax sunu mbir; nuy
 liggéey ba sonn, di fanaanee xool, di woor.
 2Cr 6 6 Nu ngi rafetal sunu yen ci dund gu sell, ci xam-xam, muñ ak laabiir,
 ci xel mu sell mi ak ci mbëggeel gu raxul njublan,
 2Cr 6 7 ci kàddug dëgg ak ci kàttanu Yàlla, nu ngi yor gannaayi njubte ci
 loxol ndeyjoor ak lu càmmoon.
 2Cr 6 8 Ñu bàkk nu, jéppi nu, sant nu, xas nu. Ñu di nu jiiñ réeral, moona
 niti dëgg lanu.
 2Cr 6 9 Ñuy xeeb sunu tur, moona tur yi siiw nañu. Nu mel ni ñu loof, moona
 nu ngi dund. Ñu yar nu, teewul nu récc ci dee.

The Holy Bible in Wol of NT

2Cr 6 10 Danuy dékku tiis, waaye di bég fu nu tollu. Nu tumuránke, waaye di
woomal ñu bare; amunu dara, fekk noo moom lépp.
2Cr 6 11 Yéen bokki Korent, wax nanu leen sunu biir ak sunu biti, di leen
ubbil sunu xol.
2Cr 6 12 Ubbiku nanu ci yéen, waaye yéen ubbikuwuleen ci nun.
2Cr 6 13 Maa ngi wax ak yéen ni samay doom; feyleen nu bor bi, yéen itam;
ubbileen seen xol!
2Cr 6 14 Buleen likkoo ak ñi gëmul. Gan àndandoo moo man a am diggante njubte
ak ndèngte? Gan booloo moo man a am diggante leer ak lëndëm?
2Cr 6 15 Gan déggoo moo man a am diggante Kirist ak Beliyar? Gan jaxasoo moo
man a am diggante ki gëm ak ki gëmul?
2Cr 6 16 Nan la kèru Yàlla man a mànkoo ak xèrëm yi? Ndaxte nun nooy kèru
Yàlla Aji Dund ji, ni ko Yàlla waxe: "Dinaa dékk ci seen biir, tey dox ànd ak ñoom, ma nekk seen
Yàlla, nuy samay gaay."
2Cr 6 17 Kon nag Boroom bi nee na: "Génñleen biir ñooñu te beru. Buleen laal
dara lu am sobe, kon dinaa leen teeru.
2Cr 6 18 Dinaa nekk baay ci yéen, ngeen di doom ci man, muy góor, di jigéen.
Moom la Aji Kàttan ji wax."
2Cr 7 1 Ndegam nag jot nanu ci dige yu mel nii, samay soppe, nanu sellal sunu
bopp ci bépp sobeb yaram walla bu xel, dund dund gu sell, ba mat ci ragal Yàlla.
2Cr 7 2 Yaatal-leen nu ci seen xol. Tooñunu kenn; lorunu kenn; naxunu kenn,
jël alalam.
2Cr 7 3 Teg leen tooñ taxul may wax lii, ndaxte wax naa ba noppi ne, yéena
ngi ci sunu xol ci dund ak ci dee.
2Cr 7 4 Kóolute gi ma am ci yéen réy na. Tiitar bi may jële ci yéen réy na.
Sama xol sedd na guyy. Damaa fees ak mbég ci bépp coono bu nuy daj!
2Cr 7 5 Ba nu ággee diiwaanu Maseduwan, noppaluwunu, waaye coono bu ne daj
nanu ko: xeex ci biti, njàqare ci biir.
2Cr 7 6 Waaye Yàlla miy dëfël xolu ñiy yoggoorlu ndax tiis, dëfël na sunu xol
ci ñëwu Tit,
2Cr 7 7 te du ci ñëwam rekk sax waaye ci li ngeen dëfël xolam. Yégal na nu
seen nammeel ci nun, seen réccu ak seen farlu jëm ci man, ba sama mbég gën cee yokku.
2Cr 7 8 Su fekke ne sax, bataaxal bi ma leen bind dafa leen naqare,
réccootuma ko. Ci lu jëkk réccu naa ko, ndaxte gis naa ne, bataaxal boobu teg na leen tiis,
doonte sax ci diir bu néew.
2Cr 7 9 Waaye sama xol sedd na léegi, du ndax seen tiis, waaye ci li mu tax
ngeen réccu. Tiis wu jóge ci Yàlla ngeen tegoo, te àndul ak benn loraange bu bawoo ci nun.
2Cr 7 10 Ndaxte tiis wu jóge ci Yàlla dina jur réccu guy jème ci mucc, te
réccu googu laajul gëstu. Waaye tiisu àddina day jème ci dee.
2Cr 7 11 Seen tiis wi jóge ci Yàlla, gisleen nag li mu jur: ndaw njaxlaf ak
lay ak mer ak ragal ak nammeel ak farlu, ak bég a yar ki tooñ! Ci seen jëf yépp wone ngeen
ne, set ngeen wecc ci mbir moomu.
2Cr 7 12 Kon nag su ma leen bindee, ki tooñ taxul, ki ñu tooñ it taxul, waaye
dama leen a bind, ngir ngeen man a gis ci kanam Yàlla cawarte, gi ngeen am ci nun.
2Cr 7 13 Te loolu seral na sunu xol. Sunu xel dal na, rawati ci li nu ànd ak
Tit ci mbégam, ci li ngeen seral xolam, yéen ñépp.
2Cr 7 14 Su fekke ne tiitaru woon naa ci seen mbir ci kanamu Tit, rusuma ci.
Dëgg rekk lanu leen mas a wax; noonu it la Tit gise ne, li nu leen doon seede lépp, dëgg la.
2Cr 7 15 Te mbéggeelam ci yéen gën na yokku, buy fàttaliku ni ngeen ko déggale
yéen ñépp, ci li ngeen ko teeru, ànd ak ragal ak weg.
2Cr 7 16 Bég naa, ndaxte xam naa ne, man naa leen a wóolu ci lu nekk!
2Cr 8 1 Gannaaw loolu bokk yi, danu leen a bég a xamal li yiwu Yàlla jur ci
biir mboolooy ñi gëm te nekk ci diiwaanu Maseduwan.
2Cr 8 2 Nattu yi ñu jaar ëmb nañu coono yu réy; waaye seen mbég mu tar ak
seen ñàkk gu metti ñoo jur ci ñoom yéwën gu jéggi dayo.
2Cr 8 3 Seede naa ne, ñoom ci seen bopp joxe nañu ba fa seen man-man yem, ba
weesu ko sax.
2Cr 8 4 Saraxu nañu nu lool, ngir bokk ci ñiy yónnee ndimbal gaayi Yàlla yi.
2Cr 8 5 Te yemuñu sax ci li nu séentu woon ci ñoom, waaye dañoo jébbal seen
bopp Boroom bi jëkk, gannaaw loolu ñu jébbal nu seen bopp ci coobareg Yàlla.
2Cr 8 6 Looloo tax nag nu sant Tit, mu ñëw àggale ci yéen, ni mu tàmbalee
woon, seen jëfu ndimbal.
2Cr 8 7 Gannaaw nag wone ngeen cawarte gu tollu noonu, ci ngëm, ci wax, ci
xam-xam, ci farlu gu mat, ak ci seen mbéggeel ci nun, sawareleen noonu it ci jëfu ndimbal lii.
2Cr 8 8 Du ndigal lu ma leen di jox, waaye dama leen di yégal cawarteg ñi ci
des, ngir natt fu seen mbéggeel tollu.
2Cr 8 9 Ndaxte yiwu sunu Boroom Yeesu Kirist umpu leen, ni mu futtee am-amam,
ba ñàkk ngir yéen, ndax ngeen woomle cig ñàkkam.
2Cr 8 10 Kon lii laa xalaat ci lu baax ci yéen: yéen ñi nga xam ne
tàmbaliwuleen a jëf rekk, waaye yéena jëkk a am yéene jii daaw,
2Cr 8 11 yeggaleen ko léegi. Noonu li ngeen mottali ci seen man-man tolloo

ak yéene, ji ngeen amoon ci seen mébét.
 2Cr 8 12 Ndaxte joxe, bu àndee ak yéene, Yàlla dina ko nangu, di seet li nu am
 te bañ a seet li nu amul.
 2Cr 8 13 Bëgguma leen a teg soxla, ngir woyofal ñi ci des, waaye na ñépp
 tolluole.
 2Cr 8 14 Tey jii nag man ngeen sàkk ci li ngeen barele, faj soxlay ñeneen,
 ngir èllég it bareleg ñooña faj seen soxla. Noonu ñépp tolluole.
 2Cr 8 15 Moom la Mbind mi téral ne: "Ki dajale lu bare ëpplewul dara, te ki
 dajale tuuti ñàkkul."
 2Cr 8 16 Cant ñeel na Yàlla, moom mi def ci xolu Tit cawarte gu mel ni sunu
 gos ci yéen!
 2Cr 8 17 Bi nu ko laajee, mu ñew ci yéen, nangu na, te rax-ca-dolli cawarteem
 tollu na, ba nu man a wax ne, ci coobarey boppam la jóge, jëm ci yéen.
 2Cr 8 18 Yónniwaale nanu ak moom mbokk, mi am tur wu rafet ci mboolooy ñi gëm
 ñépp ndax li muy waare xebaaru Kirist.
 2Cr 8 19 Te sax mbooloo yi ñoo ko tànn, ngir mu ànd ak nun, bu nuy yóbbu
 ndimbal li ngir ndamu Boroom bi, te mu firndeel sunu yéene ju rafet.
 2Cr 8 20 Def nanu noonu nag, ndax kenn bañ noo ñaño ci ni nuy topptoo ndimbal
 lu yaatu loolu.
 2Cr 8 21 Danuy fexee def li jub, du ci kanam Yàlla rekk, waaye it ci kanam nit
 ñi.
 2Cr 8 22 Yónniwaale nanu it sunu mbokk, mi nu seetlu cawarteem ay yooni yoon
 ci fànn yu bare, te mu gën koo fésal bii yoon ndax kóolute gu réy, gi mu am ci yéen.
 2Cr 8 23 Noonu kon ci lu jëm ci Tit, sama nawle la ci liggéey, bi ci seen
 biir. Ci lu jëm ci sunu bokk, yi ànd ak moom nag, ndawi mbooloom ñi gëm lañu, nuy wone ndamu
 Kirist.
 2Cr 8 24 Na seen teeru firndeel nag seen mbéggeel ci kanamu mboolooy ñi gëm,
 te dëggal leen ne, noo yey wóolu leen.
 2Cr 9 1 Ci mbirum ndimbal loolu jëm ci gaayi Yàlla yi, matul ma leen di
 bindaat,
 2Cr 9 2 ndaxte xam naa seen yéene ju rafet, te maa ngi ciy damu ci kanamu waa
 Maseduwan, naan leen: "Daaw fekk na waa Akayi jekk." Te seen cawarte xamb na ñu bare ci ñoom.
 2Cr 9 3 Maa ngi yónni nag bokk yooyu, ngir damu gi nu doon damu ci yéen ci
 mbir mii bañ a neen, te ngeen jekk, ni ma ko waxe woon.
 2Cr 9 4 Danoo bañ rekk waa Maseduwan, ñiy ànd ak man, fekk jekaguleen; te
 kon kóolute googu nu am ci yéen dina nekk sunu gacce, waxaalewuma nag seen bos.
 2Cr 9 5 Moo tax ma xalaat ne, li gën mooy yónni bokk yooyu, ñu jiitu ma ci
 yéen, topptoo mbiri ndimbal lu yaatu loolu ngeen di ge woon. Loolu di may gu tàlli, te bañ a
 nekk yéfi nay.
 2Cr 9 6 Te lii moo am: ku ji tuuti, góob tuuti; ku ji lu bare, góob lu bare.
 2Cr 9 7 Kon na ku nekk joxe, ni mu ko nase ci xolam, te bañ cee am réccu
 walla sañul-bañ, ndaxte kiy joxe ak mbég moo neex Boroom bi.
 2Cr 9 8 Te Yàlla man na leen a woomal ci bépp yiwam ba ci fépp ak ci lépp,
 ngeen faj seen soxla yépp te sakkanle it ngir bépp jéf bu baax.
 2Cr 9 9 Moom la Mbind mi wax ne: "Tabe na, ba may baadoolo yi; njubteem day sax
 ba fàww."
 2Cr 9 10 Yàlla miy jox beykat bi jiwu ak nit ab dund, dina leen jox jiwu wu ne
 gāññ, te sakkanal li seen njub meññ.
 2Cr 9 11 Noonu dingeen woomle ci lépp, ba yéwén ci bépp anam, ba tax ñu bare
 gërëm Yàlla ndax li ngeen maye jaarale ko ci nun.
 2Cr 9 12 Ndaxte njaamu, gi ngeen di jaamu, yemul rekk ci faj soxlay gaayi
 Yàlla yi, waaye dina tax it ngërëmu ñu bare baawaan, jëm ci Yàlla.
 2Cr 9 13 Ci li ngeen firndeel seen mbéggeel ci joxe ndimbal lii, dinañu manggal
 Yàlla, ndaxte wone ngeen ni ngeen déggale xebaar bu baax bu Kirist bi, ak ni ngeen yéwéne ci
 seen ndimbal jème ci ñoom ak ñépp.
 2Cr 9 14 Rax-ca-dolli dinañu sant Yàlla ak xol bu fees ak cofeel ci yéen ndax
 yiw wu mag, wi Yàlla def ci yéen.
 2Cr 9 15 Jêrë-jéfati yaw Yàlla ndax sa may googu weesu dayo!
 2Cr 10 1 Ci lu jëm ci samay mbir nag, maa ngi leen di ñaan - man Pool, mi ñu
 ne, ci seen biir "ragal" laa, bu ma leen soree, "ñeme," - maa ngi leen di ñaan ndax woyof ak
 lewetaayu Kirist, ngir bu ma ñewee, ma bañ a ànd ak ñeme gi may dencal ñenn ñiy xalaat ne,
 gis-gisu nit lanu topp.
 2Cr 10 3 Dëgg la ne nit rekk lanu, waaye dunu xeexe ni nit.
 2Cr 10 4 Ndaxte gannaay, yi nuy xaree, jógewuñu ci nit, waaye ca Yàlla lañu
 jóge, te ànd ak kattan, ngir daaneel ay tata. Danuy daaneel xalaat yi dul dëgg
 2Cr 10 5 ak bépp tiitar buy jànkoonteek xam-xamu Yàlla, te danuy noot bépp
 xalaat, ba mu déggal Kirist.
 2Cr 10 6 Te fas yéene nanoo jubbanti képp ku déggadi, bés bu seen dégg ndigal
 matee.
 2Cr 10 7 Xool-leen mbir mi ne fàññ. Bu amee ku mu wóor ne, ci Kirist la bokk,
 na jàpp it ne, su bokkee ci Kirist, nun itam ci Kirist lanu bokk.
 2Cr 10 8 Awma lu may rus, su may damu lu ëpp ci sañ-sañ bi nu Boroom bi jox,

di sañ-sañ yokk seen ngëm, te du ngir seen kasara.

2Cr 10 9 Ba tey bëgguma ngeen xalaat ne, maa ngi leen di xëbal ci samay bataaxal.

2Cr 10 10 Ndaxte am na ku naan: "Ay bataaxalam dañoo ñagas te am doole, waaye bu teewee dafay ñakk fulla, di wax waxi picc."

2Cr 10 11 Kiy wax loolu na xam lii: ni sunuy kàddu mel ci sunuy bataaxal, bu nu fa nekkul, noonu it lanuy mel ci sunuy jëf, bu nu teewee.

2Cr 10 12 Nemewunoo fëetele walla mengale sunu bopp ak ñooñu naw seen bopp. Ci li ñuy sàkk ab natt ngir natt ak mengale seen bopp ak seen bopp, ñakk xel a tax.

2Cr 10 13 Nun nag dunu damu ci lu weesu dayo. Nu ngi damu ci liggéey bi nu Yàlla sas, ba may nu, nu agsi ci yéen.

2Cr 10 14 Bu sunu sas agsiwul woon ba ci yéen, kon man nanoo ne, génñ nanu sas wi nu Yàlla sas. Waaye agsi na ba ci yéen, te indil nanu leen xebaar bu baax bi jëm ci Kirist.

2Cr 10 15 Kon nag dunu jéggi dig yi Yàlla rédd, bay damu ci liggéeyu ñeneen. Waaye am nanu yaakaar ne, su seen ngëm yokkoo, dinanu gën a magg ci seen biir, des ba tey ci dig yi nu Yàlla réddal.

2Cr 10 16 Noonu dinanu man a yégle xebaar bu baax bi ci bérab, yi leen fëete gannaaw, te bañ a damu ci li ñeneen ñi def ci seen sas.

2Cr 10 17 Waaye ni ko Mbind mi waxe: "Kuy damu, na damu ci Boroom bi."

2Cr 10 18 Ndaxte ki neex Yàlla, du ki naw boppam, waaye ki Yàlla gërëm.

2Cr 11 1 Cëy bu ngeen ma manoon a muñal, ma wax leen tuuti waxi dof! Waaw muñal-leen ma sax.

2Cr 11 2 Dama leen di fiire ak fiiraange gu jóge ca Yàlla, ndaxte dama leen a bëgg a jëbbal jenn jëkkër kepp, muy Kirist, ngeen set ni janq.

2Cr 11 3 Waaye ni jaan ja naxe woon Awa ci pexeem, ragal naa yéen itam ñu lëmbaaje ni seen xel, ba ngeen dëddu xol bu laab, bi ngeen amoon ci seen diggante ak Kirist.

2Cr 11 4 Ndaxte bu kenn ñewee, di leen waar ci Yeesu ci lu juuyoo ak li nu leen yégal, walla ngeen jot meneen xel mu wuute ak Xel mi ngeen jot, walla ngeen nangu beneen xebaar bu wuute ak bi ngeen dégg, dingeen ko dékku bu baax.

2Cr 11 5 Moona foog naa ne, seen ndaw yooyu ngeen yékkati, ba ñu ëpp ndaw sax, ëppewuñu ma dara.

2Cr 11 6 Bu ma dul jambaari wax it, néewuma xam-xam, te won nanu leen ko ci bépp mbir ak ci bépp fànn.

2Cr 11 7 Walla boog ndax dama leen a tooñ ci li ma suufel sama bopp ngir yékkati leen, ba ma leen di yégal xebaar bu baax bi te laajuma leen genn pey?

2Cr 11 8 Xanaa kay damaa tooñ ci li ma dunde alalu yeneen mboolooy ñi gëm, ba futti leen, ngir dimbali leen, yéen.

2Cr 11 9 Te ba ma nekke ci yéen te soxla dab ma, wéeruwuma ci kenn ci yéen, ndaxte bokk ya jóge Maseduwan ñoo ma indil li ma soxla woon. Ci lépp moytu naa nekk yen ci yéen, te dinaa ko gën a def.

2Cr 11 10 Ni mu wóore ne, dëggug Kirist nekk na ci man, ni la wóore ne loolii may damoo, kenn du ko teggi ci diiwaanu Akayi gépp.

2Cr 11 11 Lu tax? Ndax dama leen a bëggul? Yàlla xam na ne, bëgg naa leen!

2Cr 11 12 Noonu may doxale nag dinaa ci sax, ngir ñiy damu, di wut yoon wu ñu aw ba yemale seen bopp ak nun, duñu ko am.

2Cr 11 13 Ay ndawi naaféq lañu, di ay liggéeykat yu njublan yuy mbubboo turu ndawi Kirist.

2Cr 11 14 Te loolu jaaxalu nu, ndaxte Seytaane moom ci boppam day mbubboo malaakam leer.

2Cr 11 15 Kon nag ay ndawam mbubboo ndawi njub, loolu du nu jaaxal. Dees na leen fey seeni jëf.

2Cr 11 16 Maa ngi leen koy waxaat: bu ma kenn jàpp nib dof. Walla boog bu ngeen ma ko jappee, séddleen ma cérú dof, ngir ma damu tuuti, man itam.

2Cr 11 17 Loolu may wax nag, waxuma ko ci turu Boroom bi. Bu ma ñemee damoo nii, maa ngi wax ni dof.

2Cr 11 18 Ndegam ñu bare dañuy damu ni nit kese, man itam kon dinaa damu.

2Cr 11 19 Yéen boroom xel yi, aka ngeen a man a muñal ñi dof,

2Cr 11 20 nde yéena ngi muñ ñi leen di jaamloo, di lekk seen alal, di leen nax, di leen xeeb, di leen tal aata!

2Cr 11 21 Sunu néew doole mayu nu, nu dem ba jëfe noonu; rus naa ci lool de! Ma wax waxi dof; moona lépp lu waay ñemee damoo, ñeme naa ko, man it.

2Cr 11 22 Ndax lbrë lañu? Man it lbrë laa. Ndax banni Israyil lañu? Man itam ci laa. Ndax sèti lbraayma lañu? Man itam moom laa.

2Cr 11 23 Ndax surgay Kirist lañu? --maa ngi wax waxi ku tàggoo ak sagoom nag - maa leen ko gën a doon. Bu dee ci liggéey, maa leen ci man. Bu dee ci li ñu nu tēj ci kaso, maa leen ko gën a miin. Bu dee ci li ñu nu dóor ay yar, maa leen ëpple. Leru naa dee ba tàyyi.

2Cr 11 24 Juróomi yoon Yawut yi dóor nañu ma fanweeri yar ak juróom-ñeent.

2Cr 11 25 Netti yoon dóorees na ma ay yet, te mas nañu maa sànni ay xeer, bëgg maa rey. Netti yoon dugg naa gaal, mu suux. Mas naa yendu ci ndox, fanaan ci.

2Cr 11 26 Ci sama tukki yu bare yi daan naa faral di dajé ak musi ba ci dex yi,

The Holy Bible in Wolof NT

ak musiba ci sàcc yi, musiba mu jóge ci sama xeet walla ci ñi dul Yawut, musiba ci biir dëkk yi, ci mändiñ yi, ci géeg gi, ci biir bokki taalibe yu naaféq yi.

2Cr 11 27 Sonnaa, di ñaq, di fanaane xool, di xiif ak a mar tey fande, di dëkku liw te rafle,

2Cr 11 28 waxaalewuma li ci des nag: bés bu nekk maa ngi xalaat mboolooy ñi gëm.

2Cr 11 29 Ana ku ci néew doole, te walluma ko? Ana ku ci bàkkaar, te awma naqar wu tiis?

2Cr 11 30 Su ma damu waree kon, ci sama néew doole laay damoo.

2Cr 11 31 Yàlla Baayu sunu Boroom Yeesu, moom mi magg ba fàww, xam na ne, du ay fen ci man.

2Cr 11 32 Ba ma nekkee dëkku Damas, boroom dëkk ba, di jawriñu buur ba Aretas, dafa santaane woon ñuy wottu dëkk ba, ngir man maa jàpp.

2Cr 11 33 Waaye dugalees na ma ci damba, jaarale ma ci palenteeru miiri dëkk ba, yoor ma ci suuf. Noonu ma rècc ko.

2Cr 12 1 Damu amul jariñ, ba tey war na ma. Kon ma jàll ci nettali gis-gisi Boroom bi ak i peeñu.

2Cr 12 2 Xam naa taalibeb Kirist boo xam ne yékkati nañu ko ba ca asamaan, si gën a kawe, booba ak léegi mat na fukki at ak ñeent. Xawma ndax ànd na ak jëmmam walla déet. Yàlla rekk a xam.

2Cr 12 3 Xam naa ne, nit kooku yékkati nañu ko ba fa Yàlla nekk. Bu dee ci jëmmam mbaa ci xelam, xawma; Yàlla xam. Mu dégg fa baat yu ñu mënul a nettali te yu ñu mayul doom Aadama, mu ñaaj ko.

2Cr 12 5 Dinaa damu ci nit ku mel noonu. Waaye duma damu ci sama bopp, lu dul liy wone sama néew doole.

2Cr 12 6 Su ma bëggoon a damu, du doon yëfi dof, ndaxte dégg laay wax. Waaye damay moytoo damu, ngir kenn bañ a foog ci man lu weesu li mu gis, may def, te muy dégg, ma di ko wax.

2Cr 12 7 Te it ngir ma bañ a yég sama bopp ndax peeñu yooyu wees xel, mayees na mbir dal ma ci sama yaram, di ma metital ni dég, muy malaakam Seytaane mu may sonal, ngir ma bañ a yég sama bopp.

2Cr 12 8 Ñaan naa Boroom bi ñetti yoon ci mbir moomu, ngir mu taqale ma ak moom.

2Cr 12 9 Waaye mu ne ma: "Sama yiw doy na la; sama kàttan a ngi mate cig néew doole." Kon nag dégg-dégg, gën na maa bég ci damu ndax sama néew doole, ngir kàttanu Kirist dëkk ci man.

2Cr 12 10 Looloo tax may bég ci néew doole, yi may wéye ngir turu Kirist, ciy tiis, ciy njàqare, mbaa ñu saaga ma, mbaa ñu fitnaal ma. Ndaxte bu ma néewee doole, booba laay am kàttan.

2Cr 12 11 Ci dégg-dégg wax naa waxi dof te yéena ma ci dugal, fekk yéen ci seen bopp sax yéena ma waroon a sargal, ndaxte su ma dul dara sax, seen ndaw yooyu ngeen naw èpplewuñu ma dara.

2Cr 12 12 Kéemaan yi, jaloore yi ak jëf yu magg, yi firndeel ndawul Kirist, feeñ nañu ci seen biir, ma ànd ci ak muñ gu mat.

2Cr 12 13 Lan laa defal yeneen mboolooy ñi gëm te defaluma leen ko, xanaa rekk li ma wéeru ci ñoom te wéeruma ci yéen? Baal-leen ma googu tooñ!

2Cr 12 14 Maa ngi leen di waaj a ganesi ñetteel bi yoon, te duma wéeru ci yéen. Wutsiwuma seen alal, yéen laa soxla. Ndaxte du gune moo war a yor waajuram, waaye waajur moo war a yor gune yi.

2Cr 12 15 Man nag nangu naa joxe li ma am lépp ak xol bu sedd, ba joxe sama bopp sax, ngir dimbali leen. Gannaaw bëgg naa leen nii, xanaa kay seen mbéggeel ci man warul a wàññiku?

2Cr 12 16 Kon noonu la, nekkuma woon yen ci yéen. Waaye man na am ñu naan, dama leen a nax, ba réeral leen ci sama njublan.

2Cr 12 17 Mbaa du damaa lekk seen alal, jaare ko ci kenn ci ñi ma yónni woon?

2Cr 12 18 Sant naa Tit, mu ñëw ci yéen, te yebal naa sunu mbokk moomu ak moom. Ndax Tit dafa lekk seen alal? Man ak moom, ndax bokkunu woon xel mu nu yékkati ak tànku yu nuy dox?

2Cr 12 19 Xanaa diirub li ngeen di jàng lili, defe ngeen ne, nu ngi wut aw lay ci seen kanam. Samay xarit, nu ngi leen di wax ci kanam Yàlla ak ci turu Kirist; te lépp ngir seen njariñ la.

2Cr 12 20 Ragal naa, bu ma ñëwee ci yéen, fekk leen nu ma neexul, te yéen it ngeen fekk ma nu leen neexul. Ragal naa fekk ay xuloo ci seen biir, ak ñeetaane, xadar ak diiroo mbagg, xas ak jëw, réy-réylu ak yengu-yengu.

2Cr 12 21 Ragal naa, bu ma leen ganesiwaatee, Yàlla sama Boroom suufeel ma ci seen biir, ma naqarlu ci ñu bare ñu bàkkaaroon te dëdduwuñu seen yàqute, seen njaloo ak seen ñaawteef, gi ñu doon def.

2Cr 13 1 Bii mooy ñetteel bi yoon, ma di leen ganesi. "Bépp àtte dina aju ci seedes ñaar walla ñetti nit."

2Cr 13 2 Li ma waxoon ci sama ñaareelu ngan, ci ñi bàkkaaroon bu yàgg ak ñi ci des, maa ngi koy waxaat léegi, bala maa dikkaat: su ma dellusee, duma yërëm kenn.

2Cr 13 3 Bu fekke ne dangeen a bëgg firnde juy wone ne, Kirist mooy wax

jaarale ko ci man, dingeen ko am. Digganteem ak yéen du ànd ak néew doole, waaye dafay feeñal kàttan ci seen biir.

2Cr 13 4 Néewoon na doole, ba ñu koy daaj ca bant ngir rey ko, waaye mi ngi dund ci kàttanu Yàlla. Nun itam néew nanu doole ci sunu bokk ci moom, waaye dinanu dund ak moom ci kàttanu Yàlla, bu nuy jéfante ak yéen.

2Cr 13 5 Xool-leen seen bopp bu baax, ba xam ndax ngem a ngi ci yéen. Seetluleen seen bopp. Xanaa xamuleen ne, Yeesoo ngi ci yéen? Walla boog ngeen gis ne, ay naaféq ngeen.

2Cr 13 6 Waaye yaakaar naa ne dingeen gis ne, man nanoo wone nun, firndeg ngem.

2Cr 13 7 Nu ngi ñaan Yàlla, ngeen bañ a def dara lu bon. Waxuma ne danoo bëgg a wone noonu sunu firndeg ngem, waaye sunu yéene mooy ngeen jéf lu baax, boo yaboo sax ñu jiin nu ag naaféq.

2Cr 13 8 Ndaxte manalunu dara dëggu Yàlla gi; mënunu lu dul taxawal ko.

2Cr 13 9 Bu nu néewee doole, fekk am ngeen doole, bég nanu ci. Te sax nu ngi ñaan, ngeen jublu cig mat.

2Cr 13 10 Looloo tax ma leen di binde nii, bala maa ñew; bëgguma leen a duma ci sañ-sañ bi ma Boroom bi jox. Jox na ma ko, ngir ma yokk seen ngem, waaye du ngir seen kasara.

2Cr 13 11 Kon nag bokk yi, bégleen, jublu cig mat, di déglu soññante bi ma leen di dénk, am benn xalaat te dëkk ci jàmm; noonu Yàlla miy mbéggeel te di Yàllay jàmm dina ànd ak yéen.

2Cr 13 12 Safoonteleen ak xol bu laab.

2Cr 13 13 Mboolem gaayi Yàlla yépp ñu ngi leen di nuyu.

2Cr 13 14 Na yiwu sunu Boroom Yeesu Kirist, ak mbéggeelu Yàlla ak booloo, gi nu am ak Xel mu Sell mi, ànd ak yéen ñépp.

Glt 1 1 Man Pool, ndawul Yeesu Kirist --nit falu ma ko, te jaarewul it ci nit, mi ngi jaare ci Yeesu Kirist ak Yàlla Baay, bi ko dekkal -

Glt 1 2 man ak bokk yiy ànd ak man yépp, nu ngi leen di bind, yéen mboolooy ñi gëm te dëkk ci diiwaanu Galasi.

Glt 1 3 Na yiw ak jàmm féete ak yéen, jóge ci Yàlla sunu Baay ak Yeesu Kirist Boroom bi,

Glt 1 4 moom mi joxe bakkanam ngir dindi sunuy bàkkaar, te musal nu ci àddina su bon, si nu nekk, dëppook coobareg Yàlla sunu Baay,

Glt 1 5 bi yelloo ndam ba fàww. Amiin.

Glt 1 6 Man de jaaxle naa! Yàlla woo na leen ci boppam jaarale ko ci yiw, wi nu Kirist defal, waaye yéena ngi koy gaawantoo bàyyi, ngir topp beneen xebaar,

Glt 1 7 fekk du xebaar bu baax bi. Dafa am rekk ci seen biir ay nit ñiy nëxal xel yi, te bëgg a dandal xebaar bu baax bu Kirist.

Glt 1 8 Waaye su fekke kenn ci nun ñew, walla malaaka sax mu jóge asamaan, di yégle beneen xebaar bu mengoowul ak bi nu leen yégal, kooku Yal na alku!

Glt 1 9 Wax nanu ko, maa ngi koy waxaat: bu leen kenn yégalee beneen xebaar bu dul bi ngeen nangu, kooku Yal na alku!

Glt 1 10 Ndax kon nit laay wut a gémloo, am damay fexee yey Yàlla? Mbaa damay wut a neex nit ñi? Su ma doon wut a neex nit ñi ba tey, kon duma nekkati jaamu Kirist.

Glt 1 11 Bokk yi, maa ngi leen di xamal ne, xebaar bu baax bi ma yégle, jógewul ci nit.

Glt 1 12 Jëlewuma ko ci nit, te kenn jàngalu ma ko, waaye Yeesu Kirist moo ma ko won.

Glt 1 13 Dégg ngeen ni ma doon jéfe, bi ma nekke ci diiney Yawut yi, di fitnaal bu metti mbooloom Yàlla, di ko jéem a tas.

Glt 1 14 Bokkoon naa ci ñi gën a farlu ci diiney Yawut yi, te sawar it ci sàrti yoon, yi fi samay maam bàyyi, ba raw sama maas, gi ma bokkal askan.

Glt 1 15 Waaye Yàlla mi ma tànn lu jiitu sama juddu te woo ma ci boppam ci kaw yiwam, bi mu ko soobee, xamal na ma kan mooy Doomam, ngir ma yégal ñi dul Yawut xebaar bu baax bi ci mbirum Kirist; booba nag diisoowuma ci ak kenn.

Glt 1 17 Demuma sax Yerusaleem seeti ñi ma jëkk a nekk ay ndawi Kirist, waaye réewu Arabi laa dem, te gannaaw loolu ma dellusiwaat Damas.

Glt 1 18 Ba ñu ca tegee ñetti at, ma sog a dem Yerusaleem, ngir xamante ak Sefas, dal fa moom lu mat ñaari ayu-bés.

Glt 1 19 Waaye gisuma keneen ci ndaw yi ku dul Saag, doomu ndeyu Boroom bi.

Glt 1 20 Lii ma leen di bind nag, Yàllaa may seede ci ne, du ay fen.

Glt 1 21 Bi loolu wéyee dem naa réewu Siri ak réewu Silisi.

Glt 1 22 Waaye ba tey mboolooy ñi gëm Kirist ci diiwaanu Yude xamuñu ma woon.

Glt 1 23 Dañu déggoon ñu naan rekk ne: "Ki nu daan fitnaal bu jëkk te daan jéem a far yoonu ngem wi, léegi mi ngi koy yégle!"

Glt 1 24 Te ñuy sant Yàlla ci man.

Glt 2 1 Ba ñu ca tegee fukki at ak ñeent, ànd naa ak Barnabas, dellu Yerusaleem, yóbbale Tit.

Glt 2 2 Dem naa fa, ndaxte Yàllaa ma fa yebal ci kaw peeñu. Ba ma demee, daje naa ak ñi ñu gën a fonk ca mbooloo ma, ma wéetoo ak ñoom, won leen xebaar bu baax, bi may yégal ñi dul Yawut; ngir ragal sama coonob dëmb mbaa tey neen.

The Holy Bible in Wol of NT

Glt 2 3 Te Tit mi ma gunge woon sax de, li mu bokk ci xeetu Gereg, taxul ñu sonal nu ci xarafal ko.

Glt 2 4 Fekk na mbir moomu nekk coow ndax naaféq, yi yoxoosu ci sunu biir ak mébét mu bon, ngir seet yaatu gi nu am ci Yeesu Kirist, ba fexe noo defaat ay jaam.

Glt 2 5 Waaye yaatalunu leen benn yoon, ngir dëggug xebaar bu baax bi man a sax ci yéen.

Glt 2 6 Waaye ñi ñu gën a fonk --ak lu man a doon seen sag xooluma ko, ñépp a yem fa kanam Yàlla - waaye ñoonu ñu teg njiit boog, bi ma dajee ak ñoom, yokkuñu dara ci sama sas.

Glt 2 7 Gis nañu ne, Yàllaa nu yebal, muy man di Piyeer, ngir nu yégle xebaar bu baax bi; ma féeetewoo ñi dul Yawut, Piyeer féeetewoo Yawut yi.

Glt 2 8 Ndaxte ni Yàlla jéfe ci Piyeer, miy ndawam ci Yawut yi, noonu it la jéfe ci man, may ndawam ci ñi dul Yawut.

Glt 2 9 Te Saag, Sefas ak Yowaana nag, ñi ñu teg kenuy mbooloo mi, bi ñu rànñee yen bi ma Yàlla jagleel ci yiwam, ñu fekkisi nu ci, ba jox nu loxo, man ak Barnabas, nu liggéey ca ña dul Yawut, ñoom ñu liggéey ca Yawut ya.

Glt 2 10 Li ñu doon laaj rekk moo di, nuy fàttaliku seen aji néew doole yi, fekk sax laxasu woon naa ci def ko.

Glt 2 11 Waaye bi Sefas ñewee dëkku Ancos, yedd naa ko ci kanamu ñépp, ndaxte li mu def jaaduul.

Glt 2 12 Ndaxte laata ndaw yi Saag yónni di ñew, da daan bokk di lekk ak ñi dul Yawut. Waaye bi ñu agsee, te mu ragal kureel boobu faaydaal xaraf, mu dellu gannaaw, di sore ñi dul Yawut.

Glt 2 13 Yeneen Yawut yi it daldi ànd ak Sefas ci naaféqam, ba yóbbaa le sax Barnabas.

Glt 2 14 Bi ma seetee nag ne, awuñu woon ci dëgg, gi xebaar bu baax bi di jàngale, ma yedd Sefas ci kanamu ñépp ne ko: "Yaw miy Yawut, gannaaw dëddu nga aaday Yawut yi, ba dund ni ku dul Yawut, lu tax nga bëgg a sêf diiney Yawut ci ñi dul Yawut?"

Glt 2 15 Nun danoo cosaano ci xeetu Yawut, te bokkunu ci xeet, yi xamul Yàlla tey bàkkaar.

Glt 2 16 Teewul nu xam ne, Yàlla du àtte kenn ni ku jub ci kaw sàmm yoon, waaye ci gëm Yeesu Kirist. Kon nun itam gëm nanu Kirist Yeesu, ngir Yàlla àtte nu jub ci kaw gëm Kirist, te du ci sàmm yoon. Ndaxte du caageenug sàmm yoon mooy tax Yàlla àtte kenn ni ku jub.

Glt 2 17 Waaye ba tey su fekke ne nu ngi wut a jub ci kaw gëm Kirist, fekk nu ne fàññ di ay bàkkaarkat, ndax nag Kirist moo sas bàkkaar? Mukk!

Glt 2 18 Waaye su ma delloo di sàmm ndigali yoon, yi ma bàyyi, dëgg-dëgg dinaa wone noonu ne, moykatu yoon wi laa.

Glt 2 19 Ci li jëm ci yoonu Musaa, dee naa, fekk yoon wi ci boppam moo ko waral, ngir ma man a dund, ba amal jariñ Yàlla.

Glt 2 20 Daajaale nañu ma ak Kirist ca bant ba, te noonu du man may dundati, waaye Kirist mooy dund ci man. Dundu mbindeef, gi may dund nag, maa ngi koy dund ci gëm Doomu Yàlla ji, moom mi ma bëgg, ba joxe bakkanam ngir man.

Glt 2 21 Duma neenal yiwu Yàlla, ndaxte su sàmm yoon doon tax a jub fa kanam Yàlla, kon Kirist dee na cig neen.

Glt 3 1 Yéen waa Galasi, yéena ñakk xel! Ku leen fàbbi, gannaaw bi ma leen yégalee ci lu leer ni ñu daaje Yeesu Kirist ca bant ba?

Glt 3 2 Lenn rekk laa bëgg, ngeen wax ma ko: ndax sàmm yoon wee tax, ngeen jot Xelum Yàlla? Déedéet! Dangeen a dëgg xebaar bu baax bi te gëm ko.

Glt 3 3 Mbaa du nii ngeen ñakke xel, ba tàmbalee ci Xelum Yàlla, ba noppi yaakaar a mate ci seen jéfi bopp?

Glt 3 4 Mbaa du fitna, yi ngeen daj yépp, dafa nar a neen? Mënuma koo gëm!

Glt 3 5 Bu leen Yàlla di may Xelum, di leen won jaloorreem, ndax li ngeen sàmm yoon a tax, mu def ko, mbaa li ngeen dëgg xebaar bu baax te gëm ko?

Glt 3 6 Xool-leen ci Ibraayma; Mbind mi wax na ne: "Ibraayma gëm na Yàlla, te Yàlla jàppe ngëmam ni njub."

Glt 3 7 Xamleen boog ne, boroom ngëm yi rekk ñooy doomi Ibraayma.

Glt 3 8 Mbind mi téral na lu jiitu ne, Yàlla dina àtte jub ñi dul Yawut ci kaw ngëm. Kon looloo tax mu yégal Ibraayma lu jiitu xebaar bu baax bi ne ko: "Xeeti àddina yépp dinañu barkeel ci yaw."

Glt 3 9 Kon ñi gëm, Yàlla dina leen barkeel, sukkandikoo ko ci seen ngëm, ni mu defal Ibraayma, boroom ngëm.

Glt 3 10 Niy wékku ñépp ci jéfi yoon wi, ñu alku lañu, ndaxte bind nañu ne: "Képp ku dul topp lépp lu ndigali yoon wi santaane, Yal na alku."

Glt 3 11 Bir na sax ne, sàmm yoon du tax kenn jub fa kanam Yàlla, ndaxte Mbind mi téral na ne: "Ku jub ci kaw ngëm dinga dund."

Glt 3 12 Waaye yoon wi laajul ngëm. Mbind mi nee na: "Ku manoon a matal li yoon wi wax, kon dinga dund ba fàww."

Glt 3 13 Waaye Kirist jot na nu ci alkande, ji yoon wi indi; mu gàddul nu ko, ba far alku moom ci boppam, ndaxte Mbind mi nee na: "Képp ku ñu rey, wékk ko ci bant, alku nga."

Glt 3 14 Noonu barke bi Yàlla dig Ibraayma baawaan na, ba daj ñi dul Yawut te

The Holy Bible in Wolof NT

gëm Kirist Yeesu, te nu jot ci kaw ngëm Xel mu Sell, mi Yàlla dige.
 Glt 3 15 Bokk yi, maa ngi mi saal wax ji ci jëfi doom Aadama. Xam ngeen ne,
 kóllère gu ñu fas ba noppi, waruñu koo fecci, walla ñu ciy rax dara.
 Glt 3 16 Léegi nag Yàlla am na lu mu dig Ibraayma ak askanam. Mbind mi waxul:
 "Ak i sëtam," mu mel ni ñu bare, waaye kenn la wax: "Ak sa askan," maanaam Kirist.
 Glt 3 17 Li ma ci bëgg a wax mooy lii: ndegam Yàlla fas na kóllèreem, yoonu
 Musaa, wi feeñ ñeenti téeméeri at ak fanweer gannaaw ga, du ko man a fecci, ba tebbi digeb
 Yàlla.
 Glt 3 18 Ndaxte xéewal, yi Yàllay dige, bu ñu doon jóge ci yoon wi, kon
 ajootuñu ci dige bi, fekk ci kaw dige la ko Yàlla maye Ibraayma.
 Glt 3 19 Waaw kon yoonu Musaa, luy jariñam? Dañu koo wacceel nit ñi, ngir seen
 jàdd yoon ne fànn. Looloo doon wàllu yoon wi, ba kera Sèt biy ñew, moom mi ñu digoon dige bi.
 Yoon wi nag, Yàlla tèral na ko jaare ci ay malaaka, te am na ku ko jottali.
 Glt 3 20 Waaye aajowul jottalik, su fi kenn rekk teewee, te Yàlla kenn la.
 Glt 3 21 Ndax kon yoonu Musaa wi dafa juuyoo ak li Yàlla dige? Mukk! Su amoon
 yoon wu nit man a sàmm, ba mu jural ko dund gu sax, kon sàmm yoon dina tax nit jub fa kanam
 Yàlla.
 Glt 3 22 Waaye yoon wi tēj na ñépp ci dooley bàkkaar, ngir ñi gëm Yeesu Kirist
 jot li Yàlla dige woon ci seen kaw ngëm.
 Glt 3 23 Bi ngëm Yeesu Kirist feeñagul nag, yoon wi da noo tējoon ràpp, ba
 kera ngëm di feeñ.
 Glt 3 24 Ci noonu la nu yoon wi doon noote, ba Kirist di ñew, ngir Yàlla àtte
 nu jub ci kaw ngëm.
 Glt 3 25 Waaye léegi, bi jamonoy ngëm ji ñewee, nekkatunu ci kilifteefu yoon
 wi.
 Glt 3 26 Yéen ñépp doomi Yàlla ngeen ndax li ngeen bokk ci Kirist Yeesu ci kaw
 ngëm.
 Glt 3 27 Yéen ñépp, ñi ñu sóob ci ndox ngir wone seen bokk ci Kirist, soloo
 ngeen Kirist.
 Glt 3 28 Kon nag amul xaajale ci diggante Yawut ak ki dul Yawut, ci diggante
 jaam ak gor, ci diggante góor ak jigéen. Yéen ñépp benn ngeen ci seen bokk ci Kirist.
 Glt 3 29 Bu ngeen bokkee ci Kirist, kon bokk ngeen ci askanu Ibraayma, te jot
 ngeen xéewal, yi ko Yàlla dig.
 Glt 4 1 Li ma leen di wax, mooy lii: doom ji war a donni baayam, fi ak mu ngi
 cig ndaw, ak lu ko alal jiy lew lépp, du wuute dara ak jaam.
 Glt 4 2 Ni ko yore tey sàmm alalam ñoo koy yilif, ba jamono ji ko baayam
 appaloon mat.
 Glt 4 3 Nun itam naka noonu, laata nuy mat, aaday àddina ñoo nu nootoon, ba
 def nu ni ay jaam.
 Glt 4 4 Waaye bi app bi Yàlla tèraloon matee, yónni na Doomam, mu juddoo ci
 jigéen, ci biir yoonu Musaa,
 Glt 4 5 ngir jot ñi yoon wi nootoon, ndax Yàlla jàpp nu ni ay doomam.
 Glt 4 6 Gannaaw doomi Yàlla ngeen nag, Yàlla yónni na Xelu Doomam ci sunu
 xol, mu koy wooye nii: "Abba," maanaam "Baay."
 Glt 4 7 Noonu dootuloo jaam, doom nga. Te ndegam doom nga, Yàlla jagleel na
 la cér ci xéewal, yi mu dencal ay doomam.
 Glt 4 8 Bu jëkk, bi ngeen xamagul Yàlla, yéena ngi doon jaamu yeneen yu ñu
 daan bokkaaleel Yàlla.
 Glt 4 9 Waaye léegi nag bi ngeen xamee Yàlla, walla boog bi leen Yàlla
 xàmmee, nan ngeen man a def, bay delluwaat ca aaday àddina? Aada yooyee ñakk doole te ñakk
 njariñ, lu tax ngeen bëgg, ñu nootaat leen?
 Glt 4 10 Yéena ngi fonk bés yi, weer yi, màggal yi ak at yi!
 Glt 4 11 Sama xel dalul ci yéen, ngir ragal sama coono ci yéen neen.
 Glt 4 12 Bokk yi, dama leen di ñaan, ngeen mel ni man, ndaxte man itam fekkxi
 naa leen ci seen xalaat. Tooñuleen ma.
 Glt 4 13 Xam ngeen ne, sama wopp moo taxoon, ma yégal leen xebaar bu baax bi.
 Glt 4 14 Coono, gi leen sama wopp tegoon, taxul ngeen bañ ma, taxul ngeen
 séexlu ma. Waaye teeru ngeen ma, ni bu ngeen doon teeru malaakam Yàlla walla Yeesu Kirist.
 Glt 4 15 Waaw, fan la seen mbég jaar? Ndaxte seedeel naa leen ne, su ngeen ko
 manoon, kon luqi ngeen seeni bët, jox ma.
 Glt 4 16 Ndax dëgg, gi ma leen wax, moo tax ngeen def ma ab noon?
 Glt 4 17 Nit ñoonu leen di farle, seen mébét baaxul. Dañu leen a bëgg a
 taggale ak nun, ngir ngeen far ak ñoom.
 Glt 4 18 Farle baax na, bu àndee ak mébét mu baax. Waaye bu sama jëmm rekk tax
 ngeen koy def.
 Glt 4 19 Sama doom yi! Yéena tax may dellu ci metit ni kuy matu, ba kera
 jikkoy Kirist di mat ci yéen.
 Glt 4 20 Léegi bëggoon naa nekk ci seen biir, ngir man a jubbanti sama kàddu,
 ndaxte xamatuma nu may doxale ak yéen!
 Glt 4 21 Yéen ñi bëgg a topp yoon wi, xanaa xamuleen li yoonu Musaa wi wax?
 Glt 4 22 Mbind mi nee na: Ibraayma am na ñaari doom; ki jaam bi jur ak ki gor

si jur.
 Glt 4 23 Doomu jaam bi juddu na ni bépp doom, waaye doom, ji mu am ak jabaram,
 juddu na ci kaw digeb Yàlla.
 Glt 4 24 Loolu nag am na lu muy misaal. Naari jigéen ñi dañoo bijji ñaari
 kóllère. Benn bi di Ajara, mooy wone kóllère, gi Yàlla fasoon ca tundu Sinayi. Ay jaam lay
 jur.
 Glt 4 25 Ajara moomu mooy tundu Sinayi, wi nekk ca réewu Arabi. Te it mooy
 misaalu dëkku Yerusalem, bi fi nekk tey. Ndaxte moom ak ay doomam yépp ay jaam lañu.
 Glt 4 26 Waaye Yerusalem, ga ca kaw, mooy gor si. Moom mooy sunu ndey.
 Glt 4 27 Ndaxte Mbind mi nee na: "Bégal, yaw jigéen ji dul jur, te musul a am
 doom. Reeyal te banneexu, yaw mi musul a xam coonob mat, ndaxte jigéen ji ñu faalewul moo gën a
 jaboot ki nekk ak jëkkëram."
 Glt 4 28 Yéen bokk yi, yéenay doom yi ñu dige woon, niki Isaaxa.
 Glt 4 29 Waaye doom ji juddoo ni bépp doom, dafa daan sonal doom ji juddoo ci
 dooley Xelum Yàlla. Te loolu mooy law ba léegi.
 Glt 4 30 Lu ci Mbind mi wax nag? Nee na: "Dàqal jaam bi ak doomam, ndaxte
 doomu jaam bi warul a bokk cér ak doomu gor si ci ndono."
 Glt 4 31 Kon nag bokk yi, nun dunu doomi jaam, ay doomi gor lanu.
 Glt 5 1 Kirist a nu daggal sunu buumi njaam, ngir goreel nu. Kon dègërleen ci
 seen ngor te bañ a delluwaat ci njaam.
 Glt 5 2 Dégluleen! Man Pool maa leen koy wax: bu ngeen itteelee xaraf, kon
 Kirist dootu leen jariñ dara.
 Glt 5 3 Te maa ngi dellu di waxaat ne, képp kuy farataal xaraf, fàww nga sàmm
 lépp lu yoon wi santaane.
 Glt 5 4 Yéen ñiy fexee jub fa kanam Yàlla ci kaw sàmm yoon, tàggalikoo ngeen
 ak Kirist; dëddu ngeen yi wu Yàlla.
 Glt 5 5 Waaye njub, gi nu Yàlla dencal èllëg, nu ngi koy séentu ci kaw ngëm
 ak ci ndimbalu Xelum Yàlla.
 Glt 5 6 Ndaxte bu nu bokkee ci Kirist Yeesu, xaraf ak bañ a xaraf, dara amu
 ci solo; li am solo mooy ngëm, giy jëf ci mbéggeel.
 Glt 5 7 Ni ngeen jógte woon de baax na! Waaw ku leen dog, ba ngeen bañ a
 déggal dégg?
 Glt 5 8 Li ñu leen xiir jógewul ci Yàlla, mi leen woo.
 Glt 5 9 Dees na ne: "Tuuti lawiir day tax tooyalu fariñ bépp funki."
 Glt 5 10 Waaye teewul Boroom bi jox na ma koolute ci yéen. Biral na ma ne,
 dingeen bokk ak man xalaat. Léegi nag, kiy nêxal seen xel, ku mu man a doon, Yàlla dina ko
 mbugal.
 Glt 5 11 Man nag bokk yi, bu ma doon faaydaal xaraf ci sama waare, kon duñu ma
 fitnaale nii; te it li may yégle ci deewu Kirist ca bant ba dootul naqari kenn.
 Glt 5 12 Ni farataal xaraf te di leen dëpp, nañu gën a sore ci seen réer: bu
 yaboo sax ñu dagg seen ngóora, ba dara du ci des!
 Glt 5 13 Yéen nag bokk yi, Yàlla woo na leen, ngeen nekk i gor. Waaye nag
 buleen ci sukkandiku, bay topp seen nafsus, waaye dimbaleenteele ci kaw mbéggeel.
 Glt 5 14 Ndaxte yoon wépp, ndigal lii a ko ténk: "Nanga bégge sa moroom, ni nga
 bégge sa bopp."
 Glt 5 15 Waaye moytuleen! Bu ngeen dee mättante ak a lekkante, dingeen
 yàqante.
 Glt 5 16 Li ma leen di wax mooy lii: dundleen ci Xelum Yàlla, kon dungeen topp
 seen nafsus.
 Glt 5 17 Ndaxte sunu nafsus am na ay bégge-bégge yu mengoowul ak yu Xelum Yàlla.
 Te Xelum Yàlla itam am na ay bégge-bégge yu mengoowul ak yu sunu nafsus. Noom ñaar dañoo juuyoo
 ci bépp fànn, ba tax lépp lu ngeen béggoon a def, dungeen ko man.
 Glt 5 18 Waaye bu ngeen toppee Xelum Yàlla, nekkatuleen ci kilifteefu yoon wi.
 Glt 5 19 Kuy topp sa nafsus, nii ngay jëfe: njaaloo, xalaat yu bon, def i
 ñaawteef ak say cér,
 Glt 5 20 xërëm, luxus, noonoo ak xuloo, ñeetaane, xadar, diiroo mbagg,
 féewaloo ak xaajaloo,
 Glt 5 21 ki ñaan, màndite ak xawaare ak yeneen yu ni mel. Léegi nag maa ngi
 leen di artu, ni ma ko defe woon: ñiy jëfe noonu duñu am cér ci nguuru Yàlla.
 Glt 5 22 Waaye li Xelu Yàlla mi di meññ mooy: mbéggeel, mbég, jàmm, muñ,
 laabiir, mbaax, kóllère,
 Glt 5 23 lewetaay ak maandute. Yoon wi terewul yu ni mel.
 Glt 5 24 Léegi ñi bokk nag ci Yeesu Kirist, daaj nañu seen nafsus ca bant ba,
 wacc ko fa, moom ak ay xemmemam ak ay bégge-béggam.
 Glt 5 25 Gannaaw nag nu ngi dund léegi ci Xelum Yàlla, kon nanu ko topp.
 Glt 5 26 Bu nu tiitaru di dëkkante, di iñaanante.
 Glt 6 1 Bokk yi, ku ñu fekk muy def lu Yàlla béggu, yéen ñi topp Xelum
 Yàlla, nangeen ko jubbanti ak xol bu lewet. Waaye nanga sàmm sa bopp, ngir bàkkaar bañ laa
 fiir, yaw itam.
 Glt 6 2 Jàppalanteleen, noonu dingeen sàmm yoon wi Kirist téral.
 Glt 6 3 Ndaxte kuy naagu te fekk doo dara, dangay nax sa bopp.

The Holy Bible in Wolof NT

Gl t	6	4	Na ku nekk seetlu ni muy beye sasam. Bu ko defee dina man a naw
boppam,	tey	bañ di	diirante mbagg ak ñi ci des.
Gl t	6	5	Ndaxte ku ci nekk dangaa war a yenu sab yen.
Gl t	6	6	Kiy jàng kàddug Yàlla war na sédd ki koy jàngal ci alalam jépp.
Gl t	6	7	Bu leen ci dara nax; kenn du fontoo Yàlla, ndaxte lu waay ji, moom
ngay	góob.		
Gl t	6	8	Ku ji ngir sa nafsu, dinga góob li sa nafsu meññ, maanaam ag yàqute.
Waaye	ku ji lu	soloo ak	Xelum Yàlla, li Xel mi meññ ngay góob, maanaam dund gu dul jeex.
Gl t	6	9	Bunu tàyyi ci def lu baax, ndaxte bu nu ci sawaree, bu waxtu wi jotee
dinanu	jariñu.		
Gl t	6	10	Noonu fi ak nu koy man, nanuy defal ñépp lu baax, rawatina nag sunu
bokk	yi gëm.		
Gl t	6	11	Seetleen araf yu mag yii ma leen bind ci sama loxob bopp!
Gl t	6	12	Niy gistal ci seen yaram, ñooñoo bègg ngeen xaraf, ngir ragal a daj
fiitna	ci yégle	deewu Kiri	st ca bant ba.
Gl t	6	13	Kureel gi faaydaal xaraf, ñoom ci seen bopp sax, duñu topp yoon wi.
Daño	bègg a ngeen	xaraf,	ba ñu man a bàkku ci seen yaram, yéen.
Gl t	6	14	Man ci sama wàllu bopp, duma bàkku mukku su dul ci deewu sunu Boroom
Yeesu	Kirist,	ba ñu ko	daajee ca bant ba. Deeyam moo tax ma mel ni ku dee ci yéfi àddina; yéfi
àddina	dee ci	man.	
Gl t	6	15	Xaraf ak bañ a xaraf dara amu ci solo. Li am solo mooy nekk mbindeef
mu	bees.		
Gl t	6	16	Niy topp ndigal lii nag, na Yàlla wàcce jàmm ak yërmande ci ñoom, ak
ci	Israyilu	Yàlla.	
Gl t	6	17	Léegi nag, bu ma kenn lëjalati, ndaxte yor naa ci sama yaram ay leget
yuy	màdargaal	ne, jaamu	Yeesu laa.
Gl t	6	18	Bokk yi, na yiwu Yeesu Kirist sunu Boroom ànd ak seen xel. Amiin.
Eph	1	1	Man Pool, ndawul Kirist Yeesu ci coobareg Yàlla, maa leen di bind,
yéen	gaayi	Yàlla yu	sell
Eph	1	2	yi te gëm Kirist Yeesu ci dëkku Efes.
			Na leen Yàlla sunu Baay ak Boroom bi Yeesu Kirist may yiw ak jàmm.
Eph	1	3	Cant ñeel na Yàlla Baayu sunu Boroom Yeesu Kirist, mi nu sotti ci
sunu	bokk ci	Kirist lépp	luy barkeel ci baatin te nekk ca bérab yu kawe ya.
Eph	1	4	Ndaxte ba àddina sosoogul, tànn na nu ci Kirist, ngir nu man a teew
fa	kanamam,	sell te	ñakk
Eph	1	5	séddoo na nu lu jiitu, def nu ay doomam jaarale ko ci Yeesu Kirist,
ndaxte	looloo	doon yéene	ju rafet, ji mu tëral ci coobareem.
Eph	1	6	Na ndamam jolli ndax yiw wu réy, wi mu nu sotti ci Soppeem bi.
Eph	1	7	Moom jot na nu ak deretam ji ñu tuur, maanaam baal nu sunuy bàkkaar,
ci	kaw	yi wu	yaatu,
Eph	1	8	wi mu nu baawaanal. Te Yàlla sol na nu xel mu mat ak dégg,
Eph	1	9	ci feeñal nu mbóoti coobareem, dëppook yéeneem ju rafet, ji mu
jaarale	ci	Kirist.	
Eph	1	10	Mu tëral ne, bu jamono yi wéyee ba lépp mat, dina dajale lépp ci
killifteefu	Kirist,	muy ci	kaw, muy ci suuf.
Eph	1	11	Te am nanu cér ci moom bu nu Yàlla sédd lu jiitu ci dogalam, moom miy
doxal	lépp ci	ni mu ko	àttee ci coobareem.
Eph	1	12	Noonu nuy jollil ndamam, nun ñi jëkk a wékk sunu yaakaar ci Kirist.
Eph	1	13	Te yéen itam, bi ngeen déggée kàddug dëgg gi, di xebaar bu baax, bi
leen	tegtal	yoonu	mucc, te ngeen gëm ko, Yàlla tàmpé na leen ni ñoñam ak Xel mu Sell, mi mu
dige	woon.		
Eph	1	14	Te Xel mi mooy dawal gi nu Yàlla jox ci cér, bi mu nu dencal, ba kera
muy	goreel	ni mu	jotal boppam, te ñépp jollil ndamam.
Eph	1	15	Bi ma déggée nag seen ngëm ci Boroom bi Yeesu ak seen mbéggeel ci
gaayi	Yàlla yu	sell yépp,	
Eph	1	16	duma noppee sant Yàlla, di leen boole ci samay ñaan.
Eph	1	17	Te li may ñaan Yàllay sunu Boroom Yeesu Kirist, di Baay bi yellow
ndam,	mooy	lii: mu	sol leen xel mu xóot, te xamal leen boppam
Eph	1	18	ci leeral seeni xol. Noonu dingeen xam yaakaaru èllég, ji leen Yàlla
wooye,	di ndam	lu xel	mënta daj, li nekk ci cér, bi mu dencal gaayam yu sell yi.
Eph	1	19	Ngeen xam it, ni kàttanam mágge ba jéggi dayo, jëm ci nun ñi gëm,
dëppook	dooleem	ju	ràññiku,
Eph	1	20	ji mu jéfe ci Kirist, ci li mu ko dekkal, dëel ko ci ndeyjooram ca
bérab	yu kawe	ya,	
Eph	1	21	mu tiim lu sore malaaka yépp, muy kilifa, boroom sañ-sañ, boroom
doole	mbaa	buur,	te gën a mágge wépp tur wu ñu man a tudd, muy tey, muy èllég.
Eph	1	22	Yàlla suufeel na lépp fi kanamam, def ko kilifag lépp ci mbooloom ni
gëm,			
Eph	1	23	miy jëmmam, di matug Kirist, mi fees mbindeef mu ne ci fànn gu ne.
Eph	2	1	Te yéen itam Yàlla dekkal na leen, yéen ñi doon ndee fa kanamam ci
seeni	moy	ak seeni	bàkkaar.

The Holy Bible in Wolof NT

Eph 2 2 Ci biir yooyu ngeen doon dund démb, topp doxalinu àddina, tey déggal
killifag boroom sañ-sañ yi ci jaww ji, di xel mu bon miy jëf ci kureelu ni déggadii Yàlla.
Eph 2 3 Te nun it booba àndoon nanu ak ñoom ca seen dund ga, di topp sunu
bakkan ci y wut bannexi yaram ak coobarey xel. Noonu ci sunu bindu nit yeyoo nanu meru Yàlla,
ni ña ca des.
Eph 2 4 Waaye Yàlla mi bare yërmande, ci kaw mbëggeel gu réy, gi mu am ci
nun,
Eph 2 5 dundalaat na nu ak Kirist, fekk ndee lanu woon fa kanamam ci sunuy
bakkaar - ci kaw yiwu Yàlla ngeen mucce.
Eph 2 6 Te dekkal na nu ak Kirist Yeesu, dëel nu ak moom ca bérab yu kawe ya.
Eph 2 7 Noonu ba fu jamono yem, dina lañal fi sunu kanam yiwam wu réy wi xel
mënta takk, jaar ci baaxaay gi mu nu won ci Kirist Yeesu.
Eph 2 8 Ndaxte ci yiwu Yàlla ngeen mucce ci kaw ngëm, te loolu jógewul ci
yéen, mayu Yàlla la;
Eph 2 9 du peyu jëf, ngir kenn du ci kañu.
Eph 2 10 Ndaxte jëfu Yàlla lanu; moo nu bind ci Kirist Yeesu, ngir nu wéy ci
jëf yu rafet, yi mu nu fagguloon ca njàlbéen ga.
Eph 2 11 Kon nag yéen ni dul Yawut cib juddu, yéen ni xaraful, te ni xaraf ci
seen yaram ci loxol nit ñoo leen teg ay yéefar, fàttalikuleen lii:
Eph 2 12 booba amuleen woon benn cér ci Kirist, mbaa benn baat ci kureelu
bànni Israyil. Bokkuleen woon ci kóllère, gi Yàlla fas ak ñoom, te ëmb dige ya. Amuleen woon
jenn yaakaar mbaa benn xam-xamu Yàlla ci àddina.
Eph 2 13 Waaye léegi ci seen bokk ci Kirist Yeesu, yéen ni sore woon jege
ngeen ndax deretu Kirist ji nu tuur.
Eph 2 14 Ndaxte mooy sunu jàmm, moom mi jël Yawut ak ki dul Yawut, def nu
benn. Nag bi doxoon sunu diggante te sosoon sunu dëngoo, moo ko mabb ci li mu joxe yaramam,
Eph 2 15 far noonu yoonu Musaa, muy ndigal ya ak dogal ya. Noonu la nu jële,
Yawut ak ki dul Yawut, def nu benn ci moom, ba nu jàmmoo.
Eph 2 16 Te nun ñaar, ni def benn jëmm, jubale na nu ak Yàlla ci dee, gi mu
dee ca bant ba ñu ko daajoon, dindee noonu sunu tongoonte.
Eph 2 17 Bi mu ko defee mu ñëw, yégalsi nu xebaraar jàmm fa kanam Yàlla, yéen
ni sore woon ak nun ni jege.
Eph 2 18 Ndaxte nun ñaar ñépp am nanu bunt ci Yàlla Baay bi, jaar ci Kirist,
ci ndimbalu menn Xel mu Sell mi.
Eph 2 19 Noonu dootuleen ay doxandéem mbaa ay gan, waaye am ngeen baat ci
kureelu gaayi Yàlla yu sell yi, te waa kërám ngeen.
Eph 2 20 Yéena ngi sukkandikoo ci fondamaa, bi ndawi Kirist yi ak yonent yi
tabax, te Kirist Yeesu ci boppam di doju dalil wa.
Eph 2 21 Ci moom la doj yépp ràbbloo, ba tabax bi jóg, di manggalukaay bu sell
ngir Boroom bi.
Eph 2 22 Te ci seen bokk ci Kirist, Yàlla boole na leen tabax yéen itam, ba
ngeen nekk dëkkukaayam, jaar ci Xel mu Sell mi.
Eph 3 1 Kon nag maa ngi leen di ñaanal, man Pool mi ñu tëj kaso ci turu
Kirist ndax sas wi may bey ci yéen, xeet yi dul Yawut.
Eph 3 2 Wóor na ma ne, dégg ngeen yenub xamle yiwu Yàlla, bi mu ma jagleel
jëm ci yéen.
Eph 3 3 Yàlla feeñu na ma, xamal ma mbóoti mbir mi mu tëral, ni ma leen ko
binde ci kàddu yu néew.
Eph 3 4 Bu ngeen jàngee loolu, dingeen man a xam bu wér dégg, gi ma am ci
mbóoti mbiri Kirist.
Eph 3 5 Ci jamono yu weesu, loolu kumpa la woon ci doom Aadama, waaye léegi
Yàlla feeñalal na ko ay ndawam ak yonentam yu sell yi, jaarale ko ci Xel mu Sell mi.
Eph 3 6 Mbir mi nii la tédde: léegi xeet yi dul Yawut dañoo bokksi cér ak
Yawut yi, bokk ak ñoom jenn jëmm, bokk wàll ci xéewal yi Yàlla dige ci Kirist Yeesu, te xebaar
bu baax bi xamle ko.
Eph 3 7 Xamle xebaraar bu baax boobu nag, Yàlla fal na ma ci jawriñ ci kaw
yiwam, te di ma dooleel ci kàttanam.
Eph 3 8 May na ma, man mi gën a tuuti ci gaayi Yàlla yu sell yi, may xebaraar
xeeti àddina barkeel yu xel dajul yi ci Kirist;
Eph 3 9 te it may sulli melokaanu mbir mu xóot mi Yàlla tëral, te doon kumpa
njàlbéen ga ba tey ci moom, mi sos lépp.
Eph 3 10 Waaye léegi nee na fànn, ngir kilifa yi ak boroom sañ-sañ yi ca bérab
yu kawe ya man a xam ni Xelum Yàlla xóote, jaar ci li ñu gis ci mbooloom ni gëm Kirist.
Eph 3 11 Mooy dogal bi sax dàkk, te Yàlla tëral ko ci Kirist Yeesu sunu
Boroom.
Eph 3 12 Ci turam am nanu kóolote fa kanam Yàlla, ak bunt bu yaatu ci moom ci
kaw ngëm.
Eph 3 13 Maa ngi leen di ñaan nag, ngeen bañ a yoqi ndax coono, yi may jële ci
bey sama sas ci yéen, xam ne coono yooyu ñoo leen di jurat ndam.
Eph 3 14 Moo tax maa ngi sukk, jublu ci Yàlla Baay
Eph 3 15 biy cossaanul njaboot gépp, muy ci kaw, muy ci suuf.

The Holy Bible in Wolof NT

Eph	3	16	Ma di ko ñaan, mu may leen, ci kaw ndamam lu amul kem, Xel mu Sell mi
feddali	seen	baatin ak kàttan	gu mag,
Eph	3	17	ba Kirist dëkk ci seeni xol ci kaw ngëm. Te ngeen sax noonu te sampu
ci mbëggeelu	Yàlla,		
Eph	3	18	ba jagoo, yéen ak gaayi Yàlla yu sell yépp, guddaay ba, yaatuwaay ba,
kawe ga ak xóotaay	ba,		
Eph	3	19	te xam mbëggeelu Kirist, gi raw mépp xel. Noonu dingeen fees dell ak
matug	Yàlla.		
Eph	3	20	Léegi nag, na ndam li féete ak Yàlla, mi man a yeggale lépp luy ñaan
mbaa yéene,	ba weesu ko fuuf,	dëppook kàttan gi y jëf ci nun;	
Eph	3	21	moo yelloo ndamul mbooloom ni gëm jamonoy jamono ba fàww, jaar ci
Kirist Yeesu.	Amiin.		
Eph	4	1	Man mi ñu tëj kaso ngir Boroom bi nag, maa ngi leen di dénk, ngeen
dund dundin wu	yellook wooteb	Yàlla.	
Eph	4	2	Ngeen woyof toyy te lewet, di muñalante tey baalante ci mbëggeel,
Eph	4	3	te dem ba fu seen kàttan yem, ngeen likkoo ci jàmm, bay sàmm booloo
gi leen	Xelum Yàlla may.		
Eph	4	4	Jenn jëmm moo am, menn Xel, ak jenn yaakaaru ëllëg ju wooteb Yàlla
ëmb.			
Eph	4	5	Benn Boroom it a am, genn ngëm, ak benn seede ngëm ci li ñu leen
sóob ci ndox.			
Eph	4	6	Te jenn Yàllaa am, di Baayu ñépp, mu tiim ñépp, fees ñépp, te dëkk ci
ñépp.			
Eph	4	7	Waaye ku nekk ci nun ak mayam, ni nu ko Kirist séddalee.
Eph	4	8	Looloo tax Mbind mi ne: "Yéeg na ba ca fa gën a kawé, yóbbaaale mbooloom
noon mu bare,	mi mu noot,	tey séddale nit ñi ay may."	
Eph	4	9	Su nu waxee ne "yéeg na," li moo ci gén: daa jëkk a wàcc ba ca bérab
ya gën a suufe.			
Eph	4	10	Ki wàccoon moo yéegaat, ba tiim asamaan yépp, ngir fees lépp.
Eph	4	11	Moo may nii di ay ndawam, nii ay yonent, nii ay taskati xebaar bu
baax bi,	ak ñeneen ñuy sàmm	mbooloom ni gëm te di ko jàngal.	
Eph	4	12	Maye na leen, ngir ñu waajal gaayi Yàlla yu sell yi, ñu man a bey
seen sas ci taxawal	mbooloom Kirist,	di jëmmam.	
Eph	4	13	Noonu nu mánkoo ci sunu ngëm ak ci xam Doomu Yàlla ji, ba kera nuy
egg ci nekk nit ku sotti,	te taxaw taxawaay bu	dëppook matug Kirist.	
Eph	4	14	Noonu dootunu ay gune yu njàngalem nit ku ñew di fàbbi ci seeni
laqarci ak seeni	pexe, nu mel ni ay gaal yu duus yi	ak ngelaw li di baaje.	
Eph	4	15	Waaye dinanu wax dëgg, ëmb ko ci mbëggeel, bay magg ci fànn gu ne ci
sunu boka ci Kirist.	Mooy bopp,		
Eph	4	16	te jëmm jépp ci moom lay dunde, di jëmm ju ràbboo te déggoo ci bépp
tenqoo,	te cér bu nekk di	def warugaram. Noonu jëmm ji di yokku ak a magg ci biir mbëggeel.	
Eph	4	17	Maa ngi leen di wax lii nag, te di ko dëggal ci kanamu Boroom bi:
buleen dundeeti ni xeeti	addina yi, ci seeni xalaati neen		
Eph	4	18	ak seen xel mu lëndëm. Dañoó gén ci dundu Yàlla, ndax umple gi ñu am
ci moom,	ak li ñu ko tëjal	seen xol.	
Eph	4	19	Seen xol dafa dërkiis, ba ñu bayliku ciy topp seen nafs, di sóobu ci
bépp sobe te xér ci.			
Eph	4	20	Waaye du dundin woowu ngeen jàng ci Kirist.
Eph	4	21	Ndax yaakaar naa ne, dëgg ngeen Kirist te jàng ngeen ci moom, ba xam
dëgg gi Yeesu ëmb.			
Eph	4	22	Maanaam ngeen yulli seen jikko ju bon, ji ngeen judduwaale te daan
fés ci seeni jëf,	te muy gën a yées,	moom ak i bëgg-bëggam yuy naxe kese.	
Eph	4	23	Te ngeen yeessu ci seen biir xel,
Eph	4	24	te soloo jikko ju bees, ji Yàlla sàkk ci njub ak sell yu dëggu.
Eph	4	25	Kon nag bayyileen di fen, tey wax dëgg kenn ku nekk ci moroomam, ndax
ku nekk sa genn-wàllu	moroom nga.		
Eph	4	26	Ku mer, bu mu jàll aw kaañ; bu jant bi sowaale seen mer,
Eph	4	27	ba ngeen may Seytaane bunt.
Eph	4	28	Ku daan sàcc, na ko dëddu te jublu ci liggéey lu baax ci ay loxoom,
ngir mu man a dimbali ni	néew doole.		
Eph	4	29	Bu genn kàddu gu ñaaw gén ci seen gémmiñ, waaye su wax yegsee,
nangeen wax lu rafet,	ba faj soxlay	seeni moroom, te teg ni leen di déglu ci yoonu yi.	
Eph	4	30	Buleen yobbe tiis Xelu Yàlla mu Sell, mi leen tàmpe ngir bésu goreel
ba.			
Eph	4	31	Dëdduleen lépp luy wex mbaa tàng bopp, luy mer mbaa coow, lépp luy
xaste mbaa coxor.			
Eph	4	32	Te ngeen baax ci seen diggante, di laayante biir tey baalante, ni
leen Yàlla baale ci	turu Kirist.		
Eph	5	1	Yéen nag ñiy guney Yàlla, yi mu bëgg ci xolam, royleen ko ci loolu.
Eph	5	2	Ngeen weer seen dund ci mbëggeel, mel ni Kirist mi nu bëgg, ba joxe
bakkanam ngir nun,	di sarax su ñu jébbal	Yàlla te neex ko ni xetu latkolon.	

The Holy Bible in Wolof NT

Eph	5	3	Waaye naka njaa loo ak bépp sobe mbaa bëgge, jéllale naa jëf ji sax, waaye bu ko lammañ tudd, ni mu jekke ci gaayi Yàlla yu sell yi.
Eph	5	4	Dawleen it yu jekkadee, ni wax ju ñaaw mbaa waxi caaxaan ak kaf yu bon, te ngeen sax ci sant Yàlla.
Eph	5	5	Na leen wóor ne, kenn ku jikkowoo ndoxaan, sobe mbaa bëgge, maanaam bokkaale Yàlla, kooku du am cér ci nguuru Kirist ak Yàlla.
Eph	5	6	Bu leen kenn nax ci ay waxi neen, ndaxte jëf yooyooy tax meru Yàlla di wàcc ci kureelu ñi ko dëggadii.
Eph	5	7	Kon nag buleen séq ak ñoom dara.
Eph	5	8	Lëndëm ngeen woon, waaye léegi leer ngeen ndax seen boka ci Boroom bi. Dundeleen nag ni ay guney leer.
Eph	5	9	Leer, mbaax lay meññ, njub ak dëgg.
Eph	5	10	Dëggal-leen ci seeni jëf li neex Boroom bi,
Eph	5	11	te daw lépp luy jëfi lëndëm yu amul njariñ, bay weer sax ku koy def.
Eph	5	12	Ndaxte waxtaane sax li ñuy def ci nëbbu, lu ruslu la;
Eph	5	13	waaye leer, lu mu ëmb, fésal ko.
Eph	5	14	Ndaxte lu jaxasoo ak leer di leer. Looloo tax ñu ne: "Yeewul, yaw mi nelaw, te jóge ci biir néew yi, kon Kirist dina ne rànñ ci yaw, ni leeru jant buy fenk."
Eph	5	15	Noonu sàmmeen seen dundin, waxuma ni ñu amul xel, waaye ni ñu am xel,
Eph	5	16	tey jariño joti gi, ndaxte nu ngi ci jamono ju bon.
Eph	5	17	Buleen ñakk bopp nag, waaye xamleen liy coobareg Boroom bi.
Eph	5	18	Buleen mändi it ci sangara, liy ndeyi ñaawteef, waaye feesleen ak Xel mu Sell mi;
Eph	5	19	di waxante ci seen biir ci ay taalifi Sabóor, ci ay woy ak ay cant yu tukkee ci Xelum Yàlla, di woy ak a kañ Boroom bi ci seeni xol.
Eph	5	20	Gërëmleen Yàlla Baay bi ci turu Yeesu Kirist Boroom bi, fu ngeen man a tollu, ci lu mu man a doon;
Eph	5	21	teg ca nangul sa moroom ci biir wegeelu Kirist.
Eph	5	22	Naka yéen jigéen ñi, nangeen nangul seeni jëkkër, ni su doon Boroom bi.
Eph	5	23	Ndaxte góor mooy kilifag jabaram, ni Kirist nekke kilifag mbooloom ñi gëm, muy jëmmam ji muy sàmm.
Eph	5	24	Ni mbooloo mi nag jiitale Kirist, noonu la jigéen ji war a jiitale jëkkëram ci lépp.
Eph	5	25	Yéen nag góor ñi, na ku nekk bëgg jabaram, ni Kirist bëgge mbooloo mi, ba joxe bakkanam ndax moom,
Eph	5	26	ngir sellal ko ak kàddoom, ba mu laab ni ku sangu set.
Eph	5	27	Noonu dina ko jël, mu mel ni séet bu ñu waajal, di mbooloom mu soloo ndam, te gakkul, rasul, taqul leneen, waaye mu sell te amul sikk.
Eph	5	28	Na góor bëgg jabaram, ni mu bëgge boppam. Bëgg sa jabar, bëgg sa bopp la.
Eph	5	29	Ndaxte kenn musul a bañ sa yaram. Waaye danga koy dundal, di ko fonk. Noonu it la Kirist fonke mbooloo mi;
Eph	5	30	ndaxte noo di céri jëmmam.
Eph	5	31	Mbind mi nee na: "Moo tax góor dina beru ndeyam ak baayam, di taq ci jabaram, ñoom ñaar doon benn."
Eph	5	32	Loolu ëmb na mbóot mu xóot; man maa ngi wax ci lu jëm ci Kirist ak mbooloo mi.
Eph	5	33	Waaye li teew, na góor gu nekk bëgg jabaram, ni mu bëgge boppam, te jigéen ji weg jëkkëram.
Eph	6	1	Naka yéen xale yi, nangeen dëggal seeni waajur, ci li ngeen boka ci Boroom bi, ndaxte looloo rafet.
Eph	6	2	"Teralal sa ndey ak sa baay," mooy ndigal li jëkk a ëmb dige,
Eph	6	3	maanaa: "ngir nga am gudd fan gu ñand ak jàmm."
Eph	6	4	Yéen baay yi it, buleen bundaxataal xale yi, waaye ngeen yar leen, di leen yemale ak a yee ci Boroom bi.
Eph	6	5	Yéen jaam yi, nangeen dëggal seeni sang yu àddina, boole ci ragal ak wegeel, di ko def ak xol bu laab, ni su doon ngir Kirist.
Eph	6	6	Buleen ko def rekk ci ngistal, ngir sàkku ngërëmu nit, waaye ni ay jaami Kirist, di jëfe coobareg Yàlla ak seen xol bépp.
Eph	6	7	Beyleen seen sas nag ak xol bu tàlli, ni su doon ngir Boroom bi te du nit,
Eph	6	8	xam ne ku def lu baax, Boroom bi delloo la ko, muy jaam, muy gor.
Eph	6	9	Yéen it sang yi, jëfeleen noonu seen diggante ak seeni jaam, te dëddu gépp raglu, xam ne yéena boka benn Boroom ci asamaan, te népp a yem fi moom.
Eph	6	10	Léegi nag doolewuleen ci Boroom bi, te soloo kàttanam gu mag gi.
Eph	6	11	Gannaayoolleen yérey xarey Yàlla yépp, ngir man a jànkoonde ak pexey Seytaane.
Eph	6	12	Ndaxte ndëndu xare jib na, waxuma sunu diggante ak nit ñi, waaye ak kilifa yi yéexal àddina si, ñuy kilifa yi ak ay boroom sañ-sañ, di gaayi Seytaane yi ci bérab yu kawé yi.

The Holy Bible in Wolof NT

Eph	6	13	Kon nag gannaayoolen yérey xarey Yàlla yépp, ba man a jànkoonde jamono ju xeex bi taree, noot lépp te taxaw temm.
Eph	6	14	Taxawleen kon temm, geñoo dëgg te sàngoo njub, muy seen kiiraayu dënn.
Eph	6	15	Solooléen jàmm, ji xebaar bu baax biy joxe, ni ay dàll ci seeni tànk, ba jekk ci lépp.
Eph	6	16	Defleen it ngëm, muy seen pakk, ba man a fël jum yi leen Seytaane di fiitt.
Eph	6	17	Defleen mucc, muy seen mbaxanam xare, ak kàddug Yàlla, muy jaasi ji leen Xel mu Sell mi tèggal.
Eph	6	18	Deeleen ñaan ci xeeti ñaan yépp ci kàttanu Xel mu Sell mi, te sax ci ak farlu gu mat sèkk, di ñaanal gaayi Yàlla yu sell yi yépp.
Eph	6	19	Te buleen ma ci fàtte, ngir waxtu wu ma ubbee sama gémmin, ma am lu ma wax, ba man a xamle ak fit wu dëgër mbóoti xebaar bu baax bi.
Eph	6	20	Ndaw laa ci, lu ñu jéng; na ma Yàlla may fit wu ma waxe, ni mu ma ware.
Eph	6	21	Yónnee naa leen Tisig sama mbokk, mi ma sopp, te muy jawriñ ju takku ci liggéeyu Boroom bi, ngir mu xamal leen lépp li aju ci man ak li may def.
Eph	6	22	Maa leen ko yónneel sama bopp, ngir ngeen xam li nu nekke, te mu dëfël seeni xol.
Eph	6	23	Yéen bokk yi, na leen Yàlla Baay bi ak Yeesu Kirist Boroom bi may jàmm ak mbëggeel gu ànd ak ngëm.
Eph	6	24	Na yiwu Yàlla ànd ak ñépp, ñi bëgg Boroom bi Yeesu Kirist ak mbëggeel gu sax.
Phl	1	1	Nun Pool ak Timote, jaami Kirist Yeesu, noo leen di bind, yéen gaayi Yàlla yu sell yépp ci dëkku Filib, yi bokk ci Kirist Yeesu, yéen ak seeni njiit ak ñiy topptoo yëfi mbooloo mi.
Phl	1	2	Na leen Yàlla sunu Baay ak Boroom bi Yeesu Kirist may yiw ak jàmm.
Phl	1	3	Yoon wu ma leen di xalaat, maa ngi sant Yàlla sama Boroom;
Phl	1	4	te saa su ma leen di ñaanal yéen yépp, duma noppee bég,
Phl	1	5	ndax seen ànd ak man ci tas xebaar bu baax bi, ca ndoorte la ba tey.
Phl	1	6	Wóor na ma ne, Yàlla mi tàmali jëf ju baax jii ci yéen, dina ci sax, ba bésu Kirist Yeesu ñëw.
Phl	1	7	Te juumuma ci li ma xalaat loolu ci yéen ñépp, ndaxte def naa leen ci sama xol; ba tax fii ci kaso bi, ci taxawal xebaar bu baax bi ak lawal ko, yéen ñépp am ngeen wàll ak man ci yiwu Yàlla.
Phl	1	8	Ndaxte Yàllaa seede ne, sama xol seey na ci yéen ñépp ci biir cofeelu Kirist Yeesu.
Phl	1	9	Li ma leen di ñaanal nag mooy lii: na seen mbëggeel di yokku tey gën a tar, jaar ci xam ak xàmmi gu wér;
Phl	1	10	nangeen sax noonu ci yi gën a rafet, ngeen am xol bu laab te bañ a am benn sikk, ba bésu Kirist ñëw;
Phl	1	11	na seen xol meññ njub, ba ne gànñ, jaar ci Yeesu Kirist ci ndamul Yàlla ak cantam.
Phl	1	12	Damaa bëgg, bokk yi, ngeen xam lii: li ma dal taxul xebaar bu baax dellu gannaaw, waaye da koo jëmale kanam.
Phl	1	13	Noonu ñiy wottu buur bi ak ñépp gis nañu bu leer ne, turu Kirist rekk a tax ñu jàpp ma.
Phl	1	14	Te it bokk yu bare takk nañu seeni fit ci li ñu gis samay buum, ba tax ñu gën a ñeme ci wax kàddug Yàlla ci lu àndul ak genn tiit.
Phl	1	15	Am na ñuy waare ci turu Kirist ci kaw kiñaan ak xëccoo, waaye ñi ci des ci kaw cofeel ak xol bu laab, ndaxte xam nañu ne, Yàlla moo ma teg fii, ngir ma taxawal xebaar bu baax bi.
Phl	1	17	Waaye ñale amuñu xol bu laab, te seen njariñu bopp rekk a tax ñuy yégle turu Kirist, di wut a feddali samay buum ak coono.
Phl	1	18	Lu ci génng nag? Xanaa lii rekk: turu Kirist jolli na ci nii mbaa naa, muy ci naaféq, muy ci dëgg; bég naa ci te dinaa ci bégati.
Phl	1	19	Ndaxte xam naa ne, loolu lépp mu ngi jëm ci sama mucc, jaar ci seeni ñaan ak ndimbalu Xelum Yeesu Kirist, mi ma Yàllay yéwénal.
Phl	1	20	Ndaxte sama xënte ak sama yaakaar mooy ma bañ a rus ci lënn, waaye sama yaram feeñal ndamu Kirist, ma ànd ci ak kóolote gu mat, su may dund mbaa may dee; moom laa daan def dëmb, te moom laay def tey.
Phl	1	21	Ndaxte su ma dundee, Kirist laay noyyee, te su ma deeyee, xéewal lay doon ci man.
Phl	1	22	Su ma Yàlla bàyyee ci àddina, sas wu am njariñ la ci man. Am naa xel ñaar, te xawma bi ci gën. Am naa yéeneey jóge fi, fekki Kirist, te looloo gën fuuf,
Phl	1	24	waaye ma des fi ci àddina moo gën ci yéen.
Phl	1	25	Loolu wóor na ma; kon xam naa ne, dinaa fi des, di leen taxawu yéen ñépp, ngir seen ngëm yokku, ànd ak mbég.
Phl	1	26	Noonu dinaa dellusi ci yéen, ngir sama taxawaay gën a lawal seen mbég ci Kirist Yeesu.

The Holy Bible in Wolof NT

Phl 1 27 Waaye dénk naa leen lii: na seeni jëf yelloo ak li Kirist digle ci xebaar bu baax bi. Noonu su ma leen seetsee, mbaa ma dégg seen mbir rekk, dinaa xam ne yéena ngi dègër ci menn xel, boka benn xalaat ci bère luy saxal dèggu xebaar bu baax bi,

Phl 1 28 te bañ a tiit dara ndax noon, yi leen di xëbal. Màndarga la muy wone ne aji sànkul lañu, di màndarga it ne aji mucc ngeen, di mucc gu jóge ci Yàlla.

Phl 1 29 Ndaxte Yàlla may na leen, ngeen gëm Kirist, rax-ca-dolli ngeen sonn ndax turam,

Phl 1 30 di wéy ci bère, bi ngeen gisoon ci man, te dégg léegi sama mbir.

Phl 2 1 Su nu Kirist mayee fit nag ak mbëggeel guy dëfël sunu xol, su nu amee cér ci Xel mu Sell mi, su amee cofeel ak yërmande ci sunu boka ci moom,

Phl 2 2 kon mottalileen sama mbég, ci boka benn xalaat ak genn mbëggeel, benn bakkan ak menn xel.

Phl 2 3 Buleen def dara ci kaw wut aw tur walla wonu, waaye jiital-leen seeni moroom cig woyof.

Phl 2 4 Buleen yem ci topptoo seen bopp rekk, waaye booleleen ci seeni moroom.

Phl 2 5 Te ngeen soloo xel mi nekkoon ci Kirist Yeesu:

Phl 2 6 Njálbéen ga fekk na Kirist yor melow Yàlla, waaye aakimowul taxawaayamci li mu mengoo ak Yàlla.

Phl 2 7 Waaye daa wacce boppam, ba tollook nit ñi, def boppam surga. Te bi mu yoree bindu nit,

Phl 2 8 daa suufeel boppam, di dégg ndigal, ba joxe boppam, ñu daaj ko sax ci bant.

Phl 2 9 Moo tax Yàlla kaweel ko lool, jox ko tur wi tiim yépp,

Phl 2 10 ngir turu Yeesoo tax ñépp sukk, ci asamaan, ci kaw suuf, ci biir suuf;

Phl 2 11 te ñépp boka genn kàddu naan: Yeesu Kirist mooy Boroom bi; ci maggug Yàlla Baay bi.

Phl 2 12 Noonu samay soppe, xam naa ne, musuleen a jóge ci dégg ndigal, waxuma sax bi ma nekkee ak yéen rekk, waaye rawatina bi ma leen soree. Kon nag maa ngi leen di ñaan, ngeen biral seen mucc ci seeni jëf, te def ko ci ragal Yàlla gu dèggu.

Phl 2 13 Ndaxte Yàlla ci boppam mooy jëf ci yéen, ngir ngeen fonk coobareem te di ko jëfe.

Phl 2 14 Lépp lu ngeen di def nag, buleen ci boole xultu mbaa xuloo.

Phl 2 15 Noonu dingeen am xol bu laab bu àndul ak ñaññ, di guney Yàlla yu amul sikk ci biir jamono ju yàqu te rëb. Dangeen di leer ci seen biir ni weer ci àddina si,

Phl 2 16 di jottali kàddug dund gi. Noonu bu bésu Kirist ñewee, dinaa man a bég, xam ne dawuma lu amul njariñ, te sonnuma cig neen.

Phl 2 17 Te bu sama deret waree tuuru sax, ngir seen ngëm mat sèkk, ma mel ni naan gu ñu boole ak sarax su jëm ci Yàlla, ba tey bég naa ci, te dinaa ci bégati.

Phl 2 18 Yéen itam nag bëgleen, waaw fekksileen ma ci sama mbég.

Phl 2 19 Gannaaw loolu, bu soobee Boroom bi Yeesu, yaakaar naa ne, dinaa leen yónnee Timote balaa yàgg, ngir sama xel dal ci xam nan ngeen def.

Phl 2 20 Ndaxte amu fi kenn gannaaw Timote, ku boka ak man xalaat te fonk leen bu wér.

Phl 2 21 Ñi ci des ñépp, seen bopp lañuy xalaat, waaye du mbiri Yeesu Kirist.

Phl 2 22 Waaye xam ngeen takkuteg Timote, ci ni mu ànde ak man ci tas xebaar bu baax bi, ni doom di taxawoo baayam.

Phl 2 23 Moom laa yaakaar a yónni fi yéen nag, waxtu wu ma yégee, nu sama mbir di tédde.

Phl 2 24 Waaye wóor na ma ne, Boroom bi dina ma may, man ci sama bopp, ma seetsi leen balaa yàgg.

Phl 2 25 Ci lu jëm ci sama mbokk Epafrodit nag, miy sama nawle ci liggéey bi ak ci xeex bi, te di seen ndaw ci faj samay soxla, jàpp naa ne, war naa leen koo delloo.

Phl 2 26 Ndaxte namm na leen lool, te tiisoo na li ngeen yég jagadeem.

Phl 2 27 Ci dègg-dègg woppoon na ba xaw a dee, waaye Yàlla yërëm na ko, ba fègg boppam, rax-ca-dolli siggil na ma man itam, ngir ma bañ a am tiis ci kaw tiis.

Phl 2 28 Noonu delloo naa leen ko ci lu gaaw, ngir ñewam bégal seeni xol, te man itam sama xol féex.

Phl 2 29 Teeruleen ko teeru bu rafet nag ngir Boroom bi, te teral ñi mel ni moom.

Phl 2 30 Ndaxte liggéeyal na Kirist, ba riisu dee, te gar na bakkanam ci taxawal leen ci topptoo, bi ngeen yéene woon ci man.

Phl 3 1 Kon nag samay boka, bëgleen ci Boroom bi. Duma sonn mukki ci di leen ko wax, ndax seen mucc moo ci aju.

Phl 3 2 Moytuleen xaj yi, waaw moytuleen ñiy jëfe lu bon, ñoom ñi seen xarafal weesul wàññi yaramu nit.

Phl 3 3 Ndaxte nun noo xaraf tigi, nun ñiy manggal Yàlla ci Xel mu Sell mi, di damu ci Kirist Yeesu, te amunu jenn yaakaar ci matug nit.

Phl 3 4 Ba tey manoon naa am yaakaar ci sama bopp; su nit doon damu, maa ci y raw.

Phl 3 5 Xarafoon naa ca ayu-bés ga, boka ci bànni Israyil ci giiru Ben-yamin,

The Holy Bible in Wol of NT

di lbrë ci deret ak ci meen. Bu dee ci yoonu Musaa ngeen bëgg a wax, ci tariixab Farisen laa bokkoon;

Phl 3 6 bu dee it ci mbirum farlu, daan naa fitnaal mbooloom ñi gëm Kirist;
 bu dee ci njub ci sàmm yoon, awma benn gakk.

Phl 3 7 Waaye loolu lépp lu ma tegoon ay njariñ fa kanam Yàlla, dëddu naa ko ngir Kirist.

Phl 3 8 Rax-ca-dolli dëddu naa lépp ngir xéewali xam Kirist Yeesu sama Boroom, di xam-xam bu xóot, ba xel mënù koo takk. Moo tax ñakk naa sama lépp, te def ko ni mbalit, ngir am cér ci Kirist.

Phl 3 9 Na ma Yàlla fekk ci moom, waxuma ci njub gu aju ci sàmm yoon, waaye gu aju ci gëm Kirist, maanaam njub gi nu Yàlla sol ci kaw ngëm.

Phl 3 10 Moom laay ittewoo xam, ak doole ji ànd ak ndekkiteem, ma bokk ci ay coonoom, ba fekki ko ci deeyam,

Phl 3 11 ngir man a séddu ci ndekkiteem, su ma ko manee am.

Phl 3 12 Waxuma ne jagoo naa ko ba noppi, waxuma it ne aji mat laa, waaye maa ngi daw, ngir jot li tax Kirist jël ma.

Phl 3 13 Bokk yi, gëmuma ne jot naa ko ba noppi, waaye lënn lii laay def: fàtte li ma weesu, jublu ci li féete kanam,

Phl 3 14 di daw yen muj ga, ngir jot li ma Yàlla tax a woo, di cér bi ma Yàlla wooye te dencal ma ko ci asamaan ci darajay Kirist Yeesu.

Phl 3 15 Nun ñi mat nag, nanu xalaat loolu. Te su ngeen ci amee werantey xol, Yàlla dina leen ko leeral al.

Phl 3 16 Li am daal, fa seen ngëm tolloo, na fa seen jëf àgg.

Phl 3 17 Kon nag bokk yi, toppleen ma te xool ñiy roy ci li nu téral diirub sunu ngan ci yéen.

Phl 3 18 Ndaxte jëfi ñu bare juuyoo na ak dee gi Kirist dee; loolu wax naa leen ko ba tàyyi, maa ngi koy waxaat léegi ak i jooy.

Phl 3 19 Alku lañuy mujje, ñoom ñiy jaami seen biir, di wonoo lu ruslu, tey wut yëfi àddina rekk.

Phl 3 20 Waaye nun waa asamaan lanu, te noo ngi xaar Boroom bi Yeesu Kirist jóge fa, musalsi nu.

Phl 3 21 Noonu dina soppi sunu yaram wu toroxlu, def ko ni yaramam wi ànd ak ndam dëppook kàttanam, gi ko man a nootal mbindeef yépp.

Phl 4 1 Kon nag yéen samay bokk, ñi ma bëgg te namm leen, di sama mbég ak sama kaalag ndam, jàppleen bu dègër noonu ci Boroom bi, soppe yi!

Phl 4 2 Ci lu jëm ci Ewodi ak Santis, maa ngi leen di ñaan, ñu bokk benn xalaat ci Boroom bi.

Phl 4 3 Te yaw sama nawle bu wér, nanga dimbali jigéen ñoonu xeexoon ci sama wet ci tas xebaar bu baax bi, boole ci Kéleman ak samay yeneeni nawle, ñoom ñi Yàlla bind seeni tur ci téereb dund ba.

Phl 4 4 Deeleen bég ci Boroom bi; maa ngi koy waxati: bégleen!

Phl 4 5 Na seen lewet leer népp. Boroom bi jege na.

Phl 4 6 Buleen jaaxle ci dara, waaye ci lépp wéetal-leen Yàlla, diis ko seeni soxla ci ñaan gu ànd ak cant.

Phl 4 7 Noonu jàmmu Yàlla, ji xel mënà takk, dina aar seeni xol ak seeni xalaat ci darajay Kirist Yeesu.

Phl 4 8 Léegi nag bokk yi, na seen xalaat jublu ci lii: lu dëggu, lu jekk, lu jub, lu sell, lu rafet ak lu faaydawu; su fi amee lu baax mbaa lu mat a naw, xalaatleen ko.

Phl 4 9 Li ngeen jàngé ci man te nangu ko, li ngeen dègge ci man te gis ko, jéfeleen ko; kon Yàllay jàmm dina ànd ak yéen.

Phl 4 10 Sama xol sedd na guyy ci Boroom bi, ci ni ngeen yeesele seen ndimbal ci man. Xam naa ne, amoon ngeen yéene ji, waaye man gi moo fi nekkul woon.

Phl 4 11 Ba tey soxla taxul ma waxe nii, ndaxte jàng naa doylu ci mbir mu ma man a dab.

Phl 4 12 Miin naa ñakk, man naa naataange. Ci fépp ak ci lépp, Yàlla def na ba sama xol toj ci suur ak xiif, barele ak néewle.

Phl 4 13 Man naa lépp ci ndimbalu Aji Dooleel ji.

Phl 4 14 Waaye teewul taxawu, bi ngeen ma taxawu ci sama tiis, jëf ju rafet la.

Phl 4 15 Yéen waa Filib xam ngeen ne, bi ngeen jèkke xam xebaar bu baax bi, te ma jóge diiwaanu Maseduwan, benn mbooloo àndul woon ak man ci mbirum joqléente ndimbal, mu dul yéen donj.

Phl 4 16 Ba ma nekkee dëkku Tesalonig sax, yónnee ngeen ay yooni yoon, ngir faj samay soxla.

Phl 4 17 Loolu tekkiwul ne, damay sàkku ay ndimbal ci yéen, waaye damaa bëgg rekk seen denc yokku fa Yàlla.

Phl 4 18 Fi mu ne jot naa li ma aajowoo lépp, ba maa ngi ci naataange; li ngeen ma yónnee ci loxoy Epafrodit doy na sèkk; ni xetu latkoloñ la mel ci man, di sarax su neex Yàlla te mu nangu ko.

Phl 4 19 Te Yàlla sama Boroom, mi denc ci Kirist Yeesu xéewal yu dul jeex, dina ci faj seeni soxla yépp.

Phl 4 20 Na Yàlla sunu Baay yellow ndam ba fàww. Amiin.

The Holy Bible in Wolof NT

Phl	4	21	Nuyul -leen ma gaayi Kirist Yeesu yu sell yépp. Bokk yi ànd ak man, ñu
ngi leen di nuyu.			
Phl	4	22	Te it gaayi Yàlla yu sell yépp ñu ngi leen di nuyu, rawatina nag ñi
nekk kër buur bi Sesaar.			
Phl	4	23	Na yiwu Boroom bi Yeesu Kirist ànd ak seen xel.
Cls	1	1	Man Pool, ndawul Kirist Yeesu ci coobareg Yàlla, man ak Timote sunu
mbokk,			
Cls	1	2	noo leen di bind, yéen gaayi Yàlla yu sell, yi dëkk Kolos te di ay
bokk ci gëm Kirist. Na leen Yàlla sunu Baay may yiw ak jàmm.			
Cls	1	3	Dunu noppee sant Yàlla, Baayu sunu Boroom Yeesu Kirist, saa su nu
leen di ñaanal,			
Cls	1	4	ndaxte yég nanu seen ngëm ci Kirist Yeesu ak seen mbëggeel ci gaayi
Yàlla yépp.			
Cls	1	5	Ngëm googu ak mbëggeel googu ñu ngi sosoo ci yaakaaru ëllëg, jiy cér
bi leen Yàlla dencal ca asamaan. Mas ngeen a dégg yaakaar jooju ci kàddug dégg gi, di xebaar			
bu baax bi.			
Cls	1	6	Ni xebaar bu baax bi wàcce ci yéen, noonu lay wàcce ci àddina sépp,
di meññ te di law. Te noonu lay doxale ci yéen, li dale ci bés, ba ngeen dégge xebaaru yiwu			
Yàlla, te xam déggam gi mu ëmb;			
Cls	1	7	moom ngeen jànge ci Epafras, miy sunu nawle ci liggéey bi te nu sopp
ko, di jawriñu Kirist bu			
Cls	1	8	takku ngir seen njariñ.
Cls	1	9	Te moo nu yégal it mbëggeel, gi Xelu Yàlla mi sol ci yéen.
leen ñaanal. Nu ngi ñaan Yàlla, ngeen xam bu baax coobareem ci xel mu mat ak rāñnee gu aju ci			
dooley Xelam.			
Cls	1	10	Noonu dingeen dund dund gu dëppoo ak seen bokk ci Boroom bi, ba neex
ko ci fann gu nekk, di def bépp jëf yu baax, te yokk seen xam-xam ci Yàlla.			
Cls	1	11	Te Yàlla dina leen dooleel ak bépp doole, mu mengoo ak kàttanu
ndamam, ngir ngeen man a			
Cls	1	12	tegoo coono te muñ, ba fa muñ di yem.
ngéen bokk ci cér, bi mu			
Cls	1	13	Dingeen gërëm Yàlla Baay bi, ànd ci ak mbég, moom mi leen jagleel,
dencal gaayam yu sell yi ci leer.			
Cls	1	14	Yàlla musal na nu ci dooley lëndëm, yóbbu nu ci nguuru Doomam ji mu
bëgg,			
Cls	1	15	moom mi nu jot, maanaam baal nu sunuy bākkaar.
Cls	1	16	Doom jooju moo di melokaanu Yàlla, ji kenn gisul. Mooy taaw bi, ki
gën a magg lépp luy mbindeef.			
Cls	1	17	Ndaxte ci moom la Yàlla sàkke lépp lu nekk ci asamaan ak suuf, li ñuy
gis ak li ñu mënul a gis, muy buur, njiit, kilifa mbaa boroom sañ-sañ. Lépp lu ñu sàkk, ci			
moom lañu ko jaarale, ci moom lañu ko jème.			
Cls	1	18	Laata dara di am, fekkoon na moom mu nekk, te lépp a ngi jàppoo ci
moom.			
Cls	1	19	Mooy bopp bi yilif jëmm ji, di mbooloom ñi ko gëm, ndaxte moom mooy
njàlbéen gi, di taaw bi,			
Cls	1	20	maanaam ki jëkk a dekki, ngir muy kilifa ci bépp fann.
Cls	1	21	Ndaxte soob na Yàlla mu dëkkal matam gépp ci moom
Cls	1	22	te jaar ci moom, jubale lépp ak boppam, muy ci kaw asamaan yi mbaa ci
suuf, ba mu wàccee jàmm jaarale ko ci deret ji tuuru, bi Doom ji deeyee ca bant ba.			
Cls	1	23	Te yéen ñi sore woon Yàlla te doon ay noonam ci seen xel ak seen jëf
yu bon,			
Cls	1	24	Iéegi nag Yàlla jubale na leen ak boppam jaare ko ci deewu Kirist ci
yaramu nitam, ngir taxawal leen ca kanamam, ngeen sell te ñàkk sikk ak i ñàññ.			
Cls	1	25	Loolu nag na fekk ngeen wéy ci ngëm, sampu ci ba dëgër ci, tey séentu
cér, bi leen xebaar bu baax bi jox. Te xebaar bu baax, boobu ngeen dégg te ñu yégal waa àddina			
sépp, man Pool moom laay yégle.			
Cls	1	26	Léegi nag maa ngi am bāñneex ci coono, yi may daj ngir seen njariñ;
te li des sax ci fitnay Kirist, noonu laa koy àggalee ngir njariñu mbooloom ñi gëm, di jëmmam.			
Cls	1	27	Jawriñu mbooloo moomu laa, ndaxte Yàlla sas na ma ngir yéen, may
yégle fu nekk kàddoom,			
Cls	1	28	maanaam ma yégle kumpa, gi nēbbu woon ay jamonoy jamono, waaye Iéegi
Yàlla xamal na ko ay gaayam			
Cls	1	29	ci xeeti àddina sépp. Ñoom nag la Yàlla bëgg a xamal ni ndamu kumpa
googu mägge, maanaam Kirist a ngi dëkk ci yéen, di yaakaar ju wér ci ndamu ëllëg.			
Cls	1	30	Moom Kirist lanuy yégle, di artu te di jàngal ku nekk, ànd ak xel mu
mat, ngir jébbal Yàlla ku nekk ni ku mat ci Kirist.			
Cls	1	31	Ci loolu laay jemale sama liggéey, di bëree dooley Kirist, jiy yengu
ci man ak kàttan.			
Cls	2	1	Bëgg naa nag, ngeen xam bëre bu metti, bi may bëre ngir yéen, ngir
waa Lawdise ak ñépp ñi ma musul a teg bët. Damay def sama kem-kàttan,			
Cls	2	2	ngir ngeen am fit te nekk benn ci mbëggeel, ngir dajal noonu xam-xam
bu mat, ba xam kumpag Yàlla, di Kirist.			
Cls	2	3	Ci moom lañu denc lépp lu ñuy sàkku ci xel ak ci xam-xam.
Cls	2	4	Maa ngi wax lii, ngir kenn bañ leen a nax ci ay wax yu neex.

The Holy Bible in Wol of NT

Cls	2	5	Jëmm ji ñëwul waaye sama xel a ngi ci yéen, di bég ci seen doxalin ak ngëm gu dëgër, gi ngeen am ci Kirist.
Cls	2	6	Kon nag, ni ngeen nangoo Kirist Yeesu ni Boroom bi, dundeleen noonu ci moom.
Cls	2	7	Saxleen ci moom, di magg ci moom, tey gën a dëgër ci ngëm, gi ñu leen jàngal, ba seen xol di baawaan ci gërëm Yàlla.
Cls	2	8	Moytuleen ba kenn bañ leen a fàbbi ci ay xam-xami nit yuy naxi neen. Xam-xam yu mel noonu, ñu ngi soqikoo ci aada yu nit téral, ci aaday àddina, waaye soqikoowul ci Kirist.
Cls	2	9	Ndaxte ci Kirist, maanaam ci yaramu nitam, la matug Yàlla gépp dëkk,
Cls	2	10	te mat ngeen ci moom, miy buuru kilifa yépp ak boroom sañ-sañ yépp.
Cls	2	11	Ndax seen ngëm ci moom xaraf ngeen xaraf bu loxol nit deful, maanaam Kirist summil na leen dooley bàkkaar, ji moomoon seen yaram. Loolu mooy xaraf, bi Kirist def.
Cls	2	12	Bi ñu leen sóobee ci ndox, suulaale nañu leen ak moom, te it dekki ngeen ak moom, ndaxte gëm ngeen ci dooley Yàlla, ji ko dekkal ca néew ya.
Cls	2	13	Te yéen ñi doon ndee fa kanam Yàlla ndax seeni moy ak seen ñakka xaraf, Yàlla dundalaat na leen ak Kirist, baal nu sunuy bàkkaar yépp.
Cls	2	14	Mbind mi nu doon tiiñal, te daa nu yey ndax ay sàrtam, Yàlla far na ko, dindi ko, daajaale ko ca bant, ba Kirist deeye.
Cls	2	15	Futti na kilifa yi ak boroom sañ-sañ yi, weer leen ci kanamu ñépp, sèkkal leen niy jaam ndax ndam la Kirist jële ca bant ba.
Cls	2	16	Kon nag bu leen kenn teg tooñ ci li jëm ciy ñam mbaa naan, ci manggal mbaa xewu weer wu feeñ, mbaa ci bésu noflaay.
Cls	2	17	Loolu lépp nag takkandeer la woon buy misaal li waroon a ñëw, waaye lu dëggu li mi ngi ci Kirist.
Cls	2	18	Kuy bég ci di toroxlu ci ngistal, di jaamu ay malaaka, buleen ko may, mu àtte leen. Kooku dafay jeneer, di seet li koy feeñu, bay tiitaroo xalaatam, fekk xalaatu nit kese la, te neen.
Cls	2	19	Taqul ci Kirist, miy bopp bi yilif jëmm ji. Bopp bee tax ba jëmm jépp, ji siddit yi ak tenqo yi téye te taqale ko, di magg magg gi ko Yàlla di jox.
Cls	2	20	Ndegam deeyandoo ngeen ak Kirist, ba génne noonu ci aaday àddina, lu tax ngeen di nangu, ñu di leen teg ay sàrt yu mel nii: "Bul fab, bul ñam, bul laal," ni bu seenug dund aju woon ci àddina si?
Cls	2	22	Sàrt yooyu ñu ngi aju ci ndigali nit ñi ak seen njàngale. Yëf yi ñu tudd yépp, dees na leen jariño, ba ñu jeex.
Cls	2	23	Dëgg la, seeni sàrt dañuy dénkaane pasteef ci jaamu Yàlla, di toroxlu ak di fitnaal seen yaram. Waaye sàrt yooyu nag amuñu benn njariñ, ngir nit ñi noot seen nafsu.
Cls	3	1	Kon nag ndegam dekkeendoo ngeen ak Kirist, wutleen yëf, ya nekk ca kaw, fa Kirist toog ca ndeyjooru Yàlla.
Cls	3	2	Fonkleen yëf ya ca kaw, te ngeen bañ a faale yi ci suuf,
Cls	3	3	ndaxte dee ngeen, te seen dund boole nañu ko ak Kirist, denc ca Yàlla.
Cls	3	4	Te bés bu Kirist miy seen dund feeñee, yéen itam dingeen feeñ ak moom ci biir ndam.
Cls	3	5	Kon nag li nekk ci yéen te bokk ci mbiri àddina, jébbal-leen ko dee, yu deme ni ndoxaanu yàqute, sobe, xemmam, bëgg-bëgg yu bon, ak bëgge, maanaam bokkaale Yàlla.
Cls	3	6	Yooyooy xëcc merum Yàlla.
Cls	3	7	Yéen itam noonu ngeen daan doxale bu jëkk, ba ngeen daan dunde noonu.
Cls	3	8	Waaye léegi bàyyileen yii yépp: mer, xadar, kiñaan ak di génne ci seen gëmniñ sos ak wax ju ñaaw.
Cls	3	9	Bàyyileen di fen seeni moroom, ndaxte summi ngeen jikko ju bon, ji ngeen judduwaale, moom ak ay jëfam;
Cls	3	10	te sol ngeen dund gu bees, gi Yàlla sàkk te di ko yeesal ba mu mel ni moom, ngir ngeen man koo xam bu wër.
Cls	3	11	Ci dund gu bees googu, amul Yawut ak ku dul Yawut, ku xaraf walla ku xaraful, jaam walla gor, ku jàngul ni Baarbaar yi, ak ku yeewuwul ni waa Sit, waaye Kirist ay lépp te dëkk ci ñépp.
Cls	3	12	Kon nag ndegam Yàlla tànn na leen, sellal leen, sopp leen, solooleen boog yërmande, laabiir, woyof, lewet ak muñ.
Cls	3	13	Muñalanteleen, di baalante, su amee kuy tawat moroomam. Baalanteleen, ni leen Boroom bi baale.
Cls	3	14	Ci kaw loolu lépp amleen mbéggeel, giy jókkaale lépp, ba mu mat.
Cls	3	15	Na jàmm ji Kirist di joxe noot seeni xol, ndaxte Yàlla woo na leen ci loolu, mel ni ay cér yu bokk benn yaram; te gërëmleen Yàlla.
Cls	3	16	Na kaddug Kirist dëkk ci yéen, bay baawaan, ngeen di jàngalante ak a artoonte ci seen biir ak xel mu mat sèkk, di woy ak a gërëm Yàlla ak seen xol bépp, ay taalifi Saboor, ay kañ Yàlla ak ay cant yu tukkee ci Xelum Yàlla.
Cls	3	17	Te lu ngeen man a def, muy ci wax mbaa ci jëf, wéerleen ko ci turu Boroom bi Yeesu, jaare ci moom gërëm Yàlla Baay bi.
Cls	3	18	Jigéen ñi, na ku nekk nangul jëkkëram, ndaxte looloo jekk ci ñi bokk ci Boroom bi.

The Holy Bible in Wolof NT

Cls	3	19	Góor ñi, na ku nekk bëgg jabaram te muñal ko.
Cls	3	20	Xale yi, déggal -leen seeni waajur ci lépp, ndaxte looloo rafet ci ñi
bokk ci Boroom bi.			
Cls	3	21	Baay yi, buleen bundaxataal seeni doom, ngir bañ a jeexal seen xol.
Cls	3	22	Jaam yi, nangul -leen ci lépp seen sang, yi ci àddina. Buleen ko def
rekk ci seen kanam, di	sàkku	ngërëm,	waaye na nekk lu dëggu ci yéen, ndax seen ragal Boroom bi.
Cls	3	23	Lu ngeen man a def, na ci seen xol tàlli; ngeen def ko ngir Boroom
bi, te du ngir nit,			
Cls	3	24	xam ne Boroom bi dina fey seeni jëf, mu di cér bi mu leen dencal.
Kirist mooy Boroom, bi	ngéen	di	liggéeyal.
Cls	3	25	Waaye ku def lu bon, Boroom bi dina la delloo sa jëf, te du gënale.
Cls	4	1	Sang yi, yorleen seeni jaam ci nu jub te aw yoon, xam ne, am ngeen
yéen itam ab Sang ca	asamaan.		
Cls	4	2	Dëkkleen ci ñaan Yàlla, farlu ci, boole ci ngërëm.
Cls	4	3	Te ngeen fasaale nu ci ñaan yi itam, ngir Yàlla ubbil nu bunt, nu man
a xamle kàddoom, di	yégle	kumpa	gi di Kirist, muy kumpa gi waral ñu jéng ma.
Cls	4	4	Naanleen ngir ma xamle ko ni mu ware.
Cls	4	5	Jëfeleen ak xel ci seen diggante ak waa àddina, te fu ngeen ame jot,
fexeleen ba jariño	oo ko.		
Cls	4	6	Na seen wax jépp fees ak yiw te am xorom, ngir ngeen xam nan ngeen
war a tontoo ku nekk.			
Cls	4	7	Tisig, sama mbokk mi ma sopp, di jawriñ ju takku ak sama nawle ci
liggéeyu Boroom bi, dina	leen	yégal	lépp lu jëm ci samay mbir.
Cls	4	8	Lii moo tax ma yebal ko ci yéen: ngeen xam xebaar bi jóge ci nun, te
it mu dëfël seen xol.			
Cls	4	9	Onesim lay àndal, sunu mbokk mu takku, mi nu sopp, te mu bokk ci
yéen. Dinañu leen xamal	lépp	lu xew	fii.
Cls	4	10	Aristark mi nekk ak man ci kaso bi, mu ngi leen di nuyu, moom ak Màrk
rakku Barnabas. Jot	ngéen	ay	ndigal ci mbirum Màrk: bu ñewee ci yéen, teral -leen ko.
Cls	4	11	Yeesu mi ñuy dàkkentale Yustus, moom it mu ngi leen di nuyu. Ñoom
rekk ñooy Yawut yi	liggéeyandook	man	ngir nguuru Yàlla, te ñoo féexal sama xol.
Cls	4	12	Jaamu Kirist, Épafras, mi bokk ci yéen, mu ngi leen di nuyu. Du jóg
ci di leen ñaanal, farlu	ci	ni	kuy bère, ngir ngeen taxaw temm ci coobareg Yàlla gépp, ànd ak
ngëm gu mat ak kóol	ute	gu wóor.	
Cls	4	13	Maa ngi koy seedeel ne, mu ngi sonn bu baax ngir yéen, ngir waa
Lawdise ak waa Yerapolis.			
Cls	4	14	Luug, doktor bi ñu sopp, mu ngi leen di nuyu, moom ak Demas.
Cls	4	15	Nuyul -leen nu mbokk, yi nekk Lawdise. Nuyul -leen nu itam Nimfa ak
mbooloom ñi gëm, mi	y daj	e ci	këram.
Cls	4	16	Bu ñu jàngee bataaxal bii ci yéen, fexeleen ba ñu jàng ko it ci
mbooloom ñi gëm mi	nekk	Lawdise,	te yéen it ngeen jàng bi ma yónnee waa Lawdise.
Cls	4	17	Te neleen Arkib: "Farlul ci sas, wi la Boroom bi sédde, ba matal ko."
Cls	4	18	Man Pool maa leen di bind nuyoo bii ci sama loxob bopp. Fàttalikuleen
ne, dañu maa jéng. Na	yi	wu	Boroom bi ànd ak yéen!
1Th	1	1	Nun Pool, Silwan ak Timote noo ngi leen di bind, yéen mbooloom ñi gëm
ci dëkku Tesalonig	te	nekk	ci Yàlla Baay bi ak Boroom bi Yeesu Kirist. Na yiw ak jàmm ànd ak
yéen.			
1Th	1	2	Bët bu set nu ngi sant Yàlla ndax yéen, di leen boole ci sunuy ñaan.
1Th	1	3	Dunu noppee fàttaliku ci kanam Yàlla sunu Baay jëf ji juddu ci seen
ngëm, liggéey bi	tukkee	ci	seen mbëggeel, ak muñ gi sosoo ci seen yaakaar ci sunu Boroom Yeesu
Kirist.			
1Th	1	4	Bokk yi, yéen ñi Yàlla bëgg, xam nanu ne Yàlla tànn na leen;
1Th	1	5	ndaxte xebaar bu baax, bi nu leen doon yégal, yemul woon ci ay wax
rekk, waaye àndoon na	ak	kàttan	ak Xel mu Sell mi ak kóolute gu mag. Xam ngeen sunu taxawaay
ci seen biir ngir	seen	njariñ.	
1Th	1	6	Te aw ngeen sunuy tànk ak yu Boroom bi, ci li ngeen nangu xebaar bi
ci biir fitna yu	metti,	ànd	ak mbég ci dooley Xel mu Sell mi.
1Th	1	7	Noonu ngeen daldi nekk royukaay ngir ñi gëm ñépp ci diiwaani
Maseduwan ak Akayi.			
1Th	1	8	Ndaxte kàddug Boroom bi jollee na ci seen biir, te yemul ci Maseduwan
ak Akayi rekk, waaye	seen	gëm	Yàlla siiw na fépp. Matul sax nu di ci wax dara,
1Th	1	9	ndaxte ñoom ci seen bopp ñooy seede li sunu ngan def ci seen biir.
Maanaam, ni ngeen	dëddoo	xërëm	yi, jublu ci Yàlla te di ko jaamu, moom miy Yàlla Aji Dund ju
dëggu ji,			
1Th	1	10	te ngeen di séentu Doomam bàyyikoo asamaan, moom Yeesu mi mu dekkal
te di nu musal ci	merum	Yàlla,	mi nar a ñew.
1Th	2	1	Waaw bokk yi, xam ngeen ne, ngan gi nu leen ganesi woon du nganug
neen.			
1Th	2	2	Laata nuy ñew, jaar nanu ci fitna ak toroxte ca dëkku Filib, ni ngeen

The Holy Bible in Wolof NT

ko xame; waaye Yàlla sunu Boroom may na nu fit, ba li tongoonte bi metti lépp it, yégal nanu leen xebara Yàlla bu baax bi.

1Th 2 3 Ndaxte sunu waaraate wéeruwul cig réer walla ci njublanj walla ciy nax.

1Th 2 4 Waaye gannaaw Yàlla moo nu seet, ba wóolu nu te dénk nu xebara bu baax bi, kon noonu lanuy waaree, du ngir neex nit ñi, waaye ngir neex Yàlla, miy seet xol yi.

1Th 2 5 Musunoo jey kenn, yéen xam ngeen ko; sunu waare musul a ëmb bëgge, Yàlla seede na ko;

1Th 2 6 musunoo sàkku ngërëmu nit, muy ci yéen, muy ci ñeneen.

1Th 2 7 Manoon nanoo diis ci seen kaw sax, nun ñiy ndawi Kirist, waaye woyofoon nanu ci seen biir, te lewet ni jaboot buy uuf doomam.

1Th 2 8 Cofeel gi nu am ci yéen tax na, bëggunu woon a yem ci xamal leen xebara Yàlla bu baax bi, waaye jox leen it sunu bakkan, ndaxte sunu xol seeyoon na ci yéen.

1Th 2 9 Bokk yi, yéena ngi fàttaliku sunu coono ak sunu ñaq; xam ngeen ni nu liggéey guddi ak bëccëg, ngir bañ a diis ci seen kaw, ci di leen yégal xebara Yàlla.

1Th 2 10 Naka sunu diggante ak yéen ñi gëm, doxal nanu ko doxalin wu sell te jub te amul sikk: seede ngeen ko, te Yàlla it seede na ko.

1Th 2 11 Xam ngeen ne, dénk nanu leen kenn-kenn, ni baay di def ak doomam, dëfëla leen seen xol te dëggal ci yéen, ngeen dund dund gu neex Yàlla, moom mi leen di woo, ngeen séddu ci nguuram ak ndamam.

1Th 2 13 Te it dunu noppee sant Yàlla ci lii: ba ngeen jotee kàddug Yàlla, gi nu doon waare, nangu ngeen ko, waxuma ni kàddug nit waaye ni kàddug Yàlla, ndaxte moom la ci dëgg-dëgg, te mu ngi jëf ci yéen ñi gëm.

1Th 2 14 Ndaxte bokk yi, aw ngeen ci tànk mbooloo Yàlla, yi nekk ca réewu Yawut ya tey daj ci turu Kirist Yeesu; fitna ya ñu daj ca Yawut ya, yéen it seen waa réew teg nañu leen ko.

1Th 2 15 Ñoom Yawut yi rey nañu Boroom bi Yeesu, ni ñu reye woon yonent yi; teg nañu nu fitna yu metti; neexuñu Yàlla, ànduñu ak kenn,

1Th 2 16 di nu teree wax ak ñi dul Yawut, ngir bañ ñu mucc. Duñu noppee xuus ci biir bàkkaar, waaye merum Yàlla xëppu na ci seen kaw.

1Th 2 17 Nun nag bokk yi, ba ñu ma leen xañee ab diir --xol yi taxul may wax, waaye jëmm yi rekk - jéem nanu leen a gis ak sunu kem-kàttan, ndax namm nanu leen, ba sunu xol seey ci gis leen.

1Th 2 18 Kon jàppoon nanu leen a seetsi - man Pool sax ay yooni yoon, waaye Seytaane téq na ma.

1Th 2 19 Ndaxte bés bu Yeesu sunu Boroom dellusee, te nu fekke ko, kan mooy sunu yaakaar? Kan mooy sunu mbég? Kan mooy sunu kaala, gi nuy tiitaroo?

1Th 2 20 Xanaa du yéen? Waaw yéenay sunu ndam, yéenay sunu mbég.

1Th 3 1 Kon nag, ba nu ko mënatul a dékku, nangu nanu ñu bàyyi nu, nun donj, ca dékku Aten,

1Th 3 2 te yónni nanu Timote, sunu mbokk ak sunu nawle ci liggéeyu Yàlla ak ci waareb xebara Kirist. Yónni nanu ko, ngir mu dénk leen, tey feddali seen ngëm,

1Th 3 3 ngir kenn bañ a raf ndax nattu, yi ngeen di jaar. Yéen ci seen bopp xam ngeen ne, nattu mooy sunu cér.

1Th 3 4 Ba nu nekke ak yéen sax, waxoon nanu leen, waxati ko ne, fàww nu sonn; te noonu la ame, yéen xam ngeen ko.

1Th 3 5 Noonu ba ma ko mënatul a dékku, yónnee naa, ngir xam fu seen ngëm tollu, ngir ragal Seytaane fiir leen, ba sunu ñaq neen.

1Th 3 6 Waaye léegi Timote bawoo na ci yéen, indaale xebara yu neex ci seen ngëm ak seen mbéggeel; xamal na nu ne, yéena ngi am pàttaliku yu rafet ci nun te namm nu lool, ni nu leen namme yéen itam.

1Th 3 7 Noonu bokk yi, ci biir tiis ak coono yi nu nekk, seen ngëm dëfëla na sunu xol.

1Th 3 8 Ndaxte noo ngi dund dëgg-dëgg, ndegam yéena ngi sax ci Boroom bi.

1Th 3 9 Ndaw cant yu bare yu nu war a sant Yàlla ndax yéen! Ndaw mbég mu bare, mi nu am ci kanamam ndax yéen!

1Th 3 10 Guddi ak bëccëg nu ngi wàkkirlu ci ñaan Yàlla, ngir gis leen, ba man a mottali seen ngëm.

1Th 3 11 Na Yàlla sunu Baay moom ci boppam ak Yeesu sunu Boroom jubal sunu yoon ci yéen.

1Th 3 12 Na leen Boroom bi dolli mbéggeel gu tar, ngeen bëggante te bëgg ñépp, ni nu leen bëgge nun.

1Th 3 13 Na samp seeni xol noonu ci cell gu amul sikk fa kanam Yàlla sunu Baay, ba bés bu Yeesu sunu Boroom dellusee, ànd ak gaayam yu sell yépp.

1Th 4 1 Léegi nag bokk yi, jot ngeen ci nun, nan ngeen war a dunde ba neex Yàlla, te moom ngeen di def. Waaye ci turu Boroom bi Yeesu nu ngi leen di ñaan ak a dénk, ngeen gën koo feddali.

1Th 4 2 Ndaxte xam ngeen ndigal, yi nu leen jox ci wàllu Yeesu Boroom bi.

1Th 4 3 Lii nag mooy coobareg Yàlla: ngeen sell, maanaam ngeen moytu njaloo;

1Th 4 4 ngeen noot seeni cér ci cell ak tedd,

1Th 4 5 te xemmem bañ leen a jiital, ni xeeti àddina yi xamul Yàlla.

The Holy Bible in Wolof NT

1Th	4	6	Ci mbir mii nag, bu kenn ci yéen laal yëfi jaambur, ngir bañ koo tooñ. Ndaxte waxoon nanu leen bu yagg te artu leen ne, ñiy def loolu, Boroom bi dina leen mbugal.
1Th	4	7	Ndaxte Yàlla woo na nu, nu dund ci cell, waaye du ci sobe.
1Th	4	8	Ku tanqamlu wax jii nag, defoo ko nit, Yàlla nga ko def, moom mi leen di jox Xel mu Sell mi.
1Th	4	9	Ci lu jëm ci bëggante ci seen biir, matul nu leen di bind dara, ndaxte Yàlla def na ci seen xol, ngeen bëggante.
1Th	4	10	Te moom ngeen di def ci bocc yépp, yi ci diiwaan Maseduwan. Waaye bocc yi, maa ngi leen di xiirtal, ngeen gën cee sax.
1Th	4	11	Fullawooleen a dund ci jàmm, di topptoo seen mbiri bopp tey lekk seen ñaq, ni nu leen ko sante woon.
1Th	4	12	Noonu dingeen dund dund gu jekk ci kanamu waa àddina, te it dungeen soxlaal kenn dara.
1Th	4	13	Ci mbirum ñi nelaw nag bocc yi, bëgguñu ngeen réere mbir, ba tiis ni aji gëm, yi amul benn yaakaar.
1Th	4	14	Ndegam gëm nanu ne, Yeesu dee na te dekki, noonu it Yàlla dina indaale ak Yeesu ñépp ñi ko gëm te nelaw.
1Th	4	15	Nu ngi leen di wax lii tukkee ci Boroom bi: nun ñiy dund te des fi, ba kera Boroom bi y dellusi, dunu jiitu ñi nelaw.
1Th	4	16	Ndaxte ndigal lu jamp dina jib, baatu kilifa ci malaaka yi dégtu, liitu Yàlla jolli, te Boroom bi moom ci boppam dina wacce ca asamaan. Booba ñi gëm Kirist te dee dinañu jékk a dekki;
1Th	4	17	gannaaw loolu nun ñiy dund te des fi, dinañu ne fëyy ak ñoom jëm ci niir yi, taseji ak Boroom bi ci jaww ji. Te noonu dinanu nekk ak Boroom bi ba fàww.
1Th	4	18	Kon nag na ku nekk di dëfël sa xolu moroom ak kàddu yooyu.
1Th	5	1	Waaye bocc yi, ci li jëm ci jamono yi ak waxtu, yi loolu di am, matul nu leen ci y bind dara.
1Th	5	2	Ndaxte xam ngeen bu wér ne, ni sàcc di ñëwe guddi, noonu la bésu Boroom bi di ñëwe.
1Th	5	3	Fekk nit ñiy naan: "Lépp a ngi ci jàmm, ba ne leww," booba musi ba bett leen, ni aw mat di bette jigéen ju ëmb, te kenn du ci mucc.
1Th	5	4	Waaye yéen bocc yi, nekkuleen cig lëndëm, ba tax bés boobu bett leen ni sàcc.
1Th	5	5	Ndaxte yéen ñépp ci leer ak bëccëg ngeen bocc; boccunu ci guddi ak lëndëm.
1Th	5	6	Kon nag bunu nelaw ni ñeneen ñi, waaye nanu xool te maandu.
1Th	5	7	Ndaxte ñiy nelaw, guddi lañuy nelaw, te ñiy mändi, guddi lañuy mändi.
1Th	5	8	Waaye nun ñiy waa bëccëg, nanu maandu te ràngoo ngir xare bi: ngëm ak mbëggeel, muy kiiraayu dënn, ak kóoluteg mucc, muy mbaxanam xare.
1Th	5	9	Ndaxte Yàlla jaglewu nu meram, waaye mucc la nu jagleel ndax darajay sunu Boroom Yeesu Kirist.
1Th	5	10	Deeyal na nu, ngir nu man a dund ak moom, bu nu nelawee ak bu nu nelawagul.
1Th	5	11	Kon nag nangeen dëgéralante te yokkante seen ngëm, ni ngeen koy defe.
1Th	5	12	Gannaaw loolu bocc yi, ci lu jëm ci njiit, yi Boroom bi teg ci seen kanam te ñuy liggéey ci seen biir, di leen artu, maa ngi leen di ñaan ngeen déglu leen;
1Th	5	13	rax-ca-dolli ngeen naw leen seen kem-kàttan te bëgg leen ndax seen liggéey. Na jàmm am ci seen biir.
1Th	5	14	Bocc yi, nu ngi leen di dénk, ngeen yedd ñi feñaag, dëfël ñi seen yasara yacciku, dimbali ñi néew doole, tey muñal ñépp.
1Th	5	15	Saxleen ci baax ci seen biir ak ci ñépp, te bañ a feyantoo.
1Th	5	16	Deeleen beg
1Th	5	17	te sax ci y ñaan Yàlla,
1Th	5	18	di ko gërëm ci lépp, ndaxte loolu mooy coobareg Yàlla ci yéen ci seen bocc ci Kirist Yeesu.
1Th	5	19	Buleen fey taal Xelum Yàlla,
1Th	5	20	di xeeb waxu yonent yi.
1Th	5	21	Waaye seetleem mbir yépp, jàpp ci li baax,
1Th	5	22	dëddu lépp lu ci bon.
1Th	5	23	Na leen Yàlla Boroom jàmm sellal, ba ngeen mat sëkk; na sàmm seen xel mépp, seen xol bépp ak seen yaram wépp, ngir dara bañ cee am sikk, ba bés bu sunu Boroom Yeesu Kirist dellusee.
1Th	5	24	Yàlla, mi leen woo ci loolu, kuy sàmm kóllère la, te dina ko def.
1Th	5	25	Bocc yi, buleen nu fàtte ci seeni ñaan.
1Th	5	26	Nuyul-leen nu bocc yépp ak saafoonte bu laab.
1Th	5	27	Maa ngi leen di dénk ci kanamu Boroom bi, ngeen jàngal bataaxal bii bocc yépp.
1Th	5	28	Na yiwu sunu Boroom Yeesu Kirist ànd ak yéen.
2Th	1	1	Nun Pool ak Silwan ak Timote noo leen di bind, yéen mbooloom ñi gëm

The Holy Bible in Wol of NT

ci dëkku Tesalonig te nekk ci Yàlla sunu Baay ak Boroom bi Yeesu Kirist.
 2Th 1 2 Na leen Yàlla Baay bi ak Boroom bi Yeesu Kirist may yiw ak jàmm.
 2Th 1 3 Bokk yi, mënunu lu dul sax ci sant Yàlla ndax yéen. Loolu jaadu na,
 ndax seen ngëm di gën a sax, te mbëggeel gi ngeen am ci seen biir, ku nekk ci sa moroom, di
 yokku lu bare.
 2Th 1 4 Noonu nu ngi damu ci yéen ci kanamu mbooloo Yàlla yi, ndax seen muñ
 ak seen ngëm ci biir mboolem fitnay noon, ak coono, yi ngeen di dëkku.
 2Th 1 5 Loolu mooy firndeel àtteb Yàlla bu jub bi, di wone ne yelloo ngeen
 nguuru Yàlla, gi tax ngeen di sonn.
 2Th 1 6 Ndaxte jub na ci Yàlla, mu delloo coono ñi leen di sonal,
 2Th 1 7 te it yéen ñiy dëkku coono, mu boole leen ak nun, tàbbal nu ci
 noflaay, bés bu sunu Boroom Yeesu Kirist jógee asamaan, feeñ fi. Keroog dina ànd ak malaakaam
 yu am kàttan,
 2Th 1 8 safara su yànj wër ko, mu feeñ ngir mbugal ñi xamul Yàlla te bañ a
 dëggal xebaar bu baaxu sunu Boroom Yeesu.
 2Th 1 9 Seen pey mooy alku ba fàww, ñu dàq leen fu sore Boroom bi ak ndamam
 lu réy.
 2Th 1 10 Dina ñëw bés booba, ngir ndamam jolli ci biir gaayam yu sell yi, te
 ñépp ñi ko gëm yéemu ci moom - te ci ngeen bokk, ndaxte gëm ngeen li nu leen seede.
 2Th 1 11 Moo tax dunu noppeek di leen ñaanal, ngir Yàlla sunu Boroom def leen,
 ngeen yeyoo li tax mu woo leen, te yeggali ak doole ci yéen bépp yéene ju baax ak bépp jëfu
 ngëm.
 2Th 1 12 Noonu turu Yeesu sunu Boroom dina magg ci yéen, te yéen it dingeen
 magg ci moom, aju ci yiwu sunu Yàlla ak Boroom bi Yeesu Kirist.
 2Th 2 1 Ci lu jëm ci ñëwu Boroom bi Yeesu Kirist nag, bokk yi, ak sunu daje
 ak moom, am na lu ma leen di ñaan:
 2Th 2 2 bu leen kenn gaaw a tàggale ak seen sago, mbaa di leen jaaxal, muy
 yonent buy wax, muy kàddu mbaa bataaxal bu ñu nu moomaleel, ci ne leen bésu Boroom bi ñëw na
 xaat.
 2Th 2 3 Bu leen kenn nax ci benn fànn, ndaxte balaa booba, fàww Xiiroo bu mag
 bi ak Yàlla am, te Nitu ñaawteef ki feeñ, moom aji alku ji.
 2Th 2 4 Day weddi lépp lu ñu teg Yàlla walla ñu koy jaamu, di yékkati boppam,
 ba toog sax ca kër Yàlla ga, tudde boppam Yàlla.
 2Th 2 5 Xanaa fàttalikuwuleen ne, waxoon naa leen ko, ba ma nekke ak yéen.
 2Th 2 6 Te xam ngeen li ko téye léegi, ba du man a feeñ lu dul ci waxtoom.
 2Th 2 7 Ndaxte fi mu ne ñaawteef gaa ngi jax-jaxi xaat ci kumpa, waaye ki ko
 téye mi ngi fi ba tey. Bu fi jógee nag,
 2Th 2 8 Nitu ñaawteef ki dina feeñ, te Boroom bi Yeesu dina ko rey ak
 ngelawul gémmi ñam, tas ko ak leer giy ànd ak ñëwam.
 2Th 2 9 Bu Nitu ñaawteef kooku feeñee, dina ànd ak kàttanu Seytaane ak doole
 ju bare, di wone ay firnde ak ay kéemaan yu dul dëgg;
 2Th 2 10 te dina nas bépp naxe buy sàнке, ba yéem ñi nar a alku, ndaxte
 ubbiluñ seeni xol dëgg, gi leen manoon a musal.
 2Th 2 11 Looloo tax Yàlla yónee leen xelum réer, ba ñu gëm fen.
 2Th 2 12 Noonu Yàlla dina mbugal ñépp ñi gëmul woon dëgg te doon bannexu ci
 njubadi.
 2Th 2 13 Kon nag bokk yi, yéen ñi Boroom bi bëgg, mënunu lu dul sax ci sant
 Yàlla ci li mu leen tann ca njàlbéen ga, ngir musal leen, mu sédde leen boppam jaarale ko ci
 jëfu Xel mu Sell mi ak seen gëm dëgg gi.
 2Th 2 14 Te Yàlla woo na leen ci loolu jaarale ko ci xebaar bu baax, bi nu
 leen doon yégal, ngir ngeen bokk ci ndamu sunu Boroom Yeesu Kirist.
 2Th 2 15 Kon nag bokk yi, taxawleen bu dëgër te jàpp ci dénkaane yi nu leen
 jottali, muy ci li nu wax, muy ci li nu bind.
 2Th 2 16 Na sunu Boroom Yeesu Kirist moom ci boppam ak Yàlla sunu Baay, mi nu
 bëgg te wone yiwam ci nun, ba ubbil nu buntu jàmm ju sax ak yaakaar ju wër,
 2Th 2 17 dëfël seeni xol te saxal leen ci bépp jëf ju rafet ak gépp kàddu gu
 baax.
 2Th 3 1 Léegi nag bokk yi, ñaanal-leen nu, ngir kàddug Boroom bi law te ànd
 ak ndam, ni mu ko ame woon ci yéen.
 2Th 3 2 Ngeen ñaanal nu it, ngir nu mucc ci ñi bon te soxor, ndaxte du ñépp a
 gëm.
 2Th 3 3 Waaye Boroom bi kuy sàmm kóllère la; dina leen dëgèral te musal leen
 ci lbliis.
 2Th 3 4 Te wóor nanu ci kanamu Boroom bi ne, yéena ngi def li nu leen
 santoon, te dingeen ci sax.
 2Th 3 5 Na Boroom bi gindi seeni xol ci mbëggeelu Yàlla ak muñu Kirist.
 2Th 3 6 Nu ngi leen di sant it bokk yi, ci turu sunu Boroom Yeesu Kirist,
 ngeen dëddu bépp mbokk buy wáy ci tayel te bañ a topp dénkaane, yi nu leen jottali.
 2Th 3 7 Xam ngeen bu baax, yéen ci seen bopp, ni ngeen war a awe ci sunuy
 tànk. Ba nu nekke ca yéen, wéyunu woon ci tayel
 2Th 3 8 te musunoo lekk ñaqu kenn. Waaye guddi ak bëccèg danu daan ñaq, di
 sonn, ngir bañ a wéeru ci kenn ci yéen.

The Holy Bible in Wol of NT

2Th 3 9 Waxuma ne amunu sañ-sañ def ko, waaye danoo bëggoon a nekk ay royukaay ci yéen, ngir ngeen aw ci sunuy tãnk.

2Th 3 10 Ndaxte ba nu nekke ca yéen, Iii lanu tëraloon: "Ku liggéeyul, du lekk."

2Th 3 11 Léegi nag dégg nanu ne, am na ci yéen ñuy wéy ci tayel; liggéeyuñu dara, lu dul di dugg ci lu seen yoon nekkul.

2Th 3 12 Nu deme noonu nag, nu ngi leen di sant te di leen dénk ci turu Boroom bi Yeesu Kirist, ñuy liggéey ci jàmm tey dunde seen ñaq.

2Th 3 13 Yéen nag bokk yi, buleen tàyyi ci def lu rafet.

2Th 3 14 Su kenn bañee topp li nu bind ci bataaxal bii, ràññeeleen ko te sore ko, ngir mu rus ci.

2Th 3 15 Waxuma ngeen def ko noon, waaye ngeen yedd ko ni seen mbokk.

2Th 3 16 Na leen Boroom jàmm may jàmm ci fépp ak ci lépp. Na Boroom bi ànd ak yéen ñépp.

2Th 3 17 Tàggoo bii maa ko bind ci sama loxo, man Pool. Nii laay binde, te di màndargaale nii sama bataaxal yépp.

2Th 3 18 Na yiwu sunu Boroom Yeesu Kirist ànd ak yéen ñépp.

1Tm 1 1 Man Pool, ndawul Kirist Yeesu ci ndigalu Yàlla sunu Musalkat ak Kirist Yeesu sunu yaakaar,

1Tm 1 2 maa ngi lay bind Timote, yaw miy sama doomu diine ju wér. Na la Yàlla Baay bi ak Kirist Yeesu sunu Boroom may yiw, yërmande ak jàmm.

1Tm 1 3 Xam nga ne, ba may dem diiwaanu Maseduwan, ñaanoon naa la, nga des dèkku Efes, ngir dénk ña fa doon jàngale luy sàнке, ñu bàyyi ko.

1Tm 1 4 Te it nga dénk leen, ñu bañ a topp léebi diiney neen ak limi maam yu dul jeex muk. Loolu werante rekk lay jur, waaye du jème kanam mbir mi Yàlla tëral, wéer ko ci ngëm.

1Tm 1 5 Waaye li sunuy dénkane di jur mooy mbëggeel gu jóge ci xol bu laab, ci xel mu dal ak ci ngëm gu wér.

1Tm 1 6 Am na ñu moy loolu, ba jeng jem ciy waxi neen.

1Tm 1 7 Dañoo sababloo nekk ay jàngalekat ci yoonu Musaa, fekk xamuñu dara sax ci li ñuy wax ak a dëggal.

1Tm 1 8 Ci li aju ci yoonu Musaa nag, xam nanu ne baax na, ci ku koy jëfe ni ko Yàlla tërale.

1Tm 1 9 Xam nanu it ne, tédul ngir ñi jub waaye ngir ñi jubadi ak ñi déggadi, ñi weddi tey bàkkaar, ñi selladi te fonkadi Yàlla, ñiy dóor ndey walla baay, ak ñiy bóom;

1Tm 1 10 ngir ñiy doxaan, ñi góor-jigéenu ak ñiy def nit jaam, ñiy fen tey wann seen kàddu, ak lépp luy juuyoo ak njàngale mu wér

1Tm 1 11 mu xebaar bu baax bi indaale. Te xamleb xebaar, boobuy feeñal ndamu Yàlla Aji Tedd ji, dénk nañu ma ko.

1Tm 1 12 Maa ngi gèrëm sunu Boroom Kirist Yeesu, mi ma dooleel, ci kóolute gi mu am ci man, ba fal ma jawriñ.

1Tm 1 13 Moona daa naa suufeel turam, di fitnaal ak a toroxal ñi ko gëm. Waaye Yàlla yèrëm na ma, ndaxte ñakka xam ak ñakka gëm rekk a taxoon ma def ko.

1Tm 1 14 Te yiwu sunu Boroom baawaan na ci man, ànd ak ngëm ak mbëggeel, yi bawoo ci Kirist Yeesu.

1Tm 1 15 Wax ju wóor a ngii te yelloo gépp kóolute: Kirist Yeesu ganesi na àddina, ngir musal bàkkaarkat yi, te maa ci raw!

1Tm 1 16 Waaye Yàlla yèrëm na ma, ngir Kirist Yeesu jëkk a feeñal ci man muñam gu yaatu gi, ma nekk royukaay ci ñi ko nar a gëm te am dund gu dul jeex.

1Tm 1 17 Yaw Buur bi fiy sax ba abadan, yaw mi bët mēnta gis, yaw Yàlla miy kenn, yaa yelloo teraanga ak ndam ba fàww. Amiin!

1Tm 1 18 Kon nag Timote sama doom, loolu mooy sas wi ma lay dénk, te mu dëppook waxi yonent, yi jëmoo ci yaw. Doolewool wax yooyu, ba xeex xeex bu baax bi,

1Tm 1 19 di sàmm sa ngëm ak xel mu dal. Am na ñu seen xel nèx, ba labal seen ngëm,

1Tm 1 20 naka Imene ak Alegšandar; jébbal naa leen Seytaane, ngir ñu réccu li ñu doon sosol Yàlla.

1Tm 2 1 Fii laay tàmbale nag: maa ngi leen di dénk, ngeen yóbbu ñépp fa kanam Yàlla ciy ñaan, ay tinu ak i ngèrëm.

1Tm 2 2 Naanal-leen buur yi ak kilifa yépp, ngir nu man a am dund gu dal te jàmmu, ànd ak ragal Yàlla ak faayda yu mat.

1Tm 2 3 Loolu mooy li rafet te neex Yàlla sunu Musalkat,

1Tm 2 4 bi bëgg ñépp mucc te xam dégg gi.

1Tm 2 5 Ndaxte jenn Yàlla kepp moo am, ak benn Rammukat kepp diggante Yàlla ak nit ñi, di nit ki Kirist Yeesu,

1Tm 2 6 mi joxe bakkanam ngir jot ñépp. Loolu mooy seede si Yàlla joxe, bi waxtu wi jotee.

1Tm 2 7 Te fal na ma ci ndaw ak jàngalekat, may yégal xeeti àddina yoonu ngëm ak dëgg; fenuma, dëgg rekk laay wax.

1Tm 2 8 Li ma bëgg kon mooy lii: na góor ñi ñaan ci Yàlla fu nekk, tàllal ko loxo yu sell, te bañ cee boole mer mbaa werante.

The Holy Bible in Wolof NT

1Tm 2 9 Naka noonu itam, na jigéen ñi di sol col gu faaydawu, cig woyof ak
maandu. Buñu def seen xel ciy lét ak ci takkaayu wurus, mbaa ciy per ak col gu jafe.
1Tm 2 10 Waaye na seen col di jéf yu rafet, ndaxte looloo jekk ci jigéen juy
woote ag ragal Yàlla.
1Tm 2 11 Te it na jigéen jàng cig noppi, ànd ak déggal gu mat.
1Tm 2 12 Mayuma jigéen, muy jàngale mbaa muy jiite góor, waaye na noppi.
1Tm 2 13 Ndaxte Aadama la Yàlla jekk a sàkk, door caa teg Awa.
1Tm 2 14 Te it du Aadama la Seytaane nax, waaye jigéen ja la nax, ba mu jàdd.
1Tm 2 15 Teewul jigéen dina mucc ci wasin, su saxee ci ngëm ak mbèggeel, di ku
sell te maandu.
1Tm 3 1 Wax ju wóor a ngii: kuy sabablu yenub sàmm mbooloo mi, mu ngi yóotu
liggéey bu rafet.
1Tm 3 2 Sàmm bi nag, nii la war a mel: war na ñàkk ñàññ, yem ci benn soxna,
moom boppam te maandu; war na am faayda, man gan te am mayu jàngale;
1Tm 3 3 warul di ab màndikat mbaa xeexkat, waaye na lewet te jàmmu, bañ a
bègge ci xalis.
1Tm 3 4 Na yor kèram yorin wu rafet, te ay doomam déggal ko ak teggin yu mat.

1Tm 3 5 Ndaxte ku mënna yor njabootam, naka lay man a yore njabootu Yàlla?
1Tm 3 6 Te it bumu nekk kuy door a gëm, ngir mu bañ a yég boppam, bay dajeek
mbugal Yàlla, ni ko Seytaane defe woon.
1Tm 3 7 Te it war na am seede su rafet ci waa àddina, ngir ñu bañ koo diingit,
ba muy daanu ci fiiru Seytaane.
1Tm 3 8 Kiy topptoo li mbooloo miy jéfandikoo itam na am faayda te fonk
kàddoom; bumu di ku yàqu ci sangara, mbaa ku alal jiital.
1Tm 3 9 Na sàmm mbóoti ngëm gi ak xel mu dal.
1Tm 3 10 Moom itam nañu ko jekk a seetlu, ba mu leer ne amul ñàññ, ñu door koo
fal.
1Tm 3 11 Naka noonu, na jigéen ñi am faayda, bañ a jèw mbaa xér ci dara, waaye
nañu takku ci lépp.
1Tm 3 12 Ku ñu dénk sasu topptoo yéfi mbooloo mi nag, nay ku yem ci benn
soxna, jiite bu baax kèram ak i doomam.
1Tm 3 13 Ndaxte ku ci rafetal sasam dina am tur wu tedd ak kóolute gu mat sèkk
ci yoonu ngëm, gi ci Kirist Yeesu.
1Tm 3 14 Bègg naa laa seetsi balaa yàgg,
1Tm 3 15 waaye amaana mu yéex. Moo tax ma lay bind bataaxal bii, ngir xamal
la, ni ñu war a nekke ci kër Yàlla gi, maanaam ci mbooloom Yàlla Aji Dund ji, miy kenug dègg
te di sèslaayam.
1Tm 3 16 Ci dègg-dègg ragal Yàlla èmb na mbóot yu xóot: Ki wàcc, yor bindu
nit, mu bir ne xelam jub na, te malaaka ya gis ko; xamlees na ko ci xeet yi, ñu gëm ko ci kaw
suuf, te Yàlla teeru ko ci ndamam.
1Tm 4 1 Xelum Yàlla mi wax na bu leer ne, ci mujug jamono dina am ñu bàyyi
yoonu ngëm wi, di topp ay xel yuy fàbbee ak xalaati Seytaane.
1Tm 4 2 Nooñu ay naaféq yuy naxe lañu, te seen xol dërkiis.
1Tm 4 3 Dinañu tere séy, di araamal ay ñam, fekk Yàlla sàkk na leen, ngir ñi
gëm te xam dègg man ciy jéfandiku ak cant.
1Tm 4 4 Ndaxte li Yàlla sàkk lépp baax na, kon wenn ñam araamul ci ku koy
jéfandikoo ak cant.
1Tm 4 5 Ndaxte kàddug Yàlla ak ñaan ñoo koy sellal.
1Tm 4 6 Saxal ci digal bokk yi loolu nag, kon dinga nekk jawriñu Kirist Yeesu
ju baax ju regg ci kàdduy yoonu ngëm wi ak njàngale mu rafet, mi nga xam bu wér.
1Tm 4 7 Tanqamlul ay léebi diiney neen, di ay wax yu amul bopp yu àddina
kese; waaye tàggatal sa bopp ci ragal Yàlla.
1Tm 4 8 Ndaxte tàggat yaram am na fu njariñam yem, waaye njariñu ragal Yàlla
dafa daj lépp, èmb digey àddina ak àllaaxira.
1Tm 4 9 Wax ju wóor a ngii, te mat a nangu ak gépp kóolute.
1Tm 4 10 Danuy ñaq tey bère, ndaxte wékk nanu sunu yaakaar ci Yàlla Aji Dund
ji, di Musalkatu ñépp, rawatina nag ci ñi gëm.
1Tm 4 11 Digal leen yéf yooyu nag ci sa njàngale.
1Tm 4 12 Bu la kenn xeeb ndax say at, waaye defal sa bopp royukaayu ñi gëm ci
say wax ak say jéf, ci sa mbèggeel, sa ngëm ak sa cell.
1Tm 4 13 Li feek may dikk, saxal ci jàng di biral Mbind mi ci mbooloo mi, di
leen dénk ak a jàngal.
1Tm 4 14 Bul sàggane may gi nekk ci yaw, gi la Yàlla jox jaarale ko ci waxu
yonent, keroog bi la njii t yi tegee loxo.
1Tm 4 15 Faaydaalal yéf yooyu te sóobu ci, ba sa jëm kanam bir ñépp.
1Tm 4 16 Sàmmal sa bopp te sàmm sa njàngale, te sax ci; noonu dinga musal sa
bopp, yaw ak ñi lay déglu.
1Tm 5 1 Bul gèdd mag, waaye waxtaanal ak moom ni sa baay. Ndaw it, nga digal
ko ni sa rakk,
1Tm 5 2 jigéen ju mag, def ko ni sa yaay; ju ndaw, ni sa jigéen ak cell gu
mat sèkk.

The Holy Bible in Wol of NT

1Tm	5	3	Ci wàllu ñi seen jëkkër faatu nag, ku ci sësul ci kenn, teral ko ngir Yàlla.
1Tm	5	4	Waaye ku ci am ay doom mbaa ay sèt, na njaboot googu jëkk a wone seen ragal Yàlla ci seen biir kër, ci delloo njukkal seen waajur, ndaxte loolu lu rafet la fa kanam Yàlla.
1Tm	5	5	Jigéen ju sësul ci kenn day wékk yaakaaram jépp ci Yàlla, sax ci di ko wéetal te di ko ñaan guddi ak bëccëg.
1Tm	5	6	Waaye ki bannëex jiital, ndee luy dox la.
1Tm	5	7	Dénk leen loolu, ngir ñu bañ a am benn gakk.
1Tm	5	8	Ndaxte ki defalul ay bokkam dara, rawatina ay waajuram, weddi na yoonu ngëm wi, ba yées ku gëmadi.
1Tm	5	9	Ku bëgg a bindu ci ñi seen jëkkër faatu, nii la war a mel: war na wees juróom-benn-fukki at, di jigéen ju yemoo ci jëkkëram,
1Tm	5	10	te mu raññiku ci jéf yu rafet yu deme ni yar ay guneem, man gan, geestu gaayi Yàlla yu sell yi, dimbali ñi nekk ci tiis; maanaa di ku takku ci mboolëm jéf yu rafet yi.
1Tm	5	11	Waaye bul bind jigéen ju ndaw, ndaxte bu ko ay bëgg-bëggam xiiree ci sore Kirist, dina bëgg a séyaat,
1Tm	5	12	te dina daje ak mbugal ndaxte fecci na kóllère.
1Tm	5	13	Te du yem ci bëgg a séyaat rekk, waaye ku tayel lay doon; di ku wër kër ak kër, rax-ca-dolli réy làmmiñ te deñ kumpa, di wax lu yoonam nekkul.
1Tm	5	14	Looloo tax ma bëgg, jigéen yu ndaw yi séyaat, am ay doom, yor seeni kër, ba seen benn noon du leen man a gakkal.
1Tm	5	15	Ndaxte fi mu ne sax am na ñu jeng xaat, ba topp Seytaane.
1Tm	5	16	Kon nag jigéen ju gëm te am mbokk mu jëkkëram faatu, na ko dimbali te bañ koo bàyyeek mbooloom ñi gëm. Noonu mbooloo mi dina man a dimbali jigéen ñi sësul ci kenn.
1Tm	5	17	Li jëm ci njiiti mbooloo mi nag, joxal teraanga ju mat sèkk ñi ciy rafetal seen liggéey, rawatina ñi sax dàkk ci waare bi ak njàngale mi.
1Tm	5	18	Ndaxte Mbind mi nee na: "Bul sunjuñ gëmni ñu nag wu ñu takk bojjukaay," nee na it: "Ku ñaq, jariñu."
1Tm	5	19	Kuy tuumaal njiit fi yaw, bu ko gëm, li feek ñaar walla ñetti seede dëggaluñ ko.
1Tm	5	20	Waaye ñiy bàkkaar, yedd leen fa kanam ñépp, ngir artu ñi ci des.
1Tm	5	21	Léegi nag maa ngi lay dénki fa kanam Yàlla ak Kirist Yeesu ak malaaka yu tedd ya, nga sàmm loolu ma wax te bañ cee gënale walla di ci parlàqu.
1Tm	5	22	Bul gaaw a teg loxo kenn, ba fal ko, di séddu noonu ci bàkkaari jaambur, waaye dëkkal cig sell.
1Tm	5	23	Ba tey bul yemati ci ndox mu ñuul rekk, waaye nangay naan tuuti biiñ, ngir faj say metiti biir ak say jagadi yu bare.
1Tm	5	24	Am na, ñu seeni bàkkaar fés ci kanamu ñépp, ba jiitu leen ca àtte ba; ñi seeni bàkkaar nèbbu nag, bés baa ngi leen di xaar.
1Tm	5	25	Naka noonu it am na, ñu seen jéf yu rafet leer, te yi feeñul mēnuñoo nekk kumpa ba fàww.
1Tm	6	1	Ñi nekk ci buumu njaam nag, nañu weg seeni sang wegeel gu mat sèkk; noonu kenn du am lu muy werante ci turu Yàlla mbaa ci sunu njàngale.
1Tm	6	2	Ku am sang boo bokkal ngëm, bu looloo tax nga yab ko, waaye nga sax ci itteem, ndax kiy jariñu ci sa ñaq, aji gëm la, ku mat a bëgg. Jàngaleel loolu nag, di ko dénkaane.
1Tm	6	3	Waaye su fi amee kuy jàngale leneen, ba jàppul ci kàddu yu wér yu Yeesu Kirist Boroom bi, te fonkul waaraate buy jur ragal Yàlla,
1Tm	6	4	kooku boroom tiitar la, bu xamul dara. Dafa wéradi, ba sóobu ci gëstuy neen ak i werante ciy araf yu dul jur lu dul ñeetaange, xuloo, xaste, ñaaw njort
1Tm	6	5	ak ñaayoo; ñiy jéfee noonu nit ñu ñaaw xel lañu, ñu xamul genn dëgg te yaakaar ne, ragal Yàlla buntu wërsëg la.
1Tm	6	6	Ba tey ragal Yàlla gu ànd ak doylu, wërsëg la.
1Tm	6	7	Ndaxte indaalewunu fi dara, te dunu yóbbaale dara.
1Tm	6	8	Kon su nu amee lekk ak koddaay, nanu ko doylu.
1Tm	6	9	Waaye ñiy sàkkoo barele, dinañu jànkoonde ak i nattu, ba dugg ci fiir, di xuus ci bëgg-bëggi neen yuy yóbbe ayib, tey sóob nit cig réer ak sànkute.
1Tm	6	10	Ndaxte bëgge ci xaalis mooy ndeyu ñaawteef yu bare; am na ñu ko wut, ba moy ci yoonu ngëm, te seen xol di dagg ndax tiis yu bare.
1Tm	6	11	Kon nag yaw waayu Yàlla ji, dawal loolu, te topp njub, ragal Yàlla, ngëm, mbëggeel, muñ ak lewet.
1Tm	6	12	Góor-góorlul ci bëre bu baax bi, ba ub làmbi ngëm, te feddali sag téye ci dund gu dul jeex gi; ndaxte ci loolu la la Yàlla woo, te looloo waraloon it sa seede su rafet fa kanam mbooloo mu bare.
1Tm	6	13	Noonu fi kanam Yàlla mi jagleel dund ci lépp, ak fi kanam Kirist Yeesu, mi seede woon seede su rafet fa kanam Poñsé Pilaat, maa ngi lay dénki lii:
1Tm	6	14	sàmmal ndigal li, bañ a am gakk mbaa ñaññ, ba kera Yeesu Kirist sunu Boroom di feeñ ci ndamam, ca waxtu wa Yàlla dogal.
1Tm	6	15	Moom kenn mooy Boroom bu tedd, di Buuru buur yi ak Kilifag kilifa yi.

1Tm	6	16	Moom kenn a jagoo dund gu sax, dëkk ci biir leer gu kenn mēnta jege; moom mi nit musul a gis te nit mēnu koo gis. Moom kenn a yelloo teraanga ak mäggaay ba faww.
Amiin.			
1Tm	6	17	Ñi barele alalu àddina nag, dénk leen ñu bañ a réy te bañ a wékk seen yaakaar ci koom-koom yi saxul fenn, waaye ñu wékk ko ci Yàlla, mi nuy may naataange ju mat, ngir nu man ci y bannexu.
1Tm	6	18	Dénk leen ñu def lu baax, te bare jëf yu rafet, ñu yéwén, bay sédd ñi amul,
1Tm	6	19	di fàggu dencu èllèg bu wér. Noonu dinañu feddali seen téye ci dund gu wóor gi.
1Tm	6	20	Céy yaw Timote, sàmmal li la Yàlla dénk! Tanqamlul waxi neen yu àddina kese, te dèddu werantey ñi mbubboo xam-xam, fekk dañoo réer.
1Tm	6	21	Am na ñu topp xam-xam boobu, waaye moy nañu ci yoonu ngēm. Na yiwu Yàlla ànd ak yéen.
2Tm	1	1	Man Pool, ndawul Yeesu Kirist ci coobareg Yàlla, ngir xamle dund gi nu Yàlla dig te féete ci Kirist Yeesu,
2Tm	1	2	maa ngi lay bind Timote, sama doomu diine ji ma bègg. Na la Yàlla Baay bi ak Kirist Yeesu sunu Boroom may yiw, yërmande ak jamm.
2Tm	1	3	Fu ma tollu maa ngi lay boole ci samay ñaan, di ci sant Yàlla, mi may jaamu ci xel mu dal, ni ko samay maam daan defe. Guddi ak bëccég, bu sama xel demee ci say rangoon,
2Tm	1	4	ma bègg laa gis, ba am mbég mu réy.
2Tm	1	5	Maa ngi fàttaliku sa ngēm gu dëggu, gi nekkoon ci sa maam Lowis ak sa yaay Ënis, te mu wóor ma ne, sax na ci yaw it.
2Tm	1	6	Looloo tax maa ngi lay fàttali, nga xambaat taal bi Yàlla taal ci yaw, di may gi mu la jagl eel, bi ma la tegee samay loxo.
2Tm	1	7	Ndaxte Xel mi nu Yàlla sol du ànd ak ragal, waaye day ànd ak kàttan, mbéggeel ak moom sa bopp.
2Tm	1	8	Bul rus ci seedeel sunu Boroom, mbaa ci li ñu ma tēj ndax turam, waaye bokkal ak man tiis ci xamle xebaar bu baax bi, wéeru ci kàttanu Yàlla.
2Tm	1	9	Moo nu musal te woo nu ci dund gu sell, ci lu ajuwul ci sunuy jëf, waaye ci dogalu boppam ak yiwam, wi nu Yàlla may ci Kirist Yeesu, ba àddina sosoogul.
2Tm	1	10	Te léegi biral na ko ci feeñug sunu Musalkat Kirist Yeesu, mi nasaxal dee te feeñal dund ci xebaar bu baax bi, te muy dund gu sax.
2Tm	1	11	Te Yàlla fal na ma ndaw ak jàngalekat, ngir may yégle xebaar bi;
2Tm	1	12	looloo tax ma jànkoonte ak tiis yu mel nii. Waaye rusuma ci, ndaxte xam naa Ki ma wékk sama yaakaar, te wóor na ma ne, li ma ko dénk, man na koo denc ba bés ba.
2Tm	1	13	Toppal ci tàñki wax yu wér yi nga dégge ci man, jàpp ci ak ngēm ak mbéggeel, yi nu am ci sunu bokk ci Kirist Yeesu.
2Tm	1	14	Te nga sàmm bu baax li la Yàlla dénk, wéeru ci Xel mu Sell, mi dëkk ci nun.
2Tm	1	15	Xam nga ne, waa diiwaanu Asi gépp, won nañu ma gannaaw, ñu deme niki Fusel ak Ermosen.
2Tm	1	16	Waaye Onesifor daa na faral di dëfèl sama xol; na Boroom bi sotti yërmandeem ci kërām. Rusul woon sax ci samay jéng,
2Tm	1	17	waaye bi mu ñewee dëkku Room, wut na ma fu ne, ba gis ma.
2Tm	1	18	Na ko Boroom bi teeru ak yërmandeem ca bés ba. Umplewoo it coono yi mu daj, ngir dimbali ma ca dëkku Efes.
2Tm	2	1	Kon nag yaw sama doomu diine, doolewool yiw, wi ci Kirist Yeesu.
2Tm	2	2	Te wax yi nga dégge ci man fi kanam seede yu bare, nanga leen jottali nit ñu takku, ngir ñoom it ñu man a jàngal ñeneen.
2Tm	2	3	Bokkal ak man tiis, di jambaar ci toolu xareb Kirist Yeesu,
2Tm	2	4	xam ne xarekat bu bègg a neex ka ko solal, du dugg ci yëfi àddina.
2Tm	2	5	Te it ku tàggat yaramam ngir rawante, duñu ko jagleel kaalag ndam muk, su toppul sàrt ya.
2Tm	2	6	Noonu it beykat bi sonn mooy jëkk a ñam toolam.
2Tm	2	7	Xalaatal bu baax sama wax jii, ndax Boroom bi dina leeral sa xel ci lépp.
2Tm	2	8	Fàttalikul Yeesu Kirist mi dekki, soqikoo ci Daawuda, tukkee ci xebaar bu baax bi may waare.
2Tm	2	9	Xebaar booboo tax may jànkoonte ak i tiis, ba ñu jéng ma ni defkatu lu bon; waaye kàddug Yàlla moom, kenn du ko jéng.
2Tm	2	10	Te lii tax may muñ lépp, ngir ñi Yàlla tànn it am mucc gi ci Kirist Yeesu, gu ànd ak ndam lu sax.
2Tm	2	11	Kàddu gu wóor a ngii: Su nu deeyaalee ak Kirist, dinanu dundaat ak moom;
2Tm	2	12	su nu takkoo, dinanu nguuru ak moom.
2Tm	2	13	Su nu ko weddee, kon mu weddi nu; su nu ko ñàkke kóllère, moom dina sax ci kóllèreem, ndax mēnul a weddi boppam.
2Tm	2	14	Saxal ci di leen fàttali mbir yooyu, di leen dénk fa kanam Yàlla, ñu

The Holy Bible in Wolof NT

moytoo werante ci y araf, ndax loolu jëmül fu dul ci yàq ngëmu ñiy déglu.
 2Tm 2 15 Góor-góorlul ba teew fa kanam Yàlla, nekk liggéeykat bu mu nangul te
 rusoo ci dara, di faramfacce bu jub kàddug dëgg gi.
 2Tm 2 16 Moytul bépp jataayu waxi neen yu àddina kese, ndax ña fa toog dinañu
 gën a xuus cig weddi,
 2Tm 2 17 te seen kàddu day burux ni ngal. Imene ak Filet, ci ñoom lañu bokk;
 2Tm 2 18 dañoo moy dëgg, di wax ne ndekkite wees na, ba yàq ngëmu ñenn ñi.
 2Tm 2 19 Waaye teewul fondamaa bu dëgër, bi Yàlla tabax, nee na kekk, te lili
 lañu ci tàmpe: "Boroom bi xam na ñi bokk ci moom," te it: "Ki tudd turu Boroom bi, na daw lu
 bon."
 2Tm 2 20 Ci kër gu mag nag, du ndabi wurus walla xalis rekk a fa am, waaye
 itam yoy dénk walla ban; yii tedd nañu, yee ñakk solo.
 2Tm 2 21 Kon nag ku laabal sa bopp ci yooyu yépp, dinga nekk ndab lu tedd te
 sell, nga am njariñ ci Boroom bi te jekk ci bépp jëf ju rafet.
 2Tm 2 22 Dawal bépp bëgg-bëggu ngune, te sóobu ci njub, ngëm, mbëggeel, jàmm,
 ànd ak ñépp ñiy tudd turu Boroom bi ak xol bu sell.
 2Tm 2 23 Tanqamlul bépp weranteb neen bu amul njariñ, xam ne xuloo rekk lay
 jur.
 2Tm 2 24 Te jaamu Boroom bi warul a xuloo, waaye na lewet ci ñépp, jekk ngir
 jàngale tey muñ fitnay noon.
 2Tm 2 25 Na jubbanti cig suufe ñi koy diinat, tey yéene Yàlla xiir leen ci
 réccu, ba ñu xam dëgg;
 2Tm 2 26 ñu rëcc ci fiirug Seytaane, mi leen jàpp ñiy jaam, te ñu dellusi ci
 seen xel yu rafet, ba sóobuwaat ci coobareg Yàlla.
 2Tm 3 1 Nanga xam lili: bési tiis yu tar ñu ngi nuy tëru ci muju jamono.
 2Tm 3 2 Ndaxte nit ñi dinañu siis te fonk xalis, di ñu réy tey yég seen
 bopp, ñuy xaste tey xëtt ndigalu waajur; duñu am kóllère, sellaay
 2Tm 3 3 mbaa cofeel; dañuy jàpp mer ak a sos; ñu xér lañuy doon, ñu soxor te
 bañ lu baax;
 2Tm 3 4 ay workat lañuy doon, di ñu éppal te bare tiitar; seen bânneex a leen
 gënal Yàlla.
 2Tm 3 5 Dañuy mbubboo diine waaye nanguwuñu koo dugal seen xol. Ñu deme
 noonu, dëddu leen.
 2Tm 3 6 Nit ñu mel noonu ñooy yoxoosu ci biir kër yi, ba fàbbi jigéen ñu ñakk
 pasteef, ñi seeni bákkaar ub seen bopp, te bëgg-bëgg yu wuute jiital leen.
 2Tm 3 7 Duñu noppee gëstu, waaye duñu man a yegg ci xam-xamu dëgg mukk.
 2Tm 3 8 Nit ñoonu dañuy bèreek dëgg, ni Sannes ak Sambahes bèree woon ak
 Musaa; ay boroom xel yu gumba lañu, yu seen ngëm tekkiwul dara.
 2Tm 3 9 Waaye duñu dem fu sore, ndax seen ñakk xel dina bir ñépp, ni mu dale
 woon Sannes ak Sambahes.
 2Tm 3 10 Waaye yaw nag xam nga bu baax sama njàngale, sama dund, sama takkute,
 sama ngëm, sama muñ, sama mbëggeel ak sama dëkku tiis.
 2Tm 3 11 Xam nga li ma daj ci y fitna ak i coono ci dëkki Ancos, Ikoñum ak
 Listar. Céy li ma jànkoontee ci y fitna! Waaye Boroom bi musal na ma ci lépp.
 2Tm 3 12 Te ku bokk ci Kirist Yeesu, te bëgg dund dund gu ànd ak ragal Yàlla,
 alamikk ñu fitnaal la.
 2Tm 3 13 Waaye nit ñu bon ñi ak naaféq yi dinañu fi yées, di naxe ak a nax
 seen bopp.
 2Tm 3 14 Yaw nag saxal ci li nga jàng te mu wóor la, xam fi nga tibbe.
 2Tm 3 15 Li dale ci sa ngune xam nga Mbind mu sell, mi la man a yee ci yoonu
 mucc, jaar ci gëm Kirist Yeesu.
 2Tm 3 16 Mbind mu sell mépp, ci gëmminu Yàlla la jóge, te am na njariñ ngir
 jàngal nit ñi, yedd leen, jubbanti leen te yee leen ci njub.
 2Tm 3 17 Noonu waayu Yàlla ji dina mat, ba jekk ci bépp jëf ju rafet.
 2Tm 4 1 Kon nag maa ngi lay dénk fa kanam Yàlla ak Kirist Yeesu, miy àtte ñiy
 dund ak ñi dee, di la dénk ci feeñam ci biir ndam ak ci nguuram, nga def lili:
 2Tm 4 2 xamleel kàddug Yàlla, sax ci, su neexee ak su naqaree; yeyal ñi tooñ,
 di yedd ak a dénk ñépp, def ko ci muñ gu yaatu ak njàngale mu mat.
 2Tm 4 3 Ndaxte jamono dina ñew, joo xam ne nit ñi dootuñu xajoo njàngale mu
 wér mi, waaye dinañu jubl u ci seeni bëgg-bëgg, di fortaatu jàngalekat yu leen di jey.
 2Tm 4 4 Di nañu tanqamlu dëgg, jeng jëm ci léebi diiney neen.
 2Tm 4 5 Waaye yaw nanga foog ci lépp, dëkku tiis, tey tas xebaar bu baax bi,
 ba matal sag yónnent.
 2Tm 4 6 Ndaxte maa ngi ci tàñki joxe sama bakkan ni sarax, te sama waxtuw dem
 jot na.
 2Tm 4 7 Bère naa ba ub làmbi ngëm, daw naa ba àkk, sàmm naa mboolem dëgg, gi
 ñu ma dénk.
 2Tm 4 8 Fi mu ne Yàllaa ngi may xaare aña ku jub, di kaalag ndam gi ma
 Boroom, biy Àttekat bu jub, di jox ca bés ba, te jéllale naa sama bopp, waaye képp ku def sa
 xol cig feeñam.
 2Tm 4 9 Defal sa kem-kàttan, ba fekksi ma ci ni mu gën a gaawe.
 2Tm 4 10 Ndaxte Demas topp na àddina, ba bàyyi ma, dem dëkku Tesalonig;

The Holy Bible in Wolof NT

Keresenŋe dem na diiwaan Galasi, Tit dem diiwaan Dalmasi.

2Tm 4 11 Luug rekk a des fi man. Indaaleel Màrk, ndaxte amal na ma njariñ ci
liggéey bi.

2Tm 4 12 Tisig moom yebal naa ko dëkku Efes.

2Tm 4 13 Te sooy nêw, indaaleel mbubb, ma ma dénkoon Karpus ca dëkku Torowas,
te it bul fàtte téere yi, rawatina téere yu am maana, yi ñu bind ci der.

2Tm 4 14 Alegŋandar tegg bi def na ma ñaawteef yu ne, waaye Boroom bi dina ko
fey ay jëfam.

2Tm 4 15 Moytu ko bu baax, ndaxte bère na ak sunuy wax ba tàyyi.

2Tm 4 16 Keroog bi ma jëkke taxaw, di làyyil sama bopp, awma woon kenn ku ma
taxawu, ñépp dañu maa daw - bu leen ko Yàlla jappe nag.

2Tm 4 17 Waaye Boroom bi moo ma taxawu te dooleel ma, ma jollil kàddu gi, ba
xeet yépp dégg ko. Te Boroom bi musal na ma ci selli gaynde.

2Tm 4 18 Rax-ca-dolli dina ma musal ci bépp jëf ju ñaaw, tette ma ci jàmm, ba
tábbal ma ci nguuram gu kawé ga. Na yelloo ndam ba fàww. Amiin.

2Tm 4 19 Nuyul ma Piriska ak Akilas ak waa kër Onesifor.

2Tm 4 20 Erast des na dëkku Korent. Torofim dafa woppoon, ma bàyyi ko dëkku
Mile.

2Tm 4 21 Gaawal a nêw, bala lolli di gallankoor sa yoon. Èbulus, Pudeñsè,
Linus, Kèlójaa ak yeneen bokk yépp ñu ngi lay nuyul.

2Tm 4 22 Na Boroom bi aar sa xel. Na yiwu Yàlla ànd ak yéen ñépp.

Tts 1 1 Man Pool maa lay bind, man miy jaamu Yàlla ak ndaw li Yeesu Kirist
yónni, ngir xamle ngëm, gi lal yoonu ñi Yàlla tànn, tey yokk xam-xamu dégg, giy meññ ragal
Yàlla;

Tts 1 2 mu sukkandiku ci yaakaar ju dëggu, ji nu am ci dund gu dul jeex, gi
Yàlla dige ba dara sosoogul, moom mi dul tebbi waxam.

Tts 1 3 Te léegi, ci jamono ji ko soob, feeñal na xebaaram boobu ci waaraate,
bi ma Yàlla sunu Musalkat dénk te digal ma, ma xamle ko.

Tts 1 4 Maa ngi lay bind, Tit, yaw sama doomu diine ju wér ci ngëm, gi nu
bokk nun ñépp. Na la Yàlla Baay bi ak Kirist Yeesu sunu Musalkat may yiw ak jàmm.

Tts 1 5 Bàyyi naa la ca réewu Kereet, ngir nga mottali la desoon ci liggéey
bi, te samp ay jiiti mbooloo ca dëkk bu nekk, ni ma la ko sante woon.

Tts 1 6 Njiit nag nii la war a mel: war na ñàkk ñàññ, yem ci benn soxna, am
ay doom yu gëm yu amul baatu gannaaw cig yàqute mbaa déggadi.

Tts 1 7 Ndaxte kuy sàmm mbooloo mi mooy jawriñu Yàlla, kon warul am ñàññ,
walla di ku dëgër bopp mbaa ku tàng bopp; warul dib màndikat walla xeexkat mbaa ku bégge ci
alal ju lewul.

Tts 1 8 Waaye war na man gan te bégge lu baax, di ku maandu te jub, ku sell te
noot boppam.

Tts 1 9 War na jàpp ci xebaar bu dëggu, bi lal sunu yoon, ba man a dénkaane
ci njàngale mu wér mi, tey yey ñi weddi.

Tts 1 10 Loolu war na, ndaxte am na ñu bare ñu déggul lenn ndigal, rawatina ci
Yawut yi, ñuy yaq xeli nit ñi ak seen waxi neen.

Tts 1 11 Fàww nga wedamloo leen, ndax dañuy tas kèri lëmm, ciy jàngale li
warul ngir sàkku alal ju lewul.

Tts 1 12 Am na nitu Kereet, di yonent ci ñoom, mu ne: "Waa Kereet, ay fenkat
lañu mas a doon, ñu soxor ni ay rabi àll, fuqle te tayel."

Tts 1 13 Te li mu wax dégg la. Looloo tax nga war leen a yey bu wóor ci seeni
bàkkaar, ngir ñu am ngëm gu wér

Tts 1 14 te bañ a topp léebe diiney neen yu Yawut yi, mbaa tegtali nit, ni
dëddu dégg.

Tts 1 15 Ñi sell seen lépp a sell, waaye ñi selladi te gëmadi seen dara
sellul, du seeni xalaat, du seeni xel.

Tts 1 16 Daño mbubboo xam-xamu Yàlla, waaye seeni jëf weddi na ko; ñu sikk
lañu te déggadi, ba tële ci jëf lenn lu baax.

Tts 2 1 Yaw nag nangay waare li dëppook njàngale mu wér mi.

Tts 2 2 Maanaa, na góor ñu mag ñi foog, am faayda te maandu, di ñu wér ci
seen ngëm, seen mbéggeel ak seen muñ.

Tts 2 3 Jigéen ñu mag ñi itam, na seen doxalin ànd ak faayda; buñuy jëw mbaa
xér ci sangara. Waaye nañuy jàngale lu baax,

Tts 2 4 bay sol ci boppu jëeg yu ndaw yi, ñu bégge seeni jëkkër ak seeni doom,

Tts 2 5 di ñu maandu, sell te fonk seen kër, ñu neex deret te déggal seeni
jëkkër, ngir kenn bañ cee gakkal kàddug Yàlla.

Tts 2 6 Naka noonu itam nanga xiir waxambaane yi cig maandu.

Tts 2 7 Te yaw, ci lépp lu mu man a doon, nekkal ab royukaay ci jëf yu baax.
Na sa njàngale wér te am faayda,

Tts 2 8 ànd ak wax yu wér yu kenn mënata diingal, ngir sunuy noon rus ba wedam,
ci li ñu amul dara lu ñu nu tuumaal.

Tts 2 9 Waxal it jaam ñi, ñu déggal seeni sang ci lépp, te liggéeyal leen ba
seral seen xol, bañ cee boole werante

Tts 2 10 mbaa sàcc. Waaye nañu wone takkute gu mat, ba rafetal ci lépp
njàngalem Yàlla sunu Musalkat.

The Holy Bible in Wolof NT

Tts	2	11	Ndaxte yiwu Yàlla feeñ na te ubbil na ñépp buntu mucc.
Tts	2	12	Moo nu digal, nu dèddu weddi ak bègg-bèggi jamono, tey dund ci àddina cig maandu, njub ak ragal Yàlla,
Tts	2	13	di séentu bés bu tedd bi nu yaakaar, maanaa Yàlla ju magg ji, di sunu Musalkat Yeesu Kirist, feeñ ci biir ndamam.
Tts	2	14	Joxe na bakkanam ngir nun, ba jot nu ci lépp lu bon, te beral nu boppam, di xeet wu sell te rànñiku ci jëf yu baax.
Tts	2	15	Jàngaleel loolu, di leen dénk ak a yedd ak fulla ju mat. Bu la kenn yab.
Tts	3	1	Fàttali leen ñuy déggal kilifa, yi yore nguur gi, tey jëfe seeni ndigal, ñu taxaw temm ci lépp luy jëf ju baax.
Tts	3	2	Buñu jëw kenn mbaa ñuy ñaayoo, waaye nañu yiwe te won ñépp lewet gu mat sèkk.
Tts	3	3	Ndaxte nun itam ñu ñakk xel lanu woon te déggadi, nu réer bay jaamu ay bègg-bègg ak i bannex yu wuute, nu dëkk ci coxorte ak ñeetaange, di ñu sikk tey sikkante.
Tts	3	4	Waaye naka noona Yàlla sunu Musalkat feeñal na mbaaxam ak cofeelam, ba musal nu; ajuwul ci jëf yu jub yu nu def, waaye ci yërmadeem rekk. Mu juddulaat nu ci laabal sunu xol, te yeesalaat nu ci dooley Xel mu Sell,
Tts	3	5	mi mu nu sotti ba mu baawaan, ci darajay Yeesu Kirist sunu Musalkat.
Tts	3	6	Ci noonu Yàlla àtte na nu jub ci kaw yiwam, te sédd nu ci dund gu dul jeex, gi nuy séentu.
Tts	3	7	Ci noonu Yàlla àtte na nu jub ci kaw yiwam, te sédd nu ci dund gu dul jeex, gi nuy séentu.
Tts	3	8	Wax jooju ju wóor la, te damaa bègg nga déggal loolu, ngir ñi gëm Yàlla sax ci jëf lu rafet. Loolu moo baax te am njariñ ci nit.
Tts	3	9	Waaye moytul yu deme ni werantey neen ak limi maam, ay xuloo ak i xëccoo ci doxalinu yoonu Musaa, ndax loolu waxi neen la, te amul benn njariñ.
Tts	3	10	Kuy féewale, nanga ko yedd, yeddaat ko; bu tēwee, nga dàq ko, xam ne nit ku ñaaw xel la te ay bàkkaaram fés ci ñépp.
Tts	3	11	Am na lu ma la bègg a ñaan; teguma ko ci sañ-sañ bu mat bi ma Kirist
Tts	3	12	Bu ma la yónnee Artemas walla Tisig, gaawantul fekkisi ma ci dëkku Nikopolis, ndax fa laa bègg a lollikooji.
Tts	3	13	Naka Senas àttekat bi nag ak Apolos, waajal leen bu jekk ci seen tukki, ba seen aajo yépp faju.
Tts	3	14	Na sunuy bokk it takku ci jëf yu rafet, ba man a faj aajo yépp, te bañ a yaafus.
Tts	3	15	Ñiy ànd ak man ñépp ñu ngi lay nuy. Nuyul nu sunuy soppey ngëm. Na yiwu Yàlla ànd ak yéen ñépp.
Phm	1	1	Man Pool, mi ñu tēj kaso ngir Kirist Yeesu, ak sunu mbokk Timote, noo lay bind, yaw Filemon sunu soppe ak sunu nawle ci xeex bi;
Phm	1	2	te fàttewunu sunu jigéen Afiya, ak sunu àndandoo ci xeex bi Arkib, yéen ak mbooloom ñi gëm, miy dajee sa kër.
Phm	1	3	Na leen Yàlla sunu Baay ak Boroom bi Yeesu Kirist may yiw ak jàmm.
Phm	1	4	Duma la noppee boole ci samay ñaan, di ci sant Yàlla sama Boroom,
Phm	1	5	ndaxte dégg naa sa ngëm ci Boroom bi Yeesu, ak sa mbéggeel ci gaayam yu sell yépp.
Phm	1	6	Li may ñaan nag a ngi nii: nga xam bu wér ngëneel, yi nu am yépp ci sunu bokk ci Kirist, ba tax bokk gi nga am ci Yàlla ci kaw ngëm meññ i njariñ.
Phm	1	7	Ci dégg-dégg sa mbéggeel bégal na ma bu baax, ba dëfël sama xol; ndaxte xam naa, sama mbokk, ni nga féexale xoli gaayi Yàlla yu sell yi.
Phm	1	8	Am na lu ma la bègg a ñaan; teguma ko ci sañ-sañ bu mat bi ma Kirist may, ci teg la ndigalu def sa warugar,
Phm	1	9	waaye dama lay ñaan ci mbéggeel gi nu séq, man Pool maggat, mi ñu tēj kaso ci turu Kirist.
Phm	1	10	Maa ngi tinul sama doomu diine Onesim, mi ma jur ci Kirist fii ci kaso bi.
Phm	1	11	Amul woon sa njariñ démb, waaye tey amal na nu njariñ, yaw ak man.
Phm	1	12	Maa koy yebal fi yaw, waaye xamal ne, mooy sama reeni xol.
Phm	1	13	Dama koo bèggoon a tēye fi sama wet, ngir mu taxawal la, di ma dimbali, li feek maa ngi ci kaso bi ngir xebaar bu baax bi.
Phm	1	14	Waaye bèggumaa def dara loo àndul; noonu ndimbal li nga may defal du nekk sañul-bañ, waaye mu ànd ak xol bu tàlli.
Phm	1	15	Xëy na sax dafa tàggoo woon ak yaw diir bu gàtt, ngir nga jootaat ci ba fàww;
Phm	1	16	waxuma léegi ni jaam rekk, waaye lu ko sut, xanaa mbokk mu dëggu ci xol, fekk looloo raw ag njam. Mbokk la ci man, rawatina ci yaw, muy sa jaam ci aada, di sa mbokk léegi ci Boroom bi.
Phm	1	17	Soo ma jàppee ni nawle nag, teeru ko, ni su ma la doon ganesi.
Phm	1	18	Soo ko naree topp genn tooñ mbaa benn bor, topp ma ko.
Phm	1	19	Man Pool maa ngi lay bind ak sama loxob bopp ne, dinaa la ko fey; bèggumaa yegg ci ne, sag dund sax ci man la jaar!
Phm	1	20	Waaw yaw sama mbokk, dimbali ma ci Boroom bi, te seral sama xol ci sunu bokk ci Kirist.

The Holy Bible in Wolof NT

Phm	1	21	Noonu bind naa la, ndax wóor na ma ne, dinga ma déggal, ba weesu sax li ma la sant.
Phm	1	22	Te itam nanga ma waajal néeg, ndaxte yaakaar naa ne, Yàlla dina nangu seeni ñaan, ba delloosi ma leen.
Phm	1	23	Sama mbokk Epafras, mi ma nekkal fi ci kaso bi ci turu Kirist, mu ngi lay nuyu.
Phm	1	24	Samay àndandoo ci liggéey bi, Màrk, Aristàrk, Demas ak Luug, ñu ngi lay nuyu.
Phm	1	25	Na yiwu Boroom bi Yeesu Kirist ànd ak seen xel.
Hbr	1	1	Li jiitu tey Yàlla waxoon na ak maam ya ci wàll yu bare ak ci téralin yu wuute jaarale ko ca yonent ya.
Hbr	1	2	Waaye ci mujug jamono jii nu tollu, Yàlla wax na ak nun jaarale ko ci Doom ji. Doomam jooju la Yàlla jagleel lépp, te ci moom la Yàlla jaar, sàkk àddina.
Hbr	1	3	Doom ji moo di leer giy jollee ci ndamu Yàlla, di ki dippeekoo ci Yàlla. Moo téye àddina ci kàddoom gu am doole gi. Te bi mu ubbee bunt ba nit di selle ci ay bàkkaaram, dafa toog fa ñu koy terale ca ndeyjooru Aji Màgg ji ca kaw,
Hbr	1	4	wone noonu ne, moo gën a màgg malaaka yi. Te it Yàlla jox na ko tur wu sut seen tur.
Hbr	1	5	Ndaxte Yàlla musul a wax kenn ci malaaka yi ne: "Yaa di sama Doom, maa di sa Baay tey." Musul ne ci mbirum kenn ci ñoom it: "Man Yàlla, dinaa doon Baay ci moom, mu nekk Doom ci man."
Hbr	1	6	Waaye bi muy yónni Doom jooju di taaw bi ci àddina, da ne: "Na ko malaakay Yàlla yépp jaamu."
Hbr	1	7	Ci wàllu malaaka yi, lili la ci Yàlla wax: "Def na malaakaam yi, ñu mel ni ay ngelaw, ñoonu koy liggéeyal, mu def leen niki safara."
Hbr	1	8	Waaye ci wàllu Doom ji, lili la ko Yàlla wax: "Yaw Yàlla, dinga toog ci jal bi ba fàww, ci njubte ngay nguuru."
Hbr	1	9	Sopp nga njub te bañ lu bon. Looloo tax yaw Yàlla, sa Yàlla sol la mbég mu gën a réymi mu jagleel say àndandoo."
Hbr	1	10	Newaata na it: "Yaw Boroom bi, yaa sàkk àddina ca njàlbéen ga, defar asamaan yi ci sa loxoy bopp."
Hbr	1	11	Yéf yooyu dinañu wéy, waaye yaw dinga sax, dinañu màggat ñoom ñépp ni ay yére.
Hbr	1	12	Dinga leen taxañ ni malaan, ñu furi ni ay yére, waaye yaw doo soppiku, te sa dund amul àpp."
Hbr	1	13	Waaye Yàlla musul a teral kenn ci malaaka yi, ba di ko wax: "Toogal ci sama ndeyjoor, ba kera may daaneel say noonci sa kanam."
Hbr	1	14	Malaaka yépp ay xel lañu rekk yuy liggéeyal Yàlla, mu di leen yónni ñuy dimbali nit, ñi nar a jot mucc gi.
Hbr	2	1	Moo tax kon nu war a gën a faaydaal wax yi nu dégg, ngir bañ a bayliku.
Hbr	2	2	Xam nanu ne kàddug yoon, wi Yàlla yégle jaarale ko ci malaaka yi, wareef la woon, te képp ku ko mas a moy, walla mu mas koo tanqamlu, jot na mbugal gi mu yelloo.
Hbr	2	3	Kon nun ñi dégg mucc gu mag gi, bu nu ko sàgganee, nan lanuy man a rèce mbugalu Yàlla? Boroom bi moo xamle woon mucc googu ca njàlbéen ga, te gannaaw gi, ñi ko dégg, ñoo nu ko wóoralal.
Hbr	2	4	Te it Yàlla déggal na seen seede ci ay firnde ak ay kéemaan, ay jaloore yu bare ak ci ay may yu jóge ci Xelam mu Sell, te mu séddale leen ni mu ko bégge.
Hbr	2	5	Yàlla jébbalul malaaka yi benn sañ-sañ bu jëm ci jamonoy èllég ji nuy wax; keneen la ko jébbal,
Hbr	2	6	ndaxte am na fu ñu wax ci Mbind mi ne: "Lan mooy nit, yaw Yàlla, ba nga di ko xalaat? Lan mooy doomu nit, ba nga koy topptoo?"
Hbr	2	7	Wacce nga ko, def komu gën a suufe tuuti malaaka yi. Kaalaa nga ko teraanga ak ndam,
Hbr	2	8	nootal ko lépp, mu teg ci tànk." Bi ko Yàlla nootalee lépp nag, bàyyiwul dara. Fi mu nekk gisagunu ne, lépp a ngi ci sañ-sañam;
Hbr	2	9	Waaye gis nanu Yeesu. Wacce nañu ko, def ko mu gën a suufe tuuti malaaka yi, ngir mu dee ci wàllu ñépp, ndaxte loolu la Yàlla dogal ci yiwam. Waaye léegi Yàlla kaalaa na ko teraanga ak ndam ndax coono bi mu daj ba dee.
Hbr	2	10	Ndaxte Yàlla mi yelloo lépp te sàkk lépp, dogal na def ñu bare ay doomam, boole leen ci ndamam. Jekk na nag mu matal Yeesu ci coono bi mu daj, moom mi leen xàllal yoonu mucc gi.
Hbr	2	11	Moom Yeesu miy sellal, ak ñi muy sellal, ñoom ñépp genn njaboot lañu. Moo tax Yeesu rusu leen a wooye ay doomi baayam.
Hbr	2	12	Nee na: "Yaw Yàlla, dinaa xamle sa turci samay doomi baay, dinaa la tagg ci biir mbooloo mi."
Hbr	2	13	Newaata na: "Dinaa am ci Yàlla kóolute." Dellu na waxaat ne: "Maa ngi nii, man ak doom yi ma Yàlla jox."
Hbr	2	14	Doomam yooyu muy wax, nit kese lañu. Looloo tax Yeesu it moom ci boppam, wacc na, jëmoo ni ñoom, ngir dee, ba man caa daaneel lbliis, mi yore dooley dee.
Hbr	2	15	Noonu mu yiwi nit, ñi meloon ni ay jaam seen giiru dund gépp ndax

ragal a dee.		
Hbr 2	16	Leer na ne, Yeesu xettalisiwul malaaka yi, waaye askanu Ibraayma lay xettalisi.
Hbr 2	17	Looloo taxoon mu war a mel niy doomi baayam ci bépp fànn, ngir doon seen saraxalekat bu mag fa kanam Yàlla, bi leen yèrèm te di sàmm kóllère, te ci liggéeyu saraxaleem joxe na bakkanaam ngir dindi bàkkaari nit ñi, ba Yàlla baal leen.
Hbr 2	18	Gannaaw sonn na ci nattu yi mu daj, man na dimbali ñiy jaar ciy nattu.
Hbr 3	1	Kon nag yéen bokk yu sell yi, yéen ñi Yàlla woo, ngeen bokk ci nguuram gu kawé ga, seetleen ci Yeesu, moom miy ndawu Yàlla li, di saraxalekat bu mag bi ci yoon wi nu gëm.
Hbr 3	2	Ku takku la ci liggéey bi ko Yàlla sas, ni ko Musaa nekke woon ci lépp lu jëm ci waa kër Yàlla.
Hbr 3	3	Waaye Yeesu yelloo na ndam lu sut lu Musaa, ni kiy tabax kër ëppe maana kër ga muy tabax.
Hbr 3	4	Ndaxte kër gu nekk am na ku ko sos, waaye ki sos lépp mooy Yàlla.
Hbr 3	5	Musaa moom ku takku la woon ci lépp lu jëm ci waa kër Yàlla. Waaye jawriñ rekk la woon, ngir seede li Yàlla waroon a yégle.
Hbr 3	6	Yeesu nag ku takku la it, waaye Doom la, juy yilif kër Baayam. Nun nooy kërám googu, bu nu saxee ci sunu kóolote te di bég ci li nuy séentu.
Hbr 3	7	Moo tax Xel mu Sell mi wax lii ci Mbind mi: "Bu ngeen déggee tey jii baatu Yàlla bi,
Hbr 3	8	buleen dègër bopp, ni seeni maam defoon ca màndiñ ma, keroog ba ñu dèddoo Yàlla di ko diinot."
Hbr 3	9	Yàlla ne: "Foofa seeni maam diinot nañu ma fa, di ma fexee fiir, te gis nañu samay jëf
Hbr 3	10	diirub ñeent-fukki at. Looloo tax gennliku naa leen, daldi ne: "Seen
Hbr 3	11	xalaat a leen di réeral saa su nekk, xamuñu yoon yi ma neex."
Hbr 3	11	Giñ naa kon ci sama mer ne: "Duñu dugg mukki ci sama noflaay."
Hbr 3	12	Bokk yi, wottuleen ba kenn ci yéen bañ a am xol bu bon te gëmadi, bay dèddu Yàlla jiy dund.
Hbr 3	13	Waaye bés bu nekk, deeleen soññante ci lu jëm ci Yàlla, fi ak bés boobu ñu wax wéyul, ngir ragal bàkkaar nax kenn, ba xolam tēju.
Hbr 3	14	Am nanu wàll ci Kirist, su nu wéyee fii ba muj ga ci sunu kóolote, gi nu amoon ca njàlbéen ga.
Hbr 3	15	Lii la Mbind mi wax: "Bu ngeen déggee tey jii baatu Yàlla bi, buleen dègër bopp, ni seeni maam defoon, ba ñu dèddoo Yàlla."
Hbr 3	16	Nan ñoo dégg baatu Yàlla bi nag te di ko dèddu? Xanaa ña Musaa génne woon Misra ñépp.
Hbr 3	17	Te ñan la Yàlla mere lu mat ñeent-fukki at? Xanaa ñi daan bàkkaar te seeni néew tēdd ca màndiñ ma.
Hbr 3	18	Te it bi Yàlla defee ngiñ lii: "Duñu dugg mukki ci sama noflaay,"
Hbr 3	19	booba ñan ñoo ko taxoon di wax? Xanaa ña ko déggadi.
Hbr 3	19	Noonu gis nanu sax ne, jotuñoo dugg ci noflaay boobu ndax seen gëmadi.
Hbr 4	1	Yàlla dige na ne, dina am ñu dugg ca noflaayam. Kon ndegam dige boobu mi ngi taxaw ba tey, moytuleen ba kenn ci yéen réer ba du dugg ci noflaay boobu.
Hbr 4	2	Nun jot nanu xebaar bu baax bi ni ñoom, waaye kàddu, ga ñu déggoon, jariñ leen dara, ndaxte boolewuñ ci ngëm, ba ñu koy déglu.
Hbr 4	3	Nun ñi gëm nag nooy dugg ci noflaayam, ni ko Mbind mi waxe: "Giñ naa kon ci sama mer ne: "Duñu dugg mukki ci sama noflaay," doonte sax liggéeyam bépp matoon na, ca ba mu sàkke addina ak léegi. Ci lu jëm ci juróom-ñaareelu fan ba,
Hbr 4	4	am na fu ñu wax ci Mbind mi ne: "Yàlla noppalu na ci liggéeyam béppca juróom-ñaareelu fan ba."
Hbr 4	5	Te it waxoon na ci baat yi nu jot a lim ba noppi: "Duñu dugg mukki ci sama noflaay."
Hbr 4	6	Kon am na ñu ci war a dugg ba tey. Te ñi jëkkoon a jot xebaar bu baax bi, dugguñu ci ndax seen déggadi.
Hbr 4	7	Noonu ay ati at gannaaw ga, Yàlla àppaat na beneen bés, def ko "tey jii," bi mu waxee ci gëmmin Daawuda ci baat yii ñu jot a lim: "Bu ngeen déggee tey jii baatu Yàlla bi, buleen dègër bopp."
Hbr 4	8	Su Yosuwe duggaloon sunu maam ya ca noflaayu Yàlla ba, kon gannaaw gi Yàlla du wax dara ci lu jëm ci beneen bés.
Hbr 4	9	Kon ba tey Yàlla ay dencal ay gaayam noflaay bu ni rook noflaayu Yàlla ca juróom-ñaareelu fan ba.
Hbr 4	10	Ndaxte képp ku mas a dugg ca noflaayu Yàlla, noppalu na ci ay jëfam ni Yàlla.
Hbr 4	11	Nanu farlu boog, ngir dugg ci noflaay boobu, ba kenn bañ a déggadi, ba daanu ni maam ya ca màndiñ ma.
Hbr 4	12	Xam nanu ne, kàddug Yàlla mi ngi dund te am na doole. Moo gën a ñaw jaasiy ñaari boor. Day dagg ba fa xol ak xel digaloo, ba fa yax yi ak yuq gi di teqalikoo, te man na àtte xalaat yi ak mébéti xol.

The Holy Bible in Wolof NT

Hbr 4 13 Te itam amul mbindeef mu man a nëbbu Yàlla, waaye lépp a ubbiku, ba ne fànn ci bēti ki nu war a àtte.

Hbr 4 14 Gannaaw am nanu saraxalekat bu mag-a-mag bu àgg ba ca kanam Yàlla, di Yeesu Doomu Yàlla ji, nanu jàpp bu dègër yoon wi nu gëm.

Hbr 4 15 Saraxalekat bu mag bi nu am, du ku mënul a bodd ak nun sunuy naqar; moom sax far jaar na ci nattu ni nun ci bépp fànn, waaye deful bàkkaar.

Hbr 4 16 Kon nag nanu am kóolote ci jege jalu Yàlla bu yiw ba, ngir jot yërmandeem ak yiwam, ngir mu wallu nu fu soxla taxawe.

Hbr 5 1 Saraxalekat bu mag bu nekk nag, ci biir nit ñi lañu ko jële, te fal ko muy dox seen diggante ak Yàlla. Noonu dina jébbal Yàlla ay sarax, tey rendi ay mala ngir dindi seeni bàkkaar.

Hbr 5 2 Te ndegam moom ci boppam nit kese la, man na muñal ñiy moy ndax seen ñakka xam.

Hbr 5 3 Li mu ñakk doole moo tax mu war a def ay sarax ngir mbaalug bàkkaaram, ni mu ko tàmmee defal mbooloo mi.

Hbr 5 4 Kenn mënul a teral sa bopp ba doon ab saraxalekat, su dul ne Yàlla la woo, ni mu ko defe woon Aaroona.

Hbr 5 5 Kirist itam yékkatiwul boppam, ba doon saraxalekat bu mag, waaye Yàlla moo ko woo, bi muy wax ne: "Yaa di sama Doom, maa di sa Baay tey."

Hbr 5 6 Am na feneen fu mu wax ne: "Doon nga saraxalekat ba fàwwmel ni Melki sedeg."

Hbr 5 7 Giiru dundam gépp ci àddina, Kirist da daan ñaan wall ci Yàlla, di ko dénk, boole ko ak i jooy ak i rangoon. Da doon ñaan ci Yàlla, mi ko man a musal ci dee. Te ñaanam nangu na, ndax ni mu jébbale boppam Yàlla.

Hbr 5 8 Waaye li muy nekk-nekk doom, teewul mu jàng déggal Yàlla, jaare ko ci coono bi mu daj.

Hbr 5 9 Noonu la àgge cig mat, ñu def ko ki waral mucc gi dul jeex, ngir ñi ko déggal ñépp.

Hbr 5 10 Fekk na Yàlla tudde ko saraxalekat bu mag ni ko Melki sedeg nekke.

Hbr 5 11 Ci fànn googu, am na lu bare lu nu ci bègg a wax, waaye tekkil leen ko dina jafe, ndaxte dangeen a naqari xel.

Hbr 5 12 Bu yàgg ngeen waroon a jàngal ñeneen ñi, waaye soxla ngeen ba tey ku leen di tette ci kàddug Yàlla. Léegi nag yéena ngi tollu fi ñu leen war a nàmpale, ndaxte àttanuleen ñam wu dègër.

Hbr 5 13 Képp kuy nàmp, ab xale nga ba tey. Jèfeegoo njàngale, mi jëm ci wàllu njubte.

Hbr 5 14 Waaye ñam wu dègër, ñi mat a ko yelloo, maanaam ñiy jëfandikoo seen xel ngir ràññee lu baax ak lu bon.

Hbr 6 1 Kon nag léegi, nanu jóge ci liifantu gi jëm ci Kirist, te jàll cig mat. Nanu bañ a dalaat njàngale mu jékk moomu, ci ne nit ñi dañoo war a tuub jëf, yi jëm ci dee, te gëm Yàlla,

Hbr 6 2 di leen jàngalaat ci mbirum sangu set ci ay fànn yu bare, ak teg loxo ak ci mbirum ndekkite ak lu jëm ci àtte biy sax dakk.

Hbr 6 3 Te noonu lanuy def, bu soobee Yàlla.

Hbr 6 4 Li nu war a jème kanam mooy lii: su amee ay nit ñu Yàlla xas a leeral ba noppi, ñu mos mayu Yàlla gi, am wall ci Xelam mu Sell,

Hbr 6 5 te xam mbaax, gi ci kàddug Yàlla, ak kéemaani jamono jiy ñew,

Hbr 6 6 te loolu lépp teewul ñu walbatiku, ñooñu kenn dootu leen man a yeessalaat, ba ñu tuub seeni bàkkaar. Li ko waral moo di, dañoo bègg a daajaat Doomu Yàlla ji ci bant, di ko toroxal, te fekk muy seen ngaan.

Hbr 6 7 Maanaam suuf suy naan taw bi ciy dal, tey jox ñi ñu koy beyal gancax gu am njariñ, day jot barke bi jóge ci Yàlla.

Hbr 6 8 Waaye su meññee ay dég ak ay xaaxaam, du am benn njariñ; repp na ñu alag ko, te lakk lay mujje.

Hbr 6 9 Waaye nag yéen samay soppe, su fekke ne sax, nii lanuy waxe, nu ngi yaakaar li gën ci yéen te ànd ak mucc.

Hbr 6 10 Yàlla ñakkul worma bay fàtte seen liggéey ak mbéggeel, gi ngeen wone ci turam, ci li ngeen dimbali ay gaayam, te yéena ngi koy def ba tey.

Hbr 6 11 Waaye danoo bègg kenn ku nekk ci yéen wone cawarte gu mel ni ga ngeen amoon, ba kera ngeen di am mat, gi ngeen di séentu.

Hbr 6 12 Bèggunu ngeen tayel, waaye royleen ñi gëm te muñ, ndaxte ñooy jot li leen Yàlla dig.

Hbr 6 13 Ibraayma bodd na ci ñoom. Bi ko Yàllay dig, mënul woon a giñ ci keneen ku ko gën a magg, ba tax mu giñ ci boppam,

Hbr 6 14 ne ko: "Sàllaaw dinaa la barkeel, yokk saw askan."

Hbr 6 15 Noonu Ibraayma di xaar tey muñ, ba jot li ko Yàlla digoon.

Hbr 6 16 Nit kuy giñ nag, daf koy wékk ci ku ko sut. Ngiiñ lu mel noonu moo wóoral mbir te mooy jeexal lépp lu ñuy werante.

Hbr 6 17 Ñi war a jot li mu dige, Yàlla dafa leen bèggoon a won ne, dogalam du tebbiku muk; looloo tax mu dige, boole ci ngiiñ.

Hbr 6 18 Noonu ñaari jëf yooyu nga xam ne duñu tebbiku te Yàlla mën cee dellu gannaaw, dañu nuy gën a sóob ci muñ, nun ñi daw ba am kiiraay, ngir nu man a téye bu dègër

yaakaar, ji mu nu dig.

Hbr 6 19 Ci yaakaar jooju lanu sès sunu xol, ba man a sampu bu dègër. Yaakaar la juy jall ba fa Yàlla nekk, ca gannaaw ridob bérab bu sell-baa-sell.

Hbr 6 20 Yeesu ci boppam moo fa jëkk a dugg, muy ndaw li nu jiitu, ñu def ko saraxalekat bu mag ba fàww, mel ni Melkisedeg.

Hbr 7 1 Melkisedeg moomu doon buuru Salem, moo nekkoon saraxalekat ca Yàlla Aji Kawe ji. Gannaaw ba Ibraayma dàqee buur ya, ba dellusi, Melkisedeg gatandu woon na ko, di ko barkeel.

Hbr 7 2 Noonu Ibraayma fab fukkeelu cér bi, maanaam asaka, ci li mu jële woon ci xare ba lépp, jox ko. Ci lu jëkk turu Melkisedeg mi ngi tekki "buur bu jub bi." Gannaaw loolu mooy buuru Salem, tur woowu mooy tekki "buuru jamm."

Hbr 7 3 Melkisedeg nag xamaluñu ko baay, xamaluñu ko yaay walla menn maam. Amul fenn fu ñu wax ag juddoom walla ag deeyam. Moo tax nu di ko mengale ak Doomu Yàlla ji, ndaxte saraxalekat la bu kenn dul wuutu.

Hbr 7 4 Seetleen ni mu mägge, moom Melkisedeg! Ibraayma sax, maamu cosaan mi, fab na li mu jële woon lépp ca xare ba, jox Melkisedeg asaka ja.

Hbr 7 5 Yoonu Musaa digle na ne, ñi bokk ci giiru Lewi te di ay saraxalekat, nañu jot asaka ci alalu bànni Israyil, doonte sax ñuy seeni bokk te soqikoo ci Ibraayma.

Hbr 7 6 Waaye Melkisedeg mi bokkul woon ci giiru Lewi, jotoon na asaka ci alali Ibraayma. Te rax-ca-dolli barkeel na ko, moom mi Yàlla sédde woon dige yi.

Hbr 7 7 Kiy barkeel a gën a mäggi ki ñuy barkeel, loolu amu ci benn werante.

Hbr 7 8 Saraxalekat yi soqikoo ci Lewi, ñu ngi jot asaka, ni ko Melkisedeg jote woon. Waaye ñoom ñu nar a dee lañu. Melkisedeg nag moom, Mbind mi wóoral na ne, dafay dund.

Hbr 7 9 Léegi nag ci ni ñu ko man a waxe, Lewi miy jot asaka ci bànni Israyil, moom ci boppam jox na ko Melkisedeg, jaare ko ci Ibraayma.

Hbr 7 10 Ndaxte mi ngi nekkoon ci geñog maamam Ibraayma, bi ko Melkisedeg gatandoo.

Hbr 7 11 Jox nañu bànni Israyil yoon wu sukkandiku ci liggéeyu saraxalekat yi soqikoo ci Lewi. Su fekkoon te ne nag liggéeyu saraxalekat yooyu manoon na yeggale nit cig mat, kon du soxlaati ab saraxalekat ni ko Melkisedeg nekke, ci fànn gu wuute ak gu Aaroona.

Hbr 7 12 Te bu ñu fi jëlee saraxalekat yi ak seen liggéey, dañoo war a toxaal itam yoon, wi ñu fi tëraloon.

Hbr 7 13 Noonu Yeesu mi nuy wax, mi ngi soqikoo ci geneen giir gu bokkul ak giiru Lewi. Giir googu nag, amu ci kenn ku ci mas a def liggéeyu saraxale ca saraxalukaay ba.

Hbr 7 14 Li wóor moo di, sunu Boroom mi ngi soqikoo ci giiru Yuda. Te bi Musaa bindee ci mbiirum saraxalekat yi, limaalewul woon giir googu.

Hbr 7 15 Li waral mbir mi gën a leer moo di ne, beneen saraxalekat bu mel ni Melkisedeg dafa ñew.

Hbr 7 16 Te defuñu ko saraxalekat jaarale ko ci yoonu ndono, waaye fal nañu ko ci dooley dund gu amul app.

Hbr 7 17 Ndaxte seedeel nañu Yeesu lii: "Doon nga saraxalekat ba fàwwmel ni Melkisedeg."

Hbr 7 18 Noonu tebba nañu yoon wu jëkk, wa néewoon doole te meññul dara

Hbr 7 19 --ndax yoonu Musaa yeggalewul dara cig mat - waaye dugalal nañu nu fii yaakaar ju gën ju nu man a jaare ngir jege Yàlla.

Hbr 7 20 Te rax-ca-dolli ngi ñ and na ci. Ndaxte ñi soqikoo ci Lewi doon nañu ay saraxalekat te kenn giñul.

Hbr 7 21 Waaye nag Yeesu moom doon na saraxalekat, bi Yàlla giñee ne ko: "Boroom bi giñ nate du dellu gannaaw muk: "Doon nga saraxalekat ba fàww."

Hbr 7 22 Ngii loolu moo tax Yeesu nekk tayle, giy wóoral kóllère gi gën.

Hbr 7 23 Te it yeneen saraxalekat yi dañoo bare woon, ndaxte dee moo daan tax duñu man a sax ci seen liggéey.

Hbr 7 24 Waaye Yeesu miy dund ba fàww, sasoo na liggéeyu saraxale bu sax fàww.

Hbr 7 25 Loolu moo tax it mu man a musal tey yeggale cig mat ñiy jaar ci moom te bëgg jege Yàlla, ndaxte mi ngi dund ba fàww ngir di leen rammu.

Hbr 7 26 Kon nag Yeesu mooy saraxalekat bu mag, bi nu soxla; dafa sell, du def lu bon, du taq bàkkaar, bokkul dara ak bàkkaarkat yi, te yéegé nañu ko fa Yàlla.

Hbr 7 27 Ni roowul ak yeneen saraxalekat yu mag yi; soxlawul di def bés bu set ay saraxi mala ngir bàkkaari boppam jëkk, teg ca yoy mbooloo mi. Yeesu def na sarax benn yoon ba fàww ngir dindi bàkkaar yi, bi muy joxe bakkanam.

Hbr 7 28 Naka yoonu Musaa, aji néew doole yi lay fal saraxalekat yu mag. Waaye ngiñu Yàlla gi ñew gannaaw yoon wi, Doom ji la fal saraxalekat bu mag bu mat ba fàww.

Hbr 8 1 Lii mooy li épp solo ci li nuy wax: am nanu saraxalekat bu mag bu mel noonu, moom mi toog ci ndeyjooru Aji Mägg ja ca nguuram ca kaw.

Hbr 8 2 Mu ngi liggéey ca bérab bu sell-baa-sell, di mäggalukaay bu dëggu. Nit defaru ko; Boroom bee ko sos.

Hbr 8 3 Bépp saraxalekat bu mag fal nañu ko, ngir muy def ay sarax ak ay saraxi mala yu jëm ca Yàlla. Kon nag fàww Yeesu am lu mu joxe.

Hbr 8 4 Bu nekkoon ci addina, du nekk sax saraxalekat, ndaxte am na fi ba noppi ay saraxalekat yuy def ay sarax, ni ko yoonu Musaa santanee.

The Holy Bible in Wol of NT

Hbr 8 5 Saraxalekat yooyu ñu ngi liggéeyal Yàlla ca mǎggalukaay, ba nekk mi saal tey takkandeeru yéf yu dǎgg, ya féeete kaw. Moo tax ba Musaa naree defar tantu mǎggalukaay ba, Yàlla artu na ko ne ko: "Teeylul ba def lépp, roye ko ci bi ma la won ca tund wa.

Hbr 8 6 Waaye léegi nag liggéeyu saraxale, bi ñu jox Yeesu, moo gèn a mǎgg liggéeyu saraxalekat yooyu, mel ni it kóllère, gi Yeesu fas diggante Yàlla ak nit, moo sut kóllère gu jékk ga te mu téd d ci ay dige yu épp yu jékk ya.

Hbr 8 7 Bu fekkoon te ne, kóllère gu jékk ga dafa amul woon benn sikk, kon du aajo ñu koy weccee ak geneen.

Hbr 8 8 Waaye nag Yàlla sikk na bànni Israyil, bi mu naan: Boroom bi nee na: "Ay fan a ngi ñewyu may fasi kóllère gu beesak bànni Israyil ak waa Yude. Kóllère googu nagbokkul ak gi ma fasoon ak seeni maam,

Hbr 8 9 ba ma leen jappee ci Ioxo, génne leen réewu Misra. Boroom bi nee na: Beddeeku naa leenndaxte sammuñu sama kóllère.

Hbr 8 10 Boroom bi nee na: Kóllère gaa ngii, kóllère gi may fas ak bànni Israyil, bu bés yooyule weesoo. Dinaa def samay ndigal ci seen xel, bind ko ci seen xol. Dinaa nekk seen Yàlla, ñu doon samay gaay.

Hbr 8 11 Kenn dootul war a jàngal moroomamwalla mbokkam, di wax naan: "Xamal Boroom bi!" Ndaxte ñépp dinañu ma xam, li dale ci ki gèn a ndaw ba ci ki gèn a mag.

Hbr 8 12 Ndaxte dinaa leen baal seeni tooñ, te dootuma fàttaliku seeni bàkkaar."

Hbr 8 13 Kon nag bi Yàllay wax ci kóllère gu bees gi, dafa fekk mu mǎggatal gu jékk ga. Te lu xewwi te mǎggat mi ngi ci tànk wéy.

Hbr 9 1 Kóllère gu jékk ga èmboon na ay ndigal ci mbirum ni ñu war a jaamoo Yàlla. Amoon na itam kër Yàlla gu nekkoon àddi na.

Hbr 9 2 Nekoon na ab tantu mǎggalukaay bu ñu séddale ñaari néeg. Ca ba jiitu la lǎmpu diwlin ba nekoon ak taabal, ja ñu daan teg mburu ya ñu daa jébbal Yàlla. Foofaa nga tuddoon bérab bu sell ba.

Hbr 9 3 Néeg ba ñu tudde bérab bu sell-baa-sell a nga nekoon ca gannaaw ñaareelu rido ba.

Hbr 9 4 Saraxalukaayu wurus, ba ñuy taal cuuraay ca kawam, a nga fa woon, ak gaalu kóllère, ga ñu taf wurus ba mu daj. Ca biir gaal ga amoon na fa benn njaqu wurus bu defoon ñam, wi ñuy wax mǎnn, ak it yetu Aaroona wi jebbi woon, ak àlluway doj, ya ñu bindoon wax yi kóllère gi èmb.

Hbr 9 5 Ca kaw gaal ga teg nañu fa ñaari nataali mbindeef yu ñuy wax Seruben, yu doon wone ndamu Yàlla. Seen i laaf ñoo doon yiir baalukaay ba. Waaye loolu lépp léegi mènunu koo tekki benn-benn.

Hbr 9 6 Ba ñu defaree lépp, saraxalekat ya dañu daan dugg bés bu set ca néeg bu jékk ba, ngir mottali seen liggéeyu saraxale ca Yàlla.

Hbr 9 7 Waaye ca néeg ba ca topp, saraxalekat bu mag ba rekk moo fa daan dugg benn yoon ci at mi. Te daawu fa dugg mukki te yóbbalewul deretu mala, yi muy jagleel Yàlla, ngir bàkkaari boppam ak yu mbooloo mi daan def ci seen ñakka xam.

Hbr 9 8 Ci noonu nag Xel mu Sell mi wone na ne, yoon wi ñuy jaar, ba dem ca bérab bu sell-baa-sell, ubbi koogul woon, fi ak tant ba jékk baa ngi doon taxaw.

Hbr 9 9 Misaal la ci jamonoy tey; dafay wone ne, sarax yi ak saraxi mala yi ñu daan jagleel Yàlla, mènunoo dalal xelu jaamukatu Yàlla bi.

Hbr 9 10 Sarax yooyu ñu ngi jëmoo ci lekk ak ci naan ak ci fànn yu bare ci mbirum sangu set. Ay sàrt yu jëm ci yaram lañu, yu ñu waroon a farataal, ba kera jamono ji Yàllay téral kóllère gu bees.

Hbr 9 11 Waaye Kirist ñew na, doon saraxalekat bu mag, bi joxe xéewal yi teew. Jaar na ca mǎggalukaay ba gèn a mǎgg te gèn a mat, te mǎggalukaay booba Ioxol nit defaru ko, maanaam bokkul ci àddi na sii.

Hbr 9 12 Noonu Kirist dugg na benn yoon ba fàww ca bérab bu sell-baa-sell. Duggu fa ak deretu sikket yi ak yu yékk yi. Waaye mi ngi duggaale ak deretu boppam te indil na nu noonu njot gu amul àpp.

Hbr 9 13 Deretu sikket yi ak ju yékk yi, ak wèllu, wi ñu lakk te di suy dóom bi ñi taq sobe, ñooy sellal yaram.

Hbr 9 14 Su fekke ne noonu la deme nag, du kon deretu Kirist moo épp doole? Jox na bakkanam Yàlla, def ko sarax su amul sikk jaarale ko ci dooley Xel mi y sax abadan. Kon deretam moo man a sellal sunu xel, mi nu doon yedd ndax jéf yu jëm ci dee, ngir nu man a jaamu Yàlla jiy dund.

Hbr 9 15 Looloo tax mu nekk Rammukat bi ci wàllu kóllère gu bees ci diggante Yàlla ak nit, ngir ñi Yàlla woo am cér bu sax ci kaw, te mu digoon leen ko, ndaxte Kirist dee na, ngir jot ñi jàdd yoon ca kóllère gu jékk ga.

Hbr 9 16 Ci li jëm ci dénkaane bu ñu bind, jème ci miraas, fàww ñu wone firndeg deewu ka ko bind,

Hbr 9 17 ndaxte bala dénkaaneb miraas di taxaw, dee am; te taxawul, fi ak ki ko bind a ngi dund.

Hbr 9 18 Looloo waral kóllère gu jékk ga, ñu fasoon ko ak deret.

Hbr 9 19 Keroog Musaa jàng na ndigali yoon wépp ci kanamu bànni Israyil gépp. Gannaaw loolu jël na deretu wèllu, jèlaale ndox, ak bantu garab gu ñuy wax isob, laxas ci kawaru xar mu xonq. Noonu mu capp ko ca deret ja, daldi ko wis ca téereb yoon wa ak ca mbooloo

mépp			
Hbr	9	20	te naan: "Lii mooy deretu kóllère gi leen Yàlla tëralal."
Hbr	9	21	Noonu mu daldi wis it deret ja ca tànt ba ak ca juntu kaay, ya ñu daan jaamoo.
Hbr	9	22	Ndaxte ci yoonu Musaa, daanaka deret lañuy sellale lépp, te bu deret tuuruwul, mbaalug bàkkaar du am.
Hbr	9	23	Yëfi àddina yi misaal yu dëggu yi ci asamaan, war nañu leen a sellale noonu. Waaye yëf yu dëggu yooyu ci asamaan, laaj na sarax yu gën a baax, ngir ñu sell.
Hbr	9	24	Ndaxte Kirist duggul ci bérab bu sell bu nit tabax, muy doon nataal ci bu dëggu bi. Waaye dugg na ca biir asamaan sax, ngir taxawal nu ca kanam Yàlla léegi.
Hbr	9	25	Saraxalekat bu mag bi dafay dugg at mu jot ca bérab bu sell-baa-sell ak deret ju dul josam. Waaye Kirist joxewul bakkanam ay yooni yoon.
Hbr	9	26	Bu demee woon noonu, kon dina sonn ba tàyyi ca njàlbéenug àddina ba tey. Waaye nag benn yoon rekk la feeñu ci mujjeelu jamono yi, joxe boppam ni sarax ngir far bàkkaar yi.
Hbr	9	27	Kon ni nit ñi deeye benn yoon rekk, ba noppi jaar ca àtte ba, ni ko Yàlla dogale,
Hbr	9	28	noonu it la Kirist joxee boppam benn yoon, ngir gaddu bàkkaaru nit ñu bare, te dina feeñaat, waxuma ci mbiri bàkkaar, waaye ngir indil ñi koy séentu mucc gi.
Hbr	10	1	Yoonu Musaa dafa misaal xéewal yi waroon a ñëw; takkandeer la ci yëf yu dëggu yi, waaye du ñoom ci seen bopp. Looloo tax mënul a yeggale cig mat ñi ñëw ci Yàlla, ndaxte at mu nekk duñu jóg ci jébbal Yàlla sarax yooyu.
Hbr	10	2	Sarax yi ñuy def, bu ñu manoon a sellal ñiy jaamu benn yoon ba fàww, kon dinañu leen bàyyi, ndaxte dootunu am yeraange ci seeni bàkkaar.
Hbr	10	3	Waaye dañuy fàttaliku bàkkaar yi ci sarax yi ñuy def at mu jot.
Hbr	10	4	Ndaxte deretu yëkk yi ak ju sikket yi mënuno dindi bàkkaar yi.
Hbr	10	5	Looloo tax bi muy wacc àddina, Kirist nee na: "Bëggoo saraxu mala walla beneen sarax, waaye aw yaram nga ma defaral.
Hbr	10	6	Sarax yu ñuy lakkwalla sarax yi dindi bàkkaar, benn neexu la ci.
Hbr	10	7	Moo tax ma ne: "Damaa waccngir def sa coobare, yaw Yàlla, mu dëppoo ak li ñu bind ci sama mbirci téereb yoon wi."
Hbr	10	8	Wax na bu jëkk: "Saraxi mala walla yeneeni sarax, sarax yu ñuy lakk walla sarax yi dindi bàkkaar, bëgguloo leen te benn neexu la ci." Teewul yoon wi moo leen santaane.
Hbr	10	9	Noonu mu tegaat ca ne: "Damaa wacc ngir def sa coobare." Noonu toxal na jëfin wu jëkk wa, ngir wuutal fi weneen wu bees.
Hbr	10	10	Te ci li Kirist def coobareg Yàlla, bi mu joxee yaramam sarax benn yoon ba fàww, moo tax nu sell ci bàkkaar.
Hbr	10	11	Bés bu nekk saraxalekat yi dañuy taxaw di liggéeyal Yàlla, di sax ci def sarax yu mënul a dindi bàkkaar yi mukk.
Hbr	10	12	Waaye nag saraxalekat bii di Kirist, bi mu saraxee sarax bu am doole ngir dindi bàkkaar yi benn yoon ba fàww, dafa toog ca ndeyjooru Yàlla,
Hbr	10	13	di xaar ba kera mu daaneel ko ay noonam ci kanamam.
Hbr	10	14	Noonu ñi ñuy sellal, ci benn sarax rekk la leen yeggali cig mat ba fàww.
Hbr	10	15	Te it Xel mu Sell mi seedeel na nu ko;
Hbr	10	16	dafa jëkk a wax ne: "Boroom bi nee na: Kóllère gaa ngii, kóllère gi may fas ak ñoom, bu bés yooyul e weesoo. Dinaa def samay ndigal ci seen xol, bind ko ci seen xel."
Hbr	10	17	Noonu mu tegaat ca ne: "Dootuma fàttaliku seeni bàkkaarwalla seeni tooñ."
Hbr	10	18	Kon nag fu ñuy baale bàkkaar, aajootul sarax su koy dindi.
Hbr	10	19	Bokk yi, gannaaw nag deretu Yeesu may na nu sañ-sañ dugg ca bérab bu sell-baa-sell,
Hbr	10	20	ñuy jaar ci rido bi, ci yoon wi mu nu ubbil, di yoon wu bees tey dund, maanaam ndax li mu joxe yaramam sarax te mi ngi dund,
Hbr	10	21	te gannaaw am nanu saraxalekat bu mag, biy yilif waa kër Yàlla,
Hbr	10	22	kon nanu jege Yàlla ak xol bu laab, ak ngem gu ànd ak koolute, am xel mu dal ci bépp yeraange,
Hbr	10	23	ak yaram wu ñu raxas ci ndox mu sell. Nanu jàpp ci yaakaar, ji nu am, te bañ a toqi, ndaxte ki nu dig, lu mu wax def ko.
Hbr	10	24	Nanu seet ni nu man a xiirtalante cig mbëggeel ak ci jëf yu baax.
Hbr	10	25	Te bunu bàyyi sunu ndaje yi, ni ko ñenn ñi di defe, waaye nanuy nàddante ci ngem, di ko feddali, fi ak yéena ngi gis bésu Boroom biy jubsii.
Hbr	10	26	Gannaaw ba nu nangoo xam dëgg ba noppi, bu nu teyee di def bàkkaar, kon sarax dootul am ngir bàkkaar yooyu.
Hbr	10	27	Déedéet, bu nu defee noonu, dinanu tiit di xaar àtte ba, muy taal bu yànj, biy war a lakk nooni Yàlla yi.
Hbr	10	28	Ku weddi ndigali yoonu Musaa wi, te ñaar walla ñetti nit seede ko, dina dee ci lu amul benn yërmande.
Hbr	10	29	Ku xeeb Doomu Yàlla ji te fonkadi deretu kóllère, ji ñu ko sellale, te muy toroxal Xelum Yàlla, mi indi yiw, naka la mbugalam war a gën a yéese?
Hbr	10	30	Xam nanu ki wax ne: "Man maay àtte, maay fey jëf." Te newaat na:

"Boroom bi dina àtte ay gaayam."

Hbr	10	31	Ndaw tiitaange ci ku sàggan, ba tàbbi ci Ioxoy Yàlla jiy dund!
Hbr	10	32	Fattalikuleen bés yu jékk ya, ba leeru Yàlla tàbbée ci yéen; dékku ngeen xeex bu mag ci y fitna.
Hbr	10	33	Léeg-léeg ñu saaga leen ak di leen sonal ci kanamu nit ñi; léeg-léeg it ngeen taxawu ñi ñuy def noonu.
Hbr	10	34	Ndaxte bokk ngeen naqar ak ñi ñu tëj, te nangu ngeen ak xol bu sedd, ñu foqarñi seen alal, xam ne, am ngeen alal ju gën te di sax ba fàww.
Hbr	10	35	Kon nag buleen sàggane kóolote gi ngeen am, ndaxte ëmb na yool bu mag.
Hbr	10	36	Dangeen a war a muñ, ba def coobareg Yàlla, sog a jot li mu leen digoon.
Hbr	10	37	Ndaxte lii la Mbind mi wax: "Ci kanam tuuti, ki war a ñëw dina ñëwte léegi mu agsi."
Hbr	10	38	Ku jub ci sama kanam dina dund ci kaw ngëm, waaye bu delloo gannaaw, sama xol du sedd ci moom."
Hbr	10	39	Nun nag bokkunu ci ñiy dellu gannaaw bay réer, waaye nu ngi bokk ci ñi am ngëm tey mucc.
Hbr	11	1	Am ngëm lii lay tekki: dafa nuy wóor ne, li nuy yaakaar dina am, te it li nu dul gis nekk na.
Hbr	11	2	Maam ya, seen ngëm a tax ba Yàlla seedeel leen lu baax.
Hbr	11	3	Ngëm a tax ba nu xam ne, Yàlla sàkk na àddina jaarale ko ci kàddoom, ngir li bët di gis, defarees ko ak lu bët mënul a gis.
Hbr	11	4	Ngëm moo tax ba Abel jébbal Yàlla sarax su gën saraxu Kayin. Ngëmu Abel moo tax ba Yàlla àtte ko ni ku jub, bi mu ko seedelee ne, saraxam baax na. Te ci kaw ngëm lay wax ba tey, moom mi dee ba noppi.
Hbr	11	5	Ngëm moo tax ba Enog jaarul ci dee. Yàllaa ko yóbbu ca moom, te kenn gisatu ko, ndaxte Yàllaa ko toxal. Ndaxte Mbind mi seedeel na ko ne, laata muy toxu, neex na Yàlla.
Hbr	11	6	Waaye ku amul ngëm doo man a neex Yàlla, ndaxte ku bëgg a jegeñ Yàlla war ngaa gëm ne, Yàlla am na te dina neexal ñi koy wut.
Hbr	11	7	Ngëm moo tax ba, bi Yàlla yégaalee Nóoyin lu jiitu ci mbir yi di kkagul, mu ragal ba defar gaal ngir musal njabootam. Ngëmam moo tax mu yey niti àddina, ba noppi jot njubte, li Yàllay joxe ci kaw ngëm.
Hbr	11	8	Ngëm moo tax ba Ibraayma déggal Yàlla. Bi ko Yàlla wooyee, mu dem toxu ci menn réew, ma mu waroon a jote ca Yàlla. Noonu la gàddaaye dékkam te xamul woon fan la jëm.
Hbr	11	9	Ngëm a tax ba Ibraayma sanc ci réew, mi ko Yàlla digoon, dékk ci ay tànt ni doxandéem, moom ak doomam Isaaxa ak sëtam Yanqóoba, fekk sax Yàlla digoon na leen réew mi.
Hbr	11	10	Waaye nag Ibraaymaa ngi doon séentu dékk bi sax, bi Yàlla tabax te sanc ko.
Hbr	11	11	Ngëm moo tax ba Ibraayma, li muy mággaat lépp te Saarata mënul woon a am doom, Yàlla def ba mu jur doom, ndaxte dafa gëmoon ne, Yàlla lu mu dige def ko.
Hbr	11	12	Looloo tax ba, Ibraayma mi mággaat lool, aw xeet jóge ci moom, baree ni biddiwi asamaan, te sakkan ni suufu tefes, ba kenn mënul koo xayma.
Hbr	11	13	Noom ñépp dee nañu ci ngëm. Jotuñu li ñu leen digoon, waaye séen nañu ko fu sore ba nuyu leen, te nangu ne, ay doxandéem ak i gan lañu woon ci àddina.
Hbr	11	14	Ñiy waxe noonu nag dañuy wone ne, ñoo ngi wut réew mu ñu moomal seen bopp.
Hbr	11	15	Bu ñu nammoon réew mi ñu jóge, kon dinañu am jotu dellu fa.
Hbr	11	16	Waaye ñu ngi doon séentu réew mu gën, maanaam mi nekk ci asamaan. Looloo tax Yàlla rusul ñu koy wooye seen Yàlla, ndaxte defaral na leen ab dékk.
Hbr	11	17	Ngëm moo tax Ibraayma naroon a rey Isaaxa ni sarax, bi ko Yàlla nattoo. Moom mi jotoon dige yi, moo demoon bay saraxe jenn doom ji mu am kepp,
Hbr	11	18	fekk sax Yàlla nee woon na ko: "Saw askan ci Isaaxa lay jaar."
Hbr	11	19	Waaye xelu Ibraayma jàppoon na ne, Yàlla am na dooley dekkal néew yi. Te dëgg-dëgg ci misaal dafa mel ni, Isaaxa dafa dee te dekki.
Hbr	11	20	Te it ngëm moo tax ba Isaaxa barkeel Yanqóoba ak Esawu, di wax ci mbirum yëf yi y ñëw.
Hbr	11	21	Ngëm moo tax ba, bi Yanqóoba nekkee ci sukkurat, mu barkeel kenn ku nekk ci doomi Yuusufa yi. Moo tax it mu mággaal Yàlla, jafandu ci yetam.
Hbr	11	22	Ngëm moo tax ba, bi Yuusufa nekkee ci sukkurat, mu waxoon ci gàddaay gi bànni Israyil waroon a gàddaaye Misra, di joxe ndigal jème ci mbirum néewam.
Hbr	11	23	Ngëm moo tax ba, bi Musaa juddoo, ay waajuram nèbb ko lu mat ñetti weer, ndaxte gisoon nañu ne, xale bu taaru la woon, te ragaluñu woon ndigalu buur bi.
Hbr	11	24	Ngëm a tax ba bi Musaa mággee, muy bañ ñu koy wooye sētu Firawna.
Hbr	11	25	Bokk coono ak gaayi Yàlla yi moo ko gënaloon muy bannexu ab diir ci bàkkaar.
Hbr	11	26	Ñu toroxal ko ngir Almasi bi mi ngi mel ci moom ni alal ju ëpp alali Misra yépp, ndaxte yool bi la doon séentu.
Hbr	11	27	Ngëm moo tax mu jóge Misra te ragalul merum buur bi. Dafa muñ, mel ni

nit kuy gis Yàlla, mi kenn mënul a teg bët.
Hbr 11 28 Ngëm moo tax mu sos manggalu Bésu Jéggi ba, di wis deret ci bunt yi, ngir malaakam Yàkkat mi bañ a laal taawi bànni Israyil.
Hbr 11 29 Ngëm moo tax ba bànni Israyil jaar ci Géej gu xonq gi, mel ni kuy jaar ci yoonu suuf su wow. Waaye bi ci waa Misra yi doon jéem a jaar, ñoom ñu dal di lab.
Hbr 11 30 Ngëm moo tax miir yi wëroon dëkku Yeriko mabb, gannaaw ba ko bànni Israyil wëree lu mat juróom-ñaari fan.
Hbr 11 31 Ngëm moo tax ba Raxab jigéenu moykat bi mucc, keroog ba ñuy bóom ñi déggadi loon Yàlla, ndax li mu teeru woon yëddukat ya teeru bu ànd ak jàmm.
Hbr 11 32 Lu ma ci war a tegaat? Ndaxte awma jotu wax ci mbirum Sedeyon, Barag, Samson, Yefte, Daawuda, Samwil ak yonent yi.
Hbr 11 33 Seen ngëm a tax ñu noot ay buur, di doxal yoon tey jot li Yàlla dige. Ngëm moo tax ba tey, ñu tēj gémminu gaynde yi,
Hbr 11 34 fey dooley safara, rëcc ci jaasi, ñu gén ci néew doole, dugg ci kàttan, doon ay jambaar, dàq xarekat, ya jóge bitim réew.
Hbr 11 35 Ngëm moo tax ba ay jigéen gis ñu dekkal seeni néew, delloo leen ko; ñeneen ñi ñu metital leen, te bañ ku leen musal, ngir jot ndekki te lu gën.
Hbr 11 36 Neneen ñi dëkku nañu ay xas ak ay yar, ay jéng ak kaso yi.
Hbr 11 37 Nii, sànni nañu leen ay xeer ba ñu dee; nii, ñu xar leen ñaar; nii, ñu reye leen jaasi. Ñu ngi doon wëndéelu, sol ay deri xar ak yu bèy, di ay walaakaana; ñu di leen sonal, di leen fitnaal.
Hbr 11 38 Ñu ngi leen doon def noonu, fekk àddina sax yelloowul leen. Ñu ngi doon wëreelu ci àll yi ak ci tund yi, dal ci xunti yi ak ci kàmb yi.
Hbr 11 39 Nit ñoonu ñépp, seen ngëm a tax ba Yàlla seedeelon leen lu baax. Moona de, jotuñu li Yàlla dige woon,
Hbr 11 40 ndaxte Yàlla dafa téral lu gën ci nun te bëggu leen a yeggale cig mat, fi ak ànduñu ci ak nun.
Hbr 12 1 Kon nag gannaaw mbooloo mu bare moo nu yéew, di nu seedeel seen ngëm, nanu yenniku bépp yen ak bàkkaar bu nuy téqtal ci lu yomb, tey daw xél wi nekk sunu kanam, ànd ci ak muñ.
Hbr 12 2 Nanu ne jàkk Yeesu, moom mi samp ngëm, ba ub làmbi ngëm. Mbég mi mu dëgmël moo tax mu dëkku dee ca bant ba te faalewul toroxte, ji ko fa fekk, ba noppi toog ca ndeyjooru jal, ba Yàlla nekk.
Hbr 12 3 Defleen seen xel ci moom, moom mi muñ noonu ko bàkkaarkat yi bañe woon, ngir bañ seen kàttan jeex, ngeen xàddi.
Hbr 12 4 Yéen demaguleen ba tuur seen deret ci seen bère ak bàkkaar.
Hbr 12 5 Te fàtte ngeen li leen Yàlla dénk ni baay ak ay doomam naan: "Sama doom, bul fonkadi yarub Boroom bimbaa ngay xàddi, bu lay yedd,
Hbr 12 6 ndaxte ku Boroom bi sopp, yar la, tey duma bépp doom bu mu nangu."
Hbr 12 7 Li ngeen di war a muñ, ab yar la. Yàlla dafay jéf ak yéen ni ay doomam, ndaxte ana doom ju baayam dul yar?
Hbr 12 8 Bu ngeen bokkul woon ci yar, bi ñépp am wàll, kon dungen ay doomi yoon; ay doom yu daganul ngeen.
Hbr 12 9 Waaye sax far, sunuy baay ci àddina yaroon nañu nu, te wegoon nanu leen. Baay bi yore ruu yi kon, xanaa warunu koo gën a déggal ngir man a dund?
Hbr 12 10 Sunuy baay yar nañu nu diir bu gätt ci seen coobare. Waaye Yàlla dafa nuy yar ngir sunu njariñ, ngir nu bokk ci sellaayam.
Hbr 12 11 Li am moo di ne, yar bu nuy dal, du ànd ak bannex, day naqari, waaye gannaaw ga dafay meññ jub ak jàmm, ci ñi ko jariño.
Hbr 12 12 Kon nag mayleen doole loxo yi toqi, ak óom yi bañ,
Hbr 12 13 te fàkkal seeni tànk ay yoon yu jub, ngir cér bi làggi bañ cee jekkalikoo waaye mu wére ci.
Hbr 12 14 Wutleen ak ñépp jàmm te fonk dund gu sell, ndaxte ku sellul doo gis Boroom bi.
Hbr 12 15 Moytuleen ba kenn du ñàkk yiwu Yàlla mbaa kenn mel ni reen bu wex buy jebbi, ba di leen lèjal tey gaañ ñu bare ci wextanam.
Hbr 12 16 Moytuleen it ba kenn du njaaloo walla muy fonkadi yëfi Yàlla, ni Esawu, mi weccee woon ndonol taawam ngir ag lekk.
Hbr 12 17 Xam ngeen ne, ba ñu ca tegee tuuti, gantu nañu ko, ba mu bëggee jot barke bi. Amul fenn fu mu jaar ba defar njuumteem, te jooy, yi mu doon jooy, mën ci dara.
Hbr 12 18 Ndaxte meluleen ni bànni Israyil ñoom ñi jege woon tund wu ñu man a laal, wu doon tàkk jeppit te ànd ak xiin ak lëndëm ak ngelaw.
Hbr 12 19 Jegewuleen liit guy jib ak baat buy wax ay wax yoo xam ne ñi ko doon dégg, ñaan ñu bañ leen cee tegal benn baat,
Hbr 12 20 ndaxte mënun woon a dëkku ndigal lii: "Su mala sax laalee tund wa, nangeen ko sànni ay xeer, ba mu dee."
Hbr 12 21 Te mbir moomu ñu doon seetaan dafa raglu, ba Musaa naan: "Damaa tiit bay lox."
Hbr 12 22 Waaye yéen jege ngeen tund wi ñuy wax Siyon, di dëkku Yàlla jiy dund, muy Yerusalem ba ca asamaan. Jege ngeen it junniy junniy malaaka yu bég-a-bég, ba dajje di manggal;
Hbr 12 23 jege mbooloom taawi Yàlla, yu ñu bind seen tur ca asamaan. Jege ngeen

The Holy Bible in Wol of NT

Yàlla, jiy àtte ñépp; jege ruuwi nit ñu jub, ñi àgg cig mat;
Hbr 12 24 jege Yeesu, Rammukat bi sàmm kóllère gu bees gi; jege deretam, ji ñu
wis. Te deret jooju, li muy yégle moo gën a neex li deretu Abel doon yéene.
Hbr 12 25 Moytuleen a tanqamlu nag kiy wax ak yéen. Ndegam ñiy tanqamlu ki leen
di artu ci àddina, ñoo mënul a récc ci àtte bi, aste ku dummóoyu kiy wax ci asamaan.
Hbr 12 26 Bu jëkk baatam yengaloon na suuf, waaye léegi dafa dige ne: "Beneen
yoon laay yengalaat suuf, yengal asamaan itam."
Hbr 12 27 Ci li mu wax: "Beneen yoon," dafay xamle ne, Yàlla dina dindi yi ñu
man a yengal, maanaam li ñu sàkk, ngir li ñu mënul a yengal sax ba fàww.
Hbr 12 28 Kon nag gannaaw dinañu jot nguur gu kenn mënul a yengal, nanu ci sant
Yàlla, di ko jaamu, ni mu ko bégge, boole ci wegeel ak ragal,
Hbr 12 29 ndaxte sunu Yàlla, safara la suy lakke.
Hbr 13 1 Saxleen ci béggante ni ay bokk.
Hbr 13 2 Buleen fàtte teral ñiy ñew ci yéen, ndaxte ñenn ñi, bi ñu ko defee,
teral nañu ay malaaka te xamuñu ko.
Hbr 13 3 Fàttalikuleen ñi ñu tëj, mel ni su ñu leen boole woon ak ñoom
tējaale. Fàttalikuleen ñi ñuy sonal, ni su ngeen bokkoon ak ñoom coono.
Hbr 13 4 Na ñépp fullaal séy, te lal séy bi bañ a taq sobe, ndaxte Yàlla dina
àtte ñu yàqu ñi ak njaalookat yi.
Hbr 13 5 Buleen bégge; deeleen doylu, ndaxte Yàlla ci boppam nee na: "Duma la
wacc mukk, duma la wor mukk,"
Hbr 13 6 ba tax nu am kóoluteg wax ne: "Boroom bi moo di sama ndimbal; duma
ragal dara. Lu ma nit manal?"
Hbr 13 7 Fàttalikuleen seen njiit, yi leen yégal kàddug Yàlla. Nemmikuleen li
seen dund meññ te roy seen ngëm.
Hbr 13 8 Yeesu Kirist du soppiku mukk; ni mu mel démb ak tey lay mel ba fàww.
Hbr 13 9 Buleen nangu mukk ñu fàbbi leen ak njàngale yu bare yu wuute ak yu
jëkk ya. Li gën moo di xol yi jële seen doole ci yiwu Yàlla, te bañ koo jële ci sàrt yi jem ci
ñam, yi jariñul dara ñi koy sàmm.
Hbr 13 10 Am nanu sarax boo xam ne ñiy jaamu Yàlla ci tàntu mággaalukaayu bànni
Israyil sañuñu koo lekk.
Hbr 13 11 Ndaxte saraxalekat bu mag bi dafay yóbbu deretu mala yi ca bérab bu
sell-baa-sell ni sarax ngir dindi bàkkaar yi, waaye yàpp wi dees na ko lakk ca gannaaw dal ba.
Hbr 13 12 Looloo tax Yeesu sonn ca gannaaw dëkk ba, ngir sellal mbooloo mi ak
deretam.
Hbr 13 13 Nanu ko fekki nag ca gannaaw dal ba, bokk ak moom toroxte ga.
Hbr 13 14 Amunu fii ci àddina dëkk bu sax ba fàww, waaye nu ngi wut dëkk biy
ñew.
Hbr 13 15 Kon nag nanu jaare ci Yeesu, tey dëkk ci jébbal Yàlla sarax bu koy
mággaal, maanaam sant turam.
Hbr 13 16 Buleen fàtte di def lu baax ak di sédde ci seen alal, ndaxte sarax yu
mel noonu ñoo neex Yàlla.
Hbr 13 17 Déggal-leen seeni njiit te topp seen ndigal, ndaxte ñoo leen di sàmm
te ñooy layoo seen liggéey. Kon nangeen leen déggal, ngir ñu man a def seen liggéey ak xol bu
sedd, bañ cee am naqar, ndaxte loolu du leen amal njariñ.
Hbr 13 18 Deeleen nu ñaanal. Wóor nanu ne, sunu xel dal na, ndaxte danoo bégga
rafet ci lépp lu nuy def.
Hbr 13 19 Maa ngi leen di xiir, ngeen ñaanal nu, ba tuur ci seen ñaq, ngir ma
yiwi ku, ba dellusi ci yéen ci ni mu gën a gaawe.
Hbr 13 20 Na leen Yàlla Boroom jàmm, mi dekkal sunu Boroom Yeesu, di Sàmm bu
mag bi, ci darajay deret, ji fas kóllère gu sax,
Hbr 13 21 matal ci lépp lu baax, ba ngeen man a def coobareem, di jëfe ci nun
li neex ci moom, mu jaarale lépp ci Yeesu Kirist, moom mi yelloo ndam ba fàww. Amin.
Hbr 13 22 Kon nag bokk yi, maa ngi leen di ñaan, ngeen tegoo baatu yedd yooyu,
ndaxte dama leen a bind ci lu gätt.
Hbr 13 23 Xamleen ne, Timote sunu mbokk, génna kaso. Su di kkee léegi, di naa
ànd ak moom, seetsi leen.
Hbr 13 24 Nuyul-leen ma seen njiit yépp ak gaayi Yàlla yépp. Waa Itali ñu ngi
leen di nuyu.
Hbr 13 25 Na yiwu Yàlla nekk ànd ak yéen ñépp.
Jms 1 1 Man Saag, jaamu Yàlla ak Boroom bi Yeesu Kirist, maa leen di nuyu,
yéen fukki giir ak ñaar, yi tasaaroo ci biir àddina si.
Jms 1 2 Yéen samay bokk, waxtu wu nattu yi dalee ci seen kaw, ak nu ñu man a
mel, defleen ko ni mbég mu réy,
Jms 1 3 xam ne nattub ngëm mooy ndeyu muñ.
Jms 1 4 Kon na seen muñ dem ba mat, ngir ngeen bañ a fell fenn, waaye ngeen
mat sèkk.
Jms 1 5 Ku xelam des ci benn fànn ci yéen nag, na ko ñaan Yàlla, te dina ko
ko may, ndaxte Yàlla mooy Aji Yéwén, jiy may ñépp ci lu àndul ak genn ñaññ.
Jms 1 6 Waaye na ko ñaan ci ngëm te bañ cee werante; ndaxte kiy werante mi

The Holy Bible in Wolof NT

ngi mel ni ndoxum gééj, mi ngelaw liy lëmbaaje wet gu ne.
Jms 1 7 Bu kooku yaakaar dara ci Boroom bi.
Jms 1 8 Ku am xel ñaar la, te ñakk pasteeef ci lépp lu mu man a def.
Jms 1 9 Naka mbokk mi néew doole, na sant ci teraangaam fa kanam Yàlla,
Jms 1 10 te boroom alal it sant cig suufeem, ndax ni tóor-tóor di ruuse, noonu lay wéye.
Jms 1 11 Su jant fenkee, ba naaj wi tàng, kon gancax lax, tóor-tóor ruus, te rafetaayam naaw. Noonu la boroom alal di nasaxe, moom ak i jëfam.
Jms 1 12 Ku dékku nattu, ku barkeel nga, ndax boo ci génnee ak ndam, dees na la jagleel kaalag dund, gi Yàlla dig ñi ko bëgg.
Jms 1 13 Bu la fiir galanee, bul ne: "Yàllaa ko dogal," ndaxte Yàlla jegewul ak mbon fenn te du fiir kenn.
Jms 1 14 Waaye ku sa bakkan nax, ba man la, looloo lay dugal ci fiir.
Jms 1 15 Kon bu bëgg-bëgg ëmbee, bakkaar lay wasin, te bu bakkaar mäggee, jur dee.
Jms 1 16 Yéen sama bokk yi ma bëgg, buleen juum ci lii:
Jms 1 17 gépp may gu baax ak gépp jagle gu mat, ci Yàlla la jóge, di Baay bi sàkk leeri asamaan, fekk moom du soppiku, mbaa muy leer ak di lëndëm.
Jms 1 18 Ci coobareem la nu sole kàddug dëgg gi, ba nu judduwaat, di tannéefu lépp lu mu bind.
Jms 1 19 Yéen sama bokk yi ma bëgg, nangeen xam lii: ku nekk war ngaa farlu ci déglu, di yéex a wax tey yéex a mer.
Jms 1 20 Ndaxte meru nit du jur njub gi neex Yàlla.
Jms 1 21 Moo tax nanguleen ci woyof kàddu, gi leen Yàlla sol te man leen a musal, di dëddu bépp sobe ak coxor gi daj àddina.
Jms 1 22 Buleen yem ci déglu kàddu gi rekk, di nax seen bopp; waaye jëfeleen ko.
Jms 1 23 Ndaxte ku déglu kàddu gi, te bañ koo jëfe, moom ak kuy seetu ñoo yem;
Jms 1 24 day gis xar-kanamam, te su nee wërën, daldi fàtte meloom.
Jms 1 25 Waaye kuy gëstu yoonu Yàlla, wi mat tey goreel --waxuma ki dëgg, ba noppi fàtte, waaye kiy jëfe ndigal - kooku barkeel na ci kaw jëfam.
Jms 1 26 Ku yaakaar ne am na diine, waaye moomul lammañam, xanaa di nax boppam rekk, diineem jooju du diiney dara.
Jms 1 27 Ku diineem sell te amul benn gakk fa kanam Yàlla mooy kii: ki nemmiku jiirim yi ak jigéen ñi seen jëkkër faatu ci seeni tiis, tey waggar sobey àddina.
Jms 2 1 Yéen samay bokk, bu benn gënale laal seen ngëm ci sunu Boroom Yeesu Kirist, mi soloo ndam.
Jms 2 2 Ndaxte su ñaari nit duggee ci seen mbooloo, kii takk jaaroy wurus te sol yére yu taaru, ka ca des ñakk te limboo ay sagar,
Jms 2 3 ngeen teral boroom daraja ji ne ko: "Aggal ci jataay bu yiw bi," ba noppi ngeen ne aji néew doole ji: "Taxawal fale, mbaa nga toog fi ci samay tank,"
Jms 2 4 kon gënale ngeen ci seen biir, ba àtte ci col, bayyi xol.
Jms 2 5 Dégluleen yéen sama bokk yi ma bëgg, ndax Yàlla tànnul ñi néewle ci àddina, ngir ñu barele ci ngëm, tey am i cér ci nguur, gi Yàlla dig ñi ko bëgg?
Jms 2 6 Fekk dangeen leen di toroxal! Xanaa du boroom alal yi ñoo leen di noot te di leen yóbbu fa kanam àttekat yi?
Jms 2 7 Ndax duñu tilimal tur wu tedd, wi ngeen di wuyoo?
Jms 2 8 Su ngeen sàmmee yoonu Buur Yàlla, ni ko Mbind mi térale naan: "Nanga bëgg sa moroom, ni nga bëgge sa bopp," kon def ngeen lu baax.
Jms 2 9 Waaye su ngeen gënalee, bakkaar ngeen, te yoonu Yàlla dina leen dab ni ñu moy.
Jms 2 10 Ndaxte ku sàmm yoon wépp, waaye xëtt ci lënn ndigal rekk, jàdd nga yoon wépp.
Jms 2 11 Ndaxte Yàlla mi ne: "Bul njaaloo," teg na ca ne: "Bul rey nit." Ku njaaloowul nag, waaye nga rey nit, jàdd nga yoon wépp.
Jms 2 12 Gannaaw dingeen nar a jaar ci àtteb yoon, wi y goreel, na loolu lal seen wax ak seen jëf.
Jms 2 13 Ndaxte ku yërëmul, yoon du la yërëm. Te yërmande mooy noot àtte.
Jms 2 14 Te lii itam samay bokk, ku ne gëm nga, te jëfewoo ko, loolu lu muy jariñ? Ndax googu ngëm man na laa musal?
Jms 2 15 Su amee mbokk ci seen biir, mu rafle te amul dund, muy góor walla jigéen,
Jms 2 16 te kenn ci yéen ne ko: "Demal ak jàmm, nga solu te lekk," te fekk fajuleen aajoom, loolu lu muy jariñ?
Jms 2 17 Noonu ngëm gu àndul ak jëf, amul benn njariñ.
Jms 2 18 Waaye xanaa dina am ku ne: "Yaw am nga ngëm, man am naa ay jëf." Yaw nag won ma sa ngëm gu àndul ak jëf, man ma feeñal la sama ngëm ci samay jëf.
Jms 2 19 Gëm nga ne Yàlla kenn la; loolu lu baax la, waaye xamal ne, jinne yi it gëm nañu loolu, ba dañoo tiit bay lox.
Jms 2 20 Yaw mi gätt xel, kaay ma won la ne, ngëm gu àndul ak jëf, amul njariñ.

The Holy Bible in Wol of NT

Jms 2 21 Sunu maam Ibraayma, ndax du ci kaw jëf la ko Yàlla àttee ni ku jub, ci li mu joxe doomam Isaaxa ni sarax?

Jms 2 22 Kon gis nga ne, ngëm dafa lëngoo ak ay jëfam, te ngëmam mat ci kaw jëf jooju.

Jms 2 23 Noonu li ñu wax ci Mbind mi am na, bi mu naan: "Ibraayma gëm na Yàlla, te Yàlla jappe ngëmam ni njub," ba ñu ko wooye xaritu Yàlla.

Jms 2 24 Kon nag gis nga ne, Yàlla ci jëf lay àtte nit ni ku jub, waaye du ci kaw ngëm kese.

Jms 2 25 Naka Raxab jigéenu moykat bi itam, ndax du ci noonu la ko Yàlla àttee ni ku jub, ci li mu teeru ndawi Yawut yi, te jaarale leen ca poot ba?

Jms 2 26 Kon nag ni jëmm ju amul ruu nekke ndee, noonu la ngëm gu àndul ak jëf nasaxe.

Jms 3 1 Samay bokk, bu ñépp di sababloo nekk jàngalekatu mbooloo mi, xam ne nun jàngalekat yi, àtte bi nuy jaar mooy gën a diis.

Jms 3 2 Ndaxte nun ñépp sikk nanu ci fànn yu bare. Ki sikkul ci kàddoom, ku mat nga, te man a noot sa yaram wépp.

Jms 3 3 Noonu ku laab fas, ngir mu déggal la, noot nga jëmmam jépp.

Jms 3 4 Te gaal yi it yu réy lañu, te ngelaw lu am doole di leen jiñax, waaye dawalkat bi, weñ gu tuuti la leen di jème fu ko neex.

Jms 3 5 Ci noonu lammĩñ, cér su tuuti la, waaye day bàkkoo jëf yu réy. Seetleen ni ferñent tuutee, te man a làkk àll bu yaatu.

Jms 3 6 Noonu it lammĩñ safara la, di bon-bonu àddina ci biir cér yi, tey musi baal jëmm jépp. Jum la, bu Seytaane taal, muy làkk àddina.

Jms 3 7 Nit man na noot xeeti rab yépp: rabi àll yi, picc yi, yi y raam ak yi ci géej gi; noot na lépp.

Jms 3 8 Waaye lammĩñ kenn mēnu koo noot; musi ba la mu dul dal muk, fees dell ak danar juy rey.

Jms 3 9 Lammĩñ lanuy sante Boroom bi, di sunu Baay, ba noppi móoloo ko nit, ñi Yàlla sàkk ci meloom.

Jms 3 10 Gëmmĩñ gi sante mooy móoloo. Yéen samay bokk, loolu warul a am.

Jms 3 11 Ndax ndox mu lewet ak mu wex dinañu ballandoo ci genn mbènn?

Jms 3 12 Samay bokk, ndax mas ngeen a gis garabu figg gu meññ oliw, walla garabu réseñ gu meññ ay figg? Mukk! Mbènnu xorom mēnta nàcc muk ndox mu neex.

Jms 3 13 Ana ku neex xel ci yéen, ana kuy boroom xam-xam? Na ko wone ci y jëfam ak dundam gu sell, te feeñal xelam ci jikkoom ju lewet.

Jms 3 14 Waaye ku am ci sa xol farlu gu laloo wextan ak wut aw tur, bul bàkku, di weddi dëgg.

Jms 3 15 Xel moomu jógewul ci kaw; jëfu àddina la, di jikkoy niti kese, te jóge ci Seytaane.

Jms 3 16 Ndaxte fu wextan ak wut aw tur dugg, indi fa xëccoo ak bépp ñaawteef.

Jms 3 17 Waaye xel mi jóge ci kaw daa sell, ba noppi ànd ak jàmm te lewet, nooy, fees dell ak yërmande ak jëf yu rafet; àndul ak genn parlàqu, amul genn naaféq.

Jms 3 18 Te nitu jàmm dina bey toolu jàmm, góob njub.

Jms 4 1 Xeex yi ak xuloo yi ci seen biir nag, lu leen waral? Xanaa du ci seeni bègg-bègg, yi y xeex ci seeni cér?

Jms 4 2 Dangeen di mébét waaye dungeen am; dangeen di rey nit, boole ci kiñaan, waaye li ngeen di yóotu, dungeen ko jot; dangeen di xuloo ak a xeex waaye dungeen am dara, ndaxte ñaanuleen Yàlla.

Jms 4 3 Bu ngeen ñaane sax, dungeen jot dara, ndax yéena ngi ñaan ci naaféq, ngir gën a topp seen nafs.

Jms 4 4 Yéen ñi fecci seen kóllère ak Yàlla, xanaa xamuleen ne mbéggeelu àddina, mbañeel la fa Yàlla? Ku bègg a xaritoo ak àddina nag, noonoo nga ak Yàlla.

Jms 4 5 Xanaa yaakaar ngeen ne, Mbind mi day wax cig neen, ci li mu ne: "Yàlla am na mbéggeel gu fiir ci Xel mi mu def ci nun."

Jms 4 6 Waaye yiwu Yàlla ko épp. Moom la Mbind mi wax ne: "Yàlla dàq na ñi réy, waaye yiwal na ñi woyof."

Jms 4 7 Kon nag wàkkir luleen ci Yàlla, waaye dàqleen Seytaane, te dina daw, ba sore leen.

Jms 4 8 Jegelēen Yàlla, mu jege leen. Yéen bàkkaarkat yi, sellal-leen seeni loxo; yéen ñi am xel ñaar, laabal-leen seeni xol.

Jms 4 9 Toroxluleen te naqarlu, bay jooy; defleen seeni ree aw naqar, te seen mbég nekk tiis.

Jms 4 10 Suufel-leen seen bopp fa kanam Boroom bi, kon dina leen yékkati.

Jms 4 11 Yéen bokk yi, buleen ñaǵñante. Ku ñaǵñ sa moroom mbaa nga ñaaw njort, ba àtte ko, diinat nga yoonu Yàlla te àtte ko; ku àtte yoon wi nag sàmmoo ko, waaye danga koo àtte.

Jms 4 12 Kenn rekk mooy téral yoon, kooku rekk mooy àtte; moo man a musle, moo man a alage. Te sax yaw mi y àtte sa bokk yaay kan?

Jms 4 13 Léegi nag dégluleen, yéen ñi y wax ne: "Tey walla èllég di nanu dem ca dëkk sàngam, def fa at, di fa sàkku xalis ci jula."

Jms 4 14 Ndax dangeen a xam seen èllég? Te luy seen dund? Xanaa cóola donj luy

The Holy Bible in Wolof NT

naaw ci diir bu gatt, daldi naaxsaay.
Jms 4 15 Lii kay ngeen waroon a wax: "Bu soobee Boroom bi, dinanu dund, tey
def nàngam ak nàngam."
Jms 4 16 Waaye fi mu ne, naagu ngeen bay damu, te damoo noonu baaxul.
Jms 4 17 Kon nag ku xam def lu baax te defoo ko, bàkkaar nga.
Jms 5 1 Dégluleen yéen boroom alal yi, jooyleen te naqarlu ndax mbugal, gi
leen di xaar.
Jms 5 2 Seen alal seey na, seen yére yi maxe na,
Jms 5 3 seen wurus ak seen xaaalis xomaag na. Te xomaag jooju seede lay doon,
su leen di daanlu, ba lakk leen ni safara. Dajale ngeen alal ju ne gànñ, te fekk yéena ngi ci
muj j amono.
Jms 5 4 Dégluleen, jooyi xaaalis bi ngeen sàcce ci gubkat, yi leen doon
liggéeyal, ak yuuxi goobkat yi, dugg nañu ci noppi Yàlla Aji Kàttan ji.
Jms 5 5 Ci barele ak bannex ngeen dunde ci kaw suuf, di yafal seen bopp,
fekkk bésu rendi baa ngii.
Jms 5 6 Daan ngeen ku jub, ba rey ko sax, te bañul.
Jms 5 7 Yéen samay bökk, muñleen, ba Boroom bi dellusi ci ndamam. Seetleen ci
beykat bi, ni muy xaare njariñ ci meñneefu suuf, tey muñ, céebo ba bët wacc.
Jms 5 8 Yéen itam nag muñleen te dègéral seen xol, xam ne ñewu Boroom bi ci
ndamam jege na.
Jms 5 9 Buleen jàmbatante, samay bökk, ngir ragal Yàlla àtte leen. Àttekat
baa ngi ci bunt bi sax!
Jms 5 10 Bökk yi, defleen yonent, yi wax ci turu Boroom bi, seeni royukaay ci
muñ tiis ak ci goor-goorlu.
Jms 5 11 Xam ngeen ne ñiy goor-goorlu, ñu barkeel lañu. Dégg ngeen muñ ga
Ayóoba amoon, te gis muj gu rafet, ga ko Boroom bi jagleel, ndax Boroom bi kuy ñeewante la te
bare yèrmande.
Jms 5 12 Te li fi raw samay bökk, buleen waat mukk, bu muy ci asamaan mbaa ci
suuf mbaa ci leneen lu mu man a doon. Nangeen yem ci: "Waaw," ak "Déédéet," ngir bañ cee layoo
fa kanam Yàlla.
Jms 5 13 Su amee ci yéen ku nekk ci tiis, na ñaan ci Yàlla. Ku nekk ci mbég,
na sant Yàlla ci y woy.
Jms 5 14 Su amee ci yéen ku wopp, na woo njiiti mbooloo mi, ñu ñaanal ko te
diw boppam ci turu Boroom bi.
Jms 5 15 Te ñaan gu ànd ak ngem dina musal ki wopp, ba Boroom bi yékkati ko.
Te su ko fekkoon ak i bàkkaar sax, Yàlla dina ko baal.
Jms 5 16 Kon nag waxanteleen seeni bàkkaar tey ñaanalante, ngir ngeen wér.
Naanu aji jub gu dèggu, dooleem amul kem.
Jms 5 17 Naka noonu Iliyas nit la woon ku bindoo ni nun, waaye bi mu saxee ci
ñaan Yàlla, ngir mu bañ a taw, ndox laalul suuf diirub ñetti at ak genn-wall.
Jms 5 18 Gannaaw ga mu dellu ñaan, asamaan daldi taw, te suuf si saxal
meñneef.
Jms 5 19 Samay bökk, su amee ci yéen ku réere dègg, te am ku ko gindi,
Jms 5 20 na xam lii: ku gindi bàkkaarkat ci réeram, musal nga nit ci dee te
faral ko bàkkaar yu bare.
1Pt 1 1 Man Piyeer, ndawul Yeesu Kirist, maa leen di bind, yéen doxandéem yi
tasaaroo ci diiwaani Pont, Galasi, Kapados, Asi ak Bitini. Yàlla Baay bi tànn na leen,
1Pt 1 2 ci li mu leen xam bu jiitu, te sédde leen boppam ci jëfu Xel mu Sell
mi, ngir ngeen dèggal ko, te seen xol laab ndax deretu Yeesu Kirist. Na leen Yàlla dollil yiw
ak j àmm.
1Pt 1 3 Cant ñeel na Yàlla, Baayu sunu Boroom Yeesu Kirist! Moo nu
judduwaatal ci yèrmandeem ju bare, ba may nu yaakaar ju sax ndax ndekkitel Yeesu Kirist.
1Pt 1 4 Sédd na leen cër bu dul yàqu, du gakk te du seey mukk, dencal leen ko
ci asamaan,
1Pt 1 5 yéen ñi muy aar ci dooleem, sukkandikoo ci ngem, di leen nége mucc,
gi mu nar a feeñal bés bu mujj ba.
1Pt 1 6 Yéena ngi bég bu baax ci biir yaakaar jooju, doonte sax, su waree am,
yéena ngi dékku tiis ab diir, ci seen jànkoonte ak nattu yu wuute.
1Pt 1 7 Xam ne nattu yooyu dinañu sellal seen ngem, ni safara di setale
wurus, fekk wurus luy wéy la, te ngem a ko gën fuuf. Noonu seen ngem dina yelloo cant, ndam ak
màgg, bés bu Yeesu Kirist feeñee.
1Pt 1 8 Musuleen koo gis waaye bègg ngeen ko, gisuleen ko waaye gëm ngeen ko
te am mbég mu xel dajul, mu fees dell ak ndam,
1Pt 1 9 di jot muj gi ngem séentu, maanaam muccu xol.
1Pt 1 10 Naka mucc googu nag, yonent yi xamle yiw, wi ngeen naroon a joti,
seet nañu ko te gëstu ko.
1Pt 1 11 Bi Xelum Kirist, mi nekkoon ci ñoom, seedee lu jiitu coonoy Kirist ak
ndam la cay topp, jéem nañoo takk, kañ ak nan lay ame.
1Pt 1 12 Waaye Yàlla xamal na leen ne, moomuñu woon kàddu googu ñu wax, waaye
yéena ko moom. Te mooy kàddu gi ngeen dègg ci gémmini ñi leen doon jottali xebaar bu baax bi,
ci dooley Xel mu Sell, mi Yàlla yonnee asamaan; malaaka yi sax bègg nañoo gëstu yëf yii.
1Pt 1 13 Kon fagaruleen ci seeni xalaat te maandu, di wékk seen yaakaar jépp

The Holy Bible in Wol of NT

ci yi w, wi leen Yàlla di jagleel bés bu Yeesu Kirist di feeñ.
1Pt 1 14 Gannaaw gaayi Yàlla yu koy déggal ngeen, buleen toppati bëgg-bëgg, yi ngeen toppoon, bi ngeen xamagul Yàlla.
1Pt 1 15 Waaye na seen dund gépp sell, ni Yàlla mi leen woo selle.
1Pt 1 16 Ndaxte Mbind mi nee na: "Sell-leen, ndaxte ku sell laa."
1Pt 1 17 Gannaaw nag Yàlla, mi ngeen di wooye Baay, mooy àtte jëfi ñépp te du gënale kenn, saxleen ci ragal ko diirub seen ngan ci àddina.
1Pt 1 18 Xam ngeen ne, Yàlla jot na leen ci seen dund gu tekkiwul dara, gi maam ya nekkoon; te jotuleen ak yu deme ni xalis mbaa wurus yuy wéy,
1Pt 1 19 waaye ci deretu Kirist ju tedd ji, mel ni mbote mu sikkul te wàññi kuwul.
1Pt 1 20 Yàlla xamoon na ko, ba àddina sosoogul, waaye léegi ci mujug jamono feeñal na ko ndax yéen
1Pt 1 21 ñi jaar ci moom, gëm Yàlla. Te Yàlla dekkal na ko, sol ko ndam, ngir ngeen wékk seen ngëm ak seen yaakaar ci Yàlla.
1Pt 1 22 Kon nag gannaaw déggal ngeen dégg gi, ba sellal seeni xol te am mbëggeel gu dëggu, bëgganteleen mbëggeel gu tar ak seen xol bëpp.
1Pt 1 23 Ndaxte du ci jiwu wuy yaqu ngeen judduwaate, waaye ci jiwu wu sax, maanaam kàddug Yàlla giy dund tey sax.
1Pt 1 24 Ndaxte: "Nit ñax la, ndamam di tóor-tóor kese; ñax day wow, tóor-tóor ruus, waaye kàddug Boroom bi day sax ba fàww."
1Pt 1 25 Te kàddu googu mooy xebaar bu baax, bi ñu leen doon yégal.
1Pt 2 1 Kon nag dëdduleen gépp coxor, gépp njublan, naaféq, ki ñaan ak jëw.
1Pt 2 2 Gannaaw ay liir ngeen yuy door a juddu te mos ci mbaaxug Boroom bi, nampleen ci meew mu sell, miy dundal seen xol, ba magg ci biir muccu Yàlla.
1Pt 2 4 Kon nag ñewleen ci moom; nit ñi bañ nañu ko, waaye Yàlla fal na ko te teral ko. Mi ngi mel ni doju tabax, waaye doj wuy dund la,
1Pt 2 5 te yéena ngi mel niy doj yuy dund yu Yàllay defare dëkkukaayam. Noonu ay saraxalekat yu sell ngeen, ngir jébbal ko ay sarax yu ngeen tibbe ci seen xol te neex ko ndax Yeesu Kirist.
1Pt 2 6 Looloo tax bind nañu: "Maa ngi samp fi ci Siyon doju koñ. Doj wu tedd la, wu ma tann; ku gëm ci moom, sa yaakaar du tas mukk."
1Pt 2 7 Kon nag yéen ñi gëm am ngeen cér ci teraangaam. Waaye naka ñi gëmul: "Doj wa tabaxkat ya sànni, mujj na di doju koñ."
1Pt 2 8 Te it: "Doj la wuy fél nit, di xeer wu koy fakkastal." Dañu cee fakkastalu, ndaxte gëmuñu kàddug Yàlla, te loolu la Yàlla dogal ci ñoom.
1Pt 2 9 Waaye yéen xeet wu Yàlla tann ngeen, di askanu saraxalekati Buur Yàlla, askan wu sell ngeen, di mbooloom Yàlla, ngir ngeen yégle ngëneelam, moom mi leen woo, ba gënne leen lëndëm gi, tàbbal leen ci leeram gu yéeme gi.
1Pt 2 10 Démb nekkuleen woon ci dara, waaye tey mbooloom Yàlla ngeen; booba jotuleen woon yërmandeem, waaye léegi jot ngeen ko.
1Pt 2 11 Samay xarit, yéen ñiy ay gan ak ay doxandéem ci àddina si, maa ngi leen di dénk lii: dëdduleen bannexi bakkan yi y xex ak xol.
1Pt 2 12 Na seen dundin rafet ci biir xeeti àddina, kon doonte ñu di leen sosol ay ñaawteef, di nañu gis seeni jëf yu rafet bay magg Yàlla, bés bu leen feeño.
1Pt 2 13 Na seen nangub Boroom bi tax, ngeen déggal képp kuy kilifa, muy buur ba gën a kawé,
1Pt 2 14 mbaa jawriñ yu mu yebal, ngir ñu yar ñiy def lu bon, te teral ñiy def lu baax.
1Pt 2 15 Ndaxte noonu la coobareg Yàlla tédde, maanaam ngeen sax ci def lu baax, ba wedamloo jayil yi xamul dara.
1Pt 2 16 Li leen Yàlla goreel nag, bu mu tax ngeen mbubboo ko, bay def lu bon, waaye ngeen gën a feddali seen jaamu Yàlla.
1Pt 2 17 Teral-leen ñépp, bëgg kureelu boka yi, ngeen ragal Yàlla te teral buur bi.
1Pt 2 18 Yéen jaam yi déggal-leen seeni sang ak wegeel gu mat sèkk, waxuma ñi baax te lewet rekk, waaye sax ñu wex ñi.
1Pt 2 19 Ndaxte su ngeen dékkoo tiis, di sonn ci lu dul yoon ndax seen ànd ak Yàlla, loolu lu rafet la.
1Pt 2 20 Su ngeen tooñee te muñ i pes, luy pey gi? Waaye su ñu leen fitnaalee ci def lu baax te ngeen muñ ko, jëf ju rafet la fa kanam Yàlla.
1Pt 2 21 Ndaxte ci loolu la leen Yàlla woo, ndaxte Kirist itam sonn na ngir yéen, teg fi seen kanam royukaay, ngir ngeen jaar ci y tànkam.
1Pt 2 22 "Musul a def bakkaar, te jenn waxu njublan musul a gënn ci gëmmiñam."
1Pt 2 23 Saaga nañu ko te feyyuwul, fitnaal nañu ko te tēkkuwul, waaye mu dénk boppam Ki yor àtte bu dëgg bi.
1Pt 2 24 Gaddu na moom ci boppam sunuy bakkaar ca bant, ba ñu ko daajoon, ngir nu taggook bakkaar, sóobu ci dund gu jub; ndax ay gaañu-gaañoom may na nu ag wér.
1Pt 2 25 Ndaxte yéena ngi réeroon niy xar, waaye léegi dellusi ngeen ci sàmm, biy aar seeni xol.
1Pt 3 1 Yéen itam jigéen ñi, na ku nekk nangul sa jëkkër. Noonu su amee goor gu gëmul kàddug Yàlla, te gis jabaram di dund dund gu sell, boole ci weg ko, loolu di na ko

gindi ci lu àndul ak wax.

1Pt 3 3 Bu seen taar aju ci col, maanaam ay létt, wurus mbaa yére yu rafet,
1Pt 3 4 waaye nay taar bu sax bu nekk ci biir, di xol bu nooy te dal, ndax

loolu lu takku la fa Yàlla.

1Pt 3 5 Ndaxte jigéeni démb yu sell, ya gëmoon Yàlla, loolu moo doon seen
taar; nanguloon nañu seen jëkkër,

1Pt 3 6 ni Saarata déggale woon lbraayma, ba daan ko wooye "Sang bi." Yéen
nag, su ngeen dee def lu baax te bañ cee boole genn njàqare, kon mel na ni Saarataa leen
jaboote.

1Pt 3 7 Te yéen itam góor ñi, na ku nekk ci yéen am xel, ci ni ngay ànde ak
sa jabar, xam ne àndandoo ju la gën a néew doole la. Joxleen ko teraanga ju mat, ndax yéena
yem cér ci yiwu Yàlla, wi nu ubbil buntu dund gu dul jeex. Noonu dara du man a yàq seeni ñaan.

1Pt 3 8 Kon nag bokkleen xalaat, bokkleen i tiis, bëgganteleen, yërëman te
woyof.

1Pt 3 9 Ku la def lu bon mbaa mu saaga la, bul feyyu, waaye ñaanal ko lu
baax; ndaxte ci loolu la leen Yàlla woo, ngir barkeel leen.

1Pt 3 10 Ndaxte: "Ku bëgg a am dund gu naatte fekke bés yu rafet, na jàpp
l'amm ñam ci lu bon, sàmm gëmmi ñam ci fen.

1Pt 3 11 Na dëddu lu bon, tey def lu baax, na xënte jàmm te sax ci.

1Pt 3 12 Ndax Boroom baa ngi xool ñi jub bëti yërmande, di ubbi ay noppam ci
seeni ñaan, waaye dàq ñiy def lu bon."

1Pt 3 13 Te it kan moo leen di sonal, su ngeen góor-góorloo ci def lu baax?

1Pt 3 14 Doonte ñu di leen fitnaal sax ci def lu jub, ñu barkeel ngeen. Buleen
tiit nag ndax seeni xëbal, mbaa ngeen di ci am njàqare.

1Pt 3 15 Waaye manggal-leen Kirist Boroom bi ci seeni xol, te jekk ngir tontu
ku lay laaj ci seen yaakaar ji ngeen am;

1Pt 3 16 waaye na tont gi lewet te ànd ak wegeel. Àndleen ak xel mu dal; noonu
ñi leen di sikkal ndax seen dund gu rafet ci gëm Kirist, dinañu rus ci seeni sos.

1Pt 3 17 Ñu fitnaal la ndax jëf ju baax, su dee mooy coobareg Yàlla, moo gën
ñu fitnaal la ndax jëf ju bon.

1Pt 3 18 Ndaxte Kirist ci boppam dee na benn yoon ba fàww, ngir dindi bàkkaar
yi, moom mi jub ngir ñi jubadi, ngir yóbbu leen fa Yàlla; dee na ci jëmm, waaye dundaat na ci
xel.

1Pt 3 19 Ci biir xel moomu la yégaleji ndamam ca ruu ya Yàlla tëj kaso;

1Pt 3 20 maanaam ña weddi woon ca jamonoy Nóoyin, fekk Yàlla muñaloon na leen
diir bu yàgg, dajeeek Nóoyin doon yett gaal ga. Nu néew, maanaam limub juróom-ñett, dugg nañu
ca gaal ga, jaar ca ndox ma, ba mucc.

1Pt 3 21 Loolu misaal la tey, ci li ñu nuy sóob ci ndox, te nu mucc; waxuma
laabal sobe si taq ci yaram, waaye wuyu Yàlla ak xel mu dal. Li nu may mucc googu, mooy
ndeekitel Yeesu Kirist,

1Pt 3 22 mi yéeg asamaan, toog fa ndeyjooru Yàlla, mu tiim malaaka yi, boroom
sañ-sañ yi ak boroom doole yépp.

1Pt 4 1 Gannaaw Kirist nag sonn na ci yaramam, gannaayoolleen xelam moomu,
ndaxte ku sonn ci yaramam, tàggoo na ak bàkkaar.

1Pt 4 2 Noonu diir bi ko dese ci kaw suuf, dëddu na bannexi bakkan, jublu ci
coobareg Yàlla.

1Pt 4 3 Ndaxte àndoon ngeen démb ci xalaati ñi xamul Yàlla, di dund ci y
ñaawteef ak topp seen bakkan, di mândi ak a xawaare, di xér ci biiñ ak a jaamu ay xërëm yu
araam, waaye na fi yem nag.

1Pt 4 4 Niy jëfe noonu waaru nañu, ba di leen sosol, ci li ngeen àndul ak
ñoom, sóobu ci seeni moy yu dul jeex,

1Pt 4 5 waaye dinañu mas a teew fa kanam Ki nar a àtte ñiy dund ak ñi dee.

1Pt 4 6 Looloo waral it ñu jottali xebaar bu baax ndee, ya fekke woon jamonoy
Nóoyin jooju, ngir ñu dunde Yàlla ci seen xel, doonte sax nit ñaa ngi leen daan fitnaal ci
àddina.

1Pt 4 7 Te itam muju lépp jegesi na; nangeen maandu te foog, ba man a ñaan ci
Yàlla.

1Pt 4 8 Li gën a am solo mooy, ngeen bëggante mbëggeel gu tar, ndax mbëggeel
day suul bàkkaar yu bare.

1Pt 4 9 Ganalanteleen ci lu àndul ak njàmbat.

1Pt 4 10 Te lu la Yàlla jagleel kenn ku nekk ci yéen, nanga ko bokk ak ñépp ni
jawriñ ju jub, ci séddale yiwu Yàlla wu yaatu.

1Pt 4 11 Kuy jottali kàddug Yàlla, na mel ni Yàllaay wax. Kuy jëf it, na jëfe
dooley Yàlla, ngir turu Yàlla magg ci lépp jaar ci Yeesu Kirist, mi yelloo ndam ak kàttan ba
fàww. Amiin.

1Pt 4 12 Yéen samay xarit, ci mbirum nattu bu tange ni daay, bi dal ci seen
kaw, bumu leen jaaxal, ba ngeen teg ko ni lu xel dajul.

1Pt 4 13 Waaye bëgleen ci cér, boobu ngeen am ci coonoy Kirist, ngir bés bu
ndamam di feeñ, ngeen bég ak mbég mu èpp xel.

1Pt 4 14 Su ñu leen jànnée sax ci turu Kirist, xamleen ne ñu barkeel ngeen,
ndax Xelum Yàlla a ngi ci yéen, di firndeel seen ndamu èllég.

The Holy Bible in Wolof NT

1Pt 4 15 Buñu sonal kenn ci yéen ci li mu rey nit walla mu sàcc, mbaa def lu bon, walla dugg ci lu yoonam nekkul.

1Pt 4 16 Waaye ku ñu sonal ndax waayu Kirist nga, bu ci rus, waaye nga manggal Yàlla ci tur woowu.

1Pt 4 17 Ndaxte àpp bi jot na, àtte baa ngi tàmbalee ci nun waa kër Yàlla. Te su tàmbalee ci nun nag, luy muju ñi weddi xebara Yàlla?

1Pt 4 18 Te: "Su muccu ki jub jafee, luy doon muju ki weddi te dèng?"

1Pt 4 19 Kon nag ñi tegoo fitna ci coobareg Yàlla, nañu sax ci def lu baax, dénk seen bopp Yàlla, miy Bindkat biy sàmm kóllère.

1Pt 5 1 Kon yéen njiit yi, maa ngi leen di dénk, man miy njiit ni yéen, man mi seede coonoy Kirist te am cër ci ndam li nar a feeñ.

1Pt 5 2 Lii laa leen di ñaan: sàmmleen géttug Yàlla, gi mu leen dénk, di ko wottu, waxuma ci sañul-bañ, waaye di surgay Yàlla ci xol bu tàlli; ngeen def ko ak xol bu laab te bañ cee séentu alal.

1Pt 5 3 Buleen noot ñi leen Yàlla dénk, waaye ngeen nekk ay royukaay fi kanam jur gi.

1Pt 5 4 Noonu waxtu wu Boroom gétt gi feeñee, dina leen jagleel kaalag ndam guy sax ba fàww.

1Pt 5 5 Noonu itam yéen ndaw ñi, nangeen déggal mag ñi. Te yéen ñépp, solooléen woyof ci seen biir, ndaxte: "Yàlla day dàq ñi réy, di yiwal ñi woyof."

1Pt 5 6 Suufel-leen seen bopp kon ci ron loxob Yàlla bu am kàttan, ngir mu yékkati leen ci jamono ju ko soob.

1Pt 5 7 Te ngeen yenni ku ci kawam seen njàqare jépp, ndax ku leen ñeewante la.

1Pt 5 8 Maanduleen te foog, ndax seen noon Seytaane mu ngi wër, ni gaynde guy yëmmu, di rëbb ku mu yàpp.

1Pt 5 9 Jànkoonteleen ak moom ci biir ngem gu takku, xam ne kureelu bokk yi ci àddina yépp, ñu ngi daj ay fitna ni yéen.

1Pt 5 10 Te Yàlla mi jagoo yiw wépp te woo leen ci darajay Kirist, ngir ngeen bokk ci ndamam li sax, gannaaw bi ngeen yendoo bëccëgu tiis, dina leen yeesalaat, di leen dëgëral ak a dooleel, ba ngeen sampu.

1Pt 5 11 Na Yàlla yelloo magg ba fàww. Amiin.

1Pt 5 12 Bind naa leen ci lu gatt ci ndimbalu Silwan, mi ma jàpp ni sama mbokk mu takku. Dénk naa leen, di leen seedeel ne, lii mooy yiwu Yàlla dëgg; kon nag saxleen ci.

1Pt 5 13 Mbooloo mi nekk ci dëkk bi ñuy wax Babilon te Yàlla tànn ko ni yéen, moo di leen nuyu, ñoom ak Màrk sama doomu diine.

1Pt 5 14 Nuyoonteleen ak safoonte yu sell. Na jàmm ñeel képp ku gëm Kirist.

2Pt 1 1 Man Simon Pieer, jaamu Yeesu Krist ak ndawam, maa leen di bind, yeen ñi Yàlla jagleel ngem gu rafet ni nun, aju ci njubu sunu Yàlla ak Musalkat, Yeesu Krist.

2Pt 1 2 Na leen Yàlla dollil yiw ak jàmm, jaar ci xam ko ak Yeesu sunu Boroom.

2Pt 1 3 Dooley Yàlla moo nu may lépp lu aju ci dund gu sax ak ragal Yàlla, jaarale ko ci xam gi nu ko xam, moom mi nu woo ci kaw ndamam ak dooleem.

2Pt 1 4 Noonu la nu dige ay dig yu rafet, te réy ba èpp xel, ngir nu gëm leen, te Yàlla sol nu jikoom, nu mucc ci yàqute, gi bannexu bakkan samp ci àddina si.

2Pt 1 5 Na loolu tax ngeen góor-góorlu, ba yokk ci seen ngem njàmbaar, ci njàmbaar googu ngeen yokk ci xam-xam, yokk ci noot sa bopp.

2Pt 1 6 Noot sa bopp googu, ngeen yokk ci muñ, yokk ci ragal Yàlla,

2Pt 1 7 yokk ci sopp mbokk, yokk ci bègg ñépp.

2Pt 1 8 Ndaxte bu leen jiko yooyu soloo, ba sax ci yeen, dina tax seen xam Yeesu Krist Boroom bi am njeriñ te jur mbaax.

2Pt 1 9 Waaye ku ñakk jiko yooyu, ay bëtam dañoo lëndëm ba gumba, te fàtte na, ni ko Yàlla fòotale bakkaari démb.

2Pt 1 10 Kon nag samay mbokk, gannaaw Yàlla da leena tànn te woo leen, góor-góorluleen ci feddali ko ak seen kem-kàttan. Ndaxte su ngeen ko defee, dungeen jeng muk.

2Pt 1 11 Te noonu dingeen tàbbi ak ndam ci nguur gu sax gu sunu Boroom, di sunu Musalkat Yeesu Krist.

2Pt 1 12 Wóor na ma ne xam ngeen loolu, ba sampu ci dëgg gi leen Yàlla jagleel, waaye fas naa yéene, may sax ci di leen ko fàttali.

2Pt 1 13 Te jàpp naa ko, muy sama warugar, feek maa ngi noyyi, ma di leen fàttali loolu, ba yee leen.

2Pt 1 14 Ndaxte xam naa ne, léegi ma jóge fi, ni ma ko Yeesu Krist Boroom bi leerale woon.

2Pt 1 15 Te dinaa góor-góorlu, ngir sama gannaaw ngeen di fàttaliku li ma leen doon wax.

2Pt 1 16 Bi nu leen yégalee dooley Yeesu Krist sunu Boroom ak ñëwam ci biir ndam, sukkandikuwunu woon ci y léeb yu sësul fenn, waaye danoo teewe ag manggal.

2Pt 1 17 Ndaxte Yàlla Baay bi sol na ko teraanga ak ndam, te baatub Aji Màgg ju tedd ji jib na ne: Sama Doom a ngii, di sama Soppe; ci moom laa ame bannex.

2Pt 1 18 Te nun dëgg nanu baat boobu jóge asamaan, bi nu nekke ak moom ca tund wu tedd wa.

The Holy Bible in Wolof NT

2Pt 1 19 Noonu bir na ne, waxu yonent yi wér na, te war ngeen koo fonk; mi ngi mel ni lãmp, buy leer ci bérab bu lëndëm, ba kera fajar di xar, te biddiiwub njël bi feq, leeral seeni xol.

2Pt 1 20 Waaye jëkkleena xam ne, amul jenn waxu yonent ci Mbind mi, ju balle ci xelu boppam.

2Pt 1 21 Ndaxte kenn ci yonent yi musula wax ci coobareg boppam, waaye, Xel mu Sell mi daa na xiir nit ñi, ñu yégle kàddug Yàlla.

2Pt 2 1 Waaye ci bànni Israyil, amoon na naaféq yu mbubboo turu yonent, ni muy ame seen biir ñuy mbubboo turu jàngalekat. Ci seeni pexe dinañu dugal ci yeen xalaat yu sänke, di weddi Boroom bi leen jot, tey yóbbe seen bopp alkande ju teew.

2Pt 2 2 ñu bare dinañu leen fekki ci seeni ñaawteef, ba gakkal yoonu dëgg ci bėti nit ñi.

2Pt 2 3 Seen bégge dina tax, ñu dàbbdaaxe ay wax, ngir nax leen, ba lekk seenus tuut. Waaye àtte baa ngi leen di xaar, te seen alkande di leen teeru.

2Pt 2 4 Ndaxte Yàlla jeggul malaaka ya bàkkaaroon, waaye tàbbal na leen safara, tëj leen ca kàmb yu lëndëm, di leen nége àtte ba.

2Pt 2 5 Te it jeggul addina su jëkk sa weddi woon, ba xooj ko ci ndoxu mbënn ma, waaye musal na Nóoyin rekk, mi daan waare ci njub, moom ak juróom-ñaari nit.

2Pt 2 6 Te it Yàlla daan na dëkki Sodom ak Gomor, raafal leen cig lakk, ñuy misaalu ñiy weddi ëllëg.

2Pt 2 7 Waaye musal na Lóot mi jub, mi sonnoon ndax ñaawteefi ñu dëng, ñoonu mu nekkaloon.

2Pt 2 8 Ndaxte Lóot, mi dëkkoon ci seen biir, dafa dëkke woon tiisu xol, ndax ñaawteef yi mu gis ak a dëgg guddi ak bëccëg.

2Pt 2 9 Gannaaw loolu lépp am na nag, nanu bir ne, Boroom bi man na musal aji gëm ji nekk ci nattu, te denc ñi jubadi, ngir alag leen bésu àtte ba.

2Pt 2 10 Rawatina ñiy topp seen bakkan ciy bégg-bégg yu ruslu, te faalewuñu genn kilifteef. ñu ñeme Yàlla lañu, te dëgër bopp, ba ragaluñoo xas kilifa ya gëna kawé.

2Pt 2 11 Fekk sax malaaka, yi leen ëpp doole ak kàttan, tey sax ca jetaayu Boroom bi, ñemewuñoo xas kilifa yooyu.

2Pt 2 12 Waaye ñoom dañuy xas ci biir yi ñu xamul. ñoom ak bàyyima ñoo yem, di ay mbindeef yuy tañaxu, te tër rendi rekk a jekk ci ñoom; dees na leen rey ni bàyyima,

2Pt 2 13 muy seen peyug njubadi. Xawaare bëccëgu ndara-kàmm mooy seen bannëex. Su ñuy lekkandoo ak yeen, dañuy bannëexu ci seeni bégg-bégg, di ay gakk ak i sikk ci seen biir.

2Pt 2 14 Jigéen ju seen bët tegu, ñu xédd ko, ba duñu tàggook moy muk; ku ñakk pasteef ñu fàbbi la; ñu xelu lañu jème cig bégge -- ñu alku lañu!

2Pt 2 15 Réer nañu ba wàcc yoon wu jub wi, topp yoonu Balaam, doomu Bosor, mi bégge xiiron ci njubadi.

2Pt 2 16 Waaye déggadeem yóbbe na ko yeraanga; xam ngeen ne mbaam-sëf du wax, waaye mbaam wax na ak moom ci lãmmiñ wu bir, ngir mu gënn ci ndofam googu.

2Pt 2 17 Nooñule ay teen yu dèy lañu, di xiini lay, yu ngelaw liy naawal, te seen pey mooy lëndëm gu ne taraj.

2Pt 2 18 Dañuy fàbbi ñu naroona mucc ci addina ju réer, dig leen ak lãmmiñ yu neex bannëexi bakkan yu jéggi dayo.

2Pt 2 19 Dañu leen di dig ngoreel, te fekk ñoom ci seen bopp jaami yàqute lañu, ndaxte lu la noot, jaamam nga.

2Pt 2 20 Su ñu xamee Boroom bi, di sunu Musalkat Yeesu Krist, ba mucc ci sobes addina, ba noppi sóobuwaat ca, ba mu noot leen, seen muj moo yées seen njàlbéen.

2Pt 2 21 Ndaxte ñu xam yoon wu jub wi, ba noppi dëddu ndigal lu sell li ñu déggoon, bañoon koo xam moo gënoon ci ñoom.

2Pt 2 22 Noonu seen mbir déggal na li ñuy wax ne: Xaj mooy waccu, di ko lekkaat; te it: Mbaam-xuux, loo ko sang-sang, mu xalangu ci ban.

2Pt 3 1 Yeen samay xarit, sama ñaareelu bataaxel a ngi nii. Bind naa leen, ngir xiir leen ci xalaat yu sell.

2Pt 3 2 Maa ngi leen di fàttali kàdduy yonent yu sell, yi fi jiitu woon, ak ndigalu Boroom bi sunu Musalkat, li ngeen déggoon ci ndaw, yi Yàlla yebaloon fi yeen.

2Pt 3 3 Nangeen jëkka xam lii: muju jamano dingeen gis ay tiinaalkat, di topp seen bakkan; dinañu leen tiinaal.

2Pt 3 4 ci di leen ne: Ki dige woon ne dina ñew, ana mu? Ndaxte baay ya nelaw nañu, waaye lépp a ngi dox ca njàlbéen ga ba tey.

2Pt 3 5 Fekk bëggunañoo xam lii: kàddug Yàllaa tax, asamaan ak addina yu jëkk ya juddoo ca ndox, te dunde ko.

2Pt 3 6 Te ndox it moo labal addina sa, raafal ko.

2Pt 3 7 Te kàddug Yàlla googu moo denc asamaan yii fi nekk ak suuf si, ngir lakk leen; Yàllaa ngi leen di nége bésu àtte, ba muy alag ñi weddi.

2Pt 3 8 Yeen samay xarit, buleen umple ne, benn bés ak junniy at ñoo yem fi Boroom bi.

2Pt 3 9 Li Yàlla dige, dina ko def, lu mu yeex-yeex ci xalaatu nit. Xanaa kay da leena muñal, ndax bëggul kenn alku, waaye ñépp tuub seeni bàkkaar.

2Pt 3 10 Waaye bésu Boroom bi dina ñew, bët addina ni sàcc. Su boobaa, asamaan yi dinañu ne rajax toj, lu ne ci addina lakk ba seey, te suuf ak lu mu ëmb dina ne

fàññ fa kanam Yàlla.

2Pt 3 11 Gannaaw loolu lépp dina seeye noonu nag, nangeen góor-góorlu ci gëna
sellal seen nekkini, te feddali seen ragal Yàlla.
2Pt 3 12 Te it ngeen taxaw temm ci séentu bésu Yàlla bi, te waajal ñëwam. Su
boobaa, asamaan yi dinañu lakk, ba naaw ni pënd, te lu nekk ci àddina dina lakk, ba seey ni b
dóom.
2Pt 3 13 Waaye nun ngi séentu asamaan su bees ak suuf su bees, fa njub dëkk,
ci ni ko Yàlla dige.
2Pt 3 14 Kon nag samay soppe, gannaaw yeena ngi séentu loolu, góor-góorluleen,
ngir bu Krist ñëwee, mu fekk leen ci jàmm, ngeen baña am benn gakk mbaa sikk.
2Pt 3 15 Te jàppleen ne, muñug sunu Boroom muccu nit la. Sunu mbokk mi nu bëgg
Pool bind na leen ko, ci xel mi ko Yàlla sol.
2Pt 3 16 Noonu lay waxe ci y bataaxelam yépp di ci biral lili. Am na ci sax yu
jafée xam, te ñi amul xam-xam te seen ngëm dëgërul di ko walbati, ba alag seen bopp, te loolu
lañuy def ci Mbind yi ci des.
2Pt 3 17 Noonu yeen samay xarit, gannaaw xam ngeen loolu ba noppi, moytuleen
ni weddi fàbbi leen ci seen réer, ba yolomal seen wàkkirlu ci Yàlla.
2Pt 3 18 Waaye mággleen ci yiwu sunu Boroom ak Musalkat Yeesu Krist, te sax ci
xam ko; moo yellow ndam fii ba fàww.
1Jh 1 1 Nu ngi leen di bind ci mbirum Ki ñuy wax Kàddug dund, moom mi amoon
ca njàlbeen ga; mi nu dëgg te gis ko ak sunuy bët, mi nu xool te laal ko ak sunuy loxo.
1Jh 1 2 Dund feeñ na, te gis nanu ko; te moom lanuy seedeel, di leen yégal
dund gu dul jeex, googu nekkoon ci wetu Yàlla Baay bi te feeñu nu.
1Jh 1 3 Li nu gis te dëgg ko, nu ngi leen koy yégal, ngir yéen itam ngeen
bokk ak nun. Te dëgg-dëgg bokk nanu ci Baay bi ak Doomam, Yeesu Kirist.
1Jh 1 4 Nu ngi leen di bind yëf yii, ngir sunu mbég mat sèkk, nun ñépp.
1Jh 1 5 Xebaar bi nu dëgg ci Yeesu Kirist, di leen ko yégal, mooy lili: Yàlla
Leer la, te genn lëndëm nekkul ci moom.
1Jh 1 6 Su nu waxee ne, bokk nanu ci moom, tey dox ci lëndëm, danuy fen ci
sunuy wax ak sunuy jëf.
1Jh 1 7 Waaye bu nuy dox ci leer, ni mu nekke moom ci boppam ci leer, kon
bokk nanu ci sunu biir, te deretu Yeesu Doomam dina nu sellal ci bépp bàkkaar.
1Jh 1 8 Su nu waxee ne amunu bàkkaar, kon nax nanu sunu bopp, te dëgg nekkul
ci nun.
1Jh 1 9 Su nu nangoo sunuy bàkkaar ci kanamam, fekk kuy sàmm kóllère la te
jub, ngir baal nu sunuy bàkkaar te sellal nu ci lépp lu jubadi.
1Jh 1 10 Su nu waxee ne defunu bàkkaar, teg nanu ko kuy tebbi waxam, te
kàddoom duggagul ci sunu xol.
1Jh 2 1 Samay doom, maa ngi leen di bind yëf yii, ngir ngeen baña a def
bàkkaar. Waaye su kenn defee bàkkaar, ba tey am nanu ku nuy rammu ci Baay bi, mooy Yeesu
Kirist mu jub mi.
1Jh 2 2 Te moo joxe bakkanam, ngir dindi sunuy bàkkaar, te du sax sunuy
bàkkaar rekk, waaye yu àddina sépp.
1Jh 2 3 Ci lili lanu xame ne, xam nanu ko: sàmm ay ndigalam.
1Jh 2 4 Ku wax ne xam nga ko, te sàmmoo ay ndigalam, dangay fen, te dëgg
nekkul ci yaw.
1Jh 2 5 Kuy sàmm kàddug Yàlla, dëgg-dëgg sa mbéggeel ci Yàlla mat na sèkk. Ci
loolu lanu xame ne, nekk nanu ci moom.
1Jh 2 6 Ku wax ne ci Yàlla nga sax, fàww nga dund, ni Yeesu Kirist daan dunde
moom ci boppam.
1Jh 2 7 Samay soppe, li ma leen di bind du ndigal lu bees, waaye ndigal lu
yàgg la; la ngeen jotoon ca ndoorte la. Te ndigal lu yàgg loolu, mooy kàddu gi ngeen dëggoon.
1Jh 2 8 Teewul ndigal lu bees laa leen di bind, lu amoon ci dundu Yeesu, te
am it ci seen dund; ndaxte lëndëm gaa ngi wéy, te leer gu wóor gi fenk na xaat.
1Jh 2 9 Ku wax ne yaa ngi ci leer, tey bañ sa mbokk, yaa ngi ci lëndëm ba
tey.
1Jh 2 10 Kuy sopp sa mbokk, yaa ngi dëkk ci leer, te luy yóbbe nit bàkkaar du
nekk ci yaw.
1Jh 2 11 Waaye kuy bañ sa mbokk, ci lëndëm nga nekk, di ci dox, te xamoo foo
jëm, ndax lëndëm muur na say bët.
1Jh 2 12 Samay doom, maa ngi leen di bind, ndax baalees na leen seeni bàkkaar
ci turu Kirist.
1Jh 2 13 Maa ngi leen di bind, yéen baay yi, ndax xam ngeen Ki nekkoon ca
njàlbeen ga ba tey. Maa ngi leen di bind, yéen waxambaane yi, ndax daaneel ngeen Ibliis.
1Jh 2 14 Bind naa leen, samay doom, ndax xam ngeen Yàlla Baay bi. Bind naa leen,
yéen baay yi, ndax xam ngeen Ki nekkoon ca njàlbeen ga ba tey. Bind naa leen, yéen waxambaane
yi, ndax yéena ngi dëgër, ndax kàddug Yàlla ngi dëkk ci yéen, te daaneel ngeen Ibliis.
1Jh 2 15 Buleen sopp àddina ak li ci biiram. Ku sopp àddina, mbéggeelu Baay bi
nekkul ci moom.
1Jh 2 16 Ndaxte lépp lu nekk ci àddina, maanaam bëgg-bëggu yaram ak xemmemu
bët ak réyug àddina, loolu du jóge ci Baay bi waaye ci àddina.
1Jh 2 17 Te àddina day wéy, waaye kuy def coobareg Yàlla di nga sax ba fàww.

1Jh	2	18	Samay doom, waxtu wu mujj wi jot na! Dégg ngeen ne, benn Bañaaleb Kirist dina ñew; te dëgg la, bañaaley Kirist yu bare feeñ nañu. Ci loolu lanu xame ne, waxtu wu mujj wi jot na.
1Jh	2	19	Ci sunu biir lañu jóge, waaye bokkuñu woon ci nun; ndaxte su ñu bokkoon ci nun, kon dinañu des ci nun. Waaye dagggeeku nañu nu, ngir mu leer ne, kenn ci ñoom bokkul woon ci nun.
1Jh	2	20	Yéen nag, Aji Sell ji sol na leen Xelam, te yéen ñépp am ngeen xam-xam.
1Jh	2	21	Bind naa leen, du ndax xamuleen dëgg, waaye ndax xam ngeen ko, xam it ne wenn fen du jóge ci dëgg.
1Jh	2	22	Kan mooy fenkat bi? Mooy kiy weddi ne Yeesu mooy Kirist, Almasi bi. Kooka mooy Bañaaleb Kirist, biy weddi Baay bi ak Doom ji.
1Jh	2	23	Ku weddi Doom ji, amuloo itam Baay bi; ku seedeel Doom ji, am nga it Baay bi.
1Jh	2	24	Yéen nag, la ngeen déggoon ca ndoorte la, na sax ci yéen. Loolu ngeen déggoon ca ndoorte la, su saxee ci yéen, dingeen sax yéen itam ci Doom ji ak ci Baay bi.
1Jh	2	25	Te li mu nu digoon mooy lii: dund gu dul jeex.
1Jh	2	26	Bind naa leen lii ci mbirum ñi leen di bëgg a réeral.
1Jh	2	27	Yéen nag, Xel mi leen Kirist sol a ngi dëkk ci yéen, te soxlawuleen kenn jàngal leen dara. Waaye Xel mi mu leen sol, mi ngi leen di jàngal lépp, te li mu leen di jàngal mooy dëgg; kon nag saxleen ci moom, ni mu leen ko jàngale.
1Jh	2	28	Gannaaw loolu nag yéen samay doom, saxleen ci Kirist, ngir bés bu feeñee, nu am kóolute ci kanamam te bañ a rus ba sèngéem cig dikkam.
1Jh	2	29	Gannaaw xam ngeen ne ku jub la, dingeen xam it ne, képp kuy def lu jub juddu nga ci moom.
1Jh	3	1	Xool-leen mbëggeel gi nu Baay bi jox, ni mu réye, ba nu man a tudd doomi Yàlla. Te moom lanu. Moo tax àddina xamu nu, ndaxte xamu ko woon, moom itam.
1Jh	3	2	Samay soppe, léegi doomi Yàlla lanu, te li nu nar a nekki feeñagul, waaye xam nanu ne, bés bu Almasi bi feeñee, dinanu ni rook moom, ndaxte dinanu ko gis, na mu mel.
1Jh	3	3	Te képp ku am yaakaar jooju ci moom, dinga sellal sa bopp, ni mu selle moom.
1Jh	3	4	Ku def bàkkaar, jàdd nga yoon; ndaxte bàkkaar mooy jàdd yoon.
1Jh	3	5	Te xam ngeen ne Yeesu Kirist feeñ na, ngir dindi bàkkaar yi, te moom amul benn bàkkaar.
1Jh	3	6	Képp ku sax ci moom, doo sax ci bàkkaar; kuy def bàkkaar, gisuloo ko te xamuloo ko.
1Jh	3	7	Samay doom, bu leen kenn nax! Kuy def lu jub, ku jub nga, ni Kirist jube moom ci boppam.
1Jh	3	8	Kuy def bàkkaar, ci Seytaane nga bokk, ndax Seytaane ca njàlbéen ga ba tey day bàkkaar. Te Doomu Yàlla ji ñew na, ngir nasaxal jëfi Seytaane.
1Jh	3	9	Ku juddu ci Yàlla doo def bàkkaar, ndax Yàlla sol na la jikkoom, te doo man a sax ci bàkkaar, ndax juddu nga ci Yàlla.
1Jh	3	10	Lii mooy ràññale doomi Yàlla ak doomi Seytaane: képp ku dul def lu jub bokkoo ci Yàlla; naka noonu itam ku soppul sa mbokk bokkoo ci Yàlla.
1Jh	3	11	Ndaxte xebaar, bi ngeen déggoon ca ndoorte la, mooy lii: nanu bëggante,
1Jh	3	12	te bañ a mel ni Kayin, mi bokkoon ci Ibliis, ba rey rakkam. Lu tax mu rey ko nag? Ndaxte ay jëfam dañoo bon, te yu rakkam jub.
1Jh	3	13	Bokk yi, bu leen àddina bañee, buleen ci jaaxle.
1Jh	3	14	Mbëggeel gi nu bëgg sunuy bokk moo nuy xamal ne, jóge nanu ci dee, tàbbi ci dund. Ku bëggul sa mbokk, yaa ngi ci dee ba tey.
1Jh	3	15	Képp ku bañ sa mbokk, reykat nga; te xam ngeen ne, ku rey nit amuloo dund gu dul jeex.
1Jh	3	16	Ci lii lanuy xammee luy mbëggeel: Kirist joxe na bakkanam ngir nun; te nun itam war nanoo joxe sunu bakkan ngir sunuy bokk.
1Jh	3	17	Waaye ku am alalu àddina te gis sa mbokk nekk ci soxla, nga dummóoyu ko, nan la mbëggeelu Yàlla dëkke ci yaw?
1Jh	3	18	Samay doom, bunu bëggante ci wax mbaa ci làmmiñ rekk, waaye ci jëf ak ci dëgg.
1Jh	3	19	Ci loolu lanu xame ne, nu ngi ci dëgg; te waxtu wu sunu xol di xeex ak nun, dinanu ko dalal ci kanamam; ndaxte Yàlla ãpp sunu xol te xam na lépp.
1Jh	3	21	Samay soppe, bu nu sunu xol daanul, kon man nanoo jeye Yàlla ak kóolute.
1Jh	3	22	Te lépp lu nu koy ñaan, dinanu ko jot ci moom, ndaxte nu ngi sàmm ay ndigalam, di def lu ko neex.
1Jh	3	23	Ndigalam mooy lii: nu gëm turu Doomam, Yeesu Kirist, tey bëggante, ni mu nu ko digale.
1Jh	3	24	Kuy sàmm ndigalu Yàlla, dinga sax ci moom, mu dëkk ci yaw. Te Xel mi mu nu jox, moo nuy xamal ne, dëkk na ci nun.
1Jh	4	1	Samay soppe, buleen gëm xel mu nekk, waaye nattuleen xel yi, ba xam

ndax ci Yàlla lañu jóge walla déet, ndaxte naaféq yu bare yu mbubboo turu yonent jóg nañu, tasaaroo ci àddina si.

1Jh 4 2 Ci lii lanu xàmmee Xelum Yàlla: mépp xel mu nangu ne, Yeesu Kirist ñëw na, nekk nit, ci Yàlla la bokk.

1Jh 4 3 Waaye mépp xel mu nanguwul Yeesu, bokkul ci Yàlla. Xel moomu mooy xelum Bañaaleb Kirist, mi ngeen déggoon ne dina ñëw, te léegi sax mu ngi ci biir àddina.

1Jh 4 4 Yéen samay doom, ci Yàlla ngeen bokk, te daan ngeen yonent yu naaféq yooyu, ndaxte Ki nekk ci yéen moo épp doole ki nekk ci àddina.

1Jh 4 5 Noom ci àddina lañu bokk; moo tax ñuy wax waxi àddina, te àddina di leen déglu.

1Jh 4 6 Nun nag ci Yàlla lanu bokk. Ku xam Yàlla dinga nu déglu; ku bokkul ci Yàlla doo nu déglu. Ci loolu lanuy xàmmee Xel miy dégg ak xel mi dul dégg.

1Jh 4 7 Samay soppe, nanu bëggante, ndax mbéggeel ci Yàlla la bawoo; képp ku bëgg sa mbokk nag, ci Yàlla nga juddoo, te xam nga Yàlla.

1Jh 4 8 Ku bëggul sa mbokk, xamuloo Yàlla, ndax Yàlla mbéggeel la.

1Jh 4 9 Nii la Yàlla wonee mbéggeelam ci nun; yónni na ci àddina jenn Doomam ji mu am kepp, ngir nu am dund ci moom.

1Jh 4 10 Lii mooy mbéggeel, du sunu mbéggeel ci Yàlla, waaye mbéggeelam ci nun, ba mu yónni Doomam, mu joxe bakkam, ngir dindi sunuy bàkkaar.

1Jh 4 11 Samay soppe, bu nu Yàlla bëggee nii, nun itam war nanoo bëggante.

1Jh 4 12 Kenn musul a gis Yàlla, waaye bu nu bëggantee, Yàlla ngi dëkk ci nun te mbéggeelam mat na sèkk ci nun.

1Jh 4 13 Ci lii lanuy xame ne, sax nanu ci Yàlla, te moom itam dëkk na ci nun: sol na nu Xelam.

1Jh 4 14 Te nun gis nanu te seede ne, Baay bi yónni na Doom ji, mu nekk Musal katu àddina.

1Jh 4 15 Képp ku nangu ne, Yeesu Doomu Yàlla la, Yàlla dëkk na ci yaw, te yaw it sax nga ci Yàlla.

1Jh 4 16 Mbéggeel gi Yàlla am ci nun, xam nanu ko te gëm ko. Yàlla mbéggeel la, te képp ku sax ci mbéggeel, yaa ngi sax ci Yàlla, mu dëkk ci yaw.

1Jh 4 17 Ni Kirist mel, noonu lanu mel nun itam ci àddina. Ci loolu la mbéggeel mate sèkk ci nun, ngir nu am koolute bésu àtte ba.

1Jh 4 18 Genn ragal amul ci mbéggeel, waaye mbéggeel gu mat sèkk day dàq ragal. Ndaxte ragal day ànd ak mbugal; te ku ragal, mbéggeel matul sèkk ci yaw.

1Jh 4 19 Danuy wéy ci mbéggeel, ndax moo nu jëkk a bëgg.

1Jh 4 20 Su kenn nee: "Bëgg naa Yàlla," te bëgguloo sa mbokk, dangay fen; ndaxte ku bëggul sa mbokk mi ngay gis, doo man a bëgg Yàlla mi nga gisul.

1Jh 4 21 Te jox na nu ndigal lii: ku bëgg Yàlla, nga bëgg sa mbokk.

1Jh 5 1 Képp ku gëm ne Yeesu mooy Almasi bi, juddu nga ci Yàlla; te ku bëgg waajur, dinga bëgg itam ki mu jur.

1Jh 5 2 Xam nanu ne, bëgg nanu doomi Yàlla yi ci lii: bëgg Yàlla tey sàmm ay ndigal am.

1Jh 5 3 Ndaxte mbéggeel ci Yàlla mooy sàmm ay ndigal am; te ay ndigal am di isuñu.

1Jh 5 4 Ndaxte képp ku juddu ci Yàlla day noot àddina; te li nuy noote àddina mooy sunu ngëm.

1Jh 5 5 Ku noot àddina mooy kan? Mooy ki gëm ne, Yeesu mooy Doomu Yàlla.

1Jh 5 6 Yeesu Kirist mooy ki ñëw, jaar ci ndox ak deret; du ci ndox rekk, waaye ndox ak deret. Te Xelu Yàlla mi moo koy seedeel, ndax Xel mi mooy dégg.

1Jh 5 7 Ndaxte am na netti seede:

1Jh 5 8 Xel mi, ndox ak deret, te ñoom ñett ñépp, ñoo bokk benn baat.

1Jh 5 9 Seedes nit, dinanu ko nangu, waaye seedes Yàlla moo gën a woor, ndax boobu seede mooy li Yàlla seede ci Doomam.

1Jh 5 10 Ku gëm Doomu Yàlla ji, am nga seede boobu ci sa xol. Ku gëmul Yàlla, teg nga ko kuy tebba waxam ndaxte gëmuloo li Yàlla seede ci Doomam.

1Jh 5 11 Te seede si mooy lii: Yàlla jox na nu dund gu dul jeex, te dund googoo ngi ci Doomam.

1Jh 5 12 Ku am Doom ji, am nga dund; ku amul Doomu Yàlla, amuloo dund.

1Jh 5 13 Maa ngi leen di bind yëf yii, yéen ñi gëm turu Doomu Yàlla ji, ngir ngeen xam ne, am ngeen dund gu dul jeex.

1Jh 5 14 Koolute gi nu am ci kanam Yàlla mooy lii, su nu ko ñaane dara ci coobareem, dina nu nangul.

1Jh 5 15 Gannaaw xam nañu ne, dina nangu lépp lu nu koy ñaan, xam nanu it ne, li nu ko ñaan, jox na nu ko.

1Jh 5 16 Ku gis mbokkam, muy def bàkkaar bu jarul dee, na ko ñaanal, te Yàlla dina ko may dund. Ku def bàkkaar bu jarul dee laa wax. Ndaxte am na bàkkaar bu jarul dee; boobu taxul may wax, mu ñaanal ko.

1Jh 5 17 Gépp jubadi bàkkaar la, waaye am na bàkkaar bu jarul dee.

1Jh 5 18 Xam nanu ne, képp ku juddu ci Yàlla doo sax ci bàkkaar, waaye Doomu Yàlla ji mooy wottu sa bakkam, ba lbliis du la manal dara.

1Jh 5 19 Nun nag xam nanu ne, nu ngi ci Yàlla, te àddina sépp a ngi tédde ci loxoy lbliis.

The Holy Bible in Wolof NT

1Jh	5	20	Xam nanu ne, Doomu Yàlla ji ñew na te may na nu xel, ba nu man a xam Aji Wóor ji. Te nu ngi ci Aji Wóor ji ak ci Doomam Yeesu Kirist. Kooku mooy Yàlla ju wóor, ji yor dund gu dul jeex.
1Jh	5	21	Samay doom, wottuleen seen bopp ci y xèrèm.
2Jh	1	1	Man njiit li maa leen di bind, yaw soxna su tedd si, yaw ak say doom. Bègg naa leen bu wér ci sama xol, jéllale naa sama bopp sax, waaye itam képp ku xam dègg gi.
2Jh	1	2	Te dègg gee tax nuy def noonu, dègg gi dèkk ci nun, tey ànd ak nun ba fàww.
2Jh	1	3	Yàlla Baay bi ak Yeesu Krist, Doomu Baay bi, dinañu nu may yiw, yërmande ak jàmm, ànd ak dègg ak mbéggeel.
2Jh	1	4	Gis naa ci say doom, ñuy jaar ci tàñki dègg, ni nu ko Baay bi digale, te bég naa ci lool.
2Jh	1	5	Léegi nag soxna si, maa ngi lay dénk lii: nun ñépp nanu bèggante, te loolu du dénkane bu bees, waaye moom lanu jotoon ca njalbéen ga.
2Jh	1	6	Lii mooy mbéggeel: nu wéer sunug dund ci ndigali Yàlla; loolu mooy ndigalam, la nu jotoon ca njalbéen ga, te ci lanu wara jaar.
2Jh	1	7	Maa ngi wax loolu nag, ndaxte am na ñuy sàñke ñu bare, ñu tasaaroo ci àddina si, te nanguwuñu ne Yeesu Krist wacc na, nekk nit. Kooku aji sàñke la, di Bañaaleb Krist.
2Jh	1	8	Kon moytuleen, ngir baña ñàkk seen añaub coono, waaye ngeen am yool bu mat sèkk.
2Jh	1	9	Képp ku saxul ci dénkane Krist, xanaa di ko weesu, bokkul ci Yàlla; ku sax ci dénkane yi, bodd nga ak Baay bi ak Doom ji.
2Jh	1	10	Ku ñew fi yaw, te indaalewul dénkane yooyu, waxuma nga bañ koo teeru rekk, waaye bu ko nuyu sax.
2Jh	1	11	Ku ko nuyu, bodd nga ci y ñaawteefam.
2Jh	1	12	Bèggoon naa leena wax lu bare ci bataaxel bii, waaye lépp xajul ci kayit. Kon nag fas naa yéenee ñew, ba jàkkaarlook yeen, nu waxtaan ci, ngir sunu mbég mat sèkk.
2Jh	1	13	Say doomi rakk, ji Yàlla tànn, ñu ngi lay nuyu.
3Jh	1	1	Man njiit li, maa ngi lay bind, yaw sama xarit Gayus, mi ma bègg ci sama xol.
3Jh	1	2	Sama soppe, maa ngi ñaan, Yàlla may la jàmm ci lépp, ànd ak wér gi yaram, ju mel ni sa naataange xol.
3Jh	1	3	Sunuy mbodd ñew nañu, te seede ni nga fonke dègg gi, ba wéer ci sa dund gépp, te bég naa ci lool.
3Jh	1	4	Awma mbég mu èpp lii: ma dègg ne samay doomi diine ñu ngi y jaar ci tàñki dègg.
3Jh	1	5	Yaw sama xarit, sa takkute fés na ci teeru bi ngay teeru mbodd yi, te fekk xamoo leen.
3Jh	1	6	Seedeel nañu sa mbéggeel fi kanam mbooloom ñi gëm. Taxawu leen nag ci seen yoon taxawu gu neex Yàlla.
3Jh	1	7	Ndaxte turu Krist la leen taxa jóg, te sàkkuwuñu daray ku gëmul.
3Jh	1	8	Nun nag fàww nu teeru ñu mel ni ñoom, ngir nu liggéeyandoo ak dègg gi.
3Jh	1	9	Bind naa mbooloo mi bataaxel, waaye Jotref, mi bègg noot ñépp, du dègg sunu ndigal.
3Jh	1	10	Kon nag su ma ñewee, dinaa fàttali li mu def lépp, ci di nu sosai ci kàdduy neen yu ñaaw. Yemu foofu sax, waaye nanguwula teeru mbodd yi, rax-ca-dolli ku leen bègga teeru, mu gállankoor ko, dàq ko ci mbooloo mi.
3Jh	1	11	Sama xarit, bul roy lu bon, waaye lu baax rekk. Kuy def lu baax, ci Yàlla nga bodd; kuy def lu bon, xamoo dara ci Yàlla.
3Jh	1	12	Naka Démétrius nag, ñépp seedeel nañu ko lu baax, te dègg gi sax seedeel na ko ko. Nun itam seedeel nanu ko te wóor na ma ne, sunu seede dègg la.
3Jh	1	13	Am na lu bare, lu ma la bèggoona wax, waaye lépp xajul ci kayit.
3Jh	1	14	Kon yaakaar naa laa seetsi balaa yàgg, jàkkaarlook yaw, nu waxtaan ci.
3Jh	1	15	Na jàmm ànd ak yaw. Xarit yi yépp ñu ngi lay nuyu. Nuyul nu sunuy xarit, kenn ku nekk ci turam.
Jde	1	1	Man Yuudd, jaamu Yeesu Kirist, mi bodd ak Saag ndey ak baay, maa leen di bind, yéen ni Yàlla Baay bi woo te bègg leen, te Yeesu Kirist aar leen.
Jde	1	2	Na leen Yàlla may yërmande, jàmm ak mbéggeel.
Jde	1	3	Samay bodd, bèggoon naa leen a bind lool ci mbirum mucc gi nu bodd, waaye lii moo gën a jump: ma xiir leen, ngeen taxaw ci aar mbooloom dègg, yi Yàlla xas a dénk gaayam yu sell yi ba fàww.
Jde	1	4	Ndaxte am na ay nit ñu ñeme Yàlla, ñu yoxoosu ci seen biir; dañuy mbubboo yiwu Yàlla, ngir topp seen bakkani, di ci weddi Buur Yàlla mi y kenn ak sunu Boroom Yeesu Kirist. Fekk Mbind mi téral na seen àtte bu yàgg.
Jde	1	5	Xam ngeen loolu lépp ba noppi sax, waaye dama leen koy fàttali rekk. Xam ngeen ne Boroom bi musal na xeetam, ba génne leen réewu Misra, waaye gannaaw ba raafal na ni gëmul woon.
Jde	1	6	Te it malaaka ya jàppul woon ca daraja ja ñu amoon, xanaa toxoo fa ñu

Ileen dëeloon, Yàlla yeew na Ileen buum yu sax, tēj Ileen ci biir lëndëm, di Ileen nége àtteb bés bu mag ba.

Jde 1 7 Noonu itam dëkki Sodom ak Gomor ak dëkk ya Ileen wëroon, dañoo sóobu ci njaaloo ak di def ay góor-jigéen, waaye àtte bi dal na ci seen kaw, ba ñuy ay tegtal ci ñiy yelloo safara ba fàww.

Jde 1 8 Naka noonu itam gentkat yooyu may wax ñu ngi sobeel seen yaram, di weddi gépp kilifteef, di xas doole yi ci asamaan.

Jde 1 9 Waaye bi Mikayel, miy kilifa ci malaaka yi, di xëccook Seytaane néewu Musaa, bay xuloo ak moom, ñemewu koo àtte, boole ci y xas; mu yem ci wax ko ne: "Na la Boroom bi mbugal!"

Jde 1 10 Waaye nit ñii may wax, dañuy saaga li ñu xamul. Te li ñu xam ci tañaxu sax, ni báyima yu amul xel, dañu ci yàq seen bopp.

Jde 1 11 Noo kay torox! Dañoo jaar ci yoonu Kayin, sóobu ci réerug Balaam ngir xaaalis, di bañ kilifteef ni Kore, te dinañu dee ni moom.

Jde 1 12 Su ñu bokkee ak yéen reeru mbooloo mi, dañu ci y indi ay, ni y xeer yu nēbbu ci biir géej; amuñu genn gacce, waaye dañuy giiroo te fonk seen biir rekk. Nu ngi mel ni xiin yu amul ndox, yuy naaxsaay ci ngelaw; ni garab yu meññul ci jamonoy meññeef, te buddeeku, dee ba wow konj;

Jde 1 13 mel ni duusi géej gu mer, yuy gëq jëf yu ruslu; ni y biddi iw yuy faq, te Yàlla dencal na Ileen lëndëm ya gën a tar ba fàww.

Jde 1 14 Enog, di juróom-ñaareelu maam gannaaw Aadama, waxoon na ci kàddug Yàlla, ba weer Ileen ne: "Boroom bi wacce na ca asamaan, ànd ak ay junni y junni y malaakaam,

Jde 1 15 ngir àtte ñépp, te mbugal ñi weddi ñépp ndax ñaawteef, yi ñu jëf ci ñeme Yàlla; di Ileen fàttali it kàddu yu ñaaw, yi ñu ko tifaar ci seeni bàkkaar ak seen weddi."

Jde 1 16 Duñu noppee xultu, di jàmbat seen nekkin, tey topp seen nafsu; ay wax yu réy a ngi ball ci seen lāmmin, waaye dañuy jey ñi ñuy yaakaare njariñ.

Jde 1 17 Waaye yéen samay xarit, fàttalikuleen la Ileen ndawi sunu Boroom Yeesu Kirist waxoon lu jiitu,

Jde 1 18 ne Ileen: "Muju jamono ay tiiñalkat dinañu feeñ, ñuy weddi Yàlla, ngir topp seen bakkan."

Jde 1 19 Nooy féewale, te Xelum Yàlla nekkul ci ñoom, waaye niti kese lañu.

Jde 1 20 Waaye yéen samay xarit, doolewuleen ci seen yoonu ngem wu sell, tey ñaan ci dooley Xel mu Sell mi,

Jde 1 21 ba saxoo mbéggeelu Yàlla, tey séentu yërmandey sunu Boroom Yeesu Kirist, mu tàbbal Ileen ci dund gu dul jeex.

Jde 1 22 Jubbantileen ñi am werantey xel,

Jde 1 23 ngeen musal ñale, jële Ileen ci safara, te yërëm ñeneen ñi, waaye boole ci moytu, ba sib sax seen yère yi taq sobe.

Jde 1 24 Yàlla mi Ileen man a aar ci gépp jeng, te teewal Ileen fa kanam ndamam, ngeen ñakk sikk te fees dell ak mbég;

Jde 1 25 Yàlla miy kenn, di sunu Musalkat, na yelloo ndam ak magg, kàttan ak nguur, jaar ci Yeesu Kirist sunu Boroom, démb, tey, èllëg ba fàww. Amiin.

Rvl 1 1 Lii mooy li Yeesu Kirist feeñal, te mu tukkee ca Yàlla, ngir mu won ay jaamam mbir, yi dëgmël di ñew. Yónni na malaakaam, ngir xamal ko ab jaamam Yowaana.

Rvl 1 2 Kooku mi ngi seede fii li mu gis lépp, maanaam kàddug Yàlla ak seede, si ñu seedeel Yeesu Kirist.

Rvl 1 3 Barkeel ngeen, yaw miy jàng ak yéen ñiy déglu wax yii jóge ca Yàlla, te di sàmm li ñu ci bind, ndaxte waxtu wi jege na.

Rvl 1 4 Man Yowaana maa Ileen di bind, yéen juróom-ñaari mbooloo yi gëm te nekk ci diiwaanu Asi. Na yi ak jàmm féete ci yéen, jóge ci Yàlla, moom ki nekk, ki nekkoon démb te di ñew èllëg. Yi w woowu ak jàmm jooju ñoo ngi tukkee it ci juróom-ñaari Xeli Yàlla, yi nekk ci kanamu gàngunem Yàlla,

Rvl 1 5 tukkee it ci Yeesu Kirist, seede bu takku bi, moom taaw bi, maanaam ki jëkk a dekki, di buuru buur yi ci kaw suuf yépp. Na ndam ak nguur féete ak Yeesu Kirist ba fàww, moom mi nu bëgg te yiwi nu ci sunuy bàkkaar ak deretam ji tuuru, te def nu askanu saraxalekati Buur Yàlla Baayam, nu di ko jaamu. Amiin.

Rvl 1 7 Gisleen, mi ngi ñew ci niir yi, te ñépp dinañu teg seeni bët ci moom, ba ci ñi ko jam sax. Te xeet yi nekk ci kaw suuf yépp dinañu jooy ndax moom. Waaw. Amiin.

Rvl 1 8 Boroom bi Yàlla nee na: "Man Yàlla maay Alfa ak Omega, maay ki nekk, ki nekkoon démb te di ñew èllëg, man Aji Kàttan ji."

Rvl 1 9 Man Yowaana seen mbokk, di seen nawle ci fitna, ci nguur ak ci muñ, yi nu am ndax sunu booloo ak Yeesu, maa nga nekkoon ca dun bu ñuy wax Patmos. Wacce woon nañu ma fa, ndax li ma doon waare kàddug Yàlla tey seedeel Yeesu.

Rvl 1 10 Xelum Yàlla solu ma ci bésu Boroom bi, te noonu ma dégg ci sama gannaaw baat bu xumb nig liit,

Rvl 1 11 naan: "Bindal ci téere li ngay gis te yónnee ko juróom-ñaari mbooloo yi gëm, ca dëkki Efes, Samirin, Pergam, Catir, Sàrd, Filadelfi ak Lawdise."

Rvl 1 12 Noonu ma geestu, ngir seet ku doon wax ak man. Ba ma geestoo, yem ci juróom-ñaari lāmpi diwlin yu wurus,

Rvl 1 13 gis ku taxaw ci biir lāmp ya, ni roo ak doomu nit. Mu sol mbubb mu

gudd, takk ngeñaayu wurus ci ndiggam.
 Rvl 1 14 Boppam ak kawaram weex tàll ni perkaal, ay bêtam di xuyy ni safara.
 Rvl 1 15 Ay tãnkam mel ni xàñjar bu yànj bu ñu xelli, baatam di riir ni duusi gééj.
 Rvl 1 16 Mu yor ci loxol ndeyjooram juróom-ñaari biddiwi, jaasiy ñaari boor yu ñaw di génñ ci gémmin, xar-kanamam leer nàññ ni jantub njolloor.
 Rvl 1 17 Naka laa ko gis, di daanu ci ay tãnkam ni ku dee. Waaye mu teg loxol ndeyjooram ci sama kaw ne ma: "Bul ragal dara. Maay ki jëkk te maay mujj.
 Rvl 1 18 Maay Kiy Dund. Dee woon naa, waaye maa ngii di dund ba fàww, yor caabi y dee ak ju barsàq.
 Rvl 1 19 Kon nag bindal li nga gis, li am léegi ak li nar a ami gannaaw gi.
 Rvl 1 20 Juróom-ñaari biddiwi yi nga gis ci sama loxol ndeyjoor, ak juróom-ñaari lãmpi diwlin yu wurus yi, ay mbóoti Yàlla lañu te lli lañuy tekki: biddiwi yi ñoo di malaakay juróom-ñaari mboolooy ñi gëm; juróom-ñaari lãmpi yi ñoo di juróom-ñaari mbooloo yi.
 Rvl 2 1 "Bindal malaakam mbooloom ñi gëm ci dëkku Efes, ne ko: i Ki téye juróom-ñaari biddiwi yi ci loxol ndeyjooram, tey dox ci diggu juróom-ñaari lãmpi diwlin yu wurus yi nee na:
 Rvl 2 2 Xam naa say jëf, sa liggéey ak sag muñ. Xam naa ne, mënulo dëkku ñiy def lu bon. Seetlu nga ñi tuddoo samay ndaw, ba gis ne ay naaféq lañu.
 Rvl 2 3 Xam naa it ne muñ nga, ba dëkku coono ndax sama tur, te xàddiwoo. i
 Rvl 2 4 Waaye li ma naqari ci yaw moo di sa mbéggeel wàññiku na.
 Rvl 2 5 Deel fàttaliku kon fa nga daano. Réccul te def, na nga daan def bu jëkk. Soo réccuwul, dinaa dikk ci yaw, jële sa lãmpi ca bérab ba mu nekk.
 Rvl 2 6 Waaye lli neex na ma ci yaw: sib nga ni man li ñoom Nikolas di jëf. i
 Rvl 2 7 Yaw mi am ay nopp, déglul li Xelum Yàlla di wax mboolooy ñi gëm. Ku daan, dinaa la may, nga lekk ci garabu dund, gi nekk ci jataayu Yàlla.
 Rvl 2 8 "Bindal malaakam mbooloom ñi gëm ci dëkku Samirin, ne ko: i Ki jëkk te mujj, ki dee woon te dekki nee na:
 Rvl 2 9 Xam naa sa coono, xam it sa néew doole, moona yaaka duunle. Ñoonu tuddoo Yawut, xam naa ñaawteef yi ñu teg ci sa der: ndajem Seytaane la.
 Rvl 2 10 Bul ragal li nga nar a daj. Seytaane dina dugal kaso ñenn ci yéen, ngir wut leen a fiir. Diirub fukki fan dingeen am coono. Nanga takku ba àttan cee dee, ma jox la kaalag dund gi. i
 Rvl 2 11 Yaw mi am ay nopp, déglul li Xelum Yàlla di wax mboolooy ñi gëm. Ku daan, doo loru ci ñaareel u dee.
 Rvl 2 12 "Bindal malaakam mbooloom ñi gëm ci dëkku Pergam, ne ko: i Boroom jaasi ju ñaw, ji am ñaari boor nee na:
 Rvl 2 13 Xam naa fa nga dëkk, di fa Seytaane samp nguuram. Moona jébbalu nga ci sama tur te weddiwoo sa ngëm ci man, ba ca fan ya ñu reye Antipas, sama seede bu takku ba, ci seen dëkk, di dëkku Seytaane. i
 Rvl 2 14 Waaye am na lu ma naqari ci yaw, moo di uuf nga foofu gaa yuy sàmm njàngalem Balaam, moom mi jàngaloon Balag, mu sóob bànni Israyil ci bàkkaar, xiir leen ci lekk ñam wu ñu tuuroo xèrëm yi, xiir leen ci njaloo.
 Rvl 2 15 Te am nga noonu itam ay nit ñuy sàmm njàngalem ñoom Nikolas.
 Rvl 2 16 Réccul kon; lu ko moy dinaa dikk ci yaw léegi te xeex ak nit ñoonu ak jaasi, jiy génñ ci sama gémmin. i
 Rvl 2 17 Yaw mi am ay nopp, déglul li Xelum Yàlla di wax mboolooy ñi gëm. Ku daan, dinaa la jox, nga lekk dund bi ñuy wax mánñ te mu nèbbu, te dinaa la jox xeer wu weex. Ci kaw xeer woowu bindees na ci tur wu bees wu kenn xamul, ku dul ki ko jot.
 Rvl 2 18 "Bindal malaakam mbooloom ñi gëm ci dëkku Catir, ne ko: i Doomu Yàlla ji, ki ay bêtam di xuyy ni safara, tey tãnkam di lerax ni xàñjar, nee na:
 Rvl 2 19 Xam naa say jëf, sa mbéggeel, sa ngëm, sag muñ ak ni nga farloo ci sa jaamu Yàlla. Xam naa say jëf yu mujj, ni ñu éppe yu jëkk ya. i
 Rvl 2 20 Waaye li ma naqari ci yaw moo di dangaa bàyyi Yesabel, jigéen joojuy tuddoo yonent, di jàngale ak a réeral sama jaam yi, ngir ñuy sóobu ci njaloo te di lekk ñam wu ñu tuuroo xèrëm yi.
 Rvl 2 21 May naa ko ab diir, ngir mu tuub njaloom, waaye bañ na.
 Rvl 2 22 Kon nag dinaa ko téral ci lal u metit, te ñiy ànd ak moom di njaloo, su ñu tuubul jëfi jigéen jooju, dinaa leen teg naqar wu mag.
 Rvl 2 23 Dinaa rey ay doomam, te mboolooy ñi gëm yépp dinañu xam ne, man maa di kiy nattu xol ak xalaat, te dinaa fey ku nekk ay jëfam.
 Rvl 2 24 Waaye yéen népp ñi des ci Catir te toppuleen njàngale moomu te gëstuwuleen loolu ñu naan mbiri Seytaane yu xóot yi, maa ngi leen di wax ne, duma leen yen beneen yen
 Rvl 2 25 bu dul bii: jàppleen ci li ngeen jàpp, ba kera may ñëw. i
 Rvl 2 26 Ku daan tey sax ci samay jëf ba ca muj ga, dinaa ko jox sañ-sañ ci xeet yi: i
 Rvl 2 27 Dina leen jiite ak yetu weñ, i tojat leen ni ñuy toje ndaal kew -i
 Rvl 2 28 ni ma jële sañ-sañ ci sama Baay. Dinaa ko jox it biddiwi njël.
 Rvl 2 29 Yaw mi am ay nopp, déglul li Xelum Yàlla di wax mboolooy ñi gëm.
 Rvl 3 1 "Bindal malaakam mbooloom ñi gëm ci dëkku Sàrd, ne ko: i Ki yor juróom-ñaari Xeli Yàlla yi ak juróom-ñaari biddiwi yi nee na: Xam naa say jëf. Dañu laa teg

kuy dund, fekk dee nga.

Rvl 3 2 Yeewul te dëgëral li des ci yaw tey waaj a dee, ndaxte gis naa ne,
say jëf matuñu ca sama kanam Yàlla.
Rvl 3 3 Fattalikul kon kàddug Yàlla gi nga jot, te dëgg ko, sàmm ko te réccu.
Soo wéyee ciy nelaw nag, dinaa ñew nib sàcc, te doo xam wan waxtu lay doon. i
Rvl 3 4 Moona am nga foofu ci Sàrd nit ñu néew ñoo xam ne tilimaluñu seen
mbubb. Nooñu dinañu ànd ak man, sol lu weex, ndaxte yeyoo nañu ko.
Rvl 3 5 Ku daan, dinga sol mbubb mu weex ni ñoom. Te duma far sa tur ci
téereb dund bi, waaye dinaa nangu ci sama kanamu Baay ak ay malaakaam ne, bokk nga ci man.
Rvl 3 6 Yaw mi am ay nopp, déglul li Xelum Yàlla di wax mboolooy ñi gëm.
Rvl 3 7 "Bindal malaakam mbooloom ñi gëm ci dëkku Filadelfi, ne ko: i Aji
Sell ji, di Aji Dëgg ji nee na, moom mi yor caabiy Daawuda ji, moom miy tijji te kenn du ko
man a tëj, muy tëj te kenn du ko tijji nee ne:
Rvl 3 8 Xam naa say jëf. Ubbil naa la bunt, te kenn du ko man a tëj. Xam naa
ne barewuloo doole, waaye sàmm nga sama kàddu te weddiwoo ma.
Rvl 3 9 Dinaa def ba ñenn ci ñi bokk ci ndajem Seytaane --te tuddoo Yawut,
fekk dañuy fen - dinaa leen ñewloo, ñu sukk ci sa kanam, nangu ne, bëgg naa la.
Rvl 3 10 Gannaaw muñ nga, ni ma la ko dënke woon, man itam dinaa la yiir ci
jamonu, ji musiba mi di wàcc ci dunyaa bëpp ngir nattu waa àddina. i
Rvl 3 11 Léegi ma ñew. Sàmmal li nga yor, ngir kenn bañ laa xañ sa kaalag
ndam.
Rvl 3 12 Ku daan, dinaa la samp ni aw jënu néeg ci sama kër Yàlla te doo fa
génñ mukk. Dinaa bind ci yaw turu sama Yàlla ak turu dëkku sama Yàlla, mu di Yerusalem gu
bees, giy jóge ca asamaan ca wetu sama Yàlla di wàcc. Dinaa bind it ci yaw sama tur wu bees.
Rvl 3 13 Yaw mi am ay nopp, déglul li Xelum Yàlla di wax mboolooy ñi gëm.
Rvl 3 14 "Bindal malaakam mbooloom ñi gëm ci dëkku Lawdise, ne ko: i Ki ñuy
wax Amiin ji, di seede bu takku bi te dëgg, ki di ndeyi bindu mbindeefi Yàlla yi, nee na;
Rvl 3 15 Xam naa say jëf, xam ne seddoo, tàngoo. Manoon ngaa sedd mbaa nga
tàng,
Rvl 3 16 waaye ndax li nga nugg, tàngoo seddoo, dinaa la yàbbi.
Rvl 3 17 Yaa ngi damu naan: "Am naa alal, duunle naa, soxlaatuma dara." Fekk
xamuloo ne, torox nga, mi skin, ñakk, gumba te rafle.
Rvl 3 18 Moo tax maa ngi lay xiirtal, nga jënd ci man wurus wu ñu xellee ci
safara, ngir nga duunle, te nga jënd yere yu weex ngir nga solu, ba sa gâceeg rafle bañ a
feen, ak tuufaay booy diw ci say bët, ngir man a gis. i
Rvl 3 19 Man maay yedd, di yar ñëpp ñi ma bëgg. Farlul kon te tuub say
bàkkaar.
Rvl 3 20 Maa ngi nii taxaw ci bunt bi, di fëgg. Ku dëgg sama baat te ubbi bunt
bi, dinaa dugg, reerandoo ak moom, moom it mu reerandoo ak man. i
Rvl 3 21 Ku daan, dinaa la toogloo ci sama wet ci sama gàngune, ni ma xeexe ba
daan, man ci sama bopp, te toogandoo ak sama Baay ci gànguneem.
Rvl 3 22 Yaw mi am ay nopp, déglul li Xelum Yàlla di wax mboolooy ñi gëm."
Rvl 4 1 Gannaaw loolu ma xool, gis bunt ubbiku ci asamaan. Baat booba ma
dëggoon, muy wax ak man mel nig liit, ne ma: "Yéegal fii, ma won la li war a ñew gannaaw gi."
Rvl 4 2 Ca saa sa Xelum Yàlla solu ma, noonu ma gis gàngune ca asamaan, te am
ku ca toog.
Rvl 4 3 Leeraayam mel ni jamaa ak per bu xonq, te xon gu leer ni per bu wert
wër gàngune ma.
Rvl 4 4 Yeneen ñaar-fukki gàngune ak ñeent wër ko, te ci kaw gàngune ya
ñaar-fukki mag ak ñeent toog, sol mbubb yu weex ak kaalay wurus ci seen bopp.
Rvl 4 5 Ay melax, ay riir ak ay dënnu di jibe ca gàngune ma. Ca kanamu
gàngune ma amoon na fa juróom-ñaari lomp yu yanj, di juróom-ñaari Xeli Yàlla yi.
Rvl 4 6 Amoon na it ca kanamu gàngune ma lu mel ni géeg gu leer ni weer bu
set, ba mel ni seetu. Ci li wër gàngune ma, sës rëkk, amoon na fa ñeenti mbindeef yu fees ak
ay bët ci kanam ak ci gannaaw.
Rvl 4 7 Mbindeef mu jëkk maa nga meloon ni gaynde, ñaareelu mbindeef mel ni
yëkk, ñetteelu mbindeef yor kanamu nit, ñeenteel ba di nirook jaxaay juy naaw.
Rvl 4 8 Neenti mbindeef ya am nañu ku nekk juróom-benni laaf te ñu nga fees
ak ay bët li leen wër lépp, ba ci seen roni laaf. Guddi ak bëccëg duñu noppeek naan: "Boroom bi
Yàlla, Aji Kàttan ji, moo sell, sell, sell, moom ki nekkoon dëmb, ki nekk tey, te di ñew èllëg."
Rvl 4 9 Saa su mbindeef ya di manggal ki toog ca gàngune ma tey dund ba fàww,
te di ko kañ ak a gërëm,
Rvl 4 10 ñaar-fukki mag ña ak ñeent di dëpp seen jë ca kanamu ka toog ca kaw
gàngune ma. Ñu di ko jaamu, moom mi dund ba fàww, di sànni seen kaalay ndam ca kanamu gàngune
ma, naan:
Rvl 4 11 "Yàlla sunu Boroom, yaa yeyoo ndam, teraanga ak kàttan, ndaxte yaa sàkk
léppte ci sa coobare la lépp nekke, te ci lañu leen sàkke."
Rvl 5 1 Noonu ma gis ca loxol ndeyjooru ka toog ca gàngune ma téere bu ñu
bind biir ak biti, tay ko juróom-ñaari yoon ak sondeel.
Rvl 5 2 Noonu ma gis malaaka mu am doole, muy xaacu naan: "Ku yeyoo dindi
tayu yi te ubbi téere bi?"
Rvl 5 3 Te amul kenn, muy ci asamaan, muy ci kaw suuf, muy ci biir suuf, ku

The Holy Bible in Wolof NT

manoon a ubbi téere bi, mbaa mu xool ci biir.
Rvl 5 4 Ma jooy jooy yu metti ndax li kenn yeyoowul woon a ubbi téere bi mbaa mu xool ko.
Rvl 5 5 Noonu kenn ca mag ña ne ma: "Bul jooy. Xoolal, Gayndeg giiru Yuda, ki soqikoo ci Daawuda, daan na, ba am sañ-sañ dindi tayu yi te ubbi téere bi."
Rvl 5 6 Noonu ma gis Mbote mu mel ni dañu koo rendi woon, mu taxaw ca digg gàngune ma, ñeenti mbindeef ya séq ko, mag ña wër ko. Mbote ma amoon na juróom-ñaari béjjén ak juróom-ñaari bët, ñu di juróom-ñaari Xeli Yàlla, yi ñu yónni ci àddina sépp.
Rvl 5 7 Mbote ma ñew, jël téere, ba nekkoon ca loxol ndeyjooru ka toog ca gàngune ma.
Rvl 5 8 Ba mu jëlee téere ba, ñeenti mbindeef ya ak ñaar-fukki mag ña ak ñeent daldi dëpp seen jë ca kanam Mbote ma, ku nekk yor xalam. Nu yor it andi wurus yu fees ak cuuraay, yu doon misaal ñaani gaayi Yàlla ya.
Rvl 5 9 Nu daldi woy woy wu bees naan: "Yeyoo ngaa jël téere bite dindi tayu yi, ndaxte reyes na la, te jotal nga Yàlla ak sa deretay nit ñu bokk ci bépp giir, kàllaama, réew ak xeet."
Rvl 5 10 Def nga leen askanu saraxalekati Buur Yàlla sunu Boroom, di ko jaamu, te dinañu nguuru ci àddina."
Rvl 5 11 Ma xool noonu, dégg baatu malaaka yu bare yu èppoon alfunniy alfunniy junniy junni. Malaaka ya wër gàngune ma ak mbindeef ya ak mag ña.
Rvl 5 12 Nuy xaacu naan: "Mbote ma ñu rendi woonyeyoo na kàttan, alal, xel, doole, teraanga, ndam ak cant."
Rvl 5 13 Ma dégg itam mbindeef, yi nekk ci asamaan, ci kaw suuf, ci biir suuf, ci géeg gi, - mbindeef yépp naan: "Na cant, teraanga, ndam ak nguurféete ak ki toog ci gàngune mi, ak Mbote mi ba faww."
Rvl 5 14 Ñeenti mbindeef ya naan: "Amiin." Mag ña sukk di manggal.
Rvl 6 1 Noonu ma gis Mbote ma dindi tayu gu jëkk ga, te ma daldi dégg kenn ca ñeenti mbindeef ya, di wax ak baat buy riir ni dënnu naan: "Ñewal."
Rvl 6 2 Ma xool noonu, gis fas wu weex, gawar ba yor ag fitt. Nu jox ko kaalag ndam, mu daldi dem moom jambaar ngir daani.
Rvl 6 3 Mbote ma dindi na ñaareelu tayu ga, ma dégg ñaareelu mbindeef ma naan: "Ñewal."
Rvl 6 4 Noonu weneen fas gén, di wu xonq, gawar ba jot sañ-sañ jële jamm ci kaw suuf, ngir nit ni di reyante ci seen biir. Nu jox ko jaasi ju mag.
Rvl 6 5 Mu dindi ñetteelu tayu ga, ma dégg ñetteelu mbindeef ma ne: "Ñewal."
Ma xool, gis fas wu ñuul, gawar ba yor ab peeseakaay.
Rvl 6 6 Ma dégg baat bu jollee ca diggante ñeenti mbindeef ya, naan: "Peyug bëccëgu lëmm ngir benn kilob ceeb, peyug bëccëgu lëmm ngir ñetti kiloy dugub, waaye bul yàq diw ak biin."
Rvl 6 7 Mu dindi ñeenteelu tayu ga, ma dégg ñeenteelu mbindeef ma naan: "Ñewal."
Rvl 6 8 Ma xool noonu, gis fas wu wert, gawar baa nga tuddoon Dee te barsaq a nga toppoon ci moom. Nu jox ko sañ-sañ ci ñeenteelu xaaju àddina sépp, ngir mu faat ak jaasi, xiif, mbas ak rabi all yi.
Rvl 6 9 Mu dindi juróomeelu tayu ga, ma gis ca suufu saraxalukaay, ba ñuy taal cuuraay ca kawam, ruuwi ni ñu bóom ndax seede si ñu doon sàmm ak li ñu gëmoon kàddug Yàlla.
Rvl 6 10 Nuy xaacu naan: "Boroom bu sell bi te dëggu, ba kañ ngay nég àtte bi te feyyul nu sunu deret ci waa àddina?"
Rvl 6 11 Nu jox leen ku nekk mbubb mu weex, daldi leen ne, ñu muñ tuuti, ba kera seeni nawle ñew, te lim bi mat - seeni nawle ci liggéey bi, di seeni bokk yu waa àddina waroon a bóom ni ñoom.
Rvl 6 12 Ma xool, ba muy dindi juróom-benneelu tayu ga. Noonu mu am yengu-yengub suuf bu mag, jant bi ñuul ni keriñ, weer wi xonq curr ni deret.
Rvl 6 13 Biddiwi yi fàqe asamaan, di daanu ci kaw suuf, ni doomi garab yu yolox di wadd, bu ko ngelaw lu metti dee yengal.
Rvl 6 14 Asamaan si dellu ni basañ gu ñuy taxañ, tund yépp ak dun yépp randoo fa ñu nekkoon.
Rvl 6 15 Noonu buuri àddina si, kilifa yi, njiiti xare yi, boroom alal yi, boroom kàttan yi, jaam yi ak gor yi, ñépp laqatuji ci xunti yi ak ci ron doji tund yi.
Rvl 6 16 Nu naan tund yi ak doj yi: "Daanuleen ci sunu kaw te nèbb nu bëti ki toog ci gàngune mi ak meru Mbote mi,
Rvl 6 17 ndaxte bés bu mag, bi seen mer di feeñ, agsi na! Ku ci man a récc?"
Rvl 7 1 Gannaaw loolu ma gis ñeenti malaaka yu taxaw ci ñeenti xeblay àddina si. Nu téye ñeenti ngelawi àddina, ngir ngelaw du wol ci kaw suuf, ci géeg mbaa ci genn garab.
Rvl 7 2 Ma gis it meneen malaaka, muy yéeg, jóge penku, yor màndargakaayu Yàlla jiy dund. Mu daldi wax ak baat bu xumb ñeenti malaaka ya ñu joxoon sañ-sañ, ñu yàq suuf ak géeg,
Rvl 7 3 ne leen: "Buleen yàqagun suuf si ak géeg gi ak garab yi. Négleen, ba ñu def màndarga ci jëwu ni y jaamu Yàlla sunu Boroom."
Rvl 7 4 Noonu ma dégg limub ni ñu màndargaal; ñu tollu ci téeméer ak

The Holy Bible in Wol of NT

ñeent-fukk ak ñeent ci ay junni. Nu jóge ci giiri banni Israyil yépp:
Rvl 7 5 Fukki junni ak ñaar lañu màndargaal ci biir giiru Yuda, fukki junni ak
ñaar ci giiru Ruben, fukki junni ak ñaar ci giiru Gàdd,
Rvl 7 6 fukki junni ak ñaar ci giiru Aser, fukki junni ak ñaar ci giiru
Neftali, fukki junni ak ñaar ci giiru Manase,
Rvl 7 7 fukki junni ak ñaar ci giiru Simeyon, fukki junni ak ñaar ci giiru
Lewi, fukki junni ak ñaar ci giiru Isakaar,
Rvl 7 8 fukki junni ak ñaar ci giiru Sabulon, fukki junni ak ñaar ci giiru
Yuusufa, fukki junni ak ñaar ci giiru Ben-yamin.
Rvl 7 9 Gannaaw loolu ma xool, gis mbooloo mu réy, ba kenn mēnu koo waññ, ñu
bokk ci xeet yépp, giir yépp, réew yépp ak kàllaama yépp, taxaw ca kanamu gàngune ma ak Mbote
ma. Nu sol ay mbubb yu weex, di màggal te di yengal ay cari garab ci seeni loxo,
Rvl 7 10 naan: "Mucc gaa ngi ci Yàllasunu Boroom, bi toog ci gàngune mi, ak ci
Mbote mi!"
Rvl 7 11 Noonu malaaka yépp taxaw, wër gàngune ma ak mag ña ak ñeenti mbindeef
ya. Nu dēpp seen jē ca kanamu gàngune ma, di jaamu Yàlla,
Rvl 7 12 naan: "Amin. Na cant ak ndam, xel ak ngērēm, teraanga, kàttan ak
dooléfēete ak Yàlla sunu Boroom ba fàww. Amiin!"
Rvl 7 13 Noonu kenn ca mag ña ne ma: "Ñi sol mbubb yu weex yi, ñooy ñan ak fan
lañu jóge?"
Rvl 7 14 Ma ne ko: "Sang bi, xanaa yaa ko xam." Mu ne ma: "Ñoo di ñi jóge ca
metit wu réy wa. Fóot nañu seeni mbubb, ba weexal ko ci deretu Mbote ma.
Rvl 7 15 Loolu moo taxñu nekk ci kanamu gàngunem Yàlla, di ko jaamu guddi ak
bèccég ci kēram, te ki toog ci gàngune mi dina leen yiir.
Rvl 7 16 Dootuñu xiif, dootuñu mar. Jant mbaa weneen tangaay du leen lakk,
Rvl 7 17 ndaxte Mbote mi nekk ci diggu gàngune mi dina leen sàmm, yóbbu leen ca
bēti ndoxum dund ma, te Yàlla dina fomp bépp rangoon ci seeni bēt."
Rvl 8 1 Mbote ma dindi na juróom-ñaareelu tayu ga, asamaan ne selaw lu mat
genn-wàllu waxtu.
Rvl 8 2 Noonu ma gis juróom-ñaari malaaka, yi taxaw ca kanam Yàlla, ñu daldi
leen jox juróom-ñaari liit.
Rvl 8 3 Ba loolu amee meneen malaaka ñew, taxaw ca wetu saraxalukaayu wurus,
ba ñuy taal cuuraay ca kawam, yor andu cuuraayu wurus. Nu jox ko cuuraay lu bare, ngir mu
boole ko ak ñaani gaayi Yàlla yépp, joxe ko ci kaw saraxalukaayu wurus ba nekk ci kanam
gàngune mi.
Rvl 8 4 Noonu saxarus cuuraay li gillee ca loxob malaaka ma, ànd ak ñaani
gaayi Yàlla ya, jēm ca kanam Yàlla.
Rvl 8 5 Malaaka ma jël andu cuuraay ba, duy ko ak ay xal ca saraxalukaay ba,
daldi koy sànni ci àddina. Noonu mu am ay dēnnu, ay riir, ay melax ak yengu-yengub suuf.
Rvl 8 6 Ba mu ko defee juróom-ñaari malaaka, ya yoroon juróom-ñaari liit ya,
daldi defaru di waaj a liit.
Rvl 8 7 Malaaka mu jëkk ma wol liitam. Noonu ñu sànni ci àddina yuur ak
safara yu ñu boole ak deret, ba tax benn ci ñetti xaaju suuf si lakk, benn ci ñetti xaaju
garab yi it lakk, te ñax mu naat mépp lakk.
Rvl 8 8 Ñaareelu malaaka ma wol liitam. Noonu ñu sànni lu mel ni tundu safara
wu réy, mu daanu ci gééj gi, benn ci ñetti xaaju gééj gi soppiku deret,
Rvl 8 9 benn ci ñetti xaaju mbindeef yi nekk ci gééj gi dee, te benn ci ñetti
xaaju gaal yi yaqu.
Rvl 8 10 Ñetteelu malaaka ma wol liitam. Noonu biddi wu bu réy, yànj ni jum,
xawee asamaan, daanu ci benn ci ñetti xaaju dex yi ak ci bēti ndox yi.
Rvl 8 11 Biddi wu boobu mi ngi tuddoon Wextan. Nit ñu bare naan ci ndox mi
daldi dee, ndaxte ndox mi dafa daldi wex.
Rvl 8 12 Ñeenteelu malaaka ma wol liitam. Noonu dóorees benn ci ñetti xaaju
jant bi, ak benn ci ñetti xaaju weer wi, ak benn ci ñetti xaaju biddi wu yi, ba tax benn ci
ñetti xaaju leer gi lëndēm. Bèccég bi ñakk leer diirub benn ci ñetti xaajam, guddi gi ñakk
leer diirub benn ci ñetti xaajam.
Rvl 8 13 Ma xool noonu, dégg jaxaay juy naaw ci digg asamaan, naan ak baat bu
xumb: "Musiba, musiba! Musibaa ngi ci kaw waa àddina, ndax liit yi yeneen ñetti malaaka yi di
wol."
Rvl 9 1 Juróomeelu malaaka ma wol liitam. Noonu ma gis, ñu jox caabiy kàmb gu
xóot gi benn biddi wu bu xawee woon asamaan, daanu ci kaw suuf.
Rvl 9 2 Biddi wu ba ubbi buntu kàmb gu xóot ga. Noonu saxar jollee ca, su mel
ni saxarus puur bu mag, jant bi ak jaww ji lépp lëndēm ndax saxarus kàmb ga.
Rvl 9 3 Ay njééréer gén n ca saxar sa, tasaaroo ci biir àddina. Nu jox leen
kàttan gu mel ni kàttanu jànkalaar.
Rvl 9 4 Nu sant leen, ñu bañ a laal ñax mi ci kaw suuf, mbaa genn gancax
walla genn meññeef, waaye ñu jublu rekk ci nit ñu amul màndargam Yàlla ci seen jē.
Rvl 9 5 Santuñu leen ñu rey leen, waaye ñu metital leen diirub juróomi weer.
Te metit woowu ñuy indi, temboo na ak metit wi y dal nit, bu ko jànkalaar fittee.
Rvl 9 6 Ca jamono yooya nit ñi dinañu sàkku dee, waaye duñu dajje ak moom.
Dinañu bègg a dee, waaye dee da leen di daw.
Rvl 9 7 Njééréer ya nag dañuy ni roo ak fas yu ñu waajal ngir xare. Am nañu ci

The Holy Bible in Wolof NT

seen bopp lu mel ni kaalay wurus, te seen xar-kanam mel ni gu nit.
Rvl 9 8 Seeni kawar mel ni yu jigéen, seeni bën mel ni bën gaynde.
Rvl 9 9 Takk nañu ci seen dënn lu mel ni kiiraayu weñ, te coow la seeni laaf
di def mel ni coowu sareeti xare yu bare yu ñu takk fas, di xeexi.
Rvl 9 10 Am nañu ay geen yu am ay fitt ni jànkalaar, te ca la seen kàttan
nekk, ngir metital nit ñi diirub juróomi weer.
Rvl 9 11 Buuru njéeréer yi mooy malaakam kàmb gu xóot gi, moom lañu tudde ci
lakku Yawut, Abadon, ak ci lakku gereg, Apolyon, liy tekki "Yàqkat."
Rvl 9 12 Musiba mu jëkk mi jáll na, yeneen ñaari musiba yaa ngi ñew.
Rvl 9 13 Juróom-benneelu malaaka ma wol liitam. Noonu ma dégg baat bu jóge ci
ñeenti béjjén, yi nekk ci koñi saraxalukaayu wurus, ba nekk ci kanam Yàlla,
Rvl 9 14 mu ne juróom-benneelu malaaka, ma yoroon liit: "Yiwil ñeenti malaaka,
ya yeewe ca Efraat, dex gu mag ga."
Rvl 9 15 Noonu ñu daldi yiwi ñeenti malaaka, ya ñu waajaloon ngir at moomu,
weer woowu, bés boobu ak waxtu woowu, ngir ñu rey benn ci ñetti xaaju nit ñi.
Rvl 9 16 Limub gawar ga doon xareji mat na ñaari alfunniy alfunni. Dégg naa
lim ba.
Rvl 9 17 Nii laa gise ci peeñu mi fas ya ak ña leen war: ñu sol kiiraay yu
xonq ni safara, bulo ni saxar, ak mboq ni tamarax. Boppi fas yaa nga doon ni rook boppi gaynde;
safara, saxar ak tamarax di gén ci seeni gémmin.
Rvl 9 18 Benn ci ñetti xaaju nit ñi dee ci ñetti musiba ya: ci safara, saxar
ak tamarax yi gén ci seeni gémmin.
Rvl 9 19 Ndaxte kàttanu fas yaa ngi ci seeni gémmin ak ci seeni geen. Geen yaa
nga mel ni ay jaan, am ay bopp, te ñoom lañu metitale nit ñi.
Rvl 9 20 Nit ni rècc ci musiba yooyu taxul sax ñu tuub seeni jëfi loxo.
Noppiwuñ di jaamu rab yi ak nataali xërëm yu ñu defare wurus ak xalis ak xanjar ak xeer ak
dénk, yoo xam ne mënùhoo gis, mënùhoo dégg mbaa ñu dox.
Rvl 9 21 Te nit ñooñu tuubuñu seen boom, seen xërëm, seen njaloo mbaa seen
cacc.
Rvl 10 1 Noonu ma gis meneen malaaka mu am doole, muy wacce asamaan, lãmbu
niir. Xon tiim ko, te xar-kanam mel ni jant, te ay tãnkam mel ni jumi safara.
Rvl 10 2 Yor na benn téere bu ndaw bu ñu ubbi. Mu teg tãnk ndejjooram ci géeg
gi, tãnk cammoñam ci suuf si,
Rvl 10 3 di xaacu, mel ni gaynde guy yëmmu. Naka la xaacu, juróom-ñaari dënnu
yi jib.
Rvl 10 4 Naka la juróom-ñaari dënnu yi di jib, may waaj a bind, waaye ma dégg
baat bu jóge asamaan, naan ma: "Li juróom-ñaari dënnu yi wax, na nekk kumpa, bu ko bind."
Rvl 10 5 Noonu malaaka ma ma gis, mu taxaw ci géeg gi ak suuf si, yékkati
loxol ndejjooram, mu jëm asamaan,
Rvl 10 6 daldi waat ci kiy dund ba fàww, ki sàkk asamaan ak suuf ak géeg ak li
ci nekk lépp; mu ne: "Négandiku wees na,
Rvl 10 7 waaye jamono ju juróom-ñaareelu malaaka ma wolee ci liitam, ndogalu
Yàlla dina mat, ni mu ko waxe woon ay jaamam, yonent yi."
Rvl 10 8 Ci kaw loolu baat, ba ma déggoon ca asamaan waxaat ak man, ne ma:
"Demal jël téere bi ñu ubbi ci loxob malaaka, mi taxaw ci géeg gi ak suuf si."
Rvl 10 9 Ma dem ca malaaka ma, laaj ko téere bu ndaw boobu. Mu ne ma: "Jël ko
te lekk ko. Dina wex ci sa biir, waaye dina neex ni lem ci sa gémmin."
Rvl 10 10 Noonu ma jël téere bi ci loxob malaaka mi, daldi ko lekk, mu neex ci
sama gémmin ni lem, waaye bi ma ko wannee, mu wex xat ci sama biir.
Rvl 10 11 Gannaaw loolu ñu ne ma: "Fàww nga wax ci kàddug Yàlla lu jëm ci réew
yu bare, xeet yu bare, kàllaama yu bare ak buur yu bare."
Rvl 11 1 Bi loolu amee ñu jox ma nattukaay bu mel ni yet, ne ma: "Jógal, natt
kër Yàlla gi ak saraxalukaay bi, te waññ ña fay jaamu Yàlla.
Rvl 11 2 Waaye bàyyil èttu bitib kër Yàlla gi; bu ko natt, ndaxte jébbalees na
ko ñi dul Yawut, te dinañu nappaaje dëkk bu sell bi diirub ñeent-fukki weer ak ñaar.
Rvl 11 3 Dinaa may sama ñaari seede yi, ñuy wax ci kàddug Yàlla, soi ay saaku,
di toroxlu diirub junni ak ñaari téeméeri fan ak juróom-benn-fukk."
Rvl 11 4 Ñaari seede ya nag ñoo di ñaari garabu oliw yeek ñaari lãmpu diwlin,
yi taxaw ci kanam Boroom suuf si.
Rvl 11 5 Su leen kenn bëggee def lu bon, safaraay gén ci seen gémmin, daldi
lakk seeni bañaale; te ku leen bëgg a def lu bon, noonu lay war a deeye.
Rvl 11 6 Am nañu sañ-sañu téye taw diirub fan, yi ñuy wax ci kàddug Yàlla. Am
nañu it sañ-sañu soppi ndox yi deret te wacce ci kaw suuf musiba yu nekk, saa su ñu ko bëggee.
Rvl 11 7 Bu ñu noppee seen seede, rab wi y jóge ci kàmb gi dina leen xeex, daan
leen, rey leen.
Rvl 11 8 Te seeni néew dinañu nekk ci péncum dëkk bu mag, boobu ñuy wooye ci
misaal Sodom ak it Misra, fa ñu reyon seen Boroom ci bant.
Rvl 11 9 Te diirub ñetti fan ak genn-wall bépp réew, giir, kàllaama ak xeet
dinañu seetaan seeni néew te duñu bàyyi kenn suul leen.
Rvl 11 10 Waa àddina dinañu bég ci seen dee, di ndokkeelante ak di joqleente ay
may, ndaxte ñaari yonent ya lakkaloon nañu waa àddina.

The Holy Bible in Wol of NT

Rvl 11 11 Waaye bi ñetti fan ya ak genn-wàll wéyee, xelum dund, jóge ca Yàlla, solu leen, ñu jóg taxaw. Noonu tiitaange gu réy jàpp ñi leen doon seetaan.

Rvl 11 12 Ñaari seede ya dégg baat bu xumb ca asamaan naan leen: "Yéegleen fii." Noonu ñu yéeg asamaan ci aw niir, seeni bañaale di seetaan.

Rvl 11 13 Ca saa sa am yengu-yengub suuf bu mag, te benn ci fukki xaaju dëkk ba daldi mabb. Juróom-ñaari junniy nit dee ci yengu-yengub suuf ba, te ña ca des tiit, daldi maggal Yàllay asamaan.

Rvl 11 14 Ñaareelu musi ba mi wéy na, ñetteel baa ngi nii di ñew.

Rvl 11 15 Juróom-ñaareelu malaaka ma wol liitam, noonu baat yu xumb jib ca asamaan naan: "Nguuru àddina, jébbalaat nañu kosunu Boroom ak Almaseem, te dina nguuru ba fàww."

Rvl 11 16 Ñaar-fukki mag ak ñeent, ña toogoon ca seen gàngune ca kanam Yàlla, daldi dëpp seen jë ca suuf, jaamu Yàlla,

Rvl 11 17 naan: "Nu ngi lay gërëm, Boroom bi Yàlla, yaw Aji Kàttan ji, ki nekk te nekkoon, ndax gànjoona sa kàttan gu réy gi, ngir taxawal sa nguur.

Rvl 11 18 Xeet yi meroon nañu, waaye sa mer wàcc na, te jamono ji jot na, ji ngay àttee ñi dee, neexal say jaam yonent yi, ak sa gaa ñi ak ñi ragal saw tur, muy mag di ndaw, te nga rey ñiy yàq àddina."

Rvl 11 19 Noonu kër Yàlla gi ci asamaan daldi ubbiku, gaalu kóllèreg Yàlla ga daldi feeñ ca biir kër Yàlla ga, te mu daldi am ay melax, ay coow, ay dënnu, yengu-yengub suuf ak tawu yuur bu metti.

Rvl 12 1 Amoon na firnde ju ràññiku ju feeñ ca asamaan, di jigéen ju lāmboo jant bi, kaalawoo fukki biddi w ak ñaar, weer wi nekk ci suufu tñkam.

Rvl 12 2 Jigéenu biir la, di yuuxu ndax metitu mat wu tar.

Rvl 12 3 Noonu beneen firnde feeñ ca asamaan, di ninkinànka ju réy, xonq curr te am juróom-ñaari bopp ak fukki béjjén. Ca bopp ya am na juróom-ñaari mbaxanay buur.

Rvl 12 4 Geenam di laawaale ñetti cér yu ne benn ca biddi wi asamaan, di leen sanni ci suuf. Ninkinànka ja taxaw ca kanamu jigéen jay matu, ngir lekk liir ba, bu juddoo.

Rvl 12 5 Noonu mu jur doom ju goor, muy ki war a jiite xeeti àddina yépp ak yetu weñ. Waaye ñu daldi fëkk doom ja, mu dem ca Yàlla ak gànguneem.

Rvl 12 6 Gannaaw loolu jigéen ja daw, dem ca mândiŋ ma, ca dalukaay ba ko Yàlla waajaloon ngir mu nekk fa, ñu dundal ko fa diirub junni ak ñaari téeméeri fan ak juróom-benn-fukk.

Rvl 12 7 Noonu xare am ca asamaan ya. Mikayel ak malaaka, ya ànd ak moom, xeex ak ninkinànka ja, ninkinànka ja it ak ay malaakaam feyyu.

Rvl 12 8 Waaye ninkinànka jaa gën a néew doole; noonu ñu dàqe ko ak toppam asamaan.

Rvl 12 9 Daaneel nañu ko, moom ninkinànka ju réy ji, di jaani cosaan ji, te ñu di ko wax Tuumaalkat bi mbaa Seytaane, moom miy nax waa àddina sépp - daaneel nañu ko ci kaw suuf, moom ak ay malaakaam.

Rvl 12 10 Noonu ma dégg baat bu xumb jóge asamaan naan: "Léegi mucc agsi na, moom ak kàttanak nguuru Yàlla sunu Boroom, ak sañ-sañu Almaseem, ndaxte ki daan tuumaal sunuy bokk, di leen sosol guddi ak bëccëgci kanam Yàlla sunu Boroom, kooka daaneel nañu ko.

Rvl 12 11 Fekk noot nañu kojaarale ko ci deretu Mbote maak seen seedes ngëm, te soppuñu seen bakkan ba ragal a dee.

Rvl 12 12 Looloo tax, na asamaanak ñi ci dëkk bannexu! Musiba ci kaw suuf ak ci biir gééj! Ndaxte Seytaane wàcc na ci yéen, ànd ak mer mu tàng, ndaxte xam na ne, jot gi ko dese barewul."

Rvl 12 13 Ba ninkinànka ja gisee ne, daaneel nañu ko ci kaw suuf, mu dàq jigéen, ja juroon doom ju goor ja.

Rvl 12 14 Noonu ñu jox jigéen ja ñaari laafi jaxaay ja, ngir mu naaw, ba sore ninkinànka ja, dem ca mândiŋ ma ca bérabam, ñu dundal ko fa ab diir, ay diir ak genn-wàllu diir.

Rvl 12 15 Ninkinànka ja buusu ndox mu bare ni dex ca gannaaw jigéen ja, ngir yóbbaale ko ca.

Rvl 12 16 Waaye suuf wallu jigéen ja, naan dex, ga ninkinànka ja buusu woon.

Rvl 12 17 Ninkinànka ja mere jigéen ja, daldi xeexi ak ñi des ciy doomam, di ñiy sàmm ndigali Yàlla tey sax ci di seedeel Yeesu.

Rvl 12 18 Noonu mu taxaw ca tefesu gééj ga.

Rvl 13 1 Noonu ma gis génna ca gééj ga, rab wu am fukki béjjén ak juróom-ñaari bopp. Ci kaw béjjénam ya amoon na fukki mbaxanay buur; ca bopp ya turi xarab Yàlla.

Rvl 13 2 Rab wa ma gis ma nga mel ni segg, tñnk ya mel ni yu rab wu ñuy wax urs, gémmiñ ga mel ni gu gaynde. Ninkinànka ja jox ko kàttanam, nguuram ak sañ-sañam bu réy.

Rvl 13 3 Benn ca bopp ya mel ni dafa gaañu ba dee. Waaye gaañu-gaañu ba daldi wër. Waa àddina sépp yéemu, daldi topp rab wa.

Rvl 13 4 Ñu jaamu ninkinànka ja ndax li mu joxoon sañ-sañ rab wa, di jaamu it rab wa, naan: "Rab wi amul moroom, kenn mënul a xeex ak moom."

Rvl 13 5 Noonu mayees ko mu am gémmiñ, muy jey boppam te di xarab turu Yàlla. Mayees ko it sañ-sañu jëf ci kaw suuf diirub ñeent-fukki weer ak ñaar.

Rvl 13 6 Noonu mu tām balee xarab Yàlla, di xarab aw turam, dalam, ak ñi dëkk ci asamaan.

Rvl 13 7 Mayees ko, mu xare ak gaayi Yàlla yi te noot leen. Mayees ko it sañ-sañ ci kaw bépp giir, réew, kàllaama ak xeet.

The Holy Bible in Wol of NT

Rvl 13 8 Waa àddina sépp dinañu ko jaamu, ñooñu ñu bindul seeni tur, li dale ci njàlbéenu àddina, ci téereb dund bu Mbote mi ñu rendi.

Rvl 13 9 Yaw mi am ay nopp, déglul.

Rvl 13 10 Ku Yàlla dogal, ñu war laa jàpp njaam, dinañu la jàpp njaam. Ku Yàlla dogal, ñu war laa rey ak jaasi, dinañu la rey ak jaasi. Looloo tax gaayi Yàlla yi war a muñ te takku.

Rvl 13 11 Noonu ma gis weneen rab di génñ ci suuf. Am na ñaari béjjén yu mel ni yu mbote, waaye di wax ni ninkinanka.

Rvl 13 12 Muy jëf ak sañ-sañu rab wu jëkk wa ci turam, di sant waa àddina sépp, ñu jaamu rab wu jëkk, woowu am gaañu-gaañu ba ko rey, waaye daldi wér.

Rvl 13 13 Muy def kéemaan yu réy, ba dem sax bay wacce ci kaw suuf safara su jóge asamaan, nit ñi di gis.

Rvl 13 14 Noonu mu nax waa àddina ci kéemaan, yi mu am sañ-sañu def ci turu rab wu jëkk wa. Mu sant waa àddina, ñu def nataalu rab, wi am gaañu-gaañu ba jaasi tey dund.

Rvl 13 15 Mayees ko it, mu dundloo nataalu rab wa, waxloo ko, ba képp ku jaamuwal nataalu rab wa rekk ñu rey la.

Rvl 13 16 Mu def it ba ñépp, mag ak ndaw, buur ak baadoolo, gor ak jaam, ñépp am màndarga ci seen loxol ndeyjoor walla ci seen jë,

Rvl 13 17 ba kenn du man a jënd mbaa mu jaay te amul màndargam rab wi, maanaam turam walla siifar bu mengoo ak turam.

Rvl 13 18 Lii nag mooy laaj xel: ku am xel dina man a waññ siifaru rab wi, ndaxte siifar boobu mengoo na ak bu nit, di juróom-benni téeméer ak juróom-benn-fukk ak juróom-benn.

Rvl 14 1 Ma xool noonu, gis Mbote ma taxaw ci tundu Siyon, ànd ak téeméer ak ñeent-fukk ak ñeenti junniy nit, te ñu bind ci seen jë turu Mbote ma ak turu Baayam.

Rvl 14 2 Ma dégg baat bu jóge asamaan, buy riir ni duusi gééj, ni riiru dënnu gu réy. Baat ba ma dégg mel ni baati xalamkat yuy xalam.

Rvl 14 3 Nit ñu bare ñooñu taxaw ca kanamu gàngune ma ak ñeenti mbindeef ya ak mag ña, di woy woy wu bees. Kenn mënul a jàng woy wa, ku dul téeméer ak ñeent-fukk ak ñeenti junniy nit, ñooñu ñu jote àddina.

Rvl 14 4 Nnoo di ñi taqul sobey jigéen, ndaxte saxal nañu seen bopp ci sell. Ñu nga topp Mbote ma fépp fu mu jëm. Yàlla jot na leen ci biir nit ñi, ñu jébbalu ci Yàlla ak ci Mbote mi, mel ni tãneefu ngóob mi ñuy sédde Yàlla,

Rvl 14 5 te fen musul a génñ ci seen gémmiñ. Amuñu benn sikk.

Rvl 14 6 Noonu ma gis meneen malaaka naaw ca digg asamaan, yor xebaar bi sax, di ko yégal waa àddina - xeet yépp, giir yépp, kàllaama yépp ak réew yépp.

Rvl 14 7 Ma nga doon xaacu naan: "Ragal-leen Yàlla te jox ko ndam li, ndaxte waxtuw àtteem jot na. Jaamuleen ki sàkk asamaan ak suuf ak gééj ak bëti ndox yi."

Rvl 14 8 Meneen malaaka, di ñaareel bi, topp ca naan: "Daanu na! Babilon, dëkk bu mag, bi daan màndil réew yépp ak biiñu njaaloom, daanu na."

Rvl 14 9 Meneen malaaka, di ñetteel bi, topp ca, di xaacu naan: "Ku jaamu rab wi ak nataalam te nangoo am màndargam ci jëwam walla ci loxoom,

Rvl 14 10 dina naan moom itam biiñu xadarub Yàlla bi kenn raxul, ñu sotti ko ci koppu meram. Te dees na ko mbugal ci safara ak tamarax ci kanamu malaaka yu sell yi ak Mbote mi,

Rvl 14 11 te saxar siy jóge ci seen mbugal dina gilli ba fàww. Ñooñu di jaamu rab wi ak nataalam, ak képp ku nangoo jot màndargam turam, duñu noppalu guddi ak bëccég."

Rvl 14 12 Looloo tax gaayi Yàlla yi war a muñ, ñooñuy sàmm ndigali Yàlla yi ak ngëm ci Yeesu.

Rvl 14 13 Noonu ma dégg baat ci asamaan naan: "Bindal: "Bés ni tey, ñi nekk ci Boroom bi te dee, barkeel nañu."" Xelum Yàlla nee na: "Waaw, dinañu noppalu ci seeni coono, ndaxte seeni jëf a nga leen di xaar."

Rvl 14 14 Ma xool noonu, gis niir wu weex ak ku ca toog, niir ak doomu nit, takk kaalag wurus ca bopp ba, yor sàrt bu ñaw.

Rvl 14 15 Te meneen malaaka génñ ca kër Yàlla ga, di wax ak baat bu xumb ak ka toogoon ca niir wa, ne ko: "Dawalal sa sàrt te goób, ndaxte ngóob jot na, te lépp ñor na ci kaw suuf."

Rvl 14 16 Noonu ka toogoon ca kaw niir wa dawal sàrtam ci kaw suuf, goób àddina sépp.

Rvl 14 17 Bi loolu amee meneen malaaka génñ ca kër Yàlla ga nekk ca asamaan, yor moom itam sàrt bu ñaw.

Rvl 14 18 Noonu meneen malaaka, ma am sañ-sañ ca safara sa, jóge ca saraxalukaayu cuuraay ba, daldi wax ak baat bu xumb ak malaaka, ma yor sàrt bu ñaw ba, ne ko: "Dawalal sa sàrt bu ñaw bi te dagg cégg réseñ yu àddina, ndaxte ñor nañu."

Rvl 14 19 Noonu malaaka ma daldi dawal sàrtam ci àddina, dagg réseñ yi, sànni leen ci biir segalukaay bu réy bu merum Yàlla.

Rvl 14 20 Ñu nal réseñ ya ca segalukaay, ba ca gannaaw dëkk ba, deret génñ ca, ba agsi ci laabi fas yi, te wal ba ëmb lu mat ñetti téeméeri kilomet.

Rvl 15 1 Noonu ma gis ca asamaan beneen firnde ju réy tey yéeme: juróom-ñaari malaaka yu taawu juróom-ñaari musiba, ñuy yu mujj ya, ndaxte ñoom ñooy matal merum Yàlla.

Rvl 15 2 Noonu ma gis lu mel ni gééj gu leer ni weer bu set buy ray-rayi ak safara. Na nootoon rab wa ak nataalam, ak siifar bu mengoo ak turam, ñoo taxaw ca gééj gu leer

ga, yor xalam yu leen Yàlla jox.

Rvl 15 3 Nuy woy woyu Musaa jaamu Yàlla bi, ak woyu Mbote ma, naan: "Say jëf réy nañu te yéeme, yaw Boroom bi Yàlla, Aji Kàttan ji. Say yoon jub nañu te dëggu, yaw Buur bi fiy sax ba abadan.

Rvl 15 4 Ku la ragalul, Boroom bi? Ku dul manggal saw tur? Kenn, ndaxte yaw rekk yaa sell. Xeet yépp dinañu di kk, jaamu la, ndax say àtte bir na ñépp."

Rvl 15 5 Gannaaw loolu ma xool, noonu kër Yàlla ubbiku ca asamaan, muy tantu manggalukaay, bi emb li Yàlla seede.

Rvl 15 6 Juróom-ñaari malaaka, ya taawu juróom-ñaari musiba ya, daldi génn ca kër Yàlla ga. Nu sol mbubb yu set te weex bay lerax, laxasaayoo ngeñaayi wurus ba ci seen dënn.

Rvl 15 7 Noonu kenn ci ñeenti mbindeef ya jox juróom-ñaari malaaka ya juróom-ñaari ndabi wurus yu fees ak merum Yàlla jiy dund ba fàww.

Rvl 15 8 Kër Yàlla ga fees ak saxar ndax leeraayu ndamu Yàlla ak kàttanam. Te kenn mënatul a dugg ca kër Yàlla ga, ba kera juróom-ñaari musiba, ya juróom-ñaari malaaka ya taawu, di mat.

Rvl 16 1 Noonu ma dëgg baat bu xumb bu jóge ca kër Yàlla ga, naan juróom-ñaari malaaka ya: "Demleen sotti ci àddina juróom-ñaari ndabi merum Yàlla yi."

Rvl 16 2 Noonu malaaka mu jëkk ma dem, sotti ndabam ci àddina, ba woppi taab ju bon te metti dal nit, ña am màndargam rab wa tey jaamu nataalam.

Rvl 16 3 Naareelu malaaka ma sotti ndabam ci géeg gi. Mu soppiku deret ni deretu nêew, ba lépp luy dund te nekkoon ci géeg gi dee.

Rvl 16 4 Netteelu malaaka ma sotti ndabam ci dex yi ak ci bëti ndox yi. Nu daldi nekk deret.

Rvl 16 5 Noonu ma dëgg malaaka mi am sañ-sañ ci ndox yi naan: "Ku jub nga, yaw ki nekk te nekkoon, yaw Aji Sell ji, ci li nga dogal àtte yooyu.

Rvl 16 6 Ndaxte tuur nañu deretu sa gaa ñiak ju yonent yi, yaw it fey nga leen seen bor, jox leen deret, nu naan."

Rvl 16 7 Ma dëgge baat jibe ca saraxalukaayu cuuraay ba naan: "Waaw Boroom bi Yàlla, Aji Kàttan ji, say àtte dëggu nañu te jub."

Rvl 16 8 Neenteelu malaaka ma tuur ndabam ci jant bi. Noonu nu jox ko sañ-sañ lakk nit ñi ak tangaayam.

Rvl 16 9 Naaj wu metti di lakk nit ñi, nu daldi xarab turu Yàlla, ji am sañ-sañ ci kaw musiba yooyu. Waaye tuubuñu sax seeni bàkkaar, ngir jox ko ndam li.

Rvl 16 10 Juróomeelu malaaka ma tuur ndabam ci kaw gàngunem rab wa. Noonu lëndëm muur nguuram. Nit ñi di màtt seeni lammii ndax metit,

Rvl 16 11 ñuy xarab Yàllay asamaan ndax seeni metit ak seeni taab. Waaye tuubuñu seeni jëf.

Rvl 16 12 Juróom-benneelu malaaka ma sotti ndabam ci dex gu mag, gi ñuy wax Efraat, ndox ma daldi ñiis, ngir waajal yoonu buuri penku, yiy nêw.

Rvl 16 13 Noonu ma gis ñetti rab yu bon yu mel niy mbott, génn ci gémmini ninkinanka ja ak rab wa ak naaféq, ba mbubboo yonent.

Rvl 16 14 Ay rabi Seytaane lañu woon, yuy def ay kéemaan te di dem ci buuri àddina sépp, di leen dajale, ngir xeex biy am ci bés bu mag, bi Yàlla Aji Kàttan jagleele boppam.

Rvl 16 15 "Maa ngi nêw nib sàcc. Bég nga, yaw mi nelawul te di wottu say yére, ngir bañ a dox yaramu neen, ñuy gis sa gacce."

Rvl 16 16 Noonu rab ya dajale buuri àddina si ci bérab bu tudd ci làkku yawut Armagedon.

Rvl 16 17 Ci kaw loolu juróom-ñaareelu malaaka ma sotti ndabam ci ngelaw. Noonu baat bu xumb jóge ca gàngune ma ca kër Yàlla ga, naan: "Lépp mat na."

Rvl 16 18 Noonu mu am ay melax ay riir ay dënnu ak yengu-yengub suuf bu mag, boo xam ne bési cosaan ba léegi, musu faa am. Yengu-yengub suuf si réye na noonu.

Rvl 16 19 Dëkk bu mag ba xajjalikoo ñetti cér, te dëkki xeet yi mabb. Noonu Yàlla daldi fàttaliku Babilon bu mag ba, ngir jox ko koppu meram mu tàng ma, ba mu màndi.

Rvl 16 20 Dun yépp daldi ne mes, te kenn gisatul tund ya.

Rvl 16 21 Tawu yuur, donj wu nekk tollu ci ñeent-fukki kilo, daldi daanoo asamaan ci kaw nit ñi, ñuy xarab Yàlla ndax musibam yuur ga, ndaxte musiba ma dafa metti woon lool.

Rvl 17 1 Gannaaw loolu benn ci juróom-ñaari malaaka, ya taawu juróom-ñaari ndab ya, nêw ne ma: "Kaay, ma won la mbugalu jigéenu moykat bu mag, bi toog ci dex yu bare.

Rvl 17 2 Moom la buuri àddina si àndal ci seen njaaloo. Ci biiñu moy Yàllaam la waa àddina màndee."

Rvl 17 3 Noonu Xelum Yàlla solu ma, malaaka ma yóbbu ma ca màndiq ma. Foofa ma gis fa jigéen ju war rab wu xonq te am juróom-ñaari bopp ak fukki béjjén, yaram wa fees ak turi xarab Yàlla.

Rvl 17 4 Jigéen ja sol lu yolet te xonq, takk wurus ak jamaa ak ay per. Yoroon na koppu wurus bu fees ak ñaawteef ak sobeem.

Rvl 17 5 Bindoon nañu ci jëwam tur wii emb kumpa, mu di: Babilon mu mag mi, ndeyi jigéeni moykat yi ak ñaawteefi àddina yi.

Rvl 17 6 Ma gis jigéen ja màndi ci deretu gaayi Yàlla yi, ci deretu ñi doon seedeel Yeesu. Naka laa ko gis, ma daldi jaaxle lool.

The Holy Bible in Wol of NT

Rvl 17 7 Malaaka ma ne ma: "Lu tax nga jaaxle? Dinaa la leeralal kumpag jigéen ji ak rab, wi mu war te am juróom-ñaari bopp ak fukki béjjén.
Rvl 17 8 Rab wi nga gis nekkoon na waaye nekkatul. Dina génn ca kàmb gu xóot ga, ba noppi sànkú. Noonu waa àddina, ñi ñu bindul seeni tur, li dale ci njàlbéenu àddina, ci téereb dund bi, dinañu yéemu, bu ñu gisee rab wi, ndaxte nekkoon na waaye nekkatul te dina nekkat.
Rvl 17 9 "Xam lii nag moo laaj xel. Juróom-ñaari bopp ya ñooy juróom-ñaari tund, yi jigéen ji toog ci seen kaw. Juróom-ñaari buur lañu itam:
Rvl 17 10 juróom daanu nañu, kenn kaa ngi fi, ki ci des ñëwagul, te bu ñëwee, dina fi war a nekk ab diir.
Rvl 17 11 Rab wi nekkoon te nekkatul nag, moom ci boppam moo di juróom-ñetteelu buur bi, te ci juróom-ñaar yi la bopp. Ma nga jëm sànkute.
Rvl 17 12 "Fukki béjjén yi nga gis, fukki buur lañu yu jotagul nguur. Waaye dinañu jot sañ-sañ diirub waxtu, ñuy nguuru ak rab wi.
Rvl 17 13 Noo bopp mébét, di jox seen kàttan ak seen sañ-sañ rab wi.
Rvl 17 14 Dinañu xare ak Mbote mi, waaye Mbote mi dina leen daan, ndaxte mooy killifag killifa yi, di Buuru buur yi. Te am toppam, di ñi mu woo te tànn leen, te ñu takku ci moom, dinañu daanandoo ak moom."
Rvl 17 15 Mu neeti ma: "Dex yi nga gis jigéenu moykat ja toog ca kaw, mooy réew yi ak mbooloo yi ak xeet yi ak kàllaama yi.
Rvl 17 16 Fukki béjjén yi nga gis, ñoom ak rab wa, dinañu bañ jigéenu moykat ja, futti ko ci lépp, def ko yaramu neen. Dinañu lekk suuxam, ba noppi lakk ko ci safara.
Rvl 17 17 Ndaxte Yàlla def na ci seen xol, ñu matal la mu naroon. Noonu dinañu ànd, jébbal seen nguur rab wi, ba kera li Yàlla wax di mat.
Rvl 17 18 Te jigéen ji nga gis, moo di dëkk bu mag, biy nguuru ci kaw buuri àddina si."
Rvl 18 1 Gannaaw loolu ma gis meneen malaaka mu wacce ca asamaan, yor sañ-sañ bu réy, te leeraayam daj na àddina sépp.
Rvl 18 2 Mu daldi xaacu naan: "Daanu na! Babilon mu mag ma daanu na! Léegi dëkkukaayu jinne la, ak bépp rab wu bon ak bépp picc mu daganul te araam.
Rvl 18 3 Ndaxte jox na xeeti àddina yépp, ñu naan ci koppu nafsoom ak njaaloom, ba ñu mândi. Buuri àddina ànd nañu ak moom ci njaaloo, te baana-baanay àddina woomle nañu ndax li mu bëgg mbuux."
Rvl 18 4 Noonu ma dégg beneen baat bu jóge asamaan naan: "Génneen ci biiram, yéen samay gaay, ngir ngeen bañ a bopp ci ay bàkkaaram te bañ a am cér ci musiba yi koy dal.
Rvl 18 5 Ndaxte ay bàkkaaram dajaloo nañu ba ci asamaan, te Yàlla fàttaliku na ay jëfam yu bon.
Rvl 18 6 Dellooleen ko li mu defoon, feyleen ko ñaar ci li mu lebaloon, feesal-leen koppam ak naan gu gën a wex ñaari yoon naan ga mu joxe woon.
Rvl 18 7 Joxleen ko ci coono ak naqar, lu tollu ni tiitar ak mbuux, ba mu dencaloon boppam. Gannaaw nee woon na ci xelam: "Maa ngi toog fii ni buur, duma ab jëtun te duma téñj mukk,"
Rvl 18 8 looloo tax ba musiba, yii ñu ko sédd, dinañu ñëw ci benn bés, ñu di mbas, téñj ak xiif, ñu di ko lakk ba mu jeex, ndaxte Yàlla Boroom bi ko àtte, ku am kàttan la."
Rvl 18 9 Buuri àddina yépp, yi àndoon ak moom ci njaaloo ak mbuux, bu ñu séenee saxar siy jollee ci taal bi ñu koy lakke, dinañu yuuxu, di ko jooy.
Rvl 18 10 Dinañu tiit ndax coonoom, ba dandu lu sore, naan: "Ngalla yaw! Ngalla yaw, dëkk bu mag bi, Babilon mi am kàttan; wenn waxtu rekk dooy na, ngir sab àtte mat!"
Rvl 18 11 Baana-baana yi ci kaw suuf di jooy, di ko naqarlu, ndaxte kenn dootul jënd seen njaay:
Rvl 18 12 seen wurus, seen xalis, seeni jamaa ak yeneeni per; seeni piis yu rafet, piis yu yolet, yu ray-ray, yu xonq; seen dénk wu xeeñ, seen yëf yi ñu defare iwaar walla dénk wu jafe walla xàñjar walla weñ walla marbar;
Rvl 18 13 ak bant yuy safal, gancax gu xeeñ, ay xeeti cuuraay yu bare, latkoloñ, biiñ, diw, sungufu lay-layaat, pepp, ay nag, ay xar, ay fas, sareeti xare, ay jaam, ba ci bakkani nit.
Rvl 18 14 Dinañu wax naan: "Yëf yi nga bëggoon a am raw nañu la, te lépp luy yafal walla col gu rafet ñakk nga ko, te kenn du ko gisaat!"
Rvl 18 15 Baana-baana, yi daan jaay yëf yooyu ba woomle, dinañu sore ndax ragal coonoom. Dinañu jooy di naqarlu,
Rvl 18 16 naan: "Ngalla yaw! Ngalla yaw, dëkk bu mag, bi soloon yére yu rafet, yu yolet te xonq, daan takk wurus ak jamaa ak per,
Rvl 18 17 sa alal ju bare jépp naaw na ci wenn waxtu!" Noonu ñépp ñiy dawal gaal ak ñi ciy tukki ak ñi ciy liggéey ak ñi ciy baana-baana, ñépp di sore bérab boobu,
Rvl 18 18 te bu ñu séenee saxar sa cay jollee, naan: "Ndax dëkk bu ni roo woon ak dëkk bu mag bii mas na am?"
Rvl 18 19 Nuy xépp suuf ci seen bopp, di jooy, di naqarlu te naan: "Ngalla yaw! Ngalla yaw, dëkk bu mag bi nga xam neci la boroom gaal yépp woomle ndax sa barele, ci wenn waxtu nga gentat.
Rvl 18 20 Yaw asamaan, bégat ci li ñu ko yàq! Yéen itam gaayi Yàlla yi, ndaw yi ak yonent yi, bëgleen, ndaxte Yàlla àtte na ko, ba feyyul leen."

The Holy Bible in Wolof NT

Rvl 18 21 Noonu malaaka mu am doole jël doj wu réy, sànni ko ci gééj gi, naan:
 "Nii lañuy sànnée ak doole Babilon dëkk bu mag bi, mu ne menñ.
 Rvl 18 22 Buumi xalam yi, baati woykat yi, toxoro yi ak liit yi, kenn dootu leen
 dégg ci yaw. Liggéeykat bu xareñ bu mu man a doon, kenn dootu ko gis ci yaw. Kandañu gënn, kenn
 du ko déggati ci yaw.
 Rvl 18 23 Niitug l'amp du tàkkati, te baatu boroom séet ak séetam dootul jib ci
 yaw ba fàww. Ndaxte say baana-baana ñoo yilifoon àddina, te xeet yépp réer nañu ndax say luxus.
 Rvl 18 24 Te deretu yonent yi ak gaayi Yàlla yi ak ñépp ñi ñu rey ci kaw suuf, ci
 moom Babilon lañu ko fa fekk."
 Rvl 19 1 Gannaaw loolu ma dégg lu mel ni baat bu xumb bu jollee ca mbooloo mu
 bare ca asamaan, naan: "Al eluya! Mucc, ndam ak kàttan, Yàlla sunu Boroom moo ko moom.
 Rvl 19 2 Ay àtteem dañoo dégg te jub! Ndaxte àtte na jigéenu moykat bu mag, bi
 daan yaq àddina si ak njaaloom, te feyyul na noonu jaami Yàlla, yi mu daan rey."
 Rvl 19 3 Nu tegaat ca ne: "Al eluya! Saxarus lakku dëkk baa ngi jolli ba fàww!"
 Rvl 19 4 Noonu ñaar-fukki mag ña ak ñeent, ak ñeenti mbindeef ya, daldi sukk
 di jaamu Yàlla, moom mi toog ca gàngune ma. Nu naan: "Amin! Al eluya!"
 Rvl 19 5 Noonu baat jibe ca gàngune ma naan: "Maggal-leen Yàlla sunu
 Boroom, yéen ñépp ñi di ay jaamam, yéen ñi ko ragal, mag ak ndaw."
 Rvl 19 6 Ma dégg lu mel ni baatu mbooloo mu bare, mel ni riiru duusi gééj, ni
 yenguy dënnu yu réy, naan: "Al eluya! Ndaxte sunu Boroom Yàlla Aji Kàttan jidugg na ci nguuram.
 Rvl 19 7 Nanu bég te bannexute jox ko ndam li, ndaxte céetu Mbote mi agsi
 na, séet bi waaj na.
 Rvl 19 8 May nañu ko, mu sol mbubb mu sette weex bay lerax." Mbubb mu weex
 moomu day misaal njubtey gaayi Yàlla yi.
 Rvl 19 9 Gannaaw loolu malaaka ma ne ma: "Bindal lii: "Yéen ñi ñu woo ci reeri
 céetu Mbote ma, barkeel ngeen." Mu teg ca ne ma: "Kàddu yii ñooy kàdduy Yàlla, di kàddu yu
 dégg.""
 Rvl 19 10 Noonu ma daanu ci ay t'ankam, bégg koo jaamu. Waaye mu ne ma: "Moytu
 koo def; sa nawle laa ci liggéey bi, di kenn ci say bokk, yi y sax ci seedeel Yeesu. Jaamul
 Yàlla. Ndaxte seedes Yeesu mooy xel mi y solu yonent yi."
 Rvl 19 11 Bi loolu wéyee ma gis asamaan ubbiku. Noonu fas wu weex feeñ. Ki ko
 war ma nga tudd Ku Takku te Dégg, te ci njub lay àtte ak a xare.
 Rvl 19 12 Ay bêtam di xuyy ni safara te mu am mbaxanay buur yu bare ca boppam.
 Bind nañu ci moom tur wu kenn xamul ku dul moom.
 Rvl 19 13 Sol na mbubb mu ñu sóob ci deret, te Kàddug Yàlla mooy turam.
 Rvl 19 14 Xarekat yi nekk ci asamaan topp ci moom, war ay fas yu weex, sol
 mbubb yu weex te set.
 Rvl 19 15 Am na jaasi ju ñaw juy gén ci gémminam, ngir dóor xeet yi, mu di
 leen jiitee yetu weñ, te mooy nappaaje réseñ yi ci segalukaayu mer mu tàng, mu Yàlla Aji
 Kàttan ji.
 Rvl 19 16 Ci mbubbam ak ci poojam bind nañu ci tur wii: Buuru buur yi, Kilifag
 kilifa yi.
 Rvl 19 17 Noonu ma gis malaaka mu taxaw ci jant bi. Mu wax ak baat bu xumb ak
 picc, yi y naaw ci digg asamaan, ne leen: "Nëwleen teewesi reer bu mag bu Yàlla,
 Rvl 19 18 ngeen lekk suuxi buur yi, njiiti xare yi ak boroom kàttan yi, suuxi
 fas yi ak seeni gawar, suuxi ñépp: gor ak jaam, mag ak ndaw."
 Rvl 19 19 Noonu ma gis rab wa, buuri àddina si ak seeni xarekat dajaloo ngir
 xareji ak ki war fas wa ak ay xarekatam.
 Rvl 19 20 Nu japp rab wa, moom ak naaféq ba mbubboo yonent, ba daan def ca turu
 rab wa ay kéemaan yu mu naxe ñi nangu woon a am màndargam rab wa te jaamu nataalam. Noom ñaar
 ñépp sànni nañu leen ñuy dund ca déegu safara ak tamarax buy tàkk.
 Rvl 19 21 Ña ca des, jaasi, jay gén ci gémminam ka toog ca fas wa, rey leen;
 picc yépp lekk, ba regg ci seeni suux.
 Rvl 20 1 Noonu ma gis malaaka mu wacce ca asamaan, yor caabiy kàmb ga ak
 càllala gu réy.
 Rvl 20 2 Mu japp ninkinanka ja, di jaani cosaan ja, muy Tuumaalkat bi, maanaam
 Seytaane. Malaaka ma yeew ko diirub junniy at,
 Rvl 20 3 sànni ko ci kàmb gi, tēj ko, sakk bunt bi ko tiim ci kaw. Noonu du
 nax xeet yi, ba kera junniy at yi di mat. Gannaaw loolu fàww ñu yiwi ko diir bu gatt.
 Rvl 20 4 Noonu ma gis ay gàngune, ñu jox ña ca toog sañ-sañu àtte. Noonu ma
 gis ruuwi ñi ñu bóomoon ndax li ñu doon seedeel Yeesu te gëm kàddug Yàlla. Nooñu jaamuwuñu rab
 wa mbaa nataalam, te nanguwuñoo am màndargam rab wa ca seen jë mbaa seen loxo. Nu daldi dekki,
 nguuru ak Kirist diirub junniy at.
 Rvl 20 5 Yeneen néew yi duñu dekki, fi ak junniy at yi matul. Loolu moo di
 ndekkite lu jëkk li.
 Rvl 20 6 Ñi bokk ci ndekkite lu jëkk li, barkeel nañu te sell! Ñaareelu dee gi
 du leen manal dara. Waaye dinañu doon saraxalekati Yàlla ak Kirist, tey nguuru ak moom junniy
 at.
 Rvl 20 7 Bu junniy at ya matee, dinañu yiwi Seytaane ca kasoom,
 Rvl 20 8 te dina dem naxi xeet yi ci ñeenti xeblay àddina, maanaam ñoom Gog ak
 Magog. Dina leen dajale ngir xare, te dinañu bare ni peppi suuf cig tefes.

The Holy Bible in Wolof NT

Rvl	20	9	Dinañu sam suuf sépp, di wër dalu gaayi Yàlla yi ak dëkk, bi Yàlla bëgg. Waaye safara daldi jógé asamaan, lakk leen.
Rvl	20	10	Dees na jàpp Seytaane, mi leen daan nax, sànni ko ci déegu safara ak tamarax bi, mu fekki rab wa ak naaféq ba mbubboo yonent. Foofa dinañu leen mbugal guddi ak bëccég ba fàww.
Rvl	20	11	Noonu ma gis gàngune mu mag te weex, ak ka ca toog. Asamaan ak suuf daw, sore ko, ba ne mes.
Rvl	20	12	Ma gis néew ya, mag ak ndaw, ñu taxaw ca kanamu gàngune ma. Ñu daldi ubbi ay téere, ubbi itam beneen téere, téereb dund bi. Ñu àtte néew ya, ku nekk ci say jëf, ni ñu ko binde woon ca téere ya.
Rvl	20	13	Noonu géeg gëq néew, yi nekkoon ci moom; dee ak barsàq delloo néew, ya ñu yoroon. Ñu àtte ñépp ci seeni jëf.
Rvl	20	14	Nu jàpp dee ak barsàq, sànni ca déegu safara sa. Déegu safara soosu moo di ñaareelu dee.
Rvl	20	15	Képp ku ñu bindul sa tur ci téereb dund bi, dees na la sànni ci déegu safara si.
Rvl	21	1	Noonu ma gis asamaan su bees ak suuf su bees, ndaxte asamaan su jëkk sa ak suuf su jëkk sa wéyoon nañu, te géeg gi amatul.
Rvl	21	2	Ma gis, wacce ca asamaan, jógé ca wetu Yàlla, Yerusaleem gu bees gi, dëkk bu sell, bi ñu waajal ba mu jëkk ni séet buy nég jëkkëram.
Rvl	21	3	Ma dégg baat bu xumb jibe ca gàngune ma naan: "Dalub Yàllaa ngi ci biir nit ñi. Dina dëkk ak ñoom, nit ñi dinañu nekk ay gaayam, te moom Yàlla ci boppam dina ànd ak ñoom, nekk Yàlla seen Boroom.
Rvl	21	4	Dina fomp bépp rangoon ci seeni bët; te dee dootul am walla naqar walla jooy walla metit, ndaxte yëf yu jëkk ya wéy nañu."
Rvl	21	5	Noonu ki toog ca gàngune ma ne: "Maa ngi yeesal lépp!" Mu ne ma: "Bindal, ndaxte kaddu yii yu woor lañu te dëgg."
Rvl	21	6	Mu teg ca ne ma: "Lépp mat na! Maay Alfa ak Omega, njàl béen gi ak muj gi. Ku mar, dinaa la may ci bët ndoxum dund mi, te doo fey dara.
Rvl	21	7	Ku daan, dinga am cér ci mbir yii. Dinaa nekk Yàlla sa Boroom, te dinga nekk doom ci man.
Rvl	21	8	Waaye ñi ragal, ñi gëmul, ñiy def lu ñaaw, ñiy bóom nit, ñiy njaaloo, luxuskat yi, xërëmkat yi ak fenkat yépp, seen añ moo di déegu safara ak tamarax bi. Loolu mooy ñaareelu dee gi."
Rvl	21	9	Gannaaw loolu benn malaaka ñëw, mi bokk ca juróom-ñaari malaaka, ya yoroon juróom-ñaari ndabi musiba yu mujj ya, ne ma: "Ñëwal, ma won la séet bi, jabaru Mbote mi."
Rvl	21	10	Noonu Xelum Yàlla solu ma, malaaka ma yóbbu ma ci kaw tund wu réy-a-réy. Noonu mu won ma Yerusaleem, dëkk bu sell bi, muy wacce ci asamaan, jógé ca wetu Yàlla,
Rvl	21	11	ànd ak ndamu Yàlla. Leeraayam mel ni leeraayu per bu jafe lool, ni jamaa buy ray-rayi.
Rvl	21	12	Miir bu réy te kawé moo ko wër te am fukki bunt ak ñaar, te bu ca nekk malaaka taxaw ca wet ga. Ca bunt ya bind nañu ca fukki tur ak ñaar, yu giiri bànni Israyil.
Rvl	21	13	Ca penku am na fa ñetti bunt; ca nor ñett; ca sudd ñett ak ñett ca sowu.
Rvl	21	14	Samp nañu miiru dëkk ba ci fukki fondamaa ak ñaar, yu ñu bind turi fukki ndawi Mbote ma ak ñaar.
Rvl	21	15	Ki doon wax ak man amoon na nattukaay, di bantu wurus bu mu doon natte dëkk ba ak miir ba ko wër, ak bunt ya.
Rvl	21	16	Dëkk ba dafa kaare, guddaay ba ak yaatuwaay ba ñoo tolloo. Mu natt dëkk ba ak bant ba mu yor. Guddaay ba, yaatuwaay ba ak taxawaay ba lépp tolloo, di fukki junni ak ñaar ciy estat.
Rvl	21	17	Malaaka ma natt miir ba nattub nit, fekk miir ba di téeméer ak ñeent-fukk ak ñeenti xasab.
Rvl	21	18	Miir ba, jamaa lañu ko liggéeye, te dëkk ba di wurusu ngalam, leer ni weer bu set.
Rvl	21	19	Fondamaay miiru dëkk ba rafetale nañu leen xeeti per yu nekk. Fondamaa bu jëkk ba jamaa la; ñaareel ba, per bu bulo bu ñuy wax safir; ñetteel ba, per bu wert bu ñuy wax kalseduan; ñeenteel ba, per bu wert te lerax, bu ñuy wax emëróot;
Rvl	21	20	juróomeel ba, per bu xonq bu ñuy wax sardonigsè; juróom-benneel ba, per bu xonq curr bu ñuy wax sarduwan; juróom-ñaareel ba, per bu mboq bu ñuy wax kirisolit; juróom-ñetteel ba, per bu wert ni géeg bu ñuy wax beril; juróom-ñeenteel ba, per bu mboq bu ñuy wax topas; fukkeel ba, per bu wert bu ñuy wax kirisoparas; fukkeel ba ak benn, per bu bulo bu ñuy wax yasent; fukkeel ba ak ñaar, per bu yolet bu ñuy wax ametist.
Rvl	21	21	Fukki bunt ya ak ñaar, ay per yu weex lañu. Bunt bu nekk di benn per kepp. Péncu dëkk ba di wurusu ngalam, leer ni weer bu set.
Rvl	21	22	Gisuma ca dëkk ba kër Yàlla, ndaxte Boroom bi Yàlla Aji Kàttan ji ak Mbote ma ñooy manggal ukaay ba.
Rvl	21	23	Dëkk ba soxlawul jant walla weer ngir leeral ko, ndaxte ndamu Yàlla moo koy leeral, te Mbote ma moo nekk lãmpam.

The Holy Bible in Wolof NT

Rvl	21	24	Xeeti àddina dinañu dox cig leeram, te buuri àddina dinañu ca indi seen ndam.
Rvl	21	25	Bunti dëkk ba duñu tëju bëccëg, te guddi du fa am.
Rvl	21	26	Dinañu fa indi ndamu xeet yi ak seen alal.
Rvl	21	27	Dara du fa dugg lu am sobe, mbaa kenn kuy sóobu ci ñaawteef walla fen. Ñi ñu bind ci téereb dund bu Mbote mi rekk ñoo fay dugg.
Rvl	22	1	Noonu malaaka ma won ma dexe ndoxum dund, mu leer ni weer bu set, di génn ca gàngune mu Yàlla ak Mbote ma,
Rvl	22	2	xellee ca digg péncu dëkk ba. Ca weti dex ga amoon na ca garabu dund, gey meññ fukki yoon ak ñaar, di meññ weer wu nekk, te xob ya di faj xeet yi.
Rvl	22	3	Musi ba dootul am. Gàngune mu Yàlla ak Mbote mi mu ngi ci dëkk bi, te ay jaamam dinañu ko jaamu.
Rvl	22	4	Dinañu gis xar-kanamam, te turam dina nekk ci seen jë.
Rvl	22	5	Guddi dootul am, te kenn dootul soxla leeru lampa walla naaju jant, ndaxte Boroom bi Yàlla moo leen di leeral. Te dinañu nguuru ba fàww.
Rvl	22	6	Noonu malaaka ma ne ma: "Wax jii ju woor la te dëggu. Boroom bi, Yàlla jiy leeral xeli yonent yi, moo yónni malaakaam, ngir mu won ay jaamam mbir yi dëgmël di ñew."
Rvl	22	7	"Maa ngi ñew léegi. Yaw miy sàmm waxi Yàlla, yi ci téere bii, barkeel nga."
Rvl	22	8	Man Yowaana maa dëgg mbir yii te gis ko. Ba ma ko dëggee te gis ko, damaa daanu ca tãñki malaaka, ma ma ko doon won, bëgg koo jaamu.
Rvl	22	9	Waaye mu ne ma: "Moytu koo def. Sa nawle laa ci liggéey bi, yaw ak say bokki yonent ak ñiy sàmm waxi téere bii. Jaamul Yàlla."
Rvl	22	10	Mu ne ma it: "Bul tëj téere bii ak waxi Yàlla yi mu ëmb, ndaxte waxtu wi jege na."
Rvl	22	11	Ku jubadi, na sax ci jubadeem; ku taq sobe, na sigiñu ci sobeem; ku jub, na wéy ci jëf yu jub; ku sell, na ci noy."
Rvl	22	12	Yeesu nee na: "Maa ngi ñew léegi, indaale pey gi, ngir delloo ku nekk lu mengoo ak lu mu def."
Rvl	22	13	Man maay Alfa ak Omega, ki jëkk te mujj, njàlbéen gi ak muj gi.
Rvl	22	14	"Yéen ñi fót seeni mbubb, ngir sañ a lekk ci garabu dund gi te dugg ci bunti dëkk bi, barkeel ngeen."
Rvl	22	15	Waaye ñi ci biti ñooy xaj yi, luxuskat yi, njallookat yi, bóomkat yi, xërëmkat yi ak ñépp ñiy sopp fen te di ci wéy.
Rvl	22	16	"Man Yeesu maa yónni sama malaaka, ngir mu seede leen mbir yii ci digg mboolooy ñi gëm. Man maay car, bi soqikoo ci Daawuda, di biddi wu njël bu leer bi."
Rvl	22	17	Te Xelum Yàlla ak séetu Mbote mi ñu ngi naan: "Ñewal." Képp ku dëgg wax jii, na ne: "Ñewal." Na képp ku mar, ñew; ku bëgg, dyaal ci ndoxum dund mi te doo fey dara.
Rvl	22	18	Man Yowaana maa ngi koy wax képp ku dëgg waxi Yàlla, yi nekk ci téere bii: ku ci yokk dara, Yàlla dina doll ci sa mbugal musiba, yi ñu wax ci téere bii.
Rvl	22	19	Ku dindi dara ci waxi Yàlla, yi nekk ci téere bii, Yàlla dina dindi sa wàll ca garabu dund ga ak dëkk bu sell ba, ñaar yooyu ñu bind ci téere bii.
Rvl	22	20	Kiy seede mbir yii nee na: "Waaw, maa ngi ñew léegi." Amiin. Boroom bi Yeesu, ñewal.
Rvl	22	21	Na yi wu Boroom bi Yeesu ànd ak yéen ñépp.